

برگه قطب سماجی
در معارفین

مکتب

مکتب

۷۵۶۶

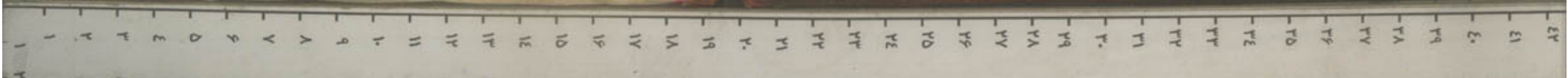
ابن کثیر

۱-۸

۷۵۶۷
کتابخانه

از
محمد بن علی بن
خاتون عالی

۷۵۴
نوریه

بسم الله الرحمن الرحيم و بسم تعین

فهرست امامیه در کتب این مجموعه در ضمن شرح هر حدیث سمت گذارش آمده است
بر وجهی که در حدیث اول آورده است که چون حدیث حفظ نماید و شرح آن مشتمل است
بر آغاز و چهار تالیس و انجام آغاز مشتمل است بر هفتاد و پنج **پیش اول** ترجمه متن
حدیثی که در آن دو نقصان **پیش دوم** ترجمه شرح بعضی فقرات حدیث که مضاف
و ام نقلی شرح کرده اند و چند بحث در آن مذکور است **اول** در حفظ حدیث
چست **دوم** حدیث پر معنی آرد و بعد از آن حدیث نماید و اند **سیم** در بیان احتیاج
است به حدیث **نمایش اول** بیان کرده است معنی حدیث یا در حصول ثواب که در
یازده بیان کرده معنی حدیث را حدیث میماند آن گفته اند و در ضمن آن یکسایه دو حدیث
بر ترجمه آرد و **فصل اول** ان هذا فی الصحاح لاولی **حدیث اول** درم انک
امر السمع معالی **دوم** من لثبت بهوم **نمایش دوم** بیان کرده است که درین
حدیث چه راجع است به استماع بعضی استماع از احتیاج احتیاج بواسطه اوست

یاد نمودن و همچنین این چهار حدیث بر همه اش مذکور است **اول** لاصوله الابلهور
دوم جعلت للارض سجدا **سیم** یوم من الرضاع **چهارم** الیجان الخیار
سیم بیان آن هر یکی که مشتمل بر چند فقره باشد یکسایه است یا چند حدیث و بعد از آن
فقرات آن در وقت نقل مجاز است یا نه و در آن سر حدیث دیگر بر همه اش گذارش
یافت **اول** لاسبق الا فی حنف **دوم** من نزل علی قوم **سیم** من فرج علی خلیفه
که در **نمایش چهارم** استمدان حدیث مذکور بر آنکه جزو احد محبت و بان تویب
سه کتبه قرآنی با تفسیرش است که در **نمایش اول** و ساکان المؤمنین ان یفقدوا
دوم ان جلمکم فاسق نبیاء **سیم** و لا تقف سالیس لک به علم **انجام** بیان معنی
علم و آنکه درین حدیث مذکور است و در ضمن آن یکسایه و چهار حدیث دیگر بر همه اش
گذارش است **آیه** انما یحیی الله **حدیث اول** لا یفقد العید **دوم** المقسم **نصفه** **سیم**
یا نبی الله **چهارم** العلماء و رتبه الانبیاء **حدیث اول** **دوم** من عرف الله و خطبتنا
در مرتبه که کشته شدت نه حاصل کرده باشد و شرح آن مشتمل بر آغاز و یکسایه
نمایش و طرازه **انجام** آغاز شدت بر **نمایش پیش اول** ترجمه اصل حدیث **نمایش**
دوم ترجمه شرح بعضی فقرات حدیث که احتیاج به شرح دارد و در آن چهار حدیث و
حدیث بر همه اش و چهار آیه یا تفسیر گذارش یافت است **نمایش اول** بیان آنکه در
چهار حدیث در آن میماند **دوم** بیان آنکه در حدیث را در عوض عمل می باشد یا نه **نمایش**
سبب ذکر آیه یکسایه یا آنکه مقام محتاج بان نیست **چهارم** آنکه خوف را با یعنی ترس از
خدا و امید برست او می باید که مساوی باشد **حدیث اول** خلق الله الارواح قبل الجسد

و دوم ليس من عبد الا وفي قلبه **سليم** اعجب ما كان في وصية لقمان
آية الت بركم و **دوم** ادخل الجنة **سليم** واذ القوا الذين آمنوا **سليم** واذ
جاء اجلكم **تائيش** بيان اكثر مراد بعرفت وشناسنت خدا زين حديث چيست و كذا
چنانكه كنه ذات خدا و تقدس نسيوان رسيد بكنه صفات او نيز لي نسيوان برود و در
آية و چهار حديث به ستور نه كوراست **اعايش** ان بعض النطق **اتم** و **دوم** ما عرفنا
سليم ان الله يحب عن العقول **سليم** كلما سرتوه با و هاكم **سليم** من هذا
نفسه **سليم** بيان اكثر معرفت جذبه دارد و تشبيه را بيان برات معرفت
استشعر و ان يكسايه كوراست **توالتقالي** الله في السموات و الارض **سليم** بيان
عشره و اول الله و عرف بعض طبلان صوفيه كه خود را حكمت نماز و روز و ساير
عبادات نينداند و در ان يك حديث و دو فقره از قرآن مجيد ترجمه شده **حديث**
تفكر ساعة **آية** اتم الصلوة للذكرى **دوم** فاعتبرا يا اولي الالباب
حديث با من صلوة يحضرها فيها در ثواب ابري نماز باي نكاح و شرح ان استعمل
بر آغاز نمايش و انجام **اعايش** مشتعل است بر و نيش **نيش اول** به ستور و در ان
يك حديث شرح بافتست كه حضرت با از نواج طاهره فرموده اند كه اسر عكن
لحو قاضي الطولكن **تائيش** بيان اكثر نماز نكاح زرع كنان صغيره ميمايد و در ان
دو آيه و چهار حديث با ترجمه تفسير ذكر است **آية اول** ان الحسنات **دوم** اتم الصلوة
طرفي النهار **حديث** و الذي يحبني بالحق مبتقرا و نذيرا ان احدكم بقوم من نبي
دوم ان الصلوة **سليم** كفارة **سليم** ما من امر مسلم يحضر الصلوة ملكوت به

خمس ان الصلوة للنفس **سليم** بيان دفع منافي بيان اين حديث در اول آيه كبريه
توالتقالي ان تخشعوا لربكم تنزل من السماء ماء يغسلكم و ان ترجمه كورايه و ايقاست
حديث چهارم در بيان وضو بيان لي صغير علي الله عليه و اله و شرح ان استعمل
بر آغاز و نيش **تائيش** انجام **آية** به ستور نيشن و چهار حديث و دو آيه با ترجمه
از آيه بافتست **بخت اول** در بيان اكثر حديث را و لالت است بر ان كورايه و در ان
غير بواسطه و منو كوراست **دوم** يانه و **دوم** معني استعاره بعه **سليم** بيان ان كورايه
امري بر امري عرف به معني دارد و اكثر تم درين حديث لي ملاحظه معني سراجي استعمال
بافتست **سليم** بيان اكثر اعاد و معني ايقاع او لي نيز استعمال مي بايد **تائيش** فهمين
يشي على بطنه **دوم** وان يظهر و اعلمكم **تائيش** ان و در شستن برود و وضو و در شستن
الاعلى فالاعلى جي با بديكر و يانه و در ان يك حديث ترجمه شده كه هذا وضو
الافضل الله الصلوة **تائيش** در سجده و بر وجهي كه مصنف و ام فخر **تائيش** حال الله
سطر در ان متفرد است و در ان يك حديث و دو سلسله را و بافتست حديث الوجه الذي
امر الله عز وجل بصلته **سليم** اكثر مراد در ان است بر و در حال شستن
رود و ايجبت **دوم** اكثر در شستن و در عاينه الاعلى فالاعلى ايجبت **تائيش** **سليم**
بيان اكثر ترتيب و وضو ايجبت **تائيش** بيان اكثر ترتيب و وضو ايجبت **تائيش** **سليم**
سطر در ان ترجمه است **تائيش** بيان اكثر در استلال و وجود ترتيب و در ان يكسايه
دو حديث با ترجمه را و بافتست **آية** ان الصلوة المرادة **تائيش** ان لا يقبل الله
بها يدا لله به **حديث** **دوم** امدد صلوة امره حتى يسبح الطهون موافقه **تائيش** **سليم**

استدلال این حدیث بر آنکه بواسطه آب تازه بر آستن طایفه دوران و
حدیث با ترجمه کوراست **اول** قال بر آنکه لا **دوم** قال بر آنکه نعم **سیم** قطع
یدک فی الماء **فیض** **نمایش** **چهارم** و جوب مسج بر جلین مناظره شیعه و سنی بر سر آن
و دوران حدیث با ترجمه کوراست **اول** هو الذی نزل جبرئیل علیه السلام
دوم یا قی علی الرجل سنون و سبعین **سده** **سیم** حدیث کلام **چهارم** قوله
و مسج علی علیه **پنجم** ان کتاب الله بالحق **ششم** الوضو غسلان و مسح
و در ضمن ترجمه آن حکایت مبارکه با کفار ابراهیم یافته **هفتم** و مل لالی عقاب من اللاد
هشتم رایت علی اسم لو حنا فضل کفتم ان البتی فوضنا فی جلدی **نهم**
در بیان معنی کعبی بخوبی که ضعف را در آن اعلاست دوران شش حدیث ترجمه شد
اول هنا یعنی المفضل **دوم** و مسج علی مقدم را **سیم** و اذ اسحت منی من و اساک
چهارم فذ عابطت او و **پنجم** و صفا کعب فی ظهر المقدم **ششم** وضع علی
ظهر المقدم **هفتم** و فیر او شیخ شهید مع علی علیه السلام **هشتم** در تعلیم و متوی
حضرت امیر المؤمنین علیه السلام بجهت حقیقت و دعا **نهم** که در آن تاریخ حضور اندن آن
ست است و شرح آن مشتعل است بر آغاز و چهار نمایش انجام **آغاز** و **نهم**
و در پیشش **دوم** بخت مذکور است **اول** اعلان بنا کرد و اصل چو بوده است **دوم**
اعلال اللهم اختلاف مذاهب و در اصل آن و لایل هر مذاهب بیان
معنی بعضی در اصطلاح اهل عربیت **نمایش** **آغاز** بیان اختلاف فرخ و در دعا
کرد و حضور آمده می شود **نمایش** **دوم** بیان آنکه طلب شدگان روز قیامت مقسم

و یقین

و یقین بخت خود را از پروردگار بخواست دوران و یک حدیث ترجمه را
و **نهم** است **اول** یوم تانی کل نفس **دوم** الیوم نعمت علی افرهم **سیم**
تکلی ما شعر و عینه و اجحی لجدی **نمایش** بیان معنی و الخلد و الجان بسیار
که بجهت و در گفته اند دوران یک **یک** حدیث است **آغاز** و الشمس و القمر **سیدان**
سیم لا یزال المسام طیار **نمایش** بیان آنکه شستن مرتبه **دوم** اعصابی منو
ست است **دوم** و در آن حدیث مذکور است **اول** والله ما کان
و حضور رسول الله **دوم** افضل الاعمال اخرها بیان آنکه آب متویسب که یک
باشند و دیگر آنکه آب استی دوران افضل است **نمایش** **دوم** و در تمام بیان شرح
آن اشتغال را در آغاز و نمایش انجام **آغاز** بدستور و در پیشش **دوم** و حدیث
ترجمه شد **اول** قال رسول الله علیه و آله اذ ات یوم لهار **دوم** قال عمار کانی
سده **نمایش** بیان آنکه استه و غیره معنی الله علیه و آله و یوم یحییست و رانی
که در چهار حدیث با ترجمه ابراهیم یافته است **اول** اتخذوها هزوا **دوم** انا
انشاء الله **نمایش** **اول** عمار دخله بین عینی **دوم** الی المرح و لا اقول
سیم ما علمت ان الجنة **چهارم** یدخل اهل الجنة **نمایش** **دوم** که در آنکه ضرب بدترین
خود **پنجم** است یا مثل اعراق روزه جزو نیست و بعضی بگفت که بان متعلق است **آغاز**
بیان آنکه در تمام مسج جمیع کفایت یا نام روز را مسج باید کرد **نمایش** بیان آنکه در
مطلق تمام یک مرتبه زون سه روز من کفایت یا در بعضی دو مرتبه باید زد و در
صحن آن گفت م از حدیث که در آنش یافته و یک حدیث ترجمه شد که در ضرب و حد

للرضوخ والفضل **بجاءم** بیان کند در تجمیع علق کران بر دست شرط است و نیز در سخن
 آن یک حدیث با ترجمه مذکور است که تم قال علی بعد و اما الی قوله و الملح الضیف
حدیث هفتم در نماز بیانی و تعلیم امام علیه السلام نماز را بجا آوردن عینی و شرح آن است
 بر آغاز و در نمازین **بجاءم** آغاز بدستور در پیشش و در سجده و سر آید مذکور
بحث اول بیان سبب حمد و ذکر حال و **دوم** تجویز فضل میان فعل کج و معمول
سیم در معنی شوع و بیان آنکه در انجوش و در نماز صحت **چهارم** بیان آنکه در
 که در و ات قرآن کجاری باید بر که در نقل القرآن تزیین **پنجم** بیان معنی سبحان
 ربی العظیم و بجه **آیات** و الذین هم فی صلواتهم **دوم** آیات یغنی **سیم** لا یغنی
 الی الملاء الا علی **نمایش اول** بیان معنی سینه نماز که بر دهان اختصاص دارد و در نماز
 سینه است بلکه در دست **نمایش دوم** در بیان فرق میان سجده برافت و ارعاف
 و در سجده است و در آن چهار حدیث با ترجمه مذکور است **اول** لا یجوز صلوة
 لا یصلا لانت **دوم** ان رسول الله تعالی صل رکعتین **سیم** من معنی علیه
 واحد **چهارم** الخ احدکم ان تصعد ثلث القدان **نمایش ششم** در بیان کوه الی ذکر
 بدن شرح آن که در شش یا قدر است و در سخن و پیشش بدستور **نمایش هفتم** در فضل
 و شرف ماه مبارک رمضان شرح آن شش است بر آغاز و در **نمایش هشتم** **بجاءم**
آغاز بدستور و در نمازین **دوم** در بحث و و آیه و حدیث و تعقیب **اول** تصحیح
 تاکید بان که در مقام تقاضای آن نماز و **دوم** فرق میان تفریق میکن و پارس
 و بیان آنکه که ام بی غیر تر اند **چهارم** در او بر جمعی که میگویند صلوات بر محمد است

پنجم بحایت هندی قباوی امام موسی کلم علی السلام **ششم** بیان آنکه ذکر سبعین کنیز
 از عدد بسیار می باشد و سبب انحصار سبعین این امر **هفتم** در تعلیم عدد و زوج و فرد
 از زوج و زوج الفرد و غیره و در و اشغال آن بیان معنی هر یک بفرمان در آورد
 عی و در آن نشانی که در **سهم** بیان مراتب زوج و درجات آن **آیات** و لا یغنی
 عقد النکاح **دوم** که من قریده اهلنا **سیم** و نادى فوج دینه **چهارم** انهلین
 من اهلک **پنجم** انما الصدقات للفقراء **ششم** و اما التلکة نکات **هفتم** فعل
 عسیت ان تولیت **ششم** ان یقتضوا لم سبعین مرة **نهم** ادخلوا فی ام قد حلت
دوم اذا نودی للصلوة **سیم** ان الله تعالی یوتی ات الصوم لی **دوم** لا یصبروا
 هذا رمضان **سیم** اللهم احیی مسکینا **چهارم** الفقیر الی وجه **پنجم** الفقیر الذی
 لا یسئل الناس **ششم** و لا یکن الرجل من المسکین **نمایش اول** بیان اولیت و بهر
 حمل خلبنا و برین حدیث بر صحن معنی و عطا **نمایش دوم** بیان آنکه آنچه درین کتاب بفرمان علی
 اعمال و زعمی آید و حقیقت نفسی اعمال است یا محالیف اعمال **بجاءم** توجه ظرفیت در کلام
 حضرت ابر که در ذلالتی سلامه من دینی **نمایش هفتم** در فضیلت حج و مسکن آن
 و شرح آن شش است بر و پیشش بدستور و پیشش **دوم** و حدیث که در شش
 و فرست **اول** الذوق الی عسره **دوم** ان من الذوق ذوقا لا یکنه الا
نمایش نهم در بیان جهاد اکبر و جهاد اصغر و شرح آن در ضمن آغاز و یک **نمایش**
 و **بجاءم** که در شش یافته **آغاز** بدستور و پیشش **دوم** در بحث یکسایر مذکور است
نمایش بیان معنی در نماز و امثال آن **دوم** بیان **سیم** بیان معنی جهاد نفس و در آن

سیستم است لایق حدیث بر حدیث بر حدیث نفس مطلقه و روان آیه قد اذع من لیکما
نمایش در کیفیت جهاد نفس کسوف احوال و بعضی تطویلات در آن است و در آن سرایت
و یک حدیث ترجمه شده آیه الذین جاهدوا فینا **حدیث** یضرب العبد لسا عادی
و اللله اربع و عشرون حرامه **انجام** در وقوع نفس مطلقه میان قواش تصادم و
بعضی تطویلات در آن است و در ضمن آن شش آیه با ترجمه مذکور است **آیه** و هدینا
النجین **آیه** انا هدینا النجین **سیستم** در خبرنا ما بیننا **آیه** الم اعصد
الیک **آیه** و یخرجکم مانی السموات **سیستم** انخذ و ذذ ذینه **حدیث** و آیه **آیه**
معروفه نمی کند و شرح آن در ضمن آغاز و در غایتش **انجام** ایز و یا قرات
آغاز به دستور و در پیش رو و آیه ترجمه شده **آیه** و لیکم امه **آیه** و من
قوم موسی امه **نمایش** لایق بیان خوب معروف و نهی مکرر است و کفایتی در آن است
حدیث با ترجمه ایز و شد **آیه** اول من ترک الحاکم المثلک یقبله **آیه** ان تفتح لی ان
اخذتکم ایزی منکم با السیتم **نمایش** **آیه** در شرط و اربعه و چوبی معروف و نهی مکرر
انجام در بیان شرط خامس که بعضی اعتبار کرده اند و بعضی نه و در آن آیه و یک
حدیث مذکور است **آیه** انا مودون الناس بالبر **آیه** کبر مقتنا عند الله **حدیث**
مردت لیله اسری لی بقوم **حدیث** **آیه** در آنکه طلب و زنی زوجه حلال سپایه نزار
حرام و شرح آن در ضمن آغاز و یک نمایش **انجام** که در پیش یافته است **آیه**
و در پیش **آیه** این آیه تفسیر شده است که در من یتق الله یجعل له مخرجاً **نمایش**
بیان آنکه رزق مخصوص است بجمال او و استدلالاتی که میگویند حرام تر از آن

و در آن یک آیه و دو حدیث ترجمه شده آیه و ما من دایمه **نمایش** کن عند رسول الله
صلى الله علیه و آله اذا اجازت قراهه الحدیث **آیه** لا احصی ثناء علیک است
کما اقیمت **حدیث** **آیه** که حضرت امیر المؤمنین علیه السلام بجهت نماز فرمود
شیرخا صغری است فرموده اند و شرح آن در ضمن آغاز و **انجام** هر **انجام** **آیه**
آغاز به دستور در آنکه می تواند بود که در آنجا در کلام حضرت امیر معنی دیگر با
و بیان معنی مذکور **حدیث** **آیه** در نهی از اعانت علی و حکایت نویسنده سلاطین
بنی امیه با امام جعفر صادق علیه السلام و شرح آن اشکال یافته بر آغاز و یک
نمایش و **انجام** **آغاز** به دستور **نمایش** بیان آنکه اعانت ظلمه حرام است که هر
بعضی مبالغه باشد و در آن ضمن یک آیه و سه حدیث ترجمه یافته است **آیه** اول آنکه
الی الذین ظلموا **حدیث** ما احب ان عقدت لهم او دکت لهم **آیه**
و من علق سوطا بین یدی سلطان جائر **سیستم** الداخل فاحوان الظلم من
سلسل الامر **انجام** **سیستم** لایق حدیث بر آنکه در حالت نزع روح قبل از حصول **آیه**
اول آن است بر شرطه ظهور می آید و در آن سه حدیث با ترجمه ایز و یا قرات
آیه ان یخرج احدکم من الدین **آیه** ما عقب لا یقبل الله من العباده يوم القیامه
ان هدا الامر **سیستم** **آیه** در آن **حدیث** **آیه** و عای امیر المؤمنین علیه السلام بواسطه
او ای قرض **حدیث** **آیه** در شره انما علیهم السلام از مناسبت سوا الهایک و من انام
رنگه علیه السلام و در آن **حدیث** **آیه** و شرح آن در ضمن آغاز و یک **نمایش**
و **انجام** که در پیش یافته است **آغاز** به دستور و در پیش **آیه** که تفسیر شده آیه

چهارم والله ما صلوتهم وما صلوا **انجام** وحققت عذاب قبر و كيفيت ان
 دوران كيايد و در حدیث مذکور است **ایته** ان الذين توفتهم الملائكة حيايت ان
 بين الدنيا والاخرة النعقة **دوم** اما تخاف ان تنزل به بعد **خمس** **سوم** سوال
 بن قيس ان ايام المؤمن علي السلم از دروغ بستن مردم بر غیر خدا و جوب آن حضرت
 ان در ضمن آغاز و يك نمايش كند از شش بافته **افانز** به دستور و در پیش اول و آیه
 ترجمه شده **دین** و اذا رايت تعجيبك اجسامهم **دوم** ما اتيكم الرسول فخذوه
نمایش و ربحي و وضع حدیث و كذا بعضی احادیث موضوعی كه صفای نقل ان كره
 دوران تغییر احادیث موضوعی چهار حدیث است كه از شش بافته **اول** لاسبق الا
دوم افطر و جعلك في الملة **سیم** شاور و رهن و خالفهن **چهارم** قول
 و لو علي انقلك **انجام** در عز و ان حضرت امیر المؤمنین علیه السلام شرح ان از غیب
 موضع دوران حدیث مذکور است **اول** والله ما يريد ان العی **دوم** كيف
 و قد اجاب رسول الله **سیم** ان الله حمیسا **دین** **چهارم** و صلت امیر المؤمنین علیه
 با اهل حسن علیه السلام و شرح ان را و باقی است و در ضمن آغاز و **انجام** **افانز** **دوم**
 و در پیش **دوم** با بر و در حدیث ترجمه شده **آیه** **اول** و فاكهه مما يتغيرون **دوم** انما
 یخشي الله من عباده **عادت** ما نزل جبریل و صیق بالحار **دوم** و در باب كرامی و
 همان و من كان يوم من بالله و اليوم الاخر ليكرم فيضه **سیم** اذا صحبت
 فله يحدث نفسك **چهارم** اني احاف عليكم اثنين **پنجم** الا تبغون من سابه
ششم اذا قيل لك بل تخاف الله فاسكت **هفتم** والله ما هيدنك خوفا من

تارک

تارک **ششم** يا علي ان هذا الدين اللين **سهم** فكذلك انك دهل كلبا الناس **دوم**
 من كان يوم من بالله و اليوم الاخر **انجام** و تامل و عیسان ابن عیبه علیه السلام كنج
 نسبت و او اندر دوران شش حدیث با ترجمه را و بافته **دین** **دوم** عیسان
 بلسانی **دوم** ان رسول الله صلیم كان موت **سیم** اني لا استغفر الله **چهارم**
 احب الله كامل مراد **پنجم** انه ليعان على قلبی **ششم** حسنات الابرار
دین **سیم** و در پر به نكر و ان از كمانه **دین** **چهارم** **دوم** نفس كويان و بجا مان
 و شرح ان كذا شش باقی است و در ضمن آغاز و **انجام** **افانز** به دستور و در
 اول كيايد با ترجمه اشرك و شاد كهم في الاموال و در پیش **دوم** بخت كند
 ذكره است **انجام** میان انكوشركت شیطان در اول و لا بچر نیست در ان شده
 ذكره است **دوم** و را و اب كه خدا شدن كه اذا تزوج احدكم كيف تنضح **سیم**
 در انك و وقت بجا است بسم الله باقی است كه ان الرجل اذا المائة و حلس
 جمله **چهارم** بخدا و بعضا **دین** **پنجم** و كذا كذا فزید عیاشه و از او كرون الحجابی
 كه از ان بوضوح میرسد و شرح ان فوده شده است و در ضمن آغاز و **دوم**
 و **انجام** **افانز** به دستور **نمایش** **اول** در انك كذا كذا كه از او شود و اگر شود از انرا و با
 انرا اختیار فرسخ كذا است یا نه و دوران چهار حدیث با ترجمه را و بافته **دین**
 انما امة اعمت فامرها بیدها **دوم** ان ذبیح یوریکان عبد **سیم**
 لورا حیه فانه الو و ولدك **چهارم** لا ابا اناسخ **پنجم** **دوم** و در انستای كذا
 از حكم ذكره و بخت مترجم بر صفت ام غله العالی **نمایش** **دوم** و رین كه صد كذا

پیغمبر صلی الله علیه و آله است یا نه و در آن دو حدیث مذکور است **اول** ما سعرت ما
لا یأکل الصدقه **دوم** انما حرم علينا الصدقه **انجام** در تحقیق آن سخن کرده است
این که و اینست که **ندیدیم** **ششم** نقل حضرت رسالت پناه صلی الله علیه و آله
حدیث قدسی که کلام ضال من هدیت و شرح آن اشتمال بقیامت بر آغاز
و در پیش و در پیش **دوم** سیزده آیه و شش بحث حدیث مذکور است
اول کلتم ایته یوم القیامه **دوم** و الذین قتلوا فی سبیل الله **سیم** و اما
تعود فیها **نهم** انک لا یهدی من احببت **عشر** اهدنا الصراط
المستقیم **ششم** والله یمدی من یشاء **هفتم** ان هذا القرآن یمدی
تشم و الذین جاهدوا فینا **هم** ان ربک لذی حق **یزدهم** قل یا عباد
الذین آمنوا **دوازدهم** الذین لا یدعون مع الله الها **آخر سیزدهم** ان الله
لا یغفر ان یشرك بهما **دوم** و لیسوف یعطیک **انجات** معنی هدایت و اختلاف آنست
در آن **دوم** هدایت خدای تعالی بر چند نوع است **سیم** در آنکه در عبادت خدای تعالی
شمار داشت **چهارم** حکایت اسلام آوردن خدیجه علی بن محمد **پنجم** در آنکه امیدوار
بگدام آیه پشتر است **ششم** تمیل امید داشتن رحمت حق تعالی بی عمل صالح **انجام**
زراعتی که بی انجام زراعت امید حاصل است **هفتم** در بالا بردن کلمه
بنده که از آسمانها که زاینده که ان الله خلق سبعه املاک یجعل فی کل سماء
ملکا یعرف بالله یوم القیامه مغفقه ما حظرت علی قلبا حد **اولا**
مدهون و لیغفرون **حدیث پنجم** در آنکه سوگند خوردن فرزند و بنده و زن

بناون

بی ناون پدر و صاحب شود صحیح است و شرح آن در ضمن آغاز و در نمایش
و **انجام** ایراد یافته **انجام** در دستور و در پیش اول این آیه ترجمه شده که کن
یجعل الله للكافرين **نمایش اول** در آنکه نقلی حضرت سوگند ایشان از بی ناون برقی
صحت جمولت یا برقی از **دوم** در آن یکسایه و یک حدیث ترجمه شده **اول** و لا
الایمان **حدیث** ان لی جاریه حلعت بیهما **نمایش دوم** و زنده مطلق و زنده
و آنکه هر دو قسم در عصمت منعقدیت و در آن سه آیه و شش حدیث مذکور است
اول انی نذرت الرحمن **دوم** انی نذرت مانی **طیعی** **سیم** یوفون
بالتذکره **ریش** ان الله عزوجل ارسلنا علی محمد انی و اهل البیت ذلک
اذ قال الرجل علی المنی الی بیت الله و هو محرم **انجام** در آنکه متعلق بین من و منی با
رحمان داشته باشد و بیان هر دو قابل ترجمه **حدیث ششم** حکم حضرت امیر المؤمنین علی
و در کس که نوشته بود در آنکه بگذر با همان جوز و نذرت است در هم میان یا
حدیث پنجم و صحیح کردن غمی زنت خود را از زیر آن مغسول عقاب حضرت پیغمبر
صلی الله علیه و آله و آله و شرح آن در ضمن و در پیش مذکور است **حدیث هفتم**
در نقلی سواد ای در بعضی امور و معنی بیان کنایه و کیده و صیغه و شرح آن در ضمن
آغاز و شش نمایش **انجام** گذارش یافته **انجام** در دستور و در پیش اول این که
و لکن خاف مقام ربه و در پیش **دوم** و حدیث **اول** القوال کلام عهد **دوم**
یا علی لا یحکم عند **نمایش اول** در این که در او بدست میوه دار کردین حدیث نبوی از آن
کدام درخت است **نمایش دوم** در آنکه در او نبوی زبان از کلمه زیاد و بر سر کلمه است

نمایش سیم در آنکه مراد بعد از نماز شارب غیر تا قبل از روز جمعه است و در آن پنج آیه و یک حدیث
آیات انما یقبل الله من المتقین **و دوم** ربنا تقبل منا سیم قبل من احدیها
و در ضمن ترجمه حکایت قابل و هابل و قربان ایشان ایراد یافته **چهارم** و الا انما یقبل
المقوی **چشم** ربنا لا تقبلنا انما یقبلنا **نمایش چهارم** در بیان شصت مرتبه آن
و بیان موضوعی که تجویز خفت شده بموجب حدیث که سماع رسول الله امراه **نمایش**
پنجم بیان آنکه احزاب بر میخیزد و کبر و میثود و یازده **نمایش ششم** در تحقیق حد و کبار و اهل
نمایش سنی کبر و حد آن ذکر عیالی که بر هر کدام مرتب است و در آن شصت
آیه و بعد حدیث با ترجمه است که در شریف یافته **آیات** ان یخبتوا کیا و **و دوم** انما
لا یغفران لشرک به **سیم** و من یقبل من متالی آیات الباقی **حدیث** و من دخی
محصنا و محضه الی باقی الاحادیث و در پیداشدن اولی میان قوم لوط و اهل
شیطان و در بیان عقاب لوط و در کنا و سود روز و قسم بدو و در کنا ای بر
و در توبه آن و در دم شارب طرزه و در تازی و ای بن مردم و در عیانت بافت
انجام میان آنکه بر تقدیری که میفرود کبر و بودن کنا و باصافه باشد **حدیث سنی**
در آنکه در عمل سنت حدیث معنی کافیت شرح آن بر آغاز و در نمایش
نمایش اول در سبب مکمل علمای شیعه با ستیاب بعضی افعال با آنکه حدیث معنی مکمل شریف
نمایند نمی شود و در آن دو حدیث ترجمه شده **نمایش دوم** در سبب تجویز علمای اهل سنت
با اینکه در طریق ایشان نقل شده **سوم** و **دوم** تعلیم امام علیه السلام بشیعه نهی از عاصی
بجست سالم بودن از اراض و جبهه رسکامی عزت شرح آن بدستور و در روش

کازشر

که در شریف یافته **حدیث سنی** در تواب شاد کردن خاطر مومن و در ضمن پیشش **و دوم**
تفسیر شده **حدیث سنی** در تواب بخش کردن قباچ مردم و فرود زدن خشم خود
و تجویز امواته اشغال آن دوران و آیه و چهار حدیث ترجمه شده و در سلوک حضرت
امام زین العابدین علیه السلام با کینه ای که آب بخت مبارک او میریخت **حدیث سنی**
در عزت مومن نزد خدا بی تعالی و آنکه اصلاح حال بندگان خدا بی ایشان معلوم
در پیشش **و چهارم** آیه و یک حدیث و آغاز و در نمایش انجام و چهار بحث ایراد
حدیث سنی در محبت حضرت امیر المومنین علیه السلام با کین من نیاید و سخنان آن حضرت
از انبیا بی مان خود و شرح آن در آنجا آغاز و در نمایش انجام گذشته **حدیث سنی**
در فضیلت نیت عملی شرح آن در آغاز پنج نمایش انجام سمت تحریر یافته
حدیث سنی در توبه و شرح آن بر آغاز و چهار نمایش انجام صورت یافته مستقل
بر یک حدیث چهار بحث یک **حدیث سنی** در ذکر ضایق و احوال موت شرح آن
بر آغاز و چهار نمایش انجام و در نمایش و م شش آیه و در حدیث ایش بحث
اشکال یافته است **حدیث سنی** در بیان شالی و شرح آن اشکال یافته است و در ضمن
آغاز و در نمایش انجام و در نمایش **و دوم** آیه و یک حدیث و در بحث مذکور است
آیات و یسلو ناک عن الروح ظل الروح من امر پی **دوم** و دخل المدینه
عین عقله **سیم** و اتبعوا ما تتلو الشیاطین **حدیث** ما عرف نفسه فقد
عرف ربه **و در حقیقت** روح و اختلاف اقوال علامه و در آنکه بخت و در آن
مخوفه **حدیث** و در باب آنکه بخت **و دوم** باغی بود و در نمایش **و در اثبات** بگای

مطلعه و تعلق آن بعد از مفارقت بدن بدن شمالی دوران یکبار و سه مرتبه ترجمه شد
نایب ششم و در مرغ تو هم بعضی که گمان برده اند که تعلق نفس بعد از تحریک بدن بدن
دیگر و غیر این که قول نامحسوس است و در آنکه بدن شمالی که نفس آن تعلق میکرد اگر
جسایت گذشته اند و بطایف
بجرات رسیده و اتم علم
بجایقی الامور
۱۲۱

[Faint, mostly illegible handwritten text in a rectangular frame]

بسم الله الرحمن الرحيم ويستعين
 ای از تو حدیث معرفت را مبتین: وی ترجمه وصف تو در این مین: که سرگشته
 عنوان بود: بلیغ رسالت کند روح این: بهترین حدیثی که مجلس آریان
 یقین با سر لوح کتاب بیان ترین بجز اهر قاتی آن تواند بود و زیاده کلامی که چنان
 صدایق وین غار شبته بسیار کلمه شده عباد تو اندر بود و حمد مبعیث که خلق توین
 پر توی از آتشه لوی شایه ای اوست شکر منیت که ذرات فاضلین او پیش از آستان
 که انبار نعم خیرت شایه او **و مولات** و در و نامعد و در فاعله کتاب هایت و معجز
 رحمت پهنایت **اوتی الفت** محمد کا فریش و جو دشمن بود رنجی و از در بای خود
 شعاع آفتاب لایزال کل خوشبوی باغ ذوالجلالی چراغ اصطفار و شن تویش
 رموز حق ترین از زبورش: با هزاران دل مشکلی شی: از و خندان لب بجز نمان
 سیدمان میمان سالار خوشتر: کلیم الله عصا و ارشادش خلیل آتش برست
 ذیح الله بهی طرف کوشش: خضر و روی شن نرم کاشش: میساح طوطی هند جانش
 و بر آل مقدس فعال اصحاب خسته مال آن سرور علیه و علیها السلام الله الملك
 الابرک سیامطیع انوار هایت عظمی و سر خنده جو مبارکبری که اربعین داران معابد
 در آن

رات نیر بصیقل الفاضل و شن است و انشور ان معالم السن له حدیث ایمان
 مجتهدین مین **منقبت** شعی که صیغ خیش یک مشک خنده: زطاعات و عالم بر سینه
 نبی احرم اسرار او بود: بند در غار یار غار او بود: چه هر کس از پیشش بر او بود
 از آن و شهر علمش او بود بود: در وی لیکن بسین با بود و روی: متاع خانه پیدا
 بود و روی: ره او بودی که دینت قیم است: که راه او صراط مستقیم است و سلم
 لبیلهای کثیرا کثیرا **آقا بعد** بمساع ارباب الشیخ که کاه میرساند داعی دولت قاهره
 محمد بن علی المشتهر باین خواتون العالی عالم الله بلفظه الازلی که چون خاطر مکتوبه
 خاطر پادشاه مجاهد کلایک سپاه خورشید پتر فلک بارگاه افتخار سلاطین العصر
 بالرای الزین و احفاد و خواقین الله هر بالهین المین آفتاب تکلف خلافت و شهرت
 قطب سپهر سلطنت عالم داری **شعر** شده اینم صفت جمشید ثانی: با و ز مینده تا
 خسروانی: سپهر افتخار آفرینش: چراغ دو دومان ترکانی: چهار شاه عدلش
 عود سی که داده آب دی زنده کانی: زلفه عاقرش کردید و ظاهر شب خوشی
 صبح آهانی: ز کلفت خورش بر صبح کردن کل فر شید آردار بغانی: بی خطش
 داعی صبح قران: تو سل حسته از سبج المانی: السلطان العادل الیاذی: الله
 العازی فی سبیل الله: محب باطام اهل بیت رسول الله فاقان الاکرم و هایل
 الاعظم ابو القاسم **نقد** قبا بن قطب شاه: جهان با هست اقباشرح ان با و
 بهمار عشقش امین از قران با و: نشاط با و مکتب آقا در پیش: کشیده قافیه
 جهان با و: بهر جانب که عرضش وی آرد: طفر همه دشمن و نرفت همچنان با و:

ز دستوار سطور ای گلشن جهاز کراتی جاودان **د** ز تیر تصادف در
 همیشه کلمات در امان **د** چو آرایز مسند بزم **د** اش **د** نخست عقل اول
 ترجمان **د** و در معنی دعای کیناست **د** ملک را قول آیین زبان **د** از بد و بکلی
 بر مفر سلطت جهان بانی و بکلیج مسند خلافت کشور ستمانی برینعی مایل و ناطق
د اعلای موبک میمون فضلاء پای سریر خلافت مشون یکی است **د** تعالی ویت **د**
 بر اعیان تزیینی ترویج دین مبین مصطفوی **د** افاد و مقاصد تفسیر کلام و آینه
 معانی **د** احادیث خرافات نام و انالی ایزد عالی مقام بر وجهی مصروف معطوف **د** از بد
 کماثر چاییت مظهر آن در بر اطراف **د** الکاف ریح مسکون علم انتشار **د** بر اثر
 و شریف هر قیل و صغیر و کبر هر عزیز از شکاکه **د** انوار آن مقبول **د** آند **د** و از
 اشفاق از آن بهره **د** آند رسید **د** اغلب کتب در سیل تغیر و کلام و بحث **د** فای
د احادیث بجز نظام کر که زده کلمات لایف علمای علم و کلمات **د** غایت
 بلاغت فرجام شده **د** و چون بخت بندرت مجاز می زبان فصاحت نشانی
 تازی است **د** ترتیب تنظیم یافته **د** و چون بخت بنده **د** دست **د** از کجایی که المغان
 ایشان از پستان لغات و یکیشیری تعلیم فرستیده **د** اند از رسیدن **د** شاعر
 آن **د** کوه **د** بود **د** انا **د** مکتب **د** برخی که سین **د** و شهور **د** در گفت **د** فزون **د** هر شیب **د**
 و روزی شیب نیارده **د** اند از چند **د** کل مقصود **د** از حدیثی **د** نم **د** آن **د** غیر متوقف **د** شاعر
 بدون **د** اگر بعضی از آن لغات **د** یک **د** مبر **د** مترجم **د** کرده **د** در **د** انوش **د** شش **د** در **د** نمی **د** کبر
 از **د** ش **د** از **د** ترجمه **د** کلماتی **د** از **د** آن **د** مکتب **د** نامور **د** ساخته **د** چون **د** و ساطت **د** بعضی **د** مترجم **د**

عرش شبانه مسامح شوکت ابلال سیده بود **د** که **د** رقم **د** حرف **د** در **د** که **د** سعادت **د** استفا
 مجلس **د** سام **د** خلاصه **د** علامه **د** زمان **د** یک **د** کانه **د** فقها **د** رفیقان **د** خورشید **د** سپهر **د** اشش **د** انصاف **د** مرکز
د از **د** فضل **د** و کمال **د** و بی **د** شرافت **د** علی **د** نوح **د** المبدین **د** جامع **د** معالم **د** کل **د** علی **د** الوجه **د** المستن
د افضل **د** المشرفین **د** اهل **د** البحرین **د** شیخ **د** الاسلام **د** المسلمین **د** **بهاء الدین محمد العالمی** **د** اعلی **د** الله
 شانه **د** و رخ **د** فی **د** مسند **د** العزه **د** الفضل **د** مکان **د** نموده **د** از **د** خدای **د** فضل **د** آن **د** بر **د** شیب **د** چو **د** بار
د و اشش **د** کمال **د** بیای **د** ی **د** بلخ **د** قیامش **د** طراوت **د** پذیر **د** کشته **د** بعد **د** از **د** استجازه **د** رسانیدن **د** آن **د** شیخ
د او **د** بش **د** هر **د** بند **د** کان **د** و **د** طلب **د** ابدال **د** سسته **د** چند **د** کل **د** در **د** یگان **د** در **د** هم **د** آور **د** دست **د** و **د** ترجمه
د کتاب **د** رابعین **د** حدیثی **د** که **د** جمع **د** و **د** تالیف **د** آن **د** اجل **د** الفاظ **د** وسط **د** معانی **د** و **د** ابر **د** و **د** کلمات **د** الهی
د مبانی **د** و **د** استنباط **د** احکام **د** و **د** سیاه **د** و **د** سنگ **د** لغات **د** و **د** مفاسل **د** بر **د** وجهی **د** که **د** مطبوع **د** طبایع
د صغار **د** و **د** کبار **د** که **د** نور **د** جنات **د** تجردی **د** من **د** تحق **د** الا **د** انفراد **د** است **د** از **د** رحمت **د** بجا **د** فضل
د آن **د** قبل **د** امر **د** است **د** از **د** لغات **د** لغوی **د** بر **د** لطایف **د** حقایق **د** اشتمال **د** بر **د** لغات **د** لغوی **د** کاشش
د فی **د** رابعه **د** النصار **د** لغوی **د** اشتهار **د** و **د** اعتبار **د** بر **د** فر **د** آشته **د** از **د** نهایت **د** حسن **د** الفاظ **د** و **د** لفظ **د** معانی
د چون **د** عارض **د** ارباب **د** حسن **د** لغات **د** نقش **د** قبول **د** استحسان **د** بر **د** الراج **د** خوار **د** و **د** منج **د** و **د** شریف
د نگاشته **د** نامور **د** شده **د** چون **د** بر **د** بقدر **د** عبادت **د** که **د** انبار **د** نعم **د** آن **د** بر **د** شیب **د** چو **د** بار **د** شوکت **د** و **د** سلطنت
د و **د** اقبال **د** و **د** با **د** وجود **د** وقت **د** بیاعت **د** عدم **د** استقامت **د** تمثلا **د** لا **د** اشاره **د** علی **د** الهی **د** الهی **د** الهی
د شروع **د** نموده **د** **ترجمه** **د** مرسوم **د** ساخته **د** چون **د** بر **د** لغتی **د** مجازی **د** مناسب **د** از **د** و **د** هر **د** ز **د**
د مقتضی **د** یا **د** نیست **د** بلاغ **د** سپین **د** که **د** هر **د** بیان **د** مستقیم **د** است **د** سخن **د** را **د** و **د** شسته **د** کفایت **د** است **د** م
د اینست **د** که **د** رعایت **د** یک **د** ترجمه **د** بیان **د** کون **د** عبارت **د** عربی **د** افتقار **د** نموده **د** و **د** ترتیب **د** است **د**

و تقدیم و تأخیر حکمت قلمزیر بر وی اصل باشد هر جا مقام اقصای بسط کلام نماید در اصل
صفت ایجاب نگارنده باشد تقریباً لا ینفام در مقام بسط آن در آمد و هر جا که ذکر
استشادهای شنی نظماً و نثر مناسب نماید تو میخاک لرام مبادرت بگردان و مع شود و اگر
مترجم را در شناسی کلام سخن وی هر که ذکر آن مناسب مقام باشد بجز این اقدام
نماید و یا جلالتی قریب یابد و در لباس ترجمه ترجمه نموده اند و اندوخته و العزیز
توقع از باب بلوغ سید است که بقصای الامور لحد و در ذیل اعراض برهانی آن پوشیده
و بر قلم عفو در اصلاح آن پوشیده اند الموفق و منه الاستخاضه **تجدید اول** روایت
جامع کتاب مذکور لازماً اینها فصل است را لیه علی نقاب الایام و الله و اور از بسا
بزرگوار و پدید عالمی قدر خود و عقیده ربانی و عالم نورانی شیخ حسین بن عبدالقادر الحارثی
المدنی که سب ترجمه شدن نگارنده ای که از اخبار اصحاب امیر المومنین علیه السلام و مقام
بجنگاب با عادت همه ان من میت برنی بوده و میرسد و در اغلب نمون خصوصاً فقه و حدیث
مهارتی تمام داشته و چند رساله و کتاب از آثار طبع اتم سخن بر صغیر روزگار و آرزوست
و مدت برید در امور دین مرجع اکابر و الهی خراسان بوده و بر وجه استقلال شیخ
آن باریار با مشایخ حدیثش مرجع گشته و محل عقد امور شریفه آن ملاک برائی فرقی بود
و مرفوع بوده بطریق سماع از وی یوم القضاة و م شهر جرجستان و در منزل ملک الکلی
در مشهد مقدس وقوع یافته از شهدای و زنده جاودانی شیخ زین العابدین و الدین علی
که از نشایر علمای دین و اعظم فقهایی متاخرین است چندین کتاب در رساله شرح الاحکام که
در ضمن بحث فقه است اتمام یافته و شرح لیه مشفیه که از غایب است و شرح علم عیار

و استهزا

و استهزا بر ازانته و شرح الفیه و نقلیه و چند کتاب معتبر دیگر از تحقیقات است چون العبد
شیخ محمد علی که او الشیخ است و الله تعالی مذکور خواهد شد بر تبه شهادت فایض شده و علم
در تصانیف خود و تقریر از ویرشید ثانی میکنند تولدش در مشهد و باز در آفاق افتاد
و شهادت در قسطنطنیه بعلت تشیع واقع است تاریخ منفرد و شمسیت شیخ شیخ عالم
کمال الدین احمد بن عاقون که بعد یکسال منظر حرام است نهایت تقریر علوم دین داشته
ایشیخ علی بن عبدالعالم که از فقهایی ازمیه عاشره و یکم تا سده و نمانند ترکیبی در وقت بلوغ
و کثرت فضل و در رسید و چنانچه از تصنیف شرح قواعد الاحکام و رساله بصغیر و دیگر تصانیف
او نقل میشود و از غایت سی که در اعلام کلمه یقین امین ترین شیخ در سب از معصومین
صلوات الله علیهم جمعین تقدیم رسانیده بعضی از عازمان لعین که از عفا و با جهالت
امداد است اصرار مذموب حق و او و اند محدث و مخرج او را میداند و معتقد است شیخ
رحمت است شکو الله سعید و الجلال فی علیین قدوده و از شیخ صالح از اهل شیخ علی
جلال الطاری که از مشایخ مشهورین و زاهد عرصه خود بوده است از شیخ جلال الدین احمد
فیه الخلی که از بزرگان مجتهدین فرقه حنبلیه و علماء طایفه ازمیه است اقول فتاوی او در کتب معتبره
منقول شده از شیخ زین الدین علی بن عازن که بر آمده اقیانجی مان خود بوده است شیخ الکلی
فی کل علمین علی که بر او اسطر قریب تبه شهادت که در روز خورشید نیم جاوی اول معتقد
و شش مجری در شام با فساد جماعت شیعی واقع شده و تقریر از اسم شریفین شیخ شید
میکنند و چون نسبت نموده است فاعده و منفرد و بیات بواسطه با میرسد همه باور
کتاب او را و دیگر منقذات خود و تقریر از و بشیخ میکنند و کتاب کزی و در سب شیخ قوا

اول حکام در سال الفیه و تقدیر و چند کتاب دیگر از مضامین است از خلاصه علمای زمان بود
قطب الدین محمد رازی که به نهایت تجرد و رفون مکتب و کلام در علوم معقول و اخباری مشغول
مکاتبات شرح اشارات و شرح مطلق و چند کتاب دیگر از تصانیف او در عقولیات
مطرح انظار علمای اجبار است ربط تمام مطالب فقه و حدیث تزیین شده است از در کتاب
توابع الاحکام عاشره ترقیب داده که کتب کجاستی قطبیه موسوست و تاریخ و فقه و
از هجرت ایام عمر پیش از انقطاع یافته از علامه زمان خلاصه فضیلتی عالیشان با
قنون العلم بالاستصحاب العلی شیخ جمال الدین بن مطهر الحلی که چون مثل کتاب توابع
الاحکام و ارشاد الایمان معنی مطلبی مختلف الشیخ و تذکره الفقهاء و تحریر الاحکام
و چندین کتاب معتبره و دیگر در فن معقول و معقول شواهد بر بر تریه فضل و تجرد وجود دارد و کثر
تقیفیش بر تیره رسیده که محاسب هم با زو شیراز و عمرش هزار بیت تصنیف بجهت
کرده اند و قلم مشکین عمار را چه در آنکه با آنکه عمده تقریر فصاحت در آید و لا اله الا الله
بنابر آنچه خود در خلاصه حال ایراد کرده است هم ماه مبارک رمضان ششصد و چهل و
هشت هجری اتفاق افتاده و وفاتش شب بیستم محرم الطرام بقصد و بیست و
روح امداد و العزیز از سلطان الاعظم الموفقین و دستور الامام فخر المکمل و المکملین
خواجده نصیر الدین محمد طوسی که شهرت او از احاطه قدرت قلم تجاوز است و اصل او بنابر
آنچه این تاریخ ذکر کرده اند از توابع و از المومنین قم است مولد شریفش در مجلس
اشفاق و اتفاق تاریخ یازدهم شهر جمادی الاول سنه که بنا بر مشهور روز فوت امام فخر
رازیست تاریخ شهر صفر سنه ۷۰۰ ابتدای صد سابق در مراغه خوانده روز و شبینه

۱۸ شهر ذی قعدة سنه ۷۰۰ در راه السلام بعد از این سران فانی انتقال نمود بر پیش در
تربیت و جو از مضامین کاملین علیها الف الف سلام و احتیاج از غریب تفاسیر
آنکه در وقت حضرت زاهد و در روضه کاملین علیه السلام سر و ای در کمال صفا باشد که
با کاشی ترقیب او بود و بدان سعادت و کتاب بران نوشته معجزان که نام غنیه
عباسی است خود ترقیب از بیان سعادت فایض شده چون حساب کرده اند تاریخ ولادت
خواجده موافق تمام آن عمارت بود و من العبد و التوفیق از والد بزرگوار آن فاضل
احمد محمد بن الحسن الطوسی علیه المغفرة و الرضوان دیگر از سید بزرگوار فضل اندر
از خلاصه مساوات مکی صفات سید مجتبی بن سید و علی الحسینی از شیخ الطایفه و امام
الشیخ ابو جعفر محمد بن الحسن الطوسی که چون در مراتب فضل و کمال که هرگاه شیخ کوئین بقر
از آن بزرگوار که او را بود و علامه در قادی سنده خود را اغلب فتاوی احوالی او در پیش
و جمیع کتاب تهذیب حدیث تصنیف کتاب نهای الاحکام و مبسوط و خلاصه چند کتاب دیگر
از اموال بجز بیست و هفت توله او در رمضان سنه فوت او در شب و شنبه ۲
محرم سنه ۷۰۰ واقع شده در جماد علیه از استاد آنحضرت شیخ اعلم الامم محمد بن
محمد النعمانی میخند که تقریر از اسم شریفش شیخ میخند میشود و بسبب شهرت او میخند در
کتاب مبعیج القلوب برین وجه مذکور است که در هنگامی که شیخ از موطن اصلی میخند
بیتصل علوم مشغول بود روزی در مجلس درس قاضی عبدالجبار معتزلی حاضر شد و در وقت
فعال مای گرفت بعد از لحظه که قاضی از استفاوه فارغ شد اجازه سوال خواسته شد
که این بجز که شیخ نقل میکنند که من کت مولاه فعلی مولاه مسلم است که حضرت رسول

علم در روز غدیر گفته است یا شیخ فراموش ما یقیناً اند قاضی گفت لایق نیست که علم
مادر بگفت خود فعل کرده اند شیخ گفت پس فلانها و عضو متناهیست قاضی گفت این
جزو ایت علفاتی است که در ایت مردم عاقل و اسطر و ایت ترک در ایت گفته
شیخ گفت چه گوید در خبر با علی حوینک حوینک و سلسله سلسله قاضی گفت شیخ است
شیخ گفت در باب اصحاب جمل چه گوید همانا باین قول کافر باشند قاضی گفت
ایشان تو بر کرده اند شیخ گفت ایها القاضی عرب در ایت و خبر تو بر ایت خود
فرمودند که مردم عاقل بگفت و ایت ترک در ایت گفته قاضی جواب فرمودند و نزد
انداخت بعد از زمانی از نام و لب شیخ استفسار نمود شیخ گفت محمد بن محمد بن محمد بن
الطائفی قاضی برخواست دست شیخ را گرفت بجا می خواند که گفت المیزه صفات است
حقا چون این خبر سلطان عضد الدوله می رسید شیخ را بچشم خود حاضر کرد از آنجا
او با قاضی استفسار نمود و او را تعظیم بسیار نمود و بفرستاد قاضی را که ایت
با قاضی و مرافق رزقین و صد دیار ز سرخ و یک بنده و از ایش خود و وین
لایق است که گفت و غیره مقرر داشت که هر روز می رسیده باشند بعد از آن
شیخ باین لقب است تبار یافت این در ایت کتاب بر این کتابت را بر این
فعل کرده که بعد از آن شیخ از حکم که مولد اصلی است بیجا آمده نزد عضد
جمل تحصیل مشغول شد و بعد از آن بهدایت علی بن یسار آمده و رس علی بن علی
نمود چون مجلس او حاضر شد قبل از آنکه کسی را معرفت بجمل او حاصل شود مردی
از بیرون آمده از حدیث غدیر و بحدیث عارض سوال نمود رمانی گفت که حدیث غدیر نزد

و حکایت عارض در ایت و علمی که در ایت حاصل میشود و بر ایت حاصل میشود و بیری
استی شده و بیرون گفت شیخ را تاب نماند و رخصت سوال خواسته گفت چه میگوید
در باب کسی که با امام زمان حرب کند رمانی گفت که خواست باز تدارک نمود گفت
فاست است شیخ گفت چه میگوید در باب طلوع زبر و بکنی که در واقع جمل امام زمان
کردند گفت ایشان از ان عمل تو بر کرده اند شیخ گفت حرب در ایت تو بر ایت
و شما الحان آن مرد بیری گفتند که بر ایت حاصل نمی شود آنچه در ایت حاصل شد
رمانی تفسیر کلام داده اند شیخ پرسید که بچه نام مشهور می پسش پرسش و رسق اند
گفت بنی المعلم مشهورم و نزد ابو عبد الله جمل تحصیل علوم نموده ام بعد از آن بنی
بمنزل رفته بعد از آن که بر سر مهر آورده شیخ ذاکر با ابو عبد الله بدو سلام داد
برسان و شیخ ز قهر بر او داشت نزد عباده رفت چون عباده رخصت را گفتند و
نمودند بسم کنان گفت میان تو و رمانی چه گذشت که درین تو معارض تو بین نوشته
و میباید بسیار بن نموده و ترا معذرت داد و او شیخ حقیقت قصه را عرض نمود
بعد از آن باین لقب مشهور گشت باطل شیخ از مشایخ اهل اسلام است چنانچه
بعد از شیخ طوسی شیخ مذکور امید اند و لقایف او بقرت ایت بحد سید
بعد از طوسی گفت او رخصت مراد از کانی یا گفت او پنج در شب سیم شهر رمضان
بجوار رحمت از دی پوست بعد از آنکه چند سال در خانه خود مدفون بود بعد میباید
بمبارقش نقل کردند و در جوار قدس مطهر امام محمد تقی مدفون کردند از رقیه نذر
اینها می جامع کتاب من لایحضره الفقیه و حیون الرضا ابی جعفر محمد بن علی

بابونه المعنی که قنونی احوال او در معرض استیسا و قنونی علماء است و در پیش
 مجلد کتاب در علم دین از مصنفاتش است اختصار یافته در تاریخ سید و اشتباه
 در ولایت ری تربت مات چشیده و کلمه شفا تاریخ اوست قدس اندر و در
 احمد بن محمد که از تفکات روای حدیث است از پدر او محمد بن یحیی العطار که از علماء
 معتبره و ثقیل القدر است در علم رجال و حدیث مذکور تمام داشته از علی بن
 اسماعیل از محمد بن عبد الله که از او بیان مشهور حدیث از موسی بن ابراهیم
 المرزبی که از مشایخ او بیان نام سالی است و گفته اند که در وقت مجلس آنحضرت
 در منزل بارون رسیدند با مرتضی او اشتغال داشته و از علمین اعظام و آنچه
 بر زبان آنحضرت جاری می شد و فرمایند که است حفظ می نموده و چون بدو سئوال
 آنحضرت می رسید نقل میکرد از امام مجتبی عالم امام موسی کامل علیه السلام که آن
 بقسط در زیار و بیان کوه زمار فرموده اند قال رسول الله صلی الله علیه و آله
 علی امتی اربعین حدیثا مما یحتاجون الیه فی امر ینهم بعثنا الله عن جبل فیم
 فقیها حالما شرح کلام معنی نقام و در ضمن آغاز و چهار نمایش انجام آنحضرت
 پیش **پنجم** آنکه علامه معنی حدیث آنکه رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم فرموده
 که هر کس حفظ کند از برای امتی من حدیث از امامی که امتی من محقق باشند
 و را در دین بری بگیرد و حشر میکند خدای تعالی که عزیز است بزرگ و زقی است
 نفعه و عالم **پنجم** من حفظه ظاهر است که مراد بجمع است درین مقام از بزرگ
 و بجا گرفتن باشد چنانچه در صدر سلف و در میان ارباب حدیث واجب بوده بحد

که اگر

که اگر کسی حدیثی روایت میکند است که حفظ داشته است از روی نوشته و کتاب
 نقل میکند روایت او را در معرض اعتبار نمی دانند و گفته اند که در مشق و کتاب
 ساختن عادت باشد بعد از صد سال از بجزت احداث شده و بیشتر از آن بر الواح
 یکجای نقش بر اوراق فخر بوده است می تواند بود که مراد بجمع کما بهیانی و محظفت
 حدیث باشد از آنکه اسس وقت شدن خواه بعنوان آن بزرگواران شده چنانچه در
 زمان بوده و باشد و خواه بطریق نوشتن و کتاب ساختن یا نقل کردن از روی نوشته
 و کتاب چنانچه متعارف این زمان است یعنی گفته اند مراد بجمع حدیث و اگر قن آنست که
 از روی نوشته ذکر اند حدیث ذکر کرده اند و معتبره داشته یعنی سماع از شیخ و روایت
 بر او سماع حال قرأت غیر و یا عازه و منا و لو که بت مترجم گوید که بیان این احوال
 آنست که حدیثی که راوی از شیخ خود یعنی کسی که سند حدیث را بر او رسانده و از او
 میکند و فرمایند می باید که فراتر قن او بر یکی از شیخش وجود داشته باشد حدیث مذکور
 تواند از روی روایت کرد و نقل او را اعتبار تواند نمود **اول** شنیدن از زبان شیخ
 که شیخ خوانده او شنیده **دوم** خواندن بر شیخ که او خوانده و شیخ شنیده و آنکار گفته
سیم شنیدن در حالت خواندن غیر برین وجه که دیگری بر شیخ خوانده و شیخ تصدیق نماید
 و او را ماضیه مجلس می شنیده باشد **چهارم** اجازت شیخ و آن آنست که شیخ بر او
 گوید که فلان حدیث یا فلان حدیث کتاب را از من نقل کن ای آنکه تمام حدیث کتاب
 بر او خوانده از او شنوده **پنجم** منا و لو آن آنست که شیخ کتاب تصحیح کرده و در آن
 داشته است که که آنچه درین کتاب است از من نقل کن **ششم** کتابت شیخ و آن اجازت

یعنی شیخ بر خط خود بجای نویسد که فلان حدیث یا فلان کتاب از من وایت کنی
انکه بر زبان آورد و علماء حدیث بدان بهتر دانستند و بیشتر در معرض اجتناب
در آورده و چنانچه اتفاق کردند بر آنکه حدیثی که بر آن به منقول شد حجت بعد از آن
دویم و سیم است چه اگر بجای آن گفته اند اما اگر سخن دانسته اند و بمنقول اعلی کرده
و بعضی که خلاف کرده اند قلیل و مجهول اند در اجتناب رسد و دیگر خلاف میان علماء بسیار
و اگر شمه و حجت دانسته اند پس بعضی خط حدیث را درین مقام بر آن مقرر آن یکی
از وجود مذکور محل کرده اند یا بر وجه اول بحدیب جمع علماء و بر وجه ثانی و ثالث است
اکثر رسد و دیگر بحدیب جمع کربان بوده افتاد کرده و اند نهایش این جمله چنانچه
یست بقدر دور است علی مرتضی لفظ علی ازین حدیث معنی خود که بر است مناسب مقام
و ظاهر است که معنی لام اشفاق باشد یعنی کسی که حفظ کند بهر یک از معانی مذکوره از
اشفاق امت من چنانچه در تفسیر آیه کریمه و لیسکره الله علی ما هدیکم مفسرین گفته اند
که علی معنی لام است یعنی بزرگی یا آورید حضرت عت را از جهت برائی که شمار باره
حق کرده است و میتواند بود که معنی من باشد همچون که بعضی مفسرین در تفسیر واتی است
اذ انکالی اعلی الناس یسوقون ایراد کرده اند که معنی اذ انکالی اعلی الناس است
و برین تقدیر میتواند بود که معنی ابتدا باشد یعنی کسی که حفظ کند و ذاکر از امت است
من از جمعی که بگنجد اسلام علی نباشند و یا نشا زان قایت آن نیت که از ایشان گفته اند
نماید اگر گویند بنابرین لازم می آید که حدیثی که از حضرت پیغمبر صلی الله علیه و آله گرفته شود
پروان و در آن کربان صادق نمی آید که از امت فراتر شده است جویند آنست که

آن بیاسن بطریق اول معلوم می شود که هرگاه حدیثی که از امت فراتر شود بر خط
این قیاس مترتب باشد بر خط حدیثی که از پیغمبر صلی الله علیه و آله باشد بطریق اولی
مترتب خواهد بود و میتواند که معنی من متین باشد یعنی کسی که حفظ کند از امت من یا حجت
باشد یعنی عودس احتقا و را بر اول اسلام آراسته باشد و الله اعلم اربین شیخ
بیاید است که حدیث در احوال و ب معنی سخن است سخن را ازین جهت حدیث میگویند
که حرف حرف و کلمه کلمه عادت میشود در اصطلاح یعنی در عرف ارباب حدیث عبارت
از حرف نیت که حکایت کند یعنی خبر دهد از قول پیغمبر یا یکی از ائمه معصومین سلام الله علیهم
یا قول صحابی یا تابعی یا کسی که در مرتبه تابعی باشد که برین وجه بر زبان ایشان جاری
یا خبر دهد از قول ایشان که برین صورت در حضور ایشان بعمل آمده و منبذ کرده اند و معنی
از علماء حدیث را مخصوص دانسته اند بجای که حکایت کند از قول یا فعل یا تقریر معصوم و
کتابی باشد از قول صحابی یا تابعی یا غیر ایشان از حدیث مینداند ترجم که میرا
باید مخصوص من چنانچه ظاهر است و از زده امام اند که اول ایشان علی ابن ابی طالب
و آخر ایشان محمد بن حسن صلوات الله علیهما و مراد صحابی صحاب پیغمبر اند بنابر آنچه
مصنف در عاصیه ذکر کرده اند جمعی که بعبادت ملاقات آنحضرت استقامت یافته اند
در ایام حیات آنحضرت در حال اسلام بملاقات عادی یا ایمان از دنیا زنده اند بعبادت
ملاقات گفته شد زیرا که عبادت دیدار تائین آن مکتوم که اعمی و در نزد او بود و اعلی باشد تقید
بجال حیات آنحضرت بواسطه افرج جمعیت از علت آن سرد نظرات آن بر حسب اعتبار
افتاده باشد و قبل از آن زنده باشد و تقید بجال اسلام بواسطه افرج بعضی از

زمان آنحضرت که با او در آن مقام آنحضرت نموده و اصل آنجا نبسته و وقت ملاقات
بعاد نبی کتبت انکو بعض اینها علیهم السلام که چنانچه بعضی روایات صحیح بان مطلق است در
معراج او در آن ملاقات پیغمبر صلی الله علیه و آله فرموده اند از توفیق پروردگار
چه ملاقات ایشان بر وجهی بوده که عادت بر آن بر جای نبوده و فایده آنست
بایان از دنیا رفتن باشد ظاهر است امر او تا بعین حق اند که بهمان وجه با جمعی ملاقات
کرده باشند یعنی اگر او در آن محبت آنحضرت نموده باشند شرط ایمان تا آخر عمر او
یکس که در مرتبه تابعی باشد اگر نسبت او تابعی مثل نسبت تابعی باشد همچنانکه
و بعد که ملاقات تابعی نموده باشد یعنی اگر نسبت یکی از اصحاب سیده باشد
بشرط آنکه در متابعت با حق الهی در هر چه منضم یعنی از اعادتی که است را در او
خود بدان استیلا باشد مثل عادی که در باب قیامت معاودت و پیشتر
آن از اعطاء و یاقت یا در آن روز روزی که روزی که او و جاهد و اشباه آن
از جهادات از اعادتی که تعلق با مورد دنیا داشته باشد مثل حدیثی که در باب است
رزق و طغری دشمن رزق نکاید او مانند آن روایت شده باشد گاهی که عرفی
بان تعلق بکنیز و اعتقاد عرفی بل یوم الیهتم فتمها عالم برمی آید و محشور میسازد و خدا
که عزیز است و بزرگ روز قیامت او را در زمره علمای من و فقها امت مبین گردانید
و در وجب حدیث نبوی صلعم شرف مرتبه سیاحت است ایشان که از آن تحریر
مطالب علی و سبیل دینی نمایند بر شرف مرتبه چون جمعی که بیعت جهاد با کفار و
پیغمبر صلی الله علیه و آله را با امام معصوم نمایند باشند و شهادت شوند ای عزیز

که

گشت زار رحمت الهی بی پایان است و بحاکم است و غایت او استن هزاران
و هزار نفر من را از میسرند چه کن که از آن من و بگردانند و بگوی روحی الله التوفیق
ظاهر حدیث دلالت دارد بر آنکه استن معنی در عاید شدن ثواب است که فریت
بگذرد ثواب که بر وجه خط الفاظ حدیث عاید میشود هر چند معرفت بمعنی حاصل و دور
که مراد امام علیه السلام مراد است که چنانچه حفظ آن عبادت مورث باشد
هر چند معرفت بتفسیر حاصل نباشد خط الفاظ حدیث نیز عبادت قابل تربت ثواب
بی آنکه علم معنی آن بوده باشد و حدیث ارد است که حضرت محمد صلی الله علیه و آله
در باره نقل حدیث عاکره با آنکه عالم مبینی آن نبود باشد چنانچه فرموده اند
و رسم الله احرا اسمع مقالی فوعاها فاذا احسا كما سمعها فوبت حامل انفس
لنقله و در حامله نقله من یتوافق منه صدق رسول الله یعنی حضرت
رحمت کند و بر کسی که بر کلام من گوش کند و آنچه بشنود در خاطر که چنانچه شنید
باشد بی تغییر لفظی و تبدیلی عرفی نقل نماید بسیار باشد که حامل نقله و فرایرند حدیث
تفسیر باشد یعنی استطاعت و استن آن نداشته باشد و بسیار باشد که عرفی او
از خود گرفت و خط حدیث این شد که بعالم تر از خود رساند از او استعاذه معنی آن
کنند یا نه سزا که او از آن حدیث استنباط نماید مشق کرد و پس هرگاه خط کند حدیث
با آنکه عالم معنی آن نباشد قابل این باشد که بعلم تر از خود که در موضع عادی آنحضرت
مستعد در آید چنانچه او در روز قیامت در زمره فقها و علمای شریف کرد و حدیث
مشهور من تشبه بقوم فهو منهم تر مصدق این حدیث است که هر کس

شبهات جوید بوقتی در احوال افعال بر ایند از ان قوم خواهد بود و در زمره ایشان
مختوره خواهد گشت و خطا عاویث مصطفوی شمار و شمار فتنها و غلات که در وقت استقامت
بر میان او اوجی مواعظ و نصیاح بان توکل بچونید بگری که با ایشان درین امر شرکت نماید
شبهات بسته خواهد بود باینست که بعضی حدیث مذکور در زمره ایشان مشهور خواهد
گشت اما اگر کسی معنی حدیث را در کفر و خطا نماید آنکه خطا عبارت حدیث کرده باشد
آیا او را عاویث حدیث میگویند و ثواب حدیث عاید او میشود یا نه ظاهر است که معنی حدیث
حدیث است و آن گفته اند عبارت عربی باشد غیر عبارت حدیث و اولیست و دیگر چنانچه
بر جمیع قرآن را بنده هیچ قرآن نمی نامند و ازین جهت است که مس از مشروط بلطاف
داشته اند و کسی که مذکور است قرآن داشته باشد گفته اند که بخواند آن او از عهد و وفا
بگذر بر نمی آید و بعضی ترجمه قرآن را قرآن دانسته اند و استدلال کرده اند باینکه
آن هذلی محض الاوطی برین ترجمه کرده اند و برین آیه بقرآن است یعنی بدستی که قرآن
در کتابهای عربی که بر اینها سبب نازل شده است ظاهر است که اینجایین عبارت بلطاف
نیست بلکه باین لغت نیز نیست و در آیه اطلاق قرآن بر آن شده و برین معنی اطلاق
باین معنی باشد اطلاق قرآن صحیح باشد و برین قیاس ترجمه حدیث را حدیث توان گشت
و این استدلال ضعیف است **مترجم** که در این مسئله آنکه اگر چه اشارت به احوال است
برین مترجم که قرآن با وصف قرآنیست در کتابهای مذکور باشد چه میتواند بود که آنچه
در قرآنت از مواعظ و احکام و اخبار آنجا باشد اطلاق قرآن بر آن توان کرد و اینکه
علاجه نیز کرده اند که حدیث را بلطاف نقل نمایند یعنی معنی او را اگر چه لغت دیگر باشد نقل کنند

و لکن در این برین که معنی حدیث را حدیث توان گفت چنانچه طبع سلیم شاهد است بر آن
نمایش دوم مذکور شد که ظاهر نیست که لفظ علی درین حدیث معنی لام اشباع است چون
امت اسم جنس است مضاف بعنبره و در علم جوید مقرر شده که اسم جنس هرگاه مضاف
واقع شود ظاهرش عموم است بحسب ظاهر هرگاه از امت اسم امت خواهد بود و
مذکور عاید نخواهد شد مگر کسی که خطا کند عاویثی اگر جمیع فرقه امت اجابت از آن
و شیعه ای شریک در امر دین خود بدان محتاج باشند و از ان اشباع یابند و این معنی
تحقیق مذکور و بر همین عاویثی که همه ببحث آن فیه باشند و بطریق هر بقول شده
باشد مثل حدیثی که لاصلوٰه الا بطهوره که همه نقل کرده اند معنیست ایت گشت
غایب و مقبول مگر آنکه سبب آورنده آن پاک و طهارت باشد که آن هنوز غسل و تیمم
و حدیث جعلت ولی الارض مسجدا و ترا جعلا ظهور که بر زبان مبارک حضرت نبوی علیه السلام
بنا شده و همه ببحث آن اتفاق دارند و باین معنیست که در مقام شکر و الطهار و نعم
آلی ضمیمه نمایند که که آینه شده است از برای من و امت من و بی زمین را مسجد کرده اند
چون بر این معنی که من و خاک آن ظهور یعنی خاک و پاک کننده پاک سازیم بآن آنچه بآن
پاک می شود و باشد مثل معنی استنجاء بشروط معبره و گفت پاره کفش و عصا و امثال آن
کافی که کفش شود و ظاهر و مظهر بکار بریم آرزو وقت اراده ناز چون لغتی باشد یعنی
تیمم کنیم و حدیث یحرم من الوضاع ما یحرم من اللب که در بحث آن خلاف کرده اند مثل
منصور نشانیست که در این معنیست و برین کسی که سبب مضاف آنچه امر است بعلت و لب که بجز
از غیر لغتی در ایت یعنی چنانچه امر است برین کس و استسنا و در خواهر حقیقی بجهتین حدیث

و نیز در هر دو طرفه و غالباً برادر زاده و نوه از او و حقیقی فرست تا استن هر یک از این
کجا که حاجی باشند یعنی نسبت مذکور بسبب ضاع بهم رسد و وجهی که در باب شتر در کتب
تفصیل و شتر و ط آن مذکور است اشغال این عادت مشفق علیه و اگر کسی همین حفظ کند
که در طریق بعضی وارد باشد و بعضی دیگر اعتل آن کرده باشند مثل عادت شی که در هیچ باب
بطریق شیعه وارد شده و اهل سنت انکار نمایند و عادت شی که در سنت نبوی است
نقل کرده اند و شیعه انکار می نمایند و حدیث الیعان بالطنان ما لم یستراکا کبانی خفند
انکار آن کرده و باین هیئت که چون بی اذن شود هر یک از این دو شتر شی از هم جدا
نشود و از اختیار دارند که فسخ نماید ثواب مذکور را در آنجا امتیاز است پس اگر فسخ
که حکم مذکور است آن بر هر دو قسم حدیث باشد تا فایده اش علم باشد تا انت را از نظر
غایب هر عملی باید که بر وجهی که نشان بعضی است بر جمع است بود باشد یا احتیاج و
اشغال با فعل و از احتیاج و اشغال با لغوه که مراد عادت شی باشد که از نشان آن است
که جمیع است بآن محتاج باشند و از آن اشغال باید که بر باقی حفظ کنند باشد
پس هیچ شکی نیست عادت شی که در باب هیچ یا مثلاً وارد شده و از نشان آن است که جمیع
است بآن محتاج باشند و از آن اشغال باید و ایکه بعضی از روی عناد با مقتضای
کند قبح در نشان آن نمی کنند اگر گویند تا چاره است که مراد از است درین حدیث یعنی
است باشد هر که جمیع از عادت اشغال دارند و بآن محتاج اند و علاوه بر این که
وقت استنباط مسئله کجا بر میزند و بعضی عوام الناس که بحقیقت معنی آن نمی دانند رسید
مضمون صحیحی که بر زبان عربی عارف باشند از اشغال آن بهره نخواهند داشت و است

محتاج نخواهند بود پس در توجیه تقیم فایده مرتب نباشد جواب گویم که احتیاج و اشغال
اعم از است که بواسطه باشد همچو احتیاج علماء مجتهدین یا بواسطه بعضی عوام مذکور که
بواسطه از عادت اشغال ندارند و بآن محتاج باشند اما از مسئله که مجتهدان
استخراج میکنند اشغال می یابند و بآن محتاجند پس بواسطه محتاج و مشغول باشند **و شتر**
حدیثی که مشتمل باشد بر جمله حکم در ضمن چند فقره کلام که هر یک بر یکی مربوط باشد بر
که معنی مقصود از آن و آن دیگر فهم نشود مثل حدیث لاسبق الا فی فضل او
او خلاف که سکون با وقوع با هر دو روایت شده است بر تقدیر اول یعنی است
که مسافت یکدیگر ممتدی که رفتن یعنی آن شرط و که روایت بر تقدیر ثانی آنکه در آن
و مستند آنی که شرط و که در آن واقع شود در هیچ ما روایت از بعضی
بجز آن نشده که در ما و فضل یعنی هر یک از آن دو آنچه مانند آن باشد مشغول شتر
و اشغال آن برین هر دو کس که بنده شرط کنند که هر کدام زود تر خود بر نشاید
یا هر کدام زود تر از آنکه غریب شتر هر کدام زود تر باشد یا طین نیز از او در رسانند
سبقت هر که او را باشد یا در باب غف که گنایه که نسبت که نمند است باشد مثل شتر
یا فضل یا عادت که معنی هر یک هم دار است است است و خبری بود که که وابسته باشند
بر آنکه هر یک هر کدام در دویدن سبقت گیر و سبقت او را باشد تا از آنکه در بود و مگر مثل
آنکه دو کس شرط کنند که هر کدام در دویدن بر دیگری پیشی گیرد یا در کشتی او را بینه از
یا از مسافتی زود تر بجهت دیگری سکین تر بر او در اشغال آن عارض است حدیث من تزل
علی قوم ظالمین من قتلوا الا بما ذنبتم یعنی کسی که زود آید به قومی و همان نشان شود

باید که روزی که در سستی بگذرد که برضای آن قوم پنجس غلاف نگردد است و در آن که با نیت
تقرات آنرا از هم جدا کردن یعنی با بدون یعنی نقل کردن مثل آنکه در حدیث اول گویند
که پیغمبر فرموده که لاسبق الا فی الفل او خلف او حاضر که تمت مستثنی است و ذکر کند
حدیث دوم گوید که پیغمبر فرموده من نزل علی قوم فلا یصومون فطوعا و الا باذنه
را که متم معنی است که ذکر کند آن حدیثی که مذکور است و استنباط است که هر یک کلی باشد نام و
موقوف بقوله و یکربان است مثل حدیث من فرج عن احد کربه من کرب الدین افرج
عنه کرب من کرب يوم القيمة و من کان فی حاجة اخذ کان الله فی حاجته من
ستره علی اخذ ستر الله علیه فی الدین و الاخرة و الله تعالی فی عود العبد من
العبد فی عود اخذ که ترجمه اش اینست که هر کس که بگفت شود تا غنی از غنای و با
از غلظت برادر من برده است شود حضرت غنی از غنای قیامت او را برود و برسد
کند و هر کس که در بر آوردن حاجت برادر من خود سماعی باشد حضرت فرستد
انجام حاجت او تو به نماید و هر کس که برادر من از غلظت با بد و آزار نظر
خیر مستور است در مقام آفتاب آن نشود حضرت عنت معایب زلات او را و در دنیا
و آخرت مستور دارد و هر که در لغت حاجت برادر من سماعی کند حضرت یاری دهنده
و معاون او باشد و هیچ شک نیست که جایز است تقرات آنرا از هم جدا کردن و
هر یک را به تنهایی نقل کردن مثل آنکه گویند که پیغمبر فرموده که در من کان فی حاجة
اخذ کان الله فی حاجته و باقی حدیث است و ذکر کند در شیخ جمال الدین مطهر علی رکن
نهایت الاصول تصریح باین معنی کرده است نهایتش هر یک از تقرات آن است

الحدیث

الطلاق حدیث کردن چنانچه اگر حدیثی مشتمل بر چند فقره اینچنین باشد توان گفت که اصل
حدیث است و توان گفت که بر حفظ کنند و آن حدیث بنهایی عاید کرد و یا چون در یک مجلس
نقل شد و در ضمن نکرده است نکرده است حدیث است اما حدیث است اما حدیث متعده
بر آن و اینست که هر یک از علما تقریبی درین بابیده شده اما چون نقل و بعد
خیال فرستد که گویان تقریب جوئی بهانه طلب میباشد اگر قایلین شقی اول شویم چندان
دور نخواهد بود و الله اعلم **نمایش چهارم** باید است که این حدیث در میان علما
و مولف مشهور است چنانچه بعضی متواتر آن حکم کرده اند پس گویم اگر متواتر آن ثابت
شود چو توان دلیل ساخت بر آنکه خبر واحد است استدلالات که در آنکه هیچ یک از علما
در مصنفات خود ایراد نکرده اند اما کم از استدلالات که بر مقلدان نقل
فوقه الی اخره آیه که ایتان بر مطلبه که ذکر کرده اند نیست **تبرک** که تفصیل اینها
آنست که حدیث متواتری باشد و غیر متواتر آنست که جماعت بسیار از جماعت
بسیار در هر عصر و ایت کنند تا بمصوم رسد چنانچه کثرت بر جماعت ایشان در آن عصر
بگذری سید باشد که عقل اتفاق ایشان در بر وی کند و غیر غیر متواتر آنست که عدد
را و بیان آن در هیچ مراتب بیض مراتب با آن کثرت رسد و این قسم را در اصطلاح ارباب
حدیث خبر واحد می نامند و حدیث متواتر اربع معاجز است و استدلالات معنی آن در
میدانند و خبر واحدی که صحیح باشد یعنی صحیح را و بیان آن تا بمصوم معادل آتی عشر
عشر می باشد اگر چه معظم علما آنرا حاجت دانسته اند اما بعضی نقل سید مرتضی علم
الهدی یعنی دیگر خلاف کرده اند و گفته اند تا حدیث متواتر باشد تحت حدیث است

عمل میتوان کرد و احتیاج بدلیل شد و است از جمله دلایل که بر آن بر آورده اند اینست
که ریاست و مساکان المؤمنین ان یفردوا کافه ظلولا من کل فرقة طائفة
منهم لیقفوا فی الدین ولینذروا قومهم اذ اذبحوا الیهم یعنی روایت
بر منبرنا را که هر یک با تحصیل علوم و فقه دین روند و نظام کارها که وسیله معاش
و سبب بقای حیات ایشان باشد معطل گردانند هر چه از هر فرقه یعنی اهل شریقا
تا بقید طایفه یعنی کرده اند که بطلب فقه دین بایستند چه آورند قوم خود را از حفظ
و عقوبت الهی چون برگردند بسوی ایشان بر وجهی که باز آید از ارتکاب منافی
و مباشرت محرمات یا روایت که هر یک با رغبتی کفار و جاهل و درون یکدیگر با کرده
از هر قومی باین قیام نمایند و باقی تحصیل علم و طلب فقه دین مستخوان باشند تا برس
و پیچ آورند آنانی که از فرقه اند از حفظ و عقوبت الهی چون مراجعت با فقا ایچو آورند
باشند علی الاطلاق التفسیر برین وجه که اگر جزو احدیست را نشاید برسانند
کردی که از فرقه ایچو در فقه دین و اگر فقه دین بر قوم خود فایده مذکور کرد اینرا و چون
ایشان برینجه که باز آمدن از ارتکاب منافی فعلی حرمت شرعی بر آن مرتبت شود
از آن بظهور نخواهد رسید و آیات و دلالت دارد باینکه بظهور رسد پس جزو احدیست و غیر
باشد و اشغال برین چند دلیل دیگر ذکر کرده اند برین حدیث استلال کرده اند و آنرا
دلیل است نسبت و حال آنکه آن تیز بر مطلب مذکور دلالت واضح دارد و بیان شریقا
مستفاد و ام ظله فرموده اند اینست که اگر جزو احدیست نباشد و بآن عمل نتوان کرد
هر آینه علماء امت را از آن اشباع نخواهد بود و بآن احتیاج نخواهند داشت حال آنکه

فما بر حدیث لالات و ارب بر نبوت احتیاج بر آن تحقیق اشباع است از آن بواسطه
من موصول از من فقط چون ارادت عموم است بحسب طایفه لالات بعلوم و اربو
هر کس حفظ کند بجهت اشباع امت چهل حدیث از احادیثی که محتاج الیه ایشان باشد
خواهد شکر کند باشند در حفظ آن جمعی که حدیث ایشان بحد تو ارسند خواهد شکر کرد
در آن ثواب مذکور را در می باید پس طایفه هر شد که حدیثی که راوی در روایت آن متوفی
باشد می تواند بود که محتاج الیه و شش بامت باشد اگر که میزند باین لازم می آید
که جزو فاسق و مجهول الحال یعنی کسی که فسق و عدالت او معلوم نباشد تریحبت باشد
چون که من موصول چون ارادت عمومست شامل ایشان تریحبت باشد و کسی از علماء آن قابل
نشده است چه ایشانست که عام شامل بر خود می باشد که دلیل دیگر بر خارج بودن
آن خود کند و اینجا دلیل دیگر دلالت دارد بر آنکه جزو فاسق و مجهول الحال تحت رانند
بوجهیست که با کما فاسق یباید یقینا یعنی گریاید فاسق جزو شما بجزی یعنی جزو شمار
از امری بر قول او اعتماد نکند و طلب شاهد و مینه کند در آیه مجهول الحال آیه و انی برای
و لا تقف مایس اللذ به علم یعنی از پی مروید و اتمه و مینه بجزی که شمار علم بدان پیشه
یعنی صدق او بی آن شما معلوم نباشد پس جزو فاسق و مجهول الحال از عموم حدیث بیرون
باشد و غیر ایشان بنا بر اصل عموم و اصل تیش می توان گفت که حدیث لغز نیست و آنکه
احتیاج امت بر آن در حال انفراد راوی باشد چه استوانه بود که احتیاج و اشباع چنانچه
سبق گرفت ایم باشد از احتیاج و اشباع بالفعل و از احتیاج و اشباع بالقوه و در حدیث
که شخص احد حفظ میکند اگر چه در جمعی که جزو احد است محتاج الیه نیست اما می تواند بود و از آن

آن است که محتاج الیه شود و آن تفتت که متواتر شود و این احتمال اگر خلاف ظاهر
اباحت معنی ایل می بود که استدل لایضا به حدیث با آیت بعد از آنکه اصل معنی
آن باشد ضعیف و استدل و اینجا اصل عدم جهت بر ادوات پس استدل آن
حدیث که عموم است برجت آن ضعیف باشد و استدل علم بما یباید و استدل که نقد
عرب یعنی فهم است که نقد یعنی فهم باشد در اصطلاح یعنی عرف اهل شریعت عبارت
از علم بسیار و احکام شرعی که از روی او شرحه که قرآن حدیث اجماع و استدل
بهم رسیده و هیچ یک از این دو معنی بنا بر سیاق مقام نیست اما معنی اول بواسطه آنکه فهم در
از یکدیگر فهم ارسطی یا قوی مرتبه در آخرت نیست که محذور بودن در زمان ایشان
کمال بوده باشد و این ظاهراً است یعنی دوم بواسطه آنکه معنی مذکور را از حدیث
این است که استخرج استدل قرآن و حدیث و دلیل دیگر می نماید در صد سلف یعنی
زمان حضرت رسالت صلوات علیه و عهد حضرت ایزد معصومین علیهما السلام طریق علم بسیار
و احکام سماوی از لغت که هر باب این نوده است بواسطه با واسطه و چون نوشته اند
که علم بسند حاصل کنند از ایشان می پرسید و اندر هر قسم جواب که از ایشان استماع
می نموده اند بدان عمل میکردند و اندر حکم خدا از اجماع استدل و دلیل دیگر و در اینجا
مینه استدل مذکور را در بعضی ازین حدیث چنانی در علم امور این است احوال آخرت
و خدا شناسی که نفی معنی صاحبین بصیرت چنانی است و در اکثر احادیث که
نقد و ارجح شده برین معنی معمول است کلام بما یباید معنی بنوی که فرموده اند لا
العبد کل القیة حتی یحیی الناس فی ذات الله تعالی و حتی یری للقران و وجهها

کتاب

کثیر تم فصل علی نفسه فکون لها اشد مقایزه تا فریفتی است یعنی بنده نفی نشود و نفی
تا می دشمن دارد مردم را بر ذات خدا فی تعالی که چو او تحصیل معرفت او نفی میکنند تا
بچند مرتبه قرآن او چه بسیار یعنی عالم کرده بر تفسیرات متعدد و تا ویلات متواتر آیت
قرآنی ایضا تفسیر تا بطلان ذکر کرده اند بعد از آن بجانب نفس فرموده و چون نهایت فقر
و فقور او را نیز چون در معرفت مشا برده نماید او را از همه دشمن تر دارد و بیاورد
که حصول این بصیرت بلصحن بویست تفضل البیت مسی بنده را در آن دخل نیست چنانکه
و عای حضرت محمدی علی الله علیه و آله در باره امیر المؤمنین علی علیه السلام در وقت و از
کردن بجانب سفرین که اللهم خذنی فی الدین یعنی با خدا یا او را ز امور دین بمانی ده
تا بر آیت یا کسبت کسبی و کوشش بنده است میسر و چنانچه کلام نیز نظام شاه
که در بصیرت فرزند خود امام حسن علیه السلام بر زبان مبارک جاری ساخته اند یا نبی تقصد
فی الدین یعنی تحصیل کن بدست آورده در دین اشرار است و کلام یعنی از عالم
علماء وارسته است که در زمان سابق الملاقه نقد میگردند که بر علم آخرت معرفت
یعنی نکات و قیاس آفات نفس که عبارت از در تقاضای بقایه باطله و در اینجهت
در استن مضللات مملکت اعمال جوارح که مقتضی میلان عبادات و اعمال آخرت
و استعدا در یافتن تجارت نیاید و اینها و الملاحجه بندهای باقی آخرت و استیلا
و ترس الهی بر خاطر و اقبال آن روایت انی هایت فلو لا قدر من کل فرقة منهم
طایفة لیتفقن فی الدین که قبل ازین مذکور شده تزیلات برین معنی دارد که در هر یک
ترس و بیم از مخط الهی بر وجهی که مقتضی بر اجتناب حرمانت و ممانی شود با موافق نقد

مرتبت شده و طهارت که علم مذکور بر آن مرتب خواهد شد علم آخرت معرفت امور مذکور
زود استن طریق پنج و شش و اطلاق و سخن و امثال آن و همچنین از علم که درین حدیث
واقع است علم با نور آخرت و خداشناسی بر او است نه معنوی لغوی علم که در حدیث است
و نه معانی اصطلاحی که علمای این زمان حدیث آن کرده اند مثل حصول صورت و ممالک
زود عقل با امثال آن چنانچه در حدیث وارد است که العلماء و رتبه الانبیاء و ازین
قرار و ارشاد علم از زوارشال و علی که انبیا میراث گذاشته اند علم دین و آخرت خدا
شناسی و خود شناسیت نه آنچه مذکور شده و آیه کریمه انما یحیی الله من عباده العلماء
نیز نفس اینجی است بر ملامت کلام بجز ما است که بدستی که آنان که در کوره برست
و خوف الهی میکند از نذیرندگان او ارباب علم اند و در صفت اشعار بر علیت و از اولی
ولات میکند که علم ایشان باعث خوف و ترس ایشانست و طهارت که علمی که ترس الهی
بر آن مرتب شده علم آخرت و خداشناسیت بلکه غیر ازین علوم را در معنی علم میدانند
و ارباب عرفان محققان همش در استقامت بر آن بود و اساس شیطان میکند چنانچه
مصنف در رساله سوانح الحجاز خود اشعار باین معنی نموده فرموده اند شعر علم برست
سر بر قیمت و قال نه از آن کیفیت حاصل حال علم نبود غیر علم عاشق با بقی
تپس ایس شقی کردت عالی بود از عشق باین سکن استجای شیطان شقی است
این علوم در این حیالات صورت و فضل شیطان بود بر آن حجت تو بفرع علم عشق اول
سکن استجای شیطان میدهی لوح دل از فضل شیطان شقی ای در ترس
عشقی هم کجوی چند چند از حکمت یونان حکمت ایمان از اهرم میان اول تنور کن

پهل

چند باشد که سبب علی که تر از کینه که عزت همین هفت و نوزدهمین که در همین
تو درین کینه غمگین شغول که ام علم خواهی بود ای مرد تمام فلسفه یا نحو یا طب یا نجوم
چند بسیار با اعداد شوم با دوفانی و شش آبی مرد عرب و هر چه خوش میگفت
از روی طرب ایضا العموم الذی فی المدد مدد کل حاصله و مسوده فلک
ان کان فی غیر الحبيب مالکم فی نشاة الاخری یغیب ساقیا یک بود از روی
که در هر بهای بی از انجم قدم تا کند شمس بر ده پندار ای که چشم ما بر پندار ما
حدیث روایت کرده است بسندی که متعلق شیخ صدوق محمد بن ابی
ان سین بن محمد کنی با بوعبد الله بوده از پدر خود احمد بن ادریس لاشعری است
که از او بیان نموده و معتقدان معتبر است از احمد بن محمد بن خالد البرقی که اصل او از کوفه
و چون جدا و خالد در سن سن برتر و دو تم نقل کرده بود است تولد او آنجا شده
برقی است شمار یافته و قریب صد جلد کتاب از آثار فضل او کسوف ظهور پوشیده اگر چه
بعضی علماء در رجال متعین میدانند بواسطه آنکه از صفات روایت میکنند اما ابن اود
نقد بر دانش ارجحان و او در شیخ جمال الدین مطهر در خلاصه رجال مکتوب حدیثی
آن روایت مقبوله از علی بن محمد موسی بن ابراهیم البصری الکوفی که کنی بانی شیخ
و اگر چه چند جلد کتاب با نسبت یافته اما علماء رجال در ضعف عدم قبول روایتش است
علاوه بر آن غایتش چون در امثال این عادت حضور صاحبی در مقام اثبات حکم شرعی
باین باشد استجاب علی لغو اهند باین است کند تجویز شده که نقل نمایند اگر چه در حدیث
ضعیف باشد چنانچه در حدیث سی کم این کتاب خواهد آمد است الله تعالی و مصنف و مؤلف

در بیان کتاب میان سنانی و انی عذر آن خواسته اند از تعریف مذکور در نقل این حدیث
حدیث بخاطر آنکه در بعضی روایان در نقل بعضی احادیث آمده اگر در سندان بعضی روایان
ضعیف بنظر رسند از سندان که از حدیث پیر او بیان حدیث است و مصنف چند جمله گفته
و اگر بر بعضی از علماء رجال معتقد استند و کم تعریف روایتش کرده اند از شیخ ضعیف
رحمه الله در کتاب خود نوشته کرده و شیخ طوسی رحمه الله علیه نقل کرده است که امام محمد
جوادی علیه السلام در ضمن عیاشی که در حق او کرده اند اظهار فرمای خود از خود فرموده اند و گفته
و عیاشی امام علیه السلام است یعنی آنکه در بعضی حدیثها عیاشی و لا عیاشی یعنی حدیثی را
یا در آن روایتی که از آن روایتی که او هرگز در مقام مخالفت من و پیر برتر گوید
در سندان آمده از ابی بزرگوار و ابی جعفر و ابی مقداد و از امیر المؤمنین سلام الله علیه
که آنحضرت فرموده که قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم من عرف الله عظمه
منغناه من الكلام و بطة من الطعام و حاضنه بالقيام و الصيام قالوا يا ابا
و امهاتنا يا رسول الله هو لا اوليا الله قال ان اوليا الله سكتوا فاجاب
سكتهم كلوا و شربوا فكان كلامهم ذكرا و نظرا فكان فطرهم عيب و سقطوا
فكان نطقهم حكمة و مشوا فكان مشيهم بين الناس حركة لولا الاجال اني
قد كبت عليهم استقراد و احبهم في اجسادهم خوفا من العذاب و شوقا الى العاقبة
شرح کلام مجتهد نظام در ضمن آغاز و تا شرح انجام آغا شکر برود پیش از اول
اول خلاصه مضمون بلاغت مشون آنکه حضرت مقداد بن اسود بنی سلمی علیه السلام فرموده اند
که هر کس شناخت حضرت عزت را بطلت زینجا چیزی تشنه است او است از تبت عفت برین

اورا بیاورد آید باز میدارد و آن خود در آن شرح کردن شکم خود را از طعام و بقیه
میدارد و نفس خود را بروزه داشتند و روز نماز کردن شب حاضران مجلس گفته
پیران احوال آن فدای تو بود ای سون سخن اینجاست اولیا الله اند آنحضرت
فرمودند بدینستی که هرگاه اولیا الله خاموش باشند خاموشی ایشان مذکورند
و چون سخن در می آید کلام ایشان ذکر خداست چون نظیر چیزی بکار نهند نظر ایشان
بجست عیاشی است که آن اعتبار بیکدیگر از لحاظ معصومات الهی چون مطلق و روحی آید
نقل ایشان شخص حکمت و بیان مصالح مردم در معاش و معاد است از آن اشعار
یا بید و چون بر او می آید رفتار ایشان در میان مردم متعین و بزرگوار است
ایشان را اهل مقدر که تا آن رسد با فقر و دایش از آن فقر نماند آن ابدان بی بدی
هر آینه قرار نیکو است و در جمالی ایشان در بدنها از غایت ترس عذاب الهی شوق توای
تا متناهی **پیش از این** عرف الله شیخ حمی الدین اعرابی در کتاب فتوحات مکی آورده است
که معرفت نزد او باب تحقیق عبارت از اوراک دوم است بعد از زبول از اوراک اول
یعنی هرگاه اوراک امری شده باشد و بواسطه تقوی آیام و امتداد زمان بخار نشاید
بر آن شسته چون از بخاطر آید بقیل اوراک دیگر نماند آن بخار از نرات میسر واقع کرد
در روشن شود که همان است که در تبه و بکر در معرض اوراک در آمده است این اوراک
دوم را اهل تحقیق معرفت می نامند و از نیجات که با بگشت در یافت را اصحاب
عرفان میگویند برید نبوت پیوسته که خلق از روح و نفس با فطرت الهی که در کواشیا
در معنی ایشان نند بر خلق جوهر بدن تقدم دارند چنانکه در حدیث وارد است که خلق ا

الادراج قبل خلق الاجساد باربعه الالف عام یعنی خلق کرده و افزوده است
سبحانه نفس ناطقه است زیرا قبل از خلق در نهانی ایشان چهار هزار سال در سجده
بنست کردن نشانی یعنی قبل از مفارقت عالم مجرد و اخفا و غفلت بدن او را که یعنی
معارف الهی که بی نبوت کسب تحصیل از مبدء فیاض حاصل میشود اینست از حاصل بود
چنانچه که بعد از است بر یکم قالو اعلی و ربنا بان ما خلقنا من غلامه ممنون کلام مجرب نظام
و کبر و برده و قوت که آنرا پیش از و اوج و آتش شده همه را جمع آورده در معرفت خطایسته
آورده اند که آنرا بنستم من که خلق آسمان زمین پروردگار شما و آفریننده شما همه بر این
پای نبانی فریاد بر آورده که هستی و غیر تو که توانم بود ای پروردگار عالمیان بر ظاهر
شد که در وقت ایشان را علم پروردگار خود حاصل بوده و در جهل و غفلت از آن
بواسطه لغت بنات برنی و انما که در غفلت جهالت چون ایشان بوسیله نیست
و ترک لذات حیوانی و قطع تعلق علایق و عوائق جسمانی در مقام تصفیه باطن در آمده
زکات نسبیان از آینه صیقل زده و آفریده وسیع خود را بحال پوست کم گشته چنانچه
دوره بین الیقین باشد مقصود در امتداد نمودن اندر آینه صاحب معرفت و اهل
عرفان خواهد بود پس معنی حدیث اینست که هر کس مرتبه معرفت حق در یاد یعنی در زمین
بتحصیل و ادراک دوم و ترک لذات جسمانی و کسر قوائی شهودانی و ترک تعلقات بر نفس
تجربیت تذکره ادراک اول ظاهر سازد و چنین نماید که کرمندگاری است یعنی بر عظمت
و کبریا می اورد و در جی که و طیفه زمان تجرد است ادراک نماید منع فاه من الکلام و
من الطعام هر آینه باز میبارد و بان تعلق او را از تکلم غیره که حق تا سبب آن را که

او باز نماید و شکم است مابقی خود را از میل لجام تا ربط بعالم تجردش نقصان مقدر
و گرفتاری ببقیه آن مانده اند و او را از یاد پروردگار خود و عتاقه باقیام و
القیام غنا یعنی بی قطع و تشدید نون ما خود از غنا یعنی عین است که یعنی تعب است
و قیام آنجا کنایه از نماز سلق است یا نماز در شب یعنی از غایت التذوقی که او را بجا
میبود و حقیقی دست میدهد تعب بر روز و نماز اراحت انکاشته همیشه نشخورد و تحمل
شعقت آن میدارد و قالو اباننا و امهاتنا یا رسول الله یا اناراکم انجونیان بی
تغذیه نماید و آنگاه از فعل آن در اغلب محذوف می باشد و کلام درین تقدیر است
که مقدیات با بائنا و امهاتنا و حقیقت همان بود عرض است که نحو این در زمین است
اقسام با حرف خبر ذکر کرده اند مثل تغذیه اینها یعنی کبر این را در عرض آن بعضی
مفسرین با با کنتم را در آیه که در اول خلق المینة بیا کنتم معلون ازین قسم نموده اند یعنی
و اصل شوی بهشت را ای مومنان در عرض عمل صالحی که از شما در وجود آمده کنایه از آنکه
و خوان شد و در بعضی اعمال صالحی باشد نیز در بعضی بعضی دیگر از مفسرین با با
معب کفرند یعنی اصل شوی بهشت را با وجود اعمال نیک است و بسیاری که از شما در وجود
آمده که است فضل الهی نسبت به شما زیاد و بر آن شمول دارد که شمار ابران موافق
نماید یا کنایه از آن باشد که او همان است اعطای نعم افزوی بعضی افضل و محبوب است
نزد عرض عمل صالح چنانچه کسی که هرگز نباشد عمل صالح نشده باشد می تواند بود که اصل
بهشت شود و لیس هذامن فضلا سعد هولاء اولیاء الله یعنی از اصحاب کرده
سخن حضرت با ایشان بود صفات مذکور را چون مرتبه خود داشته گفته خدا با و را

پیران ما در این ایامی سوال خدا بخواست که ذکر و صفایشان اولیا الله اند و این
دو احتمال است یکی آنکه غرض ایشان استقامت حال آنهاست باشد تا معلوم نماید که
اولیا الله باشند یا نه و اراوت استقامت را از کلام خود حذف کرده باشند یا اگر کلام
ذکر و غرضی باشد که قصد کرده باشند بان لازم حکم را یعنی واقف و انعم و خود را
در باره ایشان بعد از صفات مذکور یعنی ذکر این صفات را حاصل شده ای
رسول خدا کی ایشان اولیا الله اند قال ان اولیا الله آن حرف تا یکدست است بر تمام
اول که غرض اصحاب کلام سابق استقامت باشد چون در حال استقامت تکلم را کرده
غافل نباشد تا یکدست در جواب آن ظاهر است بر آنکه غرض حضرت پیغمبر صلی
علیه و آله وسلم در سخن ایشان باشد یعنی غلط فهمیده اید ایشان الله نیستند بلکه اولیا
جمع اند که متصفین این صفت این صفت باشند باز تا یکدست بجای خود است تا اول است
کنند بر زیادتی اتهام حضرت در دفع آن اعتقاد ایشان اما اگر مقصود حضرت تکرار کلام
ایشان تصدیق باشد در حکم مذکور یعنی علی ایشان اولیا الله و سواهی او صفت مذکور
اتفاق این صفات نیز دارند مقام بحسب ظاهر مقتضی تا یکدست ایراد حرف تا یکدست
بر تکمیل است و نکته اش آنست که در فن بیان ذکر آن شده که هر گاه روی به جمع باشد
که حسن اعتقاد ایشان در باره تکلم و یقین ایشان بعد از کلام او مقتضی بر حق است
باشد بشنیدن سخن مذکور چون ظاهر است این معنی سبب شوق و نشاط است و در وقت اوقتی
بدان زنی بی کلام حضور شاکی که سخن را از زبانه زد و یکدست بود با شد مقام را یکی
تا یکدست خواهد بود و ایراد او تا یکدست کلام منافی با حق نخواهد بود و ما معنی چند از آن

بگو

چون نداشتند از موقتی که خاطر را در قبول تصدیق آن مجبورند در توصیف بجهت که
بکنند از کفایت و ششیدن آن نشاء و الله تا تمام حاصل نیز تا یکدست مذکور در موقع
خود باشد چنانچه صاحب کشف در تفسیر آیه کریمه و اذا دعا اللذین امنوا قالوا لعلنا
و اذا اختلفنا الی سبیلهم قالوا انما معکم که در شان منافقان آن زمان که بطریق
ایمان میگردند و در باطن کفر ایشان برقرار بوده نازل شد یعنی با یومنان ملاقات
نمایند میگویند که ما با یان بودیم و چون شیطان قوم خود که را بنمونی ایشان
باین عمل کرده اند غفلت میکنند میگویند برستی که از بنیام شخص فقره ای نیز تا یکدست
باین مگر فقره اول در عدم اقصا تا یکدست کند چنانچه یومنان از زمان تا یکدست
از اصحاب غیر از ایشانند و احوال ایشان یقین بر نفاق ایشان حاصل بوده و
ترودی در عقیده باطل ایشان نداشته اند که مقام اقصا تا یکدست بر شیطان
ایشان نیز چون خود ایشان از ایشان داشته بودند که بر او بر الهام کنند یقین میدادند
که حال ایشان نیست ترودی در آن نداشته اند که در دفع آن محتاج تا یکدست باشد
بیراد کند کرده است و گفته است که حسن فن مخالفین در بحث نشاء منافقان
در کلام و بی کلام ایشان در فقره ای نیز و عدم تحقق این معنی در فقره اول
منشأ تحقیق مذکور شده و الله اعلم و سلوک مکان سلوک فهم فکرا و محلی آنها
کلام مهم ذکر او فطر و مکان فطر هم عبره و نطقا مکان نطقهم حکمه و سوا
مکان مشیهم بلکه بین الناس باید و انت که سکوت ایشان را از کفایت با کلام ظاهر
که کفر نفس سکوت نیست بلکه در ضمن سکوت حال خاموشی متحقق میشود بر سبیل مجاز است

+

از قبل اطلاق لازم بر طرفی که عبارت از لازم گفتن فرمودم خواستن یعنی سکت
ایشان لازم دارد و فکر از ان عبارت بر قیاس است نظریاتی از اجرت گرفتن تلقی
ایشان از اکتساب میدان و رفتار ایشان از اکتساب است و نسبت هر یک یکبار را بر ذکر کرده بود
فصل ایشان نیست بلکه نظر ایشان بجهت برست است آنچه خوب بنظر آید بر آن گزیند و آنچه
بد نماید اگر اصلاح بدتر باشد اصلاح نماید و الا بقیه از ان لازم و اندک نطق
ایشان معین حکمت است که عبارت از بیان معانی معاش و معاد و فواید و خواص
اشیاء است و رفتار ایشان بمتن حصول برکت اولی الامر است باید و است که
مضمون یک فقره کلام ایشان ظاهر حال تعلم ذکر گفتن و نطق ایشان از اکتساب میدان است
باعت که کلام ایشان از این دو حال بیرون نیست در غایت ذکر است و در بیان مردم
و می تواند بود که مراد از نطق در فقره ایضاً معنی مصدری باشد یعنی سخن کردن ایشان
و هر چه باین باشد از روی حکمت مصلحت تر است و لغو والله اعلم لا اله الا الله
قد کتبت علیهم لتستقراد و احکم فی اجسادهم من العذاب استوفی الی الله
اجال مع اعبت اهل عبارة و قیمت کرد و استلظاظ نطقی هر یک از آنرا
مقدر شده و در لوح محفوظ ثبت شده که آن وقت رسد انتقال ازین برای فانی
میترسند چون منتفی شود لحوه حال قوتش موجب آید که از اجزاء اجسام لایست
ساعت و لایستقد مون یعنی ترس ایشان از عذاب الهی که در اول تحقیق
عبارت از ناشتوئی عدم رخا بلکه خروجی از دریا است الهی است و شوق ایشان
برعت و ثواب غیر متناهی که بهترین برایش و نشوئی در همانی است در یافت است

ادواتصال و بر تالیفات که اگر مقصد بود ان جمله ای ایشان معنی بود هر چه
روح ایشان میان نفس ایشان را بصدقات ترسند از ان هم گفته بیاید
شوق و تاب بر روزی آمدند و در بار و روح انسانی انتقال میسر میزند
در مقام اشارت قبایح و فحشها که عبارت از بار بود ان امید و علم است
هر یک یک با واتی یکدیگرند اشقیه باشد بلکه هر یک علی بر تالیفات واتی را داشته باشد
چنینچه در کلام بلاغت نظام امام محمد باقر علیه السلام هر اشاره به معنی شده که لیس
من عبد المؤمن الا فی قلبه و زبان و فم و جفنه و نور وجهه و نور هذا لم
تدر علی هدای یعنی نیست هیچ بنده مومن مگر اگر در قید اول او نور خفیه است که
هم و یکی نور امید هر دو در مقدار برابرند بر وجهی که اگر غیر ان امتحان در این
که امام بر دیگری نمی برید و از امام بختی ناطق امام جعفر صادق علیه السلام است
که بر زبان مبارک جاری ساخته اند که اعجب ملکات فی وصیة لقمان و قال
لا اله الا الله خیفه لرحمة من العذاب و رجوع الله رجاء لا یقید
بذوینا القلیین یعنی خوش آید و صیتی کرد لقمان فرزند خود را گفت ای فرزند
بر ترس از پروردگار خود برتر که چنین بنده ای که اگر نرود او ای بی یکتوئی که مراد
کنند بی یکتوئی جن و انس از عذاب و خلاصی تو خواهی داشت امید و ابرایش برست
او امید و اری که گمان بری که اگر با کانه هیچ در سخن در مومن حضرت او را بی گزیند
خواهی شد **نمایش** باید دانست که در ایام و بیعت و شایسته حق جل و علا اطلاع
بصفات اطفال است که عبارت از معرفت صفات شوقی و سببی باشد بعد از وسع

و حاکم انسانی و آبی برین کینه حقیقت ذات مقدس الهی بلکه کینه صفات و نیز است
که ایادی و ملائکه معزین و انانی کثرت اینجایی رسیدن از رسیدن بکنه و درک آن
بجز تاجی اعتراف از بند بر جای غیر ایشان ازین نوع نیست و کفایت است چنانچه
کلام علامه امام علیه السلام که در عرفان حق معرفت یعنی شناختن ذات مقدس ترا
چنانچه حق شناسی است یعنی کینه حقیقت آن رسیدیم و در حدیث وارد است که آن
تعالی اجبت عن العقول کما اجبت عن الابصار یعنی برستی که حضرت عرش
پنهانست از نظره انفس محمول خاک از دیده ظاهر نهانست چنانکه بچشم مرتبه
جمال او ممکن نیست بیده عقل نیز کینه حقیقت او میسر آن رسید پس انصاف میباشد که
بکلام جمعی که از غایت جمل و صفات و جوی رسیدن باو مینانند و کان میرسد که
آن سعادت و مرتبه امکانست بلکه نیز او را ذکر فاکان اکتاز در دستان نری
و کان مذکور است ان بعضی الطین اتمه و اشته محض کذب انرا و همین صفات
شناسی بر پایه این مرتبه بلندتر از آنست که بگوش او را کیشتری الایش برسد
که در چنانچه گفته اند شعر آنچه پیش تو پیش از آن در نیست عایت فهمت اندر نیست
و محقق بر بانی افضل الدین کاشانی نیز در مقام این به باقی فرموده اند شعر
گفتم همه کف من سر بایه نیست خود رشید فلک چو زوره و رسایه نیست که کما علی
زما نشن توان یافت از کما تو هر آنچه دیدی نو پایار نیست پس صفات جمال و جلالی که
بند مباحث و ثبوت و سلب آن وارد و در حقیقت فراختر از آنست که مرتبه فهم است
بصفات واقعی پروردگار چه پایار تر نباشد که با جوی و الجلال برین تر از انصاف و جمال

این صفات چنانچه کلام غیر چنان حضرت امام محمد باقر علیه السلام باین مآل است
کلیا میفرمود با و هاکم فی ادق معاینه فهو مخلوق مصنوع مشکلم مرد و دایم لعل
الهل الضار و توهم ان الله تعالی در باسین فان ذلك کمالها و توهم ان معناه
نقصان لمن لا ینصف بهما و هكذا حال العباد و یها یصفون الله تعالی به خلا
کلام حقیقت اشقام آنکه هر یک از صفات کمال که در فهمت آن کرده اند در نهایت وقت
معنی داشته اند بهترین صفاتش تبارید مخلوقیت مثل شما که دست صفت او را آورده
چون در حسن پروردگار قیاس شود کرده اند نیز او اینست که همان شما با انصاف
باشید و بسا باشد که موران برده بر کاره و در مقام شما سبب حق در آید کمان برین
که پروردگاریش را در و شناخت را نشانهای ایشان بهتر بر کمال خود اوردن دیده اند
و نقص خود را در داشتن آن داشته اند پس معلوم شد که برین قیاس است حال عباد
و از باب انشور انصاف پروردگار خود انصافی که صفات کاش می دانند و
جلال الدین و والی بعینت ماشیه قدیم تجرید لیدان عقل این حدیث در یکی از معنیست
خود کلامی ابراهیم که در کلامه مشهور است که این کلامیت در نهایت وقت صفات
که صادر شده از منبع تحقیق و مورد تدقیق و سرش است که چون تکلیف بر کسی نماند
بر مرتبه قدرت باشد عطا آنچه نکرده اند و تکلیف بالا یطاش و است انسان
بزیاده ازین کفایت که آنچه از مراتب کمال صفات جلال تواند و جیلد و کینه
در آورد و فهم آن فراختر از او در آن آید شده تواند در یافت که انصاف آن
متضمن نقص و قصور است چون او را می باید از صفاتی که متضمن نقص باشد بری اند

و از سلب نماید و آنچه مثل آن در خود و امثال خود مشاهده کرده باشد و است
بآن گرفته از تبه درک و فهم او پرورش او را که او بقیض کمال او نمی تواند رسید
مکلف نخواهد بود و مکلفی است سلب معنای که انصاف امثال خود را با آن متضمن نقص
و کمال اندیش نماید یا قیاس کند و آنچه در خود کمال اندیشات خواهد کرد و آنچه
نقص اندیش متجاوز کمال خود را درین مشاهده میکند که تا در وقتار و حق عالم
و مرید و درک و صادق و بیسیر باشد مکلف شده است با ثبات صفات کوزه
از برای او و چون نقص خود را در اینجا نیز با موری که لازم دارد احتیاج را مثل جسم بود
و عرض بودن در غیر بودن امثال آن می بیند مکلف شده است بسبب صفات کوزه
از وجهی که زیاد در برین مکلف باشد تکلیف مالا یعلق لازم می آید و دانسته شد که
مالا یعلق جایز نیست پس آنچه از صفات خدای دانسته باشد در حقیقت صفات او باشد
از صفات خدای است یکی از معانی کلام حضرت امیر المؤمنین علیه السلام که من عرف نفسه
عرف ربه و هر چه از من مقام استنباط می کرده در دنیا چه کتابی غیر و مشربین
و استان تو حیدر ثانی برین بود تکلیف آورده که نظم صفات واجب است که بکن
کنند که صفات صفات را چو ذات نیستند که دانش غنی در وی کینند
در امثال این چنین آمد که موری کلمه ای در سراز تو حید شوری که از در ابوق برود
که هر یک نیست صد و شصت مکلف است و صد تا ثقیب از پیش صاف نکند نظم قند
نظم قاف از کشش ملامت آن ملک که نه از کشش ملامت نماید نه تواند صفت آری
برین شکوه از می موی در کشیدن هر آن و رسی که در تو حید نمی قیاس آن

ز خود کردی که نمی روان کشش ای فرزند عشق چو ای یغین کجا عشق بر آن
و صفتی که در وی صفت مور است ترا و در صفت ایزد دیده کرات و نجیب است
جسمانی نه بوی کجاست علم است سخونه بختا هر که اعلم است مکلف نخواهد کرد کسی
ز قدرت ز اوجی صفت مانی نخواهد ز مورد و سیلانی نخواهد مرا خود طرف دانش
پیش ازین نیست چشم پنجم حتی بر این نیست ز من که پیش ازین بودی ادوات
علا که در ای ل مینش ز یاد است بسا کین مرقمها و رکاش همه کسان و پیش جانش
کمال علم ما در وصف او بود و دانش آن مور کینه چو نقص فطرت ما را که اند
ز ما بر خود فطرت نخواهند و کوزه کبریا را باید عالیت میرش بر عزم و اولی
کجا خاشاک بر او از برای کجا اوراک اوصاف خدای ترا از بره دانش چون زانند
از دانش ظرف دانش کشا او نه نسا زده و غورت نه زده علی نه ادوات ز علم
آن عقلی برین علم قلیل این بر ولی است ولی از لاف دانش مصلحت خدا و ما
بجز نام اهر که نه خود را انتم را بی سپر کن ولی و عزم را از الهی نه زبانی شکوایش
یکسانی که آن فرخ جو نمی نماید نه زین فرخه میسکتی نماید طریقه انبیا است
که معرفت و شناسایی که طاقت انسانی با آن می تواند رسید چقدر مرتبه دارد که هر مرتبه
و طیف بصیبت و سلطان المحققین و ابر فیصله الدین طوسی جمله در بعضی از صفات
خود آورده که قیاس بر اب آن از مراتب معرفت آتش باید کرد چه او فی مراتب آن است
که شنیده شود که موجودی است که هر چه با او میرسد معدوم میشود و آنچه بخا ذات آن
می آید در شنی میگرد هر چند از آن بر میدارند کم نیستند و در دم پست از آن برش میکنند

انکه اشقی دیده باشند و احسان از آن کرده و نظیر این مرتبه در معرفت حق شناسایی
بعیثت که در بعضی تقلید گرفتارند و تقدیری بوجود می کرده اند بی آنکه دلیل بر این
بر آن است و بعین افعال کرده اند که از پذیران و استقامت خود چنین شنیده و از آن
در روح میگویند و ازین مرتبه بالاتر در معرفت اشق مرتبه بعیثت که از او روده می
کنند و بعین کنند که موجودی است که این دو واژه است از آن برده است و نظیر این
در معرفت واجب تعالی معرفت بعیثت که در دلیل برهان اثبات واجب کرده باشند و از
مشاهده کلمات و ملاحظه مصنوعات علم بوجود و مصالح بهره رسانیده و ازین بهتر در معرفت
اشق مرتبه بعیثت که احساس کردی آن کرده باشند و بر شناسایی آن مجاب طاعت از
پیش نظر بر داشته مشاهده بعضی محسوسات که تراکم طاعت از آن نفع بود و نموده باشند
و نظیر این مرتبه در خدا شناسی مرتبه بعیثت از مومنین عالمی که ایمان خاطر می دارند
حق آیت ترا بهره رسیده بعلم الیقین و اندک فانی کائنات در روشنی بخش از نور سواست
که الله نور السموات و الارض و ازین میگذرد مرتبه بعیثت که بگوید وجود در ایشان
و او بتجارت سرخته باشد و خاکتر کرده و نظیر این مرتبه در معرفت واجب تعالی
معرفت ارباب شهود و خفایست که بعین الیقین مشاهده معتوق حقیقی کرده اند و از
غایت التذاه از آن وجود خود را در میان تیره بر همداشته اند و هر چه در یکدیگر
بعین اوج پیدا کرده باجته انکه از تمام معرفت سرشته اند در غلوت دیده غیر انکه از
چون در نظر ایشان غریبیست و در هر چه نظر کنند حق بیندازند و ازین مرتبه مرتبه بعیثت
نیست ازین باید رفیع تر باشد و ظاهر است که از معرفتی که درین مذکور است بی توان

بود که مرتبه اول بر او نباشد چرا که در ضمن تقلید کمال مقدریت بلکه مرتبه ثانی نیز از آنست
پس انکه کلام مولوی منوی مشاهد باجته ششوی پای استه لایان چنین بوده پای چنین
سختی پای کلین بوده و مولانا مومن حسین نزدی درین مقام فرموده باجته حق را
نشان شناسات از روی کتاب حکمت بزور راه باقیم مویب در و اوج معرفت بر این
یکم چون جاود است بر چه گاهه و اول پس بر او مرتبه بعیثت خواهد بود که این سخن بگویند
از آن بعلم الیقین میکنند و مرتبه چهارم است که تحقیق بعین الیقین می نامند و اندک عالم
انجام آنچه درین حدیث از صفات اولیا و کمالات عارین آمده است در زبان بهترین سخن
باری شده است سر آمد صفات که ایشان بر آن مشفق میباشند چه اول صفت
و سکون است که از باب تحقیق باب بجا نشسته اند و بنا لغیر بسیار در رعایت آن
کرده و صفت دوم قلدر مشوقی گفته ششوی صفت عادت کن که از یکد گفتند می شود
ز نام این صفت لکنه موم بوج و کم خوردن است که کلمه قرآن میگوید بهاست سبیم تعبت
نفس است در جهادت پروردگار و در روز داشتن بجای داشتن نماز شب و بعضی
از جمله آن صوفی ناکان برده اند که عارفان دو اصلان بعد از آن مستحق اند و چون
ایشان ترک تعلقات دنیا نموده اند و وقت بیدار مامول شده بلکه اعتقاد و تقص
خود هر دو شده اند بآن کلمات نیستند و این اعتقاد محض صفات و کراهیت چرا که
کسی از ارباب مصلحان عرفان استخفا از آن میبود حضرت مقدر مصطفوی میبودند
که خدا شناسی ایمان و تمام است حال انکه آنقدر متخیل مشقت نماز می شده که در شناسایی
مبارک که آناس و درم بگویند میرسد و جناب لایجاب در تقوی بودند که از آنها می

ایشان همه با دست مطریق بر سلسله ولایتی که بجناب آمدش نشانی نشود و هر چه از دست
بنددانه و بجهت پرستد که بجناب در شبی هزار رکعت نماز او ایستاده اند و همچنین هر
از کابریا و اعظم از باب عرفان معظم اوقات خود را صرف نماز و سایر عبادت
میکردند چنانچه از ملاحظه کتب سیر و تاریخ صدق آن بظهور میرسد **چهارم** آنکه
که در حدیث وارد شده گفتند که هرگز من عبادت ستمین ستمی عرفی کردن است
از ساعات عمر و در فکر خداوند اشنا می امور کی که بان متعلق است بهتر است نزد
حق تعالی از عبادت شصت ساله بعضی کبار گفته اند سبب این که مرتبه فکر در مرتبه
عبادت در جهان باقی است که فکر علی قیمت عبادت عن عروج و اعصابی نیست
و هیچ سنگ نیست که قلب اشرف از اعصاب است پس عمل او نیز اشرف باشد چنانکه آن
که می آید المصلوة لکرمی تر است معارف آن دارد چه اگر مفسرین ذکر کرده اند این تفسیر
کرده اند یعنی بر بانی اراده نماز ابواسطخار من و مقرر است که مقصود اشرف از
و سیلوسن باشد پس فکر که مقصود است اشرف از نماز باشد که نماز وسیله
حصول است **پنجم** ذکر است امر او که در کتابت چه ذکر قلبی در تحت حکمت و الهام
که ذکر در ضمن آن بسیاری است نهایش از باب حال کلمه طینه لا اله الا الله را اشرف کرده
بنابر چه وجه که مقام نجاشین ذکر آن ندارد **ششم** که در آن بجهت کی است که حروف آن
از حروف اشرف که لفظ الله است ترکیب یافته و حروف پاکیزه میان در نیامده **هفتم** آنکه
ذکر غنی که ایشان را نهایت اهتمام ایشان است در ضمن آن شریفتر متحقق میشود
پدر حروف آن حرف شرفی که مخرج بکرت لب است نیست میتوان در میان مردم

بر این قیام نمود که کسر الطلاع بر این عامل نشود و بخلاف آن که در دیگر مثل سبحان
و الحمد لله و لا اله الا الله و الله اکر و اتمثال آن که بر توجیه است **سیم** آنکه
آن در عرف الله که اشرف حروف توحی است و قوام جمیع حروف با اوست چنانچه
هیولی حروفش گفته اند و در میان حروف او را قطب میدانند چنانچه است
از سایر حروف **چهارم** آنکه اشرفان آن باغت در آمدن بصر که بعیت و
رسدگاری از شداید مقابله و که لا اله الا الله حصنی من دخل حصنی من
من العذاب بعضی جوه و دیگر گفته شده که او آن بطلول کلام میشود **ششم**
نظر اعتبار است که عبرت عبارت از است چنانچه در قرآن مجید وارد است که قفا
یا اوطی لا بصاری یعنی اعتبار کنند و عبرت گیرند از مشاهد مصونان الهی می نمایند
بعبرت پیاسی **هفتم** سخن گفتن بگفت که حکمان نطقهم حکمه عبارت از است و در
بگفت است که متضمن صلاح دنیا و آخرت باشد یا صلاح آخرت تنها از علوم
و معارف اما امری که متضمن صلاح حال دنیوی تنها باشد مثل علم تقوا و عبادت
و کفاح و طلاق و قرار عدوساقت و امثال آن گاهی که غرض اخروی بر این
متعلق نباشد آشنایی بگفت نخواهد داشت **هشتم** رسیدن نیز در بگفت
بر دم از رفتار ایشان که متضمن انقطاع غلوات **نهم** خوف در شل است آنکه
و غضب الهی که در پیشش دوم ذکر آن گذشت **دهم** رجا بگفت غیر متناهی که در پیشش
دوم در ضمن احادیث که در غیب پیام و امید مذکور شد مرشدان معلوم شد
و این صفات ده که مذکور صدق تلافی عشره کامله می تواند بود و بدیده بعبرت

لاحظه شود نظر هر می شود که از اینهاست صفات عرفان و اصحاب سیر و سلوک محمد
اتصاف بان روزی با بوالعینی **الرحمة سیم** روایت شده است بسند کی متصل
بیشتر صدوق محمد بن بابویه القمی از موسی بن مویز از علی بن حسین سعد ابدی
که از او بیان حدیث اندر کتب رجال مرجع و توفیق ایشان نشده از محمد بن محمد
خالد از پدر او محمد بن خالد بن عبد المذنب بن محمد بن علی البرقی فی المکنی ابو عبد الله که از
اصحاب امام رضا بود علیه السلام و او را که محبت امام موسی علیه السلام بزرگوار
بر بعضی علماء رجال ضعیفتر است اندام شیخ ابو جعفر طوسی که بعد از شیخ
جمال الدین در خلاصه رجال مکتوبه و الاقفا و عنده بقول شیخ ابو جعفر طوسی فی تعلیقه
از عبد الله بن عبد الله و همانی که از صحابه رجال است و در حدیث کتابی باقیست
یاخته از او اصل بن سیمان که از رجال حدیث است او اشش معلوم نیست از عبد الله بن
سنان بن طریف کوفی که فقیه جلیل القدره بوده و خویش واری منصور و مهدی
و با وی رشید بن عباسی کرده از اصحاب صادق علیه السلام بود و او را که محبت
امام موسی بزرگوار از امام بقی نقی حضرت صادق علیه السلام که آنحضرت فرموده اند
سمعت الی محمد بن یونس ابی علیهما السلام قال البقی صلی الله علیه و آله و سلم
ما من صلوة یحضرها الا نادى ملک یومئذ الناس قوموا الی ربکم
القی او قد تموها علی ظهورکم فاطفئوها بصلواتکم **شرح** کلام بقر نظام و در ضمن
آغاز یکی یک تالیس **آغاز** مشتمل بر دو پیش **پیش اول** شنیدم از پدر بزرگوار خود
و آنروز روایت میکرد از پدر عالی مقام خود که گفت رسول خدا صلی الله علیه و آله

فرموده اند

فرموده اند که نباشد تا زنی که برسد وقت آن که اگر اندکند یکی در برابر مردم یعنی هرگاه
یکی از نمازهای پنجگانه و اصل شود یکی از ملائکه آسمان در برابر مردی که بار بار تکلیف در
آورد اندک کند که ای مومنان بریزید بجا آب آسمانی که بواسطه آن کتاب جمعی میباشد
با مومنان شایسته بر پشتهای خود برافروزند پس فرود آید آنگاه از آن کلام
که پروردگار شمار شما فرزند کرده است **پیش دوم** ما من صلوة یحضرها من درین کلام
من زیاد است این عروف زیاد در کلام بواسطه آنکه یکت پس انجام من یکت
نمی باشد که از نا فهم میشود و بسبب یکتا معانی آن مثل ابتداست بعضی از آن مراد
مسائل نامدی کت الا عرف استنات مستثنی منه یعنی امری که بعد الا از آن استنات
شده مخذوفت جمله نامدی کت کت جلالت قائم مقام است کلام درین تقدیر است
که ما حضرت قت القلوة علی حاله من الاحوال لا معارفنا لعماد الملک که فایز
الاحوال که مستثنی کت در کلام مخذوفت نامدی کت که مستثنی است بجا آن که
شده و عمل اولی آن بود و شد این تم استنات استثنای مخرج می مانند مخرج و عمل
در مستثنی منه فارغ شده و مشغول شده یعنی در مستثنی اگر گویند هرگاه فعل ماضی
و اتفق شود با جاز است که او و تقدیر بر آن در آمده و اینجا درینا نه پس چون توان
بود که نامدی کت جلالت باشد جالبش است که هرگاه قصد کند تعقیب این بی در آمدن
ما بعد الا در معنی یا قبل تجوز کرده اند که او و قدر از کلام منصف نماید بواسطه
شبهاتی که بر سر است کلام شرطی و جوازا پنجاه ساله الدین تفسیرانی در آنحضرت
تقدیر کت مطلق تعریج بان کرده و در بعضی از کتب تجویز کرده است و سخن قرائن

قبل است چه تقدیر شده اتصال و تعقیب برای مکتب قولت نماز پس حذف مکتب
حال مذکور و نقل باشد بین بری التمس صاحب کشف در اول سوره و جرات آورد
که گاهی که عرب میگوید جلست بین بدی فلان یعنی ششم میان و دست برایشان
بین طرف راست طرف چپ است و دست میدن او طرف راست چپ است
دست راست است چپ است مجازات از قبل تمیذ شی با هم مجاور که لفظی که از برای
معنی موضوع است که میگذرد از آن معنی میخوانند که مجاور و مقابله این معنیست چنانچه
زادیر که در اصل معنی شتر است که زاده بر آن زمین میزند و در معنی مزاده استعمال میکنند
که عبارت از نوشته است قوم الخیر اتم الی او قد عموها علی ظهور کم ماطفوا
بصلوکم تشبیه کرده است کنایان ایشان را در اهلک و اعداء ایشان تشکیک چون در
گرفتند و شکست را از چنگ و خلاصی نیت تشکیک کنایان خواسته از قبل استعاره
مصرع که عبارت از ذکر مشبه بر است و از او مشتبه مثل ناسه فی الحمام که است
و در اصل شجاع تشبیه میاید خواسته شده و هر یک از او قد عموها و لطفها ترشح اند
که عبارت از ذکر کلیات مشبه بر است در کلام بی ذکر مشبه بر ایا و الله از کلیات
تشکیک و حاصل معنی آنست که بر غیر نیزه در کرمه بسوی کنایان که بر پشت خود بار کرده
تا تشبیهی که بکلیای مرفی تشکیک قرار شده باشند و تره شکست خود را در مرفی افروخته
او دیده و در معرض هلاک در آمده اند پس معنی کند نقل آنرا از خود بخارج
می نشاند شواعل تشکیک آیه اشکال آن در میماند بود که نیز آن کنایان که کنایان باشد
بطریق مجاز مسل که عبارت از ذکر لفظ و اراده معنی از آن غیر معنی که لفظ مذکور را

انزیری

از برای آن معنی که در اندک خطا تشبیه کنایه باشند بلکه بعلا و نسبت و کنایه نسبت بر زمین
آتش و ترشح است برین تقدیر نیز لفظ او قد عموها و لطفها ترشح خواهد بود چنانچه
استعاره و محتاج ترشح است و اگر ترشح بعد از آن میکنند در مجاز مسل بر کنایان ترشح
می آورند که عبارت از ذکر کلیات معنی حقیقی باشد در کلام با وجود اراده معنی مجاز
از لفظ چنانچه در شرح حدیث امر مکن بطریق اولی مکن بدانکه در باب انواع ظاهر
بر زبان مبارک که سبزه جاری شده گفته اند ترشح و کرمیات ترشح کرمیات نقل است که در سبزه
بایام رحلت حضرت رسالت پناه صلی الله علیه و آله خطاب بر انواع ظاهر کرده کلام مذکور
بر زبان مبارک جاری ساختند یعنی هر کدام در از دست ترید برین پیشتر و سرفراز تر
علی خواهد شد این کلام حضرت را بظاهر حمل کرده دستها خود را بر هم میداشتنند
که دست هر کدام در از تر باشد و اندک صاحب آن پیشتر فوت خواهد شد تا آنکه آن
ترشح که از جنوا ایشان پیشتر مجازات انصاف است رحلت موده باشند که مراد حضرت
باین کلام معنی ظاهری ترشح بر سبیل ترشح بر توبه کرد که گفته شده سخاوت نوشته
از روی مجاز و از الحولیت بدین معنی آن اراده شده و اگر کلام بر استعاره تشبیه
محمول شود بی کتاب تجرید مرفی و چندان دور نخواهد بود بر توبه که هر یک از ایتقا
و لطفها ترشح در معنی حقیقی مستعمل باشد و تشبیه شده باشد بهیاه عالی که حاصل نشاید
بعد از آنکه یکی کمینه و ترشح آن حالت از خود باو ای ناز بهیاه عالیه شخصی که ترشح
آتش بر افروخته و خود را در معرض هلاک در آورده پس نشاند شواعل آیه اشکال
آن دو وجه دیگر درین باب گفته اند و آن آنست که هر یک از اعمال حسنه که از بند مومن

صدوری باید در آن نشانی بصورت حور و تصور و اشغال آن از نعیم بهشتی در آمده بود
به و جلوه میدهد و همچنین اعمال سسد و کرده از بد بصورت محبت با و محبت آن شی
در آمده در مقام عذاب ایضا او در می آید و در آن حدیث نیز اشاری برین است
پس می تواند بود که کلام همان مجاز مرسل باشد از قبل تمثیلی بشی با هم تا قول الیه یعنی که
لفظ و اراده معنی که در زمان آینده آید معنی صحیحی خواهد شد مثل ارانی اغرض از آنست
گفته شده و انکونه است شده و برین تقدیر نیز آن قدوه ها و المظواهر است
تو اید و پنج گزشت و کان است که این وجه از وجه گفته با بعد است باشد **نهمین**
کلام آنحضرت در آن حدیث که فاطمها بصلوات علی من یرحمه الله نقل گناهان
از خود با و این فاعل محبت درین که ناز رخ گناه میکند و ساقط میسازد و عدلی را
که با کتاب گناه و رب میخواند و قرآن مجید بر زمین ناطق است ان المسات یدهبین
السیات چه اگر سوق آید مذکوره و الت بر اکثر ادبجسات فاعل پنج گزشت است در
بسیاری از احادیث که بطریق تشبیه و سستی نقل آن بجهت رسیده است ازین
از آنجمله روایت ابو حمزه ثمالی است از بعضی ائمه اهدی علیها السلام که از امیرالمومنین
علی علیه السلام نقل کرده اند که آن سرور فرموده اند که حضرت مقدسه مصطفوی صلوات
علیه و آرزووه و الذی یعنی بشیر و فدیر ان احدکم لیقوم من و صورته فقط
عن جوارحه الذوق فاذا استقبل الله وجهه و قلبه لم یسل علیه من ذوقه
مدونده شی کیوم ولدته امه امامه لاله النفس لانی که هر جا علی با احدکم
فما یظن احدکم لو کان علی حور و رن تم اعتسلی فی ذلك الله جنس مراتب معی فی جسد

در آن و کلاه و الله صلوة النفس لانی یعنی قسم بعزت جلال پروردگاری که بر
یعنی در استی فرستاده است به پیغمبری بشاده و هند و با تم مختلف از رحمت بهشت
او در سانه با هم ایشان را از عذاب سخت بجات او که بد رستی که هر کار و برتر
یکی از شما مومنان از خود می خود فارغ شود هر آینه میرساند خدا تعالی از اعضای او
کنار او همچنان که بریزد بر که از در حقان چون در مقابل آید خدا را بروی ظاهر و
با این که جبار از قلب است یعنی بروی بقل آورده و در آن خدا می آید و در شوق
از سخن خود تا پاک است از حق تعالی او را از گناهان مانند کسی که در آنوقت از نماز می
شد و آید بد رستی که فاعل پنج گزشت است من غیر لانه نیت که بر در بر این کس
با بد است و گذاردن هر گناه غیر از غسل کردن در آن تهر آید چه گناه میزد کسی از شما که
برین او آرزو و با و ساقط میسازد و چون در روزی پنج مرتبه در آن تهر غسل کند
خود از آن بشود و چیزی از زبان او ناسن برین او باقی ماند یعنی جامی آن گناه نیست
چنان است بجز آن قسم حال پنج گزشت است من در پاک شدن از گناه
گناه بعد از او ای آن یعنی بعد از او ای ناز گناهش گناه بقای گناه که نیست
و روایت کرده اند سبب نزول آن که مراد ان المسات یدهبین السیات که تخلفی از آنجا
پیغمبر صلی الله علیه و آله از آن تا عزم بیز و جلال او سرگشته بود و بعد از آن غلبه خویش
پایان شده بود بر حضرت ساینده و حضرت چنانچه عاوت ایشان بود ترصد و می
شدند که گناه بر سر آن نازل شده این آیه آورده ام الصلوة طرقی النهار و لظفا
من اللیل ان المسات یدهبین السیات یعنی بنای واری تمام است جو در الکران

که بماند از آنکه نماز را در دو طرف روز که عبارت از نصف اول روز و نصف آخر است که
کنایه از نماز صبح و ظهر و عصر باشد و در وقت از شب یعنی اوایل شب چه وقت مسائلا
اول شب را گویند قریب بر روز که کنایه از نماز شام و عقیق باشد بدستی که حسامات
یعنی مبادره با عمل حسنه دفع میکند و بر طرف میزند و سیات را یعنی کنایه از آنست
پرسید الی هذا یا رسول الله یعنی این حکم از برای تو گفته است ای سواد حضرت
که بل للمع امینی کلهم یعنی تنها از برای تو نیست بلکه از برای جمیع امت است که گویند
از این است بی خبر معلوم شد که مراد بکلمات درین آیه صلوة خمس است باید دانست
که کنایه آن که آیه و حدیث دلالت میکند بر آنکه مبادره نماز پنجگانه در وقت آن میباید که
صیغره است چه بعضی اعادیت دیگر دلالت دارد بر آنکه نماز پنجگانه که کبره فی قول
کرد چنانکه حضرت رسول صلی الله علیه و آله فرموده ان الصلوة کفارة لما یسئون
ما استنبأ البکبایر یعنی بدستی که نمازهای پنجگانه دفع میکند کنایه از آنکه در عملی در
این هر دو نماز عبادت می شود و ما و ام که از کنایه بجنب باشد و همچنین روایت کرده اند که
آنحضرت فرموده که ما من امر مسلم تحضره صلوة مکتوبه یصوم صوماها و خشوعها
ور کوعها الا کانت کفارة لما قبلها من الذنوب ما لم یؤت کبیره یعنی حاضر شود
مؤمن را وقت نمازی از نمازهای پنجگانه واجب پس بجا آورد آنرا بر وجهی که بگوید
و ضوی او قبل از نماز و خشوع او در نماز که عبارت از ذلیل داشتن خود است در وقت
عبادت ترس بسیار از آنجا نشود وی مجبور و همچنین بگوید و سایر ارکان نماز او
بر وجهی که بجا آورده شود مگر آنکه بوده باشد نماز او که بر وجه مذکور بجا آورد و کفار

کتاب

کنایه از آنکه نماز او که در کتب گفته کبیره گفته باشد و نیز روایت شده از آن
علیه السلام که ات الصلوة للمع و الجمعة الی الجمعة کفارة لما یسئون مسلم
الکلبان یعنی بدستی که نمازهای پنجگانه کفاره تهمانی کنایه است که در پایین هر دو نماز
از عملی صادر می شود و همچنین نماز جمعه کفاره کنایه است که از جمعه تا جمعه از مصیبت
شود و ما و ام که در کتب کنایه نشود و امثال این اعادیت روایات درین باب بسیار
پس چارست که معمول شود ذنوب برین حدیث و در روایت ابی حمزه را وی آن فرمود
کنایه از صیغره و اگر چه کلام حضرت در آن حدیث ابی حمزه که گویم و لذت را ظاهر در کلام
و الله اعلم از بسیار است که بعضی آیات قرآنی دلالت دارد بر آنکه اجتناب از کبیره
کبیره نیز از آنست که بان صیغره میکند مثل آنکه میگردانند کبیرا و کبیرا ما یسئون عتبه
نکفر عنکم مستیا تکلم و ندخلکم مدخله که میباید که اجتناب کند از آنکه یسئون
کنایه از کبیره و پر اموان آن که در دید هر آینه می گویم با و ای آن کنایه از صیغره
شماره در مکان کرامی و خوشش که عبارت از بهشت جبرئیل است تو هم نباید کرد
که آنچه در اعادیت مذکور و واقع شده که نماز پنجگانه کبیره کنایه از صیغره میباید بود
آیه منافات دارد چه می تواند بود که نماز کبیره بعضی انواع کفاره کند و اجتناب کبیره
بعضی انواع دیگر چه اگر کفاره و چنانچه بعد از آن مذکور خواهد شد بر چند نوع است بدنی
و مالی و نفسی و قولی و امثال آن یا آنکه گویم که هر یک از نماز و اجتناب کبیره را در کبیره
کنایه از دخل نیست با معنی که هر دو در کبیره ترکیب باشد و برین تقدیر هر دو کبیره کبیره
کبیره فی الجمله خواهد بود بکفیره و استقلال تو چه برین وجه که معیاری که نماز کبیره است

معمول شود بر صفیاری که اجتناب از کبیر کرده باشد مناسب مقام بیت چو آنکه در بعضی
اعادیت یقین باین واقعیت که نماز تکبیر گناه کسی میکند که اجتناب از کبیر کرده باشد
و این حرکت درین که نماز تکبیر کسی که اجتناب از کبیر کرده باشد نمیتواند کرده است
فی هرات **حدیث چهارم** روایت کرده بسند مذکور از شیخ الطایفه شیخ ابو بصیر
طوسی قدس سره از شیخ بزرگوار علی او الاسلام محمد بن محمد بن محمد بن المفضل دارالحدیث
محمد از پدر او محمد بن حسین بن احمد بن ولید که شیخ و علامه و فقیه عیال القدر و فقیه
و صاحب تصانیف است از حسین بن حسن بن ابان از حسین بن سعید که از مولی ابا
زین العابدین است علیه السلام و علامه کبکی نقلش کرده اند و بعضی گفته اند است
تصانیف بوده از امام رضا و امام محمد تقی و امام علی نقی علیهما السلام هر سه حدیث
نقل کرده اند از ابن عمیر و قتاد بن ازیق از وی که صحیح المذهب است و علامه در
قول او متفق اند در لاج بن عبد الله که کتب با بوالصغیر بوده از زبانه بن
ایمن که گفت حکم لنا الامام محمد بن علی الباقر علیه السلام و من و من و من
صلی الله علیه و آله و سلم فذعا بقدر من ماء فادخل یدیه الیهینی فاخذ
کفاه من ماء فاسد لها علی وجهه من اعلی الوجد ثم مسح یدیه الجانین
جسعات اعداء البسری فی الایماء فاسد لها علی الیهینی ثم مسح جوفها ثم اعلی
الیهینی فی الایماء ثم مسحها علی البسری فضع بها کما صنع بالیهینی ثم مسح بیدیه
ما بقی فی یدیه و رأسه و وجلیه و لم یقیدها فی الایماء **شرح کلام** راوی امام
علیه السلام در ضمن آقا و هفت نایش **آغاز** مشتمل بر دو بخش **بخش اول** حکایت کرد

روزی امام تقی امام محمد باقر علیه السلام از برائی و حضور رسول خدا را بر نموده که قبح کتب
نمود چون حاضر شد فرمود دست خود را در آن قلع و کفی آب بر گرفت و بخت
آزاد بر وی مبارک شود از جانب بالای و پس از دست مبارک را بهر دو جانب
رو تا آب بهر جای می جاری کرد و بعد از آن دست چپ را داخل قلع و کفی
و کفی آب بر او داشته بر دست راست ریخت و از دست مبارک خود را بهر دو جانب
آن آب بهر جای می جاری شود بعد از آن عاده کرد دست راست را یعنی بر دست راست
کفی آب بر گرفت بر دست چپ خود جاری ساخت و همان عمل کرد بر دست راست کرد
بود یعنی از آب بهر جای دست چپ جاری ساخت بعد از آن مسح سر و پاهای مبارک
کرد بر بقیه ای که از شرط بر دستهای مبارک او مانده بود یعنی آب نماند بود
مسح بر نه داشت **بخش دوم** فذعا بقدر من الماء استلال کرده اند باین فعل
حضرت بر آنکه آب را درون غیر برائی و منوساتین از جمله استغاثی که فقها در وقت
کرده و داشته اند نیست گفته اند که استغاثت کرده است که دیگری آب بر دست
ریزد و این سخن در آن صورت سازد و درین استلال آن حکایت **شرح** که بیست و نه بود که
مقصود و مستفاد از بخت مذکور باین باشد که فقها استغاثت در صورت امر و در استغاثت
که مقصود از آن اباحت نماز باشد یا امری یکبار از امور که مشروط و منوط برین
امام علیه السلام چنانچه تقریر راوی شورا است حکایت از حضرت رسالت صلی الله
و آله بود و تعلیم آن را بر این اباحت فعلی از افعال مشروط بود چنانچه سکوت از ذکر
نیت که چنانچه حق جزو وضو است بشرط آن نیز نموده است پس فعل امام علیه السلام در

اشعار بر عدم کرامت آنچه کرده و استهانت داشته باشد و در حدیث اشعار است
را که فعل مذکور از پیغمبر صلوات الله علیه و اله و آلته در حال اراده و حضور او شده است
تا بیان ممکن توان شد بلکه متواتر گفت که حدیث صحیح نیست در آنجا که در آن خبر از
امام علیه السلام چیزی نماند بود که معقول و در او این کلام این باشد که حضرت در مقام
احضار آن بزرگوار آمدند از آنکه دیگری با او دریاچه و حاضر ساند و پیغمبر ازین حال طلب
در کلام فعلی بسیار است بر تقدیر استیم این مراتب میماند بود که حضرت از فعل مذکور
تنبیه بر جواز آن باشد و اشعار با کمال استغانت در صورتی است خصوصاً مقام بی نظیر
بای از آن نماند بلکه مقتضی آن نیز است و الله اعلم فاسد لها علی الوجه من علی
الوجه سدال و اصل لغت یعنی فز که استن ماب و پرده و نقاب و امثال آن ازینجاست
که آنچه بر حقه و کجا و امثال آن می پوشند سیدل میگویند و مراد اینجا بر حقیقت است بر
بعلا و تشبیه از قبیل استعاره تبعیه که عبارت از استعاره افعال و عروفت یعنی فعلی
یا حرفی در کلام مذکور شود از آن معنی خواسته شود غیر معنی موضوع که بواسطه تشبیه
که معنی مذکور را یعنی موضوع که بوده باشد و مراد با علایج چه جانب بالای دست یعنی
حضرت آبی که از قبح بر داشته بودند از جانب بالای وی مبارک ریخته یعنی از ریشگاه
موردیک مسامت است تا خدا را چنانچه بیفعل مذکور خواهد شد انشاء الله تعالی تم پید
بمانند جیبها در بعضی نسخ تهذیب بر ذکر این حدیث بجای عابین عاجین ایراد شده
و آن نیز صحیح نیست بلکه از استنباط کاتبان بیاید و است که لفظ مذکور درین حدیث
موضوع که مذکور است یعنی خود که از این است ستم نیست بلکه تجرید از معنی تراخی یا ستم

نماند

شده است استعمال تم بر توجیه در کلام منسوب بارت **مترجم** که بیان این حال
هرگاه در عطف امری بر امری غیره اجتماع و شرکت ایشان تراوی قصد میکنند و عطف
میکنند مثل ما زیاده و غیره که زیاده برین دلالت ندارد که زیاده غیر هر دو آمده اند اعم از آنکه
با هم آمده باشند یا یکی بر دیگری مقدم آمده باشد و اگر خوانند و انانید که آمدن یکی
از ایشان بعد از دیگری واقع شده بلی که زمانی فاعل شده باشد میان ایشان امر
لاحق را بر سابق بقای تعجبی عطف میکنند مثل ما زیاده غیره که ولایت آمدن غیر بعد از
پس فاعل زمانی و اگر زمانی فاعل شده باشد خوانند که انانید عطف مذکور را بر تم
و اینگونه مثل ما زیاده تم تر که برین معنیست که زیاده بعد زمانی غیر آمدن معنی افزا
تراخی میگویند و تم حقیقتاً یعنی موضوعت فاعل است که درین مقام تراخی در میان افعال
و صورت ادیت بلکه سوالات که تراخی افعال است و در صورتیست پس تم را با غیره
از معنی تراخی باید گرفت که معنی نماند است اما حدیثی در کلام آمده درین فقره نیست
فقره آید است که تم حاد المعنی باشد بر فاعل است که معنی عاده که افعال است
در ضمن افعال است چه تحقیق نیست چه افعال ولی بیست راست بوده و توهم نشود که
در رعایت معنیست که عبارت از ایراد لفظی است در فقره از کلام بماند معنی که
لفظ مذکور از برای موضوع نیست تا مشا کل شود و بجه لفظ آن فقره با فقره دیگر کلام
که در آن واقع است لفظ مذکور را بجا در معنی خود استعمال شده است مقدم بودن
مشا کل اسم منقول بر مشا کل اسم فاعل شرطت یعنی شرطت که لفظی که بواسطه مشا کل
در غیر معنی استعمال شده در کلام ذکر آن مقدم است باشد بر ذکر این لفظ چون مقدم

نیست فی توان کرد هیچ یک از علل و سبب این شکر را که در کتاب خدا مذکور است و خلاف آن
 کرده اند چنانکه در آیه کریمه من یمنی علی بطنه و منهم من یمشی علی رجلین که
 در مقام امتنان بخلق انواع مختلف از حیوانات مذکور شده و باین معنیست که بعضی از ایشان
 بشکر بر راه میروند مثل ماهی و امثال آن و بعضی پا چون سایر حیوانات گفته اند که
 یمشی در فقره اول با کوششی در رفت یعنی راه رفتن پیاست و حرکت بشکر را میگویند
 بیش از بقیه یعنی فقره دوم است که در معنی خود مستقل شده و تکلفت که اعاده در معنی خود نیز
 مستقل شده باشد و ممکن است چه اگر احوال دست چپ در تیز و دیگر وقوع نیافته بود
 آن احوال در معنی دست راست واقع شده بود است پس آن اخبار احوال بود
 متحقق باشد **تبرک** که در معنی کثرت از اول سوره کت تفسیر آیه کریمه و ان یظنوا
 علیکم یومئذ ان یبعثوا کف فی ملتکم که در باب صحاب کتف نازل است معنی او را نیز
 بیان میکند که بعد از بیدار شدن ایشان از خواب که بعد از سید و در سال وقوع فتنه
 بود در مقام آن شده اند که قوی جهت قوت جهات حاصل نمایند که با ایشان در دست بکان
 آنکه همان زمان و قیامت نسواست کی از ایشان خطاب دیگران کرده گفت نماز کن
 او را که بنویسد کلمه که مردم شکر بر ما می احوال اطلاق گفته اند **یظنوا**
 بر وجهی که درستی که اگر اهل شکر را بر حال تمام اطلاق بجز رسد متعارف با آنچه وجهی خواهد بود
 او بعید و کفی ملتکم یا خود خواهند فرمود و شمار بدین مطلق چون به عقاود احوال
 گفت اولی تر بر این حق بوده اند و از عقیده باطل بر می بوده اند بعید و کفی ملتکم را
 در آیه مذکور بیدخلکم فی دینهم و یعبدونکم ایله تفسیر کرده گفته است که استعمال آن

باین

باین معنی در کلام بسیار واضح شده و هذه العباده العود یعنی التوراة اگر کشی
 فی کلامهم بقولن ما عدت اهل کذا و یرویدون ابتدا الفعل پس باین که
 اعاده درین مقام که از اتم علیه السلام وقوع یافته نموت کل توجهات مذکور می باشد
 قد بر مسیح بقیه ما یعنی بدیده داسد و رجلیه ظاهرین بود که گفته شود تم مسیح بما
 یعنی بدیده داسد و رجلیه مسیح با کرماتی بود و دست از آب نمود و وقوع یافت
 نیز مابقی آنچه مانده بود تنها شش بر این بود ایراد می شد موم این بود که حضرت
 بکعبه رطوبتی که در دست باقی مانده بود مسیح کرده باشد و مسیح یعنی از آن جایز باشد
 بر وجه مذکور ایراد شده و تاریخ آن توهم شود و اشعار باشد بر آنکه مسیح یعنی از آن نیز
 جز نیست و لم یصل فی الاما مفروضه بودن نیز بعید با ظاهریت که راجع باشد بدین
 و بعید با پیشین بود و بنا بر آنست که رجعت بیدینی که در فقره پیشتر ذکر است باید
 که در ضمن بیدین مذکور شده و در بعضی نسخها بعیدها افعال شده بعین تشریح و بران تفسیر
 احتیاج بتوجیه مذکوره و در کتاب خلاف ظاهریت و ائمه العلم **بیش** باید دانست که
 جمهور علما شیعه در شستن روز و وضو واجب است اتم ابتدا با علی و بعد بقیه
 ابتدا از بالا که دستینه موی سر است واقع شود و سید مرتضی در این ادب بعضی از
 تأییدان ایشان بوجوب آن قایل نشده گفته اند که میباید که رو تمام شسته شود از هر
 جانب که ابتدا واقع شود و جزئیات از جمله دایمی که بوجوب آن ایراد کرده اند یکی حدیث
 مذکور است که حضرت امام علیه السلام در مقام بیان وضوئی واجب بوده اند متوجه
 احوال شستی نشده اند و این حدیث ناطق است با آنکه در شستن رو ابتدا از اعلا

رو باید کرد اگر گویند مابین لازم می آید که اعراف یعنی برهمنان آن است
راست که هیچ است در وقوع آن از امام علیه السلام نیز واجب باشد و حال آنکه هیچ یک
از علما بوجوب آن قایل نشده اند پس هر چه حدیث برسد در آن از حضرت و کشیده
معلوم و جویب شود بوجوبش است که هر چه در موعظ بیان حضرت در آمده باشد که
معلوم بوجوب است که دلیل دیگر نبوده باشد بر خلاف آن و اینجا اجماع دلیل است
اعتراف برین پس آن ما و بعضی بر دلیل بود و یکی دیگر آن دلیل که بوجوب آن
نقل شده استند لال بوضوی بیانی پیوسته صلوات الله علیه و الا که بقصد تعلیم
از ایشان جدا شده برین وجه که حضرت در حین شستن روی مبارک ابتدا با علی
کرده اند با غسل متواند بود که ابتدا با غسل کرده باشند و الا آن واجب نیست
علی یقین بر آنست چه اتفاق دارند که حضرت بعد از فراغ وضوی بیانی فرموده
که هذا وضو لا یقبل الله الصلوة الا به یعنی این وضویت که قبول میشود نزد
حق تعالی نمازگرا گو وضوی آن نماز مثل این وضو ساخته شود و حال آنکه هیچ یک از
امت بوجوب ابتدا با غسل علی یقین نشده و اتفاق امت بر جمیع حدیث است
ابتدا با علی کرده باشند و هر چه ایشان در وقت کرده اند باین کلام مذکور که بعد از
فراغ وضو حضرت پیوسته فرموده اند و اجابت پس ابتدا با علی واجب باشد و این
دلیل اعراف کرده اند که می تواند بود که ابتدا حضرت با غسل واقع شده باشند با
قصه که فرموده شود که آن نیز جایز است و گاهی اگر حضرت نوبت جدا شده باشد
از روی جویب نه اند چنانچه سکوت را روی وضوی بیانی مذکور اند که آن نیز است

بان

آن را در پس از غسل حضرت بر آن بود و جویب لازم نیاید و اتفاق بر عدم و جویب
و اتفاق است بر خطا باشد علی اگر در روایت وضوی بیانی تصریح با ابتدا با علی
بود استند لال آن بر طلب نکور و جویب می داشت و بجا می رسید که بر تقدیری که نیست
شود که حضرت در وضوی بیانی ابتدا با علی بود که در اندیشه لالت بر جویب این
نحو آمد که در بعضی کیفیت در میان آن می باشد که با وجود امکان عدم در آن جویب
دیگر با طبع بر او نه یعنی می آید و چنانکه نگاه خود آن طعام دست را و اسطرگ قرن لغت
می استند و هنگام شرب آب که زده و امثال آن را و اسطرگ ساخته آب را در لب میگذارد
تلب را بر آب بطریق سایر جوینات با وجود امکان شقوق یکبار پس متواند بود که
ابتدای حضرت با علی و جویب از آن قبل باشد چنانچه امر از او غسل اعضا که این
حدیث برسد و آن از حضرت ناطق است که علماء بر آن عمل کرده اند و قایل بوجوب
آن شده و مگر قبلی از جهتین که آنرا نیز واجب استند ابتدا با علی که ثابت شود که حضرت
در ایام آن بر او نه قصد قربت کرده اند و دلیل جویب متواند بود و روی آن در بعضی
نقش نهادن از کیفیت فعلی باشد که قوت در آن قصد شده و از افعال
و کلام حضرت که بعد از فراغ وضوی بیانی فرموده اند که هذا وضو لا یقبل الله
الصلوة الا به یعنی این کیفیت که الا ابتدا پس باینکه در اصول معتز شده است که
اصل عدم تکلیف بر یاد و است با قبل آنچه در عرف ثابت است گویند از عمد و تکلیف
بر آن آمد هیچ شک نیست که با کیفیت از کیفیت فعلی تبدیل کیفیت دیگر باید تا
عرفی نخواهد شد مثلاً هرگاه در علمای از عیاب صاحب خود ما حور شود با آنکه گاهی کند

فصلی که در آن تیر کرده و حکمت بر پایه اندیشش خواهد بود است که بر روی آن کار از او
شود که توان گفت مانند کار زید است نه آنکه بر وجهی کند که از آن بالاتر یا آن مقصود
نباشد و گمان اینست که اگر برین مطلب استدلال کند باید که بر مبدء حاصل او و حکمت
چندان دور نباشد که در علم بیان مقرر شده که مطلق منفرد و شیخ است
می شود یعنی هرگاه امری بقدر توینج و عالی از او منع و احوال آن ایراد شود مراد
از آن فرد متعارف شیخ از او آن خواهد بود اگر فرد دیگر مقصود می بود
بقیدی عقیده بشود یعنی هرگاه سیدی بفلام کوزه کرده که بر آن برای من کوزه ای
و ذکر طرح و وضع آن کند باین حکمت خواهد بود که کوزه بسازد و بر دستار
شیخ مثل شکل اسطواناتی پس اگر بشکل غیر متعارف مثل منحن و مدیس سازد و مثل
ار سیدش نخواهد داشت و بعضیانی مولایش منسوب خواهند داشت پس گویم
عقل و جوهر باین درایت و امانت و مطلق است عقیده بقیدی نیست پس بنا بر آنچه
نیز گفته مراد از آن فردی خواهد بود از او غسل و بر کشتی و متعارف
مردم باشد و ظاهراست کشتی و متعارف و در غسل و درایت که ابتدا از جانب
یا لا واقع شود و از اسفل پس غسل و بر باین طریق واجباً مورد باشد اگر گویند
این دلیل در باب مراد بر تیز عاریت بر ظاهراست کشتی و متعارف و غسل
و عقداست که بر آید باشد و حال آنکه تا قائل بود و نیست جواب است که
تقصیر شرکت میان این دلیل و لایل سابق که قوم و کرده اند هر چه اینان
از درو آن بر دلایل خود جواب گویند جواب این دلیل نیز می تواند بود و انکه گاه

در کوزه

در کوزه و در نهایت طولی و عرضی روی معلوم شود که از هر طایفه تا یکجا باشد اگر
بجمع کتب فقهی مذکور است در میان مردم مشهور نهایتش و چه بخاطر رسیده که دیگر
ایراه آن وجه کرده اند مقام را مناسب نکرده اند بلکه بر جمع فروع اسلام
سوانی هر بی از علمای اهل سنت که کوشش نیزه اهل روی داشته اتفاق و از
بر آنکه طول روی نیاده از قصاص موی سر تا فروع که عبارت از نوزده نخته آن باشد
بیت و عرض از نوزده کوشش که میندی نیز کوشش است تا نوزده کوشش دیگر میندی قصاص
انتهای سنگاه موی سر است خواه از پیشش خواه از عقب مراد اینجا سنگاه
پیش است که از دو جانب صید یعنی موی پیش سر بالای جبهه گرفته بدو نوزده کوشش
از دو بیاض طولی است که از دو جانب میان سر و آید بالا در کوزه آید است
و مواضع نخته است که در پیش صد عین که شقیقه نام باشد و امانت و زمانه مطلبان
موی آن بر مینکند رسیده و از اینجا بر دو صد عین در آید و متصل شده است از دو مواضع
که عبارت از نوزده است که در مخازات سوراخ کوشش و دیده و برین شقیقه و عارض آن
بیاضی که بر دو گوشه آید و یکس طرف کرده است در آنکه اهل قصاص کوشش
نقدم نهایتش علامت شجره منوان الله علیهم از حدیث صحیح زاره که بعد ازین مذکور
خواهد شد اینچنین استنباط کرده اند که طولی و بی از قصاص موی است طرف و متن
و عرض آن آنچه در آنکه کوشش از آنکه اهل علم و وسیلی که عبارت از آنست که پیشست
و آنست میانه است چون بر عرض روی نهاده شود و درین نخته بر یک طرف
و صد عین و اهل است و مواضع نخته است که در این و بیاضها که کوشش موی

نوعین اهل خارج دانسته اند و گفته اند مراد از قصاص میراست آنچه برست و بسته
از دو جانب تا غدار یعنی قطع عضو که داخل باشد میان قصاص میراست و عدل از دو
بر آن گذرد و نوعین بر سخت خطبه که گویند بگرفتن خطبه که گویند آه صدیق با آنکه
در سخت خطبه که در وقت تحدید نه کوشش آن نیست بر اتفاق کرده اند بر آنکه در عمل
روی نیست شنیدن آن و این نیست بواسطه آنکه در حدیث زمره مذکور تفریح با چراغ
آن واقع است حدیث مذکور نیست که زمره بن امیرین که از ثقات او است حدیث
از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده که با حضرت تقم فرموده مر از بعد و بر آنکه از
می بایست حق تعالی در کلام عمید ابراهیم شنیدن آن کرده امام علیه السلام بفرموده
فرمودند الوجه الذي امر الله من اجل غسله الذي لا ينبغي لأحد ان يبريد
عليه ولا ينقص منه ان ذاع عليه لم يوجد وان نقص منه اتم ما ذاع عليه
الوسطى والاحكام من قصاص شعر الرأس الى الذقن وما جرت عليه الا
مستند بر اجماع من الوجه ما سوى ذلك فليس من الوجه فاعلم معنى كلام المحقق
رویی که حضرت وقت بر شنیدن آن کرده چنانچه مراد از آنست بجهت بر آن نیاید
بشود یا چیزی از آن کم شود اگر چیزی یا ده بر آن شود اجزی نخواهد یافت و اگر از آن
بیشتری کم کند در معرض اتم و عقاب خواهد بود مسافعی است از روی که در آن کشته
و سطلی و ابهام را در عالمی که آن مسافت از قصاص موی بر باشد تا طرفه آن و آنچه
جاری شود بر آن اصبعین مذکورین از دست غیر آن چیزی از دست بعد از آن
سوال کردیم که آیا تحقیق داخل در دست یا نه حضرت فرموده لا بعد از آن که تمیزه را

از آنجا

از آنچه موی بر آن روید است موی از روی که گفته اند نیز محسن و سبب است
آن فرمودند کلیلا احاط به الشعر فليس للعباد ان يطلوه ولا ان يحقوا
عنه ولكن يحرق عليه للماء یعنی آنچه موی بر آن رویده و در زیر موی نه است
نیست مرنده که از آن در مقام بر آوردن آن از زیر موی باشد یا از آن بخت کند
آیا میباید که آب بر موی می جاری سازند و این حدیث عمده و لایعلا امامیه است
از برای تحدید وجود اتمی ازین حدیثی مذکورند و در کتاب کلینی و کتاب من لا یحضره
الغیب مجتهدی نوشته و شیخ طوسی در تهذیب حدیث از احسن دانسته و در تهذیب
نه کور و کلینی بر وجه اعمار نقل آن شده و یعنی تفریح با امامی که زمره از دست
کرده شده و حدیث مفرز از آنست که منیف میداند این اعمار فرودست حدیث
کرده بواسطه شیخ طوسی که مصنف تهذیب است و در کتاب خلاف که هم از مصنف
است تفریح کرده با آنکه امامی که زمره از دست سوال کرده یکی از دو امام است امام محمد
یا قرآن امام جعفر صادق علیه السلام و این بوی تفریح کرده که امام محمد باقر است
و امام در مواضع تحدیفات و حدیثین خلاف شده است میان علما آمده در آنجا
و داخل روی مسنده و در حدیث شنیدن آن واجب است از بعضی مواضع تحدیفات را
و داخل است از بعضی دلیل که تحدید نه کور که از حدیث فهم شده شامل است بر آنچه
اصبعین در غلبه بر این میرسد و خطبه که در باب لایحان میگذرد و شیخ جمال الدین
مطهر در کتاب تهذیب گفته العنا حکم خروج آن از روی کرده بنا بر آنکه اصل رانست است
از دو جهت غسل آن چون موی بر آن رویده انتقال دارد و موی بر سر ظاهر است

که حکم موی سر داشته باشد نه اقل روی بعضی علماء اهل سنت نیز با او برکنند و بعضی
 شیخ و شیخ جمال الدین منقهر برهم بخروج عدالین کرده اند و دلیل قول آنکه اهل
 برات نماند است از وجوب غسل آن و هم بجهت مذکور است آن نیست چه انچه صحیح
 در اغلب آن نیز سید سیم آنکه در آنجا بود که قضاوند عدالین موبدان است
 پس اقل در آنجا باشد نهایش تکلیف است که اگر هر یک از مواضع تکلیف عدالین در حال
 و خدمت است نه با حیات اوتوب ظاهر بود اما با معین مابین طرازه که کوشش مع علماء و
 متفق آنکه آن از حد و برودت غسل آن ابیه است که علماء اهل سنت اقل می
 پر روی پیش ایشان از کار کوشش است و باطل از تقریر این مقدمات ظاهر شد که
 اعلی و جبار آنچه از کلام علماء ما رضوان الله علیهم فهمی بود رسیده موی اصد است
 و آنچه برست آن باشد از دو جانب بر استقامت خط عرضی مذکور تا حدی که کوشش
 در وقت انچه بآن سید و شیخ تکلیف است که مواضع تکلیف عدالین در زیر خط افق و ایاها
 و در سطحی و در انچه از ایشان میگذرد پس این بجهت بر زمین است که مواضع تکلیف
 صد معین و انچه روی میداند سید نخواهد بود بواسطه اینکه آنچه اقل روی نیست
 و اقل میشود و چون نماند بود که بجهت بی که متضمن این قسم تصور نمی باشد از آن جهت
 است که صاف در شود معلوم شد که بجهت برین در مقصود حدیث تکلیف بکوشش است که
 بجهت با این الاصبین مخصوص بر عرضی نیست بلکه مراد است که هر یک از طول عرض
 روی مقیاری بین الاصبین است برینجه که خط مستقیم تقویری که از تقاصم با حیات
 و قرن که در اغلب مساوی انچه بین الاصبین است و در وسط آن است کن قرن

که از بر نفس و درش حرکت فرمایم تا طرف اعلی خطی بجای طرف اسفل آید و طرف اسفل
 بجای طرف اعلی چنانچه کشند و ایره از آن بهم رسد آنچه درین ایره و اقل باشد
 آنچه بران افند خارج و بر بیان این اعمال آنکه من تقاصم شود از آنست که در جرات
 حدیث زراره و اوقت بجهت ترکیب نحوئی با جرات از نامی در است که بر او است
 و متعلق بجایات مقدرات یعنی وجهی که از بر غسل آن در و منوار شده
 مقدرات است از روی که دور آن کند ابهام و در سطحی بران در حالتی که آن مقدرات
 از تقاصم شود اسن باشد تا قرن یا متعلق است به ارات مذکور یعنی در آن صحیح
 بر وجهی باشد که ابتدای آن از تقاصم شود اسن باشد و انتهایش در قرن و ظاهر است
 که هر گاه احد اصبعین برینجه از او کند اصبع دیگر برعکس این دوران خواهد کرد
 یعنی ابتدای دوران آن در قرن خواهد بود و انتهایش تقاصم موی بر پیشند و ایره
 مذکور که لفظ مستند نیز حالات بران دار و بهر سده و اندام علیه السلام
 آنکه تا بر کبکی کرده در حدیث تصریح با دانه هر دو نشد است بعد از آن در مقام
 تصریح با علم صفا در آمد و میفرماید که ما جرات علیه الاصبان مستند بر
 من الوجهه لفظ مستند را درین عبارت حال است از جمله اگر موهوال است یعنی
 مقدراتی که جاری شود بران اصبعین مذکور در حالتی که آن مقدرات مستند باشد از
 و این برحیث در آنکه مسافت طول عرض آن مساوی است و مقدرات هر یک از آن عرض
 اصبعین است و هر گاه صحت حدیث برینجه فرآوردند نه مواضع تکلیف و اقل میشود
 و در صد معین تا در انچه بین الاصبین است و در وسط آن است کن قرن

باشد و بجز در سالمی باشد از تصور و اینکه گویند که مواضع تحذیرت اصدقین ازین
 بجهت بی پرواہی است واسطه آنست که بجز بر عالم است با کما هر کجا و چنانچه ذکر شد خطایم
 از انقضای اصبعین باره بین تمام اوقات مطلق سازند و وسط آنرا ساکن ساخته بر
 نفس خویش او را فرمایند تا شب و ایزه مذکور هم رسد مواضع تحذیرت اصدقین نماز
 فی افضله و ازین بیان ظاهر شد که وجهی که بجهت قومش و آنست زیاد است از وجهی
 که از روایت بنا بر تقدیر مذکور هم میشود بمقدار نصف زیادتی مرجع خویش بر ایزه
 مذکور در آن دایره که جارت از او مشت است که حاصل میشود از دو خط مستقیم طولی
 و عرضی قوسی از ایزه مذکور متساوی فرض کنیم درین شکل **ب** تقاضای حدیث **ب**
 طرف فوق خط **ب** **سج** خطیست که قوس طرف اعلی وجه داشته اند که در کرده بر ایزه
 برست است از دو جانب تا مدار و مجموع این شکل بنا بر بجهت قوم وجه و بنا بر بجهت
 که بستند اما آن از روایت مذکور متفرقات ایزه و بدست ما نفعی خارج پس
 ظاهر شد که زیادتی آن مقدار در مثلث **اب** و مثلث **سج** است که نصف فضل
 مرجع است بر ایزه و ائمه الهادی سند مشهور میان علماء امامیه رسولان اصدقین
 آنست که اگر متوضی بعد از زینت روی خود را بر آب نهد بر وجهی که ابتدا رسیدند در
 آب از جانب اعلی باشد چنانکه بدست آب بر روی بر زیاد است بر روی سانه کافیت
 و امر ایزه در حال شستن روی واجب نیست و بعضی علماء هدیه امر ایزه را در غسل وجه
 واجب نماند و از علماء امامیه این چند و بعضی اشیاء او با ایشان درین سند مشهور
 کرده اند و شیخ جمال الدین در تحقیق بر مذہب مشهور که عدم وجوب امر ایزه است

بر کوزه

بر نیویجہ ابر او لیل کرد و است که غسل بر ایزه کردید تا غسلوا و جو حکم و جو بان آنست
 چنانکه در ضمن غسل امر متحقق است پس در ضمن هر شستن که غسل بفضلی آید ایشان با مویز
 واقع شده و خواهد بود و متوضی از عهد و تکلیف آن بر آمد و اصل عدم تکلیف بر ایزه
 و بجا طهور میکند که این دلیل گاهی تمام میشود بود که در وضوی پایانی این حدیث
 آنست بسم علماء در معرض قبولش را آورد و بعضی شستن عمل کرده اند امر ایزه پس
 نیامده باشد تا بعد از غسل آمدن آن از حضرت امام علی علیه السلام موجب این سند لال
 وجهی نیامد زیرا که حکم بر ایزه است که بگوید امام علیه السلام در معرض بیان وضو نیست
 مبارک آب برداشته بر روی ریخته و دست ببرد و جانب دوی را انداخته چنانچه در صحیح
 پیدا و جانبی نفس بر آنست پس از آنست واجب باشد چنانچه در وجوب ابتدا
 اعلی وجه گفته اند و درین باب سند لال کرده و نیز در باب وجوب با علی برین وجه
 است سند لال شده بود که حضرت در وضوی پایانی که بعد از فراغ از آن فرمودند چنانچه
 وضو لا یصل الله الصلوة الا بعد ما ابتدا با علی کرده اند یا با سفلی تا آخر آنچه
 در تقریر دلیل مذکور شده درین باب نیز میگویم در حال غسل وجه یا امر ایزه پس آورد
 یا میشود اند بود که با علی نماند و در سند لال آن بر امت واجب میبود و بعضی
 بر آن قائل شده پس البتہ علی آورده اند پس امر ایزه در غسل وجه واجب باشد و با
 دلیل علماء بر وجهی که دلیل بر عدم وجوب امر ایزه در عدم وجوب ابتدا با علی نیز
 دارد هر چه جواب آن شود جواب این نیز میشود سند و ائمه الهادی سند
 شیخ زین الدین علیه السلام در بعضی مضامین خود حکم کرده با کما در شستن روی مجزاً

ابتدا از حد اعلی کانی منت بگویم که نسبت به بعضی اعضاء و رعایت غسل اعلی
فلا علی شود یعنی هر جزو بالای بیشتر از جزء سیمی شده شود نهایشن بحسب عاف
یعنی همین قدر که در عرف گویند که رعایت مذکور واقع شده که نیست چرا که رعایت
بحقیقت که یک موی تخلف کند چنانچه چنانچه نیست در مرتبه اشکان و تصرف بکار استماع و
قدر است پس ایندک تخلفی که عقال در رعایت عرفی کند منافی نخواهد بود و بعد
از آن ذکر کرده است که اگر گفته شود بوجوب تقدیم غسل هر جزو بالاستیست بجز
شست که در سمت آن باشد یعنی یک خط مستقیم بر هر دو و هر دو کند نسبت به
اگر احتقانی اگر چه بر آن است نباشد غالی از بهی نخواهد بود و آنچه بخاطر
آنست که همان ابتدا بجزوی از حد اعلی کانیست رعایت اعلی فلا علی در بعضی
اعضا مطلقا جایز نیست نسبت با جزای که در یک است باشد و نسبت با جزای
دیگر در رعایت عرفی در حقیقی چرا که مستحق حقیقی در ضمن التزام آن است که
تخلیف با مثال آن که در شرح وقوع یافته و اصل برات ذمه تکلف است از بوجوب
آن در هیچ یک از اعدای اشعاری بنیت و بجز از حدیث مذکور فهم شده و بنا
بر آن نیست که حضرت امام علیه السلام در غسل و به ابتدا با علی و چه کرده اند و این معنی
چنانچه در ضمن رعایت اعلی فلا علی تحقق است با عدم رعایت مذکور نیز تحقیق
خواهد بود و باطل و در هیچ یک است لالی لالی دیده نشده که ولات بر بوجوب
رعایت مذکور کند پس حکم بوجوب آن در بعضی اشیا باشد بی اقامت دلیل **باید دانست**
باید دانست که بوجوب تقدیم غسل دست راست بر دست چپ که این حدیث اشعار بر

از امام علیه السلام در دو دلیل که در باب بوجوب ابتدا با علی و چه مذکور شد در باب
بجز رعایت از تحقیقات مذکور است که رعایت آن یعنی امام میرزا محمد باقر
بر آن اتفاق دارند و از آنکه اصل نیست بجز آن قابل نشد بلکه بعضی ازین
متکلف فنی و اصل غسل گفتار کرده اند بوجوب ترتیب میان غسل هر دو مجموع بدین
و صحیح در آنست مجموع بر همین دو قابل ترتیب میان سستها و پاهایانند و اند و بعضی که
مشکل بوضوح و مالک ترتیب را مطلقا واجب میدانند که ابتدا با هر عضو که واقع شود
جایز است استند لالی کرده اند بر مذکور با آنکه اصل برات ذمه است بوجوب
آن در آید و مؤمنان شاعری بوجوب آن نیست چرا که در عطف در میان اعضاء
افکار در ترتیب میکند پس معنی که در این جایز است که در صورت وقوع واقع شود
بمقتضای دست صورت خواهد بود که در علماء امامیه جمیع آنها باطلت اما در صورت
بند سبکی که ترتیب در مسح پاهایان واجب میدانند و بجز ذکره که پای چپ مقدم است
مسح شود یک صورت مذکور کسی که بجز آن نیز مذکور در مسح پاهایان ترتیب را واجب
میدانند و بیان اصول مورد بحث بعد مذکور است که در اعضاء غسل مسح
در وقت شستن است و هر دو در مسح بر اعضاء بر تقدیر عدم بوجوب رعایت
ترتیب میان ایشان ابتدا با هر یک از اعضاء شستن که صحیح خواهد بود و بهر تقدیر
و در هیچ احتمال خواهد داشت که بعضی از افعال باشد و بهر یک از احتمالاتی که
عضو سیم را چهار احتمال است و حاصل ترتیب سی و چهار یکدست عضو چهارم را
بر هر یک از وجوه مذکور سه احتمال و حاصل ترتیب سی و چهار یکدست

و عضو پنجم برابر هر دو از این دو احتمال حاصل می شود سید و شست در دو مقصد و
پست است و آن عضو ششم را سوا یکی صورت باقی مانده و حاصل قریب هر عدد در
همان عدد است الفصام آن باعث زیادتی عدد و صورتی می شود **ترتیب** که در آنجا
صورت محمول در مقصد و پست کا هی تمام است که این منج میان اعضا و غسل کرده
باشند و ظاهر است که آن نیز در جبهه ایشان جایز است پس صورتی که مگر می شود
از مقصد و پست باشد چنانچه بعد از رجوع بحساب ظاهر می شود و از آنجا که در
از علامت است که قابل بوجوب ترتیب میان جلیس نیستند بر صورتی که باشد که
آنها منج میان جلیس است بر وجهی که هر دو با هم می شود و البته علم و شیخ جمال
سطر بوجوب ترتیبی که متفق علیها است بجهت وجه استدلال کرده چون مقام
محققان که آن می کنند و چه مذکور ما که می گویا سید نه که می شود و **در بیان** که در
کتاب شش المطلب آورده اند و از آنکه می داند فاعضوا و جو حکم الی الکلیات فاع
تعیین که بر هر عضو آورده و دلالت بر آن دارد که غسل می باید چنانچه بعد از آن
قیام نماز واقع شود چه فا فاع و تعقیب بی ترافی می کنند چنانچه سبق ذکر است پس
تقدیم غسل حکم آید که در واجب باشد و هر کس قایل بوجوب تقدیم غسل شده ترتیب
واجب میداند پس ترتیب اجیب باشد و این کلام در محل دارد و **در بیان** که در
بغسل درین کلام چنانچه شیخ شهید بر آن محل کرده غسل و چه باشد یعنی هر کس قایل
بوجوب تقدیم غسل و چه شده ترتیب را در جمیع اعضا واجب میداند و برین تقدیم
مذکور از جاوه استقامت بر کما باشد چنانچه داخل نشده مگر با عضو اگر چه

منج در مجموع و چه دیدن حال است بر تقدیر ستم افاده تعقیب یاد و برین دلالت
ندارد که غسل و چه دیدن را پس حاصل بعد از اراوه قیام نماز بجا باید آورد و خواه
و چه مقدم باشد خواه یکی از دیدن هر که داد و عطف نیاید و بر جمع شدن معطوف
یا معطوف علیها در حکم دلالت ندارد و تقدیم ذکر می چنانچه در عریضه تقدیر شده و بنده
مقصود نیست مثلا اگر شخصی از اهل س آن گفته شود از اولیای سید اقبال و چه
در دیدن چون برید و چه چار شوی بوسن بر حال وی در او دستهای او را زیاد
برین خواهی گفتند که فعل هر دو بسیار معارفن ملاقات نید و آنچه شود در زمین است
محقق شده خود را تمثیل امر مذکور خواهد است **در بیان** که در اولیای سید اقبال
غسل باشد یعنی هر کس قایل بوجوب تقدیم مطلق غسل است بر منج ترتیب بوجوب
واجب میداند و برین تقدیر دلیل تمام نباشد چه اگر داد و عطف از برای مطلق جمعیت
و دلالت بر مرتب تعقیب ندارد و در عطف مغز بر مغز و مثل عطف برین بر
در جلیس بر اسس خواه در عطف حویر بر حویر مثل عطف حویر بر حویر پس میگویم
در آیت عطف شده است اسمی از اعضا بر او و مجموع معطوف معطوف علیه بر
شرط و در ذل فاعی تعقیب است یعنی هر که را در او قیام نماز نمایند مجموع این فاعل از
غسل و منج بجا آورند نام آنرا که غسل مقدم باشد یا منج و باطلو فاع تعقیب زیاد برین
دلالت ندارد که مجموع فاعل و صورت بعد از اراوه قیام نماز بجا باید آورد و دلالت
آن بر وجوب تقدیم غسل و بر مطلق غسل در صورتی نیست مستند با موری که مذکور شد
و این که اگر شخصی از اهل س آن در معرض این خطاب در آید اطلبک الاخیر خلفت

بر عین خبر ندارد و چرا که از آیه بابر تقدیر مذکور زیاد و برین لازم نماید که نهایت غفلت را
واقع شود و نهایت مسخ کچین بر تقدیری که فعل بود بعد از دست راست و این است
بعد از آن دست چپ بسته شود و همچنین مسح سر بعد از پای راست قبل از پای چپ بجهت آوردن
ساق و خواب و در کف دست راستی بر افشاده و مسح شستی کچین و آنچه است برده می شود که
تقدیر مذکور نهایت غفلت مرفی خواهد بود و در افشاده و نهایت مسخ کب خواهد بود و کچین
موزیت بی بود و بجهت مرفی با عین مستوفین است نه با عین هر شخص نیز بر تقدیر
متحقق نیست که یک مرفی یک کب پس آنچه جواب ایشان شود جواب نیز می شود و نیز
در چشم که در کتاب تذکره العقیبات بان است لال کرده کلام حضرت مقدمه می باشد
که در جواب سوال از سبب صف و مرده که یکدم ابتدا می باید که در حضرت فرموده اند
و عیاد الله به یعنی ابتدا کند آنچه خدای تعالی بان ابتدا کرده یعنی چنانچه فرموده
ان الصف والمرد من شعایر الله ابتدا ذکر صفات شده و ذکر کرده بعد از آن
و قوی می باشد تا نیز و فیض بندگی تقدیم رسانید علی خود را موافق قول پروردگارتو بنیاید
در عمل سبب ابتدا ایضا کرده سعی خود را با تمام رسانید برین وجه که اگر سبب کم حضرت
که سوال از سبب صف و مرده است حاصل است و در هر جارت میت اما لفظ حضرت با
و باید ابتدا بر است عالم است در علم عیت مقرر است که اعتبار بجوم لفظ است نه بجهت
سبب پس در هر جهاتی که ذمی بر او شده و الافعال باشد و در قرآن چند ذکر آن
شده باشد ابتدا یعنی باید که در قرآن ابتدا آن ذکر آن شده و در آیه می شود
بزرگتر غفلت برینند پس حکم حدیث مذکور ابتدا بجهت و بعد باید که بعد از آن عمل سایر

اعضای

اعضای برتری که در آیه مذکور است بجهت باید آورد و پس ترتیب این باشد و دلیل بر
اولی شریکت و اگر ولات ندارد و اگر بر وجه برتری که شافی واجب است و لکن اعلی
نیز در وجه بر آن ترتیب لیل ساخته و ولات آن بر وجه برتریش نمی نیز برتر است
رسیده و عملی است چرا که از حدیث مذکور زیاد و برین لازم می آید که ابتدا بجهت
باید کرد بر وسط آنکه در آیت ابتدا بان شده و اما اینکه بعد از آن آنچه در ذکر معلوم
شده و مقدم بجهت باید آورد و حدیث است بر وجه حدیث و در حدیث که در حق می باشد
به و نلت بامانت الله به و اگر ابتدا در حدیث بر ابتدا می آید و در حدیث است که اولی
اولی و ثانوی و ثالثی و آنچه بر جزئی تقدم داشته باشد بوده باشد لفظ خواهد بود
بر معنی حدیثی بی آنکه ترتیب بر آن در کلام با مقام بود باشد و این پیش عملی است
پس اگر کسی خواهد که این حدیث است لال بر وجه ترتیب کند می باید مقدم کرد
و دلیل اول خود بود بان هم نماید و آن است که هر کس قایل بر وجه ابتدا می باشد
و جهت قایل ترتیب است و می تواند بود که مقدم مذکور در کلام علامه قدس سره
نیز مستوی باشد نهایتش هم آن از کلام او بقدر دور است **انما اعلم بالترتیب**
باید دانست که این حدیث از جمله احادیثی است که استدل لال کرده اند بان بر عدم
جواز استیناف سبب جدید بر وسط مسج در وضو و گفته اند که جایز نیست که در وضو که
بر وسط مسج آب تازه بریزد بلکه باید که همان تری که از غسل اعضا در دست باقی
مانده مسج کرده شود و چنانچه مذکور است بر و استیناف آب تازه را نیز بخورد
و باقی علامه اهل سنت حکم بر وجه استیناف مذکور کرده مسج بقیه رطوبت غسل را

بجز آنکه در این طریق امامیه امامی که مرجع است در خلاف این صحیح و غیر صحیح بسیار
نمایشش و روایت بطریق ایشان وارد شده که ظاهر آنها حرکت در آنچه گفته است
بر آن تکرار اول و ایستادگی در خلاف آن است سئل ابی الحسن موسی بن
جعفر الکاتب علیهما السلام اینجی الرجل ان مسح قدس بقول راسه
فقال براسه لا قلت بما وجدید فقال براسه نعم یعنی پرسیدم از امام محمد قائم
امام موسی کاظم علیه السلام که آیا جایز است بر او مسح کردن یا بای خود را بر او
تری که بعد از مسح بر دست او نموده باشد امام علیه السلام در جواب آن بفرمود
اشرفه فرمودند که نه بعد از آن که مسح با یکدیگر بر مبارک گاشده و نه
که علی بن ابراهیم در حال عرقی بر زبان بخیزد یا جاری ساخته و تهنیت مقصود بشماره
بر مبارک فرمودند و در وقت که از او بفرمانند که گشت سئلت علی عید
جعفر بن محمد صادق علیه عن مسیح الراس مسیح باقی دیدی من المندی و
فقال لا بل تصعبید لثقی الما ثم مسح یعنی پرسیدم از امام محمد بن جعفر صادق
علیه السلام از مسح بر او که گفتیم یا آنچه در دست من از تری غسل اعضا باقی مانده
امام علیه السلام فرمودند در جواب که نه بلکه دست خود را با آب برسان بعد از آن
مسح کن و شیخ جمال الدین مطهر علیه الرحمه در کتاب مشی المطلبین در روایت را نقل
کرده و دلیل این حدیث ساخته و گفته است آنچه ابن الحیند بگذاورد که او حال یکدیگر بر دست
حرکت در خلاف آنچه بنده بیان چند است چه نه با او چنانچه ذکر شد و از استیناف
آب بر دست یعنی نیز بودن متوجهت میان مسح کردن بقیه و استیناف آنچه روایت

ذکر تری

ذکر تری بدان مطلق است خوب استیناف است نه مسح بقیه غسل مسیحین و
او تکرار بود که اگر بگویم من حدیثی از مسح بقیه را بر منی تری می گوید و مسح را
بر او تکرار کرده و میداند و استیناف آب بریده است نه تری مسح یکبار از خاکم
تکرار بر تری بود از فعل تکرار شده و الله اعلم بقاصد العلماء بجلد چون روایت
ذکر تری بحدیث ظاهر خلاف است و آنچه جمیع علماء امامیه حکم بان کرده اند تا
شده است ایشان ترا که محل آن بر مضمون خلاف ظاهر فرموده تا میل کنند لهذا شیخ
ابو جعفر طوسی قدس سره محل آن بقیه کرده و گفته است که چون در وقت سوال
راوی چیزی از مخالفین حاضر بوده اند حضرت بر وجهی مبادرت بجواب فرموده اند
که موافق تری است آن باشد و بجز تری از ایشان عاید نگردد و احتمال
این نیز داده که فرض امام علیه السلام مسح در حال خفاف اعضا باشد یعنی چون دست
و سایر اعضا مسح صورتی که بان مسح توان کرد نموده باشد بان دست مسح
کرد و آب تازه بواسطه مسح بر باری داشت بعد از آن گفته است می تواند بود که مراد
امام علیه السلام در روایت ثانی از ما می کرد و کلام واقع است که بل قطعید لثقی
الماء یعنی بجز برسان دست خود را با آب بعد از آن مسح کن آبی باشد که در محاسن
و ابرو باقی باشد تا آب تازه و الدرد زود که در شسته از احوال او در و با چه مذکور
شده و روایتی که بر کتاب استنباط نوشته گفته است که این احتمال نفی است
چرا که سبیل بر میزاید سوال کرده که آیا مسح کنیم یا بگذرد دست من از تری باقی مانده است
پس چون تواند بود که امام علیه السلام از آن تری فرماید و عرفان میدهد با خدا از آن

که در آن شریعت بعد از تقابلیت در دست فتنی نماند که هر و اینند که در تین
برجای اعصاب که حق و استند تزیفات در است چه اگر سوال راوی در روایت اول
برین وجه واقع است که آیا جایز است هر دو را که مسج کند بفضل سرخ و یعنی زیاده و قوی که بفرست
مسج سرخ و در دست داشته باشد در روایت دوم برین وجه که آیا مسج کند یا نه در دست
من از تری بوده باشد پس چون جفاف اعصاب او آن کرد و باطله اشغال این غلظت
یشخ قدس ستره بغایت چسبناختن نهایش در میان عرب مثل است که الجواد
قد مکتو او صادق حدیثی سیامیل بسرد روی میوه شیرین در حال بر نه کی بهلو
بیکر و بافتن الهادی تحت عنوان روایت اول بر تفریق عالی از جفاف نیست چه اگر سوال
سیامیل در روایت مذکور از مسج یا است غلظت مسج یا مطلقاً قایل نیستند تری
باقی در دست ز آب تازه پس کم حضرت باستیناف آب جدید بواسطه لا حظ حضرت
از ایشان بوده و جزند داشته باشد مگر اگر یکوم در وقت سوال او چه جفا بگوش
بنوده اند و حضرت چون ایشان را ملاحظه نماید بکتابت سیامیل بر مبارک است
کرده اند که امالی وقت سوال نیستند که استغفار کن تا باب حق توانی نشیند
مستقو حضرت را از اشاره مذکور هم کرده گمان کرده که حضرت در مقام حق است
بیتیه تری است اعاده سوال کرده درین مرتبه آنجا است واقف شده متوجه جواب
آنحضرت شده اند و بحسن فنی که در باب حضرت داشته اند گمان ایشان بود
که سوال از مطلق مسج است زار مسج یا حضرت با لغز زده در جواب سری هم حرکت
داده اند و تری برین معنی آنکه آب شکر حضرت صلوات الله علیهم بوده که انعام

شرعی

شرعی امور دینی با وضع و بهی بیان سیامیل میفرمودند پس از کتاب خلاف است
و عادت خود که درین باب از ایشان وقوع یافته اشعار بی برین و آمد که بر وجه مذکور
واقع باشد و احتمال آید که هر دو مسج ضیق باشد که مخالفین تفریق آن قده اند
نمایش پنجم بیاید و است که در جواب مسج بر عین در دست که این حدیث دلالت میبخشد
بر صحت روایت از امام علیه السلام دارد و از آن شخصات مذکور نامیده است که از امامان
بزرگوار خود فرمودند و بر روایات متواتره صحیح ایشان سید و که آن مالکان
پایت عسکت بعد آورده اند و احباب شیعه خود را در سر و عیال نیز بران تزیب
نموده بدلیل قاطع منع از مبارزه غسل می نموده اند از آنجور روایت غالب بن زینل است
که گفت است سئلک الاسام با جعفر محمد بن علی الباقی علیها السلام عن مسج
فقال نعم هو الذی نزل به جبرئیل یعنی پرسیدم از مسج یا که آیا مبارک است یا در روایت
لازم است حضرت فرمودند می مسج است که جبرئیل امین آن نازل شده یعنی کلام حق است
که جبرئیل نازل نموده بان مکتوب روایت کرده از امام تاجی امام جعفر صادق علیه السلام
که آنحضرت فرمودند که یاقی علی الرجل مستون و سبحون سنه صا قبل الله منه
صلوة طلت و کیف ذلك قال لا بد یصل با امر الله میخندد و هر مردی شمسال
یا نهقا رسال که یک نماز او در حضرت آمده مرتبه قبول می کند که بپسب فراموش آن ای
فرزنده رسول خدا فرمودند که بسبب آنکه بشنید در وضوی خود آنکه برود کار او در کلام تو
امر بر مسج آن کرده و اشغال این روایات حدیث بسیار است در طریق ایشان منبوت
و در کتب حدیث ایشان مذکور در طریق اهل سنت تری بعضی روایات و روایات است

شسته و در مرتبه بعد با او مسح کرده اند بعضی از مفسرین گفته اند که بعد از آن شسته
باید بی مبادی خورد تا کعبین بعد از آن بر خور است و اندک آبی که بر دست ایشان داخل
آمده بود از وضو است میدند بعد از آن مطالب بجا نبرین کرده فرمودند که بگوئیم تمام
بیشا که حضرت رسالت چون وضو می شست و امثال این دو ایات است اما و شیب
بسیار است پس ظاهر شد که قرآن و حدیث هر دو در ولایت بر غسل دارد و آنچه
در باب مسح میگویند باطل است و مستفین تحریرت کتاب قرآن و حدیث
رسول مکتب منان که گمانی شده است الا از نهایت کراهی تبعیت بود انجمن
و علمای شیعه که قایل به مسح اند میگویند ای برادران در دین و شریکان در طلب
حق و یقین اگر چه بیه انصاف بود لول آنکه در کفر و پیشتی از اعتقاد با
توجه نماید هر آینه بی باید که آیت مذکور در حجت است بر شما در حجت شمار ما آیه
غسل را حکم بود امضا آنکه شما از برای آن دو توبه مذکور است توبه که در شما در توبه
ثانی آن نیز یکیم چرا که دستگاه تقدیر وسیع است و شمار امیرسد که تقدیر غیبی
تحت شما باشد یا نیز میوایم اسم تقدیر که در حجت باشد و قرینه اسموایان که در آن
قرینه اغلو ابیدیت پس ثانی مانه توبه اول که عطف بر دو یکم باشد و آنچه
بلح سیم بران شاه است نظم کلام غلت کلام را از سلامت نظام می اندازد چو که
از قبیل است که کسی قصد کند مفردیت بگردانگوید قرئت زید او را اگر متفالد
او بگردان عطف بگردان زید از بر فالد یعنی زدم زید را و عذر او را می دانستم و فالد
و بگردان یعنی زدم بگردان و عدم رعیت فو اطرو اسماج یا من طرز کلام زید او را است که

توان قرآن که با لغت بیان و افضح ان قرئت بران محل که پس مانه که معطوف
باشد بر دو مکمل و نصبش بجا محل آن شده که معنویت است یا او را بکلمه معنی مع
باشد و بر هر تقدیر بر صحت است در آنچه مانه می آید و چنانچه عطف بر محل در لغت عرب
و کلام فصحاء بسیار است بجا سخن مانه خوشی عدم سده آن زنده و او معنی نیز در آن
ایشان شیخ و دیارات بجا سخن عدم و از او زنده و شیخ العارین شیخ
محمد الدین عراقی در جزوات کتاب کی او مذکور را آورده که بران محل کرده
و عبارت او اینست قی و لوقالی ان دی حکم نصح اللام و کسر هان من اجل العطف
على المسوح فالحقن و على المحصول فالفتح فذهبا ان الفتح في اللام لا يحل
عن المسوح فان هذه الواو قد يكون واد مع ووالهه نصب بقول
قام زید و عماد و برید مع عمر و محمد من يقول بالمسح في هذه الآية اوفى
لانها لينا كالمقابل بالعضل في الدلالة التي اعتبرها وهي مع اللام و الما
و من يقول بالعضل في حصف اللام یعنی قرات فتح لام و کسر لام و ابر کلمه است
احتمال عطف است بر مسوح و مقبول بر عطف بر مسوح معنی کسرت عطف بر مسوح
معصفتی فتح و مذنب من است که قرات فتح لام از آن مسوح بودن بر و ن نیز
چرا که مثل این و او کاد معنی مع می باشد و او معنی مع اسم منصوب می سازد چنانکه
میگویی قام زید و عمرو اراد و میکنی از آن مع عربی بر جاست زید با عربی حجت
کسی که قایل به مسحت درین آیه در پیش آمده چرا که در قرات فتح لام نکریت با قایل
بعضل در محل بر وجه صحیح و قایل بعضل در قرات کسر لام با او در محل بر وجه صحیح

چرا که زبان بجز از ابواب سلطنت و خشکی هوا و پایی برهنه تر و کردن در میان آنها است
او قاتل پاشنه های پایی ایشان تر قیده و موش بجان می بود و مشهور است که ایشان چون
در پی علاج می شده اند بر آن بول می کرده اند بول خود را در آن می رسد استند
پس چرا شده اند بود که حضرت چون پاشنه های پایی ایشان را بر او بدست هر دو نموده دیدند
که میخواستند که بدان باغ از کند میاوردند بجز آن عبارت کرده اند تا باینکه ایشان شود
بر فضل و نظر آن از نجاست مذکوره و ایشان معتقد و حضرت را فهم کرده باشند که گشتن
پای از افعال منزه است بجزای مسج است نیز میگویم که جسد خسته و جمیع که او در صورت خود را
و صورتی یاد کرده چون از عمار اصحاب آنحضرت بود در طریق جهاد است را از آنحضرت فراموشی
کردند تا هیچ گشتن است که بطریق و صورت سابق و لازم آن آن طرف بود از آن و شما
نعمانی از بعد شما هر که ایشان تا علی را از حضرت مشاهده می کرد و حضرت در مقام بیان
آن بایشان نمی رسد اندک بعل نمی آورده اند و چون تمجیل مرتبه یقین ایشان را می فرمودند
خود را آتش نماز اجتهاد در اعمال که صورت فلک است می ساختند منتهی تا اعلی که مثل
و صورتی در هر ساعت از حضرت واقع شده باشد پس مسجی که ایشان در آن
و صورتی عرفان شما واقع شده است لیل باشد بر آنکه ایشان از حضرت مشاهده
مسج کرده اند و عدم تعریف حضرت منبع از مسج مذکور و تقریر ایشان بر آن بر شمار
بر حجت مسج داشته باشد هر که تجویف حضرت ایشان را چنانچه مذکور شد یعنی بر شمار
مسج نیست و احتمال تمسید بر تکبیر باها از نجاست ظاهری تمام است پس جریسته مذکور
نیز بعد از تفریق نظر محبت باشد بر شمار تحت شمار چنانچه آید که در بیان بود و آنچه

از

از امیر المومنین علیه السلام نقل آن کرده در طریق بار و است تعدد و متواتر از آنحضرت
و اولاد ظاهره ایشان من صلوات الله علیهم بعین خلاف آن نقل شده و شما نیز در
خود از امام محمد باقر و امام جعفر صادق علیه السلام نقل آن کرده اند هیچ گشتن است که
بطریق پدر خود از خدا از شما و آنچه حدیث شما آتشینی که شما در آخر مناظر خود
بر کرده و بسبب تحریف قرآن در عدول از سنت با و او به معارضه با شما
آن میکنم بگویم عصر الله لنا و کم و عباد و الله عنا و علم و من علینا علم
بالتوفیق و الهدایة و عصمتنا و ایاکم مما یوجب الضلالة و العواید آمین
یا رب العالمین **تفسیر ششم** باید دانست که در او یکمین در آیه که میفرمود که اکثر علماء اهل
دین استخوان بر آمده است از او و جانب قدم که عوام الناس از او میگویند آنرا
علماء و ائمه رحیم اند که متناظرین ایشان که از شیخ شهید برین طرفت ذکر کرده اند
آنست که در استخوان بر آمده است در میان پشت پامین افضل ساق و قدم است
که استخوان رخ آکشان پامین است و از علمای متقدمین نیز بعضی عبارتند در تعانیف
ایشان است که کعب ظاهر شمار و در وسیع مجال الدین مظهر علیه السلام بر آن گفته اند
که گفته شد که عبارت از افضل میان ساق و قدم است تعریف کرده است باینکه تعریف
اصحاب اینست جمعی که کلام و عبارت اصحاب عمر این معنی فهمیده اند معنی کلام ایشان را
فوق فهمیده اند و در کتاب مختلف که از معنیفات اوست باین عبارت آورده که
مسح الرجلین من راس الاصابه الی اللبیین و یروا یا کلبیین من المحصل
بین الساق و القدم و فی عباره علماء و ما اشتباه علی غیر المحصل یعنی

سجایابی باید از سرگشته شدن یا واقع شود تا کین و مراد بکین در مقام مفصل میان
ساق و قدم است و معنی را که از عبارتة علامه است یعنی نمیداند که گفته اند با کونکفت
قدمت یعنی لبندی میان پشت پات استنباه شده است معنی عبارتت ایشان از
تحسین کرده اند بعد از آن عبارات ایشان را بکین نقل کرده در حقیقت نه به معنی
چند دلیل ایراد کرده اول حدیث صحیحی که شیخ ابو جعفر طوسی علیه السلام از زراره روایت کرده
پس از آن همین نقل کرده است در ضمن آن حدیث چنانچه بعد از این مذکور خواهد شد مذکور
گواشتن گفته اند سواد الکریم از امام محمد باقر علیه السلام که کین یک است امام بر زبان
مبارک جاری ساخته که ها هنا یعنی المفصل دون عظم المساق یعنی اشاره کرده اند
بمفصل که زیر استخوان ساق است و فرمودند اینجا است دوم معنی که این را بوردنی
از امام محمد باقر علیه السلام نقل کرده که آنحضرت کلماتی غیر معلوم علیه السلام
میگردد تا آنکه گفته و مسح علی مقدم را نهد و طهر قدم یعنی مسح کرده پیش از این
پاها را بیزود که این عبارت بحسب ظاهر دلالت دارد بر آنکه قامت پشت پاها مسح
باید کرد و این کلماتی تحقیق میتوانست که مسح تا مفصل ساق واقع شود سوم آنکه
گفت با معنی نزدیک است با آنچه اهل لغت در معنی آن ذکر کرده اند و در کتابت معنی
المطلب که هم از مشغفات است باین عبارت ایراد کرده و قد استبد عباد
علمائنا علی بعضی الامرید تحقیق له فی معنی الکعب و الضابطه فیه ما روا
تر داده فی الصحیح یعنی تحقیق که شسته شده است عبارتة علامه بر بعضی زبانی چهار
از تحقیق معنی از عبارتة ندارند و در معنی کعب اعماد و بر حدیثی بحث که زراره روایت

کرده و روایت اول را بعد از آن نقل کرده است و جمع علمایی که بعد از او پیش
در میدان دعوی تا خانه اکار این معنی کرده در مقام تیشنه بوده اند چه اگر تیشنه
بر علم کرده است و حال آنکه آنچه او بر آن قنات احداث قول است خلاف صحیح
است از آنچه شیخ شهید علیه السلام در کتاب ذکر عبارتت ایراد کرده که بر تیشنه
اینست شیخ جمال الدین مطهر قندهاری قبل شده با کعب مفصل میان ساق و
قدم است و عبارات اصحاب در تمام بر آن محل کرده و حکم مذکور را در لول کلام امام
محمد باقر علیه السلام دانسته است لال کرده است بر آن بروایت زراره از امام
علیه السلام بیزود کرده و روایت مذکور در متضمن حکم مسح طهر قدم است چون عقیده
در عبارت حدیثیست که اشعار بر تیشنه و شمع دانسته باشند ظاهر آن نهاد
و خوب استیعاب میکنند یعنی فرافتن مسح تمام پشت پاها و این کلماتی تحقیق میتوان
شد که کعب که نهایت مسح است مفصل میان ساق و قدم باشد که معنی طهر قدم است
و با آنکه معنی مذکور نزدیک است با آنچه اهل لغت در کتاب تیشنه کعب ذکر کرده اند و باین
اینست که طهر قدمین که حدیث زراره واقع است نمیتواند بود که بر وجه الملاقا و خود
باشد بلکه با عبارت که بر عقیده معمول شود چه اگر مقاد و الملاقا موجب استیعاب تمام
طهر قدم است طولاً و عرضاً و بچکس از علامه فایده آن نشده اند و از کلام بچکس
بر موجب استیعاب عرضی ظاهرست و کلام امام محمد باقر علیه السلام که اذا مسحت
بیشی من راسک او بشی من قدمیک سابقین کعبک الی الطرف الاضلاع
فقد اجزاک یعنی هرگاه مسح کنی بعضی از سر خود را یا بعضی از پاهای خود را بکین

تا سرگشته آن بر آینه کافی تو آید بود و دایت ز راه و بگر بران زمین که قبل ازین گشت
نصرت در خلاف آن و شیخ ابو القاسم علیه الرحمه در کتاب معتزله و کلمات که است
بیت استماعیه بین مسج بکه کفایت آنقدر که سماج در ضمن آن تحقیق باشد از
سرگشته آن تا کعبین و اگر چه بر من می گشت باشد بود و دلیل اول اجماع فقهائى اهل
بیت علیهم السلام بر آن **دوم** معطوف بود آن عین در آیه و معنی که سبق ذکر یافت
بر اساس که با اتفاق مرجع بعضی از آن واجبست بر آن معطوف میاید در جمیع احوال
در حکم معطوف علیها باشد و اما اهل لغت که نسبت این تفسیر بر این داده اند اگر
نموده اند این لغت اهل سنت است از آن در آن خلافت و هم بر این نیستند و اگر در
تفسیر شیعه است بجهت بر آن قایل شده بکه همه اتفاق از آن بر آن کتب تمام است
تا اینجا تفسیر شیخ شهید بود و اهل تفسیر بر علامه قدس سره از حد اعتدال بجا آورده
و داده است سخن را در تحلیله و تفسیر مذهب او به راز کشیده و حال آنکه بوضوح
خواهد پیوست کتب با علامه است تفسیر مذکور در موقع خود نیست بجز آنکه شیخ علیه
الرحمه اقتدای تفسیرین تفسیر بقیه او کرده و در شرح قواعد الاحکام عبارتی زیاد
کرده که ترجمه اش اهل سنت آنچه علامه در تفسیر کعبین ذکر کرده خلاف آنست که علامه
بر آن اجماع کرده اند و درین تفسیر متفرق است معنی او در بعضی از کتب بود
او چی کرده که در از عبارات اصحاب تفسیر کعبی است و کسی که عبارات این است را
بر غیر این معنی عمل کرده بحقیقت معنی کلام این سخن کرده است که در طلب
مذکور بعضی از دیش و کلام اهل لغت این معنی از علامه بجماعت محبت چنانکه عبارت

علامه حکایت از خلاف آنچه او عوی کرده تا قی است بکه کعبین دو است و نیست
که از میان هر قدم بر آمده و در پیش سابق که بیای مفصل شرک اهل لغت است قابل
تاویل نیست اخبار و احادیث نیز حکایت در آن و از اهل لغت شیخ و بکسر لغات
کرده اند و اگر کتب بر آمد که مقدم است عید از آنها که از شاگردان شیخ شهید است
در باب کتب از کتب خود سخن را درین مقام بسط تمام داده و نتواند بسیار زیاد
کرد و بر آن کتب بر آمد که مذکور است و باطله اگر از مفصل میان سابق و تقدم که کتب
بآن تفسیر کرده نفس مفصل را داده کرده و عبارات هیچ یک از علمای شیعیان
موافقت و نه کلام اهل لغت و آنچه در اشتقاق لغت کعبی ذکر کرده اند از آن با
تمام داده و چرا که اشتقاق آنرا از کتب بعضی از قلع و نشا اعتبار کرده اند و گفته اند
که چون بستان فقر تری آید عرب میگوید کعب تدری الجار و نه و حال آنکه در مفصل بر آن
رسوئی نیست و اگر بر آمد که خواسته که در بعضی این مقدم و اوست چنانچه اهل
سنت است هیچ گمان نیست که معنی نزد بکسان این معنی نیست و در حال آنکه آیت
واقعی است با کعبین میاید نهایت مسج باشد تمام شد ترجمه کلام شیخ علیه
الرحمه و شرح قواعد و شیخ ترمذی درین بر وی است آن کرده و در شرح اوست و بعد از
و در حدیث نقل کرده که دلالت دارد بر آن کتب بر مقدم و اوست عبارتی که
حاصل آن اینست که هیچ گمان نیست که کعبی که مصنف عوی کرده و در مقدم و اوست
بکه مفصل میان سابق و تقدم است مفصل میان او و شیخی نمیتواند بود که در وسط
کلی از دو شیخی واقع باشد و محبت از مصنف که در کتاب مختلف ذکر کرده است

که جمیع اخبار را در این معنی فهمیده اند معنی کلام اینست از خوب تحصیل کرده اند و در
 باب اشتباه چنانچه علی کرده اند یا راوه انکه کلمه معنی جاریه است از خوب فهمیده
 بر او مشتبه نخواهد بود که مراد اینست که بعضی مفسران سابق و قدیم است بعد از
 نقل عبارت مذکور بجهت کرده و حال آنکه هر کس سره از طریق تحصیل معانی از اخبار
 داشته باشد اگر خواهی معنی مقصود را از عبارات مذکور تفصیل کند خود را بر این
 خواهد یافت و در این معنی بر او آید و خواهد نمود و انست بر وجه کار زیرا که اگر
 علامه کلام از کتب شیخ این بر شیخ بزرگوار درین مقام بر علامه قدس سره چنانچه
 از عبارات ایشان کرده و معنی مقصود را بر او کرده اند از جمله آن مذکور شد
 ظاهر میشود و در اینست برین امر **قول** آنکه کلمه معنی گفته است که بجهت از این اسلام
 آن قابل نیست این فرق اجماع مرکب اعداء است و نشانی است که بجهت تجزیه آن
 کرده **م** آنکه معنی مذکور مخالف معنیست که از کلام اهل سنت فهم می شود و بجهت بجهت
 از این قابل نشود است و آنکه کلمه مفضل است **س** آنکه آنچه تو در مشتقات
 مذکور کتب کرده اند بان موافقت ندارد و اگر ایشان گفته اند که کلمه کتب معنی
 از لغت و عامس است و مفضل که کلمه کتب است شده در لغت معنیست **ج** آنکه
 تفصیل مذکور مخالف دلایل حدیث اخبار است که از ائمه اطهار صلوات الله علیهم
 درین باب و اینست **ج** آنکه کلمه برده است که عبارت علامه هم موافق
 قول است با آنکه عباراتی که از ایشان نقل کرده حرکت در آن کلمه دو استخوان
 بر آمد است در پشت پا و مفضل که او معنی کتب میدهد در پشت پا واقع است

نزد بر آمد

نزد بر آمدگی دارد و حال آنکه هر کس معانی نظردین مقام کرده بدیده بعینت ذکر
 می نماید که تشکیکات مذکور بر علامه در موقع غایت و امن و امان او با کلامی
 اشغال آن بکسرت بگویند او بر این قدیمین مملکت احوالیت صحیح بان نامی است
 و در این عبارات علامه بان موافق و قول علامه تشریح بر این دلیل و آنچه کلام علامه
 اینست که قبل از علامه بوده اند حرکت در نسبت قول مذکور جمله شیعه و کتب
 ایشان مملکت از تشکیکاتی که درین باب بر شیعه کرده اند و با اجمال از وجهی
 تفصیل میدیم که کس درین باب شبیه نماند و الله الموفق و العین **تفصیل** اجمال
 روایات کرده شیخ ابو جعفر طوسی علیه الرحمه بطریق صحیح از راه دیگر بسیار این معنی
 آنها مسئل الاسام اباجعفر محمد بن علی الباقری علیه السلام من وضو
 رسول الله صلی الله علیه و اله قدما بطیث او و قد قده ما دم تکلی وضو
 رسول الله صلی الله علیه و اله فی آخر الحدیث قلنا اصطلح الله فابین
 الکلیات قال هیئها یعنی المفضل دون عظم الساق یعنی رسیدند ایشان از نام
 محمد و تر علیه السلام که در ضوی پیغمبر مسلم چون بوده است پس نام علیه السلام در مقام
 بیان آن شده و طلب کرده اند که در آن باره آب بود و حکایت ضوی پیغمبر
 صلی الله علیه و اله که در آن حدیث مذکور کرده اند که بعد از آن او حاجی حضرت
 کرده پس رسیدیم که بعد از کجاست حضرت اشارت مفضل که در تحت استخوان ساق است
 کرده و فرمودند که اینست بعد از آن است که بفرم ساق کرده پس رسیدیم که این پی
 حضرت حضرت فرمودند که این علم ساق است کعبیت و ظاهر است که این حدیث

صحیح حرکت در آنچه علامه مذکور است قایل تاویل نیست لهذا مختلف دلیل اولی که
 بر مطلب مذکور یاد کرده این حدیث است در مشنی المطلب استدلالمطلب
 مذکور کفایهین حدیث کرده و در مقام دلیل دیگر نشده و این شیخ علیه الرحمه
 عجبت که با آنکه در کتاب کبری بغایت غلو در ذکره لایل علامه برده می مذکور
 و تزییف آنها دارد و این حدیث را نقل کرده و جوابی از آن گفته و حال آنکه
 دلیل عمده علامه درین باب این حدیث و غیره ذکر کرده و اول لایل خود
 سخن بر آنکه کعب قاعدت در مفصل میان سابق و قدم با آنکه در لاشعری
 آن از آفتاب روشن تر است قاعدت و یا اولی الاحصار و بعد از آن استدلالمطلب
 کرده و آنچه میسرین بعد از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده که آنقدر وصف
 الکعب فی ظهر القدم یعنی کعب را بیان کرده که در پشت پاست آنچه هم اولی امام
 مذکور علیه السلام نقل کرده است که آنقدر علیه السلام وضع ید علی ظهر القدم
 و قال هذا هو الکعب یعنی امام علیه السلام گفته است دست مبارک خود را بر پشت پا
 و فرمود نه اینست کعب حال آنکه هیچ کس ازین دو حدیث لالت مذکور بر طرفت
 نه بعلامه بر اگر مفصلی که از آن کعب میداند نیز بر پشت پا و قاعدت چنانچه در
 بطور خود رسیده است و الله تعالی و اما اهل لغت اکثر تصریح کرده اند که کعب
 مفصلها و بندها را که در میان قی و نیزه می باشد کعب می باشد اما آنچه در صحیح
 باین عبارت مذکور است که کعب علی الریح المتواشر فی الطراف الاثنا عشر و در
 باین عبارت که الکعب العقد بین الاثنا عشر فی القصب و اما موسسین حدیث

که الکعب کل مفصل للعظام و المعلم المتواشر فوق القدم و عامل اینست که مفصلها
 کعب می باشد و امام غزالی در تفسیر کبر تصریح کرده که با آنکه مفصل کعب میگوید کعب
 نما بر شد که علامه در کعب گفتن مخالفت اهل لغت نموده اند و در سینه مذکور موافق
 و تشریح شیخ علیه الرحمه موافق احوال هیچ یک از علایفست و علایفی شیخ مثل
 باید سوسن شیخ ابوعلی و بعضی دیگر مانند شیخ فخر بن شیخ غیر تصریح کرده اند
 که قدم هر یک از پست پست استخوان بالایی کعب است کعب استخوان
 در شکل نزدیک بدو که واقعت در محل اتصال سابق و قدم و برآمدگی از پست
 آن در پشت آن واقع است که در می آید هر یک از آنها از سوراخی در سوراخهای
 که در عقبه سابق واقع است و برآمدگی دیگر در جهت تحت که در می آید در سوراخهای
 که در استخوان پستانه پستانه سابق هر یک از دو قصبه است بهم متصل است و قصبه
 یعنی آنکه در جانب آن است گفته تر و بزرگتر است از جانب مشی و از آن قصبه
 می نامند و آن منقعات از جانب بالا استخوان آن را و قصبه یعنی آنکه در جانب
 که کوچکتر است از آن و از پاستین گفته مرتبه مرتبه باریک تر می شود تا آنکه پیش از رسیدن
 با استخوان را از اتصال می باید و بر طرف پاستین هر یک ازین دو قصبه سوراخی واقع
 که برآمدگی که در جانب بالایی کعب واقعت در آنها در قی این چنانچه اطراف این دو قصبه
 کعب را از هر جانب ترا میگیرد و سوراخی است که استخوان میان پاستین است
 استخوان هر یک استخوان باشد در پشت پاستین استخوان سابق و استخوان پستانه
 که بان اتصال می باید سابق و قدم و بواسطه نامید این کلام اتصاف می رود بر نقل

کلام شیخ ابوالفداء فون رتبه جارتش شرح روشنی در شرح آن **کلام شیخ فی تحت عظام**
 القدم من العاؤون واما اللب فان الانسان منه اشده كعجا من كويهاير
 الحيوانات وکانه اشرف عظام القدم النافعة في الحركة كان العقب اشرف
 عظام الرجل النافعة في السات والكعب موضع بين الطرفين الساتين من
 العصبين يحتويان عليه من جابتا اعلى من اعلاه وقفاه وجانبه الوسطى
 والاشقى ويدخل طرفاه في العقب في العقب من دخول ركز والكعب واسطه بين
 الساق والعقب به عمن اتصالهما ويتوافق المفصل بينهما وهو الموضع في الكعب
 بالمعقده وان كان قد نظن بسبب الاصل انه منخرط الى الوسطى وشارح
 از شرح این کلام جبارتی ایراد کرده که ترجمه اش اینست بدرستی که استخوانها تمام
 منقسم بشش قسم است کعب باشد و عظم ذوقی او عظام مشط و عظام انگشتان و در تمام
 شرح بر یک بیان میکنیم آن کعب باید است که برآمدگی و گردگی کعب است آن دو کعب
 حیوانات پیشتر است بواسطه آنکه با همی است از قدیمی است و عصبانی و بواسطه سبب
 حرکت و این قدم با تقیاض و ابطا که جارتها از هم آمدن و از هم و استندت احتیاج
 دارد و تا آسان شود بر او در رفتن در فرار و تشبیه زمین هموار و ازین جهت است که
 احتیاج دارد و آنکه مفصل ساق او با قدم نهایت قوت و استحکام عظام و سهل حرکت باشد
 و غنی و نازک بود که مفصل مذکور یک برآمدگی دارد باشد که در استخوان ساق برآید که
 آنچنان باشد لازم می آید که وقت راه رفتن پیشتر کعب ببلندی کشیده باشد بلکه گاهی
 که کعب عقب هم بگردد و نیز لازم می آید که ترکیب ساق و قدم فاسد باشد و همیشه در وقت

عظام این شیخ

رفتن با با هم می رسایند و باشد پس چار است که بدو برآمدگی باشد که آنرا اوتور
 میگویند با آنکه اتصال هر یک از آن با ستون ساق مانع آید از حرکت دیگری برود و فرقی
 نیستند بود که این دو را سید یکی در پیش باشد یکی در عقب چه اگر آنچنان باشد حرکت
 انقباضی و انبساطی که پیشتر واقع میشود و متواتر خواهد شد پس البته می باید که این دو در
 یکی از جانب راست یکی در جانب چپ باشد و با چار است که از یکدیگر دور باشند بیشتن
 صعب بود و نهایت هر یک حرکتی دیگر را برود و فرقی بیشتر باشد و از جهت است که سید
 که ساق یک مقبضه داشته باشد بلکه چار است که ترکیب آن را در وقت مقبضه باشد که هر زمانه
 در خیز و فری از آنها در آید و اگر یک استخوان شدیدتر یکی هر دو این چیزه برود و چار است
 واقع باشد لازم خواهد آمد که کتفه و سیم باشد و ساق را از آن کرانی و ثقل تمام حاصل
 آید و از جهت که همین عصب است که متصل مفصل مذکور است و تقصیر است و در جانب
 فوق که اتصال را از او در یکی انگشت شده و دیگری قبل از او و اول از او انقباض یافته
 و اما لازم است که اتصال ایشان برین وجه باشد که حوره در عقبه ساق باشد و از این
 در استخوان قدم بر یکسوی اسطوانات که فوق از قده مقبضه چنانچه ذکر شد تحت ساق است
 و این چنانچه عظام دارد و با کتفه آید بر آن واقع شود چو زایدی باعث کرانی و ثقل میشود
 بخلاف حوره که آنچنانچه ظاهر است موجب یا قوی خفت است پس از جهت که وضع این
 مفصل برین وجه است که حفرین در عقبه ساق واقع است و زایدترین که در آنها در حق
 آید بر استخوان قدم آنها می ترجمه کلام پس کلام شیخ فی تحت عظام است
 در مفصل ساق و قدم و از اما این آینه و کلام اهل لغت که بر ترجمه اش ذکر شده بله

رسید که نفس مفصل کعب میگوید که اطلاق کعب میگوید که اطلاق کعب بر آن
 بجای آن استخوان مذکور باشد نه بطریق حقیقت و باطل ظاهر شد که کعب را بجای آن
 کرده و اندک اول برآمدگی و بندگی میان پشت یا من مفصل ساق و پشت واقع است **و قدم**
 برآمدگی که بر او وجابت واقع است عوام از آن کعب میگویند **سیم** نفس مفصل عقبتین
 ساق و علامت این معنی اختیار کرده و الحار ندارد و کعب بود برآمدگی است
 مختار و تفاوت اشتقاق لغت کعب باشد بلکه در کتاب تذکره الفصاحتین بیان کرده
 و گفته است که کعب مفصل ساق و قدم است پس ظاهر شد که در او عظم مذکور است
 و نفس مفصل بعد از نقل معنی علامت بر نهیب مذکور گفته است نهیب صخره حسن پیرا
 و از جمله اموری که مؤید علامت است و نسبت این قول علماء امیات که اگر کعب بقایه
 اهل سنت مشهور است که کعب نزد جاهلی که قایل میسند استخوان است که در مفصل ساق
 قدم واقع است از آنجا که نام غرض از وی در تفسیر کعب آنجا که **قوله** علاء علی و علیکم السلام
 کلابی که بر او کرده که ترجمه اش اینست علاء برین اندک کعبین عبارت است و در آن
 کرده و وجابت ساق واقع است علاء ایست و هیچ که بر او بوسیله بار زنده کعب مذکور
 کعب عبارت از استخوانیست مذکور مانند کعب که سفید و کاه و نمانده شده در زیر استخوان
 ساق حیثی که مفصل ساق و قدم شده است این قول معتبرین حسن است **اصح** نیز چهار
 این قول کرده بعد از آنکه میگوید دلیل مایه بر آن نیست که اسم کعب را در جمیع حیوانات
 بر استخوان مذکور اطلاق میکنند پس باید در جاده ایشان نیز چنین باشد و مفصل
 نیز کعب مینامند و اینجاست که سبب های نیزه را کعب مینامند و در میان کعب قدم نیز

مفصل

مفصلی است پس باید از آن کعب توان گفت ایضا ترجمه کلام امام غزالی و صاحب
 کشف بر آن مذکور و کلابی را کرده است که اگر در او باره میسود و هر آن کعب
الی اللعین الی اللعاب یعنی میسود الی الی کعب یعنی میسود و گفته میشود که بر آن بعد
 کعب مفصل ساق و قدم خواهد بود و آن در هر یک است پس اگر نظر بر بیست نفر
 می باشد واقع شود و الا یعنی میسود اما هر کعب مفصل را باشد کعبان بر آن کعبهای
 دو جانب یا خواهد بود و آن در هر دو پا دو است پس بر او بصیغه تثنیه صحیح خواهد
 باعتبار هر رجل و فاعل متساوی در تفسیر خود بعد از آنکه نقل مذنب جمهور علماء اهل
 کرده گفته است که امیاء هر کس که قایل میسود که کعب استخوان است و در
 استخوان ساق نهاد شده و در جایی که مفصل ساق و قدم است همچنانکه در پای
 حیوانات و مفصل را کعب مینامند بطریق مفصل تیره لیل جمهور علامت که اگر کعبان
 می بود که امیاء میگویند چون در هر یک استخوانیست از این بود که در جمله الی الکتاب
 گفته شود چنانچه در مرقی چون در هر دست یکی قاضی است الی الی گفته شده و بر استخوان
 مذوری که در مفصل ساق و قدم است پیزی پنهانست که سوزش بان حاصل نیست که علامت
 تشریح را در استخوان برآمده از دو جانب ساق را کعب میگویند **اصح** حسن است
 و خفا می دارد و مناسبت کفایت بندگانه بر ظاهر است پس الی کعب بر آن اولی است
 و ثبوتی ترجمه کلام و در جمله نهایت تعجب حاصل است علاء مذکورین که با وجود علامت
 این استخوان است و روایات آنچه چون است این مقام ای می گویند این است
 در تیره و در مقام این همه شایع بر علماء در اختیار این مذنب و آمده گفته اند آنچه

مختلفا جماع مکتب است چنانکه از علماء اهل اسلام بیان قایل شده که آن نیست که از شیخ
درین در طراز اخذ اشتباه عبارات علامت چنانچه علامه جوینی در مختلف و مشتمل المطلب
بیان کرده و اینست که این شیخ کرده اند باینکه کتب از کتب مجتبی از تصنیفات است و اکثر
عبارت ایشان در فقه است باینکه کتب در دستوران برآمد است در پشت قدم و ستاد
برآمده از او است که برآمدگی آن ظاهر و محسوس شد باینکه در پشت پاپا استخوانی
که محسوس ظاهر باشد نیست بلکه در برآمدگی دو جانب ساق و در برآمدگی میان پشت
پا این مفضل و مشط و در اول برآمدگی با تقاطع علامه ایست تا چنانکه کرده اند که
برآمدگی آنرا است و باینکه مفضل را کعب و استند است غلط کرده اند بواسطه آنکه
مفضل متوجه برآمدگی نیست فاقه سنه و از آن استخوان در آورده که بواسطه کوفت
قوت با نوره از در آن آن و الله اعلم **مخبر** مخفی نامه که شیخ شهید علیه السلام
قدس سره که استیجاب صحیح نظر قدم بلکه علامه قایل شده و هیچ کس از علماء ایران
زنده اند که بر وجه تحقیق ملاحظه شود بر علامه وارد نیست و علامه نیز قایل است که استیجاب
تمام نظر قدم لازم نیست بلکه هر دو استیجاب طولی نظر قدم است که از تراکبتان
تا اصل ساق چنانچه در مذکور و چهارم آنرا کرده که در بجهت اینست و اینست استیجاب
پا باینکه یعنی که در تمام پشت بلکه کاینست مسج از تراکبتان کعب اگر چه یکدست
باشد از اول اینست علیه السلام بعد از آن گفته است و اینست استیجاب طولی قدم از
تراکبتان تا مفضل و اگر چه شیخ شهید علیه السلام اینست که این استیجاب را در بجهت قایل
نشد و بنا بر آنکه کان برده است که کعب پیش هر برآمدگی میان پشت است مفضل

ممن

صین پشت و دم خواب بود و حقیقت آن با علی و علی بن ابی طالب شد **مخبر** روایت شده
بسنده کی متصل است بشیخ العلاء بن یحیی بن محمد بن احمد بن محمد بن احمد بن محمد
بن الحسن که او الی ایشان سابق ذکر یافت از محمد بن یحیی بن محمد بن احمد بن احمد
الکلبی که از ثقات است روایت حدیث از محمد بن یعقوب الکلبی در کتاب کافی از حدیث بسیار
روایت کرده و از العلاء بن یحیی که نقل کرده اگر شیخ و معتبر است از محمد بن احمد بن یحیی بن
عمران الاستری النخعی که گفته اند که در حدیث بسیار از روایت شده است
و اگر چه در حق او گفته اند که از مردم ضعف بسیار حدیث نقل کرده اند و از او شیخین
کرده اند از حسن بن علی بن عبد الله بن الغزوه که علامه رجال در مرتبه شریفش کرده اند
و معتبرش است از علی بن حسان از محمد بن یحیی بن احمد بن یحیی که علامه رجال
بضعف از او کرده اند و گفته اند که علی بن حسان اقیق بود یعنی بعد از امام موسی کاظم
قایل به ائمت کسی نبوده است از امام یحیی ناطق حیر صادقی علیه السلام و هم بسنده کرده
نقل شده است از شیخ مفید علیه السلام از ابوالقاسم جعفر بن محمد بن موسی قزوینی
که از ثقات رجال شیعه است نهایت مهارت را فقه و حدیث داشته و صاحب
مناقب است از محمد بن یعقوب بن یحیی الکلبی که کتاب کافی در حدیث که کلبی مشهور است
از مصنفات است و چند کتاب دیگر نیز در حدیث تصنیف دارد و شیخ علامه وقت بود
فقه و جلیل القدر است و مولدش کلین است که در بیت از جهای بی فقه است
پشت از بصره و در بغداد اتفاق افتاد و مصنف امام غلامه است در حدیث را موقوف است
مذکور یافته محمد علیه السلام از علی بن ابراهیم از پدر او ابراهیم بن الهاشم النخعی که اصل

از کونوات از اصحاب امام رضا علیه السلام بوده و اگر چه علماء رجال حکم صحیح و معتقد است
نموده اند آن علماء در خلاصه رجال میگوید و آنچه صحیح قبول قول آنده قسم هر از از عقید
الرحمن بن کثیر که علماء رجال حکم بفضیلت کرده اند و نسبت وضع حدیث با او آورده اند
بعضی صاف حق علیه السلام قال صا امیر المؤمنین علیه السلام ذات یوم جالس مع
المیثقه رضی الله عنه اذ قال له یا محمد اتقی بائنا من ماء ان من کل غلوة
تأنا محمد بالماء فاعلمه بیده العینی علی یدیه الیسی حتی قال لیسلم الله و الحمد لله
الذی جعل الماء طهورا و لم یجعله نجسا قال تم استجابه فقال اللهم حسن قومی
و احفظه و استر عیونک و حرمتی علی النار تم ظل منمن من فقال اللهم لیسلم حتی
یوم العاک و اطلق لسانه یذکر ان تم استسقی فقال اللهم لا تحرم علی ریح
الخبثه و اجعلی من یشرب و یحما و یطهرا تم غسل وجهه فقال اللهم من
رجعی یوم تسود الوجوه و لا تسود رجعی تبین فیده الوجوه تم غسل یدیه العینی
فقال اللهم اعطنی کتابی سینی و الخلد فی الجنان بیاری و صا سینی صا صا
یسرا تم غسل یدیه الیسی فقال اللهم لا تعطنی کتابی سینی و لا تجعلها معلوله
الی عینی و اعودت من مقلعات المیزان تم مسح راسه فقال اللهم عینی
و حسنت و برکات تم مسح رجلیه فقال اللهم تبیی علی البساط یوم نذال فیده
الاقدام و اجعل سینی نیما برحمتک حتی تم رفع راسه علیه خطرا الی محمد فقال
یا محمد من و صا مثل و صوفی و قال مثل قولی خلق الله له من کل خطره ما کما
یقدسه و یسیجه و یکبره فیکتب الله له قوابل ذلک الی یوم القیامه **شرح باقی**

بقره

و در ضمن آن فایده است تا شستن انجام دادند شستن بره و پیشتر **نیش اول** امام علیه السلام
گفت نشست بود روزی امیر المؤمنین علی علیه السلام با فرزند خود محمد زید گفت ای محمد
بیام و راز برای من مفرقی از آن آب و منوسم از برای نماز پس محمد امثال امر بر نمود
آب مافرا ساخت پس حضرت برده اشته از آن آب برت رات خود بر دست
رختند و در آن صین این عاوانه تا الحمد لله الذی جعل الماء طهورا و لم یجعل
نجسا یعنی تری که میجویم در ابتدا ای این فعل بنام پروردگار خود و سپاس ستایش نمود
کر کرد ایند آب پاک را پاک کننده تا بان خود را از آرایش و خبث و نجاست خفت پاک
سازیم و کرد ایند اورا بخشیم تا تو اینم خود را بان پاک ساخت گفت بعد از آن حضرت
استیجا نمودند یعنی در مقام تقییر عورتین و رآمد دوران صین مرکب و آنند
و عاشته الله حسن قومی و احفظه و استر عیونک و حرمتی علی النار یعنی بازنده
گنهدار عورت مرا از غلامت بدین نامحرم و نظر افقاندن غیر بران و پیران و پیران
مرا از چشم مردم و نوازم کرده ان برابر آتش و زخ تا شو اندر او ریافت بوی حق
اجتناب از معااصی و اشتغال بطاعت و عبادت تو گفت بعد از آن منصفه کردند بوی
سرمه برت مبارک آن آب روان کرده اند و در آن صین این دعا بخواند اللهم تعینی
بجنتی یوم العاک و اطلق لسانی بذکرک یعنی بخواند تقییر من کن بر بان من و
مرا روزی که بوقت لقای تو در ایم تا بان تو تسلیم جویم بجز آب آنچه از من پرسند
گوید ای من زبان مرا بجز خود تا همیشه بران شتول باشم بعد از آن استیجا کرد
یعنی سرمه آب در پیشی کرده و تکلم با این نموده اللهم لا تحرم علی ریح الخبثه و اجعلی

معنای لیم و صحیحان و وجهها و طبها یعنی بار خدایا عوام کرده ان بر من ستم نبست او را
 از جلوه کائنات کن که استنشاق آن میکند و از کفایت آن و مانع چاره اعظم میسازد
 کفایت بعد از آن روی مبارک کشند و در آفتابی آن غسل این دعا فرمودند **اللهم**
بتیقن وجهی بنورک یوم تسود فیہ الوجوه و لا تسود وجهی یوم یتیقن فیہ
الوجوه یعنی بار خدایا سفید رو گردان مرا و زنی که بندگان کن از نجات بسیار
 کنه خود سیاه روی شوند و سیاه رو گردان مرا و زنی که بندگان مگو گردان
 تو از برتری حسن کردار سفید روی باشند بعد از آن است رات خود را کشند
 و در آنجا این دعا خوانند **اللهم اعطنی کتابی یسینی و الملهدی الجبان بیباید**
 و حاصل سینی حسابی بسیار یعنی بار خدایا در موقوف عرصت که نامه اعمال مگو کار کن
 بدست راست ایشان دهند و نامه سیات بگردان بدست چپ تا اعمال خود
 اطلاع یابند و بجای که با ایشان سدی و عین عدل اند نه نامه اعمال بر بدست راست
 من ده و از تعقیبات من که متعقی نام بدست چپ او نشد در گذر و غلوه در
 غیر شربت را با ساقی بر من از زانی دار چون مراد من حسابی حسابی حسابی
 با ساقی و سهولت بگذران و بعد از آن است چپ را کشند و بخواهند از این دعا
 بزرگ بشند **اللهم لا تعطنی کتابی شمالی و لا من و لا طرفی و لا تحبها**
معلو الی عقی و احوذ بک من مقطعات الینان یعنی بار خدایا نامه اعمال
 مرا در موقوف عرصت بدست چپ من ده و گردان او را الهوت کردن من بیانه
 بر سرم برکت و معرفت تو از جا همایی که قیاط قهر و عقوبت تو از قلعه طغیانش فرام

آورده

آورده و بخت پوشش بندگان گناه کار مقرر شده و بعد از آن سجده کرده و آیت
 و عابر زبان مبارک آورده **اللهم عفتی بوجتک و بکاملت یعنی بار خدایا**
رحمت خود را شامل من ساز و از برکات رحمت خود مرا بی بهره کنده و بگردان
یا هر امری که در تو این دعا بر زبان مبارک جاری باشد **اللهم تقبلی علی**
الصراط یوم تول فیہ الاحقاد و اجعل معی جناب رحمتک عتی یا ذا الجلال
والاکرام یعنی بار خدایا بیای ای مرا بر این صراط و اقدام مرا از لغوین بران
 کند و روزی که قدمهای عالمیان در زمین مرور بران بفرستد امری آید و یکی
 سبب مراد صوفی از برامی که متعقن رضای تو باشد از من بعد از آن بر مبارک
 بالا کرده بجا بگردد **حقیقه** و فرمودند که ای محمد هر بنده از بندگان مؤمن که در تو
 می سازد مثل این دعا و بگوید آنچه من کفتم در هر وقت هر آینه بیا فریاد حققت
 جیل و کرده مرغزای عمل او را بازا هر قطره از قطرات آبی که در آن وضو من کرده
 کلی که تقدیر استسج و بگردان بگردان و باشند تا روز قیامت و ثواب عمل او را
 نامه علی آن بنده ثبت کرده اند و **ذلک فضل الله یؤتی من یشاء **بیشتر** ام بیباید**
ذات یوم بینا که در امثال این مقام ذکر میشود همان من ظرفیت که تخم نون
او را اشباع کرده اند و بتبدیل صفت یافته و در غالب وقتها و تقاضا بعد از آن
واقع می شود چنانچه میگویند بینا اتانی عسیرا اذ اجابا **الرحمن یعنی در میان سبب**
بودم که ناکاه فرج و کشتیش روی من آورده و عامل من را بعضی حمد و ثناء میدهند
و غفلی که بعد از تو واقع است مقرران میدادند طرف مذکور در مقام غیر تبه است

و آن مصدر است که فعل واقع بعد از ان استعاق یافته پس تقدیر مثال ذکر کردن
خواهد بود که بین اوقات جاری می‌گردد تا کلامه بیده یعنی کلامه تجاری یعنی چون
آیت از انامه و از کلام صاحب جنت معلوم میشود که کلامه بین معنی در وقت است
نیست بلکه کلامه جاری که او کرده است اینست کلامه الانامه ای کلمه علیله
فصل مکتوبه و ترجمه این اعرابی آن کلامه لغوی و هیچ کس نیست که وقوع آن در کلام
و ام علیله اسم اتوبی لیت بر ثبوت آن تم قال کلامه تم ایجا بلا خط معنی تراستی است
شده است چنانچه از باب تفسیر در تفسیر آیه که می‌آید تم انشاء ناقصا آخر گفته اند که
تم در کلام مذکور برین وجه مستعمل شده و اللغه حسن خرابی فرا که از مشهور علمای عرب
ذکر کرده که اصل اللغه یا الله انشاء بالجزای است یعنی تقدیر کن ما را که هر چه بود
که هر تو را رسید یا بر وجهی که اول او معنی ما مقرون بجزای است و مترجمان کلامی
و بواسطه تخلف در کلام اقتضای آن عبارت فقط الله شده که چون در زبانها کلامه
و اگر اوقات فقط آن واقع میشود بر زبان کران نباشد و اکثر بخوبی آن بر آید
که اصل اللغه یا اقدار است که عرف ندارد حذف کرده اند و می‌شده در احوال آن
ساخته و شیخ رضی که از اعلم علمای کلمات کلام فرار کرده است و باطل است
باین دلیل که عرب کلمه در مقام نفرین باشد میگوید اللغه لاق مهم بالجزای
لاق مهم بالجزای یعنی بر خدا تقدیر کن ایشان را یعنی پس اگر اصل اللغه یا الله است
باینکه باشد کلامه تنافض خواهد بود میان خود اول کلام مذکور که الله است خود
آخرو استعمال آن صحیح نخواهد بود لیکن استعمال شده پس اصل اللغه آن نباشد

درین

و درین دلیل نظرات چنانچه بر متناهی معنی نیست و بخاطر مرسد که می‌تواند بود که مراد
فرا از مثال ذکر کرد اللهم لا تؤمننا بلیه باشد و غیر از غیر متکلم غیر غایت جانبران که
باشد که کلام استند است که فقط او مهم نسبت نفرین است بر خود و در وقت
معنی آنست که هرگاه نسبت امری را بچیز دیگری بکنیم یا بکنیم یا بکنیم یا بکنیم
تا ندیده غیر از او کند چنانچه در آیت لعن در کلام عزیر بر آنکه در الحاحله
ان لعنه الله علیه ان کان من الکاذبین برین وجه اول آمده بود چنانچه لا عن را
بعد از شهادت در بعد می‌آید که لعنه الله علی ان کلت من الکاذبین است
و بواسطه غایت امری که در کلامه معنی مضامنت اقتضای آن معنی غایب شده و بواسطه
عدم معنی مثال مذکور بر آنکه در عرب که مصنف ام فله در ما شیده تیم و غیر
ساخته اند و درینست که فعل در تمام بودن دلیل فراموشی و غایت است که اگر شخصی
در مقام نفرین خود در کلام مذکور از زبان آورده و از باب ان خوب تخطی
او کرده و در سخن خواهد داشت از برای ثبات مدعا و از این قدر کافیت
و اصل لغت و در او بجهت فریبی کلامه داشتند از فعل عام و مستر آن از نظر لغت
و عطف و اعتدال بر ان عطف بقرین است و عطف و استر عودتی که بعد از ان در کلام
بر ان از قبل عطف عام است بر خاص در صورت عبارت از هر دو عضو است که می‌تواند
باشد از کلمات آن درین معنی اول است از نوع پس ستر عودت ام در کلمات فرج باشد
لغتی صحیح لغتی بقایات و چون شده و از تعیین معنی تعیین معنی تعیین کن من در آن
حجت بر آنکه بر ان اجتماع جویم معنی بقرین است و در اصل لغت می‌گوید بوده بر وزن

بمعنی نقل شد مضمون باقیل و بیوم و بیوم اوقام شده و دو احوال باقی و بیوم که بیوم است
از باب علم بیوم و بیوم در بیوم یعنی ایست که عبارت از بیوم خورشید باشد و بیوم
بمعنی از این بیوم است یعنی بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم
از بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم
از بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم
صفتی باشد و نکو کاران بحسب احوال و بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم
روسیاه و تا حقیقت کردار ایشان بر سایر عالمیان ظاهر باشد و آن نیز
لذتی باشد طبقه اولی را و عقابانی باشد طبقه ثانیه را و برین دو وجه عمل کرده اند
از باب آیه که بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم بیوم
و نیز آن مقطعات در لغت عرب هر جا در ایسکو میزند که از آیه بیوم بیوم بیوم بیوم
مثل چادر و در او دستار و نیز درین که لغت از جاهای تشبیهی که در برین مکان
از لباس طاعت میکنند مقطعات شده است که جاهای چنان بدن را بیشتر
فرا بیکدیگر و بر برین تکلف تر است و این نیز مذاب است از بعضی از اهل
لغت گفته اند مقطعات صفت جمع است که اصدی از لفظ خود ندارد و احوال او
و بعضی دیگر مقطعات بر فاعل و متعلق بیوم کرده اند از قطع الامر متعلق الفصح
ای شده که مقطعات معنی شده است و نیز باشد این معنی جمع است چو در لغت
بر دو اول متعلق است معنی و حقیقت یعنی در پوشان است و سازد مرا معنی خود
جبارت صحیح و است بر آنکه بیاید معنی رحمت معنی بیاید باشد و بیوم بیوم بیوم بیوم

استغنی

استغنی شود و لغتی است لغتی است لغتی است لغتی است لغتی است لغتی است لغتی است لغتی است
معنی بی بیوم است با آنکه در کلام مقدر است و در لغت مقرب نیز معنی بیوم است
چو که است که حرف جر حذف میکنند و در قول از مقرب بخوانند و این مقرب
نوع خاص میگویند و لقد علمتم که تعین در اصل این است عبارت از بیوم
کردن معنی فعلیت در لغتی بیوم که معنی هر دو از فعل مذکور تقدیم شده باشد
اگر حذف و تقدیری در کلام باشد چنانچه اگر خوانند عبارت در آوردن فعل
حالی تواند شد از معمول فعل اول و در ضمن یک لفظ احوال و معنی تواند شد
و بواسطه آنکه قریب باشد در کلام بر عمل مذکور نسبت میدهند آنرا بجمول خود
و بیوم که نسبت یافتن آن بجمول بر غیر آن بود و لغت جاریت مثل آنکه مقدر
می شده بحرف بیوم مقدر می سازند که مقدری بحرف می شده باشد چنان
حرف دیگر غیر حرفی که تقدیر آن بیان عرف متعارف لغت تا معلوم شود که تعین
معنی لغتی در آن شده که تقدیر آن برین جهت است با اعتبار آن فعل بیوم بجمول
نسبت آن است مثلاً در سخن بیوم چون عادت لغت بران جاریت که لغتی بر
که واقع شود مقدری بیاید چنانچه کلام صاحب صحیح است که بیوم بیوم بیوم
و درین کلام مقدری بیوم است و استیم که تقدیر او با تعین معنی بیوم است
که تقدیر آن بیوم بیوم است ما شئنا که باید دانست که این حدیث در آن کتب
مثل تهذیب و بیکنی و کتاب من لا یحضره الفقیه و امالی این باب در حدیث است
و از باب حدیث اگر نقل آن کرده اند نه تنها عبارتی نداده اند که حدیث متضمن

است در نسخ کتب مذکور مختلف بنظر آمده و در بعضی از آنکه تغییر در الفاظ آن
 ملاحظه شده از آنکه دعای وقت استیجاب در بعضی نسخ بر روی دیده شده اللهم
توحي و استر عو دلی و حرم مصاعلی الشان بعین شریفة که بر ارج بعین و عورتی ببارت
ایشان بخار لفظ و معنی که از ذکر عموم و خصوص ارا نه چنانکه گذشت با چهار
ایکدی یکی محسن است یکی مستور و اگر کلمه عورتی بفرجه تا نشد یا خوانده شود
تتمیز بودن غیر مذکور بتوجه اقبال نخواهد داشت و در بعضی نسخ در دعای
اللهم اطلق لسانی بذکرک واجعلنی ممن توحي عنه و ابع است یعنی بار
حق را که یاد از زبان مرا بیدار کن و بگردان مرا از زمین که رفای تو از ایشان
حاصل است و در بعضی از دعای استسقاء بجای اللهم لا تخرم علی شیء
اللهم لا تخرم علی طیبات الجنان مذکور کرده یعنی بار خدا یا محروم مدار مرا
از نعمت های بهشت عزیز تر است و در آن دعای مذکور بجای طیبها و ریحاها معنی
یکت و در بعضی در دعای استسقاء به بعد از تمیض و تسو کلمه قیله زیاده و شده
در معنی تفاوتی نیست و در دعای استسقاء است راست بسیار و بهشتی در
دست چوب بدل بطلعات الزمان و در سج بر جلین برل سسی برتت قدسی و معنی
اصطفاقی نیست این حدیث را که مذکور شد از تمیز فعل کرده ایم از نسخی که
بخط و الی بزرگوار قدس سره نزو با بوده و خود من اول الی آخره را که گذراند
و او نیز همان نسخ بر شیخ زین الدین گذرانیده و بدر رس خوانده فما شکرکم میاید
دانت که مراد از طلب بندگان تمیض و تقییم است خود را از پروردگار خود و در

عوالت که این حدیث استماعی و اورد است که علم سازد و است از با همی که
 تحت این است باشد در آن روز چون در موضع خطاب خطاب می در آید پس سینه
 سازد از آن در معانی از آن شرح و شرح که چون این است از آن روز و در بعضی خطاب
 خواهد داشت از ایشان سبب جرات معاصر خواهد رسید اگر چه بر آن است
 باشد ظاهر سازد و چنانچه از کرم دوم تا بی کلامه است بخاندل عن انفسها و لالت بر
 و از پر معنی این است که در قیامت و زینت که هر کس از جانب نفس خود بخا
 باشد با بر و کار خود و از اولت تغییرت تو بخت و جواب می گفته باشد و
 تفصل و رحمت پیشهای الهی معنی آن خواهد بود که نسبت به کس که استعدا است
 باشد در موضع است در آید و شیت او در مقام است او شن آید و سوال آن
 او بر وجهی نماند که در ضمن آن جنبه بچوب آن نیز بوده باشد بوجب آن که در ماضی
 برینک الکیم یعنی چه چیز نیست است ترا پروردگار کرم خود که مرکب عصیان او
 شدی هم اندر و ارج آن بشارت بشام جان پونیدگان و او ای عصیان تغییر
 رسد و از باب تمیز ذکر کرم در آید مذکور تا خلاص آن از سایر صفات و است
 که تمیزی بوده باشد در عصیان است را با آنکه چون در موضع خطاب ما خذک بیدک
 الکیم و آید در جواب گویند غرضی که کرم ما کرم یعنی فرقیته ساخت ما کرم و آن کرم
 علی الاطلاق صاحب تمیز شایبوری که مولانا نظام الدین ارج است و تغییر خود
 کرده است که در او این جوانی و حسن شبای در او تقدیم کردیم که قیامت تمام شده
 و خلق او در موضع خطاب خطاب از آنجا ظاهر گذشت که اگر در او در موضع خطاب

آوردند بگویند ما غریک بر یک الکیم چه عرف بر او بگویم در حالت توبه ای که پیشتر
پشتر گوشتن زمین شده باشد از جانب عزت عزت فرم شدیم بگویم یا کفایت عرفی
یکوهنک ایرب چون بدارشدم بخاطر من بود بعد از آن در تفسیر مشاهد کرده که
برین بود که کرده اند ظاهر اگر او او بعضی تقاییر تفسیر علی ایات که از مضامین
الاسلامی است ابو علی برایت از تفسیر هر عالمی باید بود در تفسیر و این نکته را که کرده
و نه عبارت امانت سبانه الکیم و در سیر صفات و اسما و کلمات که در تفسیر ابواب
حقیم قول فرقی کرد الکیم اتمی کلام و علم تا قبل **تفسیر حسن** توبه ای که در است و در
سبحان اتمی حسن رتبه است این **سوال** چون توبه ای بود که روز عزت مردم در
اتحاد شود از برای استخوان و از خدا بانی مجاهد نمایند و بر ذرات خود
گویند و حال اینکه در قرآن مجید و آنچه است که در آن در هر دو اشعیه بهنهای بنده
که داشته باشند و اعضا و جوارح بجای بان نامور تکلم و آینه شده تا از حق
ایش ترابان و او داشته اند بفره هند و این تراکمی شش کارخانه حال الله تعالی
الکیم حکم علی افره هم در کلنا ایدیم و تشهد ارجلهم فیکافوا لیکسبون
یعنی در توفیق است مهر من فرایم که داشت و با نهایی ایست تراکمی زبان تکلم شوند
و به تکلم خواهند آمد با ما و استخوان یا با بی ایست تا که او ای بند بر آنچه از آن در دنیا
پیل آمد **جواب** بنا باشد که آن حکم عضو من کفار باشد چنانچه بعضی معترضین تصریح
کرده اند یا اگر بگویم هر که در آن با آنها عهد از اتحاد و مجاهدانه کرده اند و در خاک
بعضی روایات نیز در آن باب آمده است یا گویم این نیز روایت شده است که بعضی

اعضا

اعضا از جانب ایات آن در مقام اتحاد و مجاهدانه باشد چنانچه در بعضی اخبار
مجاور و در است که تشهد اعضا و با لاله نظایر شعر من جفن عینه خادان
فی الشهادة فیقول المؤمن حکم یا شعر عینه و ایچی لعنه تشهد له بالکمال من
خوفه یغفر له و فیادی مناد هذا عتیق الله بشعره یعنی که او ای بند در آن روز
بجمع اعضا بر تفسیر و معنی که بیان عضو از واقع شده باشد پس بر و از آن آید در
اشاموی از مویمان خرفه او و طلب از ناید از حضرت وقت علی کرده در او ای میانه
که داشته باشد پس از جانب الهی آن حاصل شود و بگوید که در سخن الهی می خوش
بنده من بخت او سانه آنچه دیده از توبه ایست ان موی حکم آید و گو ای می بر او که سینه
که از وقت در ترس الهی از توبه ایست و در هر دو که او ایست موی در بدست الهی مجموع در آمد
از تفسیر است او در کدنه و از عذاب و در خوش این معانه و سنا و ای از بر آورد
عوض و صحت که توبه ایست الله بشعره یعنی ایست آذ او کرده حق تعالی موی و علم موی
فی طی هذا الملال علی لسان الحلال شعر اما که کلاه پس از کوششند که کسب بخانه
بر کوششند **تبارک** که چه در عیان طلبند صد که کلاه بگویند پس با برین لازم
نی آید که هرگاه در آنها هر شود مجاهدانه اتحاد از جانب نبدان شوند واقع شده
میواند بود اتحاد بوده باشد نهایش بان باشد و با عصای کیره واقع شود و تفسیر
تفسیر که میگوید میواند بود که در تفسیر که صفت دام طله العالی بان اشاره کرده اند آن
باشد که ظاهر آید بجای آن من لغتها است که مجاهدانه کوازی ایست بر او و چشمه و
خواهد شد و از روایات مذکوره فهمت که مجاهدانه اختیار و اراده با عصا واقع خواهد

بگو ظاهر باشد اعضا را عینیت که شهادت اعضا با شهادت او در او آید بود و لا اله الا الله
گفته میشود زیرا شهادت علیه که او گوید احتمال آن کافیت است احتمال کلمه است و آنرا علم
پانزدهمین معنی دلالت فی الجان میساری که در دو عالمی حاصل میشود و آنست که عینیت
و پوشیدگی نیست بر ظاهرش آنست که عینیت غلو در برت و در برت است چنانچه در این
چنانکه ظاهر است حاصلی پیدا نیست لهذا در مقام توحید آن در آن چهار احتمال در آن را گویند
اول آنکه عینیت بر آن طریقت که هر کس را که در آن حصول امری فی عینیت است است
میگوید و عینیت میساری یعنی کرم آنرا برت است چه در آن در عینیت میگوید **ششم** جهان پر
خواب با میکند برت چنانکه با میکند که یکایک از آنست که صوت آن بر وجه
بود که اصحاب نشد برت است که در آن بگرد و پس میماند و که در اول طبع خود
باشد فی کون قبل از آن محلی عینیت است که در عینیت است که در عینیت است که در
بریکر است و از شش برت در برت و در عینیت است که در عینیت است که در عینیت
احمال عینیت آن بر کار است اسوه آنست که عینیت است که در عینیت است که در عینیت
و عینیت است و آنرا باشد و امثال آن عقبات **دوم** آنکه بای میساری است که در عینیت
غلو در برت را در عینیت من کسب است من است چه خود را در عینیت است
نمایند چنانچه در عینیت اول آنرا می باید بای نسبت باشد تا هر دو فقره که توحید است
مناسب بگوید که باشد و آن گفته در است **سیم** آنکه در آن جمله در عینیت است که در
غلو در برت است و منصف در کلام خود نباشد و بدان حالت توحید است که در عینیت
یعنی عینیت است اما اعمال را برت است من تا عینیت است که در عینیت است که در عینیت

در برت

در برت برت است را برت است چنانچه آن توحید است که در عینیت است که در عینیت
و این برت چنانچه عینیت است از خود و دیگر عینیت است که در عینیت است که در عینیت
در عینیت است که در عینیت است که در عینیت است که در عینیت است که در عینیت
در او از آن کثرت عینیت است که در عینیت است که در عینیت است که در عینیت
عینیت است که در عینیت است که در عینیت است که در عینیت است که در عینیت
ایهام حاصل عینیت شده خواهد بود و آن چهار است از آنکه در کلام میان دو
لفظ که کتب عینیت از آن را برت است و مناسب است که در عینیت است که در عینیت
یعنی دیگر باشد که در عینیت است که در عینیت است که در عینیت است که در عینیت
و **الف** عینیت است که در عینیت است که در عینیت است که در عینیت است که در عینیت
یعنی آنچه از عینیت برت است که در عینیت است که در عینیت است که در عینیت
نمایند چنانچه در عینیت است که در عینیت است که در عینیت است که در عینیت
خدا اخص است که در عینیت است که در عینیت است که در عینیت است که در عینیت
فصل شود و آنرا و آن گویند چون فصل کرده اند و گفته می کنند که از آنکه در
تا در گفته اند از آن که در عینیت است که در عینیت است که در عینیت است که در عینیت
که از او آمده شده مناسب طریقت است که با او در کلام است که در عینیت است که در عینیت
و آن معنی مناسب است او در دو فصل عینیت است که در عینیت است که در عینیت
معنی کلام است چنانچه خواهد شد که در عینیت است که در عینیت است که در عینیت
چون حال در برت است که در عینیت است که در عینیت است که در عینیت است که در عینیت

از اقسام یافت است این بر اگر چه بقدر در راست آن اعلی از لطیف نیست **سوم** در مقام
حدیث کلمات وارد بر آن حضرت در وضوی مذکور هر یک از دو دستهاران یا دو آیه که
تشریح باشد این بود قول صحیح است از علم که گفتند ستم مرتبه دوم سنت است و
بر وضوی بیاید که یک مرتبه شسته شود بر آن غسل ثانی است پس چون حضرت در مقام
وضو تمام آنرا فرمودند از حضرت واقع می شد راوی که آن میگردید چنانچه ذکر مضمند
استثنائی در کتب شیخا که آن حضرت بطل آمده بود که است و ذکر آن حضرت در آن حضرت
در خود و اندک خلیفه من کل خطه سلکا فقد صد و بیست و پنج کلمه است که در دو
اعصانی مذکور شده باشد حد و قطرات بیشتر خواهد بود و مقام اتقانی که آن
توانست مؤدی پس معلوم شد که سکو راوی از آن بواسطه عدم وقوع آن از حضرت
سلام اندر علیه و آله و بعضی گفته اند چون استحباب او در پیشستن اعصاب و وضو نماید
مشهور است شیوع او است و بر آنکه معلوم بود راوی بگفت از حضرت واقع شده بود
بطوریکه گفته شده در مقام تعریض بان نژده چنانچه در مضمند استثنائی همین بزرگ مضمند
و استثنائی آنجا که در وقت که هر کدام سر مرتبه واقع شده و درین سخن نظر است
چون شیوع بود آن و استخبار آن درین مرتبه در موضع منع است چون اینچنین باشد و
آنرا این بود یعنی معصیت با آنکه غسل دوم سنت نیست در کتاب من لا یحضره
روایت کرده است از امام بکن مطلق جعفر الصادق علیه السلام که آن حضرت فرموده اند
و الله ما كان وضوء رسول الله صلى الله عليه وآله المة حتى يعجزه ان يمشي
که بنود وضوی رسول خدا که غسل اعصاب در آن کبریه واقع می شد و بعضی
که استخبار

کاشف

که استخبار این را در دو مرتبه از ایشان واقع شده بر عاتق بجزیه وضو عمل کرده است
که گفته اند که در ضمن او وضو واقع باشد زود وضوی احد و شیخ جلیل محمد بن محبوب
الکلینی که جامع کتاب کفایت در حدیث بعد از آنکه روایت کرده است که در وضوی
ایر المومنین علی علیه السلام غسل کبریه واقع بود است که فرات این حدیث را گفته
غسل اعصاب و وضوی باید که یک مرتبه زیاده واقع نشود چه اگر عادت است ایر المومنین
این بود است که هرگاه دو مرتبه از ایشان وارد می شد که هر دو طاعت حضرت است
بود است که هر کدام با حیاطا قرب بود و عمل شست بدنی در میاد و قرب آن بیشتر می
نموده اند از بعضی حدیث اخصل الاحمال احمد جلیل می آورده اند پس بعد از
تفاوت مخالف این دو شیخ بزرگوار که از تقسیمین علماء اندر دست بود آن عمل فانی
چون آنجی توان کرد که استخبار و شیوع آن میان است بر وجهی است که معنی است
از تعریض راوی بعد در آن حضرت و تحقیق در تعقیب اقصای سبلی از کلام و در
وقت را که جایش آن نیست **سوم** باید دانست که بعضی عادت است و شده
که استحباب است که آنی که در وضو صرف میشود و یک مرتبه بوده باشد و غیرتدین نیز
طبق آن حکم کرده اند و در کتب فقهی ذکر آن کرده و بعضی از ایشان چون از قول حضرت
درین حدیث بجهتینند که آینه با نام من عا، ان وضو لها للصلاة والاستحباب
حضرت از آن آب استنباط کرده اند که آب استنجاز از جمله آب منسوب بر آن شیوع
ساخته حکم کرده اند که آب استنجاز می باید که از جمله مذکور بوده باشد و گفته اند
که آبی که در وضو صرف میشود اغلب است که بدین مرتبه پس آب استنجاز چنانچه در کتاب

این حدیث مذکور است که از آنجا که این حدیث است تا مقدار آن بدرسد دست علی آمد
بعاقبت او در میان بود اگر چه گفت که آب منقحی که تا می مشتی باشد بر شستن
و دستها و مضمضه و استنشاق که هر کدام بر یک آب منقح می شود و غسل هر یک از
دستها چنانچه اعتقاد این است در آن دو مرتبه فعل آمده باشد بدین معنی
بلکه از این است که گمان شود که در شرعی فایده آن شود از آنکه در بدین شرعی بدین معنی
زیاده از دو مرتبه اعتقاد در هر شرعی نیست و مقدار آن که چنانچه بعد از دو مرتبه
بسیار ظاهر شود و زیاده از چهار یک گنیم تریز که تینما و وسیع و هم بسکت متعارف
و گن باشد درین بیان نیست پس چون آید شد که آب استنجای از آنجا که در آب
و منقحی نماید که حضرت امیر علیه السلام فرمودند حقیقتاً در آن آب از برای وضو که
حدیث استنجای آن در واجب ظاهر و آلات در بر آنکه آوردن قرآب منور آن
عمل استنجایی که قهقار و مویکروه و آهسته اندیش است از نجاست که بعضی حکم کرده
که غسل مذکور در وضو نیست و عمل فعل حضرت برین که عرض ایشان بیان خواهد
استنجاست در وضو نمیشد و چند بر عدم آن حرمت آن اگر چه ممکن است اما بعد از
سنت هشتم روایت شده است بسندی که مشتمل است بر شیخ الطایفه محمد بن ابی
طوسی حرانیه از شیخ زکریا محمد بن عثمان المصنف از محمد بن محمد از زید را و محمد بن
الحسن بن احمد از محمد بن عبد الله بن ابی حنفه الاشرقی قبی که شیخ و نوه قیام
و صاحب کتب است و در او و تالیف سنه اصدی ثمانه در حدیثی که پیوسته و بعضی در
سنه و لیکن در این کفر انداز محمد بن محمد بن عیسی بن عبد الله الاشرقی که او نیز

در حدیث

شیخ قیام شده بود و او را که صحبت حضرت امام رضا و امام محمد تقی و امام علی نقی علیهم السلام
نموده از علی بن الحکم بن ابراهیم الحنفی که از اصحاب امام رضا علیه السلام بوده از کتب مال
رجوع و تعدیل او ظاهر نیست از او در بیان عثمان که حال علی بن الحکم است و علامه در حدیث
رجال میگوید و او در بیان عثمان گفته که گفت سوال کردم از امام محمد تقی و بعضی صحیحین
محمد الصادق علیه السلام از کیفیت تم فقال ان عبادا احسانا جنابا فتمتعک كما
تمتعک الذابة فقال رسول الله صلى الله عليه وآله و هو جنه به یا عبا
تمتعک كما تمتعک الذابة قلنا لا تکلف الیم فوضع یدیه علی الارض ثم دفنهما
فیسح وجهه و یدیه فوق الکف قلیلا **سنت نهم** کلام بجز نظام در زمین آغاز و چهار
نمایش انجام **آغاز نهم** و پیش **سنت نهم** را وی گوید پس حضرت در جواب من فرمود
که عمار یا سر یا جنابتی است داده بود چون او را ما نمی از غسل بود بار داده ایکنه
بر دست بد نزدیک آب نجاک رسد در میان نجاک غلیظه همچو که چهار پان نجاک غلیظه
حضرت رسول صلی الله علیه و آله و سلم فرمادند و خطاب کرد که ای عمار چون نجاک
غلیظه بی بطریق چهار پان پس گفته تمیم چون باید کرد حضرت در مقام بیان آن
آمده هر دو دست مبارک را بر زمین نهادند بعد از آن برداشته و مسح کردند بآن
دستها روی خود را و دستهای خود را از بالا بپای کت با ندکی و مرا و کت یا نجابند
دست است تا بر آنگشتان و مرا و مسح آن مسح است آن کت است و اگر چنانچه از روی
و کفر هم آن شده است **سنت نهم** تمتعک كما تمتعک الذابة یعنی غلط زد و کردید تا آن
مانند غلیظان دو اب مراد اینست که مسح برین خود را با نجاسات نجاک ساخت بجان آنکه چون

باینج صلی الله علیه و آله بودیم و در اجابتی دست و او پس از خاک غلیظم و نماز کردم
و بعد از آن نقل کردم آنرا بچهرت پیغمبر صلی الله علیه و آله چون بخدمت آن حضرت رسیدم
حضرت فرمودند بدستی که ترا این قدر کافی بود که بعل آوردی هر دو کف مبارک بر زمین
زده برواشته نقرض بر آن میدهند که اگر خاک بر آن گرفته شده باشد در شرف بعد از آن
مسح کرده بعد از سوی خود او که آن نیست که محل برود اول که قضا کلام را اویخته باشد نگاه
مجازه بهتر باشد هر اگر محل آن که قضا حکایت از کلام مجاز است لغایت دور است
حدیثی صحیحی از راه بن امین و آیت کرده باین عبارت و آیت است فوض ابو جریه
اسم گفته علی الاذن تم مسح وجه و کفید و لالت روایت این باب بر دیگر روایتم که
معلق پیغمبر صلی الله علیه و آله باشد در موضع مسح است در تمام او را که غیر اسوی در
روایت مذکور راجع با امام علیه السلام باشد بر تقدیر نسیم که راجع بر پیغمبر است صلعم
لازم نمی آید که نمایان روایت ترجیح آن باشد چه می تواند بود که حضرت پیغمبر صلوات الله
علیه و آله بجهت ظاهر بیان کرده باشند و امام علیه السلام بجهت او و بن عثمان که گویند
احتیاج ظاهر و امثال او معرفت کیفیت تیمم چندان دور نیست چه اگر می تواند بود که
مذکور در روایت اسلام بود باشد قبل از آنکه تیمم نماز نازل شود و کیفیت آن
استوار یا به آیت احتیاج او و بن عثمان مشهور بر کیفیت تیمم امام علیه السلام لغایت او را
و نهایت استبعاد او و هر اگر راوی مذکور از افاضل او باین حدیث نه گفتند
فضل و کمال او کرده اند و احادیث بسیار از دور روایت شده چون تواند بود که کیفیت
تیمم کرده است آن از روایات این است بر او معنی مانده باشد پس اصل روایت بر

الحمد

استفراغ مذکور از عمار و اصحاب آن شده باشد و تیمم مذکور مع حضرت پیغمبر
علیه و آله اولی باشد بکه متعین و ابش است که احتیاج او و بن عثمان مشهور
امام علیه السلام بر واسطه آن بوده است که او نمیدانست که تیمم غلیظین در خاک
بکبر بواسطه اعتقاد نیست که در کیفیت تیمم میان اهل اسلام بوده هر اگر فرق است
او ان مختلف در آن است بر بعضی مسح تمام رو و تمام دستها را امر فرقی و ابش است
و بعضی تخفیف کرده اند و بجهت مسح بر پیشانی سر و دستها در بعضی مطلق
تیمم خواهد بود از غسل باشد و خواهد بدل از وضو یک مرتبه زود است را بر زمین و آب
میدانند و بعضی در مرتبه و بعضی تفصیل داده میگویند که در تیمم که بدل از وضو باشد
یک مرتبه واجب است و در تیمم بدل از غسل دو مرتبه و بعضی گفته اند سه مرتبه واجب است
بجهت جبهه و یک مرتبه بجهت رات و یک مرتبه بجهت دست چپ پس از مشاء به اهل
مختلف کرده او را کرده باشد که با معاینه از حضرت امام علیه السلام مشاء به
گفته اند او را المیمان حاصل شود و بشود که از غلط اعتقاد مذکور او را روئی او
رنگ شود چندان دور نخواهد بود **کاشی قول** قول امام علیه السلام درین حدیث نسبت
بر پیغمبر صلی الله علیه و آله و آله یعنی بعد بجهت ظاهر در معروض اشکالات و احتیاج
بوجهی دارد چه اگر استند او متضمن بر او در مرتبه نبوت نیست ازین جهت است چنان
قوم موسی علی نبیا و علیه السلام چون قوم باو گفته است خدا نازل بر او یعنی آیه است
و متضمن میکند و اما قائل آن اند که در تعالی عهد با الله ان اکون من الجاهلین یعنی
پناه میگیرم پروردگار خود از آنکه از جاهلان باشم گویا از آنکه استند او متضمن عمل

ارباب جهات و نه است یعنی که بوی معرفت و انانی بشام ایشان رسیده و حق را از
باطل تمیز کرده اند پس امون آن بیکر و نه پس امری که موسی میخیزد که از عالم اولو العزم
آنها علی ما کان خوانده است چون خوانده بود که از حضرت مطهرین موسی علیه السلام و از کما
و قبح باید و بر تکیه از وقوع آن از حضرت صلوات الله علیه نسبت بجهتی که قابل آن باشد صد
آن از حضرت بجاریه که از ایمان مجرب بوده و مرتبه بزرگی در میان ایشان داشته
و بر نبوت پیوسته که حضرت صلی الله علیه و آله همیشه در احوالی میداشته اند و با و تطبیق
و توفیر سلوک میکرد و اندوخته شایسته و توفیر با او داشته اند چنانچه نسبت با و بزرگ
سخن بیان جاری ساخته اند که عمار جلاله بین حقیقی نقله العتبه الساجده یعنی عمار بزرگوار
چشمهای منست یعنی چیزی من که شرافتی بر سایر اعضاء او عمل بحدود پروردگار و اوج است
هر آینه نشیند و ایند ساخت او را یعنی که از اهل بی و مخالفت باشند و آفرین بکلیسین
بست معادیر نشیند مش چون فوره باشد نهایت آنچه درین باب توان گفت آنست که
اینجا یعنی حقیقی مستقل میت بگره معنی بجای از آن را او شده و مراد نوع از جناب
و مطایبه است که موافق شرح جرجی در آن میت و صد در آن از حضرت و اصحاب بر جای
نقل شده و در قبح آن نسبت بجاریه و امثال او علی در شان ایشان بنیاید بگره شرف
بزرگ و اتقی قربایشان است نزد حضرت صلوات الله علیه چرا که آن از بزرگان است
منی باید بگره نسبت بجهتی که بزرگ اتقی مرتبه قرب نزد ایشان است و موقوف باشند بر جلی
آن نسبت بر کس خصوصیت محبت بیشتر و اراد و عزالت با او بیشتر و بر نبوت
پیوسته که حضرت صلی الله علیه و آله فرموده اند ای امیرمؤمنان اولی الاقوال لاجاب

یعنی از جناب قرآن و مطایبه و اوج نبوت و نهایش میکند و کما یخیزد یعنی باشد و ایمان فعل
آنها بکذب باطلن الا لایش مندم و حکایت مطایبه حضرت امیر از آنی که از ایشان انکس
کردند که بجهت او و عاکنده که حضرت عت و او را در شیب جایی در مشهور است آنچه
که حضرت در جواب او بر سپل مطایبه فرمودند اما علمت ان الجنة لا یدخلها الا الصابر
یعنی هنوز نه است که جنت جایی مثال فتر زمان نیست بجایزه و افضل آن میشود آن
پرزوال شده و در قبح و اضطراب نموده که گناه پرزوالان چه باشد که ازین سعادت
مردوم باشند حضرت چون اضطراب نموده که گناه پرزوالان چه باشد که ازین سعادت
این است تلاوت فرمودند انا انشانا ههنا نجهلنا ههنا انما ابراهیم ابی
بیرستی که هر چه آفرینم در بشت ایشان را از ابتدای آفریندن تازه که زبر و جمل
و لاوت باشد پس میکرو اینم ایشان را از قرآن پاکیزه که هر گاه نزد شوهران خوانند
بگوشانند و دوست همزمان شوهران باشند و همه با یکدیگر ان باشند و رسن می
رساکی گفت از ام سلمه که از پیغمبر صلوات الله علیه و آله پرسیدم که ایشان کیانند حضرت
فرمودند هین اللواق قبضتی دار الدنیا بجایزه ستمهار مصیبتی معنی همه اند از زمان
قبض روح ایشان شده باشد و معانی که بخورده و پیر شده باشند و موسی بر سفید کرده
گوشها و چشم ایشان بریم گرفته و در بعضی تفسیرند که راست که در قرآن طور در آن سن
رسانند و بران سال از آن سو نمایند و بشوهران خود کرده دنیا داشته اند
و همدگر شوهران ایشان متعهد باشند بشوهران خود دهند و اگر دنیا شوهران داشته باشند
و یا داشته باشند و بشتی نباشند یکی از جوانان بشت دهند و در حدیث آمده است

که شوهر از آن بر بسند مذکور رسانند چنانچه از پیغمبر صلی الله علیه و آله روایت شده که
فرموده و انما جعل أهل الجنة الجنة و أهل النار النار و ما جعل أهل النار النار
و علی بن مسلمه یعنی داخل می شود از این جهت است که در عالمی که بی مورد است
نوش خشم و سرگشاید و بعد می در رسد یکی بناشیم و وضع یدین بر اهل
در حال تم که درین واقعیت که بر او یعنی عادت یکدیگر نیز این عبارت واقع است
اما در اکثر عادت غیر از آن بی قرابت بین شده یعنی در وقت برنگان که این عبارت
از وضع با عادت است و وضع مطلق و اولد بزرگوار در این مقام بجهت است که در
شرح رساله الفیه که کاسته تم تصنیف است ایراد آن کرده است چون مقام
مقتضی ذکر آن نیست کسی که از اده اطلاع بر آن داشته باشد شرح مذکور بر وجه غیر
و بر هر تقدیر خلافت میان علماء در آنکه فعل مذکور جزو افعال تیمم است و وجهی است که
تیمم بر آن مقدم باشد با آنکه نیز که اعراف در وضع است که عبارت از بر و شستن است
بست بواسطه شستن روی چنانچه در از افعال و فعلی شده اند این نیز از افعال
تیمم است و ظاهر کلام اکثر علماء متواتر است عظیم شعاع باقیار شق اول ارد که جزو
تیمم است نهایتش شیخ جمال الدین مطهر در کتاب نهایة الاحکام شق ثانی از اختیار
کرده است فعل مذکور را جاه و وضع ید باشد و جاه ضرب ید فرقیتم عید از چنانچه
اعتراف بر او و ضمیمت بلکه فعل مذکور بجهت او فعل واجب خارج افعال تیمم و شیخ
شهید علیه الرحمه بر او در اختیار این تهمینه و اقرائن کرده است اول آنکه در اعراف
و ضمیمتی لغت و واجب نیست بلکه اگر بود دیگر رسانیدن آب بر روی سر باشد مثل

روی بر آب یا فراوان شستن روی بریزند و آن و اشمال آن خوب تر است و قطره
خواهد بود و بجهت فعل مذکور در تیمم فی لغت و واجبیت و فعل دیگر مثل وضع پیشانی بر خاک
و اشمال آن بر آن نمی تواند شد پس میان آن و اعراف فرق باشد و اشمال نیست
که فرق مذکور بجهت علامه عزیزی ندارد و او نیز قایل است با آنکه فعل مذکور در تیمم
فی لغت و واجبیت نهایتش شرط میداند نه جزو و وجهی نیست از آنکه فعلی در عبادت
واجب باشد و جزو نباشد چنانکه در احکامی که در شهر رمضان واقع باشد
گفته اند که روزنه ایام احکام مذکور شرط است و جزو احکام نیست مگر آنکه
غرض شیخ شهید علیه الرحمه آن باشد که قیاس آن بر اعراف خوب نیست چرا
که بنا بر تفرقه مذکور قیاس مع الفارق میشود و قیاس مع الفارق را علماء علمیه
گفته اند م آنکه اگر حدیثی واقع شود میان اعراف و شستن روی همه اتفاق
دارند بر آنکه فعل در وضو یعنی نماید و چون بهمان آیت است که در روایتش می شود
یعنی است بخلاف فعل مذکور در تیمم که بعد از آن و قبل از مسح همه اگر حدیثی شود
یا آن دست مسح چنانچه می توان کرد و عاده ضرب و وضع ید بر ارض واجب است
چون پیش آنست که اگر غرض شیخ شهید آنست که وقوع حدت میان ضرب ید و مسح
چنانچه بجهت علامه نیز موجب ابطال تیمم است و واجب است عاده آن لایم
که چنان باشد چه او در نهایت الاحکام تصریح کرده است با آنکه وقوع حدت مذکور
فعل در تحت تیمم میکنند و موجب عاده ضرب ید بر ارض نیست و اگر غرض او آنست که
فعل مذکور بجهت دیگر آنست که فعل مذکور را اعراف تیمم میداند و بجهت دیگر

نخواهد داشت بیاید و انت که علامه قدس سره با وجود آنکه بعد از فریت فخل نیز که
 کرده و جایز دانسته که قیت تم مقارن آن واقع شود لازم می آید که قیت مقارن هیچ
 جز از اجزای تم نشده باشد چه مقارنت قیت در هیچ جهات واجبیت اجناسی
 نمی آید که در وضو نیز تجویز شده است که قیت را مقارن شستن سر و دستها با
 استنشاق و از نه و حال آنکه بجلد ام از آنها جز وضو نیست پس قیت مقارنت قیت
 تم فعلی که جز وضو نباشد متضمن عدم تحقق مقارنت واجب باشد چو اگر آنها که
 با مصالح وضوی واجبیت اما بعد از مقارنت قیت با آن جز وضوی کامل میشود
 چنانچه از علمای تصریح بان واقع شده است پس مقارنت قیت وضوی کامل فایده
 وضوی کامل جز وضوی واجبیت است پس مقارنت قیت وضوی واجبیت
 شده باشد مگر آنکه بگویم مذہب علامه نیز اینست که فخل که در تریا مصالح وضوی
 نیست بچینی که واجب باشد تقدم قیت بر آن مانند مسح جبّه و یدین اما هر گاه قیت
 مقارن آن شود جز وضو تم میشود بر نسبت غراف و وضو و بنابراین هیچ تفریق
 فخل مذکور و عراف نخواهد بود مسئله از فخل هر فعلی که تسبیح و جهده اشعار بان
 دارد که در تم تسبیح تمام رود واجب باشد و این مذہب علی بن بابویه است بعضی گفته
 دیگر نیز درین حکم توفیق است نهایش سید مرتضی علیه السلام و اندکی بعد از آن
 مسح تمام رو واجبیت بعضی عادت معاصد قول او نیز هست که بعضی از آنها
 ناطق است بوجوب مسح جبّه و بعضی مسح چپین و شستن او الهام نقل کرده است
 تجزیه میان مسح تمام روی بعضی وی یعنی همه که هر کدام که اختیار شود واجب

در ضمن

در ضمن آن فعلی آمده است نقل مذہب کور از ابن ابی عمیر نیز که روایت کویا
 واجب بودن مسح تمام رو را که در کلام سید مرتضی علیه السلام واقع است عمل کرده
 بر عدم وجوب بعینه و اما استنباط استنها در مسح بچینی که مسح دستها و فرقی
 واجب باشد این حدیث مرکت در عدم آن نهایش علی بن بابویه را واجب
 بواسطه آنکه در بعضی اخبار برین وجه وارد شده است اگر در آن نیز قایل تحریریم
 میان مسح دستها سر تا زانو مد روی چندان دور نخواهد بود و مسئله علم تیم
تیم باید دانست که ظاهر این حدیث ولایت دارد بانکه امام علیه السلام در حال
 اجابت تم حضرت رسالت صلی الله علیه و آله در حال چنان تم بقدر علی الامتین
 مذکورین در زدن دستها بر من کیرتبه گفتا کرده باشند چه کشتن است که سخن
 از تم چسب میکند است بواسطه آنکه عارفان برای رفع جنابت کرده بود پس این
 حدیث بکف ظاهر تحت جمعی تواند بود که در مطلق تم خواه بدل از وضو باشد و خواه
 بدل از غسل کیرتبه زدن دست را کافی میدانند و چنان تعیین تفریق کرده اند مثل
 سید مرتضی علیه السلام و شیخ مفید علیه السلام و مؤید مذہب است حدیث
 موثقی که در راه درین باب وایت کرده و حدیث حسن که از ابن مقدم نقل آن
 بر ثبوت رسیده مسئله حدیث موثقی مذکور حدیثی است که عبدالمعز بن کمر از زاده
 روایت کرده که او گفت اباجعفر علیه السلام عن الیقین تضرب سیده الارض تم تیم
 سمسما تم مسح جیبا جهده و کفیه مرة واحدة یعنی سوال کردم از امام محمد باقر علیه
 از کیفیت تم علیه السلام در میان تعلیم آن من در آمده زنده بود دست مبارک

بر زمین بعد از آن بر او شسته و مکان و او نه که اگر نمایی بر آن گرفته باشد بریزد بعد از آن
 مسح کرده تا بان دستها چنانی شود راه هر دو دست خود را یک مرتبه و حدیث حسن مذکور
 حدیثی که عمرو بن ابی المقدام از امام جعفر صادق علیه السلام نقل کرده اند و حدیث
 الیتم حضرت بیدیه الاصحق تم در ضمنها معصما تم مسح علی وجهه جید و بعد
 مرده و احقنا یعنی بیان کرده اند امام علیه السلام برین وجه که زودتر هر دو دست مبارک را
 بر زمین بپوشد و شسته و مکان و او نه که بعد از آن مسح کرده هر دو زمین هر دو دست
 خود را یک مرتبه چون درین دو حدیث کفین بیان فرمود است تیمم بدل از وضو یا تیمم بدل از غسل
 باشد هر یک با کلام امام علیه السلام در هر دو مسح یک مرتبه انگار که نه هر آینه مویز
 و معوی نه هیچ سینه مرتضی و شیخ عیند علیه السلام است که در مطلق تیمم خواهد بود
 غسل باشد و خواه بدل از وضو یک مرتبه زودن دستها را بر زمین کافی میدانند و
 که در تیمم بدل از غسل احتیاج به دو مرتبه نیست چون بعد از آن یک مرتبه را در حدیث اول
 اگر چه شسته و عادل بوده است غلطی از نهیب بوده است یعنی بعد از امام جعفر علیه السلام
 اقطع پس بزرگ او را امام میدانستند و با امام موسی قاضی طویل نموده و عمرو بن ابی
 المقدام را در حدیث دوم اگر چه امامی نهیب بوده و علم رجال بدیش کرده اند اما
 عادل و نقد نموده حدیث اول اموی فاشد حدیث دوم را حسن مراد بحدیث موثق
 است که او ایان او امام محمد شسته و راست گو باشند و لیکن همانا می نیست
 نباشند که بعضی از ایشان مخالفت نهیب باشند و مراد بحدیث حسن آنکه او ایان
 همه امامی نهیب نموده باشند و لیکن همه محکوم بتوثیق و عدالت نباشند و

که در ایوان

که در ایوان آن امام علیه السلام همه امامی نهیب عادل نباشند از امام جعفر علیه السلام
 و آنچه غیر این است نسبت ضعیفی نباشد و آن ترجمه نسبت چنانچه در محل خود ذکر شده
 و شیخ جمال الدین مظهر در کتاب مخالفت از استدلالات مذکور برین وجه جواب گفته است
 که این حدیث اشتمال آن را اولالت نیست بر آنکه تیممی که امام علیه السلام وصف آن کرده
 بدل از غسل بود یا بدل از وضو و جب بودن عمار در آن وقت و قصد او اولالت
 ندارد و بر آنکه حضرت بیان تیمم بدل از غسل کرده باشند می تواند بود که سایل بعد از آن
 حضرت بیمار یا بعد از آن اجازت امام علیه السلام از آن کیفیت تیمم مطلق سوال کرده باشند
 یا آنکه کیفیت تیممی که بدل از وضو باشد معنی نماید که این تاویل که علامه رحمه الله مرکب
 آن شده اند بغایت در استسوق کلام ابی تامر بان آورده حدیث نقد عمار
 که این با بویه علیه السلام در راه بر او مسح نقل کرده در پیشش و قوم ذکر یافت حرکت
 در آنکه تیمم حضرت رسول علیه السلام بیان تیمم بدل از غسل بوده نه تیمم مطلق هر که بعد از آن
 عمار نقل تیممی که بدل از غسل جایز کرده بود و بحدیث که حضرت بر او همی گذشت با
 خطاب کرده فرمودند و پذیرا آنچه من نکردی تیمم مذکور را بیان فرمودند و این حرکت
 در آنکه تیممی که عمار را بدل از غسل جایز می یافت آنچنان می یافت واقع شود و نیز
 حدیث مذکور در حدیث در آنکه زیا و از یک مرتبه دستهای مبارک را بر زمین نرودند
 چه در آن حدیث واقع است که در بعد ذلک یعنی عاده کرده حضرت زودن دستها
 بر زمین پس نایرین نهیب سید مرتضی علم الهدی و شیخ عیند علیه السلام عالی ازین
 نباشد و بعضی حدیث و روایات که دلالت دارد بر بقده مرتبه بر این معنی در تیمم

که محمول شود بر استجاب ضرب ثانی تا موافقت ببرد میان حدیث زراره که مذکور شد
و میان آنها و توفیق میان ایشان برین وجه معتبر است از توفیق که میکران که گفته اند
اعادتی که ان تعدد ضربت محمولست بر تجمی که بدل از فصل باشد و اما وجهی که اشخاص
بر وحدت ضرب ابر بر تجمی که بدل از فصل باشد چنانچه میان مخالفین مشهور است
چرا که در بعضی احادیث نزدیک به حرکت در آنکه در تجمی بدل از فصل نیز ضرب بر یک مرتبه
واجبست چون بعضی گفته اند چون علی و صدقه است از علی غسل مناسب است که در تجمی
بدل از فصل یک مرتبه ضرب واقع شود و در تجمی بدل از فصل دو مرتبه قایمست آن مدار
که دلیل کلی از احکام شرعی شود و حدیث صحیحی که شیخ ابو بصیر طوسی گفته اند علیه السلام
زراره از امام محمد باقر علیه السلام نقل کرده است برین وجه که زراره گفت که رسول
کردم از امام علیه السلام اگر بگفت تجمی فرمودند هو ضرب واحد للوضوء و العسل
من الطباقة تضرب بيدك مرتين ثم مسحهما مرة مرة للوجه و مرة لليدين
اگر چه شیخ ابو القاسم نیز در کتاب معتبر او موافقت کرده است در تجمی فصل شود
از آن آنگاه بعد از تامل ظاهر می شود که دلالت بر فصل مذکور ندارد بلکه بعضی دعوی
کرده اند دلالت او را بر تعدد ضرب در مطلق تجمی خواه بدل از فصل و خواه بدل
غسل یا آنکه با آن استدل کرده است بر تجمی مطلق آنست که این حدیث است
باین شیخ قدس سره و شیخ ابو القاسم از آن فهمیده اند و نسبت باینکه این بود
از آن استنباط کرده عمل است انصراف مذکور معنی هیچ یک که ام فیت هر که قول امام
علیه السلام هو ضرب واحد محمول است که معنی هو فوج واحد باشد یعنی تجمی هر یک

بنا

فوج است آنچه آنست که تجمی بدل از فصل و تجمی بدل از فصل فوجی ذکر کرده اند
مربوب معنی فوج در عرف اهل شریعت تمام دارد چنانکه گفته اند الطهارة تضربها
سالی و ترائی یعنی طهارت بر دو نوبت یکی بآب و آن وضو غسل است و یکی بکلی
که تجمی است خواه بدل از فصل و خواه بدل از غسل و اشکال آن و کلمه و العسل غرة
خوانده شود و بطلت آن بر الوضوء چنانچه ظاهر است و جلالت قرب بیدک الی غیره معتبر
مربوب مذکور بوده باشد یعنی در مطلق تجمی خواه تجمی بدل از فصل و خواه بدل از غسل
نی باید که ضرب برین وجه بوده باشد که دستها و مرتبه بر زمین زده شود بر مرتبه
بعد از برداشتن از زمین نگاهداری شود و بوسیله دستها و بوسیله دستها
و غسل است که ضرب معنی فوج باشد چنانچه کلمه العسل بر فوج خوانده شود که ابتدای
کلام بوده باشد برین کلام اول یا غیره خوانده شود و بگرفت بر حذف متعلق
بمیرب کلام درین تقدیر باشد که ضرب بیدک للعسل من الطباقة مرتين
الی اخره و عطف از قبیل عطف محلی باشد و بلا اسمی عامل معنی که تجمی از برای
یک ضربت از برای غسل و ضرب با طهارت بر هر دو تقدیر نامحتمل است حدیث مذکور
از کتاب عطف ظاهر فصل اول بواسطه آنکه ظاهر از ضرب در تمام آنست که تجمی
زودن دست باشد بر معنی فوج و اما بر محل ثانی بواسطه آنکه ظاهر عطف معزول است
و عطف جلوه بر جلوه تقدیراتی که در کلام مذکور شد بر عطف اصل است و باینجا طریقه رسید
که ممکن است که ضرب محمول شود بضرط بر بر این چنانچه ظاهر است و کلمه و العسل
بر دو خوانده شود و معطوف باشد بر الوضوء چنانکه ظاهر است نهائش مراد اول

حضرت که ضرب امد و عدت و نفعی باشد نه و عدت مددی یعنی ضرب بر بار من و مطلق
تیم خواه بدل از و منو باشد خواه بدل از نعل یک ذمت یعنی آنچنان نیست که اگر
آن در تعیین مختلف باشد که واقع شود و مثل آنکه در یکی باید اعتقاد در ضرب بیشتر باشد
و در دیگری کمتر یا در یکی مطلق تر باشد و در دیگری نباشد و امثال آن
از احتمالات مطلق و عدت بر عدت و نفع نیز که درین محل از کتاب شده اگر چه
ظاهراست تا برین تقدیر از کتاب مطلق ظاهر چنانچه نفعی نیست که راست از مطلق است
انجام باید دانست که میان علامه مضمونان علمیه استنباط یافته است که در تیم مطلق
تراب بر دستها شرط نیست یعنی لازم نیست که در دستها بر زمین بر وجهی واقع باشد
که قدری خاک بیعوض از کفها گرفته شود و این جنس از علامه و مضمونان علمیه است
مطلق مذکور را در تیم شرط میدانند و بعد از مشهور برین وجه استدل شده که بعضی
روایات صحیح وارد است که دلالت بر استحباب نعل دارد که عبارت از کفها
و دستهاست بعد از بر داشتن از زمین و اگر مطلق تراب شده علی بن ابی طالب و بعضی
سنت میبود و هیچ سخن نیست که نقص بواسطه آنست که اگر خاکی یا کروی در دستها
مانده باشد بریزد و در وقت صبح روبرو کشیده نشود پس هرگاه دور کردن خاک
از دست سنت باشد چون تواند بود که مطلق آن واجب باشد و الله عز و جل فرمود
و ایضا اشاره بصف این استدل کرده اند و گفته اند توبه خاکت بجز توبه خاک
دست نیست آنچه از خاک در کفها گرفته باشد یعنی بریزد بجز جابری از او آن تا بی
بسیار نیست میتواند بود که نفع از نعل آن باشد که اگر خاک بسیار در دستها

باشد که رو خاک آلود بود یا شو یا در ریخته شود و آن در تری باقی مانده اند که مطلقا
اثری از آن در دست نمائند پس استحباب نعل مناجات مذکوره شده باشد بشتر که
معلق بر روایات مذکوره است لکن در عدم اشتراط معلق نمیتوان کرد بلکه میتوان
و عوی کرد که دلالت بر اشتراط آن میکنند و اگر استحباب نعل بر روایت مذکوره
مطلق واقع شده بی آنکه مقید بحال معلق تراب باشد و ظاهر است که تا معلق تراب
متحقق نباشد نعل واقع نمیشود و دست بجز آنکه آمد پس معلق تراب شرط
باشد و نهایت آنچه در جواب توان گفت آنست که استدل لان برین وجه تمام است که
نعل مذکور واجب باشد و بجنس از علامه و مضمونان علمیه استدل شده است بعد از آن
مقام تقویت استدل این الحسین شده اند باینکه میفرماید فما مسوا بوجوهکم و ایدکم
منه برین وجه که من در کفها نعلها است که تبیین شده یعنی مسح کنید در همان تیم
بعضی از روی خود و بعضی از دستهای خود را بعضی از خاک بر اگر اگر مشمول برین
استدلالی شود باین معنی که مسح روزه و دستها را بر وجهی بکنند که ابتدای آن از خاک
باشد معنی لغایت نخواستن یا حاصل میشود و هرگاه من تعیین باشد لازم خواهد بود
که بعضی از خاک واقع شود و این تحقیق نمی تواند شد مگر بعلوق قدری از خاک در
دستها پس معلق واجب باشد و گفته اند آنچه روایت صحیح زراره که از امام محمد
علیه السلام نقل کرده اند اشعار برین دارد که میفرماید راجع تبریم است منافات
با آن ندارد و که من بعضی باشد چه عبادت مذکور درین باب است که لما
علیه السلام بعد از ذکر آیت منو و تفسیر آن فرموده اند تم حال نعل متحد و اعماء

تمت صيدا طبيا فاصحوا بوجهكم وايدكم منه فلما ان وضع الوضوء
عن من لم يجد الماء ثبت بعض الغسل مسحا لانه قال بوجهكم ثم وصل بها
وايدكم منه اي من ذلك التيم لانه العلم من ذلك اصح لا يخفى على الواحد
لانه تعلق من ذلك الصعيد ببعض الكفين ولا يعلق بقصها ثم قال ما
يريد الله ليحل عليكم في الدين من حرج والطرح الصيق يعني حضرت عزت عا
بعد از فراغ از بيان و صورت موده اند که اگر موجب موجب رسد شمارا پس بايد
آب که بان طهارت کينه پس تيم کينه بجان پاک بر نوبه که مسح کينه بعضی از رو
خورد و بعضی از دستهای خود را بعضی از آن پس چون وضع کرده و مسحا شد
و صورت از کسی که آب نیاید بدل بعضی از غسل مسح را قرار داد بواسطه آنکه گفت
مسح کينه بعضی از رو را بعد از آن غسل ساخت بان و گفت مسح کينه دستهای خود را
یعنی بعضی از دستهای خود را بان یعنی تيم بواسطه آنکه میدانت که خاک تات
بر وجهی میشود و اگر بعضی از کهنای ست خاک گرفته میشود و بعضی نمیشود و چون
از آن گفت ما يريد الله ليحل عليكم في الدين من حرج يعني بجز آنکه
پروردگار شما در امور دين بر شما فزونی و مزاحمت نکند دليل ساخته اند کلام
حضرت را در آخر حدیث مذکور را که ان تعلق من ذلك الصعيد ببعض الكفين
ولا يعلق بعضها بر اشترک علقون تراب در تيم چنانکه مذکور است بن حدیث
و کویا بدو لالت کلام مذکور برین مطلب است که روایت دلالت کرد بر آنکه
حضرت عزت چون دانستند که خاک مذکور در وقت مسح رو بر وجه رو جبار است

نزهة

میشود بواسطه آنکه بعضی از دست یکبار و بعضی یکبار گفته اند مسح کينه بعضی از رو
و بعضی از دستهای خود را بعضی از خاک نو کسی که در بشارت روایت مذکور
و قبیل امام علیه السلام چنانچه تيم است تا آنکه نماید اشعار روایت مذکور بر دو مرتبه
تراب روایت بر او مخفی نخواهد ماند و بر و معلوم خواهد شد که تيمی که امام علیه السلام
میزند مندر اراجع بان ساخته اند و بدان حکایت که تيم بدان واقع میشود و تيم
تيم و الله اعلم **در حدیث مستدرک** روایت شده است بسند مذکور از شیخ سعید بن
قدس الله روحه که گفت خواندم بر شیخ فرید الدین ابن مطهر و ام فقه در حدیث
شماره ای که در علقه واقع بود از حدیث محمد بن مسلم شهر مهابدی الاول سنده اشهد و
بجاء حدیث خبری شیخ مذکور گفت خواندم بر پدر بزرگوار خود شیخ جمال الدین
مطهر علیه الرحمه او گفت روایت کردیم بر شیخ پدر الدین رسید بر شیخ الدین
بن طاهر که از ایمان علامه میراث و مصنف چندین کتاب در سال چهارم
نهایت احتیاط کرد روایات داشته اند با وجود ائمه قوی و اجتهاد و رعایم
القیف کتب فقهی شده اند و آنچه نوشته اند در او عهد و آداب نوشته اند در
رویه العزیزه رسید بنسب الدین فخر الدین محمد بن ادریس از شیخ عوفی بن
مسافر العبادی از ابی یاسر بن همام الجباری از شیخ ابو علی الحلیه از والد او
ابو جعفر طوسی قدس سره از شیخ عیسی بن سعید علیه الرحمه از ابو العباس محمد بن
محمد از محمد بن یعقوب الحلی بن از علی بن ابراهیم از پدر او ابراهیم از محمد بن
از محمد بن عیسی الحلی بن البصری که گفت قال لی ابو عبد الله جعفر بن محمد الصادق

عليه السلام ما حاد الحسن ان تصلي قال قلت يا سيدي ما احفظ لك كتاب
حرف في الصلوة فقال لا عليك يا حاد ثم فصلي فقال نعمت من يديه من جهالى
العبلة ما استنحت الصلوة فركت وسجدت فقال يا حاد لا تحسن ان تصلي يا حاد
بالرجل منك ما في عليه ستون سنة وسبعون سنة فلا يقيم صلوة واحدة
يحدودها ثامة مال حاد ما ضايع في امر الذل فقلت جعلت فداك تصلي الصلوة
فقال ابو عبد الله مستقبلا للعبلة مشعبا ما رسل يديه جميعا على تحته فدم اصابعه
ورق بين قدميه حتى كان بينهما قدر قبب اصابع منفرجات واستقبل باصابع
رجليه الصلوة لم يحرفها عن العبلة فقال بخشوع الله الكريم قرأ الحمد سرايل فقل هو
احد ثم صبر حينه ما مسس وهو قائم ثم رفع يديه حال وجهه وقال الله الكبر
هو قائم ثم ركع وسلا كفيه من ركبته منفرجات ورد ركبته لا خلفه ثم سجد
لله حتى لوصد عليه مطر من ماء اورد من لم ترل الاستقاء لظهور ومدعته و
مغض عينه ثم سجد ثم سجد فقال سبحان ربى العظيم وسبحه ثم استنوا فاقا فلما
استمكن من القيام قال سمع الله لمن حمده ثم كبر وهو قائم ورفع يديه حاله
ثم سجد وبسط كفيه معصوق الاصابع بين يديه ركبته حال وجهه فقال سبحان
ربى الاعلى وسجدت ثلث مرات ولم يضع شيئا من حده على شئ منه وسجد
على ثمانية اعظم الكعبين والركبتين واما مل ايها الصلوة من الرجلين واليمنى
والاخرى وقال سبعة منهن فرض سجدة عليها وهي التي ذكره الله عز وجل
في كتابه فقال وان المساجد فلا تدعوا مع الله احدا وهي الوجهة والكفاية

والركبتين

والركبتين والابهامان ووضع الاثني عشر على الارض سنة ثم رفع راسه من
السجود فلما استوى جالسا فقال الله اكبر فخذ على يديه وتذرع
قدمها لا يمين على بطن قدميه الا يسر وقال استغفر الله ربى واوقبل يديه
ثم كبر وهو جالس وهو جالس وسجد سجدة الثانية وقال كما قال في الاولى
ولم يضع شيئا من يديه على شئ منه في ركوع ولا يسجد وكان يجحوا ولم يصيح
وراحه على الارض ففعل ركبتين على هذا ويده مضمومة الاصابع وهو
جالس في التسعة فلما فرغ من التسعة وقال يا حاد هكذا اصل **شرح** كلام
بلاغت نظام ورمضن آغا زاده وروايشون الجاهم **آغا زاده** مشتمل برده وپيش **نیشانی** قال
منه كلام راوی که گفت بن روزی امام شیخ طوسی جعفر بن محمد العماد ق علیه السلام
که ای خدایا چگونه میگردانی نماز را من کفتم ای سینه و مهر کلمات من خط کرده ام که
مهر را در علم نماز که تعریف کرده است چون تو اندب و که نماز را چگونه گذارم امام علیه
السلام و نیز هیچ نامی نیست ترا بر غیره فدا کن تا به چشم کبوتری آن قیام سینه ای او که بر
خود استم در برابر امام علیه السلام روئی تو بر قلب اسلام آورد و واقف نماز بیکسر امام
کردم در رکوع و سجود و سایر آنچه همیشه در نماز جای می آید و تو هم کسب امام علیه السلام من
خطاب کرده فرمودند ای خدایا چگونه گذاردی نماز را از من و تو سینه کفتم بسیار ترنج نمای
بر روی از شما که عمر او بر شصت سال افتاد و سال گذشته با شکر نماز ابجد و دو
شتر و علی که زبان شایع تر از شکر بر زبان من استند باشد و ای گوید که از خطاب
تو من آیت را امام علیه السلام من نهایت ترن و الم است و او پس کفتم بان من شد

توبه و عفو کند من غافر اما بعد از این بر آفتوبه بجای می آید و در ماه ششم امام علیه السلام بواسطه
بیان نماز پروردگاری فرستاد می آید بجهت کرده راست است و نماز هر دو دست مبارک را
بر روی آنها نهادند و انگشتان را بهم چسبیدند و در نماز و یا میمانی مبارک را از هم جدا کردند
و در کذا نشسته و در انگشتان پاره های خودی خود کرد و در نماز پنجشنبه جانب اعتراف نماز است
از روی خوش تمام اقلع نماز کرده اند بگرگفته و بعد از آن کورده فاکتور اسرائیل است
که در دو سوره قل و الله احد را خوانده و بعد از فراغ قرأت آنکه نانی که کجایش
تغییر در آن باشد در کف کرده و هر دو دست مبارک را بر او داشته برابر روی کرده
و گفته اند بگرگفته و بعد از کف بر کف رفته بگرگفته و دستها را از سر تا نوها و انگشتان
دست را از هم گشاده و انگشتها را از نوها را بجانب عقب گشاده و پشت مبارک را
بچنان مسوی راست کرده اند که اگر قطره آب بر او افتد میان آن بر خیزد پنجشنبه
موت بیکر و کردن را گشاده و انگشتها را بر هم گشته و سر بر تبارگاه
ترتیل فرمودند که سبحان فی العظیم و بعد از آن است ایستاد و چون تمام تمام
و ایون آنحضرت بر در ایستاد و گفته سبحان الله من بعد و همان که ایستاده بود
بگرگفته و بعد از آن هر دو دست مبارک را بر او داشته برابر روی داشته و بعد از آن
بجو رفته و هر دو دست را در برابر زانو پس کرده و انگشتها را بهم چسبیدند
روها گشته و سر بر تبارگاه فرمودند که سبحان فی الاعلی و بعد از آن هر دو دست مبارک
بر وجه حضور ابروی هم گشته و پشت حضور بجهت کرده اند یعنی هر دو دست مبارک
آیند از نوها و انگشتان شصت با و بجهت و انگشتها فرمودند که بجهت بر پشت فرمودند

که اگر ترک نشود نماز باطلت کرده آید که در وقت المساجد قل الله مع الله احد
و سجده برافت که من آنهاست سستاست یعنی افضل آوردن آن توبه بسیار و از
بعد از آن هر مبارک را از نوها بر داشته رات نشسته فرمودند و بعد از آن بر این
نشسته و کذا نشسته پشت پای است بار شکم پای چپ گشته استغفر الله ربی اوتو
ایلیه یعنی طلب مغفرت و آمرزش شایم از پروردگار خود و رجوع میکنم در همه حال اوست
کلام در معنی توبه و حقیقت آن در حدیثی هشتم بیاید است الله تعالی و بعد از پسر
گفته و بسجده دوتم رفته و پیش مذکور را ذکر نمودند یعنی هر سر بر تبارگاه سبانی
رجوع حضور در ابلاهی حضور بگرگفته و در هر دو حال کشت و در نوها گشاده از آن
که باز دو مساعده از زمین مبارک جدا کرده و گفته و بعد از آن گشاده نشسته و در حال
گشاده انگشتان دست را بهم چسبیدند و در روی آن کذا نشسته و چون از گشاده فارغ
شدند مبارک دست سلام نمودند و در موضع خطاب آورده فرمودند که ای محامد
بر چه خبری که بگزار **خامش** ای محامد الحسن ان تغسل مراد بجا و بن صبی گشاده که بگزار
چین معنی است یعنی چشم از قبایل عرب او از لغات را در بیان حدیث است شصت و شصت
امام جعفر صادق و امام موسی کاظم و امام رضا علیه السلام رسیده و از این اوهان شصت
فصل کرده و روایت که کلام علیه السلام و رقی او را کرده که خدا تعالی او را طهارت و زنی
و صد گزاری و زنی کند و توفیق بخواجه کرامت کند برکت و عانی آنحضرت همه را در دست
و چون بقیصد چ پنجاه دیگر عذر رسیده که میقات اهل شام است در حال که راه وصل
احرام داشت و در کفری شده و فر فریشش تریب شام میشد از آن خط کتاب عزیز بود

بجای تخطی و در آفرینش این متوط و برین عبد الله سببیت که اصل او از کوفه بود
 چون بجهت آن مغرب بسیار میگردد سببیتانی مشهور شده و از اصحاب امام جعفر صاحب
 علیه السلام است علاء حال کلمه توط و توش کرده اند و چند جمله کتاب تفتیت و ارتداد علیه
 لایحی یعنی نفس که استند اذنی کرده اند و حذف اسم لا در امثال این چهار کوشا است
 و کلام درین تقدیر است که لا باس علیک ایچ یا ربعل ملک فصل کرده اند از حضرت درین
 کلام میان فعل تفتیت که بجهت معمول آن که اصل است بجهت بود و طوط و توط و توط
 حذف کرده اند و تفتیش و سرور و توط و توط کرده اند و ما زنی و قرآ و طرف جاری شده اند
 و دلیل ایشان توط است و کلام عرب چنانچه درین مثال که حسن الرجل ان بعدت
 یعنی هر یک که میماند از مرد در اسکوی هیچ کشیدنت که وقوع آن در کلام امام علیه السلام
 اوقوی بلیت بر و از آن چنانچه هبنا زنی تو است و اگر کلمه حال است از اصل کلمه کجی گمانا
 معمول آن است یا صفت است چون الف لام او الف لام جنس است یعنی فیت از آنکه
 صفت است و غیر متوقف الف لام واقع شود خصوصاً کاهی صفت طرف باشد پر در ظرف توط
 که در غیر ظرف نیست ترا است که بر وجه میماند بر و در معانی که در شتاب باشد یعنی تفتیت
 یا در معانی شیب که صفت است و اینست بحد و آتایه جاری و بحد و متعلق است هم و توط
 یا اصل است از حد و با صفت ثانی صولت فعال تفتیت مراد تفتیت و توطی نمودن
 و توط از استند نفس است در موقت عبادت متوقف از موقوف و در مندرج آن که در حد
 الذین هم فی صلواتهم خاشعون یا بظرف تفسیر کرده اند این آیه را که در صفت حال
 ایمان وارد شده یعنی آنچه آن کنی که در غایت خود خوشی دارند و در حال و آوست

کوفه

که تفتیت برود از غیر یعنی تفتیت بر هم نهادن است باز و استند از شتاب تفتیت
 پس تفتیت بر آن کلمه از آرم و استند آن کلمه آمدن آن از توط که تفتیت در روایت کوا
 تفتیت بزرگوار است ابو علی در کتاب مجمع البیان از حضرت رسالت معلولت اند
 علی که از حضرت دیدند مردی که در آفتاب غازی بارش بود با تفتیت میگرد و نموده اند
 و تفتیت علیه جنتت جواد حدیثی هر آینه اگر تفتیت میداشت ال و تفتیت میبود چو
 و اعصابی او یعنی هر کلماتی صفت میگرد و گفته است که این حدیث و لالت بر تفتیت
 در غایت هر میل می باید و هم با عضا آفتاب تفتیت بر آن است که تفتیت و از اول خود را
 بر وجه آنچه غیر غایت است بلکه تفتیت و بنام معروفه و چنان کند که در غایت اول عاید غیر
 میبود و عبادت او چیزی را باید و اما تفتیت بجز ارجح و اعطاء است که چشم خود را
 از هر چیز بپوشاند که اشتغال او بدین غایت تفتیت و تفتیت تفتیت و تفتیت
 متوجه نماز باشد و بیج باب میل و التفات کند تم قرآ الحمد لله رب العالمین تفتیت تفتیت
 و تفتیت است در قرآ که تفتیت و تفتیت خوانده نشود و آنچه گفتیم عروف الف
 بر وجهی که هر کس شود عروف آنرا تفتیت شود و ما خود است از قول عرب است
 و تفتیت ای نه تفتیت که تفتیت و تفتیت تفتیت است از امیر المومنین علیه السلام
 روایت که از حضرت زینب که تفتیت حفظ الوتوف بیان طواف یعنی تفتیت تفتیت
 کردن وقت نام و وقت حسن است در حال آفات و امان بحد و هر معانی که در عبادت
 کرده اند مثل مسلم هر دو استقل در امان و تفتیت و تفتیت تفتیت تفتیت تفتیت
 و تفتیت تفتیت تفتیت است و تفتیت تفتیت تفتیت تفتیت تفتیت تفتیت تفتیت

که در او را یاد کرده بود پس کرده اند گفته اند تریل پروان آوردن هر وقت از خانه
خوب روی که از یکدیگر متمایز باشند و بهم مخلوط نباشند چنانکه از هم فرق نموان کرد
هند فقد ما ليقض هینه جینه تعیضات یعنی قلیله و زمان آنکه تفریق بصیغه
بجمله حال بهر معنی برابر روی کنایه از آنکه دستهار او در حال کسب زیاد از بار
بمقدور نیاید کرد و علامت که من بر کینه یعنی هوس ساخته سر از او با به تمام کف و بر سر
که گشتها بر آنکه تفریق بصیغه تعیضات که در او یکف ایجاب معنی
و دست است و اصل گفتن در بیاید و است که المعانی در کوه تا حدی که گفتن
بسر زانو برسد و بصیغه زیاد بر آنکه حضرت علی آورده اند است چنانچه حدیثی که
روایت کرده بر آن مطلق است فقال سبحان فی العلم و بحمد سبحان مصدر است
چون همان معنی تفریق همیشه مصاف مستعمل میشود و نصیحت مفعول مطلق بودت و
مغشش مقدرات چو فعل معاده آمده که درین تقدیر است اموجه معاده آمده پس سبحان
یعنی درین تقدیر است که سبحان سبحان بی ای انزهه موهها صلا لایق بحدی
قد سید یعنی دور میگردانم و باکی یاد میکنم پروردگار خود را از معنی آنچه نزد او است
الو بیت نیست و برین تقدیر اما در سبحان بر سر از قبیل اما در مصدر او هر دو مفعول
و بعضی تجویز کرده اند که اما در آن از قبیل اما در مصدر با فعل باشد معنی تفریق و تقدیر
پسین شد که سبحان سبحان یعنی دور است و باکی موصوف پروردگار من از
بمعنی آنچه در غرض تفریق است و بکرمایی است و او بجهت یاد او عالیت که جمله
و بجهت عال است از فاعل فعل مضاف یعنی دور میگردانم پروردگار خود را از آنکه

البرز

که گشت آن تفریق تعین باشد و حال آنکه من منبهم بجهت و ستایش آن تفریق که بمن و او است
در آنکه او را بدوری از جمیع مهبها صفت کم و بقاییت الهی که بمن از آنی داشته است
تا جهات او را از هر انالی شایسته باشم یا عرف عطف بقدر فعل که جمله مذکور معلق
باشد بر فعل مقدر و تقدیر کلام معین باشد از جهت تفریقها و استیعین بحد یعنی
تفریق و میکنم و یاری بچشم بجهت و ستایش او در آن یاد و قیام عبادت او که با چون
نیت تسبیح و ترانه پروردگار بخواند او که آن برود است که شاید نفس او را بجمعی که گمان
نداید آنی بر تبه بهم برسد و باشد از آنکه ب چنین فعل بزرگی و خواسته است از آنکه
نفس خود را بمل سازه و مخلص است از آنکه بجمعی که گمانند آنان بمل که از آنکه
این کار بتوفیق و میکنم او شده و بقوت و اقدار مع چنانچه مغربین و تفریق تفریق
که میاید ایال بقید و ایال استعین که بعد از حمد و توصیف پروردگار بصیغه عینیت
خطاب واقع شده است برین وجه که گفته اند که سمیع الله لمن حمده تعین شده است
و در سمیع معنی استجاب بعباد آن مقدری شده و بلام چنانکه در آیه که میگوید
الی الملاء الاعلی تعین اما که جبارت از گوشش از سخن است در آن شده
و در آن اعتبار مقدری شده است به الی و الا یا سائل انت که مقدری نیست باشد
یعنی بدی بکینه یعنی گناهان شده است و ستای مبارک را از او بکینه بسره از او با چنانچه
و تحقیق بین بدی فلان در شرح حدیث ثالث سبق ذکر یافت و ان المساجد
تقریباً بعد درین آیه با بعضی بسجده که در این حدیث بان لطفت میان
مشهور است و از آنکه مقدر او نیز مشهور است که وقتی مقوم جمعی ازین ان از معنی

این آیه رسید انحضرت بر وجه میان فرمودند بنابرین معنی فلا تدعوا مع الله احد
این خواهد بود که شریک سازید در بجه و غیر پروردگار خود را و آنرا آنچه بعضی مفسرین
گفته اند که مراد بساجد درین آیه همین سجد بائی معارفست یعنی این ساجد را فقط
بجداوند ایند و چون در آن مشغول عبادت شوید دیگر زایر خدا می نماند و شریک در
عبادت او بکار دیگر اشتغال نیساید بعد از آنکه تفسیر آیه از او امام معصوم بر آن
و بر روایت شده باشد از معنی اعتبارها قطعا خواهد بود و گمان محقق بجهیم
شده و معانی فقط معنی ال کت و کتیر از آنکه هر دو در فتح را در حال سجود از
زمین بر داشته بودند چنانچه دستها نهاده بال شده بود که هر گاه زمین
و قول حضرت که لا یضیع ذر احد علی الاذن مطلق تفسیر است **خاتمه** باید
دانست که افعالی که این حدیث ناقص است بعد در آن از امام علیه السلام در نماز
نماز تو ایستست شرکت کم آن میان مرد و زن سوا بیستش فعل که از آنجا
مضموم مرد است نسبت بزنان را و بر سنت میت اول فرود گذشتن دستها
در حال قیام بواسطه آنکه زناز استت است که هر یک از دستها را بالای پستان
که از نه که خاذه بی آن دست است **و تم** آنکه گذشتن پها از یکدیگر بقدر سراسیمه
که زناز استت است که زدیکندهم که از نه بروی که قاعلا همین باشد **سیم**
تخانی که عبارت از گذشتن بجه عنویت از اعضاء عضو دیگر که این است
آن سنت است **چهارم** بجه و بال کت و بودن ابدیت ن ترکن آن سنت است
پنجم ترکن در حال جلوس میان دو سجد که عبارت از نشستن بر آن است

بجه

بجهی که کت پها است بر شکم پها بیست و پنج شود چنانست ایشان است که چنان
نشینند که زانوهای مرتفع باشد و ساقها بر زمین منقسم گنهای با بر زمین باشد **ششم**
که داشتن دستها بر زانو در حال کوچ چنانست که دستها بی دستها
بالا تر از آن که از نه بواسطه حدیث صحیحی که از راه دین ابعین وایت کرده در کت
نه که راست لیکن واجب است از نیز که مقدار انجای کرده از او واجبست
شود و بعضی افعال این راه داده اند که نسبت با ایشان که تر از آن کافی باشد
قدر کاهیت که دستهای ایشان بر آن سید یعنی بالای زانو نسبت با ایشان
ایرا شده که فلا تطلعا کثیرا یعنی آن مقدار تم نشود که نشکوه
بند شود ظاهر است که این معنی بر او بی آنجا تربیت نبر که داشتن دستها بر زانو
و این افعال چندان دور نیست **مترجم** که کت معنی که مرد در او در کوچ واجبست چنانچه
از معتقد امام غلام بیشتر آن تصریح واقع شده است که اگر کتشان زانو رسد
و آنقدر کت دستها آینه زانو را و آنقدر کت سنت است پس میتواند بود که
واجبست انجای آن مساوی قدر واجب انجای مرد باشد و اختلاف میان ایشان
سنت باشد یعنی زن را سنت است که از قدر واجب انجای بگذرد و الله اعلم و باید
دانست که آنچه این حدیث بان ناقلی است که حضرت علاوه بر آن در حال کوچ چنانست
مبارک را بر هم گذارند صفات و او را آنچه در صفات خود ذکر کرده اند که
است که در حال رکوع نظر مصی بر این قدر بین اقدار اسطر وایت زناز که در
باب از امام علیه السلام نقل کرده و شیخ قدس سوره در کتاب نهایت الاحکام برود

روایت عمل کرده که آنست که معنی غیر است میان این دو عمل هر کدام را که بعلی آورده است
از او بود آمده نهایشن در هم که اشرف چهارم بوجوب حدیث نقل شده است
از آنکه نظر بر میان قدیم اندازد و شیخ ابوالقاسم در کتاب معتبر علی بن حدیث کرده
و نظر افکندن راستند نه البته و شیخ شهید علیه الرحمه در کتاب ذکر بی بی کریم
میان هر دو برین وجه که چون نظر افکندن معنی بر این قدیم در حال کوه حال او برین
بمحال کسی که چهارم ابو شایده باشد درین حدیث تقریر از آن حال پوشیدن چشم
شده و موجب برین وجه چنانکه معنی نیست بقدر در راست احتمال غیر معنی میان بر هم
که اشرف چشم که این حدیث بان ذلی است میان نظر افکندن بر میان قدیم که این
علم است بهار یافته و حدیث ز راه نیز میان دلالت دارد چنانچه مختار شیخ قدس سره
غالی از وجهی نیست **نمایش نام** ظاهر است که بوجوب در افت که این حدیث دلالت بر سجده
آن دارد و غیر از آن عام باشد که در بعضی روایات دیگر اشعار برستند بودن آن
در بوجوب است چرا که از عام جملات از نهادن انفت است بر عام یعنی در اگر معنی باشد
و بوجوب در افت که حدیثی از امیرالمؤمنین علیه السلام روایت شده دلالت بر استحباب آن
دارد چنانچه در ضمن آن عام متحقق است در ضمن نهادن انفت بر دیگر اشیا که بوجوب در
باید دانسته اند مثل جوب بوری و غیر آن که کمال و مبسوط است عاده نیز متحقق است
و حدیث مذکور نیست لاجری حلوة لا یصیب لانت ما یصیب لبلن یعنی قرنی
و مقبول نیست غازی تا نزد بانف آنچه بجهت سید است یعنی گفته اند از عام مذکور
متحقق میشود بر ساندن انفت بجا که اگر بوجوب با هم داده که در بوجوب معتبر است بود

باشد پس نابراین میان آن عام و بوجوب در انفت نسبت عموم من وجه خواهد بود یعنی قیاس
بمحتمل که هر دو با هم در یکسانند و متحقق باشند مثل آنکه وضع با هم در خاک و انفت
صحیح خواهد بود بر آن عام مذکور بوجوب انفت بر تراب بر وجهی باشد از عام بجا
آن بعضی گفته اند متحقق خواهد بود و بوجوب در انفت فی دور کلام شیخ شهید علیه الرحمه
اشعار بان است که بوجوب در انفت از عام بجا است میان اینان تفاوت نیست اعمال
آنکه خود در بعضی مضامین خود هر کدام از آن عام و بوجوب در انفت است علی حد
شده است بر تقدیری که انعام وضع انفت بر تراب باشد خواه با هم داده خواهد بود
آیا در ضمن وضع انفت بر مطلق ما یصیب السجود علیه و اگر چنانکه نباشد سنت از عام
بعلی می آید نیز شیخ زین الدین علیه الرحمه کم بر آن کرده اند و وضع بر تراب را بهتر است
و درین حکم نظرات هر دو یکسان است درین خلاف کرده است که از عام وضع انفت بر
خاک است و قیاس مع اشبه بوجه علیه بر خاک قیاس مع العاریق از هر طرفی
ساقط است **علم و بجا** ظاهر قول اوست که انفتی که معین علی بن اشعار می آن دارد
که از عام علیه السلام در هر دو در کت بعد از قرآن است سوره اول سوره اول باشد و این
ساقط است و از استحباب معین سوره اول در کت تا فی سوره اول و کت اول و کت اول
سوره اول کت اول و احد در هر دو در کت که میان سوره اول است تا کت اول که معنی سوره
و کت غیر آنرا یکی خواندند و حدیث علی بن جعفر از پدر خود امام موسی کاظم علیه السلام
بر آن دلالت است نموده است بجهت آنکه سوره اول از این استثنای می آید
و میگوید که اما در سوره اول در کت تا فی غیر نسبت نیز سوره اول از این است و این

که در حدیث مذکور است
که در حدیث مذکور است
که در حدیث مذکور است

استثنای نبی است انزوی است بحدی که زار از او نام محمد باقر علیه السلام نقل کرده است
و حدیث مذکور است ان رسول الله صلی الله علیه و آله صلی و کعبین و قرآنی کلمها
منفصل هو الله احد یعنی رسول خدا صلی الله علیه و آله و او رکعت نماز که از او در
در هر دو رکعت بعد از حمد سوره قل هو الله احد خوانند و عمل فعل حضرت معلوم است
علیه السلام و از آن روایت بر مردم هر مت اگر چه ممکن است تا بغایت دور است
و گویا سوال کردن سوره انعام از این حکم بود اسل ز یاد آن مرتبه و شرف است بسیار
سوره قرآنی چنانچه شیخ صدوق محمد بن بابویه روایت کرده است از امام حسن مجتبی
صالح علیه السلام که آنحضرت فرمودند من معنی علیه يوم واحد فعلی فی جنس صلوة
و لم تعزایه قبل هو الله احد قبل لا یا عبدالله است من المصلین یعنی کسی که
گذشته باشد بر روزی پنج نماز و طاعت آنرا بخواند آورده باشد و در هیچ کدام
سوره قل هو الله احد نخواند باشد و خطاب کند که ای بنده خدا تو از جمله نمازگزاران
نیستی و نمازهای ترا مرتبه قبول نیست و روایت کرده شیخ بزرگوار شیخ ابوعلی
طبرسی در تفسیر خود آورده است حضرت رسالت معلوم که آنحضرت فرمودند انما
ان تصدأ علی القرآن فی لیلة قلت یا رسول الله و من یطون ذلك قال قرأ علی
هو الله احد و من کلام سخن نظام آیا عابری آید یکی از شما که در شبی ثقت قرآن را خواند
ناید من کتم که اطاعت آن تواند بود ای رسول خدا آن سرور فرمود و بخواند سوره
قل هو الله احد خواندن آن برابری ثقت قرآن میکند یعنی عماد در برابر او بود
سوره مذکور ثقت قرآن کلامی ایراد کرده اند که حاصل معنی اینست که مقام صدرا

بعد از تحقیق راجع بر معنیست معرفت خدا بی تعالی و طریق اولی بر این بشناخت او به نسبت
سعاده و شقاوه و عزوی و علم با کفر و نشت بر عمل و کلام افعال و برتر سعادت تا این
میستوان شد و بچرخ علی که ام افعال این کس از بنوا شقیه و ارباب ضلال میشود و کفر
اعلام مستغنی معنی اول است که جبارت از معرفت عدالت و توحید و برتر از شتابت
عز و نفی و الله و کفر از او و پنجا کس سوره فاتحه کتاب را ام القرآن میگویند پس
استمال آن بر هر کس از معانی ثقت این سوره را نیز معادل ثقت قرآن دانسته اند پس
استمال آن بر یکی از آن سرور الله علم حدیث هشتم روایت شده است بسندی
که مستعمل است بشیخ بزرگوار محمد بن یعقوب کلینی از علی بن ابراهیم این سخن از امام
بن مسلم بن سعدان که گفته و جلیل القدر بوده و بساوات ملاقات امام موسی کاظم
امام رضا علیهما السلام فایض شده است از سعد بن صدق که گفتی با محمد بوده و او را که
امام محمد باقر و امام جعفر صادق علیه السلام فرموده و بعضی گفته اند که بصیحت امام موسی کاظم
نیز رسیده از امام حسن فایض جعفر صادق علیه السلام که آنحضرت فرمودند قال النبی صلی
علیه و آله و سلم یومنا الاصحاب ملعون کل ما لا یزکی ملعون کل جسد لا یزکی
و کل اربعین یومنا قره فقیل یا رسول الله اما ذکره المال فقد عرفنا هاننا
یکاد الأجساد فقال لهم ان مقاب باقة تعال فقیرت و جوه الذین سمعوا
ذلك منه قال طاروا هم و دعی حضرت الوائهم قال لهم هل تدرون ما عقیبت بهم
قالوا الایا رسول الله قال بل الرجل یجد من الخدش و ینکب الکتبه و یسخره
و یرضی المرص و ینال الشرک و ما استبد هداحتی ذکر فی حدیثه اصلاح

شرح کلام باخت نظام آن علامه اقدس در ضمن دو پیش **پیش از آن** ظاهر معنی
کلام امام علیه السلام که بغیر صلوات الله علیه فرموده اند که از غیر برکت و در است
هر مای که زکوة آن داده نشود و از رحمت و مغفرت الهی در است هر معنی که زکوة
آز آن دهند اگر چه در جمل روزیک مرتبه باشد یعنی از خضار مجلس در مقام سقا
آمده گفته اند ای رسول خدا ای زکوة مال او است ایام مرا از زکوة بد نما چیست حضرت فرمود
که آنچه از آفات باورسد امام علیه السلام فرمودند که از نشیندن این حدیث از
رسالت صلی الله علیه و آله روزی جمعی که از صحابه حاضر بودند نیز یافت و توجیه در
ایشان بهم رسید حضرت رسول چون از غیر در بفرموده ایشان یافتند و است که
کمان برودند که او بافت معیبت عظیم است که بسیار است که منوات مقصد و
از آن خارج اند چه جای چیل و ز پس در مقام نقلی غلط ایشان در آمده فرمود
که آیا میداند که من این کلام چه اراده کرده ام گفته اند ای رسول خدا حضرت فرمود
که گاه هست که از غیر عاریت و امثال آن اندک خواستی در بدن این هم میرسد
عوتی و الهی و کدورتی در خاطر هم میرسد و گاه در رفتن راه پای ایشان پیش رفتی
و گاه صفت و ناقصی و پاجاری است میدهد و گاه جاری برست پای ایشان فرود
و آنچه مانده آنها باشد مثل بریدن چشم و غیره که او ای کز کت بد و در ضمن اینها
آن کم است که در اشیا جمل و زکی این امور با و وقع نیاید و زکوة بدن او داده
نشود **پیش از آن** معون کل مالایزکی یعنی از غیر برکت و در است و شیش از آن غیر
نخواهد دید هر مای که زکوة او داده نشده باشد گنای از زکوة است متضمن برکت

چنانچه

چنانچه شیخ معصوم الدین سعدی فرموده **شش زکوات** آن در کن که نفع در زکوة
چو باغبان برود پیشتر زده الکنونه و میتواند بود که معون یعنی مستغن باشد که در است
از نعمت و بر او بیال صاحبان باشد بحدث مضاف یعنی معونت و از رحمت الهی
و در کلمی که زکوات خودند هر چه برقیاس فقره و یکر یعنی معون کل جسد لایزکی که از
معون در و این معنی اراده شده است و بیاید است که زکوة در فقره و بی
دافت بر بی زکوة کفایت از باب مشاکست که معنی آن در حدیث چهارم مذکور
بر بناست فقره اول تغییر از آن زکوات شده و الا بحج حقیقت المطلق زکوة
بر این صحیح نیست و میتواند بود که بطریق استعاره منته باشد که کشته شده باشد
و اصول است میدان و اشتقاق زکوات از مال در آنکه مراد و بحسب ظاهر موجهی است
یکی در مال یکی در بدن و هر دو مورد نفعند و آن در مال حصول غیر برکت و در بدن
و حصول برکت الهی و اینها متناهی محمدش محمدش محمدش درین کلام بعینه مجعول
و همچنین یکت مراد بحدث تفریق القالیات که بر تقم و معنی و امثال آن در است
برین بهم رسد خواه خون ظاهر شود و خواه ز لثرت العترة مراد بپوشش لغزیدن است
و لغزیدن زبان در حال تکلم و لیکن بقدر و در است و یساک الشوکه که عرب بگویند
شاکه الشوکه که یعنی خاری در بدن او عیند و منسوب بود ان الشوکه درین فقره
بمعنول مطلق بود است همچنین آمده و الکنه و العترة و المرص در فقره هانی یکر
اگر کویده آنها مصدر است صحیح که معنول مطلق واقع شود و بخلاف الشوکه که مصدر
است پس چون تواند بود که مضبان یا عیار معنول مطلق بودن باشد و این است

که کاه است که مفعول مطلق غیر مصدر نیز می باشد چنانکه نسبت اطلاق است که مصدر است
باشد برین وجه که آن مصدر باشد یا مضاف بعدر یا مانند مثل قرینه سوفا که سوفا با آنکه
بیشتر مفعول مطلق واقع شده است بواسطه آنکه سوفا معنی تازیانه است و آن است
قرابت از ضرب مصدر است اگر قبول نغیبه که مفعول غیر مصدر می باشد میگویم مفعول
آن نوع ماضی است چنانچه پیش گذشت و کلام درین تقدیر است که این کلام با سوفا
و ما شبیه ذامی تواند بود که کلام غیر ماضی تقدیر و اگر باشد یعنی نکات بدان
این امور است آنچه مانند آن باشد حتی برین چشم ذمی تواند بود که کلام امام علیه
باشد یعنی حضرت رسالت اشغال آنها دیگر جز با ذم که در ذمه آنکه بریدن چشم را نیز
ذکر ساخته و سبب آنکه حضرت بریدن چشم را از آنجا شمرده اند آن است که اختلاف
معین نیز بنابر آنچه اطلبا ذکر کرده اند آنست که از آفات بدنی بر آن حرکت میاید
بی در پی که بر غیر عادت از بر زمین واقع می شود و بسبب کثرت رطوبت عینک بود که
که اخته شد چنانکه عینک می شود چون طبیعت در مقام وقوع آن می شود بواسطه عینک
که در وقت واقعه با سانی از عمده آن برین آید باعث حرکت می شود و اندک
حدیث نهم روایت شده است بسند مذکور از آنکه الاسلام شیخ یا بوری
از احمد بن حسن العفان از احمد بن السید الهادی که آنکه در جلیل القدر و صاحب
کتاب بوده با آنکه در نه بی نیدی بوده چون حدیث بسیار از روایت امام علی
کرده و غلط بسیار با ایشان داشته اند از اصحاب پیش شمرده اند و بعضی از
نقل کرده اند که آنست من صد بیت هزار حدیث با سند آن تا پیچیده بود از

و اینست

و از سید هزار حدیث عرفی توانم ز و از علی بن الحسن بن فضال که از نعمت کوفه
بود و در نهایت معرفت با عايشه و اشته و علم رجال در مش کرده اند از پدر او
بن فضال که از محمد و چون حالت از امام هشتم بقدر تمام ابو الحسن علی بن موسی
الرضا علیه السلام و آنرا از پدر بزرگوار آن عالی قنار امام موسی کاظم علیه السلام از پدر
عالی قدر آن بقدر امام یحیی بن جعفر بن محمد العاصم علیه السلام و الاکرم
از پدر تقدسی الطوار آن مقدوه ارباب باطن و ظاهر امام محمد باقر علیه السلام از پدر
عبادت آنرا آن بر کزنده عالی لیل و نهار امام زین العابدین علیه السلام از پدر
حجسته تیسر خود و اباعبدالمحسین علیه السلام از پدر ولایت قرآن
و الاکبر امیر المؤمنین و یعقوب الدین و سید الوصین و قاضی المجلین امام شافعی
و القاضی علی بن ابی طالب علیه السلام و اکثر شریف الصلوة و التسم من الله العالی
قال ان رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم خطبنا ذات يوم فقال ايها
الناس انه قد اقبل اليكم شهرا لله بالبركة و الرحمة و المعزة شهر هو عند الله
افضل الشهر و ايامه افضل الايام و لياليه افضل الليالي و ساعاته
افضل الساعات هو شهر عظيم دعيت فيه الى صياقة الله و جعلت فيه من اهل كرامته
الله انفاكم فيه ليصبح و فوكم فيه عبادة و جعلت فيه مقبول و دعاكم فيه
استجاب فاسئل الله بكم ميثاق صادق و قلوب طاهرة ان يوفقكم لقيامه
و تلاوة كتابه فان النقي من حرم عفران الله في هذا الشهر العظيم و اذكر
بحر علم و عظمت فيه جوع يوم القيامه و عطشه و قد قوا على قصر لكم و ما

ورقباكم وادعوا مغاركم وصلوا ارحامكم واحفظوا السكم وعضوا اعمالا
يحل نظر اليه ابصاركم وعمالا يحل الاستماع اليه اسما علم وتحتوا الى
ايام الناس يخين على ايامكم وتوبوا الى الله من ذنوبكم وادعوا اليه اذ
بالدعاء في الاوقات صلواتكم فانها افضل الساعات ينظر الله تعالى فيها
بالرحمة الى عباده يحيبهم اذ اناجوه ويسمهم اذ انا دوره ويحببهم اذ ادعوه
الناس ان انصم مروهته باعمالكم تحوها باستغفاركم وطهوركم ^{او} قتلهم
تخففوا عنها ينظر ليجردكم واعلموا ان الله تعالى جل ذكره اسم عزه ان لا يقدر
المصلين والساجدين ولا يرد عنهم بالنار يوم يقوم الناس لرب العالمين فيها
الناس من افطرتم صائما مؤمنا في هذا الشهر كان له بذلك عند الله حق ^{او} حشر
ومعزة لما معنى من توبه يعقل يا رسول الله وليس كلنا يقدر على ذلك
فقال عليه السلام اتقوا لنا ولوليتكم اتقوا لنا ولوليتكم من صاياتها
الناس من خفف منكم في هذا الشهر عن ما ملكت عينه خفف الله عليه حسابه
ومن كف فيه شرا كف الله عنه حسبه يوم تلقاه ومن اكرم فيه منها اكرمه
يوم تلقاه ومن وصل فيه رحمه وصل الله برحمته يوم تلقاه ومن قطع فيه
رحمة قطع الله عنه رحمة يوم تلقاه من طوع فيه صلوة كتب الله له برات
من النار ومن ادى فيه فريضة كان له قراب من ادى سبعين فريضة فيما
سواه من المسكوب ومن اكثر فيه الصلوة على مثل الله ميراث يوم تحف
الموازين ومن تلا فيه آية من القرآن كان له مثل اجر من حتم القرآن

في غيره

في غيره من الشهر يا ايها الناس ان اواب الخبثان في هذا الشهر متحفة فاسئلوا
ربكم ان لا يغلطها عليكم واواب النيران مغالفة فاسئلوا ربكم ان لا ينجفها
عليكم والشياطين مغولة فاسئلوا ربكم ان لا يبلطها عليكم قال امير المؤمنين
عليه السلام نعمت وقلت يا رسول الله ما احصل الاعمال في هذا الشهر فقال
يا ابا الحسن افضل الاعمال في هذه الشهر الورع عن محارم الله عز وجل
ثم لي نعمت ما يليلك يا رسول الله فقال لي يا ايقل منك في هذا الشهر كان
بك وانت فعلت اربك وقد ابعثتني الاولين والآخرين سيقن عاقرة
ناقة مؤدفة بك ضربت على قرتك بخيب منها جيتك نعمت يا رسول الله
وذلك في سلامه من ديني فقال صلى الله عليه وآله في سلامه من دينك
ثم قال يا علي من تملك فقد صلت ومن ابيضت فقد اغضى لانك في الغنى
وطيقت مو طيقت وانت وصي وخليفتي على امتي **شرح** كلام آخر تقام يومين
انما زود ونايش وانجام **انما** مشق برود وپيش **فيشق** قول فانه كلام امير المؤمنين
عليه السلام اكره ورتبي سوال جدا جليل برمانه نذر اثنائي جليل فرموده كراي
معايشه مردم بد رشتي كبر شمار و آورده و زود يك شده است ما و پروردگار شما
مؤمنين بركت و رحمت منهنما بشا امر رشت كتابان و معرفت بي بايان ما هي نزد و كراي
بهرين ماهات و ايام آن بهترين روزها و شبها هي آن بهترين شبها و ساعاتها
آن بهترين ساعاتها هيست كبر و در و كار شما شمار ايمان في خود خوانده و كراي شده است
در آن شمار از اهل كرامت خود هر نفسی كه درين ماه از شمار ايد تسبيح او است توالي

که در آن می کند عبادت او هر چه که از شما قوت یابد از اعمال جز در روزگار است
و هر چه طایبی که در آن کند مستجاب پس طلب کند با علو منعت صدق عهده است و اما
یک از پروردگار خود قویست قیام و طاعت و عبادت او در این ماه از روز
و استنشاق آن و قافله کلام الله و امثال آن چه بدستی که شقی این سعادتیست که
در تمامه بزرگوار از رحمت بی نهایت او غرور و غرور و آوری و او را که سستی و سستی
قیامت را و صدقه و پدید از مال خود فقیران مسکینان خود را و اگر ای و از این در تمامه
همی را از خود که بکبر پس طول عمر موفقیار شده و ترسم کند بر خود و آن در میان
و صلوات بر باقیست خود بجایی آورید و زبان خود را از جمله کوی حکم عت کند
و بر شایسته شمای خود را از آنچه دیدن آن در شما معلوم است که شمای خود را از آنچه
شنیدن آن شمار با عزت و مهر بانی کند بر میان مردم تا بعد از شما بر میان شما
مهر بانی کند و قوی کند و بخدای خود با زکریه از کلمات منزه و کپره خود و کسب
خود را بر آورید بر گاه حق بطلب محبت و مغفرت و راه قاتل گناهان خود و بطلب
اگر اوقات نماز بخت آن بهترین اوقات نیز اگر حضرت عزت لفظ لطف در شایسته
خود را در آن وقت بر بندگان خود میکار که چون بدگاه او عبادت کند ایشان را
جواب دهد و چون مساوی کند لیک گوید ای گروه مردم بدستی که نفسهای شما در
رهن علمای شماست پس از اطلب از پیش مغفرت از من برابرید و بطلب
شما که با کلمات آن شاست از شنیدن آن در سجده نقل آنرا از خود رخ کند بر
که حضرت عزت قسم یاد کرده است بزرگی و کبر بانی خود که خدا بکند در تمامه نماز کند

و همی که سجده او از روی غلام میکند و ترسانه ایست از آتش و تنخ و در شایسته
که مردم در تمام پرستش او در می آیند ای گروه مردم هر کس که از شما افکار فرماید
و بکشید روزی مؤمنی او ریناه هر آینه خواهد بود او را از خود ای تعالی ثواب کسی که
بنده در راه حق تعالی از قید بندگی غلام کرده باشد و سبب آمرزش او خواهد شد
از جمیع گناهان گذشته او پس همی که حاضر بودند گفتند ای رسول خدا ای پادشاه
هم بر آن نیست و استخفاف آن ندایم که افکار کسی تو این فرمود حضرت رسول
صلی الله فرمودند که بر پهن کند و خود را باز و از آتش و روزی اگر چه بخت فرما
باشد و بر پهن کند و خود را از آتش و روزی باز و آید اگر بدم آبی باشد گفتند
از آنکه کسی در تمامه افکار روزی مؤمنی نماید اگر چه بخت فرما و یکدم آب باشد گوشه
ند که در او در می یابد ای معاشه نام کسی که درین ماه از گرفتاران در رقیقت بندگی
خود که ای کار از خود بر آورد و تکلیفی از تکالیف هم خود را در رخ کند خدا ای تعالی روز
قیامت حساب او را بستگی و آسانی بگذراند و کسی که درین ماه شرف از او بگریزاید
و از خدا ای تعالی غضب خود از او باز دارد و روزی که در معرض خطاب آبی در آید
و کسی که گرامی دارد درین ماه میباید حضرت عزت عزیزه گرامی دارد و روزی که در
موقت لغای او حاضر شود و کسی که درین ماه بجای آورد حضرت عزت رحمت خود
با و از زانی دارد و کسی که درین ماه قطع رحم کند و باویشان و تو را می خود بدی نماید
حق تعالی رحمت خود را از او قطع کند و هر کس درین ماه یک نماز سستی کند بنویسد حضرت
عزت برات آید او ای در آتش و تنخ و کسی که او کند و همی از واجبات کرد

و فرزند شده در می باید تو باب کسی که هفتاد امر واجب مثل آن که در غیر آن ماه او اگر
باشد و کسی که درین ماه برین عملات بسیار فرستد سبکین کرد اند حضرت توت ترا در
اعمال ستمه او را روزی که ترا در بی حال سبکین میکند و کسی که قنوت کند درین ماه
آتی از قرآن چنان باشد که تمام قرآن قنوت کرده باشد ای معاشقه نامس با پای
بشت درین ماه بر روی شمشاد است از پروردگار و در سنال کند که دیگر بر سر
شما بنده در پای فرخ بسته است دعا کند که دیگر بر روی شمشاد بر پیشانی
که شمار معاشی میدارد درین ماه در بنده دعا کند که دیگر ایشان را بر شمشاد بنده
امیر المؤمنین علیه السلام فرمودند که بر چه اسم و کفتم ای رسول خدا درین ماه که گم
بهترین اعمال حضرت فرمودند ابو الحسن بهترین اعمال درین ماه بازداشتن خود را
از آنچه خدا برین کس عوام کرده بعد از آن حضرت بگریه افتادند پرسیدم که چه چیز
کر شده است ای رسول خدا فرمودند که میگردانید مرا ای که نسبت بفرموده در آن آبی
بجوید عمل فرما بنده ساخت درین ماه و چنین می بینم که در اوقات من تو بخواب بودی
بنام ششول برای عبادت پروردگار خود که بر این گفته تو اید شد کسی که بر بخت ترین
و شقی ترین اولین و آخرین باشد مانند کسی که تا حال پیغمبر علیه السلام بی کرده باشد
و قنوت آن عیت عطا بر تو کردید پس هر بی یکتاب سر تو فرموده از خودی سن
ترا از خون تو رنگین فرما پس گفت ای رسول خدا دران مین این من است
خواهد بود ایمان تو همان نیست که فعل بران تو اند راه یافت بعد از آن گفتند ای
پرستی که هر کس ترا شهید کند مرگشید کرده خواهد بود و کسی که ترا دشمن و از دشمنی

که مرا دشمن داشته خواهد بود زیرا که تو از من بجز آن نفس منی و طیت و طیت نیست
و تو و منی معنی بر است من غیظ منی بعد از من که بر نیات من امر است من با شی این ترا
بر او امر و تو ای من بداری **پیش قدم** خطبات است یوم تعیین شده است و خطبه
معنی و خط و با اعتبار آن متعدی بنسب فرموده شده است و الا خطبه یعنی قنوت لازم است
بمعنی تحکم با خطبه چون خواهند که متعدی سازند متعدی بحرف میشود و متعدی
بحرف نیز تعیین معنی فعل متعدی بنسب مینماید و با اعتبار آن متعدی بنسب میشود
مثل سخن فید که قیاس بعیت که خطب چون متعدی شود متعدی بر لام شود تعیین معنی
و عطا کرده اند و با اعتبار آن متعدی بنسب شده است مثل قوله تعالی و لا تحرفوا
عقدة الکتاب که قیاس آیه است که لغز متعدی بلام باشد گفته اند که تعیین معنی
تو و او را در آن شده است با اعتبار آن متعدی بنسب شده است روزی که حضرت امیر
المؤمنین علیه السلام در کلام خود بطریق ایهام ذکر کرده اند و بجهت آن در آن ایام
کرده در بعضی آیات دیگر تصریح شده است با کفر و زبده آنرا ماه شعبان بوده
و عطف فقال بر خطبه بقره تعقیب با کفر قول همان عین خطبه است تعقیب بعدی
در میان نیست بر او و بر توجیه میتوان کرد اول آنکه خطبات درین ماه و این باشد که از
آن خطبه یعنی اراده کرده حضرت که خطبه بخوانند از برای این گفته و خطرات که از
خطبه بر قولی که نفس خطبات تقدم دارد و چنانچه منسب در تفسیر آیه و کردیم کم من
فرقة اهلنا هاجبا با سنا یا تا ادهم فالکون عطف بجا هاجبا سنا با هاجبا
بنا یا آنکه آمدن بنسب الهی نسبت و لکن او را شرا تعقیب تعدی می نماید نسبت بلکه

آدم بس جان من اهاست برین جا و بیل کرده گفته اند کلام دین تقدیر است که
اها کما با عطف بنا صحیح باشد و توجیه دوم بیست بر آنچه بعضی محققین از نجات ذکر کرده
و آن است که بعضی که از عطف بنا آه می شود بر و فنی است حتی معنوی مثل عبادت
و عمر و که ولایت دارد بر آنکه بر آمدن عمر بعد از زیادت است تجازی و کزی آن عطف متصل
بر فعل چنانکه میگوید قضاات فکک و جهمی ویدی و صحت و اسی و جلی بعطف
عقل و صحت مذکور بر و صوفیاتی یعنی منکر مردم پس ششم و بی دستمای خود را و صحت
سر و پایانی در ابا اگر فعل و صحت مذکور معنی و بعضی معانی است از نیت و صحت
اگر معطوف در کلام مذکور تفصیل معطوف علی است و حق تفصیل است که در ذکر بعد از
بوده باشد چنانچه معترضین عطف فعال اربنای و در کلام مذکور و نادیدنی و تفصیل
دست آن ابی من اهلی بقا چنانکه از تفسیر آن ظاهر میشود و نه اول قول فرج عین یکدیگر
و تعقیب و بعدتی در میان میگذرد برین وجه تصریح کرده اند و عطف معنی آید و اقله
است که فرج پیغمبر علیه السلام در و حق که در کشتی نشست مشا به که در کوفان قنای
طنیان کرده که هر کس را گرفت نمی پسر او را نه اگر در کاه احدیت گفت بار خدا بجز
که پس من از اهل منستی یعنی منرا و او آن است که چون مرا بکشتی عصمت و معرفت خود را
نجات دادی و در این کشتی معانی خطاب در رسیدن در کاه احدیت که گفته اند صحت
انده علی غیر صلا یعنی او از اهل تو نیست و منرا و اهل است تو نه از بد رستی که گلهای او
از صلاح و سدا و یکبار است بگذر تا ببلای غرق که فاسد شود انده خدا اهل المکدر
شهر الله که کید این کلمه بان با کز روی آورده در شهر رمضان و قربان امری بود در

عقد و ترو و شکسته کنی بود باشد تا مقام اقتضای کید کند میسر آید و که در باب اول
کلام باشد از آنچه ظاهر آن معانی آن میکنند و منکر آنجا نشین امری که گوی اخبار آن برشته
باشد بواسطه طهر طهارت اخبار آن از جمعی که روی سخن بر نیت کتیر از آنکه اگر منکر
می شود نسبت بان بر آنکه مسلک کند آید آشنده مثل آن بی عطف مفهم در صلاح کوشای
و کبر کفر از خطاب شقیق نام مردی که با آنکه یقین پیدا نداشت که بنی اعلام او بهتر بود
و نیز با او در و توجی که بگفت این من مرده است نیزه خود را بر من است که ترفی
پر و ایاز روی ایشان نه داشته بود است یعنی بد رستی که در میان بنی اعلام تو نیزه
در آن هستند و نیزه با او اندک کتیر را از آنکه اگر تو مسکون پیروی میخیزد بی بر او
بمقابل ایشان نیزه نمی تو نیزه خود را راست میگری پس چون حضرت می آید اگر در بعض
خطاب ایشان بود و نه ملاحظه کردند که اصلا در استعد او لا ارم شهر رمضان نیستند
و تهنیت وقت گلهای بواسطه اظهار روز و در آن صدمه در او نیکند و طهارت است
و خوشحالی که در این ششم و در مبارکی که تصفیر امر ز شریک است قبول طاعات است
و عواست از ایشان ظاهر نیستند یعنی که منکر و بان باشند حال ایشان از آنکه
تشنه کرده اند و این را در منور خطاب مسکون در آورده اند تا بقیه یعنی باشند ایشان از آنکه
بهرترین توجیه بان بود و نه و انده آنگاه که کم بان گفتا کرده در مقام ایهام آن
و از راه قدیم سخن تو آورده اند و می تواند بود که تا کید مذکور موافق تحقیق ظاهر باشد
زیرا که در اخبار و ترو و ایتان در اقبال و قرب و رمضان نیت اما اتمان اردو که
از راه پیروی که تصفیر غیر سعادت امر تو می کنی که بان و شوال عمت الهی نسبت

بریند کانت اکتفا نه داشته باشد و ترود و کنت داشته باشد یا اگر خطاب کج
منافین باشد از قبل قلب جمعی که مشتق با مری باشد که اتفاق آن نه داشته
باشد و اسناد اقبال را آورده اند بیشتر با آنکه عبارت که اقبال فعلی شهرت
بجایزه عقیدت که عبارت از مجاز و در نسبت یعنی نسبت دادن فعلی بجزئی که در واقع
فعل آن نیست ایجاب حلاقه و مناسبتی که بفعل آن داشته می تواند بود که اسناد
حقیقی باشد و ادعای مجاز و در طرف شده باشد یعنی از طریق اسناد که عبارت
از اسناد و سند الیه است و در معنی فاعلی مستعمل باشد اما در سند بر نیوی که از آن
ترتیبی یکی از او شده باشد بطریق مجاز و در معنی حقیقی کرده آورده اند و عبارت
عبارت و اما در سند الیه بطریق استعاره یا کنایه که تشبیه شده باشد شهرت
در ترتیب نزدیکی با فاعلی کرده و با یکس داشته باشند و اکتفا شده باشد در کلام
یک تشبیه تنها و هیچ کدام از تشبیه و ادب تشبیه مذکور نشده باشد چنانچه
استعاره یا کنایه است و اثبات اقبال از برای او بطریق نقل باشد که عبارت از
اثبات بعضی از لوازم تشبیه از برای تشبیه تا دلالت بر تشبیه کند و کلمت که
حقیقی باشد و هر یک از طریقین نیز در معنی خود مستعمل باشند و اقبالی باشد
تتشبیه و در بلفظ فاعلی که عبارت از تلبس شهر رمضان است تلبس نیز یکی
تلبس در بلفظ فاعلی مثل تلبس آن مواد با قبال و استعمال شده باشد و اگر
که موضوعت از برای تلبس فاعلی از قبل استعاره تشبیه مثل او را که مقدم بر
و موافق اثری که تشبیه شده است برود و فاعلی که مخاطب را امری داشته

بجالی

بجالی شخصی که در وقت اراده در وقت بجا می آید پس استعمال شده است الفاعلی که در
مقام مستعمل میشود همان معانی خود و انچه اعلم و انما و شهرت باید که بواسطه
زیادتی اتفاق آنست با و از سایر ما هم چنانچه از حدت مشهوری که اهل سنت
و تشبیه یکی نقل کرده اند فهم آن میشود و حدیث ایشان آمد تعالی بقولان
العصوم طی و اجزی علیه یعنی برستی که در نزد من تعلق دارد و برای او نیست
و می تواند بود که اشاره بان باشد که رمضان یکی از آنها هم می خواست بموجب معنی
که روایت کرده است شیخ بزرگوار محمد بن یعقوب الحلینی مدلس کرده در کتاب فی
از روایان حدیث از احمد بن محمد از احمد بن ابی نصر بن شام بن عالم از محمد بن سالم که
گفت بودیم با نزد امام محمد باقر علیه السلام که تبریزی اسم رمضان بر زبان جاری شد
انفرت فرمود لا تقول هدا رمضان ولا نهاب رمضان ولا جاد رمضان
فان رمضان اسم الله سبحانه و تعالی وهو عز وجل لا یحب ولا ینهیب لیکن
قولوا شهر رمضان الحدیث یعنی رمضان شهر است که گفته و گویند که این رمضان است
رفت و رمضان آمد چه اگر رمضان است از نامهای حق تعالی در قرآن و آمدن اسم
آن بر خدا جایز نیست هر گاه که از آن کورس زید گویند شهر رمضان یا ماه رمضان
فان التقی من حرم عقدا ان الله الحصار سقاوه و بی سعادی در عرومی ز
عمران الهی درین ماه که از تعریف اسم آن با لغت لام حین فهم میشود و می آید در
عربت مقرر شده که هر گاه مبتدای اسم آن و انوش معرفت با لغت لام واقع
شود خواه الف لام حین باشد و خواه الف لام با ستر آن اتفاق افتاد و عمر آن میکند

در جزیره مثل الامر زنده و البجاع عرذ که افاده کرده است مخفی بودن امارت زاور
زید و نجافت را در عرذ و قانا بر تقدیر استعراق بودن اهل لام بواسطه آنکه نزد
آلت که بگویم کل امر زید و کل بجان عرذ و اما بر تقدیر نیست بواسطه آنکه بدین
که جنس امیر با زید تقدیر است جنس بجان با عرذ و بر تقدیر اختصار مذکور نمیشود
از روی مبالغه در شقاوت عرذ و میت که از آنکه شدت شقاوت ایشان بر است
که کوی خرافات کن کس شقیقت و شقاوتها در ایشان نیست و تصدق اهل تقام
و مسالم است لال کرده اند یعنی لطیف مسکین بر فقر آردین فقره بنابر آنکه معیار
میان مطوفه معطوف علیه شریعت بر آنکه مسکن فقر فقره اند چنانچه مذکور است
و بیاید و انت که خلاف نیست در آنکه هر دو مسته یکند اند و این معنی که توت سال
عیال خود داشته باشند و کسی نباشد که ایت ترا حاصل آن بخت سال ایشان تا
که خلاف در آلت که کدام پرتن حال ترند که مال آنکه که بدان تحصیل قوت
یکروزه توانند فراد عقب از علماء اهل سنت این سکت بر آن قدرند که ایشان
مسکین اند و بوجهی نیز با ایشان موافقت کرده و از علماء امامیه در همین معنی
طوسی قدس سره در نمایه الاحكام و این چند و سلا نیز این مذکور در اختیار کرده
و است لال کرده اند بر مطلب مذکور بقوله تعالى اذ مسکینا ذمیرا یطلبون و اما
کیست که از غایت ایجاب بر فاک افاده باشد حال فی الصحاح و مسکین
مترابه ای لاحق فی التراب و با آنکه بعضی از شرای عرب که در قوتی بر کلام ایشان
در شرف و اثبات عالی از برای فقر کرده اند چنانچه گفته اند اما الفقیر علی الذی کانت

حلو بند

حلو بند و حق العیال و ما تبرک له سید یعنی آن فقری که طوره او یعنی شیری که از صورت
او حاصل میشود آنقدر است که عیال او را بسن شده و از برای او قلی باقی نماند که فقر
او باشد و در صحاح آورده که عرب میگوید ما له سید و لا یهدی لاجل و لا
کینه و جمعی دیگر مثل اصمعی و شافعی از علماء اهل سنت و شیخ محمد بن ادریس علی
امامیه بر آنند که فقر ایشان حال تراند پس شیخ ابو جعفر طوسی در مبره و خلاف
بر همان این مذکور کرده است بچند دلیل اول آنکه حضرت قوت در کلام محمد درجا
که ذکر هر دو طایفه کرده است ابتدا بفقیر کرده قال الله تعالی انما الصدقات
للفقراء و المساکین و ایتدایان دلالت بر بزرگی و ایتی اتهام دارد ایشان این
درین مقام نیست مگر بزرگی اقی ایجاب دوم آنکه حضرت معصومین صلوای علی
از فقر و دوری کرده اند و در مقام استغافه از ان در آمده و سکت رکنش
کرده اند و به عازق خوانسته که اللهم اجنی مسکینا و امشی مسکینا و احرفی
فی ذمیر یعنی بار خدایا مرا در زنده کی مسکین برار و در سکت میران و در سکت
و در زنده مسکین محشور ساز پس بر او بفقیری چیزی مطلق باشد که لازم
دارد ایجاب بجنق ابواسطه و بوجه تحصیل قوت لایوت که الفقیر سواد الوجیه
فی الدادین کنایه از انت در او مسکین آنکه آنقدر که رفع ایجاب ضروری
درشته باشد و بجهت قوت لایوت محتاج کسی نباشد پس بود **سوم** آنکه فقره آن
از فقراست یعنی نخستین استخوان پشت و ظاهر است که طاقت و شکبایی
سخته میشود که نهایت ایجاب که عبارت از چیزی مطلق حاصل شده و این

با آمدن دکن از لایل ختم برین جواب گفته اند که آیه چتری مطلق الاثم نام
و اثبات مال از برای فقیر که در شعر بیجا واقع شده است معارضت بآیه سینه که
مستحق ثبات مال از برای مسکین است قال خالی اما الفیقه کلمات المسکین
و حق آنست که مسکین بر ثبات مال تراست از فقیر نه به اول رجحان و اولی
و لایل مذکور که جواب از آن گفته شد بلکه بواسطه حدیث صحیحی که شیخ ابو جعفر طوسی در کتاب
تهذیب حدیثی روایت کرده است از محمد بن یعقوب کلینی از عقی بن ابراهیم از محمد
محمد از اصبغ بن خالد از عبد الله بن یحیی از عبد الله بن مسکان از ابی بصیر که گفت پرسیدم
از امام یحیی مطلق امام جعفر صادق علیه السلام از فقیر آیه کریمه انما الصدقات
للفقراء و المسکین که مراد از فقیر درین آیه چیست مسکین کیانند آنحضرت فرمود
که الفقرا الذی لایال الناس و المسکین اجد مند و البائس اجد دم یعنی فقیر
آنست که از کسی طلب کند و مسکین را مشقت و تعب در تحصیل معاش
چیزی از فقیر بیشتر است یا پس از هر دو بیشتر و قول حضرت که فقر آنست که طلب
کسی کند ظاهر آنست که نیاز از آن باشد که او را اندک مال یا کسی باشد که با آن عفت
کند و الا احتیاج بقوت لایبوت مانع عدم طلب خواهد بود و قول حضرت که مسکین
مشقت و تعب چتری از فقیر است کنایه از آنکه مسکین آنست که هیچ چیز در دست
ندارد که با بقوت لایبوت او کند و ترکیبی که از حاصل آن صدق تو آنست چه با
آنکه چتری داشته باشد اما از فقر کمتر عطف جمع علیه است بر اینها که قابل بفرقند
و اتفاق دارند بر آنکه یکی از ایشان بیاید یعنی بی جز مطلق باشد چنانچه شیخ فرمودند

از لایل

در بیان تصریح بان کرده است و کلام جمیع نیز بان مشتمل است اگر مراد آن نباشد پس
بشرح آیه سینه گفته اند که مرشد و بی نخواهد بود و نهایتش تا برین وجه فقره دیگر از کلام
که ای بس اجد هم شکل میشود چرا که معنی این فقره آنست که بایس را مشقت و تعب
بی چتری از هر دو بیشتر است زیرا که بجهت بیچ می مشقت است و غلظت که بی
مشقت عظیم است که آنکه زیادتی مشقت بایس از بگذری بی چتری نباشد بلکه مشقت
بی چتری و بجز از تره و در تحصیل معاش و مثال آن باشد و تفاوت چنانچه فقر از اجد
کرده است و اجد اعلم و بیاید و انت که فایده عطف در آنکه فقر و مسکین هر دو
یکت میبندد یا غیر یکدیگر اند از برای که بر خلاف مذکور مرتب میشود آنست که اگر کسی
که نکات مال بر اوصاف شکران که مستحق نکات اند تقسیم نماید بآنکه که چتری فقیر
و مسکین و بدیاد و میت کند که بعد فوت او از مال او چیزی باقی نماند و نهند یا برون
یکت علیها از جمله او ای آن بر بی آید یا نه و فایده عطف آنست که امام علی علیه السلام
و اگر کسی بزرگ کند که تصدقات خود را همیشه بفقیر میسازد یا بشاید و وصیت کند که
او بس که بدهد بکدام علیها بیداد و بعضی گفته اند که از جمله مواضعی که فایده عطف
در این ظهور دارد گفته است چه آیه گفته و دلالت بس که این دارد که او الهام مسکین
بر تقدیر تراوف حرف آن بر هر یک از فریقین جایز خواهد بود و بعضی از مشایخین
ما مثل شیخ محمد بن محمد علی غنوی فایده عطف را در ماده مذکور کرده اند گفته اند
که آیه بدهد تا این بفرق تزد دلالت بر اختصاص بجهت العریقین ندارد زیرا که هر گاه
دارند بر آنکه هر یک از لفظ فقیر و مسکین هر گاه در کلام تنها واقع شود شامل هر دو فقر

است خلاف میان ملا و آنت که باجی که هر دو اعطایا هم مذکور باشند مثل آیه است
و مثل آن هر دو یک معیت اتفاق در عبارت ارتکاب شده یا هر که ام معیت که
سبق ذکر یافت و شیخ طوسی غیر او تصریح باین معنی کرده اند پس چون در آیه گفته
لفظ ساکنین شهادت شده با اتفاق معنی ام از آن مراد خواهد بود و خلاف مذکور
در حکم مستحب از آن مایتری نخواهد داشت و درین دو نظرات زیرا که حقیقت بود
معنی ام کماهی که شما مستعمل شود در معنی منفی چنانچه شیخ شهید در بیان تصریح بیان
کرده و بر تقدیر تسلیم ظاهر است که استعمال مذکور عرفی باشد و چون وقوع آن در
بعضی مملوالات الله علیه ثابت است ایستواند بود که اتفاق که مذکور شد بعد از این
بیشتر شده باشد بلکه ایستواند و الامیان ملا خلاف نمیشد و در جواز بدل کلمات
بعضی احوال آنکه خلاف مذکور مشهور است تا آنکه علاوه در کتاب قواعد الاحکام شده
بتوقف خود در آن کرده و ایضا اگر اتفاق مذکور ما در آن نباشد در زمان پیش از
علیه و الا نیز آنچه ثابت شده است لال بر بیت طبر و روایت میفند که گذشت از عملیه
استقامت عاری خواهد بود چنانچه برابر باب طبع سلیم مخفی نیست و باطله بحث مذکور است
تساخرین بغایت بیعت و ائمه الهادی و و ترو الکبار که مراد توجیه تعلیم و امر است
و کبار جمع کبر است یعنی بزرگ اعم از آنکه بزرگ کبب یا دینی عبارتند یا کبب بر
در شان مثل استاد و معلم و مصلو اراکام که بعضی از علماء هم را در مقام مفسرین مقرر
درستند که کمال ایشان عوام باشد و ظاهر است که مراد بر هم مطلق فویشان دنیا
باشد که بر تراتبی و خویشی او دور باشد و سبب حرمت کمال شود و مؤید است

علی بن

علی بن ابراهیم در تفسیر آیه فعل عظیم ان قلیتم ان تصدوا فی الارض و تقفلوا احوال
کلمات که آیه مذکوره در شان نبی امیه مذکور و نظرات بواسطه توجیه و در تفسیر آن
ایشان نسبت باین اهل بیت علیهم السلام بر نسبت فویشی نبی امیه باشد و ظاهر است که
دور تر است از آنکه احتمال حرمت کمال و زنا شوهری میان ایشان کمال **مترجم گوید**
و همچنین مؤید عموم مذکور است آنچه در تاریخ ابن عسکون نقل شده که هندی عیاشی
حضرت امام موسی را از زمین بیخدا و طلب داشته بچشمی امر کرده و شبی او را از خانه
ایمیر المومنین علیه السلام این آیه را بر او میخواند چون بیخدا شده بیخ را از او خوانده
نقل و گفته مذکور را بدو کرده و با او از خوشش آید او را خواند و او را بر او امام علیه السلام
فرستاد و کرامت خاطر او نموده نزد من حاضر ساز چون امام علیه السلام آمدند همه
برخواستند امام را در بعل گرفت و تعلیم بسیار نمود و نزد خود بجای او گفت ای ابو
امشب بد تو امیر المومنین علی ایجاب ایم که این آیه بر من میخواندند و انتم که کبب
تسلیش خاطر لیت که از من توبه رسیده و بر شود که عهد کنی که بر من و اولاد من عقیده
مخافت خروج کنی و ائمه امامت را از من کبب آری من تا آنکه خاطر تو نموده و
در تشریح تو بزرگوارم حضرت فرمودند و الله لا عقلت ذلك ولا هو من شتافی
برخی کبب اند که تا غایت در آن مقام نشده ام و آنچه تو بخاطر آوردی که کار من نیست همه
گفت راست گفتی ای بیخ بریز و سر بر زمین طار از تو از کبب و در آنگاه امام فرمودند
او را بیخ و از زمین که در آن بیخ گوید همان شب سر انجام کار حضرت و او را ایشان را
رو از زمین بقیه نمودم تا زمان بارون آرسید در مدینه میبود تا آنکه هر دو نفر

بیخواب آورده و در سحر و کجاست تا بر تبه شهادت غایب شده و علامه معنی این است
 آفت که آیا مناسب است و متوجه است از شما ای منافقان چون متوالی مورخان شود
 و امر سلطنت بگردان گیرید فساد کنید در روی من و قطع صلوح نماید از روی کرده است
 نفس اولئك الذین لعنهم الله آن کرده که مفسدند اعراض از صلوح نماید از روی کرده است
 که گفت کرده است هدای تعالی در آمده است از سمت آنی و ایت زاور او بگذرد
 که در آن حدیث و دیگر احادیث اربعه واقع شده و رعایت عقل آن بر نسبت
 با ایشان یکی و انسان باشد در عرف از احسان گویند اگر چه نسبت سلام باشد چنانچه
 پیغمبر صلوات الله علیه فرموده و صلوا ادعواکم و لو بالسلام و هیچ سنگ نیست که بر سر
 یکی و احسان پیش کند متعین ثواب پیش از پیش فرما بود و نحو اعلى ما یتام الناس
 حسن الخیر الخیر عبارت از شوق نفس و میل است بسوی آن احسان بخفیف نون معنی
 رحمت و از آن با خود است همان تشدید بون که یکی از اسامی عزت تعالی معنی رحمت
 و فی الصحاح بجهن علیه ای ترجم پس معنی کلام این خواهد بود که هر بانی و ترجم نماید بر
 مردم تا ایام شما مشمول هر بانی و ترجم باشند و انفسکم هودن با احکام اعتبار
 کرده اند درین فقره تشبیه و توفیق که ملامت نفس از خدا سبانی بر عمل صلح دارد و توفیق که ملامت
 روح بر او ای بین دارد و یا کلام استخاره با کفایر باشد و ذکر کلوهها بحیل این و
 آفت که درین فقره رعایت استخاره با کفایر نشود چه طریقی تشبیه که نفس و شی
 بر هودت هر دو مذکور است و استخاره با کفایر چنانکه گذشت است که سوسانی است
 امری از ارکان تشبیه که در بنا شد بلکه کلام تشبیه یعنی است که عبارت رعایت تشبیه

میان دو شی با عدل شده است برین می آید و است فقره و دیگر از حدیث را که
 فیصله من او را دم چه تشبیه شده است پشت ایشان در عقل که با آن بر پشت حیوانی که
 بر اسطرسیماری بار که با بر باشد و او ان تشبیه در کلام حدیث است و لا بد هم
 در صحیح یعنی قریح و ترس است که بر دو هم تشبیه و او یعنی خودم باشد یعنی پشت
 ایشان را با تشبیه میکند و که فایده از زمان باشند از آن چه از عرب بگوید بر وقت
 علامه فرماید و باشد او را انقوتان و لو بقیح التمر یعنی در لکان بیش تره که لکان
 با هم خود از کلام حدیث فایده صاحب کتبه او را درین مقام و او عالی دانسته
 یعنی برین تشبیه از خود دور و او را تشبیه و وضع را در همه عالمی که برین تشبیه
 بدل لغت فرمایند و بعضی محققین او را او را و انقراضی دانسته اند و بعضی
 گفته اند و او را علامه است معطوف علیه حدیث است الا تعاد و کلام درین تقدیر است که
 انقوتان و شیخی و لکان بشو قمره بجهن حدیث مشهور الطلوع العلم بالصین گفته اند
 که درین تقدیر است که الطلوع العلم لایم یکن بل الصین و لکان بالصین یعنی طلب کنید
 علم را و در تحصیل آن کوشید اگر چه در مکان چون باشد یعنی بواسطه تحصیل آن تشبیه نون
 بکتاب چون را که از همه بلاد دور تر است مشتمل بایر باشد و شیخی یعنی لغت است قال
 فی الصحاح التوق ما کسر نصف الشی کان لا قراب من ادی سبعین فریضه مشهور
 که در سبعین درین مقام همین عدد عالم را داده شده است که هفتاد است و او آسیای
 یک فریضه درین راه معاد و شویان و ای هفتاد فریضه مثل آن کند و راههای دیگر می تواند
 بود که سبعین کفایر از عدد بسیار باشد چه در میان عرب مثل شده است که هر که در آن

در حدیث تشبیه نون معنی
 رحمت و از آن با خود است
 همان تشبیه بون که یکی از
 اسامی عزت تعالی معنی
 رحمت است

پنجم بر کثرت عدوی کثیر از آن بسبب این میگویند چنانچه در باب پنجم در آیه کریمه آن استغفار
 لهم سبعین مرتبه علیٰ لیفاهم طم که در شان همین کفار و منافقین قرار شده یعنی
 اگر استغفار کنی ای خدا از برای ایشان مغفرت ایشانرا بفرما در توبه از حدی خود و اگر
 که چون ایشان زان بستان آن نیت هرگز در مومن آرزوش و مغفرت آنی در تو آید پس استغفار
 در میان بکثرت استغفار عمل کرده اند و خصوصاً در هنگام دعا و از میان باقی عدو با
 بواسطه اینجمنی اختیار کرده اند در کلام بعضی برین مذهب در است که در سبعین مرتبه استغفار
 احوال که سبب است بعد و دعا که علی که عشره است تکرار یا قنات یعنی هفت و در توبه
 مکرر شده است و هفتاد حاصل شده اما اگر عشره که دعا که است بواسطه آنکه
 مخارج کسور است که عبارت از نصف وقت پنج و جنس و مدسین سبع و شش است
 و عشره است حال و در هر پنج که عبارت از اقل عدوی است که آن کس از آن عدو
 بیرون آید مثل سکه پنج وقت است چهار که پنج وقت است چهار که پنج وقت است
 و برین قیاس است بواسطه آنکه جمیع اعدا و منافق و عاصی با عاصی با او حاصل شده
 تا بیکر آنکه توبه یا بیشتر یا با عاصی و مکرر هر دو پنج بجهت بعد از لحاظ اعدا و ظواهر
 میشود و اما اینکه سبب اهل عاصی است در احوال و در یکیت تا از آن که اکثر
 نیت بواسطه آنکه کمتر عدو فردیت است اعدا که بر اکثر اقسام عدو استمال و در هر که
 عدو یا زوج است یا فرد یا فرد او است یا فرد اول یا مجزوات یا غیره و در این
 ارجح است و زوج العرف یا است یا از اید یا نفس و سبب بر جمیع این است که شش
 آلا زاید و فردی اولی **مترجم** بیان این احوال آنکه در باب علم حساب عدو در این

مترجم

مترجم شده و اتموج عدوی میخوانند که لغت صحیح داشته باشد مثل چهار نفر است
 و دو که لغت صحیح است از فرد عدوی که لغت صحیح نداشته باشد مثل سه و پنج و از فرد
 اول عدو فردی که عدو غیر واحد که عدو آن تواند که یعنی هزاره اعدا عدوی بود
 باشد که شمار ابرو ای آن تواند که در چون چند مرتبه از آن کم نماید چیزی باقی ماند مثل
 پنج و سه که چون دور دور مرتبه از اول یک مرتبه از ثانی کم کند یک باقی میماند و از فردی
 غیر اول فردی که غیر واحد عدوی پنج یا نیت شود مثل که چون سر از مرتبه از آن
 کم کند چیزی باقی میماند و از عدو و فرد عدوی که جز داشته باشد و جز عدو عدو
 که چون او را در نفس خود ضرب کنند آن عدو حاصل شود مثل چهار که در جز است
 و در که جز او است از غیر جز او که جز نداشته باشد مثل پنج و شش و از زوج
 زوج آنکه قبول بیعت بعد و صحیح کند یا واحد مثل چهار که لغت صحیح است و نصف
 دو و اعدا است زوج الفرد آنکه قبول بیعت صحیح کند اما واحد قبول از قبول لغت صحیح
 بود که باید آنکه مثل شش که لغت صحیح است نصف سه است اعدا تمام عدوی است
 که چون اجزای عاصی از این کسوری از آن که عدو آن تواند که صحیح کند برابر آن
 باشد مثل شش که اجزای عاصی آن لغت صحیح است که است وقت که در است است
 یکیت و حاصل جمیع ایشان شش زاید آنکه حاصل جمیع اجزای عاصی او زاید بود
 شود مثل دو از ده که چون لغت صحیح است شش است با شش که چهار است و بر این است
 و سد شش که در است صحیح کنی پاره حاصل میشود و ناقص آنکه حاصل جمیع اجزای او
 کمتر شود مثل چهار که حاصل جمیع لغت صحیح است و کسری و یک مرتبه از او است

سبع و چهل این است م سالی آنچه استنشاده در ضمن ذکر آن م نه که در بطور رسیدند
تقل الله مینراغه نقل شدن ترا نوی عمل کنایه از بسیار حسانت که تحت اعمال صالحه است
و رایج آمدن آن بر اهل سینده و بیاوردت که میان اهل اسلام اختلاف است در آنکه میزان
در آوردن اعمال کشیدن آن در آن نشا که قرآن و حدیث بان نقل است بجز نخست
آیا کنایه از بجا آوردن آنست از نوی صل و انصاف که کدام رجحان دارد و دیگر
و بطریق جان پتیر از آن کشیدن برابر نشده است تا آنکه در واقع صریح اعمال اول
دری آید و برابر نوی حقیقی می باشد بطریق بسیار اجناس یعنی شقی اول اختیار کرده
و نه بجز خود ساخته تا بکار اعمال از متولد عرض است عوض قابل کشیدن برابر
است بهمه اهل اسلام بر اعمال ثانی رفد کند و کلام را بحقیقت عمل نموده بواسطه
آنکه در قرآن و حدیث و صف آن بسکینی و بسکی واقع شده و عمل بسکینی و بسکی بر
و عدم رجحان بحسب کثرت وقت عمل بسیار در راست بعضی ازین ن بر آن رفد کند
که صحیبت کرده اند و نه همای اعمال بر زن در خواهر آمد و بوی کفنه اند که نفس عمل در
نش بصورت جسم در خواهر آمد و اعمد علم الوریع عن قارم الله بیاید است که صحیح
حقیقتین و ربع را چهار و بر و مرتبه آورده اند **اول** و ربع ارباب توبه و انابت است
و آن ارباب است که اینکس از فسق و شاهی باز مسدود و اهل آن می سازد و که کو اهل
ارباب شریع ظاهر قبول نمایند **دوم** و ربع ارباب صلاح است آن باز داشتن
خود است از ارتکاب امور که کشید در عیلت بجز آن بوده احتمال عیلت در آن
رود از خوف که مباد از ایشان امری صالح نشود بی اطلاع ایشان که در واقع قائل

بنی

بشرع اشرق است باشد چنانچه عرب گوید من دفع حول الحی او شلت ان یدخله
یعنی کسی که در حوالی غنچه و سیر کند پیم است که داخل شود کنایه از آنکه مایه در آن
گروید که مباد داخل آن شود و مورد اقران کرد و در حدیثی از حضرت مقدس
روایت شده که در مع سیا و ملک الی سایر بیک یعنی و آنکه امری اگر فعل آن
ترا در شکت اندازد که مباد اگر در آن ترا در شکت اندازد که مباد اگر در آن نشوید
نباشد و بعضی بجز ترا فعل آن در شکت نیندازد و بعضین وانی که ترا بجز است از شکت
آن **سیم** و ربع متیقین در باب تقوی عفت است و آن عبارت از باز داشتن
نفس است از ارتکاب امری که هیچ شکت در عیلت بجز آن نباشد از ترس آنکه
مباد امجد مورد عوام شود و چنانچه اسادت با نسبت کلام بجز نظام خلاصه کانیات
صلوات الله علیه و آنکه لایکون الرجل من المتیقین حتی یدع مالا با من به
مخافه مباد با من یعنی کسی در زمره متیقین و اهل تقوی در نمی آید تا و آنکه در آنچه
در کتاب آن متیقن مقصودی منشی از عیلت شرع حیت بواسطه ترس در انقاد و
یا امری که مقصودی داشته باشد مثل آنکه حکایت کردن از احوال مردم که هیچ شکت در جوا
ترک آن نیست که مباد بخر بیفت شود **چهارم** و ربع صدیقین و ارباب صدق
یقین است و آن بزرداشتن نفس است از جمیع آنچه غیر خدا می قائل است **پنجم**
و یکی او شدن و در هر دو کز مستن او را دیدن از ترس آنکه مباد اخط از عرفی
در غیر اید و کز معبود حقیقی حرف نشود و نفس بلی مشغول شود که نفس حصول ترس
نباشد فان ذلك عندم حسرا من عظیم و را اربع در کلام مقدس حضرت مصطفی

درین جمله میانه بود که مرتبه اول باشد از مرتبه اول بعد از کرده پرت بر آن برآید
تکلف نیست و اگر مرتبه دوم و سیم نیز آید و شده باشد چندان دور نخواهد بود
و رسول الله علی توکل قون یعنی جانب راست قال فی الصبح القدر الحاضرا
و ذلك فی سلامت من دینی ذلك اشارت بشبهه امیر المؤمنین علیه السلام که کلام
سابق نیز بر آن دلالت و انحاء است فی درین فقره یعنی من است چنانکه در آیه کریمه
ادخلوا فی ایم قد حلت من قبلکم و الا لمن فی النار مفرین گفته اند که فی در فی ایم
یعنی من است من یعنی فی است چنانچه در آیه کریمه اد اودی للصلوة من غیر الجمله
انچه است **نمایش اول** بیاید است که کلام حضرت امیر المؤمنین علیه السلام
یعنی و عطا با تقدیر آن جنس صحیح باشد چنانچه سبق ذکر یافت اولیست از عمل آن
نوع مافقی هر که تعیین در لغت عرب بیشتر وارد است بلافاصله از من آن بیشتر حاصل
چنانچه بعضی آنرا مجازند استند و بر تقدیری که مبرجی باشد متضمن حذف و انحاء
در کلام نیست بخلاف مثبت نزع مافقی قرائت که تعیین حقیقی است بی متضمن انحاء
در کلام نیست چنانچه مثبت که لفظ هر دو در معنی استعمال شده باشد تا مجاز باشد
یا اگر بواسطه فاعده معنی دیگر لفظی در کلام مقدر باشد تا در کلام اعماری شده باشد
بمگر لفظ همان در معنی حقیقی مستعمل است پس مقدره بالا مالا از آن معنی حقیقی است
طبیعت آن معنی دیگر مقدر شده است بی آنکه لفظ مذکور در آن مستعمل باشد یا لفظ دیگر
در کلام از برای فاعده آن مقدر باشد پس خطاب بر تقدیر تعیین در معنی خود مستعمل است
نمایش از متعدی شدن آن جنس فهم شده است که معنی و عطف نیز تبیین آن مقدر است

کبری

که باقی آن متعدی نسبت به چنان در آیه کریمه و لکبد الله علی ما هدمکم از منین
کلم تعیین معنی هم کرده اند لفظ کبره در معنی خود استعمال یافته است از متعدی شدن
یعنی یا فاعله که تبیین آن معنی حدیث مقصود است بی آنکه از کتاب عاری شده باشد
یا اعماری در کلام معنی باشد که اگر بگویم دلالت لفظ بر معنی تبیین معنی حقیقی نیز
مجاز است چنانچه بعضی بر آن فرموده **نمایش دوم** است که آنچه در آن نش پوزن
حق بی نفس اعمال است نه تحایف عمل چنانچه ذکر شد و آنچه در آن ذکر شد که کلام
عرض اند و پوزن در آمدن اعراف در معروض قبول عقل در معنی آیه کلامیت عام پسند
استیاء و حقیقت که بحسب ظاهر صورتی یافته و آنچه واقعیت است اهل تحقیق بر آن فرموده
است که اصل استیاء و حقیقت آن امر است متغایر صورتی که در لفظ جواسس ظاهر است
صورت عبود که میبندند در معروض ادک مداد که بطریق لباس در می آید و گاه است
که آن صورت بحسب اختلاف موطن تبدیل مکان تغییر یا تقریبی آید و بصورت دیگر که
آن اصل حال خود است که در هر مکانی بیاسی عبود است و هرگز خود را بصورت
نیاید چنانکه گفته اند لون الماء لون اما فاعله یعنی کتاب تابع رنگ فاعله است
و اختلاف اعراف مقدره و اعراف مختلف در معنی آیه اما حقیقت اصل آن که بعضی تغییر
از آن بیخ میبندند و بعضی و جهش میبندند و بعضی و جهش میبندند امر است که در کلام
و عبود کسی بی آن فرموده است پس در آمدن آنچه درین نش در صورت عرض است
در نش دیگر بصورت وجه جسم مکن باشد و در معروض استیاء و بنا شده نش پوزن
که آنچه در اجسام بحسب اعراف و میبند و چون در معروض ادک حسن مشرک در معنی آیه بعضی

لوازم چیست که لازم آید آن نجاست من بودن بهیات خاص و وضع خاص و بستگی
که بواسطه درجی نزدیک میاید و در او اشغال آن دور میشود و از آن عاریت آنچه
در پیداری بصورت علم مشاهده میشود که از متواتر حضرت کاه است که در جواب پیشتر
سیر مینماید از برای آنکه در باب پنجم استیرد که در جواب بیده شود و بعلم تفر میکنند
و عا پر است که در هر وقت اصل یک فرست که بحیث اختلاف موطن و باقیان
نت بصورت خلقت جلوه گرفته است و در پانتهای غیر کرده در آمد و نه غماضی
پیدا کرده است در موطن لباس عریضت را اختیار کرده با آن اعتبار عرض میکنند
و در موطنی کموت جوهریت در آمد و با آن نسبت تقریر از آنچه هر میکنند و آنست
کتاب حقیقت امر که در بیشتر این ظهور خواهد یافت صاحب وقت از اجاب آورده که در
تقریر شیر علم است که هر دو تکرار کند از کثرت نفع هر چه که بیشترند او شراب جنایت
و سبب علاج و قوت بدست علم نیز میزند او شراب و عاریت سبب علاج است
دیوئی اعزوی الله الموفق **انچه** میخواند بود کفی در کلام حضرت در آن عرض
کفی سلامت من اینی در معنی خود مستعمل شده که ظرفیت نهایتش ظرفیت آن بطریق مجاز
باشد در تحقیق بچند **اول** بطریق استعاره سه گفته شده باشد نسبت
در بیله شاد حضرت امیر علیه السلام بودن دین در هیچ شدن هم جلالت آنست
مطرف بظرف استعمال شده باشد بنیاتی که مرتبت از شهادت و اسلام بودن
و صحیح بودن ایشان هم بنیاتی که مرتبت از مطرف و طرف معارف ایشان
با یکدیگر و گفته شده باشد از الفاظی که بار او مشبه است در آن لفظی که در اول

بر هیات مشبه عدد است باقی بقیت آن در ضمن الفاظ سور ملاحظه باشد و در
لفظ مذکور در معنی واقعی مستعمل خواهد بود یعنی مجازی **سیم** بطریق استعاره گفته
که مسلم بودن آل شهادت تشبیه شده با آنچه ظرف عمل شیخی است و ذکر لفظی مجاز
آن شد چنانچه بعضی محققین از باب تفسیر آیه اول لکن علی هدی من و جهنم با برین
توجه کرده اند و معنی تمام استعاره مذکور در او حمل پیشتر گفته است و در بنیام
بشخی طویل الذلیل است که مقام را کجایش از آن نیست از او استی که بر طول نوشته شده
نه که راست و کسی که طالب آن باشد به آن کتاب جویند و الله الهادی **حدیث هشتم**
روایت شده است بسندی که مقل است پیشتر ذکر است **ابو جعفر طوسی** مدینه را از
شیخ یحیی شیخ میخند علی از حدیث شیخ صدوق محمد بن علی بن بابویه القمی از محمد بن الحسن
بن الولید که علامه رجال کلم بر تقد بودنش کرده اند از محمد بن الحسن العطار این حدیث
که خود تقد داشته و صحیح مذکور از روی استنباطی است که در اسم او کرده و الله علم
از موسی بن قاسم که پیش از آن گفت رجال حدیث مصنف می حد کتاب از مصنف
و این ابی عمر از ایمان ثقات رجال انداز معاوی بن عمار که بعضی تقدش است
و بعضی مدوح و ثقات که عمار و یک صد و هفتاد و پنج سال رسیده و بر سبیل اتفاق
مردند که سال آن رخ زحمت است از تهرت هر تو لدا و در سال اول هجرت و آنست
از امام یحیی ناظم ابی عبد الله جعفر بن محمد القادق علیه السلام از آباء عالی مقداران
حضرت از امیر المؤمنین و یوسف بن ابی امام المثنی رقی و المفارب علی بن ابی طالب
علیه السلام که گفت آن رسول الله صلی الله علیه و آله لینه اعرافی فقال یا رسول الله

افضیت از دید الحج فاصحی تا جعل ممل شرفان اضح بمالی ما علی به ممل
الحاج قال قلت فیہ رسول الله صلعم فقال لا انظر الی یوقیس فلان اما حسن
حراء انفقته فی سبیل الله ما بلغت ما یبلغ الحاج ثم قال ان الحاج اذا اخذ فی
جهان لم یرفع شیئا ولم یضعه الا کتبا لله له عشر حسنات و محی عند عتبات
ورفع عشر درجات تا دار کب غیره لم یرفع خفا ولم یضعه الا کتبا لله لصل
ذلت فاذا اطاعت بالیت خرج من ذنوبه فاذا اوسع بین الصفا والمروة
خرج من ذنوبه فاذا اوقف بعرفات خرج من ذنوبه فاذا اوقف بالمشر
المخرج خرج من ذنوبه فاذا اوجم الجمار خرج من ذنوبه قال فقد ورد رسول الله
صلی الله علیه و آله کذا و کذا مواجاذا اوقف الحاج خرج من ذنوبه ثم قال ان
ان تیلج ما سلج الحاج **تسج** کلام بجز نعام آن نوردیده افزونیش در زمین و پیش
پیشش اول خطا من حدیث نبوی که درستی که رسول خدا بی اصدات الله علیه و آله
مورد اعرابی گفت ای رسول خدا اعراب چه بسته بقیصد طواف خانه خدا و آدم
شواستم باین سعادت رسید و تو قیق آن در نیامدم من مردی ام بالدار بجز
تا از مال خود آنقدر در راه خدا بجز آن که تو آید بر منی تو آید و تا از تو
آن محروم غم پس رسول خدا بجا بابت و التفات نمود فرمود که ای اعرابی کوی تو
نظرن کن که اگر این کوه تمام طایق احر شود و همه راه در راه خدا ببار بابت استحقاق تو
کنی منی تو ای رسید بشوایی که برابری ثواب چه بیت امد تو آند نمود بعد از آن حضرت
فرمودند که درستی که هرگاه حاجی شروع در استعداده و تیه سفر حج نماید بر نزار

پزی از اسپانیه که در و کذا و آذکر برای حضرت وقت بازی هر بر داشتند و کذا است
بترید در حقیقت مسلمات او در سنه و کذا و آذکر از نماز مسلمات او در سنه یعنی و کذا
از کفایان او بیارزد و بعد که از مرتبه وقت او نزار و خود او در پس هرگاه که بر او
نشسته بر نزار و مرکوب او پای و کذا و پای که اگر حضرت وقت به حرکت پای او بنیسه
بجست صاحب او مثل آنچه اول نوشته بود و چون بپوشان نماز مبارک قیام نماید
کفایان بیرون آمد و چون میان مسافر و مسی نماید از جمیع کفایان بیرون آمد
یوفات آمده و توقف عرفات و بپوشد از کفایان بیرون آمد و چون وقت شتر
الحرام را بپوشد آورد از کفایان بیرون آمد و چون بی حرمت کند از کفایان بیرون آید
فرمودند که هر وقتی از هوا اقصی که از حاجی بپوشد از جمیع کفایان بیرون آید
بعد از آن خطاب با حاجی کرده فرمودند که بجاست ترا آن مقدار مال که بوسیله بدل آن
توانی ثواب بیت امد الحرام رسید **پیشش دوم** لینه اعرابی اعرابی نوحه خیره منسوبت
با عرب که جارت از ننگان باوید و مستوطنان محرومانه و مکنه شهر را عرب بکویند
و عرب اسم جنس است و اعراب جمع آن نیت بگو اعراب بجهت کرده اند نزار و بپوشد
صاحب صحیح تصریح بآن کرده انظر الی قبس ای قبس اسم که بیت در کوه منکره است
مشریفا که چون اول کسی که خانه بران که بنا کرده است ستمی بین اسم بود و بنام او
یا قس پس اگر کلمات اعرابی مذکور با حضرت در کوه اتفاق افتاد است یا حاجی که در کوه
بگوید و ظاهر آنست که نظر در معنی خود مستعمل باشد و مراد این پیشش باشد و آند راه
برل خواهد بود که معنی باید کردن بخاطر آورد است اذ اخذ فی جهانه اخذ ایجا

بعضی کفر یعنی شرع است و چهار نوع است و کسب هر دو آمد است یعنی اسباب در نماز
سفر قال فی العاصم من جهاز العروس والتفر بالکسر والفتح ما يحتاجون الیه
الاکتب الله له مثل ذلك و حسنه باشد که در جمیع اعمال او نوشته شود و در میان
بود که او از آن باشد خوب سیات و از ترغیب درجات نیز آمده علم فرج من ذوق تشبه
شده است معارف او از کتب آن و معانی از بیانات آن بر بیرون آمدن شخصی از دنیا
یا امثال آن و کلام از قبیل استخاره معراج و غیره است و می تواند بود که تشبه شده باشد
کتابان بر بیرون بیاید و امثال آن که از آنکه چنانچه آنها بدانند و میگردند کتابان
اعاط با یکس می کند چنانچه از کفر نیز و احاطت به خلیفه آن نامق است و کلام
استخاره و کتاب باشد و نتیجه و محسوس تر باشد که در حد کوفه اسبی چون
الصفا والمرد و خرج من ذوقه کفر از فرج من ذوق یعنی بیرون آمدن از کتابان
در جزای اعمال و این حدیث با آنکه بعد از بیرون آمدن دیگر کسب ظاهر بیرون آمدن
میسر نیست می تواند بود که بواسطه آنکه باشد در دور شدن از کتابان و تغییر از
رتبه و در بی خروج شده باشد یا آنکه در او بیرون فرج معارف نوعی از انواع کلام
چون که با یکدیگر نوع است بعضی بالیت و بعضی مبنی و بعضی و کتبت و بعضی فعلی و بعضی نیز
با اعتبار اختلاف آلات اعضا با نوع مختلف میگردند چنانچه از لحاظ کتابان نام
میشود از بعضی احادیث اخبار اختلاف و تعدد انواع آن را بگردید که در فهم میشود
چون حدیث وارد است که کتابان بعضی باعث تیز نفیست و بعضی تشاز نزل علی
و بعضی موجب تکلی و حسن ترقی و بعضی سبب بکند مستزنی در معنی و بعضی باعث

ترب بلاک و فاعل و بین قیاس چنانچه از امام بقی باطن جعفر الصادق علیه السلام
روایت شد که الذنوب التي تغير العلم بالعلم والتمني والتمني نزل لعم الطم والذی
تحسن الرزق الزنا والتمني تفهنت السوء مشرب الحنن والتمني ليجل الفاضلة
الرحم علامه مشهوران بعد قیاس مقرون آنکه کتابی که تغییر دهنده و گرداننده نیست
بی است که ستم و تعدی کردن شده و علو دنیا و آتی حین و غیر آن و کتابی که
باعث نزل بلا و حصول نعمت طلقت که تصرف در مال و عرض مردم از آن
مست و تعدی بر خلاف حدود است آنچه سورت تکلی رزق و عمرت از دست
نیز است که عبارات از او یعنی آنان بخلاف شرع مطهر و آنچه متناهی است در حد
میان مردم است شرب خمر است حدیث اجماع اهل اسلام بان طلقت بر
آن و آنچه متفلسف بلاک و فاعل و تربیاجیل است قطع صلوات است که سبب گرفت
پس چنانکه هر دو ای با آن در مرضی از امر حق برقی و هر دو در وی محسوس بر روی
بواسطه بعضی مناسبتها و خصوصیات که آن دو از آن مرض آن و در آن
در و مثل مندی در کیفیت تاثیر خاصیت امثال آن می تواند بود که هر فعل از آن
حج را نیز اختصاص تکلیف نوعی از انواع کتابان بوده باشد بواسطه مناسبتی که در علم
الغیوب کسی بر آن عالم نیست نموده است حدیثی که قرآنی در ایجابی علوم از حضرت
امام جعفر علیه السلام روایت کرده از حضرت امام جعفر صادق علیه السلام از ابایی
بزرگوار از حضرت عیاش بن قیس روایت شده علی علیه السلام و الا که آن سر و فرمودند
ان من الذنوب ذنبا لا یاکفرها الا الوقوف لیرقی یعنی برستی که از بکفر

کتابان کنایست که رخ آن مکنند و کفار آن نباشد و کبر و قوت بفرقات که درین
افعال حج واقع شود و اشغال این اجبار و عادت درین باب بسیار است و الله اعلم
بدرستی از دهم روایت شده است بجهتی که متعلق به شیخ بزرگوار محمد بن
با بویه القلی از حسین بن ادریس از پدر او ادریس از امیر بن محمد بن عیسی از محمد بن یحیی
الطراز کوفی که گفته و صحیح الی است از اصحاب امام جعفر صادق علیه السلام حدیث
بسیار روایت کرده از موسی بن اسمعیل بن امام موسی کاظم علیه السلام از والد
عالیه از امام یحیی عالم امام موسی کاظم علیه السلام از ابی عالی مقام آنحضرت
بزیب معلوم از امیر المؤمنین و یسویا لدین امام المشرق و المخاربه علی بن
ابی طالب علیه السلام که آن رسول الله صلی الله علیه و آله بقتل سید مرتضی
در جوار اهل مر جلیقوم تصون الجهاد الاصفی و فی علیهم الجهاد الاکبر قبل ما
در رسول الله ما الجهاد الاکبر قال جهاد النفس ثم قال علیه السلام افضل
الجهاد من یجاهد نفسه التي بین خبیثه ششم کلام بجز تقام در زمین غازی
و نایش و انجام آغاز مشتمل بر دو پیش پیشین ال بدستی که رسول خدا
یعنی از لشکر هدایت از فرستاده که بر اسم جهاد قیام نمایند چون با کشته
حضرت فرمود که خوش آمدند یعنی که بر اسم جهاد و صفر قیام نموده و جهاد اکبر
وقت است این نیت می باید که بان نیز قیام نمایند گفته یا رسول الله
جهاد اکبر که است فرمودند که جهاد اکبر جهاد با نفس آمده است پیشین
بعث سریر بنج حسین و کسر او گفته در تالی موقوفه پاره لشکر را میگویند اینچنین

تالی

تا سید تقی با چهار مده عال فی العاصم من السید من حسنه انفس الی تمامه الله
در جده صافه موجب از واجب بضم و گرفته اند که یعنی نوسه و فرایست با زرب
بفرج تا که یعنی واسه و فرایست و نصیب آن بعبادت که حذف آن در کلام لازم است
از روی سماع یعنی هر که از عرب شنیده گفته که آن گفته اند اما و سما که در
ایت ابا بود و در ولایت سما بود و کلام درین تقدیر است که ایت کم رجاء
یعنی بود آورد و بمن بسبب آمدن شما نوسه در حال فرانی در معاش و مثال با
بفرج یا سببی است با بی مضاجبت و مبر و یکی از احاطه علماء نخواست نصیب
مر جبار ایشول مطلق بود و میداند که درین تقدیر بابت که رحمت بلا و کن
مر جبار یعنی وسیع مانعیم و نوسه و فرانی بخشیدیم یا فرموده آید آن فرموده
و فرانی بخشیدن جهاد النفس مراد بجهد نفس است و در تحت کلم خود
در آورده نفس است و او در آشتن او بر علامت طاعات اعیان منیسات
در بعضی حساب آورده و او در سودایی که با پروردگار خود کرده است
او خند شده و نقصان او چندی است اما در نقصان بجهت میانه که یعنی از اعمال
که نقصان نوز بساوات انوریت و مبر او را که نوزاید صوری معنی بر عمل آورد
و از انوری که باعث نقصان پذیرفتن مراتب تربت سبب باوشنوی پروردگار
از و پر مبرزه و در میان بجهت میانه کرده و بر ریاضت فرمودن ایاز و آشتن از میل
مشتمیات و زنجبات در مقام کسروای شهنائی وسیع او در آمدن و سلوک اول
با عهد ال آوردن و اندک در او سبب فلاح و فروری خود ساختن چنانچه بان

ناتی است از کبریا که در قداط من در کجا و قدحاب من در سیما یعنی درستی که ملاحظه شود
یاقت کسی که در مقام تزکیه و تکلیف نفس را آورده باشد یک ساختن او این عطف او را از
الایشن و ناسن و ایل و مصایب سبب قیام و اشتغال او بطاعت و اجتناب از
او از منتهیات محرمات یا در ورش او و بر نشو و نما در آرد و نهال محبت او بر کجا
او را بر لال مواضع و نسیان و کسب انواع کلمات در فضایل علی الاطلاق ازین
و درستی که غایب بی بهره ماند که نفس خود را در پرده احتیاط و تقصیر داشته اند
حضرت جبارت و مبارزت متاسی برینا و در دو با و در فضایل طاعت ترسانند که گفته اند
که تزکیه نفس موجب تقیید باطن و معانی طهارت و هرگاه نفس از شویب بود
پوسن مزیکی شده و از آرایش نفس و عیب بر آمدن نیز از کوشش مقامات عاقل
مصنعی میگردد و از کلمات خیالات باطله و توهمات فاسد و برین آید و در
نشود و نور باین سعادت میرسد و عروج باین پایه مکن تر چنانچه شکر گوید
نفس بر آن منافی نشود و دل نیز از الهی نشود افضل الجاهل من جاهد نفس
عمل جز درین کلام که جمله من جاهد نفس است بر سبب که افضل الجاهل است که بگوید
برنج نیست چنانچه بعد از مجموع معنی ظاهر میگردد پس جاهد اگر مصدر است معنی اعم
فاعل اخذ باید کرد که کلام درین تقدیر باشد که افضل الجاهل من جاهد نفس
بجز از حذف و استه کلام را بر حذف مضاف محمول باید ساخت تا تقدیر معین باشد
که افضل الجاهل جاهد من جاهد نفس الی این جنبه بعضی استلال باین فقره کرده اند
ازین حدیث که نفس با طهره نیست اگر مجرد باشد مستغنی خواهد بود از کلمات

کلام اثبات مکان برانی اوست و این فرق نباشد و حق است که حدیث را در کلمات
بر مبنای مذکور نیست بلکه کلام از نهایت قرب کمال نسبت نفس است بیدن چه نفس
که طهره ظاهر تر از آنست که کجا نیست اجزائی باین بر نفی آن بوده باشد و بر این طهره
عقلیه بر آن ثابت شود اما در توفیق بان محکم و کلمات ذوقیه باطنیه معانی
چنانچه در محقق و مذکور است **نمایش** باید دانست که جاهد نفس چنانچه این حدیث
باین طهره است بهترین جاهد است حضرت عزت جل شایسته ذوق نفس کرم خود را
ساخته که جمیع را که باین قیام نمایند در معرض هدایت خود آورده ایشان را راه
حق که باین راه را مستقیم جبارت از آنست برسانند چنانچه در کلام محمد میفرماید و اول
عالی الذین جاهدوا انفسهم سبیلنا یعنی منی که در راه محبت با نفس خود جاهدند
و او را از شتهیات باز آورده بطاعت حق و کتاب فضایل کلمات اعرفی
داشته بر آینه هدایت یکین ایشان را و بر سایریم بر اهل جاهد که بسبب که در آن از
منفکات اگر اهل این بودی نباید شهبه و سنگ بقتضی رسد پس بر کس این است
که جاهد نفس را بر خود لازم دانسته همیشه نفس خود را در معرض محاسبه و مراقبت
از لذات دنیا نمایند در آورده در همه حال سبب احوال او بوده از هر کجا که است
و خطر باری که او را در آن راهست عاقل نشود و بداند که هر نفسی که از دور می آید در دست
بی جاهد و جبر است که انما یک چیز پیش از او شیار تا غایت آن نیست که تمام مقام او
تواند بود یا چون آن تواند شد بلکه تقدیر است که آن کجی از کونز الهی تواند فرید که
الایا و از روی حق فیض آن بهره مند توان بود و فیض آن از دست قهار زوال این

و مسنون باشد و میگوید که داشتن یا صرف کردن آن در امری که مستغنی از آن است سزاوارتر است
بنود و باشد نقصانیت بس عظیم و خسارت بس بزرگ و نامبرود و از آنرا که در آن
در آن و نیز غنا و آن بی غیر نماید پس برین مرغ محرمی بخردش سبعه نصدس را که در آن
صبح نه ای می علی العلوته در و با و ای و کانه واجب قیام نماید و بعد از آن از آن
نفسن از طراب غافلند و ساخته یا و خطاب باید که که ای نفس را بگفت و سرود که کوه
و سیله حاجت در سگتاری و ساخت سوا ای این چند روز و عمر غانی میت و آنچه در آن
رفته در مومن قنود و ال در آمده و در حقیقت نقصانیت که بر بس المال در زمین
راه یافته و این روز نیست که از جل غمت یا از حضرت عتقت زنده گانی در آن
بتواند زانی داشته و عباده او قیام نماید بی وسیله آن فایده و بجات در سگتاری
بهست تواید و اگر ایمان از چنگل غمت آن می یابنی و امر در در سگتاری است
می بودی هر آینه از نه ای خود و خواست میکردی که حیات امره و دیگر بتواند زانی
دارد و که تارک آنیم گذشته نموده علی در آن بجای آری که مستغنی بر و سفیدی است
بجات تو بود باشد همان پندار که امره و زانور است که آنکه وی حیات آن کرده و
آن روزی را بر آورد و آنه و حیات بتواند زانی داشته پس عمل آنچه در آن روز عمل
توانی در و بر تو با و که حیات این روز را نیست نمرده ساعات آنرا میباید و باطل کند
و بدان ای نفس که شبانه روزی برست چهار ساعت تقسیم یافته و در حدیث آمده است
بقدر العبد ساعات الیوم و اللیله اربع و عشرون خزانده هفتی که منها حق انا و لها
مملوه نودا من حسنات الخی عملها فی مملک یناله من الفرح و السرور و الا

ساز و نفع علی اهل النار لا تعلمون الا حسن الاحسان بها و نفع لها منها خزانده
اخری فراها مظلله یصبح سیه و ممتا مطلاه مها و هی الساعده الی علی الله
تعالی فیها خزانده من المهرل و الفرح ما لوصم علی اهل الجده لیستفعل علیهم نعمها
و نفع خزانده اخری فراها فاذا غده لیس فیها شیء و هی الساعده الی نام فیها
او استغنی لینی من مباحات الدنیا فحصر علی ما فانه من الیوم العظیم الی
کان فاذا علی حمله فی تلك الساعده و هكذا العرض علیه خزانده او فانه فی
طول عمر یعنی در آنی است چهار ساعت شبانه روزی از برای هر بنده است چهار ساعت
مخفوت شده که علی هر ساعتی از ساعات او با بر آری در یکی از آن غزاین الهی گذشته
میشود و در آن ساعات در هر سدی یک خزانده بر او عرض نموده بر وی از مکتب پند پس
خزانده را بکشید که تعلق با حق داشته که در اعمال حسنه و در اینک حرف شده است
خزانده بنظر آورد و تقویر روز رحمت الهی که اعمال حسنه او در آن ساعت بدان تبدیل
چون او از آن فرج و سترتی دست دهد که اگر از ابراهیل و نوح تقسیم نمایند و در آن
و کثرت الهی که از آن حاصل شود احساس الم خذاب نمایند و چون خزانده را بکشید
که کجا می تعلق داشته که حرف معصیت و مناهی و اعمال شایسته شده و بر توبه
و جهل ملک و مستغنی بنظر آید که که هول و فرج که از دست برده آن او را روی نماید بر
بهت تقسیم شود و جمیع غشیا و نعمهای بهت برایشان منقوش شده و از لذت آن
خروم نمایند چون خزانده را در نظر او آید که تعلق با حق داشته باشد که آنرا بکشد
و بیکاری که نموده یا در خواب بسر برده یا در افعال مباره امر وی حرف نموده پس

حسرت و اندامت او را دست دهد که پیرایه او به همت اجل و قدرت بریزد که آن را
تغییر کرده و همچنین یک فرزند از فرزندان سعادت هر روز عمر او را در عوض بیکر و به
و او را عاقبت غم دست میداده باشد تا با تمام رسید پس میدکند این نفس را برین که
فرزین سعادت از آن احسانت معلوم سازی با تو از آن از غلظت قیامت این کردی
و چنان کن که بواسطه اندک گاهی و بیله استسخت و فرات غلط چنان که چون غلظت
تواند بعد از غالی با پی بر حسرت و اندامت تو بران فایده مرتب نباشد و حال تو
مثل حال بیری باشد که بر سره سود اعیان زدست رفتن است کشد و همیشه بر سودی که
به حسرت می برده باشد چه جای آنکه چون سلوک و اری که چون در آرزو بودی نشیند
از هول غلظت و آزار بدن و لعن آن همیشه در خدا بی حاجی اعاده باشد و باکم
عن تو کنت **انجام** بدان عزیز که نفس طعمه انسانی واقع است در میان و دوت کی
توت شتوانی که بون اورا ک لذت بدنی و حظ طریقی می نماید مثل جزوی آسایش
و صلاح کردن و خفتن و غلبه بر خصم و اقبال آن از لذت عاجله فایده دوم توت عاجله که
بان نیز کند نیک را از به و جز از شر و بر بر می شود و در کس کالات عیله و خصل
علوم حقیقه و انصاف بصفت حمیده و تعلق با غلظت پسندیده که متعین تو در بصفت
ایست او را ک نفوس باقیه کلام بویب کریم و هدیه الیه المحدثین یعنی نمودیم ما
ان ترا راه جز راه شر شمارت برین و دوت همچنین آید که می آید انما هدیه الیه
اللیل انما شاکرا و اما کنه ذاک غلامه معنی آن نماند آنچه بعضی مفسرین ذکر کرده اند
و آمده علم است که بدستی که نمودیم انسا از راه حق و طریقی نیز که آورده آن

نعمت

تسکین رسوخاری بخت مراد باطل و سپیل نتر که سلوک بران باعث کراهی پاک
بانت که بر اوقتی سلوک خواهد نمود و چون آن نخواهد بود که گوید اندک کیفیت از جانب
پروردگار او خفایت شده بود غلظت شکر گذار می قیام نماید و از غلظت کاران خواست
پیرایه باطل اختیار خواهد کرد و بیله ای که فران لغت گرفتار کرده و در سکنا کافرتان مندر
خواهد شد و بعضی گفته اند که در اسپیل در آید که در اوقتی سقیمت و راه باطل
و طریقی شرفیایه آن معلوم میشود یعنی بدستی که نمودیم راه راست و طریقی سقیم
و در اول و آخر و از آل آیت بیند یا است که قدر لغت داشته آن در خواهد آمد و شکر
خواهد بود و از منفعت آید به وطن از آن عدول نموده و تیر صفات گرفتار خواهد شد و بعضی
نعمت نمودم خواهد شد پس اگر بیدار بصیرت و توت شتوانی را میباید و شفا و توت
عاجله سازی هر آینه ایستادت عظیمه و کالات کریمه فایده خواهی بود و بعد از استقامت
که در بهجت و سپیل قیامت خواهی رسید و اگر از ابر توت عاجله سلطنت نهی چنان
کنی که توت عاجله طاعت و نیقا و اورا بجهت توت و مسامحه یکی اوقات خود را در خصل
مشیتات او صرف نماید و بر بعضی ضایع و اولاده او جاری کرده از اهل غلظت است
کرده و در مومن خطاب و خطبه حسرتا ما بیننا در خواهد آمد ای عزیز و تو مختصرت انما
الهی و آنچه درین عالم موجود است از بیله و حرکات مجردات و ایات ممد و تو موجود
و وجود عالم کبری بلکه عالم کبریا آنچه بان نامی است کلامی که مشرب است برین ارباب
و مشرب بویب باریت کمال از المؤمنین و سید المؤمنین صلوات الله و سلامه علیه
و اولاد فیلک و ما تبصره و اولاد ملک و ما لعل و تو هم انما لعل صفت و خلیل

الموتی العالم الکبیر و ترتیب آن عاید المواته الفرض مع اصول در ضمن این باقی در صورت
بیان می آید **بابی** از دست و دای تو اگر با جزئی بهم از تو بود در و تو کرد کنی از
خوردی رسم بشری بنوی **و** عالم اکبری چو شد که شری **و** بد آنکه هر چه در عالم کون و
موجود است ترا بنوی از اجناس باقی بآن حاصل است و از آن چنان نیستی تمیزش کنی
در تو بیشتر ظهور دارد و در بطن آن از اشیا دیگر جزو زیاد است چهار صفت است
اول کلی که ترا بر افعال ملایم مقررین و اعناق و ششگان خسته آیین زینب و خرمین
نموده بطاعت و عبادت پروردگار و تقاضای تحصیل قرب از صفای جان لیل و نهار
میدارد **و** **م** سببی که ترا بر افعال سلیح و الحار حیوانات درنده و دشمنی و همت
انتقام و عقوبت بر خصم بر شتام و اوان و زدن کشتن و امثال آن زینب میفرماید
س سببی که باعث بر کنجین شهوت او شترت بخورد و آن است میدان جماع کردن
و آنچه مانند آن باشد از افعال بنایم **ج** سببی که متعلق است به سلطان عدل از
که میل و عقیده و امثال آن در نظر لاجله استخوان داده طبع ترا بکتابت آن لیل
میسازد بلکه اگر کینه در کرمی می باقی که بکل وجود تو نقل اجتماع چهار خواست **ر** سببی
چون در کرمی بریده چینی باقی تن خویش را بجهت او بی کجا کجا کند و کجا کند
شیطانی نهی آمده بر بساط استیلا می کند عبادت از وقت حقیقت که با شتاب
از کجا که تفرقه کرده در مقام انتقام از بی نوع جویشتم و فریب قبل امثال آن درستی
و تو کنایه از وقت شهوانی که چون بتو غالب شد یک را ازید و غیر از شرف
کنزه و مقتضای اوست او مبارک نشانی و شیطان جلا در دست که شتر را در طبع تو

نمود

بصورت میزوری آوری باطن او را باس حق بود میدی پس اگر بجای این سبب
فانگی قیام نموده رخ کید و کوشی طانی کردی اسکات کون بهم انداخته ملک تو که از بطن
سک بر او در هم کشی و کزندی و چپایی سکر بشیر که ساختن امور بر آن تو که بر او از
خود رخ کردی چنان شد که هر سر در قله و در زمان برداری الحاح تو آورده بهتر
و حکومت تو شد نه بر آینه از بخت کمانه بهره مند گشته بر تنه کلی نایزنده بود ای این
حدیث از عهد قیام با فضل الجبار آمده است وقت خود را از اقدام بر آن بر
تو این ساخت و کار دنیا و آخرت تو نظام یافته عالمان عدل انصاف و عدالت
برین تو عالم اگر شتر است راه عمل از ایندینت چنان خواهد شد که هیچ کلام قدم
از جا نهد استقامت پروردگارت نماند نهاد و اگر عیال باقی بود و جهاد با ایشان
سایه و کفایت نموده خود انصاف داشتی و در رعایت با بنی ایشان نمودی در
ترا ذلیل و متعاقب خود ساخته بزیر طام الحاح و انصاف در بی آورنده در تو سوار شد
بر طرف کار او ایشان تعلیق گرفت می مانند چنان می شود که بکلی او کفایت تو عرف
کفایت مشیات حصول مرادات ایشان شود و تو در ضمن همیشه عبادت تو کفایت
شعور می آید و در پرستش ایشان اقامت خواهی داشت چنانچه حال اکثره است
این دولت که بکلی تحت ایشان مرصاف و شک است و شتاب و زهد اوست مردم
شماره و شمار خود ساخته بودم آن قیام دارند و طرقترا که کار از این پرستش است
انکار می نمایند و بر او تمان بعینت عقل نماندانی منسوب می سازند و حال آنکه بدیده
انصاف در کزنده پرده غفلت از روی کار خود برداشته حقیقت امر را بر تو بجا

گزارد بابت گفتن ریاضت مکتبی شود و بعین العین مشق نماید هر آینه می باید
که گاهی است خدمت بر سینه طاقت نماند و بیاد خدمت خیزد و کلک نشود آنرا و این
احمال خود را در خدمت او پسین کرده گاهی بگیت او در رکوع اند و گاهی در سجده
و همیشه اشکار دارند که بخدمتی از عبادت او نامور شوند تا بذل عهد خود نمودند
سعی و کوشش در تحصیل راه او بتقدیم رسانند و گاهی در ملازمت مکی برودند
و آب در آید و برستش او قیام دارند و شبانه روز در کعبه ایستادند که از جانب او بر سر
مها در شود و اهل بیت ایشان معروف است که در آنچه در میان شیطان بان
معزونی شده و مستغنی خوشحالی و مسرت او باشد در سر انجام آن عیبها بگذرد
که هر یک از کتب خیریه که در او بر می آید که از او بر یادمان است آن نماند
و مشتهیات خود را از او طلبند پس در حقیقت عبادت و طاقت شیطان میکردند
و عقاید بنده ای او را در کردن انداخته در سنگ میجی و افضل باشند که از جانب حضرت
نورت در معرض این خطابند که الم اعهد الیک یا بنی آدم ان لا تعبدوا الشیطانا
انقد لکم عهدی یعنی ای مومنان و بنو با شما ای فرزندان آدم و کلمه با شما که عبادت
شیطان کنید که او دشمنیست در شمار او در و دشمنی ظاهر پس ای عزیز باید که در هر حال
استیجاب احوال خود با شی و از هر حالت سکانت و قیام و قعود و تحکم و سکوت و عظمت
باز نماند ای که عباد او چنان شود که تمام عمر او صرف عبادت شیطان و طاقت کلبت خیز
می شده باشد و آن نهایت غلظی باشد که بر خود روا داشته باشد هر چه که نفس در
که در ملک بر آن تو عالم و مالک آفریده اند در آن وقت مخلوم و مملوک می باشد و این

بود با کوه تو آبی سید و مولی بود با اسطوخودوس که بتو کرامت شده است تربیت او در
بدن بر تو ریاضت و عظمت است بی هیچ تویی آلت او رسد از نوزاد است که در
اطاعت و فرمان او باشند تو او را میل و خامد ساخته و حکم جمعی بر او جاری ساخته
خواهی بود و بعضی مغز آن در تفسیر آیه کریمه و صخره کم صافی السموات و صافی الارض
جیصا ان فی ذلک لآیات لغوم یفکر و ان کثره انکه سبب عافی السموات
و صافی الارض و رفیع البصر تو آورده اند است که تو در اسرار شیعیان با آنها کلام
و چنان کنی بلکه هر کسی با شی که مساوات در میان آنها هر که در بندگی در شیخ او و نیز
پسند و وجود این همه حمایت و فضل کنی که شایع است که تو سر بر شیخ
خیزد تو بنیادی عبادت غیر از اقامت نمازی هر گاه که تو طاقت عبادت غیر از
بر عبادت غیر از طاقت او اختیار کنی و فضل او را بر خود میل و مانع کنی از اقامت
که آن نعمت او را داده باشی با آنکه ترا با اسطوخودوس آفریده و از جمیع مخلوقات
ممتاز کرده اند است است از عبادت او بزرگاری هیچ شک نیست که از اهل علم
و عدوان خواهی بود و از حضرت عزت در ضمن خطاب انصتوا و ندو قد بئنا
اولیاء من دونی و هم لکم عده قیض للظالمین بدلائل یعنی آیه فرمایند شیطان
و در سبب و او را در ستان و معاون امور خود را از غیر من یعنی ترا گفته است این
دوست ای مومنان میدانید و اطاعت و فرمان برداری ایشان را و چه نعمت خود
ساخته و بدل من نگاشته و حال آنکه ایشان در شمار دشمنانند بدلیلت که
ظالمان و ستمکاران از برای من قرار داده اند تعالی الله عن ذلک علوا کبرا

درین شماره از مردم روایت شده است بسندی که متصل است بشیخ بزرگوار محمد بن
ابیحنی از علی بن ابراهیم از ابن سلع از سعید بن سعد که در ضمن حدیث است
و کراهت ایشان شده از امام بنی ماعی جعفر بن محمد القاسم بن علی بن محمد بن
رسول الله صلی الله علیه و آله ان الله عز وجل لیغضب المؤمن الضعیف الذی
لا یدین له فیل له مال من الذی لا یدین له یا رسول الله قال الذی لا یدین
عن المنکر قال سعد و سئل ابو عبد الله عن الامر بالمعروف و نهی
عن المنکر لا علی الضعفاء الذین لا یدینون سبیلہ و الدلیل علی ذلك
من کما یا الله عز وجل قوله تعالی و لکن منکم امة یدعون الی الخیر و ینصرون
بالمعروف و ینهون عن المنکر فقد احصی غیر عام کما قال عز وجل و من
قوم موسی امة یدعون بالحق و یدعولون **ششم** کلام بجز نظام و زمین
آغاز و دو بخش و انجام **فصل ششم** برده پیش **فصل اول** عطا کلام امام علیه السلام
اگر فرموده است رسول صلی الله علیه و آله که برستی که حضرت عت و دشمن میدارد
مؤمن ضعیف لایمانی را که بخواهد باشد او را و این کلامی گفته که ام است مؤمنی
که دین کامل ندارد ای سوال خدا حضرت فرمودند مؤمنی که مباشرتی منکر نشود
و مردم را از مباشرت منیات و ارتکاب عورات باز دارد او را و میگوید که
که از امام علیه السلام سوال کردند از معروف و نهی منکر که آیا آن واجب است
امت امام علیه السلام فرمود که در جمیع امت واجب است بجز مخصوص بر بعضی است
گفته بجز مخصوص است و سبب اخصاص صحت امام علیه السلام فرمودند که کسی

واجب است

واجب است که قدرت بران داشته باشد و چون بران تمام نماید مردم اطاعت او
کنند و اذ که معروف که ام است منکر که ام نیز جمعی که از ضعیفان است که بران
نباشند و ایشان را حالت نیز معروف از منکر و منکر از معروف نبوده باشد و دلیل
بر آنکه واجب و بعضی امت اخصاص از کلام الهی است و لکن منکم امة
الی الخیر الایة یعنی باید که بعضی از شما ای امت محمد امی باشند که مردم را بجز خود
و نامورسانند ایشان را معروف و نهی و باز دارند از منکر و مبادرت منیات
پس واجب آن فاعل باشد بعضی امت نسبت بحین امت عمومند داشته باشد
چنانکه اخبار الهی از حال امت موسی نیز علیه السلام مشتمل بر آنست قال الله عز وجل
و من قوم موسی امة یدعون بالحق و یدعولون یعنی از قوم موسی که در این امر
مردم را هدایت میکنند سبب حق و راستی که ایشان است یعنی در راستی عمل میکنند
پیشین **فصل اول** امت الله عز وجل لیغضب المؤمن الضعیف مراد بر جمعی حق تعالی
آنست که با او بوجهی سلوک نمایند که کسی بکسی دشمنی باشد یا او را بخواهد سلوک
میداشته باشد و عاید سازد با او بوجهی که عداوت ترشیت یعنی برای بدو برین
قیاس است اگر ضعیفی که بجز ترشیت نسبت میدهند مثل رحمت که در لغت معنی ترشیت
قلب بایل داشتن است بجانب مردم و با اعتبار غایت یعنی ترشیت که بر قلب ترش
میشود بجز ترشیت استناد میکنند و او را بریم میکنند و آن در کفر ایمن از اول است
و تقیید است بجنبشیدن مقام خصوصیات ابدال احسان ایصال نسبت بی پای
و الا مرتبه که برایی چند تر از آنست از انصاف با منافی این صفات که یکی که بعضی

خود مستعمل باشد لکن نهی عن المتکرم او متکرمین مقام هر دو است که از جانب
 شارع حکم بجهت آن شده باشد و در نظر شارع فعل آن قبح نماید و مراد بیرونی که
 در مقابل آن سستی میشود و سستی است که فعل آن بر ترک یک شرع اکتساف بجهت
 یا قبح باشد مثل واجب استت زنجیتی که در مقابل امر است که شرک من مباح و مکروه
 نیست اما در معروف در قول راوی که وسئل ابو عبد الله علیه السلام
 عن الامر بالمعروف والنهي عن المتکرور کلام امام علیه السلام در جواب او
 از معنی مذکور است و معنی واجب است بر یکس که واجب نیست بلکه سبب است
 و مراد از وجوب بر هیچ است که راوی سوال از امام علیه السلام در جواب او
 بر هر فردی علی البتین خواه قادر باشد بر آن و خواه نباشد و خواه عالم بود
 و مسکروه باشد و خواه جاهل و الدلیل علی کسبینه دلیل بر وجوب آن بر بعضی
 است آیت مذکور است پس مشراییه ذکر است که از حضرت واجب است
 که بصفت مذکوره انصاف داشته باشد لازم می آید که وجوب بر بعضی است
 بعضی صحت چنانچه از عبارات پر دلالت آیت مذکوره بر صحت مذکور در مورد
 منع است و لیکن منکم امتة کلام امام علیه السلام بحیث در آنکه من در آیه مؤمنین است
 پس در آنچه در بعضی تفاسیر مذکور است که من مذکور من بیانست یعنی باید که بشود
 نشان استی که با معروف یعنی مکرم قیام می نموده باشید از صواب و بر باشد
 از تصریح حضرت درین حدیث بر خلاف آن از مومن اعتبار مطلق و الله اعلم
 بهذا غیر عام یعنی امر است و طلب او از بندهگان امر معروف یعنی مکرم قیام معین

ازین

امت است عام نیت که نشان صیغ امت باشد **بیشتر اول** باید دانست که علماء اکثر
 رضوان الله علیهم خلاف کرده اند و اگر وجوب امر معروف منکر که بجهت امر آن
 بجهت نیز میکند وجوب معنی است یعنی بر هر فردی از افراد جمعی که مشروط آن است
 ایشان تحقیق باشد بجهت واجب است مانند نماز و روزه و امثال آن با وجوب
 کفایست که تا کسی مرتکب آن نشده باشد بر هر فردی از ایشان واجب است و امثال
 آن شیخ ابو جعفر عینی شیخ ابوالقاسم علی ابن ادریس جمعی از متاخرین علماء که
 از بگویش شیخ شهید است در شرح ارشاد و شیخ علی در بعضی مصنفات خود بر وجوب
 عینی قیام و بعضی از آن از دیگران ساقط میدانند و سید مرتضی علم
 الهدی ابوالصلاح و شیخ جمال الدین مظفر علیه الرحمه و بعضی دیگر از متاخرین
 مثل شیخ زین الدین رستمه الله واجب کفای میدانند و حکم کرده اند با آنکه هرگاه
 بان قیام نمایند و من حاصل شود بر آنکه قیام ایشان بان جمیع اهل معتقد و کفایت از
 دیگران ساقط میشود و ایشان را بر عدم ارتکاب آن اتمی نخواهد بود و از برای
 تحقیق محل نزاع توضیح مقام در مقام ایراد منافی در آمد و میگویم هرگاه فرض کنیم
 که در شهر بی تبرک نماز و شرب غیر مشروط اقدام میشود و باشد و در آن شهر و نفر
 باشند که شرب و وجوب سبب در ایشان تحقیق باشد و از قیام بدان مرتزعی باقی
 ایشان عاید نشود و چون کسی از ایشان مشرود و آن نماید و بر فعل او ترتب از مطالب
 که داده است آن شخص است نماز ترک شرب غیر مطنون دیگران باشد بجز در حق خود
 قبل از آنکه از مذکور بر فعل آن یک کس مرتب شود و آن شخص ترک فعل خود کند یا

در بعضی از کتب
 مذکور است که این ساقط است
 نیز نیست و واجب است

شخصی

و جوب جسته از نفر باقی ساقط میشود و با برایش نیز واجب است که با وجود قطع آن با
با او مشارکت نماید اگر در آن مسأله کس آثم نماند بود و جمعی که بر وجوب همین فتوی
شش شانی اختیار کرده اند و تقاعد از نفر باقی را با وجود قطع مذکور تجویز کرده اند
و جمعی که واجب گفتی میدانند میگویند که مشرک و کفران با او واجب نیست و بجز
شروع آن یک کس از آن از ایشان ساقط میشود و جماعت اول استدلال
کرده اند بر مطلب خود بعد از این حدیث چه ظاهرش دلالت بر وجوب حسبت بر
مؤمن دارد و بعضی احادیث دیگر که در معنی آن نزدیکند مثل حدیثی که روایت
شده است از امیر المؤمنین علیه السلام که من ترک الخمار المکره لقلبه ویده ولسانه
فموت فی الايام یعنی هر کس ترک کند خمر و الکحل و اورد ابدل خود با بستر
خود یا بزبان خود چنانچه بعد ازین تفصیل مذکور خواهد شد معنی خواهد بود میان
زنده با اثری که بر حیات مرتبت بر زندگی او مرتب نخواهد بود و این که
منقول است از امام جعفر صادق علیه السلام که آن حضرت فرمودند با محاب خود که
انقد قد حقی لی ان اخذ البری منکم بالیقین و کیف لا یحقی لی ذلك و انتم
بنلعلم علی الرجل منکم البیع خلا منکون فنه ولا یجوز فنه ولا یجوز فنه و قد حقی
فترک یعنی برستی که ترا و راست مرا که بکنایه شمار ای محاب و رعد و گناه
کاران در آورده موافقه غایم و چون مراد این معنی مراد او را نباشد و حال آنکه
بشمار میرسد که مردی از شما بیادرت با حال تفرغ نماید و الکحل در فعل او میکنند و از
دوری نچسبید و او را در معرض ایذا و آزار در نمی آورید تا ترک آن کند و شما

این احادیثی که درین باب وارد است استدلال بر وجوب مذکور است که مشرک است
یعنی تعلیق است و دلالت احادیث مذکور بر زیاد و از وجوب مطلق در معرض منع و جسته
این حدیث بر نفس بر طلب مذکور نیست چنانچه بعد از مجموع یعنی آن ظاهر میشود و جمعی که
واجب گفتی میدانند استدلال کرده اند باینکه هر یک و کلین منکم است که مذکور
شده و بقول حضرت که در آن حدیث که در آن احادیث و غیر عام و بظاهر میرسد که آن
و حدیث مذکور بحدکلام زیاد و بران دلالت ندارد که امر مذکور بر جمیع افراد است
و واجب نیست تا تعیین بر وجوب معنی نیز بدان قایلند چنانچه آن نیز که جامع شرایط آن
نباشند و واجب میدانند زیاد و ازین میگویند که بر بعضی که جامع شروط آن باشند
بر هر فرد بحدکلام واجب و بعضی دیگر میگویند که شرط نیست و جمیع افراد و حدیث دلالت
ندارد و با کلام جمعی که جامع شرط اول مذکور باشند هرگاه از بعضی میادرت بان
واجب شود قبول از ترتیب از مطلوب بر فعل او از دیگران ساقط میشود و در این بین
الغرض تعیین بر سر مرتبه است و مستوط واجب آن از جمعی که جامع شرایط وجوب باشند اقتضا
آن میکنند که واجب گفتی باشد چه اگر بسیاری از واجبات از آن قایل هستند
و با اتفاق واجب یعنی از مثل حج و زکوة و جهاد و امثال آن نهائشین خاطر میرسد
که اگر قایل شوم بآنکه هر گاه یکی از ذمه مذکور در مثالی که سبق ذکر یافت بان
قیام نماید که دیگر از شرطه این باشد که مشاکرت ایشان را اصلاح من در ترتیب اثر
مطلوب نیست و باعث ریح آن شخص در فعل و ترک مذکور نیز نمیشود بلکه اگر از آن
آن از آن امر در معرض الحاق و توفیق باشد همان فعل یک کس کفایت آن است

ایشان نیز غنیمت و وجود عدم آن علی التبعی است مشارک است این واجب و بود
 آن برایشان از شروع آن یکس از آن کفایت و الا بر هر یک با و در برایشان
 واجب است و واجب یعنی است می توان بود که کلام این البراج که ظاهرش واجب
 کفایت برین محمول شود بخلاف کلام سینه بر لغتی یعنی که حکم بر واجب کفایتی مطلق
 کرده اند بعبارة ایشان تا باین تفصیل نماند پس آنچه عقاید در کفایت یافت گفته
 کرده بسیار این البراج همانند سینه بر لغتی است علی الرغم بعضی محققان پیشه
 و استدلالت کرده است علامه قدس سره در کتاب تکرر العقاب که کفایتی بودن
 واجب است که با کفر فرض از معروف یعنی مکرر که از جانب شارع امر آن پیشه و در
 معروف است با تعلق مکرر پس هرگاه معصوم مذکور بر فعل بعضی حاصل شود تکلیف میگردان
 بر آن بافت خواهد بود و حکم بر وجوب آن برایشان واجب خواهد داشت و بر او وارد می آید
 که اگر او را در حصول آن کفایت است هرگاه بر فعل بعضی مرتب شود حصول با لغت
 یعنی هرگاه وقوع معروف و از تعلق مکرر بفعل بعضی تحقق شود و وجوب آن از جهت
 ساقط است این معنی محل نزاع نیست و کسی ازین خلاف کرده اند که خلاف در وقت
 فطن است و اگر او بر حصول آن بالقوه است یعنی فطن حصول آن از جهت بودن امری
 دیگران بحث بودن در بعضی اوقات خواسته یعنی وقتی که وجود عدم مشارکت با
 با همی که قیام بر آن دارند مساوی و اندک چنانچه گذشت لغت او میکند چه اوقالی واجب
 کفایتی مطلق است و اگر مراد او اینست که لازم می آید که با و دره ایشان آن بماند
 صدور آن از بعضی در بعضی اوقات بحث و دعوی مذکور در موهن سنت و مستند است

که در ضمن

که در ضمن مثال مذکور که گذشت **فصل پنجم** بیاید و انت که آنچه از شرط واجب
 حسب عین کفایت علی اختلاف میان آنها است و اشهاد یا فیه چهار شرط **اول**
 علم با کفر معروف که ام است مکرر و حالت تکرر ایشان از یکدیگر از غلط این
 باشد یعنی مکرر معروف کفایت شده امر با آن مکرر و مکرر معروف لغت کرده
 بآن مکرر **دوم** امر از شخص بر ترک معروف فعل مکرر و ظاهر موهن علامت از لغت
 آن از **سیم** تکرر تا غیر فعل او یعنی ترتب اثر مطلوب بر فعل او در موهن احتمال
 چه اگر تا اثر مذکور احتمال داشته باشد و در آنکه بر قیام او با و در موهن مذکور را شای
 ترتب نخواهد شد تکلیف بآن و همچنین خواهد داشت **چهارم** اگر تکرر با علی و در موهن
 و بدنی بر امر مذکور مرتب نباشد نسبت با و نهایی از سبب دیگران از اهل اسلام
 و از جمله این چهار شرط آنچه درین حدیث بران اشعار دارد و شرط **اول**
 و ثبات باشد و شرط ثانی در راج از احادیث دیگر فهم شده است بیاید و انت که
 مراتب انکار چنانچه اشارت بآن رفت در قسم است **اول** انکار بدلی و مرتبش مذکور
 خواهد شد **دوم** انکار بر زبان که اول مرتبش موعظه و نصیحت است و اگر مرتبش
 توبیح و لعنت **سیم** انکار بدست که عبارت از کشتن آلات لایق فسق و دور
 کردن فاعل آن از مقام فعل مذکور و زدن او اگر با زار لایق قتل شود و آنچه
 ازین مراتب بشود او را بجهت مذکور و در موهن مشروط است **دوم** و **سیم** است اما تکرر
 اول یعنی انکار بدلی واجب جمیع افعال آن مشروط بجهت این مشروط نیست بکلیه این چند
 نوع است و بر لزومی اقلیت اول اقتضا و وجوب این نوع همین بشرط اول است

که علم و وجوب بحدت باشد و بعد تحقق شود و دیگر ساقط نیست و **دوم** دشمن داشتن با کس
 معروف فاعل محذو بر ترک فعل مذکور که بعضی فی الله که در بعضی عبادت اربابان و
 است بجا است از آنست که وجوب آن مشروط به و مشروط اول است و بشرط ثالث و رابع
 که بجز اینها نیز بحدت مرتبت نمر است مشروط نیست **سیم** انکار که است ماعدا باطن و کلام
 مذکور که غیر زبان و دست باشد عدم کلام و ترک اعتقاد و امثال آن و این نوع ازین
 مرتبه دیگر مشروط به هیچ شرایطی است بعد تحقق کی از آنها وجوب آن ساقط نمائید
 شروع آن از انواع انکار عقلی که از قوم و قومی یا قومی رسیده است که در آن کلام
 و ازین نوعی ظاهر شد که آنچه شیخ ابو الفخام و علامه علی الزمزمی دیگر از آنها بر آن
 رفته اند که انکار عقلی هیچ کس از مشروط ارباب مذکور مشروط نیست که از جاها است
 بر گذار است و مخفی نماند که اطلاق نمی بر هر یک از انواع انکار عقلی بطریق مجاز است و همچنان
 اطلاق امر و نمی مذکور بر هیچ نوعی است مگر از امر و نهی است فی نهایتش شاید
 اطلاق مذکور بصفت شرعی شده باشد و در بعضی اصطلاح اهل شرح در آمده و بعضی
 بجز بر تری است اولی از است انکار عقلی که در کلام بعضی علماء هر مشروط عقلی باشد چه
 اگر در ادیان بجز نوعی است تخصیص را در هیچ جا نمانده و اگر عجز شرعی اراده کرده اند بجز
 بودن نوع اول نیز در بعضی صفت مقدر **چهارم** بیاید و آنست که آنچه از شر و حقیقت
 در کتب علماء و مفسران آمده علم مذکور و در هر بیان اتفاق و از این چهار شرط است که
 یافت و بعضی شرط دیگر اعتبار کرده اند و آنرا مشروط مفسر دانسته و آن اعتبار است
 از عقوبات و ارتکاب منافی یعنی کسی که مبادرت با موقوف انهی نمیکند بیاید که خود

الکلی

مرتکب منافی نباشد و عامل آیه و است لاله کرده اند بر مطلب مذکور بچند دلیل
 اول آنکه یکید اما مردن التامین البر و تنسوت انفسکم یعنی آیه امر میکنند مردم را بر
 نیکویی یعنی مبادرت به طاعات و اجتناب از قواهی و از او شش میکنند لغتها می فرود
 یا آنکه آن اولیست یا مورد استحقاق آنست از این زمیندارند که یا از آنکه آنچنان
 بنا بر که **دوم** قوله علی لکم مغان عند الله ان تقولوا لانا لنعلمون یعنی بزرگ
 گنایت نزد پروردگار شما اگر بگوید و غیر ما مید خیرا که خودی در نیاید **سوم**
 که در آیه شده است از حضرت مقدس نبوی صلوات الله علیه صحیح است
 تقریر شمام بمقارین من نادر فعلت من اتم فقالوا لانا ما حرام بالجز و لا تأتیا
 و صحیح عن النبی و تأتیا یعنی در شب معراج که ششم بر می که بهای ایشان را میفرماید
 آتشین قطع میکردند از ایشان پرسیدم که شما چه گمانید و بچگونه مستوجب این عقوبت
 شده و این گفته بودیم ما می فرود آورید ما مردم را با اعمال خیر ما مورسی میایتم و خود میایست
 آن روزی که خودم و ایشان را از زمینهای من میکردم و خود هر کس آن میبودم و در امان کرده
 ما با آن آلوده بود **چهارم** اگر چه است کردن غیر فرج پدایت یا قن است و بر پایی
 و دشمن غیر صبر است یا بی بودن عود و کتبه آن اصلاح ذکوة لغایب اصلاح آوردن مال
 غیر ذکوة اصلاح اعمال خودت پس چنانکه مال منصف نرسد زکات آن و این نیست
 نیز منصف خود که اصلاح است نرسد اصلاح اعمال هرگز زکات است مناسب نخواهد بود
 یعنی آنست که امر مذکور مشروط بر کسی که خود مرتکب معصیت و از دیگری بر منافی
 منافی و در جزو اجابت ترک فعلی که خود مرتکب است و انکار غیر فعلی که از او مشاهده نماند

بزرگوار

و نیز یکی از دو باب مذکور است که در این کتاب آمده است و این حدیث بعضی عاویث است که
و لالت بر او بجهت آوردن چنانچه بر او بیان بر طوالت او و لالت بر او بیان بر غیر
عادل آورد و انکاری که از آیت مذکورین فهم شد استعاری بر تعیین خوب در هر چه
مذکور بر عدم مجاورت اوست و آنچه استند است که معنی است بر عدم مجاورت اوست از آن
میدارد و نیز قول فعل مذکور و همچنین آنچه حدیث مزاج افاده آن که در تریب کتاب گفته
بر عدم ایمان ایشان با آنچه بیان امر میکرده اند و ایمان ایشان با آنچه مردم را از آن
باز میگردانند از تریب او و نهی ایشان از امری است بعضی تشبیهات که مذکور
شد که است شریقی قابلیت آن ظاهر و دلیل الهی شریقی واقع تواند شد و نیز
فاین این نوع زیاده بر عدالتی شرط کرده است هیچ شکی نیست که از عدول نیز نکات
و اگر چه بر سبب ذرت باشد میفرود سر نیزند پس استلال که تمام باشد عدم جواز
آن بر عدول نیز لازم می آید و لازم می آید که امر موقوف نمی مگر جایز باشد مگر کسی
که هر که معصیتی از او وجود نیامده باشد نه میفرودند و بجز آن کسی نیست که معصوم
پس اگر چه نسبت این نوع که معصوم در میان نیست نسبت به حکم واقع باشد و نیز
آن با لکنه صدق و باشد و الرأم این معنی ظاهر است و اعمه المادی **حدیث شریف**
روایت شده است بسندی که متصل است به شیخ بزرگوار محمد بن یعقوب کلبی از ابی
محمد بن یحیی عطارقی که شیخ عطارقان خود بوده و حدیث بسیار از او روایت شده
و چند کتاب در حدیث لغیف آوردند و جعل القدر بوده از احمد بن محمد و بعضی از او
حدیث که مراد اینجا علی بن محمد بن ابی عبد الله و محمد بن الحسن و محمد بن علی بن ابی

از رسول

از رسول بن زیاد و از ابی که از امام محمد بن ابی امام علی النقی و امام حسن عسکری علیه السلام هر
حدیث روایت کرده است و اگر چه بعضی علماء بر مال مثل نجاشی و غیره تنفیض و استناد
و نسبت کذب افشا و مذمه بسیار داده اند اما شیخ طوسی بر این حدیث تعینت کرده است
از حسن بن محبوب که گفته و جعل القدر است از امام صاحب امام رضا علیه السلام است و است
کس از امام صاحب امام جعفر صادق علیه السلام حدیث نقل کرده است بعضی از او را حدیثی شریف
که اجماع اصحاب یعنی علماء شیعه منقده شده است در آنکه آنچه آورده است که در حدیث
و هر کس نقدی از حدیث بن بقیه و علم کرده و وفات او در سال دویست و هجرت است چهار
و این شده و در حدیث علی بن ابی حمزه ثمالی که از رجال معتبر حدیث است بعضی گفته است
و این حدیث از حدیث صحیح و گفته اند که امام رضا علیه السلام فرمودند که او همان صحیح
بوده و از امام محمد باقر و از امام جعفر صادق علیه السلام هر دو حدیث نقل کرده از امام
الباقر و الظاهر امام محمد باقر علیه السلام که آن حضرت فرموده اند حال رسول الله صلی
علیه و آله فی حجة الوداع الا ان الروح الامین فشتق و حی الله لا یمنی نفس
حتى تکمل ذنوبها فانقوا الله واجلوا فی الطلب ولا یجملکم استبطا شیخی من الودع
ان تطوبوه لیتی من معصیه الله فان الله اعلمی قسم الازراف بن خلفه حللا لا
ولم یسئلها احد من انبی الله و صبر امام و در قد من صله و من هلك بحاجه الله
عز وجل و اخذ من غیره حمله نفع من ذوق الحلالی و حویب علیه يوم القيمة
شیخ کلامی در حدیث انعام در ضمن آنکه از حدیث انعام **انعام** در حدیث شریف
اول از زین العابدین است رسول خدا صلی الله علیه و آله در آن حدیثی که در آن کج آن

ان سرور بود بر دست کسی که بر نیل من در اول من امید و بخاطر من اور در کوزه و جام
 میل کند هیچ نفی از نفوس انسان تا که روزی که از برای او مقدر شده است با تمام
 و کمال بدو نماید کرد و پس برسد از حق تعالی و عیب آن او کند و اعمال کند در طلب
 یعنی که بسیار و کوشش زیاد و بر حقیقت آن نیامد و روزی که شب از برای او در آن
 که آنچه مقدر است برای آن تر بنام رسد و باید که در رسیدن روزی مقدر شده برای آن
 که بواسطه آن در کتب عیب آن خدا شود و معصیت او را در رسیدن حقیقت آن سزاوار است
 که در آن بی منت روزی خدا کان خود از او به طاعت برایش آن منت میکند و عیب
 هر کس از او فریب و حال از عیب نموده و در او انداخته که از او بر جام و آن
 عاید شود پس هر کس از جام و بر غیر کاری قدم بردن ننهد و بدید رسیدن آن بصر
 بکنایه پیش آورده هر آنکه روزی که از او به طاعت است او شده با و عاید میشود
 و کسی که رعایت او امر و نواهی الهی نموده ناموس شریعت را تا فرج معصیت برده
 هر آنکه بریده میشود و رفته روزی او از او به طاعت چنان میشود که روزی مقدر
 نیز بر او رسد و روز قیامت او را در موقف حساب در آورند و حساب از او طلب
 در هشتاد بار کتابان و عقاب نماید **پیش از آن** گفتی در حق تعالی گفت بنون و نای لفظ
 یعنی نفع و میدست و راجع بقوم را و سکون و او یعنی عقل اول حاصل معنی
 است که در معنی پیش از آن که در شده و اجزای الطلب اعمال در طلب نماند
 که نتواند که بر آن ترک کند و کوشش بسیار است در طلب قول حضرت عدوات قدس
 و اگر افعوا الله و اجعلوا فی الطلب و جعله اول و اول میکند او این است که کوشش

از غنی

از غنی تعالی درین که در کوشش و کتیر از آن که مبارزه با آن نماید چنانچه میگویند افعوا
 فی فعله با این معنی که مبارزه آن فعل مشهور است و اگر او این باشد که اگر شما سود پرورید
 پیش کردید و از غنی خود تر من است باشد و احتیاج که بسیار و وقت زیاد و در حصول
 روزی نخواهید داشت روزی طلال شبانی آن بر شما خواهد رسید اشاره به است
 بنویسند که **من یتق الله يجعل له مخرجاً** در وقت من حیث لا یحسب که غرض
 توفیقش است که کسی که شیوه تقوی بر پیرنگاری پیش گرفته از غنی تعالی
 برسد حضرت عزت پرور شود او را و امور او با او و کرامت کند و رزق او را با او
 از وجهی که کان او بان بی نزه و باشد و لا یحکمکم استبطای شیخی من اللذات
 ان یطلبوه من غیر حله یعنی لا یحکمکم و لا یجدکم و آن در آن یطلبوه ان مقدر
 که عقل را بقا و بل مصدر ببرد و مصدری که از انقام آن با هموشش پرور می آید
 منصف است نفع حاضر و کلام درین تقدیر است که لا یحکمکم استبطای شیخی من اللذات
 علی طلبه من الحیة یعنی بر یکدیگر اندوخته شمارد و بر رسیدن روزی طلال که جبهه شما
 مقدر است بر آن طلب نماید از آن معصیت و مبارزت بعضیان الهی قسم الازرار
 بین غده طلال درین کلام بحسب ترکیب حالت از آن است که مقول تمت و لغزش است
 یا مقول قسم است تعیین معنی جعل لغزش بر معنویت و کلام باین دلیل که قسم الازرار
 بین غده و جمله طلالا و من یحکم شما استر الله استر معنی درین و پاره کردن
 و اما در جابه استر لغزش بر لغزش است اگر استر کبر سبب خوانده شود چه استر معنی پرده
 و حاجت استر لغزش است اگر لغزش استر باشد که معنی مصدر است بر هر تقدیر و کلام

استفاده معرجه تبه ابر کاتب شده است ترشح چه تشبه شده است ترس الهی
که در ملوک از جانب او گفته شده در آنکه حاصل میشود میان نیکان و کفار برده
که حاصل میشود میان نیکس و غیره گفته شده است از او تشبیه بزرگ تشبیه بصیغه فعل
چنانچه قاعده استفاره معرجه تبه است بیان آن از پیش رفت او که گفته که از او تشبیه
تشبیه است ترشح است انجام باید دانست که بهر حال است که اغلب آنها است
در اصول و کلام تابع ایشانند و نه به ایشان سسته باو الحسن اشرف است شاکر
علی حال که از ایمان معتزات و اشرف نام بزرگ پیدا است در بین و اینجات بود
مستند بر آن ترشح که در حق است از حال و عوام و میگویند هر چه ذی حیثیت است
اشفاق می باید بود اشفاق مذکور با کل و شر باشد و خواه بود و دیگر ترشح است
حال باشد عوام و بعضی از این مخصوص است از کمال و شرف غیر از ترشح
نمیدانند و معتز که اصول کلام شیعه اغلب موافق به ایشان است از بهر این
مستند است بر اصل بن عطا اتفاق دارند بر آنکه عوام در حق نیست در حق حضرت
که صحیح باشد اشفاق عوام از آن و کسی از ترشح که او را از اشفاق از آن منع نماید
یعنی عوام نباشد ام از آنکه اشفاق مذکور بر وجه اکل و تشبیه باشد یا بر وجه کوه
کرده اند بر طلب قویان بر حدیث که هر کسیت در اشفاق ترشح بجلال و عدم محبت
الاطلاق آن بر عوام و بکلام الهی که در مقام مع و تفریق اهل ایمان نماند شده
و متبادر ظاهره متفقون برین بود که معنی آیه آمده علم است که از او تشبیه ترشح
ایشان ساخته ام اتفاق میکنند و بدل آن بغیر نمایند بر آنکه ترشح هم باشد از

لازم می آید که اتفاق ایشان از عوام ترشحی مع الهی باشد و هیچ تشبیه که اتفاق
از عوام متفق مع الهی نیست پس در حق مخصوص باشد بجلال و مثل عوام نباشد
و استند لایم بود این شیخ ابو جعفر طوسی در تفسیر خود که در بیان موسوم است ایراد
کرده و بعضی دیگر از آیه مذکور برین وجه استنباط و دلیل کرده اند که تقدیم طرف در آن
بر متعلق ماعاد و هر چه میباشد و هر اتفاق در حق اتفاق می آید یکند که آنچه ثابت
اتفاق ماعاد و وقوع باشد یکی در حق که اتفاقاً الهی ایشان کرات شده و
ایشان چون آنرا از خود یاد گرفته اتفاق نموده اند مستحق الهی شده اند و یکی
مذوق که اتفاق آن متفق مع نیست اگر چه ایشان از آن مستحق بوده اند و تشبیه
اتفاق داشته است در حق حضرت که در او هیچی نخواهد بود و وقوع کلام
بر آنکه از حدیث جاف عاری خواهد بود و گویند که تقدیم طرف بر اصل حضرت
یکه نباید رعایت صحیح است در فقرات کلام آمده علم و اشعار بر مذکور است
کرده اند با آنکه اگر عوام در حق نباشد لازم می آید که کسی در تمام عرصه خود بغیر عوام
نخواهد باشد و هرگز اشفاق از حال نیافته مرزوق نباشد و حال آنکه حق تعالی
در کلام مجید فرموده و ما من دابة فی الارض الا علی الله ذنبا یعنی نیست
هیچ حیوانی در روی زمین مگر آنکه حضرت عزت بر وقت رزقیت اگر م خود فرض کرده که
رزق او را بر و رساند پس عوام در حق باشد و الا کذب کلام لازم آید و کذب
خداوند است پس عوام در حق نباشد و ایشان است که در معتزله برین موضوع
وقت رزق اقام است از کمال مشرب از استیاضی دیگر که حیوان از اشفاق می

معی استنتاج هوا امثال آن اشباع مذکور را هم میدانند از اشباع با فعل را اشباع
با لغوی یعنی قابلیت اشباع داشته باشد و قدرت بر آن حاصل باشد و او محبت پیدا
کرده باشد و خود نیز شخص بود که کما بین و در نفس میزند بود که در طول آنم زندگانی
بر هیچ نحو اشباع از علل آن در حدیث بر آن نیز یافته شد و ظاهر است که بود
این قسم فی حیاتی بر تقدیری که مستور باشد تحقیق آن در خارج و در موضع مستوفی
بود و ماده نفس میماند تحقیق باشد و نیز برسد ایشان را که گویند حیوانی که پیدا شود
قبل از آنکه کام حیات را بپذیری از کمالات و مشروبات این سترین کرده باشد عالم
آن مرتبه شناخته باید آنچه شناخته بان قایمه لازم می آید که فروق بنوده باشد و اما
آنکه مقادیر آن مرتبه نیست جمیع حیوانات پس آنچه شمار جواب این ماده نوشته
بواسطه ایشان نیز از آن ماده می تواند بود و موجب می شود که صفوان بن ابراهیم گفته است
كنا عند رسول الله صلى الله عليه وآله اذ جاء عمر بن قرة فقال يا رسول الله
ان الله كتب على الشفوة فلا ارا في ارض الامم و في كل في الغمام
غير فاحشة فقال صلى الله عليه وآله لا ذن لك ولا كرامة ولا نعدي
عدو الله يقدر ذنك الله طيبا فاحضرت ما حرم الله عليك من ذنوبه
مكان ما اسئل الله لك من حلاله اما انك لو ظلت بعد هذه المصالحه
ضربا و جيبا یعنی بودم، نزد رسول خدا که عرض فرمود که یکی از اصحاب بود در آن
گفت یا رسول خدا ای بر سرستی که خدای تعالی سزوت من کرده است که همیشه
و بجز باشم و عیبی بیند آنم سوائی آنکه روزی خود را از ذوق دانست و در سینه

رسانده و در آن گفتا و توالی قیام نایم بی آنکه در ضمن آن فاحشه از من صادر شود و گفت
فرمود که نه اون با یکن معنون است و نه که امری و لغتی در آن حاصل ای دشمن خدا
بدست کسی که حق تعالی رزق ترا از او بر حلال حلیب مقرر کرده است و بواسطه
اینکه بی خبری که بر وصول آن واری اختیار امری کرده که آنرا بر او حرام کرده اند
از رزق تو آنچه بر او حلال کرده است از عالمی جز در آیه که در این قسم
بر زبان تو جاری کرده و از حاجت من بوسیله یعنی خواهی یافت و ضرب شدیدی تو
خواهد رسید پس چون درین حدیث اطلاق رزق بر حرام شده است حرام رزق
باشد و اجتناب اول طهر در سنده حدیث یعنی هیچ که حدیث را نقل کرده اند تا با
رسیده عادل گفته شده و اعتمادی بر صدق قول ایشان نیست و بر تقدیر
صحت سند می تواند بود که اطلاق رزق بر حرام که در کلام پیغمبر صلی الله علیه و آله
بر سبیل مجاز باشد تحقیق و تفسیر بر آن آنکه اگر بطریق تحقیق می بود سق کلام
تقاسمی آن میگرد که بجای ما حرم الله عليك من ذنوبه ما حرم الله عليك
من حرامه گفته شود و همچنانکه فرموده که ما احل الله لك من حلاله است بر آن
و جواز است پس چون آنچه ان واقع شده و تقدیر در اسلوب مجازه شده است
میدانیم که حرام درین فقره بشماره پیشتر است یعنی لعدو ذنك الله طيبا
چنانکه جمعی که شمار آن حضرت در صفت لسان فی استند اطلاق شمار در کلام حضرت
رسالت صلی الله علیه و آله که لا احصی شمار عليك انت كما اتيت على نفسك
بر توصیف حضرت الهی نفس خود را بر آن عمل کرده اند و مشکاک اگر چه توصیف از جانب

وکل کلام بران خلاف ظاهر است اما اصل در چیست آنرا از محاسن معنوی شمرده اند و
قرآن و حدیث عبارات بلفظ و نظایر آن بسیار دارد است پس علی بن حیدر آن
نباشد حضور شما که مستحق رفیع بیانی و تحالف از اعاویت صحیح بوده باشد **در حدیث**
چهارم روایت شده است بسندی که متصل است به شیخ بزرگوار محمد بن یحیی
از صالح بن عیسی بن احمد از محمد بن محمد بن علی بن قرین بن یحیی که مثل برادران خود او
بوده از محمد بن العزیز الرضی که از اصحاب امام رضا علیه السلام بوده و او را کتب
امام محمد تقی و امام علی الرضی نیز نموده **تعمیر و محمده الی است** از عبد الله بن محمد بن علی
از عبد الله بن العظیم بن عبد الله بن الحسن بن زید بن الحسن بن علی بن ابی طالب علیه السلام
که فرموده در شهر بصری و اربع است اعاویت بسیار در شان او نقل شده و از آنکه گفته
شده است بسند معتبر از احمد بن خالد البرقی که معاویه بوده و از تو بواسطه روایت
کرد و است که او از سلطان وقت گردان شده به شهر بصری آمد و در کوفه موالی در شب
نیم شبی که در خانه یکی از شیعیان آنجا بود ساکن شده مدت مدید در آن موضع بعباده
پروردگار خود قیام نموده و در آنجا بعبودت و شهادت بقیام مشغول میبود
گاهی بوجهی مخفی برودن آمده بزمیارت بصری که الحالی در برابر قرا و واقع است
اقدام نموده باز بجای خود میرفت و الهام میکرد که این قبر یکی از فرزندان امام موسی
کاسم است تا آنکه بعضی از شیعیان را که در آن شهر میبودند معرفت بحال او بهم رسانیدند
آنها یکی از شیعیان غیر راهی اصل علیه السلام را که با او میفرمود که یکی از فرزندان
و زین شهر در کوفه موالی مقام دارد و نیز یک درخت سیب که در آنجا عبد الجبار بن محمد

الذی

الذی علیه السلام است بدون آنکه باشد آثار و بران سرزمین فرمودند چون آن مرد
شده تر و صاحب آن درخت آن زمین گفت که شاید آنرا بگرد و چنان شود که موضع
آنحضرت در مکان واقع شود چون صاحب آن مکان از سبب این بر او استفتاد
فرمودند که در آنجا و نقل کرد آن مرد قسم یاد کرد که من هم شب همین خواب دیدم
چون بیدار شدم آن درخت را با جمیع بیخ و قصبه که هم که آنحضرت شیعیان
در آنجا دفن شوند درین اثنا چاره برود و شریف او طاری شده بچاره دست
ایزدی بپوست در وقت غسل چون در مقام نزع لباس او در آمدند تر و خوار گردان
جان او در آمد که بدان نوشته بود که انا ابو القاسم عبد العظیم بن عبد الله بن علی
ابن الحسن بن زید بن الحسن بن علی بن ابی طالب علیه السلام و حقیقت نسبت شریف
بر مکان در روشن و هوایا که دید و روایت کرد محمد بن علی بن بابویه القمی در کتاب
من لا یحضره العقیده از علی بن احمد از حمزه بن القاسم العلوی محمد بن احمد از محمد بن
یحیی الطار از یکی از مردم بصری که بخدمت امام علی الرضی علیه السلام استعاذ یافته
بود او گفت چون بخدمت آنحضرت رسیدم فرمودند که این کتبی علی بن بابویه کفر
بزیارت حضرت امام حسین علیه السلام فرمودند که آنگاه که در دست قبر
عبد العظیم عندکم لکت کتب من ذالک لیسین بن علی علیه السلام یعنی که بدستی که اگر زیارت
قبر عبد العظیم کرد در کتب شود و اوقت قیام می نمودی بر آینه می بودی شکل کسی که زیارت
امام حسین علیه السلام کرده باشد و ثواب آنرا بی ثوابت سفر و در می یافتی از پاره
عبد الله بن علی از ابان غلام زید بن علی از غلام بن محمد که گفت قال الحلی شیخ

القاضي اشترت دارا بنماين دنيار او كبت كتابا و اشهدت عدولا
ذلك امير المؤمنين عليه السلام فبعث الى مولاه قبيز فاقبده فلما دخل عليه
قال يا شيخ اشترت دارا او كبت كتابا و اشهدت عدولا و زنت
ما لا تملك ثم قال يا شيخ اقر الله فانه سياتك من لا ينظر في كتابك
ولا يسال من بيتك حتى يخرجك من دارك شاخفا و يملك الى التراب
خالصا فانظر ان لا تكون اشترت هذه الدار من غير مالك فما ورد
ما لا من غير حمله فاذ انت قد حضرت الدارين جميعا الدنيا والاخرة
تم قال عليه السلام يا شيخ ملكك عند ما اشترت هذه الدار اني تكتب
لك كتابا على هذه النسخة اذ لم نشرها بدو هين قال قلت وما كتب
يا امير المؤمنين قال كتب هذا الكتاب بسم الله الرحمن الرحيم هذا ما اشترى
عبدك دليل من بيت ابي جعفر بالرجل اشترى منه اذ في الدار العزيزين
جانبا لعائنين الى عسكر الهاككين و يخرج هذا الدار حدود اربعين الف
منها ينهي الى دواع المصبات الحد الرابع منها ينهي الى الفراء المروي
والشيطان المغوي ويقد يشترع باب هذه الدار اشترى هذا المصون
بالامل من هذا المصحح بالاجل جميع هذه الدار ما يخرج من عين القوي
والدخول في الدار الطلب مما ادرك هذا اشترى من درك خفي و يبي
اجسام المملوك سالب نفوس الجبابرة مثل كسرى و قيصرون و جميع جنود
جميع المال الى المال الكرمي و سيد و محمد و خرف و اذ و خرف و عده

يخرج

للولد استخافهم جميعا الى موقف العرش لفصل القضاء و خسر هلاك
شاهد على ذلك العقل اذ اخرج من امرى لطوى و نظر بعين الزوال
لاهل الدنيا و سيع منادى الزهد ينادى في مصاتها ما بين الحق الذي
عيين ان الرجل احد المؤمنين تزودوا من صلح الاعمال و قرب الاما
بالاعمال **تشریح** كلام بجز فقام در ضمن اعجاز و اسباج **فان** مشتق بر و پیش
تشریح **ال** علامه کلام راوی اگر گوشت من شریح قاضی که فانه فریدم بنشته و
دنیار و سندی بر طبق آن نوشته و بمن را عدول مؤمنین کو او که فریدم بن این خبر
با امیر المؤمنین علی ابن ابی طالب علیه السلام رسید قریب الطلب من دستا و چون
بجزت آنحضرت رسیدم مراد بر موضع خطاب در آورده فرمود که ای شریح فانه
فریدم و سندی بر آن نوشته و جمیع از عدول بر آن کو او که گفته و بهیامی آن دل
داو که فریدم بی حضرت فرمود که ای شریح از خدا ترس شیشه پر بزرگاری پیش آر
که زود باشد که بر تو او شود و شغفی که نگاه بسته تو کند و از که ایان چیزی پرسد
تا اگر بزور بر تو از فانه تو در عالمی که چشمهای تو باز باشد و روح از غالب
مفارت کرده باشد بسیار و ترا بقره قوی آنکه چیزی از ذعارف اینا با تو باشد
پس بریده بصیرت و در کرم و اکیان فانه را فریده باشی از کسی که در واقع باک
آن نبوده باشد و داوود باشی که از و به طلال برست و تا و ده باشی و تو را
بکلام تحقیق که سخن نقصان دنیا و آخرت تو این بود بعد از آن فرموده که ای شریح
اگر تو قوی را و فریدم آن داشتی پیش من می آمدی سندی درین برای تو

می فرستیم برین تخت کچون او را بجا طوری دردی که بدو در هم تو میفرودند نیز نمی
گوید که کفتم چه چیزی و شستی ای مولای مومنان فرمودند می فرستیم از برای تو این سینه را
و جبارتی او فرمودند که ترجمه اش اینست بسم الله الرحمن الرحیم این سراج است که فرود
آزاید و خار ازین میگذرد و دست از کمان با لوفت اینا بر آه آهوت شستند و
فرید دست از برای که واقع است در شهر فرود و فریب است آن جایت فنا
وزوال است تا لشکر ملک و ارتحال عاقل کرده است باین چهاره **اول** آن شست
بر دایه افات الموری که گفتن ملایا و عن اندوه **دوم** آن شمای با بدید و ای شای
و اسباب شداید و کربت و **سوم** آن نهایت می بریزد بر دایه معایب اموری
که مورت کفایت و جفت است و **چهارم** اتصال از دیو ای نفس که بافت کلا
دین است ایشطان معوی که کمر او کند و سالک در لایقین است در این حد کشودنی
شود و در این سراج عمل و قول و عروج است فرید دست این گرفتارند امید و این را
آوار و شده تا امید ای اجل معین این سراج عروج از عرقاقت و ادب و قول
در ظل عرش و خوری طلبا چون این شتر می آید درین معاد در کی هم رسیده می بود
دعوی نماید که این حق من بود است که او عزیز تو بود و خدایت و تو بخلاف حق دران
تصرف کرده برانهم براننده و خاک سازنده اجسام بودش بان است از ایل سازنده
حیات مستبکران و جباران مثل کبری پوشا و علم و قهر سلطان و دم و تیغ و میوه ای
درین و جیبی که دل بر روی بال کند داشته در مقام آنگاه و بسیاری آن در می آید و تا
ریغ نمود و روی از لایق و امثال آن می آید و بر رفت و اساس کرسی او نیک تر

انهم

فرودش حجت طلا کاری بود و بود از نسیب زینت میدهند و مال بسیار و نیزه میگردانند
بکمان اگر نماید و فرزند اینان خواهد کرد و با و قلعی خواهد گرفت یعنی موت کراست را
یعنی که باغ و شتری و صاحب در کمانند و در وقت عرض پرستش حاضر سازد تا هم و قوس
ایشان فیصل میدهند و هر آینه در آنوقت خزان و زینا بخاری را برباط بطلان خواهد بود
که او است بر معارفه که در قتل کمان که نور از قید اسیری بود و پس از در سازد و
بدید و بعیرت نظر کند بر آن مال این و خفا و زوال اینان و بگوشتش پوست استماع نماید
که مکتوبی نه و در کمانند و در ساعت آن مانی در ساعت دنیا که چو خار بود است
حق بر کجی که در چشم مناد است و بشدیدی بعیرت و چنانی او در عواقب امور مرتبه کمال
یافته باشد برستی که چنانچه آمدن بدینار و نری او امثال از آن تر تر و درونی شده
که از و سوال آن که زینت میدهند که با وسط سفره تو شده این داشته باشد از اعمال
مسلط و کردار میکند از اینها که امید و امید و در ایام جمعی خود یعنی آرزو و پاس
خود که کند و طول این از خود می آید و در آن موت تو ایس آن زایل سازد **چهارمین**
حتی بخیر جنت من دارن شامخصا هرگاه چشمهای شخصی کشود و مانند چنانچه تو از بر هم گذار
عرب میگوید بحسن مصر و تیغ خانه شامخصا درین نوره حال واقع شده و از مغول
بر کجک یعنی تا پران بر و آنقدر از خانه تو در عالمی که چشمهای تو از هم باز باشد و چشم
نه که در کنایه از موت است می آید و بود که از شخص من ایله که یعنی جیب عار است تا تو باشد
یا از شخص ایله که باین معنیست که مگذر رفت با لایق نشد که کثرت نزد مراد این شده که باین
بروز تر و جیبی که بر کتفهای مردم بار شده و با شستی و جیبی تا بوقت تر آید داشته باشند و

یسمللت الی تبرک خالصا برکه شخصی کسی جزئی عطا کرد و او گرفت عرب میگوید مسلم شد
 لام الیه یعنی اعطاء منادله مندر و مراد محالسا که بحسب ترکیب الی آن است از منقول
 بسکت مالمعین بودن باز و یا در غایت است یعنی التسمیه که نیز توره عالی که مالمعین
 فارغ یا تسمی از تسمیه پر یا و هیچ چیز از وی نماند و متاع آن با تو بر او نباشد حافظان لا
 یكون اشتراک هذه الدار من غیر ما کلهان در لایکون آن مصدر است و غیر
 جزوه کلام مصدر است مصدری که از آن معمولش بر نیاید مشوب بر معنی خافض و کلام
 تقدیر است که خافض لان لایکون اگر حرف مقدم لام باشد یا بی آن لایکون اگر
 باشد و تا همیشه ایکنی عدم کونک تبار با لها من غیر ما کلهان و فی ادانک منها
 من غیر جمله یعنی ناقص کن و محاطا که بنوده باشد که حریف تو غیرا کسان واقع شده
 باشد و در او تو بهیامی کن از غیر و بهیامی ان شده خادامت قد حضرت ادا
 درین کلام اذ غایب است مثل اذ ای که واقع است در آیه کریمه فاذا هم خامدون
 حاصل معنی اگر معاصران علی که تحقیق که از اهل خزان و زین کمانی بودی اگر زمانی
 فاصلا شد و اذن لم یستتر هابدد همین اذن حرفیت که بر سر و اب هر دو می آید و اگر
 استغالات بعد از ان و او شرطی در می آید و در رسم کتابت آن خلافت جمهور بر
 کنی بید یا لغت نوشته شود و شکل ادای حرف شرطی و لامی که از علامت حرفیت میگوید
 که چون بید نوشت و فرامیگوید اگر عمل در با بعد و میکند یا لغت بید نوشت و اگر عمل
 بنون از معنی یا قریل از معنی بصیغه جهرت یعنی اطل قال فی الصحاح از معنی اطلعا معنی
 یعنی کند او را از مکان خود جمع بده الدار و کجیها و کجیها بهیامی فرامیگیرد و این فرامیگیرد

بان یشرع باب هذه الدار یشرع بصیغه جهرت یعنی یشرع و قال فی العاوس یشرع
 با جابن الطریق ای تحفه بالحق فیج من غیر الصق باء بالحرف ج باء عن صفت
 مثل باء خذ هذا بهذا وضع یعنی تاف تاف صفت فنادرك هذا المشرعین
 و درك تا باء شریعتی او را کن یعنی الحقی است از درك یعنی الاقوشه ان قال فی
 العاوس اللذول اللقی از درك لطفه و هذا که اسم اشارت مفعول است
 و درك یعنی تراب یعنی تعییرت که بجزارت از صفت است از بیست هزاره خوشتر که فعل
 مرتب شود و بعد از وقوع آن قال فی الصحاح اللذول البتة محول و یکن یقال
 بالحق من درك فعلی ظاهر یعنی درك یعنی تعییرت یعنی تراب او سکون را هر دو و فواید
 شده عرب میگوید بالحق من درك فعلی ظاهر یعنی برکه ه لاق حق شود بر صفتی که بر
 صفت ظاهر است حق تو از ان مراد اینجا است که در پیش اول که شد فعل جهرت
 الملوك یعنی بر وزن کرم با فواید از لای کبر است که معنی و نوره و اندر است یعنی از هم
 پاشیده ان درین بر زین شدن علی و علی که با هر دو است عزت از ان تمام که مقدم
 شده است بر و مثل کسری میفرود تیج و میسر کسری یعنی کاف که کاف لقب پادشاه
 تر است نسبت خوبست که در زبان فارسی وسیع الملکت چون عرب زبان فواید فعل کرده
 بواسطه شوارب لفظ ایشان با لفظ فارسی تقریبا از ان کسری کرده اند و امثال این
 لغت ایشان بسیار است اهل عرب این لفظ را موش میده اند و قیصر لقب پادشاه
 در دم است تیج یعنی تابی و نقطه و تشدید با بی یک نقطه مفتوح لقب پادشاه همین است
 و لفظ او مفرد است یعنی تابی آمده به با یک نقطه بر وزن فاعله و هر کس را

سکون هم و فتح با بزرگ قیادت درین که بعضی ازین در روزان سابق بایست
بوده اند و بی تشکیک بشکد بکشین و سکون یا جزیت که در یادگار بران میباید میکنند
مندیج و غیر آن و شید پنج شین معده است یعنی کج کاری کردن و نقل باب فیصل که
درین نغزه در کتاب شده و با سطر مابانه در شید است یعنی ناکند و معنی کلام در کج کاری
آن ناید و شید به تشدید و فتح یا برون نویسد یعنی معلول نژاده قال فی الصحاح
بالفتح بعد الملول و یجد خرفه یجد یؤن و یجم و یثید و ال یثید یثیث
از بجه که معنی اذ قطع من الأرض است یعنی آنچه از زمین جدا باشد و در مقام کلیه
از رخت نیاست می تواند بود که از بجه یعنی با بجه است تا خود باشد یعنی آنچه از رخت
و هند غایب از رخت و شیب پرده و تو شکمهای کهنه افعال آن در معرفت بفرمان او را
یعنی طاعت از عرفت یعنی رینه اشخاص حاصل العفای اشخاص مکرهه مصدر باب لغت
یعنی احضار و میفرم را حجت باج و مشتری برسد و حاجت برک یعنی معنی حساب
مکون که کنایه از موت مستعد و مستعمل حاضر متن ایضاً است بوقت قصار بر شش
تا مهمی است فیصل با بد استعارات میان لفظی و معنوی که درین کلام رعایت شده
بر صاحبان بعیره و معرفت بصلح عرب یعنی نخواهد بود بی و معانی و حساب مع عود است
و عرب یعنی ساحت و نفقات و میفرم باج است بدار که معنی غارت یا بد با اول
اگر چه بجه لفظ و در واقع است رعایت جانب لفظ اقتضای رجوع با قرب میباید
بجه معنی اسباب است ما ایلان اللی عین ماما و بجهت مثل ما حسن و بجه
و این معنی لغت است و مراد از بجهت معنی صاحب بعیرت کلام و درین ناول است

که ما اظهر الحق لصاحب البصیرة ان الرجل احد الوصیان یعنی چنانچه فرزند آدم روز قیوم
و را مرفی نیست باین دنیا یعنی فانی و آن در ولادت او است همچنین در رخت پرده
رفتی تر نیست آن روز موت پس سزاوار است که از آن فراموش کند و همیشه تذکر
آن باشد و انما الموفق النجاة می تواند بود که در کلام حضرت امیر المؤمنین علیه السلام
که اشتری منته و از اشتری باشد برای بیان و مراد به اشتری نفس یا طغیان فی کرد
ز و ایابی غلغالی آن مجرب حسن است بسبب آن از نورانیت عالم تجر که از خواست
مردم مانده و بجه کنایه از پذیر و مودر باشد که باعث اموال جوانی اعیله می تواند این
شده و مانده و خانه بنا کرده اند که بعد آن از جانب قیامت که عدم اول باشد و شکمها
بشکر بلاک که مقدمات موت و این بیان اگر چه در کتب معتد است و سینه سیر و سکون
او در تحصیل کالات و تقاضای آن توای همید که در حد حال لازم اویند و ایضاً است
و اسباب عیال و مصیبات اویند و او را بر اتباع جوای نفس پرده شیطان میدارند
پس حضرت امیر المؤمنین علیه السلام توای مذکور را بفرموده و درین اشکسته اند که اینها
بجانب آن در آمده اند چون خروج از ولایت شریفه آنی و دخول در حکمت مملکت بظلم
یا اتباع جوای نفس پرده شیطان واقع میشود مناسب است که در آن غارت را
از آن صدر قرار دهند و چون خروج نفس از قیامت استقامتی از ماسوی که در عالم
بآن بوده و دخول در دولت خواست طلب که از لوازم سکون باین غارت است بسبب آن
تعلقی است که بآن دارد و چنانچه که با این غارت با آن فریده است تشدید کرده اند و فرشته
آرزوها که آن از لوازم شرفی است و تعلق در سبب آن نیست و چون است

اگر بنویسد ایکنه بنی امیه بواسطه خود نویسد کان و ادب بعل پیدا کند پس بنی یاقوت
که مرکب علی و یوان ایشان شود بواسطه ایشان هیچ فرایند و یا مردم بجهت
ایشان جلال نمایند و در بعضی ایشان حاضر شوند هر آینه در مقام اخذ حق که امامت
و خلافت پیغمبر است علیه السلام و اگر مردم ایشان را بچیز در دست ایشان بود و وقت
بر سلب حق نماند بهم فرستند پس چون آن جوان این جواب از آن حضرت شنید
جان من فدای تو باد ای امام امیدواران آید مرا خلاصی بیرون شدن ازین
عمل که مرکب آن شده ام هست یا نه و میخواند بود که گناه من آمرزیده شود امام
السلام فرمودند که اگر بتو کیوم که بواسطه استخلاص ازین و شرط ترا باید کرد
آید بعل خود ای آوردن نوبت علی ای قره العین رسول خدا حضرت فرمودند که ازین
آنچه در ایام علی که در یوان ایشان است آورده جدا شود بعد از آن نماز خود
آرد آینه ای که چیزی از ایشان گرفته باید که ایشان را پیدا کرده مال ایشان را بدی
و آنچه صاحب آنرا شناسی که از یکجا بهم رسیده و هر کس تو داده از جانب تو
بغضای مسلمانان تصدق کن که بعد از آن که چنین کرده باشی من خاتم حضرت قره
گناه ترا در عرض مغفرت در آورده بهشت بتو از زانی اراد پس آن جوان
زمان طویل سرور پیش آمدند و بعد سر بالا کرده گفت که مردم آنچه فرمودی محرم آن
تقسیم دادم جان من فدای تو باد ای فرزند آن که در راهی که بدان جوان نویسد
بعد از مکالمه مذکور در خدمت امام علیه السلام چون بگویم در اجابت فرمودم با رفیق
شد بگویم آمد و هیچ آنچه بروی من داشت حق بی کسی که پوشیده بود از تو و بعد

نموده بود و هیچ از جانب امام نامور شده بود یعنی ایضا جان من بر حق که معرفت بعضی
نداشت بر تو او را با سستی و تقصیر تو نموده چنانچه از برای او و بهی نماند که حرف تو
را وی گوید که با منی که بر حال او مطلع بودیم چیزی بجهت او میان خود توجیه کردیم و چیز
از آن جهت پوشش او لباس فریده و چیزی بهر نقطه نزد او فرستادیم چون
مدتی چند ماه برین گذشت که پاره شده و ما عبادت می نمودیم تا آنکه روزی که یکبار
او اشتداد یافت بود نزد او رفیق دیدیم که جوان در حال نزاع است چون داشت
که تا آمدیم چشم باز کرده گفت ای سید بجز اقسام که آنچه صاحب تو یعنی امام علیه السلام
بمن وعده کرده بود بیان و نماند و یعنی بهیشتی که بجهت من فراموش شده بود من
از زانی داشت بعد از آن جان شریفین بجا بقی از او ای تسلیم نموده و در مقام
بجتهیز و کمین او شدیم و چون از منزل او بیرون شدیم بخدمت امام علیه السلام
شناختیم چون چشم مبارک امام بر من افتاد سبقت بکلام کرده گفت ای علی بجز آن
که آنچه صاحب تو خامن شده بودیم از عهد صفائی خود بیرون آمدن بدان و نماند
کردیم گفت جان من فدای تو باد بجز اقسام که او نیز از دنیا رفت تا شکر این نعمت
بجایماند و در جا گفت آنچه فرمودی **پیش از آن** من کتاب بنی امیه که بجهت کاتب است
و مراد اینجا نویسد کان و جانشان علی و مانند آنحضرت فی مطالبه حیدر و در
بمال یعنی سب بد و بی ملاحظه کرده ام و در تحقیق علی که از یوان ایشان بهم رسانده
و اقبال کردم از آنچه شایسته عمر می داشت و شبیه در عیلت آن بود اصل آن
از احوال من و خود است یعنی بر هم که استحقاق چیزی بجهت علم الهی محی جسم و با یکسان

بجمع است بنامی آن بی دوی هر دو آمد و قال فی الصحاح جیت الخراج جاید و جیت
و جبادة ای جعده و مراد بی خراج است که عبارت از مال و جبات و یوانست الاخر
منه چون آمدن انمال که این فقره متضمن است از تصرف خود در آوردن و بنا
کلام بر استعاره با کفایت است تا تحمل بر پیشتر شده است مان چیزی که محیط شود با آن
و بدور او بی آید مانند جبار و غیر آن و گفته شده است در کلام دیگر که مشیت
چنانچه که عدله استعاره با کفایت است اثبات لزوم از برای آنکه از غایب شدن
براست تحمل است فقتناله صمد یعنی فرار و اویم میان خود از برای او چیزی نیست
نمودیم از برای یکدیگر که هر کدام چیزی از آن در بیم اشهر بقای و صفت اشهر بقای آن
چون اشهر از مشیت جمع قلت است افاده قلت عدو آن میناید بواسطه تاکید با اولی
در قلت است کنایه از آنکه عدو مشهور بود که اقل مراتب جمع قلت است نزدیک بود
که بدو که اگر مراتب است و منتهی اند بود که مشترک باشد میان جمع کثرت و جمع کثرت
بر تاسیس که افاده معنی بد مراتب محمول بود است زیرا که جمع کثرت آن مشهور
آمد است مشهور است استعمال صیغه جمع علت در جمع کثرت است که صیغه و کثرت
بجمع کثرت آن نباشد مانند از درج و رجال که چون صیغه و کثرت جمع کثرت آن
نیافته است مشترک و استعاره میان هر دو در و ماه استعمال می یاید و هونی
السوق سوق جبار از زحمت یعنی جان کندن قال فی القاموس سابق المصنف
سوقا و سیان مشی فی منع الروح عائش ال از کلام امام علیه السلام که اول
ان بی امید و جبار و امن بکلیهم الی اخره ای متضمن است کثرت حضرت اعدا و

آن استعاره

آن استعاره می شود که کلماتی یاری آن را با ب علم را با زینت و مرکب آن در
صفت و غنای است که بر لری که اعانت ایشان در زمین آن بمل می آید بی نیت
بیان و جبار باشد زیرا که از جمله امور بی که امام علیه السلام در مقام تکلیف آمده بود
آن استعاره در مذکور است کثرت است که در مشاوت بر عورت آن در حضور جماعت
و جمع ایشان است چنانچه و پیشتر جماعت اشارت است و بیج کثرت است که امره کثرت
نظر از آنکه متضمن اعانت ایشان است حرام نیت از کتاب آن جاز است پس مشیت
که سلفی اعانت حرام است و از زمین فعل حرام باشد مثل جمع کردن خراج و غیره و
در زمین فعل حرام باشد حضور در جماعت و مخالفت قریب آنچه از زمین قبل باشد و منوی
این حدیث حسین که شیخ ابو جعفر طوسی حدیث سر و اند این الی غیره روایت کرده
که گفته است که عبدالله بن عبدالله علیه السلام اذ دخل علیه رجل من اصحابنا
فقال له اصحلت الله انذرت بما اصاب الرجل من الضیق او الله قیدی
الی البناء بنده او القهر بکریه و المناه یصلحها فاقول فی ذلك فقال او
عبد الله علیه السلام ما احسان عقدت لهم عقدة او وکت لهم وکاه
وان لی ما بین لایسها لا ولامه یقل ان اعوان الله یوم القیامة
فی سعادتی من فادحتی بحکم الله بین العباد یعنی بودم من روزی نزد امام جعفر
صاحب علیه السلام که نامه شخصی از اصحاب حضرت آورده بود و باری حضرت بنویسند
گفت ای کمال الله برستی که گاه هست که روزی از که اصحاب تو هم بنویسند فی
در معاشرت میدهند و هرگز بیشتر که بواسطه وقت با شکر کسی شوم و در راه است

سور

کلمه خوانند که بجهت ایشان بجای کیم یا نهی که زمین کیم که بجز این است که
که در پیش آب بسته اند و از هم پاشیده با صلوات آوریم بر صغیر و سید و برین بیابا
میادرت با این قسم امور رواست یا از امام علیه السلام در مقام تپه برین او ترا
فرمودند که دوست من دارم که از جانب تو در اعانت ایشان که می بری بکنان
شود یا در مشکلی بسته شود و بود باشد مرا با زاری آن چنین لایقین این شمشیر
درین طیب کفایت از آنکه اگر تمام مدینه را بیند و بعد از آن می شود که از برای ایشان
کلمات تو بر زمین لایقین من مستجاب است که کلمه در آن نزد میاید باشد
و از او جانب برین شک لایق برین بود در آمد است چنانچه شمشیر در میان هر دو
و اوقات لایقین از آن لایقین میکنند و آنها را لایقین مدینه میگویند حضرت فرمود
دوست من دارم اعانت ایشان در افعال که در دنیا کسب می کند که بزرگواران ایشان
شود و تا آن جزئی فرستند بدستی که جمعی که اعانت ایشان بینمایند و یا در ایشان را
و چه هست خود ساختند و زقیامت در سر بر پناه ایشان مقام خواهند داشت که
و هر که از ایشان را اطاعت و اطاعت کرده چنانچه سر بر پناه میاید با او در میان میاید که
جانب کرد و در عبودیتش از آنکه او حق که عالم علی الاطلاق حکم خود او در میان بندگان
خود جاری سار و حدیث صحیحی که از او شنیدیم در این جهت رسیده و گفت
قال لی و عبد الله علیه السلام لا تقنم علی بنیاه مسجد یعنی بیرون از ایشان زار
بنای مسجدی که از افعال سبب است بر جای فعل مباح و حرام در و است کرده این
و الله ارحم من زید از امام علی علیه السلام از بابی زید که از حضرت

سلام الله علیه قال رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم لا من علق سوطا
بين يدي سلطان جائر جعل الله ذلك السوط يوم القيامة نقبنا لمن نادر
طوله سبعون ذراعا يسلط الله عليه في نادر جحيم و بين المصير يعني فرموده
رسول خدا صلی الله علیه و آله که هر کس تا زید و در برابر سلطان طاعتی بر کردند
که چون سوار شود بدست او و در پی او چون اشاره بر زدن کسی که در خانه است
بگوید از خدا می تقدس تعالی روز قیامت آن نماز بارگاری از آتش که در آری او
معتاد که باشد و مستطاب از آن بار که هر چه تقدیب او کند عاقبت ایشان را
و افعال این عویش بسیار و در است پرستش است که چنانچه اعا دیش که در ولایت
بر حمت اعانت ایشان در ضمن فعل حرام میکند ولایت بر حمت آن در ضمن فعل
حلال نیز دارد و بگو در ضمن فعل سنت چنانچه حدیثی شنیدیم که در آنست که
بنای مسجد مشورت است بدان آیه که در اول آن میزند که در آنست که میل میکند بجانب
نیز استنباط تعظیم مذکور آن که در زیر که اول آن میزند که در آنست که میل میکند بجانب
جمعی که در آن کرده از خود را بطلم آلوده اند که در می باید آتش و زنج شماره او در ضمن
اعانت ایشان میل بجانب ایشان حاصل است و او بلفظ حرام تحقق شود و در اول
حلال خود خاک بعضی مشرکین را که در این صفت تفسیر کرده اند گفته اند که نمی از میل
توی بقیاس بطریق اولی معلوم میشود و الله اعلم و از کلام بعضی فقهای در عنوان
علیهم که در بحث کتاب ذکر آن کرده اند ظاهر میشود که حمت اعانت را با بطلم
مخصوصت یعنی کفری حمت حرام باشد و اعانت ایشان با مورد مباره مثل مخالفت است

و بناي نماز و اشغال آن حرام نيست گر برين کلم اجماعی متحقق شده باشد که عبارت از آن
علماء حديث در يك عصر بر آن چون اجماعی في لغته و دليل الحکم شرعی متواتر شده متفق
باشند در آن نيت و الایجابی بحیث بر اگر احادیث صحیح و لغوی قاطعیه که سابق
و کرامت نفس است بر خلاف آن و قطع نظر از آن بر تقدیر که در تخصیص حمت را با
از باب علم و جوی نخواهد بود فعلی نیت حرامست خواه متضمن اعانت ظالم باشد
و خواه نه که اگر بگویم مراد بر حمت آن شدت حمت است نه اصل حمت هر گاه
این معنی محتاج بذكر نيست هر گاه حمت اصل مفعول ثابت باشد از آنکه متضمن اعانت
ظالم باشد شدت حمت آنکه می که متضمن اعانت باشد بقیاسن طریق اولی معلوم
خواهد بود و بحیث از علامه قدس سره که در کتاب تفسیر کرده العقیقه حمت اعانت را
مخصوصه است تا غایتی که در ضمن فعل حرام متحقق شود استدل لال کرده است
بر مطلب مکرر با حدیث مذکور و حال چنانچه از ترجمه آن بوضوح پوست می آید
حرکت در تقیم فحاشی و طهارت است که مراد با عانت ظالمین که ازین حدیث و بعضی
احادیث دیگر مذکور شد که حمت آن ظاهر میشود هر امری که باشد در عرف
اطلاق اعانت بر آن کند و مرکب از معا و ن ایشان گویند و بعضی امور هر چه که در
اطلاق اعانت بر آن مثل حاضر حاضرین تا کول یا بتفایر آب اشغال آن داخل در آن باشد
و آنچه از بعضی کلام بر نقل آن بر بیعت رسیده که در جواب سوال ضایلی که بر وقت
جاء به سلطان اشتغال آشته از او پرسیده است که آیا من با عمل در مکان اهل
علمه و انعم و عیالی که بر اعانت ایشان ترقت بر عمل من ترقت دارد گفته است

الذم

الداخل فی عنوان الظلمه من یعلک الامر المیووط و ما انت من المله انفسهم
یعنی داخل در عنوان ظلمه کیست که تو سوزن در لیسان میزوشد که بحیث است
بر آن عاود و زوی اما تو که فرود باشد آنی از جمله ظالمانی تا از او ان اشغال
آنت که معمول بر نهایت جماعه در آن باشد و الا کار چنانچه غنی است با اشغال
یکشدن ل الله العزیز و التوفیق **انجام** فقیه فقه که اخبار آن جوان نویسنده
حال اختصار بوفای اقام علیه السلام باینچه با و مرده کرده بود بحسب ظاهر ولات
بر آنکه در حالت نزع روح قبل از حصول موت انقطاع کلام احوال آن نشانی که در
مقام از اهل نجاست یا مستوجب عقاب برایشان ظاهر میشود و درین باب بطریق
مخالف از مخالف احادیث متعدده وارد است از آنجمله هر دو طریق روایت شده است
که پیغمبر صلوات الله علیه فرمودند ان یخرج احدکم من الدنیا یعلم ان معسر و حتی
یرى مفعه من الخبثه و النار یعنی هر که از دنیا برود یکی از شما ای امت من از دار دنیا
تا نماند که جای که خلیقین است کجاست و باز چند ششم خود را در پشت اگر نشستی
باشد در آتش و وضع اگر از اهل و نوح باشد روایت کرده است شیخ بزرگوار
محمد بن یعقوب الحلی در کتاب غیاب از یکی از علما بن عقیده از پدر او عقیده در ضمن حدیث
طریق که قال ابو عبد الله جعفر بن محمد الصادق علیه السلام یا عقیده لا یقبل
من العباد یوم العینه الا هذا الامر الذی انتم علیه و ما بین احدکم و بین ان
یرى صافیه عینه الا ان یبلغ نفسه الی هدم اهوی علیه السلام میله
الوید **شرح** کلام یعنی من خطاب کرده ام سخن فقیه جعفر صادق علیه السلام گفت

ای حضرت در محل قبول حضرت در منی آید روزی است که امری که شما می توید بگو کرد
با تو ترکیب بر ایند یعنی نه بی که و آید و بی که از میان اختیار کرده اید عاقلیت
میان دید و بصیرت بر یک از شما و میان دیدن آنچه متعین چشم روشنی است یعنی تکلم
نه بی رسالتی در آن و بنا بر رسیدن نفس او با بیجا و دست مبارک را بزرگ
کردن خود که استند شده با گزین سب با بیجا سر پرده خفا از پیش نظر برداشته
خواهد شد و حقیقت احوال آن نشاء بعین الیقین مشا به خواهد گشت و از بعضی اصحاب
قبول آید با بیان نقل کرده اند که در وقت احضار چشم گشوده و چشم کن گشت فلفل
هدا علیعلی العاقلون یعنی شل این باید لیل آوردن یعنی که مرتب عمل میشود و آید
احادیث مشبه حدیث بسیار نقل کرده اند که همه بحیث بر آنکه در حالت احضار حضرت
مقدمه مصطفوی صلوات الله علیه و جناب لایق اب تباب مرتضوی علیه السلام بنفوس
بیا لیل بر کس حاضر میشوند و پشت می دهند اول با بیجا حال و حال است و معاصد
این معنیست بعضی آیات که درین باب منسوبت با میر المؤمنین و امام المؤمنین است
و المغارب علی ابن ابی طالب علیه السلام که در حقیقت عارث همدان که از اخبار اصحاب
انحرفت بوده است چنانکه در دیباچه انصاریت بان سنده که نسبت شریف معتقد بود
میرسد بر زبان گوهر میان جاری ساخته اند که یک بیت از انجمن است **کلام** با ش
همان من نیست یرنی من مؤمن او منافق بقلا یعنی ای عارث همدان هر کس از دنیا
میگذرد در وقت مردن مرا معاینه می بیند در مقابل خود خواه از آریاب نفاق و
مدوان و خواه از اهل صدق و ایمان همه را در آن حال بیارت و بساوت و

کمال روزی با وجود و الیه العباد **شیشا** **ششم** روایت شده است بسند کثرت
است بیست و شش حدیث معتد به این باب ویرا یعنی از محمد بن کران انعاش که از اهل قرات
و در کتب رجال که بر اسم او مذکور است آن تصریح و مرجع و تعدیل او شده است
از اصحاب بن محمد بن سعید بن عبد الرحمن بن نریا و الشیبی همدانی که اگر چه در تدهیب
زیادی بوده اما نزد ارباب حدیث معتد به حدیث و جلیل القدر است و بخوبی حافظ و کثرت
خط حدیث مشهور چنانچه از او نقل کرده اند که میگفتند است که سینه هزار حدیث
حفظ دارم که از آنجا صد و بیست هزار را با سنده آن با پیغمبر صلی الله علیه و آله حفظ
کرده ام و بیست و سی سال سنده آنها را میدانم مولدش در سال دویست و سی و پنج از هجرت
و در آن شهر در سال سیصد و سی و نه هجرت در مدینه از دانشی از حسین بن نضران
پدر او از گروه بنی عمرانی عبد الله الجعفی که از اصحاب امام جعفر صادق علیه السلام بود
و علماء رجال متعینش و استند از جابر بن عبد الله انصاری که از اخبار اصحاب
و در حدیث میر با پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم همراه بوده و در حدیث موکر در کاتب
ظرف مشایب آن سرور بفرمای گفتار قیام نموده تا زمان امام محمد باقر علیه السلام در آن
حیات بوده و بساوت خدمت پنج امام معصوم فایز گشته نقلت که حضرت پیغمبر
صلوات الله علیه با وجود او بود که تا زمان فرزندم امام محمد باقر فرزند خویش
چون او را یعنی سلام من با در سان و این بگو و از امام جعفر صادق علیه السلام
منقولت که او آخرین کسیست از صحابه کرام که ازین سرای فانی بیار باقی فرماید
در سال هفتاد و هشت هجری یعنی در نو و در گفته اند روح الله و در غیر این

القول العظيم بعث الله عليهم ماعقة فاحذتهم بظلمهم فما قوا فقالوا موسى
يا رب اقول البنى اسرائيل اورجت اليهم وقالوا انك ذهبت بهم وقلمتم
لايك لم تكن صاد فانما ادعيت من مناجات الله تعالى اياك فاحياهم الله
وبعثهم معه فقالوا انك لو سئلت الله تعالى ان ربك ينظر اليه لا يجابك
وكنت تخيرنا كيف هو وعرفه وحق معرفته فقال موسى يا قوم ان الله لا يرى
بالابصار ولا يمشى له وانما تعرف باياته ويعلم باعلامه فقالوا ان ربك
لا يلقى سئله فقال موسى يا رب انك قد سمعت مقال بني اسرائيل ذات
اعلم بصلواتهم فاوحى الله تعالى اليه يا موسى سلني ما سئلتك اظن لو اخذ
بجهنم ففقد ذلك قال موسى رب اوفى انظر اليك قال ان ترائي ويكون
الي الليل فان استقر مكانه صرف ترائي فلما تجلى ربه لليل جعله ذكراً وخرق
صعقاً فلما افاق قال سبحانك قبت اليك بقول رجعت معرفتي بك من جهنم
قوى وانا اول المؤمنين بهم بانك لا ترى فقال المؤمنون لله درك فاجز
عن قول الله تعالى ولقد هممت به وهم بها لولا ان راي برهان فقال اوصيا
عليه السلام لقد هممت به وهم بها لولا ان راي برهان وقبهم بها كما هممت
به فكذلك كان معصوما والمعصوم لا بهم يذب ولا ياتيه فقال المؤمنون لله
درن يا ابا الحسن فاجزى عن قول الله تعالى واذ ذهبنا منها
فقلن ان لن نقدر عليه فقال الرضا عليه ذاك يوم من متى ذهبنا معايناً
لقومه فقلن معنى استيقان ان لن نقدر عليه ان لن يصيب عليه رزقه ومنه

قوله تعالى واما اذا اسألته ربه فقد رجليه رزقه اى صيق وقطفتها
في الطلقات طلبه الليل وطلبه الحر وطلب الموت ان لا اله الا انت سبحانك
اننى كنت من الظالمين تركى مثل هذه العبادة التي فرضت لها في بطن الموت
فما سبحان الله له قال سبحانك فلو لا انه كان من المسلمين للبت في بطنه الى
يوم يبعثون فقال المؤمنون درن يا ابا الحسن فاجزى عن قول الله عز وجل
ليغفر لك الله ما تقدم من ذنبك وما تأخر قال الرضا عليه السلام يكن
احد عند مشركي مكة اعظم ذنباً من رسول الله صلى الله عليه وآله لا نعم
كافراً يعبدون من دون الله ثلثمائة وستين صنماً فلما جارم عليه السلام
لدعوه الى طمعه الاحلام من كسره ذلك عليهم وعظم وقالوا اجعل الالهة الحما
واحد ان هذا التي عجبنا وانطلق الملا منهم ان امشوا واصبروا على
الهنك ان هذا التي عجبنا وانطلق الملا منهم ان امشوا واصبروا على
ان هذا الاخلاق طمعا صح الله تعالى على رسوله صلى الله عليه وآله وسلم
ملكه قال يا محمد انا قمنا لك قمنا بيننا ليغفر لك الله ما تقدم من ذنبك
وما تأخر عند مشركين اهل مكة يدعوا بسلي وتجد الله فيما تقدم وما تأخر
فقال المؤمنون لقد شفيت صدرى يا بن رسول الله واوحيت لي ما كان
ملكنا فخر ان الله عن انبياء الله وعن الاسلام خير **شرح** كلام بايست نفا
ورب من افازوه وذا نيشه انجام **انما** مشتمل برود نيشه **نیش** اوله راوى كوي
نؤمن عباسى از امام رضا عليه السلام وانه در مقام استغفار و بعض مسائل استكشافي

بعضی مشکلات خود را آمد که گفت بر منی وارد و در کلام خدا می گفت که خطا جاد مویس
لیسنا و کلله و قبا قال و قبا قال انظر المثلث که ظاهرش بر این دلالت دارد
که مویس علیه السلام که بود که در روز و کار او با او سخن کرد که گفت ای پروردگار من
خود را بمن گماهی که بر این ظاهر ظاهر تو کنم چون روا باشد که مویس بن عمران که بر تو کلام
غایب باشد تا آنکه عظمت و بکری ای الهی زیاد بر آنست که دیدن ظاهر را حق است بر
احمال باشد و بخود ذات و تقدیر او از مقابله او در مقابل و جنت و عذاب
که از تو ظاهر و نیت چشم از دست می برد است از آنکه تو هم در نیت او توان کرد که
در مقام طلب او در این روز و کار خود از او خواه نام رضا علیه السلام فرمودند
بر راستی که مویس علیه السلام میدانست و عالم بود با کبریا و عظمت و جلال او در حق آنست که
دست او را که بگری بآن توان رسید و بچشم از او توان دید و لیکن از عبادت تو برتر
بگویی نازند و سعاده مکاره مناجات او در نیت بجابت قوم خود با زکشت و در مقام
الظهار نیت پروردگار خود با ایشان در آمده ایشان را ذکر است انفت الی سعاده
مکاره مناجات باشد که بدان نازند و بود قوم را آگاه کرده اند و ایشان در مقام
الظهار او در آمده گفتند ایمان نیایم تو ای مویس سخن ترا تصدیق نمیکنم تا خود کلام
تسبیح چنانچه دعوی میشدند آن یکی و ایشان منصفند هر امر بود و مویس علیه السلام
از میان آنها همتا و بر کس اختیار کرد و از آنجا هفت هزار کس گزید و از میان
ایشان نیز منصف کس گزین کرده همتا و کس از ایشان ترا که بقدر امتیازی از باطنی او
بر حق خود ساخت که ایشان بود که مکاره پروردگار حاضر نشود و بشوید کلام

آری

آری او که ای و بنده در میان قوم خود بر صدق قول مویس علیه السلام پس ایشان از ایشان
قوم پروردگار بجابت طور سینه که در مکاره مکاره مناجات او بود پروردگار رو
شده چون بد آنجا رسید انجمن را در و این کوه که آمده بود و بگوید بر آمد در وقت
کرد از حق تعالی که مرتبه دیگر با او سخن آید و بشود از آنرا بعون او که همراه او بودند
تا بصقل آن عبادت بزرگ است از آنست ظاهر ایشان در دوره شود بعین الیقین مشایخ
مرتبه مرتب او نمود و باقی قوم را نیز از آن مرتبه پس حضرت وقت جل شانه و عاود
در معون اجابت در آورده مرتبه دیگر آثار مکاره خود را ظاهر ساخت ایشان یکی
کلام حق آید و بنده چنانچه خدا می آن از عبادت فوق و تحت زمین و آسمان و پیش حضرت
بگوش ایشان میرسد با اسطه اگر حضرت وقت تعالی شانه کلام مذکور را در و سخن کرد
مقام بود و خلق کرده بود چون صدای آن از آن درخت ظاهر میشد سیم قدرت بود
از این باب مشتمل ساخت از هر طرف بگوش ایشان میخورد و پس او بدست هر دو
عالم را کار خود در سوخ و ریزید و گفته کرد من لایحی فری الله جده هر که ایمان
منی آوریم تو ای مویس تقدیر میکنیم تا آنکه این کلام آید تا آنکه او را برود و چنانکه
تسبیحیم و دیده ظاهر را از مشاهده جمال او در و شستی گزید پس چون برات حکم این سخن بزرگ
از ایشان بطور رسید در این غضب الهی بگوش آمده معاخذ تقوا بر او برایشان فرمود
بسیب ظلم و ستمای که بگفتن این سخن بزرگ بر خود داد داشته فرمن بود همه را
باید و تمام کس بگوش مویس علیه السلام چون مشاهده امکان نمود مناجات در آن وقت
بر خدا بگوشیم ای اسرائیل چون بجابت ایشان بر کردم و ایشان را در سوخ ساخت

و عقاب آورده گویند تو را خجسته را با خود بردی چون توانستی صدق سخن خود ببار
ظاهراست همه در معرض هلاک در آوردی بواسطه آنکه میگویند که با خدا بی تعالی سخن
کرده ام چون مردم را دریافته که تو در آن صادق بودی از آن رسیدی که چون پیش
زینتو آید کذب سخن تو کند و ترا بر کذب قول خود اعتراف نماید مگر بواسطه این
نست خدا یا بچوید و تسلیم گویید از آنکه از سر عقاب عاقل ایشان در گذرد و در سینه
او گرفت حیات در ایشان و نشان تا من بیایم تمت گرفتار کردم پس حضرت فرست
دعای موسی اباجت نموده ایشان را از زنده ساخت و با اتفاق موسی تو هم فرستاده
پس از موسی خطاب کرده که بد رستی که اگر از حق تعالی درخواست میکردی که خود را بر تو
نماید تا بدید و ظاهرش بد حال او میکردی بر آینه دعای تو بر تبه اباجت بی ایست و
بسعادت تعالی او فایز می شدی جز میدادی را از کفایت ذات او که بجز طریق تو
موسی علیه السلام در من و چشم تو آمد و گفت که ذات مقدس حضرت توست متواضع
از آنست که علم کسی بی تو اندر بود و بر لیل و بر جان و یا پیش بر او عیان از نزد
کبریایی و عظمت او شنیده توان نشان داد ایشان بدین سخن تسبیح گفته ایمان
تو می آوریم و تصدیق تو می کنیم تا آنکه رویت او را اندر خود را می چون موسی از تو بول
بصیحت ایشان یا بوسکت مناجات نموده گفت پروردگار ما شنیدنی که جماعت
نبی اسرائیل بر کفند و مرا بر پر کار میدارند و تو بر علاج ایشان دانایتری بهتر میدانی که
ایشان در بیعت می آید از آنست که ای موسی سوال کن از من ایشان از تو سوال
میکنند و بخواه آنچه از تو میخواهند که ترا بران موافقه نیست که با بر سر ارفقای عظیم

ادون

و دیگری در معرض عقاب یعنی آوریم پس از عهد در امر الهی موسی بس برین کلام دبت
ادعی انظر الیلت حال ان ترالی و کن انظر الی الیل حال استغفرا کما کنه الی الله
گشته و موسی ای پروردگار من بجای من و نورا تا نظاره جمال تو بنامیم و برابر و است خود
میکنم بس از کلام الهی در جواب او برین وجه جاری غنوق شده که هرگز توانی دید مرا
ای موسی دید و ظاهری ترا قاصبت جمال خود ندادم و لیکن نگاه کن بسوی این که در
بگذرین که بهای این ملک توست و توانی او از تو و امثال تو بیشتر پس اگر این که
بر جای خود قرار گرفته تواند تحمل سختی نموده زود باشد که تو نیز بر این معنی و اگر بر این
با این عظمت طاقت و تحمل بر توی از سختی ندارد و بجز در وصول زود از شمع تعالی
ما بریزد بر تو خواهد شد و از هم خواهد پاشید تو نیز از غمائی خود در گذر شده دل
بطاقت جبران دیدار بر پیش من سبحان من چنانکه گفته اند بقدر سوغا سوزنی برابر
از تو سختی خود بدان گفته بعد از آن که حیات و علم و قدرت بران آوریده بود از نادیده
ریزد و پاره و پاره سوخته از هم زد بخت چون موسی علیه السلام و حال مشاهده نمود از جهل
و دوست بر روی در افکاره از هوشش رفت چون بوشش آمد در مقام تتریز پروردگار
در آمد و گفت چاکلی بود میکنم ترا از هر چه لایق حضرت تو هست با بر کثمت از جمل قوم خود
بر شترت ذات تو از امکان رویت امور می که متعین نقص است بسوی معرفت بخت
خود با تو گفته است ذات تو از آن بر راست که گنجایش آن داشته باشد و من اول که
با کز ترا می توان دید و دیده ظاهر عزمش بدو جمال تو نیست پس من بسعی خاطر از
جواب نام معصوم حاصل کرده لب بدعای کنه تر گفته است که در گذر و در آن

تعالی جزوه مر از معنی قول الهی که در باب یوسف پسر علی السلام که در هدیه است چه
و هم به اولاد وی بر جانده و در نیک کن از خاطر من این اشکال را که چون
و آنکه بود که یوسف صدیقی با وجود مرتب نبوت و عظمت تقده فاعلت زلیخا نایب و عزم
مباشرت با او وقوع باید حال آنکه فضل مذکور بر او جایز نبود امام علی السلام در مقام تفسیر
آیت در آمده فرمودند که معنی آیت است که زلیخا تقده فاعلت و محبت یوسف کرده
این می بود که یوسف مشبه به برهان پروردگار خود که بشارت از نوع غلت و کله
و نبوت کرده بود و امان محبت او از آن آرایش معاصی پاک گشته تقده فاعلت او میگرد
چنانچه او تقده کرده بود لیکن یوسف علی السلام مرتبه عصمت نایب بود و از عصمت تقد
معصیت واقع نمیشود و ایمان کینه و بلی در حق می نامون کت صد که یا با این
جزوه مر از معنی آیه و کریمه و ذالنون اذ ذهب مغاضبا فظن ان لن نقدره
علیه چه ظاهریش جز میاید از آنکه ذالنون پسر علی السلام و حق که غضب بر او
مستولی شد از میان قوم پروردان کرد که قدرت مراد خواهم یافت
چون تواند بود که از پسر خدا این قسم غنی و قوی باید و حال آنکه بدیهه حق پسران بود
که مرتبه عصمت نایب نبوده امام علی علیه السلام و آقا فرمودند که مراد بنی الذنون و پسندنا
منی است که از قوم خود غضبنا گشته از میان ایشان پروردان است و حق درین آیه
یعنی استغفر استعمال نایب و ان لن نقدر علیه ان لن یضیق علیه ردفه
چنانچه در آیه ذکر میاید و اما از اما بتبلیه فقد و علیه ردفه قدر علیه ردفه یعنی
تین و قطری استعمال یافته معنی آیه الله اعلم است که صاحبی یعنی یوسف پسر

و حق که از قوم خود پروردان است پس یوسف است که مراد بنی او را پروردان میگویند
به طبعی که باشد با او خواهد رسیده تا آنکه در دنیا بر زمان شکم، ای که فاشد فقاد
فی الظلمات پس نه اگر یوسف علی السلام در میان تاریکیها تاریکی شبانه تاریکی در یاد
تاریکی شکم، ای قول تعالی ان لا اله الا انت سبحانک انی کنت من الظالمین
با کز نیست معبودی بحق مگر تو یگانه با دیگران ترا از آنچه سزاوار مرتبه نبوت و ترانه
بسیع معاصیه مناصف بر می میدارم بذرستی که من بودم پیش ازین از جو غافلان
سختتر از آن بر خود بسبب آنکه تا هر که بودم مثل این غیادتی را که اظلال در شکم
ماهی گمان قیام و ارم حضرت عتره و عاری و استجاب ساخته تسبیح او را شرف قبول
و او کت قلوا لا اله الا انت کان من السجین للبت فی بطنه الی یوم یبعثون اکثر
آن بود که یوسف از جو سبحان بود که کت ان لا اله الا انت سبحانک
انی کنت من الظالمین در کتب میگرد و در شکم، ای دور آ مقام میداشت تا با ترانه
که در میان بر کینه شوند و قیامت قیام شود و لیکن برکت ذکر و تسبیح حق تعالی
اولتر از جسم غلام ساجد بر نامون مرتبه دیگر بود عاری حضرت قیام فرمود
گفتند در کتب با ابی الطیب فرموده مراد از قول حق تعالی که بعد از تسبیح که بر حضرت
مقدمه نبوی نازل شد لیغفر لک الله ما تقدم من ذنبک و ما تا حشر
نسبت نایب بر رسول خدا چون میجو تواند بود و حال آنکه عصمت جمیع انبیا بطیفل
عصمت او است امام رضا علیه السلام فرمودند که مراد کناه با عقاید و اهل شکرین
اهل کراهت شکرانه و اوقتی زیرا که نزد ایشان کناه و بچگونگی ذکر کراهت کناه رسول

نداید و واسطه ایشان همه بر پیشش انعام قیام داشته رسید و شفقت تبار
عبادت خود کرده بود و پس از آن سرور ایشان را دعوت کرد و گفتن که از انعام
کلیله که آفریده و بتو میدهم از ایشان را بجهت آنکه نهایت رسوخ در شکرش
بزرگ نموده آن نزهت ایشان تکلیف از امر عظیم است شد پس از آن که از باب سرور
ایشان بمنزل ابوطالب می رسد و گفته اجعل الالهة الهاء واحدا ان هذا الحق
عجاب و اطلق للملاد منهم ان امسوا صبرا على الحكم ان هذا الحق
براد و ما سمعنا بهذا في المللة الاخرة ان هذا لا اختلاف اياك و اينده
ندایان مشغول و اما کجا نیکتا بدستی که کنایه حکایت خداست بغایت عجب چون
دیدند که ابوطالب بفرزاد ایشان فرستاده از خانه او بیرون آمده و ان مشغول
و چنگد که می کشند در حال فتن که در فتن شتاب بکنند و مبر و شکیبی از زید و
پیرشش ندایان خود بدستی که گفتند محمد با پیش آمدن کار او عادت ایشان از
عادت و هر که اراده شده است برای او از وقوع آن چاره نیست بدعوتی که فرمود
یکند و از او امری کرده که مقرون بصواب نیست بلکه باطل جمع بزرگی و ریاست
عرب و علم است این امریست که هر کس را اراده آن است و علی اختلاف القیصرین
و نشینده ایام او را که او را بران میدارد و رفت آفرین که بدو خود را بدین
دور یافته ایم تاقت عیسی علیه السلام که آفرین علی است زیرا که ایشان بران اتفاق
کردین عیسی برایش است بر تو میداین تو مید که او را بدین چنان نیست که در ایشان
دروغی از نزهت خود پس از آن حق تعالی فرمود که بدست پیغمبر صلات آمده و از خود نمود

در عرض ایشان خود و در آورده گفت تا فتحنا الله فتحنا بیننا الى اخر الایام
که فتح کردیم از برای تو یا محمد فتحی خا هر دو روشن تا آمد زید و شود آنچه از کفایان
تو از پیش رفته و آنچه بعد ازین خواهد بود زید و مشرکان اهل کفر یعنی آنچه ایشان اتفاق
کنند و آن بود داشته و خواهند داشت بسبب و اندن تو ایشان را بتو مید پروردگار
در زمان گذشته و آید پس ما مون گفت بدستی که شنید و ادی سینده از زید
که درین امور و به هم رسید و بود ای فرزند رسول ندای روشن ما نمی آنچه
بر من متبیب و مشیت بود و حقیقت آنرا مید نسیم حق قابل ترا برای خبره که دروغ
تو هم گناه و راه نه اینجایی که ام از من نمودی و از جانب امت اسلام که بدین تقریر
حق این اتفاق در از اسلام برابر طرف ما نمی پیشتر م فرموده بجا می فصل است
یعنی فاعل از مناجات که معنی مسوده و در گفتن است و متواند و در مثل آنچه
صاحب صحیح تصریح بر آن کرده و در عبادتة قال العباد و قد يكون الفخ الجوی
اسماء معدود بر تقدیر کجیب ترکیب حالت از فاعل قرب که میسر میرسد در او را
بندای تعالی یا از منقول او که میسر بار رس مقبل با و راجع بود می علیه السلام متبرک ک
بهر کلام یعنی که هست مراد فاعل مراد اینجا که هست و آن در نوانی تمام که موسی علیه
بر این استماع کلام الهی نموده است و سینا و حقیقت که بران کرده و اقی است این
نسبت اعانه شده است که با آن یعنی سین و کرسین خوانده شده است و فرج ترا
نویان بتر و انسته اند قال فی الصحاح و طور سینا جبل بالتمام و هو طور
حیف الی سینا و هو حجر و قربی سینا بالفتح و الکسر و الفتح الجوی فی الفتح الی سینا

فی ائمه العرب فعلا محدود او مسکور و بعضی گفته اند یعنی مبارکست و از این
جایاس مکرر نقل شده که سینا و سینین زبان برشته میسین کیست پس طور سینا یعنی
خواهد بود که گو حسن و مبارک و بایز و برکت و اما از آن از قبل اما فرمودند
خواهد بود بخت یوم الامه و بقدر الحما و بعضی گفته اند سینا و سینین که بر کیه
پادشاه را گویند و برین تقدیر نیز اما از آن قبل خواهد بود و بعضی هم بر خست
میوه دار گفته اند چون در آن کوه درخت میوه دار چندی بود که مردم از آن
مشق می شده اند غیر از آن بطور سینا کرده اند از قبل اما فرمودی حاجت
و صاحب تفسیر واحدی گفته اند اولی است که سینا و سینین اسم مکانی باشد که است
کوه مذکور است و بسبب سینه آن مکان بآن حسن مبارکی آن باشد چه اگر سینا
خود یعنی حسن و مبارک باشد اما فرموده با و اما فرموده بخت خواهد بخت آن جان
نیست حتی نزد الله جبهه یعنی عیان و بختش مفعول مطلق بود است این تقدیر که
عاس عیان و بخت از فعل بری که صیغه تکریم است یا از مفعول او که اند است یعنی
بر سپینم قدر او آشکارا شود بر آشکارا شدنی تا بر چشم او را در عالمی که آشکار
باشیم نه نهان یا او بر آشکارا باشد جمله دکا دکا یعنی وق و کوفتن است قال
فی الصحاح اللذک الذق و اینجا یعنی اسم مفعول مستعمل شده که کلام درین تقدیر
باشد که جمله کوکا و جراد لزم معنیست یعنی بریز ریز شده و از هم پاشیده و در
موسی صفا قرع یعنی سقوط و بروی در افتاد است و صفا مفعول مطلق فعل فاعله
یعنی صفت صفا و میتو اند بود که بان باشد از موسی که فاعل قرع است یعنی پیشش

بگو

پیشش شدنی یا بروی افتاد و در عالمی که پیشش او قال فی القاموس صفت کسب
صعما و سخن حتی علیه و گفته اند که از عشا و در پیشش فرود آمدن مجموعه یعنی
پیشش او و تو است و تقدیرت به و هم بهما هم پیشی یعنی تقدیر آن شیئی است
و در اینجا آمده اند علم است که در پیشش اول مذکور شد پس هم بهما محب تر کسب جو آ
لوات که بر و مقدم شده با و این جواب او چنانچه میگوید که قبکت لولا ان انفا
که درین تقدیر است که لولا ان انفا و قبکت که بعضی معنی بر تقدیم جواب بلو کرده اند
و بعضی گفته اند که قبکت آفرمزد و قبکت اول و است بر آن زیادتی محقق
درین باب در عایش و تم میاید است اند قال یعنی استیقن ان لولین علیه
رذقه یعنی تقدیر قدرت ما خود نیست بلکه مشتق از تقدیر معنی صیق و تکلیف چنانچه
بقدر از کبره که الله یسط الرزق لمن یشاء از آن مشتق است یعنی حضرت فر
پس می کند و وسیع میگرداند روزی را از برای کسی که مشیت او به وسوسه رسد
او تقیق کرده و شک میسازد و روزی را بر کسی که خواهد در موضع امتحان خود در آورده
عاده از آن قایت زیاد و بر آن نباشد و در اینجا آمده اند علم است که لولا ان
بمعین میدانست که روزی او را بی آنکه بر او کند سببیم خواهد در میان قوم باشد
و خواه جرت کند هیچ سنگ نیست که حق در تقدیر این آید و توید آن بر وجهی که منافات
بصفت اینانند است با شد نیست که بر زبان علم علیه السلام جاری شده پس انفاست
بناید که در آنچه بعضی مفسرین ذکر آن کرده اند و در این است که در سن علیه السلام نقل
کرد که تقدیر کرده ایم که با و عتقی سیم چون قبل از تولد می از قوم خود بخت

گرمید که بعد از قدر یعنی مقنا و قدر با تو باشد یا آنکه مراد مثل حال او باشد بحال کسی
که کان داشته باشد که بران قدرت ندایم یا آنکه مراد سوزن شیطان باشد که در تمام
او جا کرده بود است و بواسطه شدت آن هم بجز آنرا از بطن شده و در آنجا مذکور
قبل از پشت او بود است بر قبل از پنجمی که تیز شده که اینها بعضی سانس شیطان
دست به و امثال این تا ویلات که بعد از لغات ترا در نزد منقول لغاتی و اما
اذا ما تلبله و یقه فقهه و حلیه و ذقه **ترجمه** که می بیند اینه اجبت بان که
در اول آیه که شسته و معنی آیه بنا بر آنچه مفسرین ذکر کرده اند اینه علم است که با پون
ان ترا یماز نماید پروردگارا و بدو پیش و سخن پس ستم سازد و بدوی او درونی او را
فیقول **حقیق** احافن پس او که بد آفرید کار من امانت نمود و خواهر کرد او هیچ
یست که این از نهایت مقور نظر وقت فتم او است بر آسایش او پیش بسیار و اگر
در ویش از افزون از حد و شمار است من عید الله الفاری در ویش است تا کجایی
و اگر می بر او ریخته نه پشت پاره کرده می نکفت پاره از دوری **پیت** ای دل که بر
تحقیق بگویی در ویش اختیار کنی بر تو انگری **صیجانک** ای کت من الظالمین ترکی
مثل نه العباد التي فرغت لها فی بطن الحوت سبب است علم بخود بر بنویز که بر زبان
حضرت جاری شده و هیچ یک از تفاسیر که تا غایت بنظر رسیده دیده نشده است و نویز
آفت آنچه بعضی را بگفت و عرفان گفته اند که مرتبه زنی که ویس علی السهم را در کت
مامل شد قبل از آن او حاصل نموده و بعد از آن نیز حاصل نشده تا آنکه فرود آن را
معالج او داشته اند درین باب همیشه از حضرت رسالت صلی الله علیه و آله نقل کرده اند

و عارف روحی از او روشنی برینو بنظم آورده و لولوی لغوی **شوشی** گفت پنهان
سراج مرآت نیست بر معراج بولس اجابت آن من بر چرخ و آن اوشیب **زا** که در تب
حق بر دلت از غیب **ترب** زباله و پس **تفت** **ترب** حق از جویستی سست **ترب**
نمایش آل جمهور اسلام اتفاق اند بر آنکه درین نشانی خود او دنیا دیدن و آلت الهی
بیدار و ظاهر مکن و او را لغاتی شانه برین نشانی توان دید نهایتش خلاف شد است
در آنکه ای در آن نشانی یعنی در آخرت رویت او بر وجهی که در کت یا از اشعار بران
زنده که مکن است خوان من مؤمنین در پشت سعادت لغاتی الهی بیدار و فی هر چشم
سرخان خود اید شده و لیکن بر روی که در مقابل نظر باشد یا در یکی جهات تر از دیگر داخلی
مکان او واقع شود چه امروزه که در آن لازم دیدن و این دنیا است در آخرت مشاهده
او بر روی میسر خواهد بود که باین امور احتیاج نباشد و معرکه یکدیگر مکن نیست زیرا که
درین نشانی محتاج مقابله و جهت امکان است در آن نشانی خدایت بر عقل حکم است
با کز دیدن چشم مردم چون امروزه که در مقهور نیست خواه درین نشانی باشد خواه در
نشانی لغاتی مؤمنین در آن نشانی که در آن حدیث واقع است یعنی کشف نام و ظهور
قیامت چه آنچه از معارف علوم درین نشانی از تزلزل ابرهان حاصل میشود در آن
نشانی بر روی خواهد بود بر روی علم او بان اعطای او داشت که کو یا معاینه میزند
شاهد است قال بر المؤمنین علی السهم لا یددک العیون بشاهدة العیان
و لیکن مددک العیون بجمالی الا یقین یعنی دیده در هر ابواب عیانی طاعت
او را که او نیست لیکن دیده بطن بنور ایمان و عمل صالح است نه جمال او فایز خواهد بود

بیت بچشم دل جالی میوان دید که چشم مردان محرم نباشند و قال ایضا لعل الله لا
لا یدرک الشاهد ولا یحیط الشاهد ولا یراه القاطر ولا یحیطه السواقر یعنی
سپاس و ستایش خدای تعالی را که شایسته بندگانی با دراک نشده او نیست اندر
و دیده نظر که بشکانت او را نمی تواند دید و هیچ سستی واجب نیست هیچ برده بر او گرفتار
نشود و اشعاره در اثبات مذہب خود تمسک شده اند باینکه در سوال اول از اصول
حدیث ارباب فرائض از او در **اول** اگر متعلق و مشروط معاشرت خدای تعالی باشد
موسی علی السلام در آیه مذکور قرار گرفتن و از هم برین جنس جان استقر حکایت شد
تذاتی و قرار گرفتن و از هم برین جنس جبلت فی نفس ممکن و هر چه متعلق و مشروط با هر یک
عقلاً حکمت پس رویت الهی ممکن باشد و معتزله در جواب میگویند که بر آنچه رویت موسی
علی السلام در آیت مذکور متعلق و مشروط بان شده قرار گرفتن و از هم نباشیدن جبل
مطلق نیست زیرا که در وقت تحقق مذکور هیچ شک نیست که جبل آرام داشت رویت حاصل شود
و با لفظی تر جبل مذکور است و رویت حاصل نیست بجز قرار گرفتن و از هم نیست جبلت
مفروضی که از الهی بران قرار گرفتن و از هم شدن جبل در حال مذکور است که ممکن باشد بجز حال
زیرا که حق تعالی رویت موسی علی السلام مشروط مانت بان بعد از آن که بر او او بود با کوه است
با وقوع نخواهد یافت که آن قراین و بی شک نیست که وقوع رویت موسی متعلق و مشروط
شده است بان حال باشد و کلام مذکور از قبیل تعلیق الامر معلوم است مضاف باشد بر امر
تا ولات کند بر مضاف و وقوع آن مثل مذکور گفته شود در جواب کسی که بگوید در مضاف
الصدق داشته باشد که آن کان لکن ذائقه سر کمالی میگوید که او را داشته و بان

کلام متعلق باشد بر امری که در آن متعلق است و چون کلام او چنانچه بود و شریک با بی تمسک است
و بجز متعلق و مشروط داشته درین کلام بود و شریک با بی تمسک است که فی نفس حکمت از قول
مذکور اعتراف با مکان بود و شریک با بی تمسک است که کلام است لازم نمی آید و قابل آن نسبت
گفته میگرد و بواسطه معلوم بودن کتب کلام او نزد قایلین بر **تبرج** که **بیت** معنی تمام
تخلو در عاقلید بعد از آنکه این سخن را در شیخ جمال الدین سیم بحرینی نسبت داده بود
تذکره را برین وجه ذکر کرده که این سخن گاهی تمام می تواند بود و گاهی از برای لغوی نبوده باشد
و ولات داشته باشد بر آنچه رویت متعلق نخواهد بود و در آیه مذکور آخرت
و نبوت آن در مضاف نیست پس میتواند بود که مراد در آیه نباشد پس کلامی
که در ابطال دلیل مذکور همان من امکان تر از جبل در حال عقلی کافی باشد و اینجا تبدیل
آن بدالات من بر نفی مطلق مذکور است باشد تا بحث مذکور آید و قطع نظر از آن متعلق
بجز ابطال دلیل مذکور توان کرد برین وجه که اگر این دلیل صحیح مقدمات حق باشد ولات
که در امکان رویت در دنیا چه سخن نیست که آنچه بر استقرار جبل متعلق شده است
رویت در دنیا است که طلب قوم موسی علی السلام بود رویت و آخرت و آن باطل است
با اتفاق بین دلیل مذکور صحیح مقدمات حق نباشد **فرد** **بیت** مذکور اگر رویت حال باشد
چنانچه معتزله میگویند بر آیه موسی علی السلام طلب آن از پروردگار خود میگرد و زیرا که طلب امر
حالی از نظر عقل و راست و عاقل با اختیار در آن مقام میشود پس طلب موسی علی السلام از
از پروردگار خود ولات داشته باشد بر آنچه موسی علی السلام اعتقاد امکان بان داشته
چنانچه میگویم پس آنچه معتزله بران رفته اند تمامی آن داشته باشد که مثل موسی نمی

که از افعال او بود العزم باشد و بزیر کلام القبحی می ماند که بر خدای تعالی چه چیز است
و چه چیز نه و اما معتزله و جمعی که بهره از علم کلام یا قنانه اند و هیچ شک نیست که این
طریق است صحیح و راهیست که هیچ عاقل اختیار سلوک آن نمیداند و معتزله نیز در این
مذاهب خود که امتناع رویت شمسک شد و اند بهین آید برین وجه که اگر رویت ممکن
بود و باشد که برود خدا را بدید و ظاهر برینند چنانکه اشعری میگوید پس طلب
بنوده باشد که از ادراک کون پس بر سبب در معنی خطایه قصاب الهی آمده و از آنکه
از بدین مرتبه بزرگ نمود که اطلاق علم بر آن شده و بسبب آن که در این مرتبه
و معنی عقبت الهی برایشان و زید چنانچه هم در الهان ساخت بوجوب ل الهی نقد
سالوا معنی این من ذلک تعالی اذنا الله جهره فاخذتم الصاعقه بطلمهم
و امتناع در جواب ایشان میگویند که سبب بزرگ داشتن سوال مذکور این بود که
موسوی علیه السلام درینا طلب سوال آن کرده بود و با قایلیم با کورینا رویت الهی
مکن نیست چرا که رویت در دنیا چنانچه گذشت موقوف بر مقابله و جهت و مکان اشغال
آن و امور مذکور بر خدا رویت معتزله را می رسد که بگویند که این معنی نیز تعالی
آن میکند که موسوی علیه السلام جاهل شده از آنکه بر خدای تعالی چه چیز است چه چیز
روایت اعا و اشعری و جمعی که بهره از علم کلام دارند عالم بچیز شما در مقام شش
بر ما ذکر کردید و نسبت آن با اوید و الله العاوی **عایش** ام اکثر بحاجه بران
رفته اند که تقدیم شرط بر فرا جاز نیست بواسطه آنکه معنی شرطی متضمنی صدر کلام است
بیان این اجمال آنکه چون کلامی ترکیب یابد از دو کلام ناقص که معنوی یکی از آن است

محقق

محقق معنوی دیگری باشد بر اساسی شرطی باشد بواسطه افاده نسبت مذکور
از ادوات شرط که آن اول و ادوات بر سر او درج آید درند و فرا دیگر اگر سبب است
و مرتب بر آن جوائی آن و کاهه فای جوائی بر سر آن درمی آورند و کاهه بی فاء ذکر میکنند
مثل آن که معنی اگر ملک خان مکر یعنی خان مکر ملک خلا مکر ملک یعنی که امری درمی
مرا من نیز که امری دارم ترا که امری داشتن متکلم شده است و غایب را درین قسم بود
اگر علم بخبر آن قنانه که واجب است که شرط بر فرا مقدم باشد و داشتن بر فرا
باز نیست و اگر کلام بر وجهی اتق نموده که چنان نماید که بر مقدم یا قنانه است از آنکه
و جوائی دیگر بعد از شرط تقدیر یابد که در آنچه مذکور است معنی آن شده و در مثل این
کلام اما غلام آن نعت که اگر کج غایب بر مقدم شده است بر شرط اما غلام دیگر بعد
از آن نعت که مقدم یابد و انت که کلام درین تقدیر باشد که آن نعت که آن
غلام و اما غلام اول معنی آن شده و انت که بر تقدیر آن در کلام و بعضی دیگر بران قنانه
که تقدیم بر شرط جایز است پس در مثل مذکور همان اما غلام مذکور فرا خواهد بود
و احتیاج بر تقدیر در کلام نخواهد شد و هیچ شک نیست که کلام **موسوی علیه السلام** درین
در جواب سوال دوم که تفسیر کرده اند قوله تعالی **و هم جهال لان رای برهان**
دیده اگر ازین نقل است بلولا ان رای برهان دینه لهم جهال من ریحین
یت و چنانچه می تواند بود که فرض حضرت این باشد که لهم جهال کلام مقدم است تقدیر
کلام برین وجهت می تواند بود که معنی این باشد و بهم بهانه که بر است ایون مرتبه آن
خیر است معنی کلام با این آید می شود نهایتش برین حضرت جوار با لام ابتداء ذکر کرده اند

و حق با کلام حضرت نه که راستی است اما در این احتمال اولت پس در حقیقت
که در کلام حضرت مؤثرند به بعضی تحقیق از ارباب تفسیر است که گفته اند همه با او
نیست بر او که لولا که از اوقات شرط نیست آنرا در حکم اوقات شرط و نیز به ارباب تفسیر
که بر این مقدم واقع شود چنانچه بر اثر شرط مقدم نمی شود بلکه جواب لولا محذوف است آنچه مذکور
و اول است بر این مضاف است و تقدیر کلام اینست که لولا ان رای برهان و بدیه علمها
آنها آنچه صاحب کشف اگر تفسیرین ذکر کرده اند که تقدیر کلام در آیه اینست که لولا ان
رای برهان و بدیه علمها یعنی اگر بوسیله علم برهان پروردگار را می دید و عظمت
و عظمت توست را می دید به فی خود به صحبت و محالیت تریحا اقدام می شود از جمله امور است که
شرا و ارات است که با آن تعاقبات نمایند از موقوف اعتبار و اقیما بشما و انند زیرا
که تو بید مذکور بحسب ظاهر شمار بان دارد که از بوسیله علم است مقدم و عدم معیست
واقع شده است بواسطه این احتمال احتیاج می افتد به کتاب مجاز تا در کلام از الفا
عربی که با آن احتیاج باشد چنانچه گفته می شود که در اینست که در نفس بوسیله علم
بواسطه اقتضای قوه مشهوره ای که در طبیعت است فی کون ذات میل آن بهم رسیده بود چون
میل مذکور از غایت شده است پس بود بر هم و مقدم بر آن بهم شده است که معنی گفته است
بطریق استعاره آنرا که الهامی هم بر میل مذکور بشما که او هست مقدره و کبر است که در حق
یا اگر از قبیل عقیده مشرف بر شیئی است با هم آن شبلی مثل قتل قتل که الحاق شده است مثل
که معنی گفته شده است بر کسی که مشرف بر قتل و اشل این تا و ایات که موجب کرده اند
کلام است اصیقت خوبی که فرموده ای آن قاضی باشد یا امری بان باعث بواسطه آنکه

تقدیر وسیع است هرگاه راه آن دانسته هر کسی می رسد که آنچه خواهد تقدیر کند **نمایند**
بباید دانست که بر او بر این پروردگار که بوسیله علم بسبب این آن بر امون
مقدمند که کشت عقب لایل عیند و شواهد نقلیات بر او بوی از آمدن از اوقات
و دوری کردن از معاصی منتهیات که از جانب حضرت فوت وقوع یافته است و از کلام
انام علیه السلام که المصوم لاهم بدین دلایلیه و ایات دارد بر آنکه مقدم معیست نیز
مناهی معیست مستند میشود که مقدم معاصی از جمله معیست است میباید بر آن مستند
عناهی معیست است که اگر گویم که از منافی بودن امر مذکور معیست مقدم بود وقوع آن معنی
لاشکم که لازم آید که معیست باشد بر منتهی مذکور که از قبیل سود و نسیان بوده باشد
که با قضا و علمای امامیه در معنی آن نسبت معصوم روایت و معانی معیست است
و حال آنکه با تعاقب معیست نیست جمعی که تجویز کرده اند که از اینها از کتاب معاصی واقع
می شود اینست که معصوم میزند اندر بوسیله علم بر این تفسیر کرده اند که میباید
بگشودن بند زیر چانه خود خود و در عملی از اینها نیست که ارباب جماعت به حکم آن کار
آنجا می نشینند و بر بان رسید با آنکه او از منافی معاصی بگشاید که با آن و ایما
یعنی بر قیاد ای بوسیله که بر امون مباشرت زلفا کرده ای او میباشند و همچنان بر قصد
خود اصرار داشت و آنکه مرتبه دیگر آنرا که در این معنی میباشند بعد از مرتبه است
این عبارت است که امر من عنایمی دور و انفس خود از اینها و بر امون مباشرت
او بگرد و او همچنان بران رسوخ داشت تا آنکه بعبودت علم در برابر او آمد گفت
لامت به زمان ممانعت که فرموده او بدو میباید و او یعنی گفته اند او از منی شسته که با

نور

لا یکن کا لطایر کان له رتبا خلا زنی تعد لاریش له یعنی ای برست میباش مانند
سرخ که بر می آید بخت بان پرواز میگردانند که او در آنکه چون بان علی اقدام نمود بان
و پروا بر بخت و از پی در افتاد و از پی و از خود باز ماند و بعضی گفته اند دست می پیداست
میان او و زنی که با عقل قدرت بر آن نوشته شده بود فاقان حکیم لما عطفن کرکاسا
کتابین یعنی که برستی که بر شایسته و گفتار و کردار شما نگاه باشد از نای که کرام که نویسد که
افعال او افعال شما اند که میبیند و میگوید میداند از روی استکبار در نامه احوال شما
می نویسد و چون آن از آن اراده باز نیاید تا با زبان نوشته دید و لافچه بر او افتاد
انگه کان فاحشه و ساء سبلا یعنی نزدیکی میکند بر ناری کاری که نه فاحشه است
بزرگ اقدام آن سبلی است بد فایده که در با زبان نوشت دید و لافچه بر او افتاد
فید الی الله یعنی شیشه ز پر پر ناری پیش آید و برسد از روی که بر جمع و بخت
شماره در آن روز پروردگار است اثری بر آن مرتب نشد همان بر اقدام آن علی
تا آنکه خطاب الهی بر رسید که او در آن عیدی قبل ان صیب المطیة یعنی در میان
مرازش از آنکه از او خطایی در وجود آید پس مرینل امر کن عیال رو نازل شده و گفت ای
اعمل عمل الصفا و انت ملکوب فی دیوان الانبیاء یعنی ای برست ما بر مشیت
بعل سفیان و ما نقصان برستی که نام تو در دیوان انبیاء در باب شایسته است و ما
یکویم حضرت عزت باش غضب خود بسوزاند جمعی را که افتاد و آرایش معاصی با بنیاد
عداوارند بنیان مرتبه که با وجود خطای آن امور و شایسته این شبهات علی خود
از آن باز نماند و در سوخ و ریخت سبلی و زنی به بان امر را نماید و خوب دان

شاید

شده است تشیخ ز محترمی صاحب کشف که در تفسیر خود بعد از نقل این قول از ایشان
بر ایشان و الحی و الصفا کرده و بعد از نقل کلام ایشان و بیان آنچه مقصود ایشانست
از آن جمله ای که کرده که ترجمه اش اینست این امور و آنچه مثل آنست از امور است که در
خود و هر که در این نشان مینماید بر بنیان و انزای بر مبنای تعالی پیروزان و ارباب
سکند و بجز صدق آن مینمایند و ارباب عدل و تجدید یعنی تکرار در روایات و عقاید
ایشان را این حرفها نیست و هرگز را مبنی نسبت اشغال این امور یعنی که بر توبت
و بدایت خلق خایزه نباشند و اگر اعیان از یوسف علیه السلام او بی زلفی و اتع می شتر
در مخرج تشیخ و علامت در می آمد و توبه و انابتی که از او واقع میشد در کلام محمد و
می شد چنانچه زلف و تقییر آدم صلی الله علیه و آله در کلام محمد در کرامت همچون آنچه
از او در فوج و ایوب یونس علی بنیاد و علم السلام واقع شده و توبه که بعد از آن کرده
و استغفار کی از ایشان واقع شده و که در قرآن است چون توبه و که از یوسف
علیه السلام می آید و مثال این امور واقع شود و حال آنکه حق تعالی در کلام محمد او را نکرده
و مخصوص نموده و لم یلج الله ابتناء حکما و علماء و قول تعالی ان الله من عباده
المخلصین پس بر همین باید و انت که با مبنی محبت انجذاب و انجذاب مقام لغزده است
تراد و ثبات داشته بر وجهی که با نفس خود جدا کرده است که ارباب توبت و عزیمت بر آن
و جدا جدا مینمایند و در آن حال نظر بعزت بر دلایل عزت و وجهی که آن داشته است
تا اگر کسیب از حضرت عزت سخن آن شده است که شما دستهای او در کما بهای
آسمانی که قبل از نزول قرآن بر اینها می سابق نازل شده و اتع شود بعد از آن و قرآن

چند کجاست نهایت بر باقی کتا بهمانی و آنچه در آن مذکور است از آیات و بیانات
مصدق آنست نیز شانه است ایشان آن سمت گذارند و اکتفا نشدند است آه
باستماعی قصد او بیان تمام و آنچه او در ضمن سوره کافرا ملاحظه بفرموده است
تقریر کند حکایت او را بر مبنی که بعد از آن باشد تا آخر آن زمان چنانچه نسبت بجهت بزرگوار
او را بر اسم خلیل الرحمن یعنی آمده تا اکتفا کنند با و ویرودی و نمانند در وقت پروردگار
و باکی از او و ثبات در زمین در موافقی که عمل لغزش باقی کرده است مقام در
افتادن بحال و در آن کار پس بی بهره کرد اند حق تعالی ایشان را از رحمت بی بند
نموده بسبب ایراد امری که بفرموده تا که نازل ساختن الهی سوره را در کلام عهد که است
العصمت در شان آن بواسطه آن شد که اکتفا کنند مردم بچیزی از غیر آن خدا در
نشستن میان باطنی و کتودن بنده از بار او مباحثت بر وجه عوام و در آن کتونی
کنند بر در کار او از آن که در سوره و ضمن آیات قرآنی بماند از بندگانش او
رسانیدن بوضع نشدن بجز مخلص حق تعالی مرز نشستن و اکتفا می نماید در
بواسطه اراده آن کار در مقام تهدید و وعید او آید بحدی که تشبیه کند او را بر
که برادر رنجته و از پایی در افتاده باشد که پایی عزم و اراده او اصلاح نماند بجز در وقت آن
عمل جنبه نشود تا آنکه حضرت فرست میر علی را بفرستند که او را از آن عمل باز دارد و فعال
آنکه هر چه ترن مردم در دنیا کاری ایرت و چشم بخت تین ایشان درین کار و انانی است
آنچه ایشان بجز خدا نیست بدین آن و او اندیشه نماید هیچ شکی نیست که در دنیا
او حرکت میماند و در اعصابی و قوت و قدرت و الحق علی تعالی نسبت ایشان را از انانیت

که از

گرفتن از آن مقدر نیست از اوقات آن بصلوات و کرامتی که هیچ چیز از آن روشن تر و غنی
تر تمام شد بر همه کلام صاحب کشف بفرموده بود و حق تعالی او را از جانب پسران خود
و فرزندی نیز در تفسیر خود کلامی ایراد کرده که بر همه اش چون مناسب مقام است
این ممکن نیست که مبنی ایشان را اطلاع برین واقعه بود و در میان این کار بود و اندرین
بر هفت کس نیست اول یوسف علیه السلام که روی سخن همه جا با او است دوم زینب
سیم عزیز شوهر او چهارم زینب که زینب ایشان را طلب کرده بود و تا بر حال او اطلاع
معاصل کند چنانچه که ابانی که یوسف علیه السلام بر صدق دعوی خود آورده که شاهد است
من اهلها ششم حضرت قوت تعالی است که عالم التوراة و الحقیقات بنام امیس یعنی که
حرفک سلسله اف و موافق است این بحث کس بر اقران که با تریاکی و عصمت
علیه السلام درین واقعه از بنادرت کباده و اکتفا بجمعیت پس وقت در آن نسبت
بجز صلائی نرود اینها باشد اما اقران یوسف علیه السلام بجا گفت هیچ واحدی سخن
یعنی زینب در خواست مر از نفس من که کام خود از من بر آرد و من باو تن در نه ام
و از او کاره میگویم و با یکی گفت ربنا سبحان احب الی مناسد و حق الیه یعنی با
خدا به زینب را و دستم از او از آنچه این زمان مر آنان بخوانند یعنی مبادرت زینب
و اما اقران زینب اگر گفت و اعدا و او در ده من قصد تا مستقیم یعنی تحقیق که در وقت
یوسف را از نفس او در آرزوی وصل او کردم پس کفایت او خود را در تن کون
نمود و همچنین بعد از آنکه زینبانی که طلحه بود که بر حال او اطلاع یافتند و اقران کرده
نزد فرزند بر کبانه ای یوسف علیه السلام گفت الان حصص الحق انار و در ده من

نفس یعنی کون ظاهر و هوید استند آنچه حق و راست است من حتم یوسف از نفس از
نفس او نمودم و اما اقرار شوهر او عزیز بعد از آنکه اوید که بر این یوسف علیه السلام
رو بر بان بود که گفت اند من یکدن آن یکدن عظیم یعنی بدستی که این کار
کرد و بعد شامت بدستی که یکد و کوشاید رکت از او در نفس تا بر یکد و اما اقرار
زبان و کجا که گفت امیر و العزیز ترا در دستها من ضمه قد شغفها صبا انانینا
فی خلایق مبین صاحب کشف آورده که فرزند بود از نوامس عزیز بر و شمشیر
نشدت محبت زینجا پیش گرفته گفته زینجا زن عزیز خلایق از او دست و محبت و
شکفته و طلب کرده است غلام از آن نفس او یعنی آن که او کرده است که کام او را
بر آید و بد بدستی که می چشم زینجا را و در کراهی هوید او خطیبی ظاهر پیدا که بود و
شع عزیز موشیفته قدم فرود کرده و جای که گفته حاشی الله ما علیها سلید من
یعنی یکت خدای تعالی از آنکه ظاهر آید از آن فرزند مرد پر پر کار پاکیزه روزگار مانند
یوسف نه نیستیم بر او امری که نه ترا و او باشد و اما اقرار شود و تولی تعالی شاهد
شاهد من اهلها ان کانت فیصله قدم قبل ضدهت و هو من الکاذبین
و ان کان شیعه قدمین در عکذبت و هو من الصادقین غلام ای فیصله
قدمین در بی تعالی اند من یکد کن چون یوسف نسبت این راه و زینجا و اما
عنت خود را بان الایس یکد و اند عزیز کت چون راستی این حرف بر من ظاهر شود
بجاس فرزند ثوابین و اند عزیز ازینت یوسف کت در آن قاز که یکی بود چهار ماه
عزیز کت که او در آن سیرت بکوتند اند چون و اند سخن کت یوسف علیه السلام فرمود

لله

که خدای من و راست که او را سخن در آن کت راست یکد و حق تعالی ازین تعذیر من
و شاهد شاهد من اهلها یعنی کواهی او کواهی بنده از کت زینجا و کت از کت
آن طفل بر سر زینجا بود از روی کت گفت اگر کربان یوسف از پیش پاره شده زینجا
در روی خود مصادق است او کواهی اگر اند عیب پاره شده او کواهی است یوسف
مصدق است چون لا حظ من و اند از عقب پاره شده بود صدق حق تعالی و بر عزیز ظاهر
و اشهادت حضرت عزت بر یکد یعنی حضرت یوسف تولی تعالی که لکن لشرافه الس
و الخفاء اند من عبادنا المخلصین بعد از آنکه فرود او از آنکه زینجا قصد مباشرت
یوسف کرده که منبوه آنکه یوسف بر بان پروردگار فرود شد به هم فرود بر آن نقد
زینجا یکد یعنی چون شاد و در بر او کرد و قصد او کرد و میفرود که همچنین از انبات
و او بر در مطالعت حق بر بان فرود آید و فرودیم تا بگردانیم از بر بی اعمال است
یعنی نه کار بی بدستی که او از بندگان مخلص است یعنی پاک کرده اند و شده از نظر
پیش و آه و آوار ایس کجا که یکد بر بغیرت لایحیونهم اجمعین الامجاد المخلصین
یعنی برت و بزرگی که پروردگار عالمیانی قسم که در مقام اوئی که ای جمع زنده
آوم در او ام آه اصی ازینت که بدعت اظهار تصف باشند یعنی برایشان است
نوا هم داشت و اند شد که حضرت یوسف علیه السلام از بندگان مخلص و پس کت
که نسبت از کتاب این حق یوسف علیه السلام میدهند اگر از اربعه حقه شهادت حق را بقل
بگمارت و امن او از الایس کن عمل قبول کنند و اگر از اربعه شیطانند با تو را و اعتراف
او عمل غایبه تا اینجا بود ترجمه کلام امام فرمود ای با ترجمه آیتی که ایراد کرده و الحق این

در خاتمه یافتن این بیانت متوجه آن کمال حسن نظر است و الله العالی بحکم کلام بعضی
مفسرین که تجزیه نسبت خطایه غیران کرده اند و ایشان را از کلمات کبر و صغیره معصوم
میدانند و در تفسیر آیه و انی برایت کبر بنیال چهارم نامون شمال اردو قول علی
لیعقر لک الله ما تقدم من ذنبک و ما تاخره و چون بحسب طایفه مشرک است
بر صده و کناه از حضرت مقدس بنوی صولات الله علیه و آله در زمان گذشته و
مضطرب مختلف بچند وجه در مقام توحید و تامل آن در آمده اند و حق این
باب است که بر زبان غیر بیان اقام علیه السلام جاری شده است بعد از بحث سید
نقل این حدیث جاری گشته و در آن نسبت بعضی از ارباب تواریخ و اصحاب
سیره ذکر کرده اند که مشرکان که قبل از آنکه فرج گوشت و میگوشت که اگر علیه السلام بر ما
خداستگن شود و حکم او بر مردم الهی عزایمان با بر نمودم و خواه شد که بعضی بر بیعت
و دعوتی که را بر ترک عبادت اجسام و پرستش او مان میکنند معصومین بعد از این
که منظره زاده الله تفرقا و تعظیم است آنحضرت صحت شده اتمام مشرکین مرگ
بخت این غیر نموده و فرج فرج بشرق اسلام که درین الله عبارت از است و کرده
از آن بحث غیر علیه السلام کرده چنانکه سوره که می آید اذ اجاب نصر الله و الح علی
اخر اجابان ناطق است و الحاری که بحضرت و شدت بر آنکه ایشان را بر ترک پرستش
اصنام و عورت می نمود است زایل کردید و کانی که بحضرت نسبت میدادند بیست
نه کور با قضا و این آن آرزیده و منقوش گشته چنانچه درین حدیث از اقام علیه السلام نقل
بان واقع است اگر این تاویل قابل نشود و عمل کنیم و نمی آید که در آیت واقع است

برهان

برهان چنانچه اکثر مفسرین نمیند و اندک علیل هم که با مرشش کناه آن مقدم و مقارن صحیح
خواهد بود زیرا که منقوش ساخته آنکه کبر بحجت حضرت صلاحیت آن ندارد و کبر
عنوان کناه او شده و کبر آنکه مرکب بعضی تاویلات بعید باشد مثل آنکه گفته شود که چون
آنکه کبر است آنحضرت که متضمن جهاد آن سرور بود و کفار جهالت و جهالت
بمقتضای الحسانات یدعین المیات بافت عنوان کناه پس فرج کبر سبب
آمرزشش کناه بوده باشد و اشکال این تو جهات و در انکار و آنجا بر آنچه امام
الاسلام فرموده اند سبب بود آن فرج کبر امرزشش کناه حضرت را طایفه تر از آنست
که احتیاج بر بیان داشته باشد و کجایش گشته و بی در آن نیست و عبادت از آنکه طایفه
آهینه و مفسرین ایشان رضوان الله علیهم مثل شیخ الطایفه ابو جعفر طوسی این
الاسلام شیخ ابو علی طوسی صاحب تفسیر جمع الیابان و سید مرتضی علم الهدی با و
تغایر بسیار که در تفسیر حدیث و علم کلام و آله در هیچ یک از کتب خود متوجه این
و جوابه که گشته اند و همین چند درین باب ذکر کرده اند که نهایت صفت و حکمت آنها
است و آنکه این حدیث در بعضی معنیهاست علی بن بابویه بر زمان ایشان مقدم است
چون که تجزیه کن و میفرماید بر این که کرده اند و ایشان را معصوم میدانند صد و بیست و یک
میفرماید و کبر هر دو کرده اند در روایت و کناه در آیت را بر معنی ظاهر عمل کرده اند
که مراد با تقدم و تاویل کناه نیست که پیش از نبوت از حضرت واقع شده و کناه تاویل
نبوت بعد در رسیده یا آنچه پیش از فرج کناه بعد از آن عمل آمده یا آنچه تاویل کرده
نزد آل ایشان واقع شده و آنچه بعد از این واقع خواهد شد یا کناه آن مرد و راه را که

بود و اندر معنی آدم و حوا و کنا بان است که بعد از حوا آمد بود و بعضی کجوتر میفرمود
تنگ کرده اند و در این صحبت ایشان از ایشان کبار یک میداند کنا را روایت
کنند میفرمود حوا کرده اند و آنچه مقدم و تا فرموده چون که او اند که در شده و بعضی این
چنانچه غنی نیست مشترک در آنکه معنی قیاسی که باکره زایش کنا بان حضرت نیست که
تا بود و بعد و بیاید است که بنا بر تفسیر امام علیه السلام معنی تقدم و تا تا فرموده کنا بان
که پیش از نبوت و بعد از آن معلوم است که در آنکه دعوت مشترکین برین معنی که
پرستش اقسام که با عقاید ایشان که بوده پیش از نبوت واقع نبوده است و بعضی
میگویند ان پرستش از پیش از آنکه بعد از او است که بعد از آنکه اتفاق ایشان کنا
بودن بر آن قیامت و هر مسلمان شده که اگر بگویم و تا تا فرموده بحیثی که فرموده
برایشان ز رسیدن آن وقت بر آن اتفاق باقی بودند اگر مثل شود بر آنچه قبل از جبروت
و بعد از جبروت از حضرت واقع شده و چندان دور نخواهد بود و الله اعلم بقاصد کلام
حدیث هجدهم روایت شده است بسند صحیحی که متصل است بشیخ بزرگوار این
الاسلام محمد بن یعقوب الجعفی معنی از اصحاب حدیث که عبارت از علی بن ابراهیم
با هم معنی عقد و صحیح الله حبیب علی بن محمد بن عبد الله بن اوزید و احمد بن عبد الله بن ایزد
علی بن الحسن بن احمد بن محمد بن علی بن ابی طالب که احوال او در حدیث دوم سبق ذکر شد
از شریف بن سابق القلیسی که اصل او از کوفه است چون از آنجا بر تخلص نقل کرده
بتخلصی اشتهار یافته اکثر علماء در مجال تفتیش دانسته اند که گفته اند که صاحب فضل بود
و کتبی در حدیث تفتیش کرده بود علماء رجال تفتیش دانسته اند از امام بحق تا علی بن محمد بن

از تفتیش و تفتیش که در حدیث
در آنکه در حدیث از آنجا که

محمد الصادق علیه السلام که گفت تا آنکه رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم قال الخاری
یعنی یا روح الله من مجالس قال من تذکرکم الله ذوقید و زید فی علمک منطفة
و زید علمک فی الاخرة علم **شیخ کلام** طاقت نظام در ضمن و در پیش **حدیث اول** گفت
رسول خدا صلی الله علیه و آله که گفته و آید ان بعضی علی بن ابراهیم که ای
روح الله با که مجالست غایم فرمود که کسی که درین او شمار باید و خدا در سخن
کردن او علم شمار زاید و کرده اند و علم او باعث قربت شده باشد با قربت **حدیث دوم** تا
الحی اریون حادیون مع جواریت جوار می یاری بینه و مطلق است ای یاری
پیچیدان و مراد اینجا می اندازد اصحاب صلی الله علیه و آله که است انصاف و محفرت و شسته
و انصار او بودند و گفته اند ایشان را باطله آن و اریون میگفته که حضرت ایشان کار
بود و با چهار از او صلح ظاهری یک ساخته سفید میکردند زیرا که او را بی شوق از خود
بعضی عابین سفیدها پس قال فی القاموس حوثة ای صلیة و بیضا و بعضی گفته اند
که ایشان در واقع کار و اهل معرفت بودند اطلاق این نام بر ایشان کنایه از است
که بزوال موافق و تصحیح نفوس مردم را از او صاف و صانع و بینه و اتفاق با پسندند
یا که میکردند و با علم بود که معرفت ترسار معنی حقیقت رسانیدند از غلطات معلومانی
میرسانند من ینذکم الله ذوقید توصیف کرده است عیسی علیه السلام درین حدیث
کسی که کجوتر مجالست و بعضی او فرمودند بر معرفت اول آنکه درین او باعث میاید
نه باشد چنانچه از دیدن او با بیاید و جهات مشاهد او صاحب کشف و در است
ای معنی مشاهد میشود و **حدیث دوم** که کلام او موجب زیادتى علم هشتمینان شده و

فما صلیت ان اردت صلاته ان یصل **سیدم** مکره او بدعت رجعت یا عزت شود یعنی
دیدن اعمال و عبادت او به حق اقبال من خاطر باشد بقیام اعمال فروری باز بدعت
فصل از اشغال بیوفی میاید و است که در اینجا است و هم نشینی درین حدیث برتر است
که متفقین است و زیاده ای مخالفت و معاصرت بوده باشد و این معنی اشعار است
و از هر کسی محبت با من صفات نباشد بناید مخالفت کرد و ترک معاصرت او با
موند چنانکه بر زبان درین معنی گفته است **بجای** ابر که نشستی و نشد مع و است و روز تو بر
زحمت آید گفت **نه** ز نماز و بخشش کردن می باشد **نه** از زکند روح عزیزان محبت
پیر جایی کسی که بعد این صفات متصف باشد مثل اکثر انبیا این زمان که دیدن ایشان با
در رشد ان از یاد و عادت و کلام ایشان باعث زیاده ای من خواهد بود مشا به کردن کلام
ایشان باعث ایرای در افتادن از اعمال صالحه است حال کسی که توفیق کند که در وقت
از ایشان یافت باشد و شیوه عزت و از او ادوات است است بجز تعالی پیش گرفته
پس بماند که مخالفت و معاصرت ایشان بجز بابت قلبی منافع و اقتضا شود و مشی بجهت
معاصرت و اخلاقی که متفقین ملاک نفس و زبان کاری نیا و آفت است کرده و خود با همه
من و کلب و در حدیث وارد است **فوقین الناس فوادک من الاسد یعنی** بزرگوار
مردم چنانچه از شیر و زنده و بیکر زنی از موهن کرنی **یعنی** الله تعالی گفت که **انما هم**
مصادق علی است گفت که در حدیثی که مرا که از ان مشفق شوم حضرت فرمودند **انما هم**
یعنی آشنایان خود کم کن باز که گفته شد فی بعضی زیاده کن ای فرزند رسول خدا حضرت
فرمودند **انکم من عرفت منهم یعنی** مکر شکر کسی که با او آشنایان یعنی ترک آشنایان کن

و بجهت ابر از نور و است کرده شیخ بزرگوار شیخ امیر بن مندلی در کتاب تحقیق کراز
مصفحات است از این مسود که گفت رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند که لیلت
على الناس زمانا لا یسلم الذی دین دینه ط الا من یؤمن من ساهق ومن الخالی
البحر کالقلب باشاله قال و منی ذلك الزمان قال اذ الم مثل المعینه الایمان
فندد لث حلت لغزوبه قال و ایاد رسول الله امرتنا بالتزویج قال بلی ولكن اذا
کان ذلك الزمان ففلاک الرجل علی یدی اویه فان لم یکن له ابوان فلی یدی
زوجته و اولاده فان لم یکن له زوجة و اولاد فلی یدی قرینه و جیره قال
و کیف ذلك ما رسول الله قال یغیرونه بفضی المیته و یکفونهم سالاطی حتى یورد
مواد الطلکة یعنی بر آینه خواهد آمد بر مردم زمانی که درین هیچ صاحب نی بسلامت
خانه الا کسی که بگریزد از سر که می بوی و بگریزد از سر انی سوراخی مانند رو با و با
خود جمعی که حاضر بودند گفتند کی خواهد بود از ان ای سول خدا حضرت فرمودند که ای
مردم تحصیل معیشت شما نموند مگر با کتاب معاصی شروع با بری که کتاب ان برین
بازیست پس در ان بنجام غیب بودن طلال بود مردم را او بزرگ که هدایای هر چه خواهد
بود گفتند یا رسول الله فرموده اگر که **ایک** هدایای زن کردن حضرت فرمودند بی
چنین است **ایک** چن زنمان آن برسد ملاک مرد در دست چو رود او خواهد بود
و اگر پیر و و زنده آشته باشد در دستن و زنده او و اگر زن و زنده آشته باشد
در دست فویش ان مسایگان او گفته چن خواهد بود آن ای سول خدا فرمود که در تمام
سر زشتی است او خواهد بود بر مکتب معیشت ان واری تکلیف او خواهد نمود با او

المشاهق

که طاقت بان زنده تا گوید و از سائده بجا می آید که کتاب معاصی ماک دین است
 پس همان بهتر که از جهت خلق بجهت حق اشتغال نماید و وقت اینها و آخرت را در وقت
 و از او ای سوسی انی مصنف ام فلا که **شش** روز بوقت آری فرزند و در صبح
 سوسی است با شش فرقه هر که را توفیق حق آمد و این عزای بگریه و دست از قال و
 وقت اندر وقت آمد ای طران تو پر وین اتفاق این آن ذکر تو را می عزت و پناه
 دین تو فرقی از نردم عالم گریز بسوی من شب قدر از نهد مستور شده لا جرم از پانی اسرار
 اسم افکرم چون کسی نشناختند شش سرگامی بر کل اسم باشد شش تا تو نیز از حق بیانی
 لیل القدر علی اسم العظمی الله الموفق و المعین **حده شش** فرزند و ایت شده است
 بسند که متصل است بر شش بزرگوار عا و الاستقام محمد بن بابویه از حسین بن ادریس
 از پدر او ادریس از احمد بن محمد بن عیسی از محمد بن یحیی عاز از موسی بن اسمعیل از
 از اسمعیل بن ابی ادریس که در حدیث یازدهم احوال ایشان گزشت از امام موسی علم
 علیه السلام از ابی بزرگوار آنحضرت امیر المؤمنین علی ابن ابی طالب علیه الصلوة و السلام
 که آنحضرت گشت آن یهود ماکان له علی رسول الله صلی الله علیه و آله ذناب
 قضاة فقال یا یهودی ما عندی ما اعطک قال فانی لا افادک ما محمد
 حتی یقضی فقال علیه السلام اذا اجلس معک مجلس علیه السلام معک
 صلی فی ذلك للوضع الظهر والعصر والمغرب والعشاء الاخرة والعدة وكان
 اصحاب رسول الله یهدون و نه ویتواعدون فنفذ رسول الله صلی الله علیه
 و آله الیهم فقال ما لادی تصفون به فقالوا یا رسول الله یهودی یخسب

فقال

فقال علیه السلام لم یعتنی ربی عزوجل بان اطمع معاخذوا ولا غیره فلما علما
 النقاد قال یهودی اشهدان لا اله الا الله واشهد ان محمدا رسول الله
 علیه و آله و سلم و نظر سالی فی سبیل الله انا و الله ما فعلت الا لا نظرا لی فقلت
 فی التوریه فانی قرأت فی التوراة محمد بن عبد الله مولده بمله و مهاجره **بطله**
 و لیس لفظ ولا علیط ولا سحاب ولا منمن بن بالحش ولا قول الحناء و انما
 اشهدان لا اله الا الله و انک رسول الله و هدا یانی فاحکم نیده بما اتواک
 و کان یهودی الملائم قال علی علیه السلام کان فرانش رسول الله صلی الله علیه
 علیه و آله عبادة و کان مرهته او ما حشرها لیف قبته له ذات لیله فلما
 اصبح قال لقد منی الفرائش لیله الصلوة فامر علیه السلام ان یجیل یطاق واحد
شش کلام یافت نظام آن ظاهره آفرینش در منمن و در پیش **فیش** قول ظاهره کلام
 نیز نظام حضرت امیر المؤمنین علیه السلام آنکه برستی که یهودی از رسول خدا و در
 چند روز و در حق تعالی آن و در از حضرت مؤذ حضرت فرمود که ای یهودی از
 چیزی نیست که بتو هم گناید از آنکه چند روز ز میسر کن که چیزی بهم رسد یهودی گفت که چیزی
 معارفتم یحییوم از تو ای محمد آق من او کنی حضرت فرمود ایکن با تو می نشینم
 تا وقتی که تو زمان بان داشته باشی و زود او نشسته تا وقتی که در همان موضع نماز
 نماز و عصر و مغرب است که زود چون اصحاب آنحال مشا به کردند در مقام تهنیت
 و وعید یهودی در آمدند پس نظر مبارک حضرت بر ایشان افتاد فرمودند که چه
 دارید باین و با او می آید که چه کینه گفته با رسول الله صلی الله علیه و آله در مقام خطبه

سوال آمد علی علیه السلام در عبادت چه می نماید که در دنیا و آخرت بر او برسد
رسالت رسالت الله علیه و اله و میسر آید بود که تمام اصل کلمه باشد که در حالت و تقوی
می شود بر عباد عباد هر دو در لغت آمده و قال فی القاموس عباد کسار معر و کالعباد
و کان مرصفا و تاء مرصفا یعنی با شش است آدم پنج هزاره و در آن میان اویم که نبی
پوستت یعنی با شش حضرت پست پندی بود که با هم چند کرد بود و الله تعالی
المراسل هیله السلوة یعنی تراشیدن از مشبه و لا شیهه به و نیست زنی که از او محسوس
من می شد و آنکه نفس مرا از قیام نماز و نفس منخ و کفره که از آن مغفرت بود و نماز
برتر بود که حضرت صلوات الله علیه از نماز درین مقام یعنی نماز شب را نوشته باشد
چه علامت از آن الله علیه بر آنند که در پستی و استن یعنی شب قیام نماز و نماز و نماز
مخفی و مخفی بود و ترک آن بر و جایز بود و الله اعلم بالصواب **فصل پنجم**
روایت شده بسند کی القائل و قیامت بیست و یک روز که از محمد بن یعقوب الجعفی از عینی از امام
ما که در صدر حدیث بعد از بیان شده و از احمد بن محمد الطائلی از امام ادریس روایت شده
و در سابق گفته است از مشهورین عباس بن ابی اسیران می که از سکنه بصره است که کتاب
بزرگی در او نوشته است از سعید بن عاصی که گفته و جعل الله له و در حدیث است
نقی علیه السلام در یافته از عثمان بن سعید العمری که گفتی با بی قر بود و گفته و جعل الله
و از اصحاب امام علی علیه السلام از عبد الحمید که گفتی از شما چون زید الاسدی که هر دو
از اصحاب امام جعفر صادق و از امام جعفر الصادق علیه السلام که آنحضرت فرمودند
که هر عیبی بن مریم علیه السلام علی قریه سات اهلها و طبرها و دو ابها فقال اما

لم یولد الا لخط و لو ما تو منقرین لهذا فقال الخوارزمی ما روح الله و کلمه
اربع الله ان محسن لنا محرم ما کانت عالم تصفا فدعی عیسی علیه السلام ربه فدعی
من الجوان ما دم فقا عیسی علیه السلام باللیل شرف من الارض فقال ما اهل
هذه القریه فاجابه منهم محیب لیل ما روح الله و کلمه فقال و یحکم
ما کانت اعمالکم قال عبادت الطاعة و حبنا لدیننا مع خوف قلیل و اهل عید
و خفله فی طوع و لعب فقال ایضا کان حکم للدنیا قال الجب العیسی لانه اذا اقبلت
علینا فوجنا و سر و نا اذا اوبرت عنا بکینا و حزینا قال ایضا کان عبادکم لظلمت
قال الطاعة لاهل المعاصی قال ایضا کانت عاقبة امرکم قال و ما یحییون قال جبال
من حصر و قد علینا الی یوم القیامة قال فما ظم و ما قیل لکم قال فلما ردنا الی الدنیا
فرصد فیها قیل لنا لکذبتم فقال و یحکم لکم کلین غیرکم من بینهم قال یا روح الله
انتم یحییون لحم من ناد بایدی سلا مکه علاه شدا ذ و انکنت فمهم ولم الی منهم
فما تنزل العذاب عنی معهم فانا معلق شجر علی شجرهم لا ادری الکیب و یفهام ابر
منها قال قلت عیسی علیه السلام الی الخوارزمین و قال یا اولیاء الله اهل الجنة انما
ما علی الجرس و النقم علی المرابح کثیر مع عاقبة الدنیا و الاخرة **شرح کلام**
بقر نظام در ضمن آفا زود و نایش **فان** شستن بر و پیش **پیش** اول غلامه کلام امام
علیه السلام انمود و کرد عیسی بن مریم علیه السلام بر عیسی زید که اهل آن دو همه دره آمد و
میترسند و قنایشان نشد و در زمان و سید میرزوات او با آن تیر تری فانه
رو با صحابه که در وقت درستی که اینها بر او اند که بفرستند که بسبب که کتب

در وجه آمدن ایشان را از آنکه است چرا که اگر متفرق در جدا جدا وقت میشدند نزدیک بود
میگردید پس از این که گفت ایشان از پیشرفت گفتند ای روح الله و ای محمد
و عاکن بدو که الهی که ایشان را زنده کرد انداز برای ما بجز این که حال ایشان بود
و بجز علی مستوجب این محبت شده اند ما پر از آن عمل کردیم و از آن عقب
باشیم پس عیسی علیه السلام گفت ایشان را بگو که در هر کار که آمدت و ایامی
ایشان را از حق تعالی درخواست پس عیسی علیه السلام در آنجا وقت تعیین نمود که
ای عیسی که جواب ترا دهند پس عیسی علیه السلام در آنجا شب وقت تعیین نمود که
عاقبتی برخواست بر امام میندی بر آمد و گفت ای اهل این دهه یعنی ایشان را جدا بود
نموده گفت ای روح الله و ای محمد که عیسی علیه السلام گفت مراد می کرد ای اعمال شما در دنیا
پر بوده و بجز سبب مستوجب این عقوبت شده اند آن شخص گفت جدا بود طاقت دوستی
و بنا بر بنا چون بود گفته اند دستی طلق با در و ذکر هر کار و روی بانی آورد و خوشحال
در خاک می شدم چون روی از بر میافتد مکنین شده و میگردید عیسی علیه السلام گفت
عبادت شما را طاعتی چون بود گفت اطاعت میکردم ارباب جاهلی او آنچه تا آن میدان
یعنی آوردیم میگویند آنرا چنانچه چون شد گفت خواهم بشی عیسی علیه السلام
مباشند و در او بودیم پرسید که با او چه پزیر است همین که همانی است که
سوزنی از خود زنده و شعله میکشد از برای سوختن ما تا روز قیامت عیسی علیه السلام گفت
شما چه گفتید در وقت و شما چه گفتید گفت ما که از ما در سینه بدینا تا بزه و پروردگاری
قیام غایم و تقاضای تفسیری که از ما در وجه آمدن بگویم با گفته در وقت میگویند چون بنا

باز کرد و بر قول او میخواستند که عیسی علیه السلام گفت چنانچه که از دنیا با من بگویم در عبادت این
اربعه بنده من شده است ای روح آیت زبیر جلالی آتش در آورده و بر آنرا
بدست میگردید از دنیا او از من اگر چه در میان ایشان بودم اما از ایشان نبودم و علی
ایشان از من واقع شده بود پس چون عذاب بر ایشان نازل شد مرا نیز در میان
گرفت پس بر ابوی در آنجا و بخت در کنار او رخ برداشته مشرف بر افتاد و در آن
چنانچه بیندازم که بروی در خواهر افتاد و در آتش با بر ای از آن خواهر میباشند
روی مبارک بگو ایون کرد و گفت ای وستان خدا ساختن کردن میان محبت و کینه
نیم گفته و ناپسند در میانها عاقلیت بسیار خوب گاهی که عاقبت زیاده آفت باشد
بیشتر نام ما هم اما تخفیف بهم عرف استقیح است که در اول محاوره می آید
پسند و نگاه کردن مخالف بر نشین آن که گوش از اخلاق تا وقتی که تمام گفته شود
و گاه است که گفتن اندک میکند شلام و الله زید قائم کرد و اصل او الله بود
یوتوا بسخط مخط یعنی سینه ما و من سینه و سکون ظاهر و آمدن یعنی عقیق و لوصا
متفرقین لئلا اخفا طهارت که تا قوت درین لغزه یعنی و فضا استعمال آید باشد مثل
و آنی که در وقت یعنی دنی مستحق شده و مکن است که بر همان معنی خود که مشارکت در
کسالت یا زیاده و در فعل یعنی باشد نهایتش مغربی از گفتن چنانچه مشارکت قبول
شود بر مشارکت او ام و قبول ایشان با یکدیگر بر مشارکت اشخاص چنانچه ظاهر است
متصور نیست **مترجم گوید** در انصاف عیسی علیه السلام با این دو اسم او اول بسیار است و در
کتاب ذکر رسول از آنجا ز برای هر یک قصه کرده اند و در سینه روح الله قول اول

چنانچه روح باعث حیات عیسی با عیای موت با عیای قیامت با عیای این مقام میشود
چون این بود که با مراد او روح الله نمیدادند و دوم اگر او روح بود که بست
منع الهی صورت بسته بود بواسطه مسکن شری سیم اگر روح بمعنی نوح است یعنی
با وی که از اجساد بان و مندی عیسی علیه السلام نوح هر بل در پراکنش برود و در آید و
اصنافه با الله اگر آن بود با الله و اما در تفسیر او بجهت اول اول آنکه بجز آن بود
شده بواسطه پر دوم اگر در کجوازه با مراد بجهت باین که نموده که اتی عبدالله
آنانی الکتاب سیم اگر در دم و به ایت می باشد چنانچه در قرآن که از اوست
فتردی فی الجوه بر لغت می باشد و او فصاحتی بین زمین و آسمان شرف شرف را به
بند است که گفته اند که از عیانت که شریف را شریف نامیده اند به نشانه که در نزدیکی
ورفت مرتبه را به بندی و رفت مکانی فعال و حکم و حج اسم فعل است بمعنی ترم چنانکه در
معنی خدا است یعنی از ارباب لغت هر یک را در مکان دیگری استعمال میکنند یعنی کاه
مقام ترم و بل میگویند در مقام حد ابلح و کاه بر عکس جاده العاقبت بر وزن
فعلت از طیفان که معنی در گذشتن از حد انداز است و در اصل توفیت بود که در
او را بر خلاف قاعده و قیاس برین الفعل مقدم داشته اند و بعد از آن قلب کرده
یا بواسطه تخفیف تا ایت طاقوت را بر چند معنی الحاق میکنند معنی شیطان و کاهن
و اصنام و هر کس که بزرگ در زمین اهل مثال باشد هر کس که مانع آید کسی از عبادت
تعالی و هر که عبادت کند کسی را غیر از تعالی و کاه در کلام مفرد مستعمل میشود
چنانچه در آیه کریمه میوردون ان یحاکموا الی الطاقوت و قد امرت ان یحاکموا

تفسیر

معنی میخاندند منافقان که با وجودی با ان مراد خود را بسوی طایفه باغی بزرگ کرده
ایشان حکم نماید و حال آنکه نامور بترک آید و بسبب نزول آیت آن بود که بودی
با منافق حکم حکم نماید و اتفاق حکم شد که پیش او مراد هم بود که کند بودی
بجمله نبوت کشید و بگم حضرت محمد صبری نمی شد منافق بجاوت کعب من الاشراف
که از بنو منافقان بود و میل نمود و بگم حضرت را معنی شد پس حضرت وقت این آیه را برت
و کاه جمع استعمال میاید چنانچه در آیه کریمه و الذین کفروا اولیاءهم الطاغوت یعنی
من الذین کفروا علی اللغات که صفت مع واقع شده و بمعنی آنی که کافر شده اند و حق گویند
در دوستان ایشان متولی مورثان را مغانند که این معانه ان جان آید و ان که کافر
درین مقام عبارت از ایشانند بر ان می آورند ایش ترا از نور که عبارت از ایمان است
بسوی غلات که عبارت از کفر و زندقه است و عطله فی هوی و لجب استعمال فی درین
از روی مجاز است چنانچه در الحاقه فی الصدق گفته اند زیرا که لیب و لیب یک حقیقت است
صفت نیست بگوئید شده و معنی که با صفت دارد و معنی که مظهر و طرف است و بطلان
بگو که لفظ فی استعمال شده و میتوان بود که فی اینجا بمعنی مع باشد چنانچه در آیه کریمه
ادخلوا فی ایمکم گفته اند که بمعنی مع اتم است یا از برای بسبب باشد مثل قول تعالی
قد لکن الذی لستی فیه که معنی لستی بسبب است اذا اظلت علینا فحنا و سرورنا
و اما ادبرت علینا و حرقا این هر دو مترادف در موع مضر علامه و احمد کرده
العصبی لامه باشد بیان میکنند که جب می با در بر و جسته بهر مشا بهت است
معلق بقوه علی شرف جنم کنی از آنکه مشرف بود و با تمام در ان میتوان بود که

مستخرج از او شده باشد و در واقع او را معلق بوی می باشد آمده و غیر همین جانب
و کفار است الیکلب یعنی منکر جبهت یعنی مدور از آنجا می شود و دوران المخلج بلویش یعنی
کنتیم گفته قال فی العاصموس حمس الشیء صغیر حیث لم یمنع وقد **نمایش** لکندان
ای عزیز که آنچه آن مرد فرمود یعنی علیه السلام تعزیر کرده از او الی آن قریر و صفاتی کرده
مؤذ که ایشان بر آن بوده اند از خوف کم و اول بسیار و گرفتاری بود و لب و فرج تمام
باقبل دنیا و فرزند بسیار را در آن لعین او الی و عاقبت اهل این حالت بگرار کشید
و زکری و ربی بانی اکثر ایشان بچون کم معتقد اند بکلی از ترس و عذاب الهی فارغ اند
مؤذ به صد من العلفه و بیکو و اعتد آنچه شیخ صدوق گفته بر این نقل کرده در کتاب
اکمال الدین از بعضی که در شقه حال انسان مشرود میل او دنیا و زحافت آن دور
انفوان او بذات قاینه که با انواع که در است گفتات مزوج است معتقد او از بزرگ
او آنچه بعد از آن در پیش است بحال نفس که در ایمان در که او بسته باشند و او را بکلی
آویخته و در آن چاه و بزرگ که این کشته و مشغول آن باشد که چون چینه لغز و ساز
و بر بالای آن چاه و موشس یکی سیاه و یکی سفید بان ایمان در آویخته اند که از آن
بر سر و بسته چنانچه طوطی از آن طوطی نماند و دیوان آن چاه آوده بانند که عمل باشد که
بجاک دیوان آن چاه مزوج باشد و در سبب بر آن جوم آورده و آن شخص با آن آن را
بر آن منت در چاه در تری و قوی بیدید و باشد و مشا چه آن موشان که بر بدن آن در آن
شکلندی مؤذ باشد اصلا لغات برایش نماند کار خود کند و یکی همت خود در اند
بسیدن دیوار عمل آوده و کام که فریق از آن همیشه بر عذاب دشمنی آن زبیران تمام

المنه

استه باشد که چرا از استیفا خطا و لغت می آیند و او در آن امرت رکت و از بزرگ
چاه و نیات بر ایمان عرفانی و بزرگ و بزرگش او در کت موشان و در وقت اندک
انکه از آن کم بود و لفظ از آن کار عالی نیستند و عمل مزوج بحال لذات قاینه و نیات
که با نوع که در است الم مزوج است از بزرگ انجانی مانند که بر هر حقیقت دنیا از او کام دارند
شبه روز یکدیگر در نماز و مجاهدانه و الحی مثل برین مناسبت مثالی برین
مطابقت بنظر آمده **نمایش** و در باشد که کان برده باشی که اطلاق عبادت
بر الحاقیت بخت اهل اسلام که درین حدیث معلوم و بر سپیل مجاز باشد در حقیقت و حال
آنکه از اینجنون است بکلی بحقیقت عبادت امری نیست سوائی مضموع و خواهر و شستن نفس در
مقام اطاعت و انقیاد و ازین جهت که حق تعالی در کلام مجید تبت هو انفس را عبادت
هو انفس فرموده که انرایت من اتخذ الله هویدا یعنی آید ای ای محمد کسی را که خدا
در عبودیت خود هو انفس فرموده او را است و پیوسته عبادت او قیام دارد و در عبادتی که
اطاعت شیطان عبادت گفته چنانچه فرمود که الم اعهد الیک یا بنی آدم الا تعبدوا
الشیطان و تعبر ان با بیطکام و ربان مذکور در شرح حدیث زود هم سبتی که در کتب
در روایت کرده شیخ بزرگوار محمد بن موسی بن علی بن ابی طالب کتاب خود که بانی
موسوم و بختی مشهور از امام الباطن و الطاهر امام محمد باقر علیه السلام که آنحضرت فرموده
من اصحی الی طایف فقد عبدت فان کان طایف فودی عن الله فقد عبد الله فان
کان فودی عن الشیطان فقد عبد الشیطان یعنی هر کس که ششانه بگوید
بیتقی که عبادت او کرده است پس که کینه مذکور از خدا گوید برستی که عبادت خدا

قیام نموده خواهد بود و اگر شیطان کوبید عبادت شیطان نیز در ایت در کتاب که
در آفتاب ترک از امام سخن باقی جعفر صادق علیه السلام که آنحضرت فرموده اند من طاعت
و جلا فی معصیه خدا عبادت یعنی کسی که طاعت نماید در وی را در معصیت برستی که عبادت
او قیام نموده است همچنین در کتاب علم از کتاب گوید روایت کرده از ابی بصیر که گفت
گفتم با او جعفر صادق علیه السلام که تفسیر از کبر اخذوا اجسادهم و رهبانتم از بابا
من دون الله که کاران عالم و پران خود اگر طاعت و انقیاد ایشان میکنند خدا یان
و عبودیت خود دانسته اند از غیر الله تعالی حضرت فرمودند و الله یدعوم الی عبادته
انفسهم و یردعهم ما اجابوهم و لیکن اهل الطهاره و حرموا علیهم حلال الاصله
موجبت لایستندون یعنی بخدا قسم که علاوه بر این از عبادت نفس نخواهند که
بان بخوانند اجابت دعوت ایشان میکنند و لیکن حال ساخته برایشان در عبادت
و عوام کرده برایشان حلال چند راه ایشان آن کرده اند و عبادت ایشان نموده یعنی
اطاعت ایشان بر آن کرده اند بر وجهی که مشهور بر آنند استثنای معنی نمانده است که آنکه
بان قیام دارند در واقع عبادت ایشان است هم در باب مذکور روایت کرده بطریق
و دیگر از امام جعفر صادق علیه السلام که در جواب سوالی از آیت مذکور و الله ما جعلنا لهم
در ما سوا لهم و لیکن اهل الطهاره ما و حرموا علیهم حلال الاصله بوجهی بخدا قسم
که از برای شما غامزی کرده و غامزی نمانده است و لیکن حال کرده بجست ایشان عوامی
و آنها بقیعت نموده در آن امر هر گاه و چنانچه دانسته شد طبیعت خود انقیاد او در راهی
او در حقیقت عبادت او باشد پس اگر ایشانی بر آن در حقیقت عبادت نفسانی و شریعت

نهی

بهری مسی که با نواع متعدد و با سراسر عقده میگردانند و آهسته آهسته باشند و آنها
در معنی تبارک ایشان باشند که همیشه پرستش آن می نمایند و شریکی که غیر خدا عبادت
قیام دارند و ایش زار بران شوری نیست و ترک نمی نمایند این حالت لیس الله
سبحانه العصه و التوفیق و چه خوب واقع است کلام را بجز خدا و غیر رضی الله عنهما
منام لك الف معبود مطلع امر دون الله و تدعی التوحید یعنی ترا بجز عبود
که در طاعت ایشان نهایت اهتمام و اری غیر از خدا می توانی که عبودت در غایت
و تو صد میزنی **اجتام** و چون اهل آن دیدند که آنها کی تشیخ که با اسطه بر معنی ایشان
از خود شده است تا روز قیامت چنانچه این حدیث بان نقل است در آنکه روایت
بر سنج که عبادت از موت قیامت عبادت را عبادت می خوانند و در معنی اجماع معتقد
شده است عبادت نبوی تریدان فلیست آیات قرآنی بان مشهور و علماء اکثر
ذاتب اسلام اگر چه در حقیقت و کیفیت آن خلاف کرده اند اما بر اصل و توحیح آن اتفاق
دارند و آنچه بر او واجب تقدیر و وقوع عبادت بعد از موت قبل از حشر و کیفیت
و تغفل آن که بر چه و کیفیت خواهد بود و کدام وقت تحقق پیدا خواهد کرد بدسترس آن
مکلف مستقیم بگذرانان زمان قیامت که عقول است فی ذکر آن آن می تواند رسید پس از
بیان تفصیل آن بحث بجز یکی و کیفیتش سکت باید و منظم او قات خود اعراف و دیگر
در زمی که نام از است یعنی در تبری که در آن از آن بگریست هر نوع که بر دانه و استخوان
آنها از نافع گفته و آن نیست که موافقت با اوست طاعت الهی و اجتناب از منیسات
و آنکه حال دور است حال بحث آن و تغفل از کیفیت و حقیقت آن و فارغ بودن از ذکر آن

که در امان بجات او مثل شخصی باشد که سلطان وقت او را در قید آورده باشد و خود
داشته که چون فرود آید دست او را باز ای کفایت که از او عمارت و قطع نماید و گوش
و بینی او بر نهاده و اصلا در تیر آن نباشد که حیلد اینگونه که دست او را کشد یعنی او را بست
مانند همیشه در کفر آن شد که آیات است یعنی او را کشد او را در کار و قطع خواهد کرد یا
بیشتر و قاطع آن نیز خواهد بود یا هر دو یعنی اطویش که در این باره تا نزد اهل البیت علیهم
السلام آورده شده و از آن کتاب است و الله یفضل ابراهیم چه باشد در وقت بزکریب
حدیث از آنجا اقتضای می رود که در آیت کرده است انما یرسلنا محمد بن باب پسند
که برساند آنرا با نام عاطی جعفر الصادق علیه السلام که حضرت فرمود ان بین الذین
والاخره الف جعبه احدی و غیرها الموت یعنی زمین و آسمان که عبارت
از این موت می آید نیز عقیده در پیش است که از هر سه سوره آسمان شریف است و گویا
اگر برین عقیده باشد ملاطفت خود در این مقام همین حدیث کافی باشد و انما قال عاطی جعفر
پیوسته و در حدیث از انوشیروان صد خط است تا کفری که بگویم بر آمد کس
و الله العاقب **پوشیده** و کما آنچه آن مرد فرمود که خود در میان ایشان بوده اما
از ایشان نبوده چون عذاب الهی نازل شد او را نیز با ایشان فرار گرفت اشعار بآن و آن
که از اهل عصای و جمعی که مرتکب آنند گناه باید کرد و از ایشان عفت باید کرد یا بدین ترتیب
بودن در میان ایشان باعث آنست که بتش ایشان با بد سوخت و در عذاب ایشان
سزایش باید بود اگر چه در افعال او احوال ترک با ایشان واقع نشده باشد و موت
تمام با جمعی دارد و کلام الهی ان الذین تتقینهم الملائکه طامعین اخصم قالوا نعم کتم

قالوا

قالوا انما مستضعفین فی الارض قالوا لم یکن الارض الله واسعاً منها جلیها
فان لکنک ما و جمیع جهنم و ساءت صیرا و را حصار آمده که چون می از مسلمانان تیرین
فانکند و تیسین بن ولید و اشالیان و وجود قدرت از که هجرت بدیند کردند و چون
رئوسی قریش بجانب بیرون آمدن ایشان تیر همراه کاران هر یک که حاضر گشته
و بیشتر مسلمانان گشته شد تق تعالی در شان ایشان این آیت و ساءت یعنی برستی
که آنرا که ملائکه یعنی ملک الموت و احوان اوقین روح ایشان می نمودند در حال کفر
سختی را این بودند بخش خود و انما ترکت هجرت از که با وجود قدرت بران گشته
مانند که در ایشان از روی سزایش که در پر کار مشغول بودید از امور دنیا و با کلام
بوم اختلاط و اشتیاق مشترکان یا موصدان ایشان گویند بودیم صیغان و عاقران
در روی زمین و کفار بر ما غالب بودند فرشتگان در مقام تکذیب ایشان در آمده
گفته آید زمین خدا است و فراق نبود تا مهاجرت کنید از جای خود بطرف دیگر از آن
چنانچه همانجا بران چشم بدین طریقه کردند پس آن کرده تا رکان هجرت با ایشان
و حدیثی که در آیت کرده است خبر که از محمد بن یحیی بن یحیی در باب مجالس اهل عصا
که کتاب کافی از امام موسی کاظم علیه السلام که حضرت نبی فرمودند بعضی اصحاب خود را
از مجالس هفتاد و شش مردی از اهل صفات و کراهی تحقیق گفت بر من بی غیر لازم می
هرگاه آنچه گوید گویم و بر اعدا خود ثابت و راجح باشم امام علیه السلام فرمود انما خلقنا
ان نؤذیهم و تصیبه جمعها یعنی تیر می از آنکه از تیر شش عقیده کرده اید بای کفر
نازل شود و آتش او را و سخت را در عرض ملائکه در آورده و همه شما را فرزند

و باطلو اگر برانزود و عزت از مردم سوا بی این فایده مرتب نباشد یعنی باید و گفت
و حال که فواید و منافع آن از تعداد ده و حصص دست بکنند از توفیق در آن روش
باید بیند و اگر **در شیت یکم** روایت شده است بسند بی که منقبت شیخ بزرگوار طاهری
والسلام محمد بن یعقوب الکلبی از علی بن ابراهیم از پدر او ابراهیم از محمد بن یحیی
که ذکر او در این کتاب از پیشرفت از ابراهیم بن عمر الجعفی که اگر چه اکثر فضیلتش به نسبت
آنجا نمی باشد و پیشترش کرده است از ابن ابی جاش که از راویان علی بن حسین است
ابراهیم بن محمد قیس الهلالی که از امیر المومنین حسین هر چهار حدیث روایت کرده است
که گفت گفت امیر المومنین علیه السلام فی سمعت من سلمان و المقداد و ابی ذر و سبأ
فی تفسیر القرآن و احادیث عن البقی علی الله علیه و الله و سلم غیر ما فی یدی
الناس ثم سمعت منک تصدق سمعت منهم روایت فی یدی الناس من شیا
کثیر من تفسیر القرآن و من الاحادیث عن نبی الله صلی الله علیه و الله انتم تحالفوا
فیها و ترجمون ان ذلك کلمه ما طل انتم الناس یكذبون علی رسول الله تعالی
تسجدین و یضرون القرآن باراسم قال فاقبل علی علیه السلام فقال قد
سئلت فانهم الجواب ان فی یدی الناس حقا و باطلا و صدقا و کذبا و انما
و منسوخا و عامما و خاصا و محکما و مشاهرا و حفظا و وهما و قد کذب علی
رسول الله فی عهدہ حتی قام خطبنا فقال ایها الناس قد کثرت علی کذبا فمن
کذب علی محمد علیتوا مقعدہ من النار ثم کذب علیه من بعدہ فانما انا کم الخ
من اربعة لیس لهم خاص رجل منافق بظلم الايمان متعین بالايمان لا یاتم ولا

من

یخرج ان یکذب علی رسول الله متعذرا فلو علم الناس انه منافق کذاب لم یقبلوه و
یصدقوه و لیکتفم قالوا هذا صحیح رسول الله صلی الله علیه و الله و راه و سمع منه
فاخذوا عنه و هم لا یعرفون حاله و قد اجاب الله عن المنافقین بما احبته و رحم
بما وصفهم فقال عز وجل و اذا رايتهم تعجبک اجسامهم و ان یقولوا اتبعنا لعلکم تم
بقوا بعدة فقربوا الی ائمة الضلال و الدعاة الی الفسار بالزور و الکذب و البهتان
فولم یال اعمال و حرام علی رقاب الناس و کلهم الناس برأئنا الناس مع الملکان
و الدینا الامن مع الله فهذا احد الاربعه و رجل سمع من رسول الله شیا ^{مخفی}
علی وجهه و هم فیہ متعذرون فیه یقول یدیه یقول به و یعمل و یروده و یقول
انا سمعته من رسول الله تعالی شیا فلو علم المسلمون انه و هم لم یقبلوه و لو علم انه
متنسخ و هم لرفعه و رجل ما سمع من رسول الله صلی الله علیه و الله شیا امر
ثم تنبی عنه و هو لا یعلم ان سمعه تنبی عن نبی ثم امر به و هو لا یعلم تحفه منسوخه
یحفظ الناس و لو علم انه منسوخ لرفضه و لو علم المسلمون ان سمع منه انه منسوخ
لرفضوه و اخر الرابع لم یکذب علی رسول الله ببعض الکذب خوفا من الله و
لعلها الرسول الله صلی الله علیه و الله لم یبه بل جعل ما سمع علی وجهه فجاء به کما
لم یزده فیہ و لم یتعص منه و علم الناس من المنسوخ فعل بالناصح و رفض المنسوخ فان
امر البقی صلی الله علیه و الله مثل القرآن ناسخ و المنسوخ و خاصه و عام و حکم و مشا
و قد کان یكون من رسول الله الكلام له و جهان و كلام و عام و كلام خاص
مثل القرآن و قال الله عز وجل فی کتابه ما انکم الرسول فخذوه و ما نهیکم

عنه فاتمه اقبیه علی سنن لا یعرف ولم یدر ما عنی الله به ورسوله ولسن کل
اصحاب رسول الله صلی الله علیه و الله کان یسله عن الیاتی ففهم وکان منهم من
یسله ولا یستفهم حتی ان کاوا یجرون ان علی الاعرابی الطاری فیسل رسول الله
حق یسبح وقد کت ادخل علی رسول الله کل یوم دخلته وکل لیله دخلته یخلس فیها
ادور معده حیت وارقد علم اصحاب رسول الله انه لم یضع ذلک یاخذ من
الناس عنی وریعما کان یأتین رسول الله صلی الله علیه و الله اکثر ذلک
فی بیتی وکت اذا دخلت علیه یبعث من اذله اسالی فی و انام عنی لینه فلا یبقی عنده
عنی و اذا اتانی الخلوه معی فی منزل لم یقم عنی فاطمه و لا احد من بیتی وکت
اذا سألته اجابنی و اذا سکت عنه و قیت مسالی ابتداء فانزلت علی رسول
صلی الله علیه و الله آیه من القرآن الاقرانها و املاها علی کتیبها یحیی
و علی ثانیاتها و قیرها و ناسیها و منوخها و محکها و متشابها و خاصها
و عامها و دعا الله ان یعلق فیهها و حفنها فانیت من کلام الله عز و جل
و لا حللا املا و علی و کتبه فذعانی بما دعا و ما ترک شیئا علیه الله من
حلال و لا حرام امیر و لا نفعی و شیئی کان ان یكون و لا کتاب منزه لا علی احد
قبله من طاعة او معیته الا علیه و حفنله فم ان حرا و احدثا ثم وضع ید علی
صدره و دعا الله ان یملا قلبی علما و حکما و نوراً و اقلت ما بقی الله ما بقی انت
و اخی قد دعوت الله بما دعوت لم انش شیئا و لم یفتنی شیئی لم الکتبه ان تحرف علی
النسبان فیما بعد فقال لا لست تحرف علیک النسبان و لیلعل شرح کلام ملائک

نظام در سخن آغاز و نهایش و انجام **فان** مستقر بر و پیش **نیش اول** را وی گوید
کهیم بر ایزد المومنین علیه السلام بدستی که من شنیده ام از سلمان فارسی معناه السو وانی
وز غفاری جزئی از تفسیر قرآن و احادیث که از پیغمبر صلی الله علیه و آله و آیه سیکره
فر کجا در دست مردم است شنیده ام از تو تعین آنچه از ایشان شنیده ام و دیده ام
و دست مردم بر این بسیار از تفسیر قرآن و احادیث مصلحتی معلوم است که
که تمام حالت یکسره است زیرا که آنها هم باطل و کذب است آیا می بیند
مردم را که بر پیغمبر او روغن بسته باشند از روی تمسخر و تمسخر و باشند کلام حق را
از پیش چو بی آنکه از کسی شنیده باشند را وی گوید بعد از این سوال امیر المومنین علی علیه
السلام بر وی چنین آید و فرمود که سوالی که ای جواب آنرا بهم بدستی که در دست
مردم حق است باطل است راست است و دروغ است ناسخ است کرم حکم از ایت
و حدیث دیگر کرده منقول است که حکم بایه و کبریا حدیث دیگر باطل شده است نام است
که شایسته چیز است نام است که بیست نفر از اخصاص بایه حکم است که معنی فرود از
و ناسخ است بر جمعی که کما فی حجت باشند ظاهر و منشا بر است که غافق است محفوظ است
که آنچه که است بیا و نه و در سوخوم است که تویم آن کرده اند و در واقع آنچه است
که تحقیق کرده و روغ بسته مردم بر رسول حق تعالی در عهد آنحضرت تا آنکه بر او است
باز او و خطبه خواندن گفت که ای که مردم بر بدستی که بسیار شده است در فرود
بر من پس هر کس من را بدوی است که در روغ بندد هر آینه قرار یابد منزلت من
که او در آتش او روغ و همچین روغ بسته بر آنحضرت بعد از بد بدستی که حدیث آنچه

کسی نمی رسد که ایشان را چنین نیت **اول** مردی که بیای قنق ستمات بظهور
نومن و اینماید اسلام ستمی بخود بسته و در باطن کبر خود باقیست و مستوجب
کناه مینداند و هر چه بران اعتقاد ندارد که بعد بر رسول خدا دروغ بنده و اگر دروغ
که او منافق دروغ گوشت سخن او قبول نخواهند کرد و لیکن میگویند که این مرد و از آنجا سب
رسول است بترن رویت او استخوان و افتد از حضرت حدیث استماع فرموده اند
حدیث فرمایند در حریت عال و اللطیف نماند و حال آنکه حق تعالی از اعمال او بابت غنائق
با کفرت بر او در زمین ایشان تور تعالی داد و از ایتیم بیعت اجسامه و ان فیما
تبع لغو کما تم خشب مستند آرزو اند که این مردی جسمی و شمشیر می سخن
بود و جمعی دیگر از منافقان نزدیک بهین صورت بودند چون مجلس میفرمودند از حدیث
می آمدند مشاهد ایشان است بحسب کفرت می شد حق تعالی این کفر نشناخت و بعضی چون حق
صافقا از این کفرت می آورد و از اجسامی ایشان از زبانی و زبانی و اگر سخن میگویند
کوشش میکنی سخن ایشان را و حال آنکه در عدم عقل و قدرت که کید ایشان را چه بمانی
تسک شده اند به بار بار بنام او یعنی شمشیر چیده تعالی از علم و عظمت پس بماند
بعد از آن حضرت ایمر فرمود که ترتیب در زبانی حسب بینه فضل و جمعی که مردم را پیش
و در رخ بنمواند به سبب دروغ و بهتانی که می بنده پس ایشان را متولی امور رسانند
بر قیام مردم را در رقابت اطاعت ایشان ننهادند و خود را در دنیا را به سبب ایشان
پرستی که مردم بالطنع با و شاهان و بیا اند که کسی که حضرت فرست کرده اند باشد
او را در دنیا خود اینست یکی از آن چهار کس که مذکور شد **دوم** مردی که از پیغمبر

میدانستند است بجزی را و آنچه بچشم شیشه است خطا کرده و در همه آنها و پس اگر چه
عبارت آنحضرت دروغ نبسته اند از آنکه اخطا دارد و اگر از پیغمبر چنان شنیده و در واقع
چنان نیت در دست گرفتند و میگویند روایت میکند که من از پیغمبر صلوات الله علیه
چنین شنیده ام و خود نیز بدان عمل میکند اگر مسلمانان بدانند که او در آن هم کرده و
چنانکه دست خطا کرده اند و چنان میکنند و اگر خود نیز بدانند که هر گاه هر آینه ترک آن
میکند **سیم** مردی که از رسول خدا شنیده است بجزی را که حضرت امر بان نموده
و بعد از آن حق از آن فرموده و او را علم بان نیت شنیده است از حضرت که چنانچه
شعی فرموده و بعد از آن امر بان نموده او میداند آنرا پس خطا کرده است ممنوع
حدیث را بانی که عالم غایب باشد و اگر اندک آن ممنوع شده است هر آینه ترک میکند
آنرا و اگر بدانند مسلمانانی که از وی شنودند که آن ممنوع است هر آینه از مقام ترک او میفرستند
چهارم کسی که از رسول خدا صلوات الله علیه و دروغ نبسته و دشمن میدارد
و دروغ را بسبب ترسی که از تعالی تعالی دارد و بجهت تعلیمی که در باره رسول خدا آقا
میکند فراموش کرده بلکه آنچه شنیده و چنانچه دست خطا کرده است و چنانچه شنیده و نقل
آن میکند بی آنکه بجزی بران نماند که بداران کم نماید و میداند که نوح کدام است و
ممنوع کدام باشد عمل میکند و ممنوع را ترک نمیدهد چرا که از پیغمبر صلوات الله علیه و از مثل
قرآن نوحی باشد و ممنوعی باشد و خاص می باشد و عام حکم میباشد و مشابیه
و لیکن بود این از رسول خدا صلوات الله علیه و از کلامی صادر می شد که آنرا
دوروی بود و کلامی صادر می شد که عام بود و کلامی سر نیز که خاص بود و مثل قرآن

و حضرت عت در کلام محمد فرموده ما ایتم الرسول الخلد و ما فیکم عند فاطمه
هر آنچه او کند رسول خدا آرزو آید و فرمان برید و هر چه بنی کند شمار از آن زن که
گفته که هر که در کتب او شود نجات یابد و هر که از بنی او اجتناب نماید در وسط
بلاکت افتد پس ششصد می شود و هر کسی که موفقت بآن ندارد و بیندازد که خدای تعالی در
او از آن چه سخن خواسته و نیست اینچنین که هر یک از اصحاب رسول خدا آنچه میکردند آن
حضرت و او بسیار می نمیداند و چه بود که سوال میکردند از حضرت و او بسیار می
بمی نمیداند چنانچه دوست میداشتند که اعرابی تازه میاید و سئوال از رسول
علیه و آله و سلم پرسد تا ایشان بشنوند و بدین سستی که بودم من که داخل شدم بر
خدا صلی الله علیه و آله هر روز یک مرتبه و هر شب یک مرتبه پس قوت میکردند باین
در آن داخل شده نهاد من آن حضرت می گفتم هر جا میگردیدند چنانچه اصحاب حضرت
همه میدانشند و کسی که غیر از من حضرت را آفرید مسلک کند آید آید آن سگ
مخصوص من بود و بسیار بود که رسول خدا بجان من می آمدند هر که من داخل می
یکدست آنحضرت و بعضی منازل ایشان بر می من عذوت میکرد و از تواج ظاهر
خود از پیش من می فرمود و چنانچه کسی غیر از من پیش حضرت نمی آید چون آنحضرت
بست عذوت باین جان من در می آمدند تا ظاهر علی السلام و فرزند آن بر این می آمدند
و اسلحه طریقت آنحضرت بایشان و حرمت ایشان برابر آنحضرت بر خلاف
از تواج ظاهر و هر که سوال میکردم از آنحضرت جواب من می فرمودند و چون سوال
میشدم و سؤالی من تمام می شد خود آید ابهام میکردند و نازل نشد بر رسول

ای

ای آن زن آنچه میگوید که هر که از آن زن فرمودند و بر من خوانند آرزو پس او ششم از
بخط خود و تعلیم من و اول القیصر آرزو بر من ظاهر ساخته که تا سخت میسوخ حکم است
یا متشابها حاصل است با عام و دعا که از خدای تعالی که تو فرستد بنده را خط از این گرفتار
تاید پس برکت آن دعا فرستادم که در آن ای که از کتاب حق تعالی که خدای است بزرگ
و از این خوانند ام علی را که اهلای آن بر من کرده من آرزو ششم و از تو قتی که دعا کرد و وقت
حق تعالی فرستاد که چیزی بر من از حلال زاده عام و از زنده از بنی و زهری
که قبل ازین بوده و زهری که بعد ازین و او بود و زکیانی که بر اینی سابق نازل بود
قبل از او در طاعت و معیبت که اگر بگویم که درین دو من حفظ آن کردم و فراموش کردم
حق تعالی از آن بعد از آن است مبارک بر سینه من گذاشته و دعا که از خدای تعالی
که بر کرده اند اول بر آن علم و حکمت و نور موفقت پس گفت ای رسول خدا پاد و او درین دعا
توبه و از تو قتی که بر اینی من خدای تعالی دعا کردی چیزی از فراموش کرده ام و چیزی از
من فوت نشده که توست با ششم آیای ترسی بر من که بعد ازین فراموش کنم حضرت فرمود
که تیرسم بر تو که چیزی از فراموش کنی و یا جمل بر جزی داشته باشی **پیش قدم** حکما و متشابها
حکم در لغت یعنی معین و استوار است و اورا اصلاح اطلاق میکند بر کلامی که حق
آن واضح باشد و مقصود از آن بر کسی که عارف بقوت باشد ظاهر و بر کلامی که در شیخ
یا شخص ایاز هر دو محظوظ باشد و بر آنچه نظم آن سینه خدای از عقل باشد و بر آنچه
در نماز و عمل سوانی که بگوید و هر یک از معانی مذکور در متشابها است یعنی بر معنی
اول متشابها است که معنی آن و صریح نه است باشد و مقصود از آن ظاهر باشد و بمعنی

شانی که تفریح با تحصیل هر دو در آن راه یافته باشد برین قیاس انجا از حکم و مشابهت که
معا فی مذکورده مراد می شود و او احدی علم حد کثرت علی الکذاب یعنی کاذبانه تفریح کاذبانه
بروزن بسیار و صیغه بنا نهادن است با جار مجرور که علی باشد می تواند بود که آن متعلق باشد
یعنی بسیار شده است در آن گوی برین می تواند بود که متعلق کثرت باشد بقیه معنی
و صفت آن یعنی بسیار است و در آن گوی که مجتهد برین باب کذب و دروغ غلبه دارد
معنی من الصادق یعنی نازل منزل منزه است که فرود آید در منزل خود که از آتش می باشد
گناید از ذوق و این حدیث را یعنی من کذب علی تصدداً غلبتاه متعده من الصادق
از احادیث متواتره شمرده اند و حکم چنانکه از آن کرده متعده بلا شکام یعنی بی زور و
با سلام میدارد و از روی تالیس خود را مسلمان و امینا بی آنکه ترس از صفت با
باشد و لایق است و لایق عطف لاجرم عطف بر آن تفریح یعنی تفریح در راه آنم و گن
که رتبه اند و دروغ بستن بر رسول خدا صلی الله علیه و آله من المتألفین بما اجازوا
که منافقان طاهری داشته اند و گوش کلام و شریک گوی بودند و منافقان روی اند
و داشته که موجب فریفته شدن مردم بود بان و باعث تصدیق مردم ایشان را و آنچه
نقل میگرداند از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم و مرشد است کلام حضرت زین العابدین
خود خطاب نموده و از ادبیم بحیث اجسام یعنی چون منی منافقان ایشان است و در
اجسام ایشان از تکلیف مباح است حسن منظر که طاهران بان آن است و ان تقولوا
لنسمع لعلهم و چون سخن در می آید که شش می اندازی بران و اسطفاً لسان حسن
بیان کرکب آن کرده اند که در کذب متعلق است بر تفریح یعنی تفریح ایشان

با هم فعلی که مردم را با شش و پنج می خوانند بسبب در کذب است عطف کذب بر عطف
تفریح است چه در بعضی کتب است و منسوخ بر شانی است و نیز اولش مثل القرآن است و می شود
بود که بر مبداهه و قضا باشد یعنی بعضی ناسخ و بعد منسوخ یا بدل باشد از مثل و کثرت که
خوانده شود که بدل از قرآن باشد و کسی گوید که چون تو آمدی بود که بدل از قرآن باشد و دل
ایک می شود که در مقام او باشد چه مثل اگر بر او در بعضی سده میشود و بر آنکه اگر
محققین کلام نیست که بدل مقام مبدل مندر و آید و آنچه صاحب کتاب المین با او
آید که در واجعله الله شرکاء المین بدل شرکاء و آید که در آیت مذکور قیام
مقام شرکاء واقع می شود باشد چنانکه طاهرات و حدکان یکون من رسول الله الخ
و جهان هم کان این فقره غیر شایسته است و در کان غیر شایسته است و عبارت از غیرت که
قبل از جمعی و در تیری مرجع شایع بود و در کتب قبل هو الله احد که در بعضی
بعضی شان و قضا است و راجع ندارد و بعد بعضی راجع است بالله و یکون از افعال آید
که غیر افعال ندارد و او با همش که الکلام است غیر کلام است و جهان صفت الکلام است و
الکلام اگر چه معروف باین است و صفت آن میباشد و واقع شود که معروف باین کلام که
بر صفت فی الکلام الالبته اما انجا در کلمه کرده است بواسطه عمومی که از آن راه شده و می شود
بود که حال باشد از وجه اسم کان که بر کلام فاعل است می تواند بود که کیونما نقد باشد که غیر
تجارت و برین تقدیر که جهان فراد و او بود و نیست تا تا آخر صفت محو تفریح را
تجارت که در جهان فاعل عام باشد و لم یدر یعنی الله به او مومیل مفعول میر است
و مختلف که فاعل شایسته و آن معروف و لم یدر و کلام مقدم باشد که تقدیر کلام معین باشد

گفته است یعنی آنکه علی مرتضیٰ را در میان خلقی قیام او در معجزاتی با آن عظمت
ناخود است یا از تقدیر و عامل معنی اگر میگذشت مرا که با او در آن کم هر طایفه بگشت و
غایب است که مراد در آن بچشم نیست بلکه مراد در آن بجهت است یعنی حضرت پیغمبر صلی الله
علیه و آله مطیع می ساخت مرا بر سر راهی که از او بگردان نمی شد و میگذشت مرا که در آن
کم با او در معارف الهی علوم کلوی که مرتب است منزه تر از آنست که هر کسی بی آن تواند
یا زیادد و بر یکس مطیع بر آن تواند و خلقی قان و یلیقا و تفسیر با تا و بی عبادت از
کرد این در منصرف ساخته کلام است از معنی ظاهری معنی که از آن معنی تر باشد و آنرا
لوازل گرفته اند یعنی بی هیچ و معتر شده که هر آینه را با ظاهری باطنی است و مراد اینست
که حضرت پیغمبر صلی الله علیه و آله مطیع ساخت و را بر باطن بر آیت که بر هر کسی قدرت و تقوی
کرد و علی اسم امر ای اگر بر یکس گفتند بود و تفسیر در لغت معنی گفت و هویدا است
معنی و عظمت نافه از فر که قیام است معنی گفت و عرب میگوید اسفرت المداة عن
وجهها اذا کتفت و اسفرت العیج اذا اطلت در اصطلاح علمیت که بگفت کند و در لغت
خدای تعالی که بقصد اجماع نازل شده و از بعیت ائمه کون آن بر معنی که مراد است
از آن بقید قصد اجماع بر وزن فن بگفت از حدیث قدسی است که کلامیست که از پیغمبر
حضرت نازل شده باشد از بقصد اجماع باشد من اجماع و معیت یعنی از امری که
موجب صفای خدای با عفت معیت او ان جمله علی و علی و علیا بر یکم یعنی ما و سکن
بمعنی گفت نیز آمده است و در حدیث که کلاما کما و فی کاف و آن بود که خوانده شود که
جمع گفت باشد **نمایش** جمع گفت نیز در آنکه تا بر بعضی از آن باطله و مطالب فاسد

مثل قریب ملک و در این بافتن را اما لفظ باطله دروغ بسیار بر رسول خدا صلی الله علیه
بسته شده است و اینگونه بعضی معنی کرده اند که حرف قریب از آن شده است و کسی که کمین
اراد آن نداد و الله ظاهر البطلانست و نقل راوی در حدیث از پیغمبر صلوات الله علیه
الکذابه و لیت بر وقوع آن زیرا که کلام مذکور عالی از آن نیست که کلام پیغمبر است
و بر هر تقدیر مطلوب است و دلیل دیگر بر مطلب مذکور وجود بعضی احادیث است که
مستفاد از این معنی میگردید که است چنانچه جمع میان این بی وجه ممکن نیست و بعضی گفته
که بعضی از آن با معنی نیستند و باطله وضع احادیث بواسطه قریب بود که حضرت این را
درین حدیث استرجه آن کرده اند بسیار واقع شده است از آنکه کلامیست که خوانده اند
که کلمات بن بر اینهم در مجلس مهدی عباسی اعلیٰ شد چون مهدی اتمام لعیب کبوتر بوده و
نوشتر آمد او گفت پیغمبر خدای صلی الله علیه و آله فرموده است لاسیت الا فی حیف
او حاضر او فضل او جناح و حال آنکه چنانچه شرح حدیث اول بسبق ذکر یافت او بنا
و اعلیٰ حدیث نیست مهدی الحاق او نوشتر آمده گفت که هر هزار در هر دو بر افغانم
برسانند چون از مجلس بیرون رفت مهدی بفرات در یافت که حال چیست گفت اشهد
ان قضاة قضاة ان علی رسول الله صلی الله علیه و آله گوای میید هم که تقاضی او
تقاضی کسیت که بر رسول دروغ بسته است که هرگز پیغمبر صلوات الله علیه و آله از آن گفته
که او بیعت نهائیش این روایات که با نوز یکی گفته نوشتر آمدی در کار ما که در حال
تا کبوتر از آنجی که نذگفت من اورا بدین عمل داشتم یعنی منی که از من لعیب کبوتر ظاهر
بود او در این الحاق است و بعضی از آن را در حدیث بسیار بی وضع کرده اند بعضی

علاقه خویش چنانچه از بعضی ایشان در حدیث آمده که بعد از آنکه از کجای و اتفاق بود که
در حدیث آمده که گفتند هر که در نظر کند بدین عادت و بجا آید که از یک کس را میگوید که
چنانچه بودیم که هرگاه راهی می سپندیم از برای تو هیچ آن حدیث بسیاری نقل کرد
میگوید چون مطابق واقع بود بعضی علماء مثل حسن بن محمد الصفار که در علم لغت امام
وقت بوده و تصانیف بسیار در هر علم دارد و فرموده از امثال حدیث که در بیان
احادیث موفقه ترتیب داده اند از آنکه این احادیث را شتر و ماده که السیدان
و عطف غیره سعادت و سستی که بجز خود پیدا شده باشد از اتفاق و احوال و این
عامل کرده و این معنی که آنچه از افعال اتفاق او بجز غرضش آمده باشد و در این
متعلق و مستغنی ساخته باشد آنچه خوش نیامده باشد اجتناب امر از آنرا از انهم
شما خسته تر **ترجمه** اگر اندک آگاهی باشد مشاهده خود نیز درین باب کافیه است
بجز حدیث چنانچه از آن بر نمیدهد حدیثی که منسوب به امیر المؤمنین علیه السلام نقل شده
فی المراته فان کان حسنا فاحصل ما یسببه وان کان قبیحا فلا یجمع بین
التعین یعنی نظر کن در آینه کردی تو چگونه بطل از آنچه مناسب وی نیست و اگر
زشت نماید میان او زشتی کرده نیست و فعل زشت باشد هیچ کس که زشتی رو
بیکوی کرد و در محبوب سائر الشقی من الشقی فی طبع الله بخت بی سعادت است
که در شکم دارد بخت بی سعادت باشد گنایه از آنکه کسی که بخت و بی سعادت است
در ازل یافت بران در هر معده است و از ابتدای خلقت آثار او ظهور میرسد البته
در اواخر سینه بخت خانه از باب سخا و کرم است گنایه از آنکه کرم و بزرگوار بود

بیشتر از اعمال حسنه که باشت نمودن است می شود مطالعه الفناء مطالعه پروری است
ازین در کارها بهشت نامت و پیشانیست گنایه از آنکه در باب ایشان بی پایه مصداق
حدیث شاوره و این عالمه من عملی است تا پیشانی است نه در فن اشات من المکرمات
و فن کردن و در تکرار اشتن و قرآن خود از امور کرامی داشته شده است و تکرار
الطلب الخیر عند الاحسان الرجوع طلب کند و بگوید تکرار میگوید تکرار و در بیان **شعر**
میگوید و این سخن کز دست لاهم الامم الدین و لا یصح الاصح العین نیست اندوه که
اندوه در زمین شدت در چشم بر سر است که المهاد در دایه دیگر در جیب و سبست
ان الحارم الحارم سوداگران همه فخر الله و فخر معنی ندارد و در کت است اهر و
مناسب مقام است نهایتش شاید معنی تالی باشد و الله اعلم صفای مذکور که در حدیث
بعضی بیان کرده و بی بزرگیت از حدیث و الله اعلم در کتاب در استقامت که از صفات است
و اگر کرده که از بنوا عادت موصوفه اعمالی است که بعضی کلام برود اند که بفرموده است
عز و الا در شان او بزرگتر است مثل الله تعالی جلایق يوم القیامه عاصمه و تعالی الت با
فایرین برستی که حضرت عزت جلوه میدهد خود را و ز قیامت بوم غفالی و جود میکند
بر تو ای بزرگتر بخدمت و خیرتی بر من ان الله تعالی علی و اولی اختیار روح الهی بگرمین است
و اولی بگرمین بر من گفت چون حق تعالی علی روح میگرد و روح الهی بگرمین از زمین
برگزیده است انما این احادیث بسیار که در شان الهی بر نقل کرده اند بعد از آن صفاتی که
کرم آنرا نسبت می بوم بود از نسل اویم میگوید در باب او آنچه خواست بر اسما که حضرت
بجز صفاتی علیه السلام فرمود که قول الحق جل و علی انکم و اول الدین و الاخرین

یعنی بگوید راست را در حق را پنهان کند اگر فرزند آن نیتها می بود و او را آفتاب باشد
عاید کرده پس میگویم از جوهر موهومات است که درایت کرده اند از غیر معنی اعدای
اول من یعنی کسانا دیدیمند عمر بن الخطاب و له شعاع كشاع الشمس قبل فان ابی بكر
قال سرحله لملایكه یعنی اول کسی که روز قیامت نماند اعمال او در ایت راست او باشد
عمر خطاب فرمود او را در خشنودی خواه بود چون روز آفتاب گشته پس لی که بگفتند
بود فرمود که لا کرا اور او ز دیده خواهد افتاد از غایت میل خاطر که بود آشته باشند و از
جوهر موهومات است که من سبب ابی بکر و عمر قتل من است عثمان و علی علی یعنی که کسی در ام
و در زمانه کور ابی بکر و عمر است و حقیقت کسی که دشنام نماند از کور عثمان علی
استوجب حد و افسان بر عاویث بسیار که در باب عرض کرده اند از جوهر موهومات
ذرفشار و در حقیقت زیارت کند و برینند که بگوید که بگوید که زیارت برین بود باشد
از و یا و حقیقت است گناید از آنکه هر روز بناید و یدالسطر علی الطغری یزید فی الصبر یعنی زیارت
سبزه زیارت میکند از بصر امت خاد احمی و یعنی خطوه حضرت الله یعنی هر کسی که
پس قدم بر او برده می آید در حق تعالی او را العلم علان علم الاحیاء و علم الابدان یعنی علم
که طبیعت را می شناید و علمت اول علم فقه که تفسیر حدیث کلام باشد و علم ایدان که علم طب
باشد علم طبایع ایجا ترجمه کلام صفا بود و بطریق شجاری نفست که در ولایت هند و ستم
بعد از ششصد سال از جهت پیغمبر صلوات الله روی سپا شده بود نام او بیا مرتضی
میگردد که من از اصحاب رسول صلی الله علیه و آله ام روز نماند بود یعنی از اهل بیت صلی الله
و علی او میگردد اند و عاویث بسیار رویش کرده بود است و میگفتند که من اینها را

باز

این پیغمبر صلوات الله علیه و آله اصحاب با موسس که محمد بن یعقوب فرزند ابوی باشد میگویند
آن عاویث را از اصحاب او شنیده ام و او ای کتبلی تصنیف کرده در اثبات کتب
عاویث مذکور و از آنکه در متن با بارتن نام نهاده و باطل عاویث موهوم خود را و با
که زبان بیان از عهد و عهد آن بر آن تواند آمد الحسن میباید دانست که آنچه این است
متضمن آنست که حضرت پیغمبر صلی الله علیه و آله تعظیم کرده اند حضرت امیر المؤمنین علی السلام آنچه
شده است آنچه خواهد شد ممکن است که محمول شود بر حکام شریعی در مسایلی که واقع شده
و خواهد شد میتواند بود که محمول بر بعضی علوم غیب شود که حضرت فرست رسول خود را اطلاع
بران داده بود چه بدستی که اصحاب سیره و تاریخ از سنن و شنیده نقل کرده اند که امیر
المؤمنین علی السلام از جوهر موهومات میباید دانست که در حقیقت که خطره و نیز از آنحضرت اذن
خواستند که بمقتضی عمر آوردن موهوم کرده اند و الله مایر میدان العمر لیکن بریند
المهدات الله تعالی سیر و کید و بطنه فی همایمین نجایتم که ایشان را راه و مردان
بکار او در آنکه بجهت رفته در مقام نشانی نیزی و فناء شوند بد رستی کون علی مقرب
بر خواهر کرده اند کید و کرا ایشان را بر ایشان و نظر خواهد و او را بر ایشان مثل انجاری
آنحضرت بر مردم جوهر فواج نهران از نهر و فرمودن که کیت بجهت و در ایضی رسول
صلی الله علیه و آله از او برین که نقل فتاوی و نکال با کانی که گناید از نکال کشته شدن
ایشان است آنچه نجات نهر خواهد بود و مثل فرزند آن آنحضرت برشته شدن خود قبل از و تو
آن شب چنانچه در آن شب با و برسد حق تعالی آن اول فرمودند و گفته الخی الله
حقیصا یعنی لا قات یکلم بجهت خود و در عاویث که در ستم و مثل او ان کین زیاده را با

محتاج بن یوسف قصه او خواهد کرد و آنرا خوان شده مثل جزو آن که یکی بکتاب صفین منسوب
بوده چون زمین که با رسیدند بنشیند و امام حسین علیه السلام در آن بین مثل جزو آن
انگیزت بزوال دولت نبی عباسی دست ترکان غیر آنها از آنچه در کتب تواریخ و غیر
ذکر است در السنه و انوار مشهوره در کتبی از اخبار واره است که تفسیر صلی الله
عنه و آله علیهم السلام و تفسیر غیر منقول حضرت امیر المؤمنین علیه السلام می نوشته کتاب
بجزو جامع را که علم آنجا که نوشته و آنچه خواهد آمد تا در زیارت در آنجا ثبت بود
محمد بن یعقوب لیثی در کتاب کافی از امام جعفر صادق علیه السلام احادیث بسیار نقل کرده
مشهور آنکه کتابهای مذکور نزد آنحضرت بود بعد از آن حضرت یک یک از اولاد آنجا
که تبار است و عصمت نایز بود در صلوات الله علیه تعالی می یافته و اینکه در آن
یبر و ذناب صاحب الامر علیه السلام رسید و میرسد شریف در شرح موافقت و محبت
تعلق علم و ایدیه معلوم کلامی از او که ترجمه اش اینست جبهه جامع و کتابت منسوب
بامیر المؤمنین علیه السلام که بطریق علم حروف جمع جواهر در کارنامه آنرا علم عالم و
ثبت است اما آن مورد قضا و اولاد آنحضرت را همه علم با آنها حاصل بود از روی آنها
علم میکردند و از وقایع آینده خبر میدادند و در کتاب قول عینی که امام رضا علیه السلام بنا
نوشته است مذکور است که اینها قدر عارف من حق مقامی عرفه ابا ان صلبت سلسله
عهدن الا ان اللغه و الجماعه یدلان علی الله لایتم یعنی درستی و آبی نامی
در آنست از حق تعالی که در برابر مردم است که حق است و راست باشد آنرا که در آن نوشته
بودند پس قبول کرده ام عهدی را که بمن در میان واری لکن جبهه جامع و دولت دارند بر

آن خبر میدهند از آنکه این عهد با تمام خواهد رسید و در مومنان نقل خواهد آمد و
از مشایخ مومنان بر اینها از علم حروف است که بدو آن فراز و قایل عالم کون نشاد
میدهند نسبت میدهند و در آن اهل بیت پیغمبر صلوات الله علیه و من علیهم از
در تمام که متعین بر عهدی بود از احوال پادشاهان صحرا شنیدم که آنرا از هر جا میسند
و مستخرج کرده اند الله ایما را بخارج کلام میرسد شریف بود در شرح موافقت
پیوسته دوم روایت کرده است بسندی که متصل است به شیخ الطایفه محمد بن حسن
و بطریق که او گفت روایت کرده است بن شیخ محمد بن محمد بن عثمان الحنفی در اثنای
سبکه که در رمضان سال چهارم و نه از هجرت کرده است روایت کرده است بن محمد بن علی العسکری
مروزی بن ازیات کرده است روایت کرده است بن ابوالفضل محمد بن امام البغدادی الاصفهانی
که از ثقات رجال عمل القدر است ابو محمد با در آن بن موسی از او نقل کرده که پدر من
بامام حسن عسکری علیه السلام نوشته که فرزند من هرگز هیچ بنی نماند و در وقت اهل عالمی
بهم رسید و عاقل در کار حضرت ائمه که فرزند من درین علم سر باشد و هیچ باشد
و امام علیه السلام بر صدر رقوم بخط مبارک نوشته که عاقلم و حضرت عتبت بن فرزند
زینب صحیحی است که بعد از آن در وجود آدم و کتاب لا نور فی تاریخ الا فی الاظهار
از صفات است که روایت کرده است بن محمد بن محمد بن ابی اسحاق که از شهادت جان بخش
و استیلا در بعضی نسبت وضع حدیث با و او امام شیخ طوسی در رجال خود ایشان است
و حکم تو توحش کرده و الله اعلم که روایت کرده است بن محمد بن سلامت صفینی که روایت کرده
بن محمد بن حسین عسکری که روایت کرده است بن ابومهران ابوبکر بن عباس بن شیب

و کراچی داشتند همان مردم را با بقیه شصت و هجده کیلومتر و محنتی که قمار بستند و در تمام
مردم و مکتب و نوشتن او دست داشتند و تمام مساکین و مجتهدان آن توابع بسیار
باید بشنید زیرا که توابع و فرقی کردن مردم بهترین جهاد است و گفته که آن اولی
و بیاید آوردن حرکت ترک و آن دنیا به رستی که نفس تو در آن حرکت از تیر جرات
و افتاد و فریاد است و امر این چهار بهمان هیئت میگویم زیرا بر نفس آدمی در هر حال
و نمایی میگویم تر از شتاب کردن و قول و بیکه چون امری از او آخرت را پیش آید
زود بر آن عبادت نماید بوقت دیگر نیز از آن بجز این عبادت کفر و کفر
آن مرد و غیر آن تا در هر دو در آن پای و اولی که اقدام بان متعین مرد و دنیا و آخرت
بر تو بود که از هر دو این هیئت و محاسنی که بدی در آن مملکت بود باشد امر از کجی که در پیشین
همیشه در مقام فریب او و از راه بر او مسوق است این چنین است ای فرزندان که
عمل تو طاعت از برای معافی نه باشد و از نفس و سخنان چه عیب آخرت باشد مردم امروز
و عمل یک امر گفته بهایش از منکر و امور بد باز دارند و در هر هیئت با بر او بان و بی
در دست مردم معایر او را از آن یکی از این تو چکا نباشد و در اول با او سخن
باشند در اعمال کرده او با او نباشد مثل او باشی و بر تو با که در میان راهها و محفل
مردم نشینی و او که از جای دل و سینه و کردن را و محفل بسیار معانی یکی که از عینم
و عقل عاری باشد و میازد که این پیش در هیئت یعنی جان کن که از اسماک و سنگی که
بگذرد و در هیچ احوال تیر نرسد **نظم** بر آن از آن کن بر آن از فریبش که باشد میازد
انکه از پیشش نه بدلی که طوفان بر آرد زمان نه در هر هیئت که سخن در آرد و مجال و میازد کن

باشند در جهاد و محنتی در عقل و اندک کوشش که در آن کامل نماید و اگر آثار بسیار آن
و تمام نه داشته باش که طبع آواز آن کلان کرد و در جنت تو بان نوال پذیرد و بر تو بود
عبادت با مری که همیشه طاعت آن داشته باشی و لازم سازد بر تو و امر تو تا از نظر
سلامت باقی از پیش فرست چیز از برای نفس تو و نیت و پنی و تعلیم که چیزی تا عالم
باشی و مرده ای نیاید و آورده باشی هر حال مردم از برای معشرت خود بر که بچکان و
خوردن این بزرگ و کراچی از پرانیش ترا و طاعتی تا اول کن تا پیش از خود و آن کن
چیزی تصدیق کنی بر تو بود که برود و داشتند عبادت نماید که روزی که تو که در جنت و
سرت بسیار خود از آن آتش و نوح جهان کنی و از پیشین بر بر عذر باشی و از آن
و سخن خود امر از آن اعتبار لازم دان و بر تو بود که بجز پس که عاقبتی شد و با شنی بر کا
بسیار اقدام نماید که بر رستی که من باز داشتیم از تو نیت را و احوالیت چه ای میانی
من **و تو پیشش هم** و از تقاضا و هر چه بر تو بجای متوجه معذور و با بی یک نقطه ساکن
را و ف علم است هر دو یکست یعنی آن دو این موثره که یکدیگر است قبل است فاذا کان
ذلك در مقام اشارت بجهل اهل و قبول عت و کفرت و کان تا است که بی خبر
تمام است عند علماء و محل کبر عت و غیره در اجابت بزرگ تو یعنی فراسیدن وقت
تر که تو در او بان انقضای حالت در زود طلاق و نفقه و دیوانت و سال که تو در دست
و امید بازده است زیرا که بعد از گذشتن از دهه و دهه تمام بر آنکه بدون قدر تعصب
از اجناس نه که در و شمع در دهه و دهه از هم تعصب ایستد و حسن الجوار از غیر
صورت اند علیه و اول و است که ما ذالجهیر نیل بر صیتی بالحداد صحت طاعت اند سید

یعنی همیشه بر نیل و نیست مگر مرا در باب حسایه و حسن سلوک و اگر کون بر دم که فریب او را
والنیزه باشد ساخت و درین بناط و دیش بسیار دارد است و بیاید است که کنی با حسایه
سخن در رخ آزار و از ایشان نیت بگذرند از ایشان تیزی بیاید بود و از جو حسن
سلوک با حسایه آنست که در سلام بر پیشی که کند و در چهار بی بیاه است او اقدام نمایند و در
میسبت او راستی دهند و در فرخ و خوشحالی او را نهیست گویند و اگر وقت و تقصیری
از او در وجود نماید در گذراند و در مقام اطلاع بر حسایه عورات او باشد و اگر او را
ایجابی پیش آید مصافحه با او کنند و مثل آنکه چوبی بر آید غار اینکس غضب کند تا او را
بجای آنکس غضب نماید که شرط او را زنده و اگر ام العقیف در حدیث این خبر صلی الله علیه و آله
و آله و سلم در حدیثی که در این روز با خلق و الاخره فلیکوم ضنقه یعنی هر کس با این بخواد
قیامت آید و در آنست باید که اگر می آید همان را در امتثال این عادت بسیار و این است
و از جو اموری که متعلق اکرام امور همان است زود عارض من طعام است که اشکار
بسیار زود و گشت روی و دیشش نمودن با او که نموده کفرانی نیز مان از محبت او نماید و گشت
یکم که گفت با او در وقت طعام خوردن و شایسته او در وقت خوردن منق تا در خانه از
بفرمودی که از این باب شرمه اند عارض منق میوه است زود او قبل از طعام بر است که
بلب موافقت و از فرزند او در تر و حضرت فرست در کلام عبید بن جریه این معنی نموده که کبر
بر طعام مقدم داشته که در ناخه نما خیزند و در طریح خما شستون و در حدیث
رحمت یعنی نهر بانی که در وقت میل ساعت اول عهد نفعی هم و هم جیم یعنی تیب مشت
آمد و قال فی الصام من الجهد یعنی المتفق یعنی هر بانی کردن در هم آوردن بر کسی

بجز

تیب مشت که قمار باشد و حب المساکین بحالتهم روایت شده است از امام
السرد العلی بن اجم حسن علیه السلام که روزی در مدینه طبعه سوار و بر اخی عبور نمود و در کوفی
از مساکین نشست اند و خشک را پیش نهاد و چون آن مشغولند پس ایشان سلام کردند
نوشن شده ای فرزند رسول نماز و آبی که با خدای تو اول بکنی امام علیه السلام فرمود
آید و ایشان بر روی زمین نشست با جوردن عفت نمود تا از اکل آن فارغ شد
پس سخوات سوار شد و همچنین روایت کرد روزی مرد کرد بر مری که بر زمین ام کرد تا
بروزد و اکی در میان داشتند و امام علیه السلام آن روز زود داشتند گفته
یا امام خدای عافرات اگر شمار غیبت بان می اند حضرت فرمود که من زودم
باز سخن آوردند که میاد اعرف مذکور باعث گشت خاطر ایشان باشد فرمود که اگر
همان میشد باید تا تمام افکار کین ایشان وقت شام بحضرت علیه السلام استعا و تمند
حضرت ایشان مکتوبه طعام تناول نمود تا بجا بخت خاطر ایشان بعضی اینجور از امام
العابدین روایت کرده اند و الله اعلم و تعالی و حدیث وارد است که اذا
فلا تحددت نفسك بالمساده و اذا امیت فلا تحددت نفسك بالصباح و حدیث
حیونک لم یکن و من حیبتک لغتک فانک لا یندری سا اسمک عندی چون
صباح بر تو بگذرد با نفس خود بخت شام کن چون شام کنی از کفر صبح مباش و حال
حیات بر اسطوت خود و غیره بر او که در وقت محبت کفر آن مرحوم کن که تو خود امیندانی
که بر نام تو این داشت یعنی در سکت اموات تو این بود یا در شمار زنده بود یا شدت
تو این بود یا چاره و می تواند بود که مراد جز این نیست باشد یعنی میدانی که فرود آ

قیامت در زمره سعد است او ای بود با عیار علی صلح و با در فرزند اشیا تو ای بود با عیار علی
بر و اریه المومنین علیه السلام نقلت که انما اصاب علیکم انتم انما اصاب علیکم انتم انما اصاب علیکم انتم
الاسلام انما اصاب علیکم انتم انما اصاب علیکم انتم انما اصاب علیکم انتم انما اصاب علیکم انتم
که بر شما نیز هم که از او و بر پیچت هوای نفس که فرزند بر داری است در افعال اعمال
و طول آن که عبارت از روزی که از وی امید است اما از تبتت هوا نفس را تسلط
آن نوع می آید شمار از تبتت فرزند بر داری حتی که یک نماز و میمان کند و اما از
طول آن بخت آنکه فراموش میسازد از خاطر نماز آخرت را و فکر آنرا از خاطر میسازد
روایت شده است از اسانین زید که گویید فرید بعد دنیا را طلب بود که یک او چون
این فریضه منتهی بنویسید فرمودند که الا یجوز من اسما الله المستحالی
شهران اسما بطلان الامل یعنی بخت میکنند از فضل اسما که بود یک و فریضه
بر رستی که اسما بطلان اول گرفتار است و باید دانست که سبب طول آن در تبتت
کرده استی دنیا و میل ز غافل لذات آن زیرا که چون آن را میباید است و لذت
بر دنیا و لذات او بهتر سیده و مفارقت و جدایی او بر او کران می آید و او در نظر او
شهرن میباید پس خود را از فکر کردن فیال مراد که سبب جدایی او است از دنیا و
میدارد بخت آنکه چون در سستی چیزی در دل کسی جا کند که گمراهی که سبب است و لذات
بخاطر او میباید پس همیشه در فکر دنیا و دوام دنیا است و بختی اوقات او صرف میسازد
بهر سبب آن محتاج ز دنیا کافی میشود مثل اهل مال و اوقات و امثال آن و امری که بخاطر
او نیز بر دست و اگر بر سبیل لذت بخاطر او رسد که میباید مرده و توبه و انابت بر سر میباید

کوزه

گرفت و بعضی احوال آخرت نیز استول میباید شد چون قرار بقا و او ای بخود داده است
تا میز می اندازد از روزی بروزی از زمانه ای باقی از سال ایلی و میگوید که چون از آن
بگذرد و بسن کمولت برسم در وقت تو ای باشد و چون توفیق و حصول آن سن بخت
میگوید که چون بسن شیخوخت و او ان پری رسم و چون من نیز رسد گوید تا فلان
عمرت کم و بعد از آن گوید فلان فرزند خود که خدا کند و از فلان سفر مراجعت نماید و
چنین تا آنکه توبه و عاقبت را از زمانه ای باقی می اندازد و از سال ایلی او را میباید
و هرگاه از سختی که با عفا و اوداع است فارغ شده شغل بگیرد و از پیش می آید تا
آنکه یکبار می بیند که اید اجل در رسیده و می باید مرده و فرصت هیچ کار نمانده و این
منشی غافل بوده و اصلاح استعداوی برای آن کرده که بسهولت تن جان توان دور
چیزی با او می انداختند لذات بسیار است در آخرت که بر او بر او بر او بر او
و است و ذلک هو الحسنان المبین لعوذ بالله منه فانک دھین موت
فیصل یعنی مقولت یعنی مراد کنایه از لذات چنانچه مراد من الایست که چندی بتعرفت
مرتبند داده و چون معلول شد و مدت بهت بر سر رسید باز بتعرفت او در می آید تا
نیز مال مرکت که چقدر زری او را مرهون حیات استوار ساخته و غمگین بود و در وقت
که بران متر شده و متفنی خواهد شد و کمال بهت که کرده باشد باز بتعرفت او در خواهد
آمد و من با عرضین و دعا و نقطه اربعینی بر نشانی نیز است طبع استم طبع غیر غیب
یعنی مقولت که معنی مطروح باشد کنایه از کسی که اتمام و زلیل و نوار او می باشد
چنانچه نهایت قدرت و امکان خود را بر او می ماند آن نیز نوار و ذلیل و پاریت که هر نحو

تقرنی که میخواهد در کاتبین او میکند زیرا که بر آن است ترکیب یافته از اجزای که گفته کردیم
و تماشای جدا شدن از هم دارند دست خود را و امر اولی است مستقیم یعنی سین و سیمین
و قاف هر دو آمده است مذخرن و عزن و او صلیک بخشیده الله و تو ابر فیروز کس
مذخرن در بعضی از لغات مذکور که در کتب آمده که ترجمه پیش اینست خوف و خشیت
اگر چه در لغت یک معنی اند اما مفید و ارباب قلوب میان ایشان فرقی ننهادند که گفته شد
خوف عبارت از سالم شدن نفس است از عقابی که آید پس گمان آن داشته باشد
بسیب گمان که میداند که از دور دور آمده و تفسیری که در قیام بطلاعات عبادت
از دور واقع شده و آن که طایقی در اعمال است اگر چه نسبت به کس مراتب آن متفاوت
و اعلی مراتب تیرت کرسی قلیل را در خشیت عبارت از عاقبتی است از ذریات علمت
و بگریزی آبی و فرار کردن همت او در خاطر و ترس بسیار از وقوع امری که مانع گشت
او باشد نفس اهرم میرسد و این حالت حاصل نیست که کسی اگر اطلاع یافته باشد بر مرتبه
بجای عظمت لذت قرب رضای او را چشیده باشد و از نجات است که حق تعالی فرموده
انما یخشى الله من عباده العلماء پس خشیت خوف نامی باشد نه مطلق خوف و گناه
که اطلاع خوف نیز بان میکنند انهم ترجمه کلام در او بخشیت بر علایق درین حدیث ظاهر
ساقن آثار و علامات است در افعال و صفات خود مثل کبر بسیار و سوزش و کبر و
و مداومت طاعات عبادات و قطع و قطع شوق و لذات از مفسدات مادی که بکلی کرده
طبیع کرده و چنانچه علم عمل نهرا که در البت با عت هلاک است هر گاه جمیع شوق و لذات
بشش خوف الهی سوخته شد با لغز و دل زنده و خوش و آنگاه که مملو است با

میرسد و صفات خود مثل عقد و کبره اشمال آن از زوایل می شود و یکی همت او منظر
نظر باقیست تا آنکه از او می شود و کار او محض در مراقبه با حق می سبب به نفس اهرم کرده
با او و ضایع که داشتن نفس عمر و اوقات زمانه که می خواهد بود و هر گاه این علایق
از دور بطور زبردت ملاحظت آن ندارد که اسم خوف بر آن الملاقه نماید بلکه آن نیست که
حدیث نفس و کجاست البر تجمیلت که بعضی از ارباب عرفان گفته اند اذا اقبلت
هل تخاف الله تا سکت عن الجواب فانما ان قلت لا کفرت وان قلت نعم کذ
یعنی چون از تو پرسند که از خدا می ترسی ساکت شو چه اگر گویی که ترسشویی اگر گویی که
کاتب خواهی بود و انما عن التسرع فی القول و الفعل را و بترع و در قول
و فعل شتاب کردن بر سران وقت است بی آنکه تا حق و تدبیری در آن واقع شود
فنازهایی سکت است که در وقت انقطاع کلام در آخر کلام در حق آورده و متواند بود که
از باب حذف الصالح کلام درین تقدیر باشد که حقان فیه که فی حرف هر احدی که
باشند و منتقل ساخته باشند بار اقبل مو الحن التمه تمت حرکت است از یکدیگر
قال فی العاموس تمته کما نقله ادخل علیه التمه کهن ایما هم علیه در اصل
بود که او قلب یافته است بیا بغیر علیه لغزشش از غر و یعنی تدبر و زینت در
آفتن باطل است قال فی العاموس من عود و اهنو معرو و رخدعه و الطمه
بالیاطل و حاصل معنی و پیش اول مذکور شد و کن الله یا بنی عاملا تعمیم طرف است
فقره بواسطه افاده حضرت یعنی بیاید عمل تو باشد که از برای خدا و تحمیل رحمت
این شبیه عرفی چنانچه حضرت امیر المومنین فرمودند و خداوند الله ما جسد ملک عرفان ما

والاطعام في جلستك لکن وجدتك هلا للعبادة فعدتک بجمع کما قسم کون من قبل
کردم ترا بر اسطرگس که از دوزخ نوره اشتم و ترا بر اسطرگس که در بشت تو آوردم و بکن
ترا اینان بخدمت که عبادت تو کنم این عبادت تو قیام نمودم و این مرتب است بسند
پایه است برین شیخ و این کلام را بدین معنی حمل کردیم بر اسطرگس که باقی مراتب اعمال
طاهر تر از آنست که احتیاج به عبادت او باشد پیش ازین شنیده بودم که در شرح حدیث
و ترجمه آنست اللهم تعالی و عن الخفاء جوداً خاصاً یعنی بخش و پیوسته و گوشت زود فرستاده
مغولت یعنی فاعل یعنی باید که زاهد باشی بخشش و غنی آیی از کس که آن خود را و دیگران را
در ریح الاخوان ریح کجائی منوطه و هزاره مراتب یعنی تری کجاست که است از مقابل
تسبیح و سخت گیری زیاد با عاقل یعنی باید که اعمال او میان مخالفت باشد با اعمال خود
الممارات و الممارات من لا عقل له مساوات یعنی خصوصاً سستزه کردن است با تبار
با کسی سخن را زدن و با قصد یا بخیالی میستند و با مقصدی عبادتک اقتضای
میاند که تری و تسلیمان امراف نوازا و تفریط است که مراد با تقصیر و رعیت درین خود
از رعیت که تو تسلیمان امراف مبتدیره و رنگ گیری باشد و نده درین حال قطع و
دستی زاندا زده که در ان چندان که آفتاب عبادت بر او نشود و بر نهاده و بر بی اسکن
لا باالی باشن چنان که در امن نیست کنی ز دست رها نه بر هر او قسم که همد و خصلتی
بر بصیرت را بر ب فضل و صدق صفای پس ایضا تا تو تسلیمان امراف بدان لیل که در آن
او تسلیمان مراد با تقصیر و رعایت بر آنست که بدین راقع مشقت زیاد و دست خیز
تا عبادت متوجه عدم رعیت آن نشود و آیت کرده است شیخ بزرگوار محمد بن موقر العجبی

از امام

از امام محمد صادق علیه السلام که آنحضرت فرموده که قال رسول الله صلی الله علیه و آله
المؤمنین یا علی ان هذا الذین متین ما و علی قد یرتقی لایعیش الی نسلک عبادة
و بکن ان المنبت یعنی المعط فی السر لاظهر لاجب و لا ارضی قطع ما عمل من یرحمان
عموت هر ما واحد دحد و من بخوف ان عموت خدا یعنی گفت رسول صلی الله علیه و آله
که ای علی بدرستی که این دینی که من آن سبوت شده ام و عیت متین محکم بر آن
در آیی تری و سهولت و دشمنی مسز بر تو و عبادت خدا بی پایه برستی که کسی در سبوت
نماید نه مرکب که از او کجی کند و نه زمینش قطع مینماید که از آنکه اگر تو با هر که قطع تری
کند باید که شتاب بر سبوت کند و تری او است که او در و پس باید که قیام تو مثل عبادت
و اعمال کنی باشد با کمال ایدان داشته که بعد از آن که بر تری بری سبوت او هر دینی
باید که شتاب غلوی بسبوت در زبانه و فی آن کمن چنانچه کنی که آن امید دارد و تانی
و آوستی که این قیام مینماید باید که در سر از خدا بی خود نشل ترس کنی که گون داشته باشد
که زود او اهد و دینی مرکب مینماید و جدا که با فاعل معنی کن که بر عاقل و دینی نیست
و الزم الصمت لیس یعنی جو اموشی ابروه لازم مسانه از آفت گناه آن تان است
مانی نیز که هیچ موجودی معده و فی خالق و مخلوقی نیست که زبان او در نماید و متوقفا
نشود یعنی با آیت این غایت هیچ عضو بی و یکرا از اعضا بی است ترا عاقل نیست بوا
او در کیشم نرسد که باوان و اصوات کوشش در فی باید غیر از او و اصوات او است
نرسد که با جسام و زبان از ایدان فزاع است و او را در هر تری و شتر در غل نیست چنانچه
معنا و جیل روایت کرده که آنحضرت رسول الله صلی الله علیه و آله فرموده که روز قیامت موانع خواهد بود

بار برنجی که از امام رسیده عتاب خوانند که فرمودند تخطک انک و هل یکلک
فی النار علی من اصابهم الاحصاء اللهم یعنی در برای تو که بر کلاه مردم را بر روی درجی
باشی چیزی سوائی آنچه از زبان ایشان در وجودی آید و نیز روایت شده است از
حضرت که من کان فومن بالله والیوم الاخر یقل خیرا طلبک یعنی هر کس این
آورده است بجهت او روز قیامت باید که بگوید آنچه متضمن نیراست یا سگت شود و گفته
از آنکه غیر آنچه متضمن نیر او و دیگران شده حکم کند که در تخم خطر است و دیگران پیش
درین باب بسیار وارد است که ذکر آن موجب تطویرت فانه ذکره البدن
و خندای و قائمه من النار فانی الم الله یا حی یا قیوم اصل معنی تقصیر است لیکن
بسیار است که لغتین منع در او میشود و بان معنی اعتبار تعدی میشود و بد و مغفول است
درین مقام شده زیرا که الم الکلی ایجاب بر معنیست که الم اشکاک و در این مقام
بر بعضی تفسیری است که در شرحی که بر حاشیه خطایی نوشته ایم ایراد آن شده و کسی که
اراده آن داشته باشد بکتاب مذکور رجوع نماید و هذ اخراق جینی و عینک بنوا
بود که بطریق اعجاز معده ر بطرف خوانده شود و در طرف و نحو آن است می تواند بود
که فراق بنویسند خوانده شود که طرف صفت او باشد و برین او در خوانده شده است
هذ اخراق جینی و عینک **تعمیر** باید دانست که آنچه صدر این حدیث متضمن است
یعنی قول حضرت که در ایات علی خلیتک بحسب ظاهر موافقت ندارد بقرآن و درین
امیه که قابل بصیرت آید اثنی عشره صلوات الله علیهم و مثل این عبارات که ظاهر
بان مخالفت در بعضی دیده که از آیه اثنی عشره صلوات الله علیهم الظاهر نقل آن

بجمله

بعینت رسیده بسیار واقع است چنانچه روایت شده است که امام موسی کلم علیه السلام
در سجده شکر میفرمودند که رب عینک بلانی و لو شئت و غیرتک لا یستحق
و عینک بصیرت و لو شئت و غیرتک لا یستحق و عینک لجمعی و لو شئت و غیرتک
لا یستحق یعنی بار خدایا عیان تو کرده ام بزبان خود اگر میخواستی بعزت بزرگی
تو بر آینه مرا لکب میکردی عیان تو نمودم بکوشش یعنی امور بی کبریایت شنیدی
شنیدم اگر میخواستی بعزت بزرگی تو قسم که هر آینه مرا لکب میکردی که هیچ شنیدم
شنیدم و در بعضی کلام که منسوب است به امام المودین امام زین العابدین علیه السلام این
قبل فقرات بسیار و اقتت که اشعار بر عهد و رعیان ازین ن دارد و بگو آنقدر
متدلسنوی صلوات الله علیه و الزین صیدی چند روایت شده که بحسب ظاهر اشعار
بر عدم عصمت آنحضرت وارد و از آنجمله روایت کرده است شیخ بزرگوار محمد بن محمد
کلبی در باب استغفار از کتابی که فی الامام جعفر صادق علیه السلام که آن رسول الله
صلی الله علیه و آله کان یتوب الی الله عن و جیل کل یوم سبعین مرتبه یعنی
که رسول خدا رجوع می نمودند از معاصی که از آنها شایسته بسوی خدایکی که توبت بر
پروردگزار آنها مرتبه و اهل سنت نیز در کتب خود حدیثی روایت کرده اند که حضرت فرمودند
انی لا استغفرا لله و اتوب الیه فی الیوم اکثر من سبعین مرتبه یعنی بر کسی که من
استغفار میکنم و طلب آمرزش منیام از خدای خود رجوع میکند از معاصی خود در روز
پنجاه مرتبه و مرتبه و اتمثال این روایات در طریق حسنی و شعیب بسیار وارد است
و بهتر جوابی که در این شبیه خوانده نمود آنست که بنام الدین علی بن عیسی از بعضی

کتاب گفت القمه در کتاب تکویر با نظیرین فاده آن کرده که اینها و الیه علیهم السلام
سوک می نمود اند که معین اوقات عزای آن مستغرق بوده و خود را در محله الهامی خود را
از آن فارغ نمیداشتند و خاطرهای ایشان متعلق بظواهر اعلی و مربوط بعلوم باطنی بود
و ایشان همیشه قیام در نظر بعثت خود داشته و در مراقبت مواصت او بسر می
برده و اندک چنانچه حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام فرموده اند عبدالله کانک ترا فحاشا
نکن ترا و خانه یراک یعنی عبادت قیام نماید چنانچه کویا او را می بینی چه اگر او را بینی
چینی برستی که او را می بینی پس چون این مرتبه رفیع فرود می آید مشغول بکار دیگر
می شد و اندک از امور می که لازمه زندگی است مشغول شدنند او آتش میدان آتش میزند
حال امثال آن امور را پیش خود نگاه بزرگ داشته و در حال تمام استغفار از آن
می آید و آمرزش خود را از خدا می بخواند و از خدا می بخواهد که او را ببخشد و بگذارد از اینها
و دنیا که هر چه که نظر صاحب ایشان برایشان باشد و اندک صاحب ایشان از اینها
نمی بکشد و شرب یا جمیع مشغول شوند در نظر مردم که کار و مستحق است بنمایند پس بر
کمان و اری که این امر نسبت به صاحب همه صاحبان مالک جمیع مالکان و قویع باید باین
اشتراکست کلام حضرت صلوات الله علیه و آله ان الله لیغان علی کلین و ان لا یتغفرا
فی الیوم مانه عتره و قول او علیه السلام که حسنات الابرار مستیات المذنبین این بود
خدا کلام صاحب گفت القمه و قاضی میسافر می صاحب تفسیر او را از تزیل کرده که کتاب شرح
مبصر یعنی خود جایی که شرح حدیث پیغمبر صلی الله علیه و آله که گفته لیغان علی علی
و ان لا یتغفرا الله فی یوم مانه عتره می نماید گفته است که فیین در لغت یعنی غم و ابر

استوار

استوار دیده و آن علی کذا یعنی غلط علی است یعنی پوشیده بر او و او چه در کار آید
لغت است برین بر این حدیث را معنی گفته است چه رستی که در پوشیده و ان من چیز اگر
می پوشیده او را از همین برون سید است از معنی این حدیث از سوال کرده و در جواب
آن بیان گفته در باب اول کتبت که در باب اول کتبت در باب اول پیغمبر صلی الله علیه
و سلم صحبتی گفت که فرمود که پیغمبر صلوات الله علی بود در مقام تفسیر آن از برای خودی
آمدم تا سخن گوید خدا فرمود که این مقام سلوک طریق او نبوده در مقام تعلیم
و بزرگی و اشتیاق ولی شده است که حضرت عزت از امور قوی و منزل تزیل و خواست
در رستی که دریافت این معنی امر تزیل است که او بر آن بان برابر بیان و صحبت
قال صده و است طریق اصول این اهل حقیقت و صاحب عرفان صفت و توضیح و این
و بجزارت در آوردن آن نیست که حق مشیخ صوفیه که راز او ان بجز تزیل است
اسرار حق اند و فایز بنوری که از سخت است تزیل است بر او آمده و گویم
که چون ال مبارک آن سرور که مستغرق در باری عرفان بود و در صفا و صیاب جمیع
و الهام زیاده ای داشته و حضرت را آن حال بعین شده بود که در شرح و حکمت و تزیل
دین و سنت را تجدید دهد بر وجهی که متضمن سهولت و آسانی باشد نه عسر و انجان
نما چار بود او را که از مرتبه تزیل انصاف بجا بلیغی حضرتها می آید تزیل خود به بعضی
حفظه انصافی القات نماید با آنچه از جانب خدا و موهب امتحان بان در آمده بود
و متکلف بان شده و از اهل کلامی که لازم بشریت پس هر گاه مرکب چیزی از آن می
شده اند عباری از آن بر آید و مبارک ایشان می شدت بواسطه نهایت صفا

و نیز آنچه که داشت از آن متاخر می شد زیرا که هر چند وقت مصفا می شد
تا آنکه در آن روز در ظاهر میگردید و آنحضرت صلعم هرگاه احساس غریزتی
میکردند آنرا بنفوس خود گناه بزرگی میپوشیدند و در مقام استغفار و آمرزش از آن
در می آمدند تا اینجا بود و علامه کلام قاضی صفی زین العابدین شیخ جمال الدین
عبدالرزاق کاشانی در مقام کلامیت بعبایت لطیف که بواسطه خوف بطول انجمن
کلام در مقام ذکر آن شده است و الله الهادی حیدر پست سیم روایت شده است
بسنده کی متصل شده است شیخ صدوق محمد بن بابویه از جعفر بن علی بن حسن الکوفی
از عبد الرحمن بن علی بن عبد الله الکوفی که از ثقات رجال است و کتابی از او نوشته
بودست یفیة ائمة ا و عبد الله بن المغيرة المحمدي که گفته و جلیل القدر است و معتقد
سی جمله کتابت و از امام موسی کاظم علیه السلام بی واسطه حدیث روایت کرده و او را
که در اول حال اقصی بودم یعنی بین اعتقاد بادم که بعد از امام موسی کاظم علیه السلام
نیست قوی در شامی حج و در منزل او میخیزد از حدای خود در نوایم که در ایوانی و در شب
بسیج و لالت کند و عای من مرتبه ابیات یافته بخاطر من افتاد که بخدمت امام رضا علیه السلام
استخادم و بهر طریق که بهایت کند نهیب خود باید ساخت در روز متوجه مدینه
طیبه شدم و بخدمت آنحضرت مشرف شدم چون در منزل امام رسیدم بی آنکه خبر از
من بآنحضرت رسد نه ایی از درون منزل در و او که او غل یا قید الله بن المغيرة
چون داخل شدم و نظر آنحضرت بر من افتاد و بزبان مبارک من خطاب کرده فرمود
که خدا احباب الله دعوتک هداک لدینک یعنی برستی که دعای تو را حق است

محمد

سجایست بدین قیود است که در حال اعراف بین آن حضرت که او کفر آمده
انک الحمد لله و استبد علی خانه از اسماعیل بن مسلم از امام جعفر الصادق
علیه السلام که از ابایی بزرگوار خود بترقب معلوم علیهم السلام از امیر المؤمنین علی بن ابی طالب
علیه السلام که آنحضرت فرمودند که قال رسول الله صلی الله علیه و آله که حجیت من حجی
عن الطعام مخالف الذم کیف لا یحتجی عن الذم مخالف الذم یعنی عیب مردم از
کسی که بر غیر میکند از طعام از ترس آنکه مرعی و در باب عاید شود چگونه بر غیر نماید
کتابان از ترس آتش و در حق نمی نماید که الملاق حقیت یعنی بر دیگر است بر اجتناب از کتابان
مجازات از باب مشاکه بفقیر سابقی که حدیث در آن معنی خود استعمال یافته ذکر
و الله الهادی حیدر پست پنجم روایت شده است بسنده کی اتصال یافته است شیخ
بزرگوار محمد بن یعقوب الکلینی از بعضی اصحاب از احمد بن خالد البرقی که در حدیث
عبد الله بن ابی شیبان ذکر شده از جعفر بن محمد بن عیسی ثامری کلانی که گفتی ما و عورات از
و کلانی معتمد علیه السلام موسی کاظم علیه السلام بوده و در حدیث اقصی بوده اما کسی که از طعام
رجال است این احتمال او را که از اجود جاهلی باشد که علا اتفاق دارند بر آن که
آنچه روایتی که از ایشان جدا شده و صحاح لغت کرده که در منزل است شبی است
دید که در جوار امام حسین علیه السلام می میگردون پیدا شده اعرام عاید بسته آنجا می بودند
چند جمله کتاب در نقد و علم حدیث و نسبت یافته است از محمد بن محمد بن عبد الرحمن بن
ازید که شیخ اصحاب حدیث بر او گفته و جلیل القدر است و مصنف چند جمله کتاب
و بخدمت امام جعفر صادق از امام موسی کاظم علیه السلام استخادم یافته و از ایشان شده

روایت کرده از ابن عباس که حضرت امام زین العابدین ع فرمودند که هر که در راه حق
صداقت رسیده و عمل در حال صیقل یافته است آنست که از علم بنامش الهی که کفایت با او
صداقت و کتابی در حدیث تصدیق آورده از اصحاب ائمه المؤمنین علیه السلام آورده
و بجزمت امام حسن امام حسین و امام زین العابدین و امام محمد باقر علیه السلام آورده
از ائمه المؤمنین علیه السلام که گفت تا رسول خدا صلی الله علیه و آله ان الله عز وجل
على كل شمس بدى طليل الحياه لا يابى ما قال ولا لنا خيل الا فانك ان غلبت
لم تجده الا ليه او شرک شيطان قبل يا رسول الله و قال الناس شرک
الشيطان فقال صلى الله عليه وآله انما اتوا قول الله عز وجل و شرکواکم فی
الاسمال و الادلاد **شرح** **لام** بلاغت نظام و در ضمن آغاز و انجام **انما** مشتق
بره و پیش **نیش** **اول** گفت یا رسول الله علیه و آله که حضرت عیسی که در آستان اول
بشت را پیش کوئی که چاکر هیچ برده نگذرد آنچه میگوید و آنچه با او میگویند پس برستی
که کرد در مقام پیشش تحقیق احوال او در آیی خواهی یافت او را که آنرا آفریده یعنی
متولد آنرا زایا و ترکیب شیطان گفته ای **سوال** در میان نبی آدم و ترکیب شیطان
می باشد آنحضرت فرمودند که آنرا زایا در قرآن قول خدا ای او شرکواکم فی الاسمال
و الادلاد یعنی ترکیب شما شیطان نبی آدم را در اسمال و اولاد که ترکیب شیطان
فانعم است خواهی بود **پیش** **تم** ان الله عز وجل الخ که در او حضرت بگرام ساخته
حق تعالی بشت را بر این ان عوام ساخته تا بی طویل زمان بسیار باشد زیرا که اگر در
عوام و این باشد بعضی طایفان امت اجابت که زبور ایمان محلی اندک مثل میشود به باقی

رجوع ایشان بشت خواهد بود اگر چه بکشت ایشان در روز خوارگشته بر نبی با
کینه منقطه منقطه و ذای منقطه کسوره و یا می باشد و بقی است و هو الکلام الفصح
جلیل الحیاة و بان معنی ظاهر است که حیا باشد چنانچه در پیش اول کشت یا در اینجا
که این عبارت آورده شده چنانچه میگویند همان که قیامت از آن عمر بر آورده میکنند
حکایت الالهیه می تواند که بگویم لام و سکون صین نقطه و ارفق می باشد و نقطه تحتانی بود
باشد معنی غنی یعنی آنرا آفریده که از آن زمانه صل شده باشد و می تواند بود که بگویم
لام و قیامت صین بی نقطه منقطه و ساکنه و ذون مغزیده بوده باشد از لغت معنی که عادت است
آن باشد که لغت مردم میگوید باشد یا آنکه مردم لغت او از لغت است آن که آفریده
باشد و در کتابها و با کتب آورده که خدا بگویم لام و سکون صین از صفات منقول است
و بیخ صین از صفات فاعل مثل نمرود و بنو بکون هم معنی من هر دو در بیخ هم معنی من
بهر دو زبان سن همچین لغت و لغت بیخ صین سکون صین شمی بر همه کلام **ترجمه** که هر که در
مقام احوال دیگر نیز بان رفت که نصف ذکر آن کرده اند و آن کلام ارفق یا کبر صین
دار است و تشبیه است که کلام جار مجرور است متعلق جمله و در لغت معنی بر سر آمده
قال فی العاصوس و لدغته دی دینه و از بعضی از کلمات شیده باشد که شمس الغضار و غیر
مولانا میرزا محمد استرآبادی مجاور فی البواد که جمله و در باب او در حدیث رجال در
او عان فغلا عهر است این حدیث را در بعضی بر نیز در تصریح کرده و در هیچ کس نیست که در
تقدیر علف او شرک شیطان بران معنی ظاهری فرموده خواهد بود و بنا بر این که ذکر کرده
شده احتیاج نخواهد داشت آن در حدیث ارفق و ارفق بر هیچ شیخ سلف اهل بیت

بمعانندت کلام صاحب صحیح و ناموس قریشیان از این جهت از مصنف امیرالمؤمنین
شخصه شده که شوق محو این لفظ درین حدیث زیاد و بر آنچه در اصل مذکور شده است نشان
سند بازشیده و این سخن اگر چه جایز است از باب لغت ظاهر میشود و تحت آن در بعضی
احتمالات آنچه منقول بوده مذکور شده و ترک شیطان منصف یعنی اسم فاعل است
یا اسم مفعول یعنی ترکین باشد چه در او با او در او شیطان یا شیطان ترکین باشد یا در
او با او **بجای** معترضین بر در تفسیر آن که میوه و شادانگی در الاموال و الاولاد که گفته
که مشارکت شیطان ایشان در اموال است که ایش ترا در تحصیل و جمع آن از او جدا
بیاورد و بیرون آید که با کیفیت ترغیب کند و در او ایش ترا از رعایت اهل ار
اتفاق و برین وجه که با بر سر اسراف و تبذیر رساند و یا بچل و اساک و او غارتان از او
که آنچه بیاورد کند و آنچه نیاید که کند و مشارکت او در اولاد آنکه بید کردن اولاد
با سبب هم مثل زنا و فرغان تحریم کند یا برین وارد و اولاد خود را نامهربان بکند
مثل عبد الغنی عبداللہ فیضان و کراه کند او ایش ترا بجا بساطت و ارتکاب
اعمال خجسته و شیخ ابو جعفر طوسی حدیثی وایت کرده که از آن معنی یک در مشارکت اولاد
نعم میشود و آن است که در کتاب تهذیب در باب استخاره کردن از برای کسب برود
کرده از ابی بصیر که امیرمؤمنین علی بن ابی طالب در خطب کرده فرموده اذ انصریح
احدکم کیف یصلح یعنی چون یکی از شما که خدا شود چه بیایدش که کفتم میدانم جان من
خدای تو بود فرموده خدایم بذلت فیصلح و کسایت و بعد الله و میقول اللهم انی
ارید ان افریح فاقصد لی من النساء اعضاء فرجوا و احفظهم لی فی نفسها

و فی مالی و اوسعمن رزقا و اعطهم برکة و اقدر لی منها و لدلیبا تجعله خلفا
سلما فی جوفی و بعد موتی تا داخلت علیه فیلصق ید علی ما حیثها و میقول اللهم
علی کما بک تزوجها و فی ما شئت اخذتها و کما تکره استحللت فرجها فان قضیت
فی رحمها مشیتا ما جعله مسلما سوای و لا تجعله شریک شیطان یعنی چون تصد که خدای
کنند باید که در رکعت نماز بخواند و در وظایف شکر الهی بجا آورد و این **عاجزانه** که گفته
شده یعنی بار خدایا بدرستی که او در دم که خدا شوم پس روزی کن مرا از زمان
کسی که بر غیر کار تر باشد و در محافل نفس فرخ و برای من و بجا مانی مال من از تو شکر
باشد و از همه فرخ روزی تو بزرگ برکت تر باشد روزی کن از برای من از تو بزرگ
بزرگ و کرد ان او را عفت صلیب و رحمت من و بعد از وفات من پس چون بجنوت او در
است خود را بر پستان او نهاد و بگوید که اللهم علی کما بک تزوجها تا آخر یعنی بار خدایا
بمراقت کتاب تو خواستم او را و یا منت تو که ختم و حکام تو بر وجهی منم ما شرت
او را پس اگر تقدیر کرده باشی که در رحم او لطف من بهره بگردان او را بسبب
الطه و کرد ان او را شریک شیطان راوی که بگوید باشد شریک شیطان حضرت
ان الرجل اذا فی من المذمة و جلس مجلس الشیطان فان هر ذکرا اسم الله محی الشیطان
عند و ان فعل لم یم اذ دخل الشیطان ذکره کفان العمل منها جمیعاً و التطفه
و احد یعنی برستی که چون مرد تو را یکی کند بزود او را و با شرت نبشیده عاقر شود
او را شیطان پس اگر نام خدای بر زبان راند شیطان زود و میشود و استی
نیست از رساننده اگر نام خدای تو را بخورد شیطان او در ان عمل مشارکت نماید و چنان

میشود که عمل از هر دو واقع شود و لفظی که باشد کلمه بجز این معنی بر او هر دو ای
 فرزند رسول خدا حضرت فرمود بجنا و بیضا یعنی بر دست و بر شمشیر که گنای از کلمه بیضا
 در مجامعت پدر یا مادر او شرکت نموده باشد و شمشیر یا اختیار میکنند و این حدیث
 معاصد قول جمعیت که شیبا لیلین اجسام متفاوت لطیف میداند که تا در اندام بر او شکم
 حیوانات داخل شوند و ممکن است که بهر شکلی که باشد بر آید موجب ضعف جمیع
 از کلام ظاهر است که میگوید ایشان نفوس ارضیه اند که تدبیر عالم خارج میکنند و امور را
 بیصلاح و سدا می آورند و نفوس انسانی اند که واسطه شرفی که دارند چون
 به نهای خود رسیده اند و ایشان را نوع الف و موستقی بر نفوس شیرینی که متعلق
 بعضی بر آید بهر سید و بر سر و معاون آنها می شوند در راه است و در حدیث
 بحدیث مخلوق تا **بیش از پیش** است شده است بسندی که متصل است بشیخ زکریا
 محمد بن یعقوب الجلیلی از علی بن ابراهیم از پدر او ابراهیم که در حدیث غم احوال او است
 ذکر یافت از این بقیه از همان انبیا که از ایشان بر حال است و گفته و علی الله
 بود و کتابی در علم این با نسبت یافته از محمد بن علی بن ابی شیبه علی که کتب با جبر
 و از وجود اصحاب شیعیه است گفته و معتمد الی است و کتابی در تفسیر قرآن مجید
 کرده از امام محمد بن علی بن جعفر الصادق علیه السلام قال بر او کانت عند فرج
 لها علی مملوکه فاسترقها عایشة فاعتقها فخرها رسول الله ص و قال ان شاء
 ان تقر عند وجهها وان شاءت فارقتها و کان موالها الذین باعوها انما
 علی عایشة ان لم یولد لها فقال رسول الله ص الولاد لمن اعق و صدق الله

برین بطل فاهدته الی رسول الله فعلقته عایشة و قال ان رسول الله ص لایا
 لم الصدقة لهما و رسول الله و لم یعلق فقال ما شان هذا لم یبلغ فقال
 یا رسول الله صدق به علی برین و انت لا تأکل الصدقة فقال هو لها صدقة
 و لنا صدقة ثم امر بعلینهما فباعا من السین **شرح کلام** در ضمن آنگاه در حدیث
 و امام **آنگاه** مشتمل بر دو بخش **پیش از آن** امام علیه السلام فرمودند بر دست کسی بر
 نزد مشهوری که او را بر او قرار داشت و او گنیزی بود در رفته نیک پس عایشه را
 خرید و از او کرد چون حضرت بر این مطلب شد او را اختیار داد که اگر خواهد نزد خود
 خود بر قرار باشد و اگر خواهد مفارقت اختیار کند بجهت آن که نیز با عایشه فرزند
 بودند شرط کرده بودند که ولایت میراث ایشان باشد یعنی چون از او شود یا میر
 میراث او از ایشان باشد چون این معنی پس گفته بودی ص رسید فرمودند که ولایت
 میراث هر کسی است که او را از او کرده یعنی چون ایشان گنیزد او در موضع بیع و در
 ولایت میراث باشد برینند و این شرط باطل است و زنی که کشت پاره بر بره عقد
 داده و او که کشت که در ابرام هر بیعت حضرت معتمد بن موسی ص بر عایشه آنکه گنیزد
 از جای بیعت و کشت بر دست کسی که بیعتها کشت صد در اینجور پس سوال شد آنگاه
 عایشه آمد فرمود که این کشت را چه واقع است که چنین او بیعت شده و چه گفته عایشه
 گفت این کشت را بر بر بره صد داده اند چون صد بر شاعر ام است و اسطغان
 بختام حضرت فرمود بر و صد تو است و بر ما هر دو بطبع آن امر فرموده پس در بابت
 سرگم از تشریح بیعت معتمد علیه السلام و الامتداد ظهور رسید **پیش از آن** بر روی کانت

فخرج لها بربوبه بيا بکلفه و يا بده فلفه بزيرن کو در میان دورا بی فلفه و کلفه
 و در آفران ۱۰ تصنیف نام آن کثیر است نام شهرش حینت بعیم هم و کرمین فلفه و
 و سکون یا بده و فلفه بزیرن نما بده فلفه و خلاف شده است در آنکه او بنده بوده است
 یا آزاد و از حینت است که فلفه خلاف کرده اند و آنکه هرگاه کثیر کی که شهر او آزاد شود
 آید او را اختیار است در فسخ کفایت آن شهادت آن فلفه عند ذلک و جمعا تقریر فلفه
 یعنی کفایت و کثیر فلفه نیز عبارت عرب میگوید فلفه بالملکان اکثر کثیر او را میخوانند
 کفایت درستی و قدرت از فلفه را و کثیر فلفه بر کس آن علم و لادها و لایحه
 و او است در اصل یعنی فلفه و کفایت در اصطلاح اهل شرع الطلاق میکند از بار
 میان و شخص کفایت آن شود که کی از ایشان از دیگری میراث برود فلفه و کفایت
 ز نام شهر می آید ایضا فلفه است که بر آزاد می ترتب لایحه کل العلم الصدقة اگر
 کثیر باشد او را بقصد قربت که پذیرد باشد پس باین ترتیب و لغت در آن نکات
 و ایضا فلفه و کفار و امثال آن بعضی فلفه برین ترتیب کرده اند که حد و عطف است
 که از ذی ترتیب میبخشند چون کسی هند بقصد قربت بی آنکه نصیبت داشته باشد بر
 ترتیب شایسته است جای فلفه فلفه من السین این کلام اهل علم است که کلام شهر
 پیغمبر صلوات الله علیه و آله با کلام فلفه اول فلفه بود که کثیر است که آزاد شود و تحت
 شهر کی که آزاد باشد یا بنده علی اختلاف میان فلفه و باقی که اشتراک آن دو هم ثبوت است
 میراث آزاد کننده را و عدم آن برده فلفه فلفه و اگر شرط آن کرده باشد سیسم اگر
 برین اتم حرام است هرگاه سیسمی او را بصدق ذکر فلفه باشد بجهت باطنی و یا آورده

آن بر اشی حرام نیست غایب اول باید دانست که در فلفه بود که کثیر شهر او را کی آزاد
 شود میان فسخ کفایت و برقرار گذاشتن آن که این حدیث مستثنی است کسی خلاف کرده
 گاهی که شهر او بنده باشد اما اگر شهر او آزاد باشد اگر حکم ثبوت فلفه که آورده
 و ابو حنیفه نیز بایشان موافقت نموده بواسطه آنکه در بعضی روایات وارد است که شهر
 بر برده که حضرت حکم ثبوت فلفه او کرده اند آزاد بود و است بواسطه حدیث صحیح که ابو العباس
 گفتی از امام جعفر صادق علیه السلام نقل کرده است آن نیست ایما ائمة ائمتنا
بیدها ان شهادت امامت ان شهادت فلفه یعنی هر کثیری که آزاد شود او را
بر است او است اگر خواهر برقرار باشد و اگر خواهر بده ای کند چه این حدیث بظاهر هر دو که
عدم است شایع بود و قسم است و بعضی علمای مردم ثبوت فلفه مذکور کرده اند و شایع بود
که یکی و جناب ایشان موافق اند زیرا که از ابن عباس است که است که ان در
بر بره کان عبدا اسود کافی انظر الیه یطون خلفها فی سکتا المذنبه یکی در حدیث
سیسم علی العقیقه یعنی برستی که شهر بر برده علای بود سیسم و کفایت میباید او را
و تقی که بر برده اند و جدا شده از عقب او و کوچکهای مدینه میگردید و کفایت میکرد و آنکه
او بر اطراف محسن او سیسمان میکرد باید دانست که آنچه این حدیث مستثنی است
که عایشه بر برده آزاد کرده طاهرش است که تمام او را آزاد کرده باشد یا بعضی او
چنین طاهر حدیث صحیح که ابی العباس کنی نه و است که پس از معصوم اگر پاره اند
آزاد شده باشد و پاره بنده باشد فلفه مذکور نباشد و اگر پاره آزاد شده باشد
هرگاه فلفه خلاف اصل واقع باشد بر ذلک بران فلفه محمول میشود و اصل ایجابی

تخلی است عدم بتوت خیا پس نفی کبر خلاف او دارد است بر فروع طاهر علی که در وقت
باید است که از بعضی اعاد است اجبار مستعد میشود که از او ای بر بر و بعد از آن قول بود
پروایت شده است که معیت شوهر او بواسطه غیر بسیار که بحضرت پیغمبر صلی الله علیه
و آله و سلم حضرت بنا بجهت خاطر او بر بریده گفتند که در اجتهاد فاعله ابو دلدک یعنی چه شوهر او
بشوهر خود باز کردی چرا که او پدر فرزندان است بر و گفت ای رسول خدا امر او میکنی
به ان تو باقت حضرت فرمود لا انا انا شافع یعنی نه امر میکنم و نه امر نمیکنم تو باقت میکنی
شفاعت میکنم بجهت او بر بریده گفت مرا با دعوت نیست او را اینها هم نه استیضاه
رضوان الله علیه خیار مذکور ثابت دانسته اند خواه از او بی خبری که در حق از قول باشد
و خواه بعد از آن قول ببار غوی که از حدیث صحیح ابی الصباح فهم میشود گفته اند که اگر قبل از
و خوان شده منع کند هر ساقط میشود و اگر بعد از آن قول باشد ساقط میشود و صاحب را
میرسد که طلب مهر نماید **مسئله** استنفا کرده اند از صورت امره مقدمه بصورت او
صورتیست که مهر کنز مسافر نیست مال صاحبش باشد و بهای او مساوی نیست بکوشش او
مهر و دینار که مجموع می نماید باشد و صاحب او وصیت کرده باشد که بعد از فوت او را
از مال او بدهد و آن او ای مذکور پیش از آن قول شوهر بدهد واقع شده باشد زیرا که
در بیفوت اگر خیار داشته باشد منع نکند چون فرض نیست که پیش از آن قول است
مهر او ساقط میشود هر گاه مهر ساقط شده از او ای تمام او مرایت نخواهد کرد چه اگر وصیت
در وقت مال معتبر است برین تقدیر بهای او وقت مال نخواهد بود بلکه آنچه از او باقی است
مال است که بر فرض مذکور نیست وینا راست از او خواهد شد و باقی برقی باقی خواهد شد

در وقت

و این پیش رفت که هر گاه تمام او از او نشود او را در دفع و ابقا اختیار بی نیست پس عبارتی
مستلزم بر دفع خیار باشد پس در بیفوت خیار تحقق نباشد **عایشه** هم باید دانست
که تقریر حضرت مقدمه بر بنوی مر قول عایشه را که انت لا تا کل الصدقة و نفی آن بکفران
چنانچه این حدیث لالت دارد بر آن محب ظاهر الخیار بران دارد که مطلق صدقه بر کفران
حرام بود خواه صدقه واجب باشد و خواه صدقه سنت زیرا که الف لام در الصدقة
یا الف لام جنس است یا الف لام استعراقی که محب ظاهر عدلی در میان بنوده که الف
لام عهد تواند بود بر هر تقدیر بر عموم مذکور فهم میشود و همچنین دلالت بر عموم مذکور از آن
روایت شده که حضرت ام حسن در او ان مفرغی که از صدقه بود برده اشکند که تا اول
نماند حضرت پیغمبر صلی الله علیه و آله با خطاب کرده فرمود که کجایمید از او فرمودند
ما شحرت ما لا تا کل الصدقة یعنی شعور پیدا کرده با کوه صدقه تو میخویم و تا اول آن
بر ما حرام است یا بطرف لالت شده است میان اهل اسلام در آنکه صدقه واجب بحضرت
حرام بوده است خلاف در صدقه سنتیست که آیا برایشان حرام بوده یا نه معلوم در کتاب
ذکره الله تعالی حکم بحرمیت آن بحضرت کرده است بواسطه علو شان و رفعت مرتباً بحضرت
و عدم لیاقت آن بر تدریج بخت منزلت رسالت او هیچ گشتیست که قبول آنحضرت متضمن
ذلت و ذاریت نسبت با خداوند است و توفیق دهنده صدقه بر او و مقبالت است از تدریج
بنوت بر راس است از تحمل آن و این یکی از او قول شافعی است درین سلسله و آنه از علی عالی
مقام که در حقیقت بکلی با بهای او نید علیه السلام ظاهر است که درین حکم با آن مهر و مرتبت
باشند و برایشان نیز صدقه سنتی حرام باشد چنانچه واجب حرام است علاوه بر آنکه کتاب گو

رجان این قول اوده و کم مرت آن برایش کرده آنچه اهل سنت از امام محمد باقر علیه
روایت کرده اند که آنحضرت آرسا غانهای که میان کرده و برین واقعه آب می آید
روزی با آنحضرت گفتند از روی تعجب و الحاکم که آب صدقه می آید حضرت جواب فرمود
انا حرم علينا الصدقة المفروضه یعنی برستی که بر ما نمانده است که صدقات و
از اموریت که اهل سنت در روایت آن متفرق اند و در طریق آن صفت تمام است
باینکه بی هشتم و عاودت بیع طهاره اتفاق و از آنجا که صدقه است برایشان تمام است
و قبول آن برایشان جایز است خواه از مثل خود باشد و خواه از غیر خود غنی او بود
آن دو قول است در بعضی تعینات خود جایز است و در بعضی حکم برکت کرده و در
صدقه واجب برایشان واجب کرده اند و اگر کم است مذکور مخصوص گوشت یا مثل
و یک صدقه است ای چیزی مثل نذر و کفاره و امثال آن ظاهر اکثر علماء عموم است
و در بعضی روایات و عاودت اشعاری تخصیص آن بر نکات است که مستند علامه
که قایل تخصیص مذکور شده و جایز است که نذر و کفاره را برایشان دهند آنست
استناد مذکور نظرات هیچ کس خلاف کرده است در اینکه بی هشتم را از صدقات دیگر
صدقات و ای چیزی نامشخصی مثل خود جایز است اما حکم مذکور مخصوص است با صدای غیر صحتی است
علیه و آنکه اولی الامر اسلام است علیکم که درین حکم حقانند و یا مثل ایشان نیست
که از بی هشتم قبول صدقه نمایند از آن تقریبی درین باب نظر رسیده نهایت شایسته
مجلسان در وقت تربیت ایشان است که مطلق صدقه برایشان حرام باشد خواه صدقه
و ای چیزی خواه سنتی و خواه از نامشخصی خواه غیر با شمی **انحجام** بعضی از اصحاب مال ارباب

کمال که جارت از مولانا جمال الدین محمد و اینست در عایشه شرح می آید در تحقیق آن
آنچه که صدقات برایشان روایت کیا کند کلامی بر او کرده است که چون آن
مناسب مقام است مباشرت بان واقع میشود و حاصل آن است که آن چیز صحتی
که با آنحضرت آید شود و بر وجه او بان حضرت باشد و آن بر دو قسمت است **اول**
جمعی که بر وجه ایشان سر و بر وجه صورتی جهایت مثل اولاد آنحضرت و جمعی که در
اولاد اند از اقارب ایشان که در ظاهر شریعت زکوة برایشان حرام شده **دوم**
برقی که بر وجه ایشان با آنحضرت بر وجه معنوی و عاقبت ایشان اولاد و بر می آیند
علماء اعلام که در علم رسوخ تمام دارند و اولیای کرام که بر تبه کمال رسیده باشند
و حکما علی مقام که در حکمت الهی قیام نموده اند از مشایخ ائمه آنحضرت است
فوریست نموده خواه در زمان در آنحضرت سبقت یافته باشند و خواه بعد از آن
حضرت بر دخی شده باشند یا حق شوند و هیچ سنگ نیست که نسبت طبقه دوم شایسته
و تا مراتب از نسبت طبقه اول اگر برده نسبت در یک مرتبه باشد و در بعضی
خواهد بود مثل امیر معصومین از حضرت ظاهره آن سر و در صدقات امیر علیهم السلام پس
چنینکه بر اولاد صورتی صدقه صورتی حرام است چنانکه گذشت بر اولاد معنوی نیز
صدقه معنوی که جارت از تعلیم غیرات در علوم و معارف و کلمات حرام است
تا اینجا بود خلاصه کلام او و الحق سزاوار است که باب طهاره بر او مکتوبه نوشته شود
نه بعد از او و آن تم کشیده و اندک لائق **حدیث هشتم** روایت شده است
بسنده که اتصال باقی است شیخ الطایفه شیخ ابو جعفر طوسی شیخ مفید علیه السلام

از عمر بن محمد از علی بن مهزیار در القری فی کتابی با نسبت است و در جمیع و تعدیل او در کتب
رجال که درینست از او و بن سلیمان بن حفص ابو عمده القری فی کتابی از امام رضا علیه السلام
روایت کرده و شیخ حنفی در کتاب ارشاد خود از آن فرمود امام موسی کاظم علیه السلام
شروه از کتاب شیخ کورنی هر شیوه که نقله و یا ورع و از نقل علم و نقله بوده از امام الزکی
ابو الحسن علی بن موسی الرضا علیه السلام از آیهی بزرگوار آنحضرت بر توب معلوم علیه السلام
از ابوالموئین علی علیه السلام که گفت حال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم قال الله
وجعل یابن آدم کلک صال الا من هدی و کلک عایل الا من اذیت و کلک حالت الا
من اذیت تا سلوک الفکم و اهدکم سبیل رستگم و ان من عبادی من لا یصله
الا الفکر لو اذیته لافته ذلک ذلک و ان من عبادی من لا یصله الا الفکر
و لو اقرته لافته ذلک و ان من عبادی من لا یصله الا الفکر و لو اذیته
لا فته ذلک و ان من عبادی من لا یصله الا الفکر و لو اذیته لافته ذلک
ذلک و ان من عبادی من یجهد فی عبادتی و یتقوا الی الله فاقبل علیه الخاص فطر
امنی الیه فی قلدحتی یصبح و یقوم حین یقوم و هو ماقت لفته زار علیها و لو
خلیت بنیه و بین ما یرید لدخله العجب بعملم شان هلاک فی عجب و رضاه عن نفسه
یظن انه قد بان لعابدین و جاز باحتیاج و حد المقربین فیما بعد بذلتی
و هو یظن انه یقریب الاطراف یکتف العالمون علی اعمالهم و ان حسنت و لا یظن
المذنبون من مغفرتی لذنوبهم و ان کثر لکن و حقی ملتقیا و یغفل علی طر حوالی
النظر یظن ان ذلک انی اذ بر عبادی بما یصلهم و اباهم لطف حیرت شرح کلام

نعمه از پیش در ضمن او پیش **میش اول** گفت رسول خدا صلی الله علیه و آله که حضرت
نوح علی ذکره و زنده است که ای فرزند آدم شما همه کما بیند و را بوی پیغمبر مگر کسی که من
کرده ام او را بوی سائیده ام و شما همه حیره و حما چه مگر کسی که من نمی ساختم او را بوی
نعمه در معوض نه الیه مگر کسی که من بجات او امام او را سوال کند و بگوید مرا که بنمیدم
شما را از اعمال شما نیست به ایت میکند شما را برای که رستد شما در سلوک آنت به برستی که از
بندگان من کسی هست که بصلاح نمی آرد و حال او را که فقره بی تری پس اگر نمی سازم او را
هر آینه در فساد می آید از دنیا او را از بندگان من کسی هست که حال او را بصلاح نمی آرد
مگر فساد و مالداری پس اگر فقره محتاج سازم او را هر آینه بفساد می کشد فقره و چیزی او را
و از بندگان من کسی هست که او را بصلاح نمی آرد و کرمحت مزاج و سلامتی از اهل زمین
و کرمچار سازم او را هر آینه بفساد می آید از بندگان من کسی هست
که صلاح حال او در چار بخت پس اگر سالم دارم بفساد می آرد و محنت حال او را بدست
که از بندگان من کسی هست که نهایت بجهت و در عبادت بر برای داشتن شهما کار
ببر و پس یکی را بد و غالب میسازم بواسطه نظر غایتی که در البوی است پس بوی
آسایش میروا تا صلح شود بر شیوه از او اباقی که از برای فرستادن او مقرر است
و دشمنی در آن حال بر نفس خود اگر چه اوقات او را بواجب گذرانیده است و اگر او
گذرد او را میان خود آنچه را او میکند یعنی بگذردم که جوانی که او را کرده است از بوی
آید هر آینه عملی که در بافت بخت او بود بعد از آن ملک او در آن عیبی آید
و در فاسد که نفس او را از آن عبادت بهم رسیدگان خواهی کرد که بسبب آن عبادت

از جمع ارباب طاعت غایق خواهد بود و بان عمل از حد تعیین کرده گشته و کاری که او را
کرده است پس در ظاهر شده بسبب آن از مرتبه توبت من و او را کما ن ایکنه من
شده است بان می باید که ارباب عمل با عمل خود اتمام نمایند اگر چه در نظر ایشان میگویند
نماید که گناه کاران از رحمت من نمانند نشوند و اگر چه گناه ایشان بسیار باشد بلکه باید که توبت
من و توبت آنها نمایند و بفضل احسان من امیدوار باشند با نگر نظر میگویند من با
ایشان است مطمئن خاطر و آرام باشند چه بدستی که من میدادم نیکان خود را با آنچه
صلح حال ایشان در آستان من ایشان بر سر لطف و اذعان ایشان بر خود نیشانی
کلمه صال الا من هدی لفظ کل هر گاه اصافه شود یعنی هر چه درین فقره است
چون لفظ او مفروض است و در معنی صحیح جایز است که جابت لفظ او رعایت شود و تفسیری
که رایج باشد بر او یا معنی که معمول شود بر او مفروض آورده شود و جایز است که جابیه معنی
شود و نیز یا صفت مذکور بصیغه جمع او شود میگویند کلمه تمام و کلمه قایمون و اینجا
لفظ رعایت شده است چنانچه در آیه کریمه و کلمه امه یوم القیامة خدا را آنچه
بعمل آمده و حاصل نمیشود الله اعلم است که جمیع افراد آن روز در محشر تنها بر مبنای
قیامت در خواهند آمد و هدایت یعنی دلالت بلفظ است یعنی دلالتی که مبین بلفظ
باشد یعنی نزدیک کرده اند و باشد بطاعت و در کرده اند و باشد از معصیت خواهد
در ضمن دلالت مومنین بطلب توفیق باشد تو له تعالی و الذین جاهدوا اینها
سهلنا که در شرح حدیث یا نه هم تفسیر آن گشته و تو له تعالی و الذین سهلوا
فی سبیل الله فلن یضل اعطاهم سید هدیم و معطل باطمینانی که گشته است و نه

در راه خدا و مباح گشته اند اعمال خود را زود باشد که هدایت کند همان عملی است
و بصالح آید حال ایشان خواهد و در ضمن دلالت علی و وصل الی المطلوب آیه طریق مثل تو له تعالی
و اما توفیق هدی نام فاستجوب العلی علی الهدی تو له تعالی اما هدینا التبت اما
شکلا و اما لکفر و ا کفر تفسیرش در حدیث یا نه هم گشته و تو له تعالی و هدینا
الهدین چنانکه گشته که عبارت از راه نیر و شر است مرا و توفیق ز رسیدن
زیرا که آیت در مومنین نشان از هدایت است که در ضمن رسانیدن بر او شر است
و ازین تحقیق ظاهر شد که تفسیر کلمات فخرین علامه او اند که گفته اند که هدایت بمعقول
تأنی نیست مقصدی شود مرا و از آن دلالت مومنین بطلب هدایت که ایلام مقصدی شود
علی و وصل الی المطلوب ضمیمه است تو له تعالی بیان این اجمال است که بعضی از تفسیرین
هدایت را تفسیر کرده اند به دلالت مومنین بطلب که عبارت از رسیدن بطلب است
و دیگر به دلالت علی و وصل الی المطلوب که معنی را از طریق و توفیق در هدایت بر تفسیر اول
اقرار فرموده اند که مقصود است باید که مرید و اما توفیق هدی نام فاستجوب العلی علی الهدی
زیرا که معنی آیه الله اعلم است که الله توفیق یعنی توفیق حاصل پذیرد این هدایت که در هدایت
پس ایشان اختیار کرده اند که در اولی او ضلالت را بر هدایت یافتند و اگر معنی هدایت آن باشد
معنی چنین خواهد بود که هدایت را بطلب که درین حق است رسانیدیم پس ایشان اختیار
ضلالت بر آن کرده اند و هدایت که بعد از رسیدن بطلب در آمدن درین حق دیگر
اختیار معنی ضلالت بر آن تصور نیست پس معنی هدایت آن باشد و تفسیر ثانی از هدایت
آیه کریمه است بایکریه انک لا تعدی من لیبیت و لیکن الله یهدی من یشاء

یعنی بیستی که تالی فیه صیغه است یعنی هر کس را دست میداری میخوای که بایستد
حضرت فخر بر کس است و آن را در کبره ایت میکند زیرا که اگر معنی بایستد از آن طریق
و مؤن را باشد فنی آن را بجز صیغته است صیغه اول مناسب نخواهد بود زیرا که اول
آن صیغه بود که راه حق را بحدس نماید و کسی از آن مردم نخواهد کرد و متافون
علا و اسطه صیغه از اعتراضات مذکوره قایل تفسیر شده اند و گفته اند بایستد
و تقدیر آن بضم اولی که نه تفسیر است که به اولی مثل قول تعالی اهدنا الصراط المستقیم
قول تعالی و اهدنا صیغه من اشاء الی صراط مستقیم پس عیبی که بضم اولی میفرستند
شده باشد در آن دلالت موصولات و باینکه بی لام مستعدی شده باشد در
از آن دلالت علی و وصل و اگر مفعول ثانی در کلام مذکور نباشد باید دید که مقام مفعول
کدام معنی دارد و که ام معنی مناسب مقام است موافق آن تقدیر باید کرد مثلاً در آیه شود
پس چون تفسیر اول معنی فاسد میشود یا لام یا الی تقدیر باید کرد و باید گفت تقدیر است
که اما عقود مفید بنام لحن اولی لحن و در آیه من ایت باید گفت تقدیر است که
انک لا تعدی لخلق من اجبت تا معنی کلام باستقامت آید و اعتراض مذکور باشد
و چون این تفسیر بر ششقق است بگریه و هدایا الخدیجین که با آنکه در آیه مذکوره
بایستد زیرا که آیه مذکوره در موضع اتقان نازل است امرای بجزین چنانکه گذشت راه
بیز و شر است اگر امرای بایستد دلالت موهله باشد معنی اینچنین خواهد بود که رسایند
بر او میز و راه شروط است که در زمین رسایند راه شر اتقان تحقق نیست پس شایسته

الهدی

که بایستد بر آن معنی معمول شود و همچنین متفق است باینکه اما هدایا الخدیجین اما است که
و اما لکن و اگر آنکه مستعدی بنفس است که معنی ایصال مطلوب معمول شود معنی فاسد
پس کون در آن صورت تحقق نخواهد بود و لذا صفت ام قد از آن مدول کرده است
بدلالت بلفظ تفسیر کرده و مشترک معنوی باشد میان هر دو معنی و مستعدی او کلام کلی
که در تفسیر فیه است قال عند قول تعالی اهدنا الصراط المستقیم و الهدایة الی صراط
و امرای بلفظ هر امر است که نزدیکند که هدایت باشد و در سازنده از نصیحت
و این معنی چنانچه گذشت اعلام از ایصال مطلوب از ارات طریق و مؤن حق پس
هر دو مقام اتفاقاً کلاً بر آن معمول باید ساخت خواه مستعدی بنفس باشد خواه بخراف
و کلام حایل الامن عنایت عایل یعنی محابست قال فی القاموس حال عییل عیلا و عییل
و عیلا اذ اهدوا هدم سبیل و شد کم امرای هدایت ایجا دلالت موصولات زیرا
که دلالت علی ایصال ارات طریق بی آنکه سوال کند حاصل است پس از ابر سوال ایت ان
مترتب ماضی چنانچه میگوید فاسد لوق الکلم و اهدکم معنی سوال کنید از من تا شما راه
کم و معنی نداشته باشد و باید دانست که بایستد حق تعالی بندگ را آنچه خود از کلام معنی
اعلام فهم میشود و برین وقت **اول** ملاحظه کن توفیق چند که ایشان را بسبب آن استعد
بایستد یا متن هم رسد مثل قوت عقیده که قوت در اوست و اسس بچنانکه ظاهر میگرد
بچنانکه باطنی که حس مشترک و عیال و اهد و تمییز و حافظ باشد و **دوم** نصب لایل
عقیده که باید میکند در نظر بصیرت ایشان حق را از باطل و صلاح را از فساد و چنانچه هدایت
الخدیجین اشارت باینست **سیستم** ارسال سیران از آن است چنانکه میفرماید هدا الصراط

لقی همی قوم چهارم مکنت سازد بره لایق ایشان آنچه مخفی و مبطور است و بنیاد
اشیائی که باعث پایداری ایشان شود مثل خوابها بر است و الهام و وحی اش
آن چنانچه میفرماید و اللّٰذین جاهلند و ایضا دهندینهم سبیلنا پنجم و هر کس از ایشان
ظلمت به دنیا بی ایشان را و نفس ایشان را از گرفتاری تیره و ترف آن قاصد سازد و در
تعلق با از پیش نظر ایشان برود که بجهت الهی با معاینه توانند دید و بسبب آن
که ایمانی از ایشان خود پرستی که سکت او ایشان شده از هم پاشید و شود و خود را
بپا نشنود و دیده همه مشاهده و آنچه فریادست همه را در معرفت خدایه و الهی اند و پر
تعلق با موسی را که در پیش نظر او از هم در دیده بگویند که لمن الملک الملک الله و
العقار ثم کان حلالا که فی عجب و در شاه عن فضیلت کشیدت که کسی با ورت با عمل شما
و کردار بکنند بنیاد مثل روزنه نماز و قیام لیل و اشغال آن نفس او را ایتامی و سستی
و ست سید چو پس اگر از آن محبت باشد که توفیق با آن عظیم است که از جانب حق تعالی
یا و کرامت شده و نعمی است که از جانب حق یافته و با آن غایت و هر جان شد که میباید
عمل مذکور از او ناقص تا تمام نیل آمده باشد و در معرفت قبول الهی زیاده باشد
و ترس تمام از او الهی و ارشاد باشد که میباید توفیق آن در دنیا به همیشه از حق تعالی
توفیق زیاده کردن آنرا و فریادست بیکره باشد هر آینه منزلت که در حجب نخواهد بود و بگو
باشت بجات و در سنگاری خواهد بود و اگر ایمان با الله از آن محبت باشد که کار حق تعالی
برود و بسبب آن بجای حاصل خواهد شد و خود را از آن محبت تقصیر بکنند و از آن و جان
بندارند که برای خدا کاری کرده وین عیب خواهد بود و او را از آن عظیم گناهی نخواهد بود

بجای

چنانچه در این است که در است از غیر صلی الله علیه و آله و سلم که فرمودند و لم تدمل الحسنة
حکم ما هو البر من ذلک العجب یعنی اگر از شما گناهی بود و دنیا بدینتر هم بر شما از آن
که در است از گناه بدتر باشد و آن محبت است از اید المؤمنین علیه السلام منقول است
که کسی است که تنگ میزند من مستحق بجهت یعنی گناهی که ترا بگذرد و بهتر است از حسنه که ترا
بجیب آرد و سخن عالمون علی اعلم و آن حسنه یعنی باید که گناهان بگذرد و بجهت
در احوال نیست بجهت اعمال صالحه که از ایشان در وجودی آمد اگر چه بر وجه دیگر عمل آمده باشد
و رعایت جمیع اذکار و شرایط آن نموده باشد زیرا که اعمال را معصنات پنهانی بسیار
کرامت آن را بر آن اطلاق نیست و کم عیلت که از آن عالمی باشد چنانچه مؤید آنست حدیث
که روایت کرده است شیخ عارف جمال الدین احمد بن محمد الهی در کتاب عدو الداعی
از معاذ بن جبل از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم آن آمده تعالی خلق سبعة اولاد
قبل ان یخلق السموات یخلق کل سماء ملکا قد جلفها بعلمته و جعل علی کل باب من
ابواب السموات ملکا و ابواب المفضة علی العبد من حیث یصعب الی حیث ییسر ثم یتر
المفضة جعله و له نور کون الشمس حتی ادایع السماء الدنیا و ترکیه و کلمه فرقیقول
قضا و اخر بواجبه العبد و بعد صاحبها اما ملان العیة عن اعتاب الایع عمله
تجاوز فی الی غیره مرفی بذلک رقی قال تم تجنی المفضة من العبد و مع عمل صالح
نیزه ترکیه و کلمه حتی تبلغ السماء الثانية قضا و اخر بواجبه العبد و بعد صاحبها
انما اراد بهد اخر من الدنیا الایع عمله تجاوز فی الی غیره قال تم قصدا للمفضة
یعنی العبد یستجیر بصدقة و صلوة و صیبة به المفضة و تجاوزه الی السماء الثالثة

يقول الملك فقوا واضربوا بهذا العمل وجه صاحبه وظهر انا صاحب البراءة على
على الناس في مجالسهم امرى ربي ان لا ادع عمله تجاوزنى الى غيرى قال ويصعد
المفظة بعمل العبد بزهرا كالكوكب الدرى في السماء له وهي بالفتح والقوم والجمع
ينصبه الى السماء الراية يقول لم الملك فقوا واضربوا بهذا العمل وجه صاحبه
وربطه اما ملك العبد ان كان يحب نفسه وانته عن اداء فعل نفسه العبد ربي
ربي ان لا ادع عمله تجاوزنى الى غيرى قال ويصعد المفظة بعمل العبد كالمرد
المدفوقه الى علها فخر به الى ملك السماء الماسه باليهاء والصلوة ما بين الفصل
ولذلك العمل من كفى التمس يقول الملك فقوا واضربوا بهذا العمل وجه صاحبه
واجلوه على عاقبه انه كان يحسد من يعلم ويعمل الله جلاسه واذا راى
لاسد فضلا في العمل والعبادة حسده ووقع فيه فعمله على عاقبه وبلغه عمله
قال ويصعد المفظة بعمل العبد تجاوز السماء السادسة يقول الملك فقوا انا متا
الرحم اضربوا بهذا العمل وجه صاحبه والمس اعيده ان صاحبه لا يرج شيئا
اذا اصاب عيب من عباد الله ذنبا لا خلقه وضاق في الدنيا تمت به امرى ربي
ان لا ادع عمله تجاوزنى قال ويصعد المفظة بعمل العبد نفقه واجتهاد و
دفع وله صوت كالرعد وضوء كضوء الابرق ومعد ثلث الاف ملك ممت
هم الى ملك السماء السابعة يقول الملك فقوا واضربوا بهذا العمل وجه صاحبه
اما ملك الملحا يحب كل عمل ليس لله انه اراد نفقه عند القواد وذك
في المجالس في المدابن امرى ربي ان ادع عمله تجاوزنى الى غيرى ما لم

مكون

يكن قد خالصا قال ويصعد المفظة بعمل العبد يتجابه في الصلوة والذكرة وصيام
وعمره وجلن حسن صيته ذكر كثير لسيده ملائكة القورات وصلاته السبعين
فكلون الحب كلها حتى يتقون بين يديه سبحانه فيشهدوا له بعمله
يقول اتم حفظة عمل عبدي وانا قريب على ما في نفسه انه لم يورث بهذا العمل
عليه الحق يقول الملائكة عليه لعنتك ولعنتنا **الهديث** يعني برستى كه حضرت
فرست جل بر بار برفت قدرت عملت خود برفت فرشته آفرينه است قبل از آنکه
آسمانها را بيا فرزند وکذا آشته است در هر آسمانى فرشته را از نماز که سجد
اعط کرده و فرکان فرست آن آسمان بر بزرگي خود هر يك فرشته را بر آسمانى
در بان ساخته پس خط که کتابان اعمال بندگى نويستند عمل هر بنده را از صبح تا
بعد از آن بلاميرت آن عمل که بوقت وضو ساخته در عالم که تمام از غيبت بگويد
بزرگي باشد مانند نور آفتاب تا آنکه آسمان و بنا که آسمان اول است بزرگي خود
بيايى ميرستايه بگويد بايش بن فرشته که موكل آن آسمان بايستند بزرگي اين
عمل بزرگي صاحبش که بن فرشته قيمت وکسى که در کتب قيمت شده و ميکنند ارم که عمل او از
من در کوزه و در پر و در کار من در اباين امر بازرده است حضرت فرمودند که بعد از آن
روز و بزرگي در آسمان بيايند و بايش بن عمل صالح باشد که از صاحب قيمت واقع
نشد و باشد بزرگي آن عمل از آسمان اول بگذرد تا آسمان دوم پس فرشته که در آسمان
دوم است بگويد که بايستند بزرگي اين عمل بزرگي صاحبش که او باين عمل فرزند يا اراه
کرد است امن صاحبش تا نام ميکنند ارم که در آسمان بگذرد و حضرت فرمودند که بعد از آن

فرشتگان مذکور علی بنده بدست آورند که از عرض دنیا پاک باشد و بان علی بنده
تا آسمان سیم رسند پس بگوید فرشته که در آن مقام وارد بایستد و بریند این علی
برود و پشت صاحبش که بن فرشته بگرم بد رستی که او بجهت این علی خیر آن در مجلس
بر مردم بگردد و هر روز که در کار من بر او کرده که علی او از من در کوزه حضرت فرمود
بعد از آن فرشتگان علی بنده با لاله که مید خنید و باشد آند استار و فرشته
در آن آواز می باشد به پیش او روز و پنج یعنی بر آید و باشد که من این عالم
و حال آنکه صاحب او در علی که در عرض می آید داشته و مرکب عنایت و کرم و جلال شده
باشد پس صود کند تا آسمان چهارم پس بگوید ایشان فرشته که آنچه مقام و از بسبب
و بریند این علی برود و شکم صاحبش که من کند عجم بد رستی که او در نفس و بسبب
این علی عجم بهم رسیده و امر که او است پروردگار من که کند ام که علی او از من کند
حضرت فرمودند که بعد از آن صود کند کاتبان اعمال علی بنده که کند و سبب ایشان که
باشند که بسوی آسمان سیم سپرده باشند پس بسبب پاک آن علی عروج تا آسمان چهارم
نماید و آن علی معترض جهاد و صدق و بین العلوین بوده باشد و آن علی را بر شش نفر
آفتاب باشد فرشته آسمان پنجم گوید که بایستد که من کند حسد بریند این علی برود
صاحبش بزرگ کند از بركات او بد رستی که او حد برده است بر کسی که علم آموز نیست
و در کسی جهاد خدا کرده و هرگاه در کسی باوقی علم و جهاد ستاید و با حد برده و در
بی بی داشته است پس فرشتگان مذکور آن علی آواز او کرده برکت او بکنند
و آن علی را ولعت میگردانند باشد حضرت فرمود باز صود کند کاتبان اعمال علی بنده

کاتبان

کاتبان فرشته ای که اعمال بر او باشند تا آسمان ششم رسند پس فرشته آسمان ششم
باشند که گوید که بایستد که من فرشته رحمت و بریند این علی برود و پیشین بوشانند
بان بصیرت او را بد رستی که صاحب این اعمال اصلا بکسی هم بکنند و چون بنده اند
بنده که در خداوند کند که می خواند که در آفتاب است عقاب او خواهد شد و فرزند او
بود عاید شده و شگفت فرموده است از آن فرشتگان شده و امر که او است پروردگار
من که کند ام که علی او از من بگذرد حضرت فرمودند بعد از آن حفظ بالار و بنده علی بنده
که از روی اندی ایمن او و نهایت بر بیز کاری فعل آمده باشد و او را او او است
باشد و شدت و صلابت آند او از صد و روشنی و تیر برق بان سر برادر فرشته
بر او باشد تا آسمان نهم رسند پس گوید ایشان فرشته که گوید که من فرشته
بایستد و بریند این علی برود و صاحبش من فرشته تمام عیب بی آدم بر علی که آن عیب
بست رضای حق باشد بد رستی که او را کرده و بین علی بنده بر تر فرمودند از او بد بیک
و شدت خود در مجلس محافل و صحبت او از آن خود در شهر او و قیام او کرده است
پروردگار من که بگذرد که این قسم علی از من در کند و بد بیکری صد که حاصل او بر آند
باشد حضرت فرمودند که بعد از آن صود کند کاتبان اعمال علی بنده از بندگان اعمال
آنکه آن علی مشق باشد بر نماز روز و زکوة و حج و جهاد حسن خلق و در کسب باره
خود و شری مشاییت آن خوانده باشد به جمع جایگز آسمانها و فرشتگان حضرت که از مذکور
با جمهر بکنند جمع مرتبه و با جمهار آقا بوقت قرب آبی رسند و در برابر پروردگار بستانند
شهادت دهند از برای او بکنند علی بنده کرده و عا کند که از جانب حق مرتبه قبول بایستد

ان الله لا يعجز ان يترك به وليفز ما دون ذلك لمن يشاء يعني برستی که حق تعالی می
آموزد و از آنکه شرک آورد و یعنی کفر او می آموزد آنچه کفر از کفر و شرک باشد هر کس که
مشیت الهی بر او برنش او تعلق گیرد پس حضرت اخصی را طلب کرده او را بر او می انگشت
نماید که من از قبلو برشم که مشیت حق تعالی بر او برنش من تعلق گیرد و بر او تو ام تا این
بشودم که در این هیچ قیدی نبوده باشد بعد از آن این آیه نازل شد که قل یا عباد الله
الذین اسرفوا علی انفسکم لا تقنطوا من رحمة الله فیما کفرتم انکم کانتین
تین این تین هیچ قیدی بشرطی نمی بیند و مسلمان شده در حدیث آمده است این تین
صعبی اند عید و الا رسم لیغفرن تعالی یوم القیامة مغفرت ما حظرت قط علی
احد حتی ان ابلیس لیطاول طهاجا ان یعیب یعنی هر آینه می آموزد و عذای تعالی که
روزی امت آموزد بی که هر که نجاکت کسی ظهور کرده باشد تا اگر شیطان را ایستاد
تمام است و هر که باو نیز بهر ذوق رسیده است اگر در هر یک ندای کرم توایل
گوید بخیس بی برم در آیت شده است در کتاب کافی که پیغمبر صلوات الله علیه از فرموده
لولا انکم تذبذبون و یستغفرون الله یخلق الله خلق حتی یدعونکم لتستغفروا الله فیعظم
یعنی اگر نمی بود ایگو شما که میگردید و طلب آمرزش میکردید هر آینه حق تعالی می آفرید
که مرتکب گناه شده طلب آمرزش از او نمایند تا بیاوردن آیت را و تا مغفرت و رحمت
نوز را اظا هر سازه و غزالی در کتاب ایجابی علوم نقل کرده از امام عقیله باقر علیه السلام
که میفرموده است یا صحاب خود اهل العراق یقولون ان ادبنا فی کتاب الله حق و جلی
تو را تعالی قل یا عباد الله الذین اسرفوا علی انفسکم لا تقنطوا من رحمة الله و یخین

اهل بیت نغزل فی کتابه عزوجل و لیسوف یعطیک ربک خیرتی یعنی شما اهل
عراق عرب میگویند امید من ترا می که در کتاب آیت این آیت که قل یا عباد
الذین اسرفوا علی انفسکم لا تقنطوا من رحمة الله و ما که اهل بیت پیغمبر میگویم که امید
من ترا این آیت که و لیسوف یعطیک ربک خیرتی یعنی هر آینه از زانی تو آید و آیت
تو پروردگار تو ای محمد آنقدر از کنا و کاران که تو را منی شوی زیرا که پیغمبر علی علیه
سالمی از امت او در آتش باشد را منی نخواهد و رضای او وقتی حاصل خواهد شد
که جمیع امت او آموزد و شود و باطل را عادی می که درین باب مشمول حضرت امیرش
الهی مرتبه کار داده و نور رحمت او بر ایشان وارده است بسیار است اما چاره است
کسی که امید بر رحمت او دارد و او امید دارد که کنا بان او آموزد و شود از تقلم
یعنی اعمال صالحه که مورت است استعدا حصول است و فروز نفع در معاصی کناه
که باعث نوال استعدا مذکور است چنانچه جمیع رحمت او مصرف آن شده و یکی
اوقات او صرف امور شرعی کرده و چه بدون آن نفعی بر امید و بر مرتبت نیست
شده کسی که نمی پیشاند در زمین در وقت خود آید چه در این شک فاشک پاک
سازد و یک همای بکانه که باعث فنا و زحمت از آن دور کند و امید کرم و لطف
آئین در باره خود داشته که وقت در مدتی غیر غفلت او را حاصل خواهد شد این
امید را از باب عقل مدوح دانند و خوب بیشترند اما کسی که فزاعفت شمار خود سازد
و مطلقا تحمل شست زراعت تقیان نشود و تمام سال صحت بر آسایش راحت خود
کار و یکی اوقات خود را صرف هوا و هوس نمود و لب نموده باشد ترشینه

و استغفار ببرد باشد که عدای تعالی ترعی از برای او داده و یا نیده بواسطه او عدل نما
خواهد ساخت بی آنکه کسی و گندی در آن نوده باشد طبع آن داشته باشد که مثل آنچه از
برای آن کی شیب و در روی طلب عقب و که تمام گذرانیده است حاصل شده باشد از
برای او نیز بی اینها هیچ گنج نیست که این یعنی بر حقیقت او توبه او و عمل او باشد
نیز بر جا و امید کی که محمد است پس نیار از امت که آن است که دنیا را در آن افروز
و در آن زمین زمین است و نمی گزیده که گشته میشود ایان اطلاعات عبادات نیز که است
که در او او شود و پاک ساختن از اطلاق و فیمده باز و آشنی آن از امور معاصی و
ناشایست بنزد او و در کردن سنگها خاکست کردن یکا بهای یکا از میان آید
که بافت و زراعت است وقت در و در خورش است پس بر عذر باشد که شیطان ترا
فریب نماید بجهنم خدا امید کی که توبت از آسینده است توبه از عبادت به جمال
حاصل و کردار پسندیده باشد نیار و در نظر کن بحال انبیا و اولیا که در آنم بطاعت
و عبادت بجز طریق حق نیست و تقیان شده اند شب و روز خود را فارغ نموده اند
و یا ایثار را جا و امید کی که بار برست حق تعالی حاصلت نموده و نیند آسینده که آن
انگام نوده و حق انقدر عقب نیست نشسته بی کبر برات قبول رحمت او در بندگان حاکم
و عموم آرزویش و از تو و اشغال او عالم تر بوده اند نهایش چون میدانستند که از
برست مغفرت بی اقدام عمل صالح خود و سعادت با بود نهایت امید و توبت
نیز در اعراف طاعت عبادات میکرد و اند و شب و روز خود را از آن فارغ نموده
نسل الله التوفیق و الهدایه **حدیث بیست و نهم** روایت شده است بسندی که معتدل است

منزل

بیشتر از آنکه از شیخ ابو بصیر طوسی شیخ سید علی الرضی از ابو العباس جعفر بن محمد بن
جعفر بن موسی بن قولی که از تفکات اصحاب حدیث است و شیخ عقیبات او در فن
فقه و حدیث مرتبه بزرگ داشته اند و عقاید بسیار دارد و در سال سیصد و شصت
هجری بجز از رحمت حق چو سست از شیخ بزرگوار توفیق آسلا م محمد بن یعقوب لیکن از حق
برن ابراهیم بن هاشم از پدر او ابراهیم بن هاشم از ابن ابی عمیر از مشهور بن طازم که از
تفکات را و این نام جعفر صادق و امام موسی کاظم است علیهما السلام تعقیب و مستفاد است
برود از امام ابی عبد الله جعفر بن محمد الصادق علیه السلام که قال رسول الله صلی الله علیه و آله
لا یمان لولد مع والده ولا لملوک مع مولاه ولا لمرء مع زوجاه ولا لذرف
معینیه و لا یمان فی قطیبه **شرح کلام** بنظر نظام در ضمن آن آواز و دو نایش و انجام
اول مشایخ و پیش **نیش اول** فلا ضمه کلام امام علیه السلام اگر فرموده است که
خدا صلی الله علیه و آله که گفت سوگندی بر فرزند را با وجود پدر او زنده در اباد و در هر روز
و نیز زنده در اباد و شوهر یعنی سوگند زنده بی او نبرد کاهی که پدر او در عبادت باشد
و سوگند زنده بی او نیش من شوهر سوگند بنده بی او نیش خداوند منقذت یا منقذ
است و علی بن ابی طالب است با آن نیش من سوگند علی الاصل من الله من در او نیست
نیز که آن را بر او می که متعین عصیان خدا باشد و سوگند زنده در قطع صلوات بر محمد و آل
او روی که متعین عصیان خدا باشد نه بنیاد کرده و اگر واقع شود منقذت و بر قطع
صلوات بر محمد و آل بطرف نیش من سوگند یا بنیاد کرده و اگر کند علی بن ابی طالب نیش من
لا یمان بین اصحاب منی سوگند است و در نهاده و اشتقاق او سوال است **اول**

ازین معنی قوت ما قوت است زیرا که بسوگند قوت می یابند بر فعل آنچه سوگند میخوانند که از آن برآید
آورند و بر ترک آنچه بر ترک آن سوگند یابند میکنند **و هم** اگر شقی ازین معنیست برکت
بواسطه حصول برکت و سمیت بدگر نام خدا که در ضمن آن تحقق است **سیتم** اگر ازین معنی
دست راست ما قوت است بواسطه آنکه در زمان پیش سوگند میخواند و دست راست کسی
که ندی بود و میداد و این رسول ایشیح ابوعلی طبری در تفسیر خود که موسوم به ایشیح
ذکر کرده و در معنی الله و له ایضا هم از آنست که پس باشد یا در خود و الله ایضا ذکرین
باشد یا از او یا اگر کافر باشد یا مسلم او درین ماه مسلم است یا در تفسیر خود از آنست
رغم آن گفته علیهم درین باب بنظر سید و معلوم حدیث اگر پیش از آنکه فرزند است ایکن
که کفر بایت سبیل پرورن قضا باشد و آن نیست **لن یجعل الله لک ذنبا علی الذین**
سبلا یعنی نکره ایست خدا می تعالی هر کافر از این معنی سبیل دلالت دارد
مع مولاه مراد بملوک بند است خواه علم باشد خواه اذکیر و مراد بولا خداوند خواه
یکی باشد خواه معتد به باشد و یا بر آنست که معولک ام باشد از آنکه معول او بند باشد
یا بعضی گفته علم و لا اله الا مع زو جها آیا معتد درین معنی محض من و یا می است آیا
شرط است که شوهر باغ باشد یا از اصحاب کالی درین نباید نشد و نهایت ظاهر است
مشترک است و در سلسله و هم در تیم مذکور معنی که بجهت است باید است که مطاعه چنین
در ایام حدت که شوهر او را رجوع با و برسد نیز درین حکم حکم زن و او را در آن معنی
نزد در وقت بعضی آمده است در عرف اهل شرع لازم است تعیین صفت یا در آن فعلی بر خود
بگفتن صفت علی غرض و فعل با معنی متفوق العین است و در معنی هر حق هم عین و کسر عین

باز آنکه در این کتاب
که در این معنی سوگند خوانند

باز آنست که لایقین فی تطبیع مراد تطبیع قطع صلوات است و مراد از آن فعلی است که
سوگند بر قطع صلوات معنیست و منفعت نیست و مثل آنکه کسی سوگند خورد که با پدر خود سخن نکند
یا با مادر خود معاشرت نماید و می تواند بود که از او باشد حضرت صلوات الله علیه را
بخطبه مردم آنچه نشان بر آورده اند و درین نیز باشد که در قطع ازین معنی سوگند میخوانند
و الله اعلم **بایش اول** باید دانست که فعلی که حضرت رسالت صلی الله علیه و آله درین حدیث فرموده
سوگند فرزند را با وجود پدر و ملوک را با وجود شوهری تواند بود که فعلی تحت محمول شود و
اراده کرده باشد حضرت بآن معنی که سوگند که ازین معنیست در اصل منفعت
نمیباشد و تا پیشتر از آن بود که مولی شوهر است را حاصل نشود و از آنکه ازین معنی
بعد از سوگند ظاهر شود از موضوع اعتبار ساقط است می تواند بود که مراد فعلی از آن باشد
که اصل سوگند منفعت باشد و هر یک از پدر و مولی شوهر را رسد که در حق آن گفته یعنی اگر
تعمیر معنی آن گفته معنی متفانی آن و ایضا باشد اگر توفیق کننده و باین احتمال اکثر علماء
مثل شیخ ابوالقاسم مصنف مشایخ الاسلام و غیر آن فتوی داده اند و شیخ جمال الدین
مطهر زدر کتاب قواعد الاحکام قایلین شده و این قول از همان داده است لال
کرده بر مطلب مذکور مجموع آیاتی که دلالت بر وجوب غای بسوگند مثل قول تعالی **ولا تقلوا**
الایمان یعنی هر گاه که در امری سوگند یاد شود نقصان او کند و مقتضای آن عمل کنید چه
غای بر آیات عموم و وجوب مقتضای سوگند است که باین دلیل اخراج آن غای و دلیل
نیست که داده که پدر یا اکند یا شوهر توفیق آن نمکند پس غیر آن منفعت باشد و فعلی
که ازین حدیث فهم میشود چنانچه مذکور شد چنانکه احتمال فعلی تحت وارد و احتمال فعلی از دم تر

یعنی اگر چاره من تمام باشد به فغان مسافرین بیاید پس چاره است بر من که یکروزه و نوزه و زام
و کلام حضرت صلوات الله علیه و آله درین حدیث که لا یندر فی معصیت شام هر دو قسم
است و نذر معصیت چنانچه در ضمن نذر مطلق می تواند بود که تحقق شده باشد مثل نذر
علی ان تنوح خامسه یعنی خدایا راست بر من با کوه چاره زن و ارم زن و دیگر که بچشم
باشد بخوابم در ضمن نذر مطلق نیز می تواند تحقق شده و آن معصیت نذر شرطی باشد
نذر غیر امثل آن شربت فخر الله علی ان اصلي رکعتین یعنی اگر خیر شود مرا که شربت دم
پس خدایا راست بر من که در رکعت نماند بگردم گاهی که فرض بر نفس از آن نباشد هر گاه که
فرض آن باشد نذر که در معتقد است بلا خلاف و نفس آن موجب کفار است و خواه
معصیت نذر باشد و نذر شرطی ان شفی مرعی فی الله علی ان اصوم يوم الیحد یعنی
اگر چاره من تمام باشد پس خدایا راست بر من که روز عید را که روز هفتاد و شش ماه است و
در ارم دستبند مرعفی نذر مطلق صحیح نمیداند و حکم بطلان آن کرده خواه معصیت باشد
و خواه طاقت و گفته است که در نذر نذر می نماید که مطلق بشرطی باشد چنانچه
تعبیر که ان الذی لفت است یفرج بان کرده است قرآن و سنت بر زبان ایشان
دارد است پس شیخی که از قرآن و حدیث کم بعثت آن شده بیاید بر زمین قبول
و اینکه از معنوی لغوی یعنی دیگر نقل شده باشد مطلق است پس لکن در دلیل آن بان
که اعتبار آن نباید کرده اگر مطلق باشد درین سلسله یا در خلاف کرده اند با کوه بطلان
بیشتر بجهت بجهت دلیل اول اجماع علماء بر آن چنانچه شیخ ابو جعفر طوسی حکم آن کرده و در
آنکه نذر در قرآن مجید مطلق وارد شده و عقیده بشرطی نباشد مثل نذر تعالی انی نذرت

لا ینصرون صوما که بعد از آن که می طهر استم از بر من بود و آورده است در هر چند
و در کفر او که گذشته یا در این نذر رسید یعنی که بر منی از او میان ای بر من و از نذر
که این نذر نذر است بگوید رستن که من نذر کرده ام از برای خدای تعالی روزی که
خاموشی بود روزی در شربت ایشان ترک کلام بود و تو که تعالی انی نذرت مانی
نذر را و تو که تعالی یوفون بالذکر و یخافون و اگر عقیده آن بشرطی بود و قرآن
مطلق واقع نمیشد **سیم** اگر مطلق واقع شده و در کلام مقدس نبوی آنجا که فرموده
من نذرت ان یطیع الله فیلطع و من نذرت ان یعیبه فلا یعیبه یعنی کسی که نذر کرده باشد
که اطاعت خدای نماید و امری نماید که نافرمانی نپذیرد و کرده آن طاعت را بجای آورد که
کنند کرده باشد که عیبان خدا کند بناید که عیبان از او واقع شود اگر نذر محضه حق
بشرطی چنانچه مذکور است مرعفی است اربطت مذکور بجز نذر مناسب نمی بود بلکه
در بابت گفته شود که فیلطع اذا حصل الشرط المعلق علیه یعنی باید که نافرمانی نکند گاهی
گفته می که نذر بان متعلق ساخته بجهت آن **چهارم** ظاهر حدیث صحیح که انی الصباغ
که فی ان ذم جعفر موقوف علیه استم روایت کرده گفته است که سوال کردم از آنحضرت
در مردی که گفته باشد علی نذرت یعنی بر من نذر می نماید این گفتن بود امری واجب میشود و حضرت
فرمودند لیس الذی نذرت یعنی حتی نیستی شیشا الله صیاما او صدقاً او حجاباً یعنی نذر بر من
لازم نیست تا نام چیزی از برای خدا نذر و مثل روزی یا مدتی یا جمعی چه امام علیه السلام صحیح
نذر مطلق نام در روز یا مدتی یا جمعی ساخته اند و اگر شرط را از جمله صحیح است میسوزانند
بزرگ و کوچک و نذر اینست خلاصه آنکه از آنست لال برین مطلب که کرده اند و بخاطر رسد

کسی از اول مذکور ابروی نیست که بر سینه در تعقیب تواند بود و مخالفت بر یکی از اینها
داشتند باشد اما اجماع که شیخ نقل کرده غایب است بر او اجماع را قبول نخواهد داشت اما
تفسیر بواسطه آنکه زیاده برین اوقات ندارد که تدریج برود و اشتغال از او بی اطمینان
آن موقع یا قیامت کش نیست که میر تقی علی علم الهدی می فرماید که اگر از این که مشروط بر شرط بود
نیز که ماضی اندر مشروط پیش از تدریج و در آیات مذکور تعریض نیست با آنکه تدریج
از این سخن در شرط واقع شده و آن آیت اول بواسطه آنکه حکایت از آنچه در شرط پیشتر
صحت استعداده را ذکر کرده و زیاده برین اوقات ندارد که کریم علیها السلام فرمودند
با کونه مذکور است که زیاده بر او یعنی غایب می آید که در این جزوه که شرط کرده باشد
تقاضای آن میکند که در تدریج و تدریج که کرده باشد ثابت نشد است که میباید
کلام بود و یا آنکه همان گفت چون غالی از شرط مذکور شده غایب نیست که شرطی در این
بگویم بعضی تفسیر کرده است که کلام مذکور بر آنست که او از تدریج خود اوقات که پیشتر
از او واقع شده و اگر کینه تدریج مذکور از او بر فراموشی عدم حکم واقع شده بود و است
پس اگر این کلام میباید تدریج باشد و پیشتر از آن تدریج مذکور واقع شده باشد لازم می آید
که کریم باین کلام مخالفت تدریج کرده باشد پس با چه باین معنی که در گذر او همین کلام
بود است یا مخالفت تدریج که لایق مرتبه است لازم نیاید و این است که میباید بود که در
و حق کینه کرده باشد که سخن گفته اجماع تدریج خود استستی کرده باشد یا اگر بگویم که در آن
باین کلام فرور شده بود تاریخ تمت از خود و تو بود که آن تدریج که آن سخن بود که
و در باب ایشان نه از او فراموشی خود بود یا از نهایت تفرقه که و جفت بود که از این است

بواسطه که بر بی کایت از بر و کمان برود بود و بعضی معترضین اعتقاد نیست که این
از رویه یا اشارت واقع شده و است اطلاق توان کرد و قرآن مجید واقع شده
از رویه یا اشارت و شیخ ابو علی طبرسی در تفسیر جمع البیان نقل کرده که کریم علیها السلام
بعد از آنکه مذکور از این آیه از جانب حق تعالی باشد کلام بواسطه آنکه تو هم در حق
او و بعد از آن فرمودند و میگویند که در این حرکت در آن کلام مذکور میباید تدریج
بگویم اجماع از تدریج سابق بود و چنانچه گذشت آن آیه تو هم اگر چه احتمال آید که آن کلام که
از زن عمران صادر شده میباید تدریج باشد نه تدریج کلام معترضین میباید است و اگر چه
کلام مذکور از او بعد از تدریج و چنانچه صاحب کشف میگوید که روایت شده که زن آن
میفرمود بود یا آنکه پیشتر و از آن گذشت که در احتمال علی بن زین العابدین و قیامت و رسیدن
نشسته بود مرغی را دید که بچرخ خود را چرخ میخورد اندام آن حال منشن از نفس او و این تدریج
شد و در مقام دعا و آمد و گفت اللهم انک علی نذران اشکوان و زنجی الله
المصدق به علی بیت المقدس میگویند من سدید و خلد مدی یعنی در خدا ابراست که در
برین از رویه یا اشارت که در این سخن که از تقدیر کلمه و بیت الحسن بجای کلمه
ایشان از جویباران اندک کاران آن مکان تشریف میباید شد پس علی او را فرمودند
در آمد و کریم حاشا تا اینجا بود تدریج کلام صاحب کشف آنرا که تدریج شیخ ابو علی طبرسی علیه السلام
بزرگ روایت کرده و در کتاب جمع البیان مابقی که تفسیر این آیه میکند از بابی عبد الله حنین
محمد الله و علیها السلام که کلمه تدریج و فرموده اند ان الله عز وجل الی عمران الی و اهل بیت
در کتب ابروی الا کله و الا بر ص و بعضی الموقف باذن الله و جاعله الی جی اسرنا لیل قدت امر

از ایشان طلب کرده و هر یک استوار بود و او همچنان هم آبی افکار کرده تا روزی که
ایشان همان نسبت قیام بر او نمود و بطریق مسموم و بیخ قرصان حبه افکار و در
نموده پس در وقت افکار باز سر می بردند و سوال کرده ایشان بیان منوال سبب
که نشسته و سمانی آن دور ایشان نمودند پس هر چند نازل شده و این سوره را بر پسر صلوات
عزیزه آید و تا اینجا ترجمه کلام قاضی صفی بود و در تفسیر خود آن است لال سبب
من نذوان یطیع الله خلیفه اگر بیانی کرد در البیان آن برده می که گشته تا م شود
بر آینه و حالت ظاهر که در آنکه در مشر و مشر و مشر و مشر و مشر و مشر و مشر و مشر
ظاهر میشود و شما آن قایل نیستید پس آنچه جواب شما شود از آن جواب نیز می تواند
با آنکه سبب درستی گشته در فتوی بر احوال اجتهت میندازد بعد از آن که سبب درستی
این اجازت بر احوال اجتهت میندازد و حدیثی که ابی البقیع کان فی روایت کرده است
بزرگیم آن قایل است چه زیاده برین از آن فهم نشده که نام برودن عبادتی که شمع
و متعلق نذرات از جمله صحیح است نذرات چنانچه صحیح که از برای اشیای عبادت است
بر آن وارد و از آن معلوم نشد که چیزی که صحیح نذریست پس نیز آن بود که نام برودن
عبادت صحیح آن شد و دیگر صحیح نیزه است باشد مثل غلبه بر این بیاید
که است لال کند بر طلبی که در تحت نذری مطلق است بجهتی که روایت کرده است صحیح
ابو جعفر طوسی از منصور بن عازم از امام محمد باقر علیه السلام اذ قال لرجل علی الخ
الی بیت الله الخ لجمه او علی هذا کذا و کذا فلیس یعنی صحیح است لال الله علی السری
بینه او یقول الله علی هذا کذا کذا ان لم اعمل کذا و کذا یعنی اگر بگویم شخصی که

پس در وقت نذرات نذری تصدیق بجای آوردن بر پشت کردن این با خود هم بر او نذری
نه که بر نذری لازم نشود و اگر بگویم نذری بر پشت این می که بعضی می آورم او این سبب
آنکه حضرت درین حدیث بیان کرده است نذری مطلق را بگویم که الله علی الخ لجمه و نذ
مطلق را بگویم که الله علی هدی کذا و کذا و ان لم اعمل کذا و کذا پس هر دو قسم صحیح
باشد و مخفی نخواهد بود که چنانکه این حدیث احتمال این معنی دارد که نذریست احتمال معنی
دیگر نیز دارد و آن است که قول حضرت که ان لم اعمل کذا و کذا اینه مجموع بر هر دو نذ
باشد با هم و نیز آنرا اختصار نذریست و مع قیام احتمال مطلق است لال سبب
و است که مستحق بین یعنی امری بسوگند بر آن بخورد و خواه فعل باشد و خواه ترک بیاید
که در وقت سوگند خوردن همان نذری است باشد سبب موت مثل غسل محمود و نذ
عزیزه ترک خوردن است چنانچه بعد از نذری صحیح و امثال آن از افعال مستحب
یا مکروه یا سبب یا مثل پوشیدن لباس فرود خوردن طعام لذیذ و ترک نماز
عجیزه و مجازات الهی و مثل آنند یا اگر سبب یا لظرفین باشد یعنی فعلی ترک آن در
تساوی باشد و بیکجهت بر او بگوید همان نذریست باشد مثل افعال مبارکه فعلی که او
بسبب یا مساوی باشد سوگند بر او مرجع یعنی بر فعلی که ترکش بر او حرام باشد
مثل افعال مکروه یا بر ترک فعلی که باشد مثل امر مستحب مستفید است اگر امر مذکور
در وقت سوگند رجحان خودی یا دیگری داشته باشد مساوی لظرفین باشد و بعد از
مرجع شود زود طعام را نذریست که علم در بین رجوع مخالفت سوگند جایز است که
از نذریست مذکور در ذیل شود بزرگ سوگند رفتن واجب برین بیاس چون رجوع

و در نماز با زود بودن این است و واجب است که در آنجا همان حکم در یاد نشود میان
 علماء اصحاب اینست که در نذر لازم است که متعلق آن جهان بهترین بجای آفت داشته
 باشد و او فعلی شده مثل سنت او ترک فعلی کرده پس نذر بیاجب صحیح باشد که نذر
 بعضی که نذر بر نذر درین حکم مثل همین است و نذر کسی که نذر کند صدقه را بجهت
 دنیا ری مشاء واجب میشود بر او تصدق مخصوص همان دنیا و حال آنکه خصوصیت نذر در آنجا
 نیست نذر در دنیا پس جهان در نذر نثر نذر باشد بواسطه آنکه نذر در آن
 ازین صدقه دنیا غایب است نه نفس تحصیل هیچ گشت نیست که تصدق بر دنیا غایب است
 جهان داشته باشد بر آن بی آنکه تبدیل آید به نیاری دیگر و اگر فرض کنیم که نفس
 نذر کرده باشد مثل آنکه دنیا ری بر او واجب باشد که تصدق کند نذر کند که این واجب
 نذر کرده را در ضمن همان دنیا غایب بود و با نذر صحیح او بود همین معنی را که نذر
 بر آنکه خاصش بر ترک آن فی الجمله جهان دارد و آن ترک مطلق است باید باشد نذر
ترجمه کردید که مصنف بدو پروردگار شایسته برین چه فرموده او که بر او است نذر چنانچه معنی
 نیست تا تمام است که با سببش این باشد که معنی که قابل بر نذر در جهان متعلق نذر شده اند
 جهان آن ترک مطلق میخواهند در نذر نکرده فعلی نذر و قبل از نذر بر ترک مطلق
 جهان نذر و بگذر ترک لایزال جهان دارد پس متفق نذر که بر نذر ایشان و در او
 با این باشد که جهان نذر که در حقیقتش لغوی است در غیر متعلق است بر خصوصیت در جهان
 نذر که بر تصدیق تسلیم هیچ و معنی نیست بی ملاحظه آن ثابت است در نذر نذر که در حقیقتش
 متعلق نذر واقع شده پس نفس دارد و نذر الله اعلم **حدیث بیست و هشتم** و این حدیث است

بسند کی متصل است پیش بزرگ از محمد بن یعقوب کلینی از محمد بن یحیی از محمد بن
 و علی بن ابراهیم از پدر او ابراهیم از ابن محبوب که او را ایشان در صدر حدیث
 سیزدهم نکرده اند از محمد بن الحسن بن علی که گفت شنیدم از ابن ابی عمیر که با صحابه
 میگفت یعنی امیر المؤمنین علی علیه السلام و جلیق اصطخانی سفری را در راه خدا و اخرج
 احدیها من زاد و خمسة اربعة و اخرج الاخر ثلثة اربعة فربما عاير بسيل
 فذعوا اليه فلما عاير اكل الرجل معها حتى لم يبق فلما فرغوا اعلماها العاير
 بمائة درهم فخراب ما اكل من طعامها فقال صاحب الثلثة اربعة لعاصب
 اربعة تسهما تسعين يعني و بيتك و قال صاحب الخمسة لا بل ياخذ كل واحدنا
 من الدرهم على عدد ما اخرج من الزاد قال فأتيا امير المؤمنين عليه السلام في
 ذلك فلما سمع مقالتهما قال لهما اصطخانيان قضيكما رية فقال اقرضنا ما
 قال فاعطى صاحب الخمسة اربعة سبعة درهم واعطى صاحب الثلثة اربعة درهما
 واحد و قال لصاحب اربعة احدكم من زاد خمسة اربعة و اخرج الاخر ثلثة
 قال نعم قال امير كل معك ما ضيفها مثل ما اكلنا قال نعم امير اكل كل واحد منهما ثلثة
 اربعة غير ثلث قال نعم قال امير اكلت انت يا صاحب الثلثة اربعة غير ثلث و ا
 انت يا صاحب الخمسة ثلثة اربعة غير ثلث و اكل العيف ثلثة اربعة غير ثلث امير
 يعني ثلث يا صاحب الثلثة ثلث و عيف من زاد و بقي لك يا صاحب الخمسة و عيفا
 و ثلث اكلت ثلثة غير ثلث فاعطى كل واحد ثلث و عيف درهما و اعطى صاحب اربعة
 و ثلث سبعة درهم و اعطى صاحب الثلثة اربعة درهما صدق و لى الله يعني محمد بن

روزی امیرالمؤمنین علی علیه السلام میان او مردی که در سفری بهم برقی بود و چون از راه رسید
تذیبی بهم نمود و یکی از ایشان پنج قرص نان و دیگری سه قرص نان در میان آوردند
پس ایشان را که در آن روز شده ایشان را در بر سفره خود دعوت کردند و او اجابت
نمود و ایشان را نان خوردن مشغول شد تا چیزی از آن نماند باقی نماند آن مرد که کلاه
در عوج نانی که از ایشان خورده بود هشت درهم ایشان را و او پس بیعتی که صاحب سرفرا
نان بود بصاحب پنج قرص نان گفت که این را بر او بر او قسم بر آن که صاحب پنج قرص نان
نزدیک هر کدام بعد دانی که میان آورده ایم بر یکدیگر یعنی من پنج درهم بر او ام و تو سه درهم
بر او را و ای گوید که چون میان ایشان بر سر این تقسیم نراغ شد هر دو را خود خورند
پس حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام آوردند که میان ایشان بر استی حکم فرمایند پس حضرت
چون سخن هر دو را شنید ایشان گفت با هم صلح کنید که قضیه شما تا بایت نراغ نماند ایشان
را منی هیچ نشد و گفتند که امیرالمؤمنین حکم کنید میان ما بر استی که بفرمان ماضی نخواهم
شد را و ای گوید که حضرت امیر علیه السلام چون دیدند که میان ایشان سازگار نیست
در مقام تقسیم و آن هفت درهم بصاحب پنج قرص یکدیگر بصاحب سه قرص او چون
ایشان از آن تقسیم متوجع شدند خود ندانند ایشان که یکی از آنها یک قرص نان بر او
بود و دیگری سه قرص نان گفتند که هر یک از شما سه قرص نان خورده است الا ثقیلی گفتند
بی گفتند تو ای صاحب سه قرص نان از آنچه از تو شود بر آورده بودی گفت سرفرا
نان خورده الا ثقیلی تو ای صاحب پنج قرص سه قرص خورده الا ثقیلی و از میان شما هر
نان خورده الا ثقیلی نماند از برای تو ای صاحب سه قرص از آنچه از تو شود بر آورده

بودی گفت قرص نه از برای صاحب پنج قرص و قرص ثقیلی پس او را و شما در عوج آنچه
از نان شما خورده بود و از برای هر هفت قرصی یکدیگر پس بصاحب پنج قرص کرد و قرص ثقیلی
از نان او خورده است که جرات از دست نماند شد هفت درهم او را باشد و بسا
سه قرص نان که گفت قرصی از او خورده بود یکدیگر هم **مع این مالیکه** که اشغال این قضایای
غریب الحکم عجب که از امیرالمؤمنین علیه السلام واقع شده بسیار است و کتاب کلمی و کتاب
من لایحضره العقیده و کتاب تهذیب الاحکام از آن اشتمال کرده و بعضی حکایات
بزرگی درین باب تصیف نموده اند که نهایت بسط و از او من آن کتاب او فراموش
و دیده ام و تاریخ نهند و هفتاد و هجری **الله المبین حدیث بیست و نهم** روایت شده است
بسنندی که مشتمل است بر شیخ بزرگوار محمد بن یعقوب الجعفی از جمعی از اصحاب از احمد بن محمد
از عثمان بن عیسی از کسی که او را کرده از امام محمد باقر علیه السلام که
برجل موسی بن علی بن رسول الله علیه و آله و سلم فی التوبیخ لیس الی رسول الله
فجا رجل مصروفون التوبیخ لیس الی جنبه الموسی یقبض الموسی یتباه به من عت
تخدیده فقال له رسول الله صلی الله علیه و آله اذ حفت ان عسک من فقره شیخی
قال لا ما اذ حفت ان تغیبه من غنا شیخی قال لا ما اذ حفت ان یورث شیخی ما یبک
قال لا ما اذ حفت ان یما حلت علی ما صنعت فقال یا رسول الله ان لی قرنیاً بین کل کل
فیح و یصح لی کل حسن و قد جعلت له نصف مالی فقال رسول الله صلی الله علیه
و آله العسک اقبل قال لا فقال له الرجل و لم قال الخاف ان یدخلنی ما دخلت
شرح کلام لغت انجام در زمین او پیشتر **پیشتر** اول عا مده کلام امام علیه السلام که در

بالله ای پیشین رسول خدا می آمد که رخت پاکیزه پوشیده بود نزد حضرت نشست پس
سنگی که رخت او بر کمرش بود آمد و در پهلوی او قرار گرفت چون مردی را در آن ملاحظه
رخت خود را می کرد و بریزد آن خود گرفت که بر رخت او خود حضرت رخت از روی ملاحظه
با خطاب کرده فرمودند رسیدی که از فقره چیزی او این کراشه گفت که گفت بر تیرگی
که از فتنه و ثروت و چیزی با و جای که گوشت ترسیده ای رخت او بر کمرش بود گوشت ترسیده
که پس بر چیز ترسیده ای که خاطر او را آرزو کرد ای گفت یا رسول الله برستی که مرا نه ای
است که در نظر من هر چیزی از نیت صید و هر فانی با قبح بیناید و بدین میانید و من با نانی
قیامتی که با خواهی و از من مرزوه و نشتال و در اباد و او هم پس رسول خدا آن مرد و شک
گفته بود که یکی از زبان کسرا غلطی که از تو رسید تو می ده گفت که گفت که گفت هر قسم
که آنچه در نفس او آورده که با حمت اقدام به بین عمل شد و نفس من در آید **پیشین**
فیلسوفی رسول الله الی دین فقره یعنی است چنانچه در آید که در میان انصاف الی الله
بنابر آنچه بعضی محققین گفته اند بر آن بود استتعال یافته یا معنی فداست چنانکه درین مصدق
شعرا رب یکتوی **تفسیر** خلا مسبل الی التیابا فکد کوشا استعی الی من الی حق **تفسیر**
یعنی که راهی بجز آنی است که برست و آنم آورده آنرا هر آینه با و آن و نشت آینه هر است
زود من از تیراب نیکوی و شکواری و میانه بود که همان در معنی خود مستحق است متیقین معنی
توجه به مجلس یعنی مجلس منو جمالی رسول الله در آن التیابا در نیت و الی ذکر را یعنی
مصدق است با العمل است از در نیت و الی در آن معنی و نیت و حرکت خفیف الی حدیثی است
من تحت غلظید میسر فدی می تواند بود که راجع به سر باشد یعنی مومنان که در رخت خود را

ران خود آورده تا برت مسر لایق نشود ای تواند بود که راجع به سر باشد یعنی مومنان
خود را که وقت نشستن مسر بر سر راهنای او بر آید و هیچ کره تا بگویند نشود و من درین
تحت غلظید بر تقدیر آن معنی فی است یا من زیاد است چه معنی خود چنانچه ظاهر است
آن زمانه بر تقدیر ثانی از برای ابتدای غایت او در معنی خود مستحق و لیکن ظاهر است که
نه که راجع باشد به سر چنانچه مرشد است قول حضرت صلی الله علیه و آله الخلفان ابویح
نیاید چو اگر عرض ازین کلام ملاحظه شد سید است مرغاطب را و پند او بر آن کوفه مذکور
که جانشینش نازد و ظاهر است که اگر رخت مومنان بر سر راهنای مومنان آورده بود است که
ترسند که روزه است پس ملاحظه شد که مناسب باشد آن را خریبایرین لی کلایح
مرا در تیرین شیطان یعنی بر رستی که در استیلاست که انوار من میکند و در راه نظر
من خوب آینه ای تا اهل آوردم و دست و جیب ملامت فرمود و وقت در کوه بد در می آورد تا
از آن اجتناب کند و از اجزای مردم نام و این فعل شینی که از من در خدمت تو سرزد و آنچه
افروای او بود در آن جهت نصف مالی یعنی در مقابل آنچه از من با و صادر شد نصف
آن خود را با و او دم تا در آن خاطر او شود و نفس از هر جی باشد که دیگر این قسم علی
مرزنده مالی اخلاف آن بدیعلی ماصحلت یعنی ترس که آنچه از کبر او در و برزگی حسین
بر مردم و حق و استحقاق و سایر اطلاق نمید که از او اندم قول و الله اری است و در
بسیار آن معنی است و در نفس من در آمد من تر با بنا متصف شوم و الله الهادی علیه
الکلام **حدیث** معنی ام روایت شده است بسندی که متصل است به شیخ صدوق گفته
افلاس محمد بن باقر از محمد بن محمد بن محمد بن محمد بن محمد بن علی بن الحسین علیه السلام

برینویز که از او ایضا فریدین چیزی که گوئی در مقام فریدین آن در آمد است از او
چیزی بیشتری که تو از فریدین آن چیزی از شخص دیگر او است یعنی که است از سخن
کردن بسیار وقت مجامعت فرموده که گویی فرزند آن زادن است یعنی که او از تو
است میدن در طرف طلا و نقره و نهی که او است بر آن را از او بشیدن هر چه بود
و کج و آن زادن را هر چه میت و فرموده است که از رحمت فرموده و در او است و گفت
که او است حضرت عزت شراب را کسی که شده ابراهیم افروز و کسی که در وقت که کو بصد
شراب بچسبیده و کسی که مباشر شرب او می شود و ساقی و فرشته او را او کسی که از او فرمود
و میفرموده و کسی که بجای آن از عرف فرستاده و میباید برده از نذر او را او کسی که
او بر میداند او فرموده است که هر که مباشر شرب او میشود قبول می شود و تا زمان
روز اگر میزد و در شکم او چیزی از شراب باشد بر ضدای قالی لازم است که بخورد او
روز قیامت شربت خدا را که ایمتن و در زمان باشد آنچه از فرج زمان زایدی
آید و هیچ نمائند آن را در دهگهای و دهنی که چون اهل و دهن تشنه شوند آن را بجای آب
بیا شامند و که افروزه بسبب آن هیچ آنچه در گنهای ایشان است و پوستهای بدن ایشان
و نهی کرده است از زدن بر روی چهار پایان و نهی کرده از آنکه شخصی نخشی گوید که لا
او بگویند و حیوة فلان یعنی قسم بخورد بر نهی یا اثبات چیزی که بزند کسی تو قسم که بچشمت
و از سخن کردن در جمود و قوی که خلیف بخواندن قطعه شنوانی شده و نهی کرده است
از آنکه در در کار فرمایند و از آنکه مردی او چند است یعنی اول تو که مرد او را
داد و نهی کرده از آنکه بگزاید در رفتار خود بطریق ارباب بگزاید بر او در فرموده است

پنجه صوات الله علیه و الا که گویی که بدی در پیش آید که از باب شرح تجرید آن گفته باشد
یا استواری دست او را بر او اسطرش ضایعی از آن اجتناب نماید هر ام میگرداند
تعالی و الله سس اکثر و نوح را او ایمن سازد او را از فرج اگر که جارت از او فرود
اعمال با وقت انقطاع جاست و نماید میکند بر او آنچه در کتاب خود کرده و اولن حقا
مستقام و بد خستار یعنی از برای کسی که ترسد از خدای خود و قوی کند کان را در برابر او
و ایستاده باشد در برابر پروردگار خود تا که در خود را بر عرض رسد علی اختلاف القرون
و در بهشت آمده است بهشت عدل بهشت نعم کی را بسبب ایمان مستحق میشود
و یکی را بسبب قیام با عمل عطا کرده است یکم یکی را بسبب عمل عطا کرده و یکی را بسبب
اجتناب شایسته ترک معاصی یکی را در مقابل عمل او میدهند و دیگری را بجهنم تقصیر است
یکی را بجهت الله او روح او متورمید از نذر و دیگری را بسبب سایش جسم که جارتان
جهت روحانی و جهت جهانی باشد علی اختلاف التفسیر و کسی که بر کند چشمانی خود را در فرام
و از چیزی که درین او او را و اینست بر یکدیگر از خدای تعالی و ز قیامت چشمانی را
از آتش که اگر تو بکنند و از آن صرح نماید و نهی کرده است از عینت کردن فرموده است
صوات الله علیه که کسی که عینت کند مسلمان را هر آینه باطل میشود روز او و معنوی او
می شکند و در آن آیه هر صدمه که قیامت با وی آید زشت تر از تن مردی که بدیه که کامل
عصا است از آن نهایت آید او است به شسته و فرموده است صوات الله علیه و اگر کسی
است از چشمانی او از ترس خدای تعالی هر آینه بود باشد هر قطره که از آن گشت او
عامل شود قهری مرتضی در بهشت از دور او هر که چشم بچشمنده و گوشش بچشمنده

مثل آن نیده و نشیند و باشد و اورا یک هیچ بشری بی بان نبرد و صلوات الله علیها
که حقیر در این شهر اگر چه در چشم شما نور و کم نماید بسیار مایند زیرا اگر چه چشم بسیار
ناید و دیگر فرموده که کسیت که با استغفار و نیت میفرود با مراد یعنی هر کس که بعد از آن
آن نوبه و استغفار نماید نرید است هر صغیر که بر آن امر را نماند و قصد کرده
داشته باشند که **پنشن** هم حق لغت و کتب حق اینجا از برای اشیای غایت لطیف
مستوفی که بعضی الی این برای استغفار و سوی کردن بعد از آن است از قبل یعنی الی آمدن حق
چنانچه بعضی الی شیاع است یعنی الی تیز در میان عرب مشهور است بسیار استمال و نیت
چنانچه است که **تشریح** لیس العلماء من الفضول صاعقه حتی مجود و مالد به طیل
پت نیت بخشش دلیل و کسی که آن کن وقت ناهار است **تشریح** معنی کلام بر تقدیر
اول که حق یعنی الی باشد است که راه ساختن مساجد بر شما کرده است تا وقت که گویند
نار در آن بجای آورند بعد از آن که است آن زایل میشود بر تقدیر ثانی آنکه راه ساختن
مساجد کرده است که آنکه در وقت نماز کند در آن و هر دو معنی اگر چه نزدیک است اما یکی
تقریب میان ایشان است چنانچه بعد از ثانی ظهور میرسد **تشریح** که **تشریح** مراد صفت تفرقه مذکور
غالب است که بر تقدیر اول اگر کسی قصد کند آن در وقت نماز کند و مسجد را راه نماز
و در اثنای عبور نماز بجای آید و راه ساختن مذکور از نوبه و هر چه بود و بعضی غنی و پشیمان
از اشیای نماز و بعد از آن بر تقدیر اول تا نماز کند از راه فعل مذکور از نوبه و هر چه بود
بعضی غنی و چون نماز کند و در وجه بیاجبی که است باشد آنکه قصد آن کند بر تقدیر
بابت مخصوص عبور بعد از نماز است چنانچه اگر چه کرده اند و بعضی غنی و باید معان

و در ادای نماز ایستادگی نماند و در عبود اول سجده اگر قصد آن کند بر هر دو تقدیر
بابت مخصوص عبور بعد از نماز است چنانچه بعد از نوبه یعنی الی الله و صبح می و بعد از آن
و ختم العلیل کسیر با در اصل یعنی زمین هموار نکند که مکان بود و هر اشیای در
وقت تعالی بابت بنجامیر و در راه اینجا بابت انحطاط بر و منگ باشد فی سبوح است
تغافل شده است میان علماء و اگر که بعضی از قول رسوم بر آورده من که درین حدیث است
شده یعنی که در پیش اول مذکور شده از برای تحريم است و لالت بر عوام بودن آن از
باعتنی نیت است و معاف آن که است علی علی حال حرمت یا که است قول مذکور از
روی الحاکم نماید که از سرچ یا ترمی آن کند و با که در بعضی خلاف کرده است
در یک عوام است ظاهر بر نیت که کرده و نیز باشد و الله اعلم ان یکثر الکلام عند
الجماعه منی بنجامه اتفاق عاممول بر که است بر هیچ کس حرام بود و نیت کردن بسیار
در جماعت قابل نشود و نطق کمتر متذکر بود که بعضی عمل خوانده شود و بعضی چنین باشد
که حق کرده است بر هر مسلم آنکه سخن در وقت بسیار شود اعلم ان که از نماز منع شود
در این معنول و این که بر هر دو کرده بود و معاف است کلام جمعه معاف علی اسم اتفاق
الکلام عند القواد المنانین یعنی بر غیر کند در سخن کردن نوبه هم رسیدن حقایق که در
از عقل خستگان در راه است ایستاد بود که بعضی معلوم خوانده شود و بعضی چنین باشد که
کرد و از آن وقت مجامعت بسیار سخن کند و درین تقدیر ظاهر است که غیر فاعل بیج باشد
بر عمل که در تفرقه بیشتر است و که است کلام مخصوص شده بود و مؤید است کلام رسول
تعالی صلی الله علیه و آله وسلم که یا علی لا تحکم عند الجماع کثیرا و لیکن اعمت صوت کون

برعل و فرقه بیشتر که در نعلان بدخل الرجل فی سوم است شخص است ام از کورده
یا زن چنانچه در فرقه بیشتر از آنکه در نعلان سول الرجل و فرجه باد لشمس بزخامت که کورده
بودن نعل سوم و بول کردن بران بر انصاف من بر نزاره بیکو چنانچه بر و کورده است بران
بزرگ و است غلبه چنان غلبه یعنی بیشتر است بجان نفع تا نقد و او با یک نقد در اصل لغت یعنی
فشار و بر او این چنانچه در بیشتر اول مذکور شد بر بن و در میان است فیصله سالی بعلو
یعنی بعبادتی نقد مانده از مهر یعنی که از این است قال فی الصحاح صدهت ششمانا
ادسه غلبه بر او این چنانچه است که در کورده میگذرانند از نهایت مدتی که او در او است
در دن پوست بر بن یعنی که بیشتر ایشان در می آید و نعلان نعل الرجل فی مشبهه در او
بجز و سنگین بر او در نعل است چنانچه عادت میگردان از باب تجر است یعنی درین فرقه دور
نعلانی که پیش ازین است با تعلق حاصل بر کراست است زیرا که در هر وقت آنها در نعل
و کورده هر شده است سالی سخن کردن در وقت غلبه که در هر ام بودن آن نعل است لیکن
خاف مقام و بد چنان مراد اینچای اسم مکلف است مراد بان و از آن علم بر وقت کورده
تعالی ندیکان خود را آنچه و ایسار و تا از عهد حساب او آید یا مسدود میم است
یعنی قیام بر احوال ندیکان مراقبت ایشان یا در کلام درین تقدیر است که مقام بکلام
عند و بدیهی مقام کورده که از نعل و کورده ترس داشته باشد ذرفت عینا ذرفت یعنی
و ال نقد و در سکون یعنی سیدان اشک است قال فی الصحاح ذرفت لانه
یذرف ذرفا و ذرفا نای سال یقال ذرفت عینا اذا سال و معها
نمایش اول تفسیر کرده اند بعضی درخت میوه و از آن که این حدیث متضمن نعلی از اول

اول

کردن و نیز راست بر درختی که از نعلان و باشد که میوه بار آورده اگر در زمان
آمیزه باشد و بنا نهاده اند کلام خود را بر قاعده که در علم اصول مقرر شده که لغت
معنی مشتق مندر صدق مشتق از و در حقیقت شرط نیست این بیانست لغت نیست
زیرا که آنچه در اصول مقرر شده بر تقدیری که تمام باشد تقاضای نایه ازین
یکند که چنانچه اول کردن نیز درختی که با فعل میوه داشته باشد کورده است از درختی
که در وقت میوه دار بوده نیز کورده است اگر چه با فعل میوه نداشته باشد درختی که از نعل
او باشد که در زمان آمیزه میوه و اگر چه هر کورده نایه باشد بر اطلاق مشتق
بر هر می که بعد ازین صفت معنی مشتق مندر شده با تعلق مجاز است خلافت در
اطلاق مشتق بر آنچه در وقت مشتق مندر اتفاق داشته است بعد از آن ایضا
مذکور ذیل حقیقت یا مجاز **نمایش دوم** ظاهر است که مراد بالا به مندر نعلی از کلام
زیرا در هیچ کلام که حدیث متضمن است کلامی باشد که تعلق بران کجیب شرح فرود باشد
مثل اقرار کردن بر حقی که در نعل است که اگر اقرار بان کند ذرف او از حق مذکور بر
نشود یا ادای شهادت که هیچ از جانب مکمل شرح بان مکلف شده باشد و اشکال آن
پس برین تقدیر است که آن هیچ کلام و معنی بخوابد داشت زیرا که حدیث این کلام مذکور
مذرب است و معنی چنانچه اگر کجیب از نعل شرح ضرورت می شود باشد نایه و جایز نخواهد
بود هیچ کلامی تر من نشود بیشتر یا زود بود و بعضی مع کرده اند ضرورت را بعد از
عرفی که کجیب عرف عادت بان احتیاج باشد لیکن اگر ضرورت شرعی تقاضای آن کند
مثل رسیدن اول غایب از کسی که از سفر آمده باشد که اگر نرسد علم با اول آن شود بیشتر

و استغفار احوال چاره طلبی که از عیادت او آمده باشد و اشغال آن با این سخن
اگرچه در بعضی اشکال مذکور میشود و لیکن در جواز تکلیف برین کلمه و کثرت در نقل این موضع
باید تحقیق است و در صورتی که در آن گفت که بعضی علماء قایل شده اند بگوئیند که آن
زنان اینجی گاهی حرام است که شایسته و در افتاد آن بعضی حرامی بوده باشد و بعد
او حرام نیست چنانچه شیخ جمال الدین مظهر علی در کتاب مذکوره العیادت مذکور است
انقیاد کرده پس بنابرین حدیث معمول است بگوئیم که از آن قایل باشد که شایسته
شوقی بهم در افتاد آن بعضی حرامی بوده باشد تکلیف بر او در این کلمه کرده است و
چنین کلمه نیز کلمه گاهی که کجی عرف عیادت آن ایجاب باشد و حکمت که در بعضی
کتاب از وقت و کجی باشد چنانچه حدیث و در آن ذکر کرده اند استغفار علم سبعین مرتبه
بنابر آنچه در شرح حدیث نهم سبق ذکر یافت که از کثرت و بسبب است و عیادت
بجز او در کثرت و عدم آن دفعی باشد نه تیشین کلمه که مذکور شد چنانچه غیبت برین
تقدیر نیز قرار است **فایض ششم** که با مراد بعد از قبول نماز کجی که شراب خورد و پیشه
تا قبل از آنست که نمازهای در او در مدت مذکوره اشالی ترتیب نیست زیرا که نماز او در
مدت غزوی نباشد و او را بعد از آن تعصای نماید که در اگر اتفاق علان نماز او
برود تعصای آن لازم نیست این مویذ است که از کلام سید مرتضی مستفاد میشود که
قبول عیادت ارباب معایر غزوی بودن آن زیر که عیادت غزوی است که او اشالی
مستغفر بر است است حکمت بآن باشد یعنی چون حکمت آنرا او کرده اند او بری میشود
و از تعصای که از عیادت شایع بر آن آن متر شده و خاص می باید و عیادت قبول آن کلمه

آن نوبت ترتیب باشد و او اشالی وقت عیادت مذکور است نوبت نیز باشد و میان این
دو معنی تفاوت نیست بلکه در اینجا کلمه برده اند بیک معنی نیست و در دلیل **اول** بوجوب
کلام اشالی استقبل الله من المتقین یعنی نه اشالی قبول میکنند که عیادت بر غیر کارزار
و اگر غیر عیادت بر غیر کارزار این نیز غرض است **دوم** کلام او جمله عیادتی که حکایت میکند
از برادر ایسم و اسمعیل علم است که گفته در بتلقین متعین بارند این در معنی قبولی است
بار او که عیادت است که از این عیادت غیر غزوی معنی آمده **سوم** کلام اشالی
شاید بتلقین من احدھا و بتلقین من الاخر یعنی نه اشالی قبول کرده و قربانی کی ازین
که با پس قایل فرزندان آدم علیه السلام باشند و از دیگری قبول نمود با آنکه هر دو
بیک نام مورد بودند یعنی آورنده از جمله تحیف آن بر آمده **چهارم** که در نقلت که چون
آدم علی نبیا و علیا است نامور شده بگوئیم هر بطریق از فرزندان خود را بر پسر بطریق دیگر
و توأم با پس اگر ایضا نام داشت چند ان شخصی داشت قبایل او توأم قایل آن
نام داشت و در نهایت حسن بود بهیچان نام کرده قایل از آن کم ایضا گفت و او
سیکتر است با من در رسم بوده او من اولیست آدم علیه السلام گفت کم تعالی اشالی برین
صده برین و مراد برین اختیار غیبت قایل مستند است گفت تو با پس او دست میدار
لا جرم آنچه فرمودی تراست با و میدی آدم علیه السلام گفت اگر سخن را با و میدی هر یک را
قربانی کند با آنچه تو ایند قربانی هر که قبول کرد ایضا او را باشد پس کلمه است و او بود
فرزندی که غیبت دست میداشت بیار دو بر سر کوی شده و نیست که در کفر قربانی قبولی
ترکن ایضا نماید و قایل از ارج بوده است کلام صیفت و کم از ایضا و در جهان

نهاد با خود گفت این قربانی قبول شود و اگر نشود من زود فرود دستم درم تقبل من
احد هارم تقبل من الاخذ پس قربانی یکی از ایشان که باطل باشد در موضع قبول
در آمد بر بنویسد که کشتن سعید بن ابی ذر از آسمان فرود آمده که گفتند او را بگویند و از تو با
قاپل بخورد و کشتن از قربانی او در گذشت و بگردد آن اتفاق نمود و قاپل از کشتن
خشم مشتعل شد و او را زخمیده بیعت او را که ساخته تا که او را بگویند و بفرمانی او
یا فت آنچه یافت چنانچه در محل خود تفصیل مذکور است **چهارم** در پیش نبی صلی الله علیه و آله
که ان من الصلوة لما یقبل بصعدا و تلثمها و در بهادران منها لما نلت و ذی الطلق
یضرب بها وجه صاحبها یعنی بدست کسی که از خون غازی که در دست است قبول نشود و گفت آن
وقت آن در آن بدست کسی که از خون غازی که در دست است قبول نشود و میگوید چنانچه
باید کند در دم گوزیده میشود و آن روی صاحبش یعنی آن را بر روی صاحبش نیندازد
معمنی بآن قیام نموده چه طهارت که مراد بناز در حدیث مذکور نماز قبول نیست زیرا که نماز
غیر طهری در حقیقت نماز نیست **پنجم** اگر مردم همیشه در هر عصری و در هر شهری که عملی است
نی آورند بعد از فراغ از آن قبول از آنند ای در وقت میکنند و اگر قبول اجزا
یکساعتی میبود و عای مذکور میگویند بود که پیش از قیام بآن عمل زیرا که آنچه برود غیر طهری
عمل آید بر ما چنانچه نمیست میشود یعنی که قابل عدم فرق شده اند و قبول اجزا یک
معنی میدهد از ذلیل اول بر بنویسد جواب گفته اند که قوتی و بر بنویسد ای در هر مرتبه است **اول**
بری شدن از شرک چنانچه درین مرتبه استعمال یافتست و در تعالی و از هم حله **القولی**
در مشربین گفته اند که مراد بکلمه قوتی درین آیه کلمه طیبه **لا اله الا الله** است که گفتن آن از

فعلات که نجات می آید **و هم** اقتباس از معانی منیات **سپس** بر می آید و از آنچه
ایکس از انبیا و اولاد آید و بس باشد که در او متیقن در آید مذکور است صاحب مرتبه اول
باشند یعنی جمعی که خود را از شرک و کفر بری ساخته اند و هیچ سنگ نیست که جدا و غیر
ایشان بخیزد نیست بر اسلام با اتفاق در بخیزد بودن عبادت شرط است و عبادت
ارباب شرک و اتفاق بخیزد نیست ایستاده از اسلام تصافی عبادت برایشان است
نیست با اسطانت که اسلام بافت اسقاط اعمال قبل میشود و مقصود ببطلام
و همین ساقن تحتت با محبوب خود در معرض احتیاج و افتقار و در آوردن چنانچه
تفسیر آیه کریمه ربنا لا تأخذنا ان لینا و اخطائنا یعنی ای پروردگار ما را بگیر که گریه
فرمانش کنیم یا خطایی از ما بپوشاند باشد از او چیزی که با اسطانت خواست کردن
و آنچه که عدم مواظبت بر نیامان است که کرده ایم یکی از جهت ذلیل سیم بر بنویسد که
تقریب شده است در آیه مذکور از عدم ایضا عدم قول تعالی و لم یقبل من الاخذ
عدم ایضا است که معنی این چنین است که عمل یکی از ایشان بخیزد باشد و عمل دیگری غیر طهری
و ناسد گوید که با اسطانتی که در وقت یکی از واجبات شده و آن بود از ذلیل
چهارم اگر مراد بعدم قبول نماز در حدیث مذکور عدم ترتب صواب مطلق نیست بلکه مراد کم
شدن ثواب است که منوط است از ذلیل **پنجم** اگر بنا باشد که در عبادت کعبه
فراخ عمل با اسطانتی آن از مردم واقع میشود که با اسطانتی باقی ثواب عدم متیقن آن
باشد و درین جوابها چنانچه ملاحظه میسر است که اگر آن موجب طهارت است چنانچه از اول
چهارم مذکور شد معمول است عدم قبول نماز شرک با نماز چنانچه در نزد فرسیده میسر

علیه السلام که در تریب معلوم توای باشد **نهایت** باید دانست که نهی غیر صلوات الله علیه
 از غیبت یقین همون در تحریم است معناد آن جامع اعلام بود غیبت است در غیر صلوات
 که تجویز شده و حکم حضرت پیغمبر صلی الله علیه و آله باطل شدن روزه و وضو که تعیین است
 پس بر نهایت باطل است در کم شدن توای نهی چنانکه گویا باطل شده است ازین
 قبل است حدیثی که روایت کرده آنرا شیخ ابو جعفر طوسی در کتاب در کتب تهذیب اخبار
 از امام جعفر صادق علیه السلام که رسول الله صلی الله علیه و آله وسلم امره ان یحارب
 لها و یحیها فمذبحا رسول الله صلعم یطعم فقال لها کلی فقال انی صائمة فقال
 کیف یکلون صائمة وقد سجدت لسان الصوم لیس من الطعام والشراب یعنی
 شسته رسول خدا صلی الله علیه و آله که زنی در شام میخورد که میفرمود که در روزه
 بود و آن روز و بار بود پس پیغمبر صلوات الله علیه و آله فرمودند که طعامی ما فرمایند
 چون ما فرساخته خطایان زن کرد که این طعام بخورد آن زن گفت من روزه دارم حضرت
 فرمود چون میخوردند بود که روزه داشته باشی و حال آنکه در شام و او میخوردند در آن
 که روزه بین باز داشتن نفس از خوردن طعام و شراب نیست گویا از آنکه کسی که روزه
 میدارد میباید اینها را نخورد باشد و باید دانست که غیبت را بعضی بر پیغمبر تعریف
 کرده اند که آنها را ساقین فرستادند غیبت آن زمین یکی که در کمالات زمین
 باشد بر امری که در او حاصل باشد و نسبت آن با او کرده و طبع او باشد در عرف عادت
 نسبت از آنکه در او باقی غیبت است و او را گمانند که در طریق حق باشد و او را
 اشارت و ایضا گویا او را سوخته و او را بعرض و قید آن زمین بواسطه آنست که

الذی

است غیر زمین پروان و پروان عزیز است با اتفاق مثل گویند یکی از مردم غایت
 از مردم خان چکر که در دستش محصور باشد خان میباید او را از کسی که در کمالات
 معین است آن غیر معین است از حاجتی که در ایشان محصور باشد مثل آنکه گویند یکی از
 قاضیان شهر فاس است و قاضی که معلوم باشد که چند قاضی درین شهر است چنانچه
 که آن نیز غیبت است اگر چه هیچ یک از آنها متوفی نشده اند و بقید امری که در او حاصل
 بواسطه آنست که بهتان و افترا از تعریف غیبت پروان و وزیر او آن نیز اگر چه حرام است
 از غیبت نیست فایده و توفیر دیگر که نسبت بآن کرده و طبع او باشد در عرف عادت است
 از آنکه متوفی غیبت انداخته است میباید دانست که غیبت را در دو موضع جایز است
اول حکمی که نزد حاکم شرع گویا باید داد که از ظلم عملی منع شده است مثل آنکه
 کسی شراب خورد باشد و حاکم حواجر بر او اقامت نماید و از کسی که ایلیه یا فونی
 کرده باشد بر خلاف حق و وراثت مقبول نزد حاکم شرع از کسی که بر آن مطلق باشد گواهی
 طلبد قصاص آن با او اندک درین دو حال نسبت فضل مذکور با وجایز است بجز
دوم جاهلی که او را نمیگویند باید که جمیع اعیان و اموال ساخته که از جمله آن بر آید
 یا نقد این باشد که غیبت او با تقصیر از فعلی بود یا استهتیم گاهی که گویا بر او ظلم
 کرده باشد حکایت نماید تا حق ظلم مذکور از او بشود **چهارم** گاهی که کسی با او مشوره کند که
 فدائی نبوی استم شوم یا معلوم نماید و آنچه مانند آن شده درین حال گاه ساقین مستتر
 بر صحت و نیر که از او دید باشد بجز آن شده **پنجم** حج گواه و نسبت آن در غیر صلوات
 حضور حاکم شرع و امر مذکور بر مدعی علیه و مکمل او با اتفاق با نیت است همچنین مرجع و قیاس

که خواهد بود

راوی حدیث که علامه تجوید کرده اند **ششم** تفسیر بعضی حدیث از منزهان یعنی مثل گویند
فان عالم افضل از فان عالم است یا فانی بهتر از فانی می نویسد و امثال آن که بعضی
اهانت و خفت او نباشد **هفتم** غیبت کسی که مطلق بر حق باشد یعنی بعد از حق دیگر
و از نسبت آن استخفاف نباشد باشد بنا بر یک قول **ششم** ما که در آن که بعضی
برای اکتساب بوشش شهور شده باشد چنانچه او را با آن شناسند مثل فان جور یا فان
کنت امثال آن که بعضی قصه اختار و خفت او نباشد **نهم** یا در آن که بعضی
یعنی که بر آن مطلع باشند بشرطی که کسی بر آن مطلع نباشد می شنیدند باشد بنا بر قولی **دهم**
چند بر خطای کسی که در مسوالات سایل علمی که حکم بر آن کرده باشد و در کتب او در
که در مثل آن قصه آنکه دیگری در آن سلسله کتب آن نباشد بعضی است یافته و کسی آن
بزرگ است نه **یازدهم** از کلام حضرت مولانا عید و اگر در آن حدیث که
لا یضامح الاحزاب فم یضوه و کنا میوه که کسی که بر آن مصر باشد کبر و میوه و مثل آنکه
اگر در وی چنانچه بر پیشیده و بر آن لغز فیه بر آید پوشیدن مذکور و اگر در اصل آن
شماره از کبر و خواهر بود و مشهور میان عالم است که نفس امر بر میوه کبر است نه آنکه میوه
بهر او کبر و میوه پس که ایشان این حدیث را اگر کتب ظاهر و کلمات معنی بر حقان مقصود
ایشان دارد بر معنی خلاف ظاهر حمل نمایند که در خوانندگت معنی حدیث است که بر اصل
میوه با امر با بعضی مرتب نیست بلکه بر نفس امر مرتب است گناید آنکه عینی که بر میوه
ترتیب است در جنب عینی که بر امر مرتب می باید قدر محسوس ندارد و نیز در بیعت و امر
در اصل خود از امر است که معنی شده و بسبب است و از نتیجه است که هر از امر و میوه

لا یضامح الاحزاب

که موهب است از برای آنکه در آن ریندند یا آنرا در مکنند بعد از آن لطف است است
بر نبات در زمین مکنند یا آنکه بعد از مدور آن در مقام استغفار از آن در آید
چنانچه که با او را بر گناید بر نبات بر آن بسته اند این بر تسمیه موهب است از کلام معنی
مفسرین نیز تفسیر آنکه میوه را علی ملاحظه او هم معلوم یعنی از کلام تفسیر آن
امر را گناید را بر فعلی و حکمی گفته اند امر را فعلی است که بر فعل و احد از معانی او در
بی آنکه تو به در میان آید یا آنکه در مقام گفتار و بسیاری از معنی صغیر در آید بی تو به کبر
صغیر و احد را کبر معلوم نیارند و امر را حکمی گفته اند بر عاده صغیر داشته باشد بعد از
فراق از آن آنکه کبر میوه معلوم آید و بعد از آن بجا طرز سه که تو به از آن با کبر
و عزم بر عاده آن نیز نباشد ظاهر است که او را بر امر بر آن گویند از شتی ترجمه کلام
و معنی فاعله که مخصوص امر را حکمی بر عاده آن میوه بعد از فراق از آن که در کلام او
شده و مشهور است که اگر عزم باشد بعد از فراق از آن بر میوه دیگر فراق میوه هر
بر میوه از او معلوم نباشد و ظاهر از آن است که آن نیز امر بر میوه است
و تعقیب بعد از فراق از آن که در کلام و اوقات بجا هر تاقمانی آن میکنند که کسی طول
سالم عزم پوشیدن با نه بر شتم باشد شتاب و اسطر عدم قدرت بر آن معلوم نباشد
او را امر گویند و این حکم نیز محل نظرات **یازدهم** و تحقیق صد کبار و معنی کبر و
اگر بر عا اختلاف بسیار است معنی ایش آن گفته اند کبر هر گنا هست که خدای تعالی
در قرآن مجید عقاب بر آنرا داده و کرده است یعنی گفته اند هر گنا هست که شریع از
برای آن حدیثی قرار داده است یا تعریج بوعید در آن کرده و ظاهر بر آن فاعله که هر

که تمام بر این در از بی یکی بی بر ایی معلوم در امور دینی که در حق بکیر این قول اختیار کرده
که هر کس است که در مشرق میل تعلق معلوم شده باشد و بر حق این قول اگر هر کس بی که از قول
و حدیث و حدیث عقاب شده بر حق این شده باشد و از این سخن و لغت گرفته است از سوره
فنا تا این آیت بخواند ان یحییوا کیا و ما نموتون عنه لکذبتکم مستانم ان یحییوا من یحییون
منی از این است که هر کس است که بر حق میگوید که از این سخن که هر کس که در حق
شکر کند که در حق آن مخالفت از آن بی عمل می آید و آنکه اطلاق میفرماید و کبر بر آن میگذرد
و مضاف با فوق و تحت است یعنی کما فی حق این بر آن ترتیب پیش از عقاب که در کبر است
نسبت بر آن کبر است و نسبت بر عقاب او کمتر است از آن صغیر و مشا بر نسبت بر
صغیر است و نسبت بجمله و هر کس که در شیخ ابو علی برسی از کتاب علی ایان بعد از آن
تعلق این قول کرده است کلامی ایراد کرده و نسبت این قول مذکور است مضاف است رضوان
علیم نیز اگر این گفته اند که این هر کس که از نه نهایش اگر بعضی بر بعضی اگر صغیر
در میان گناهان نیست و ایضا بعضی صغیر میگوید قیاس کما است که از آن نزد گناه
و استحقاق عقاب بعضی آن بیشتر هم میرسد انتهى ترجمه کلام و بعضی گفته اند که گناهان
بکبر و هفت اند شرک مجذبا و قتل نفس مغرور و قذف محصنه و خوردن لایم و زنا
و کفر یحیی از بک کفار و حقوق و الدین ترجمه کبر بیان این احوال آنکه بعضی علماء بر آن
رفق اند که گناهان کبر و کآیت مذکور متعین است نهمه اند و هفت گناه اول شرک
بجز یعنی شرک که حق مجذبا و پرستش و عبادت او را یکسانی بجهت آنستند و در حق
ان الله لا یفضان لشرک به یعنی پرستی که حضرت عزت فی آرزو گناهی را که متعین

شکر

شکر باشد که در حق شکر با الله صدحدم علیه الجنة و ما ویه النار یعنی هر کس که
آورد بجای عالی و پرستش و عبادت او شکر کرد و در او را یکسانی بجهت آنستند و تحقیق کلام
میشود و در و بیشتر مقام او همیشه در روز خواجه بود و توم مرتب قتل گشتن بی گناه
از باب شرح اوست حضرت آن با صلوات شده و من قتل مؤمن استمد بخلاف و جهنم
سألدا فیها یعنی هر کس که بکشد از وی قصد و عمد نمودنی اگر عالم باشد ایمان دارد و آنکه
کشتن او مرام است با او استشنایان علی و فرخ است که با او دیدن آن مقام کند ترف
محضات یعنی بر آن نسبت و این آن شوهر اراد الله الذین یؤمنون بالمحصات العاقلات
المحصات لغوا فی الدنیا و الآخرة و لهم عذاب الیم یعنی آنانی که نسبت زنا میدهند
بزنان شوهره او که بنور عقل و ایمان زمین باشند تکرار کرده شده اند و در مومن
سخط و عقاب آبی در آورده در دنیا و در آخرت مرایش ترا خواهد بود عذاب بزرگ است
شده و در حدیث وارد است که من در محضات محصنه احبط الله علیه يوم القیامه
الفصل بین بدیده و من خلیفه نبوت تم و یحیی به الی النار یعنی هر کس که تا و ششتم
کوزن داشته باشد از فی را که شوهر داشته باشد مرتب بقول نه نه ای عالی عمل او را
هر که مسو سازد و بر او در بدین تراز داشته که از بدین پیش او آید و گوشت بدین در
بیز آید و باشد بعد از آن زمان آید که او را بدین بر بدین میرم ترف در آن تیم
بغیر حق که ان الذین یاکفون اموال الیائی طلالا انما یاکفون فی بطونهم ناد و سیصلو
میرم برستی که آن که بخورد مال میم را و انقطع میرم از آن از روی ستم و پند او
و غیر این نیست که بخورد در شکمهای خود آتش را در او باشد که در کفر شسته باشد

او تخریج الخیة فقد باه بغضب من الله وبقس المصیر یعنی آنی که ایمان آورده اند
و کرده اند به پیغمبر خدا چون بریندیش ترا که از آنجا شده و بهم برسد برای
جنگ کرده اند ایشان پشتمار یعنی بریت کند و کمزیر بر کس کرده اند پشت خود را در
آرزو و کمزیر و کواکب گردیدن او بقصد آن شد که دشمن را بگنج یار ساخته باز بگنج
او بر کرده و با نیا به بگوید که وی از مسلمانان نماند و او شود تحقیق که با زکره و بخشم بر کس که از
خدا ای قالی باز گشت او در رخ خواهد بود به باغی باز گشت و در رخ **و مهم** عاقبت
بر پرده و با در و عیان ایشان در زمین از بر اکتفای قالی پرده و در را عیاری
خواهد است آنچه که فرموده بر او بالذقی و لم یجلی جبار استقامت فرموده و لا هقل
لحسان یعنی بر روی پرده و در کله خشت آیز کوی از ایشان جنگ میا و محبت قرآن
که آن شمره بگفت برایشان مزن که خوشنوی قی قالی ندو بخوشنوی ایشان باز گشت
و در حدیث آمده است که طلع العاق عاشاء فطن بدخل الجنة یعنی هر کس که قالی
و ما در شود که هر کس که قالی خواهد بود بر کز روی شست خواهد بود و درین باب که کالی
بگرد و نخرند درین جهت که که اتمات معامی نه آیات قرآنی بر دم ایشان نطق است
حدیثی از پیغمبر صوات الله علیه و الریزه است شده است آن آیت که الکابریات
اعظمین الا شریک بالله و قتل النفس الزانیة و اکل مال الیتیم و قذف المحصنة
و حقوق الوالدین و الاقارب من الریح فمن معی الله سبحانه و هو بری منه
کام معی فی محمود حبه مسارحینا من ذهب یعنی کالیان که بر هفت اند بر تری
ند که رشد پس هر کس در موقف قالی آبی در آید و ازین هفت کالی پاک باشد بر آید

مقام خواهد داشت در وسط بهشتی که در و از نه دانی و طایلی مر باشد و بعضی سینه
کنند و دیگر اینها از کالی بر شمرده اند که با کز در اصل بطریق اجمال مذکور است تفصیل ذکر
می نماید **اول** لوط که جارت از خاتمات پسران مرد است که آن کنایست بزرگ
بر خطایست عظیم خیاچه در حدیث روایت شده است از پیغمبر صوات الله علیه و اگر کالی
عمل قوم لوط ما عملوا کمسلا لارضالی و تقاضی بلغت دموعها الی السماء بکت التی
حتی بلغت دموعها العرش فادعی الله عز و جعل ان امطری علیهم الجحار و اوحی
الارض ان اغنی بهم یعنی چون قوم لوط پیغمبر علی اسم جعل او رنده آنچه معلوم اند
بگریست زمین از عظمت آن کالی بسوی پرده و کالی خود چیده آن کالی او با کالی
و بگریست آسمان چیده آن کالی او بر شستن سید پس می حق قالی رسید با کالیان
ایشان سنگی باره می فرستاد زمین کالی را بخود در کشت ایشان فرموده می
نمودند تا رسید ایشان آنچه رسید و نقلت که قبل از قوم لوط این عمل را کس نمی آید
بود که ما سبتکم معامن احد من العالمین و در حدیث آمده است از ابراهیم
علیه السلام قال رسول الله صلی الله علیه و آله ان الله تعالی حین امر ان یسب الادی
و ذوجه و ابلیس و لا ذوجه له و هیله الیه و لا ذوجه لها و کان اول من یسب
لفسه ابلیس کفایت ذریته من فسه و کذبت الحیه یعنی بر رستی کس قالی و قالی که
فرمود آدم و نوح او بر زمین فرود آمد و ابلیس فرود آمد و زن او خود داشت و ما
آیمت او با او نبود پس اول کسی که اقدام بود اطمو و ابلیس و با نفس خود فرود آید
در دو فرود آمد و همین مرد و از آنجا محمد باقر علیه السلام روایت که کالیان قوم لوط **نقل**

تروم خلفهم الله فظلمهم ايليس الطيب الشديد وكان من فضلهم وخيرهم انهم اذا
خرجوا الى العمل خرجوا باجمعهم وبقى لنا خلفهم فاي ايليس عبادتهم وكانوا
اذا رجوا اخذت ايليس ما كانوا يعملون فقال بعضهم لبعض نرصد هذا الذي
نحرب متاعنا فرصد وفاد هو ايليس كاحسن ما يكون من الغلان فقالوا
الذي نحرب متاعنا فقال ثم بعد مئة فاحذروه واجتمع اراهم ان يفتلوه
فتبعوه عند رجل فلما كان الليل صباح فقال الرجل ما لك فقال كان ابي موسى
على بطنه فقال الرجل ثم على بطنى قال فلم يزل بذلك الرجل حتى علمه ان يعقل
فلازل عليه ايليس فا اثنى عليه هو ثم اقل فقصر منهم فاصبح الرجل يحرم
بما فعل الغلام ويحجم منه شي لا يعرفونه فوصفوا اسديهم فيه حتى اتى الرجال بعضهم
بعضا ثم جعلوا يرصدون ما الطريق يفعلون بهم حتى ترك بدتهم الناس
تركوا انشاءهم فاجلوا على الغلان فلما راي ايليس لعنه الله وقد احكم امره في الرجل
وارى الى النساء فيمرقنه امره ثم قال ان رجالاكن يفعلون بعضهم فاعلم ان من يما
يسكن فاعلم وعلى ذلك يعلم لوط عليه السلام ويوصيه فلم يبلوا منه ولم يطعوا
حتى استغثت الرجال بالرجال والنساء بالنساء فلما كلف عليهم لمحبه بعث الله عز وجل
جبرئيل وميكائيل واسراييل عليهم السلام في ذي طمران عليهم قبته فزاد بلوط
وهو حمرث فقال ان تريدون فما رايت احمل شكم قط قالوا ارسلنا سيدهنا
الى هذا البلدة قالوا لم يبلغ سيدهم ما يفعل اهل هذه المدينة انهم ياخذون
الرجال يفعلون بهم حتى يخرج الدم فقالوا امر سيدهنا ان نمر وسلطها قال

فلما ايلكم حاجته قالوا راسي قال تصبروا واما نحن حتى ياتي اختلاط الغلام ما
نفسا بعث ابنته فقال حين لم يخبروا بها وبعث ابيها يفتلون بها من البر
وقال ان ذهبت الى بيت ابي المطرف الوادي فقال لوط عليه السلام لساعة يذ
بالعيان الوادي قالوا قوموا حتى نمنى جعل لوط يمشي في الاصل المايط وجعل يمشي
ويكاسيل واسراييل يمشون وسلط العرية فقال يا بني ههنا فقالوا امرنا ان نمر
في وسلطها وكان لوط يستقيم الغلام ومر ايليس واخذ من محبة امرأة صبا طر
في البر فصاح اهل المدينة كلام على باب لوط فلما نظر الى الغلمان في منزل
لوط وحلت في علنا قال هولاء مني فلا تصفحون قالوا لعله اخذت ولقد
ايتين قال فادخلهم الحجر وقال لوط ان بي بك قوه اهل بيت يبعثون منكم قال
فقد افعلوا كسر وباب لوط وطرحوا لوط فقال له جبرئيل عليه السلام انما رسل
ربك ان يصلوا اليك واخذك من بينهما وضرب بها وجرحهم وقال لنا
الوجه هي اهل المدينة فقال لهم لوط ما رسل ربى يا امرتهم فيهم قالوا امرنا
ان تاخذهم بالبحر قال على ايلكم حاجته قالوا ما حاجتك قال ياخذهم الساعة
قالوا يا لوط ان موعدهم الصبح ليس الصبح يقرب لم تر يدان وحده واخذت
بناتك وامسفن وبع امراتك منى قوم لوط بيخبره ليه سلم فاقترن قوما بوجدهم
قالوا فزروه بوايت زايير لليب كره لوسى فوالله انى زواوند ان نزه وبي شت
وعدتكم وانتم فصل ايش ان ان بود كيون على يرون في آهدهم بيكارى آهدهم
فودر ايش ميكره ندهم ورتان ورتب ميودر ايش شيطان ريسنده آراو فودر ايش

ایش از آنکه چنان بود که چون پیشکش از زمین ساخته و در آنجا نهادند و در آنجا
 و ابروی یافته و بند کشیدند که آن عمل از آنجا برشته و برین نام گفته که میاید که کین کیم
 آبر چشم که متاع ما را که فریب بکنند چون کین کرده اند و بدست ایشان بصورت پستی آمد
 در کمال سستی قبول بود گفته و این کین متاع ما همیشه فریب بکنی گفت بی که کز آن کار
 کردم و میگویم پس همه اتفاق کرده اند بر آن قرار داده که او را بکشند و او را یکی از
 مردان خود سپردند که مصلحت او را نگاه کند تا بکشند و آن شب است و او را فریاد و ناله
 برآورد و آنرا در سببان پرسید گفت هر شب که با پدر خود میخوابیدم پدر من مرا بر سر
 سینه خود میخوابانید آن مرد از سادگی که داشت گفته با بر روی سینه من خوابید چون آنچنان
 کرد پدر خود را بر دانه لید با او را میخوانی کار بگردان اگر او را بران داشت که او را
 بکشد پس دل کسی که نفی این عمل کرده ایست علیه الله بوده آن مرد نیز این عمل را بیکبار
 آموخته از او تعجب نکرده و او را ایش از آن عمل شیخ و شمس افتاده است
 عمل نهاد و مردان ایش از آن صبح می شد و در سر راهها کین میکردند و هر کس
 بدست ایش از آن افتاد گرفت این عمل او میکردند تا مردم ترک شهر ایش از آن شوند
 و ایش از آن ترک زمان گفته بسیار شتر پس از آن مشغول شدند تا خود را بصورت زنی برآید
 متوجه زمان شد گفت مردان شما بعضی با بعضی این عمل مشغول شده شما نیز در مقابل ایش از
 خود را کار می مشغول ساخته تا قانی آن کینه و ایش از آن بر روی طبعی زودان ترغیب نمود
 ایش از آن نیز بان کار مشغول شدند پس لوط علیه السلام چون آنحال از قوم ملاحظه نمود و در
 بیعت ایش از آن در آمد و وصیت بر ترک آن عمل می نمود ایش از آن قبول نکردند و سرانجام

چون سلطان کردار ایش از آن
 بدان عیب آموخته بود

آن فرود نمی آورده تا آنکه چنان شد که مردان ایش از آن از آن مستغنی شدند و
 بر زمان از مردان ایش از آن کشته پس مناسی تعالی مرسل و یحیی بن اسرافیل او بصورت پسر
 صاحب جمال فرستاد و در لباسهای بکوه ایش از آن عملی که او را علم بر ذات شتول بود
 که نشسته لوط علیه السلام ایش از آن گفت او را و بجا آورد که من بزیمانی تمام کرد کسی ندیدم
 گفته را و او نیز پیش از یک این شهر لوط فرستاد و گفت که بخواه شما شنیده کرده
 این شهر و در چه کارند بدوستی کرده بی که بر ایش از آن وارد شده و گفته با او جا نترست
 میکند تا اگر خود از ایش از آن می شود ایش از آن گفته تا این فرموده است که ایش از آن
 این شهر که ندیدم لوط علیه السلام گفت پس مرا ایش از آنی است گفته حاجت تو چه حاجت
 گفت حاجت من آنست که اینجا بگریزم تا شب شود و عالم تاریک کرد و پس ایش از آن
 او نشسته و او را فرود آورد و فرستاد که بر ایش از آن پناه نماند آب حاضر سازد و جایی
 بیا که خود را به آن پر کشند تا از سر آمدن که در آنجا در آن ترنج از دست باران برود غار
 بر کرد و لوط با او گفت همین ساعت رود غار طیفان نموده این پسر را آب و او را
 با ایش از آن گفت بریزید که با شما بشهر و چون بشهر آمدند لوط و پناه و او را بر راه رفت
 و ایش از آن در او میخامدند لوط گفت ای پسر این من اینجا را رویه که من میروم
 گفته و او را فرموده که از میان شهر که ز کیم و تا خلف مکم او نیتانم کرده و لوط را یکی
 شب را غیبت دانسته که کسی ایش از آن را نخواهد دید ایش از آنجا خود آورد و پس شتول
 جیل را بختی طغی را از کنگر آورد و در کنگر بجا می ماند است شورش از مردم افتاده و هجوم
 در خانه لوط آوردند و فریاد آغاز نمودند چون بجان لوط در آمد آن پسر از آنجا

ویدند زبان تشنگ بر او کشودند که تو نیز بعلی آمدی آنچه از ان شیخ میگوید این
قیام نمودی و او گفت ای قوم اینها همانان شدند زیرا که مرا ایضت کنید و بر امون
ایشان مکرید که گفتند از سر ایشان میکنند و در غزایشان با کزانه و خودی لغزش
کن راوی گوید که او طایفه از او غلج و در آن وقت پیر می شد که در اهل بیت بود
که قوت آن میداشتند که ایشان را از من می کشند راوی گوید ایشان در خانه طوطا
مرا نعمت مینمودند و حکایت میکردند که اگر در خانه او نشسته بودی بکنار بی میخ
پسین برین علی السلام در مقام اظهار حال خود در آمده گفت ای طوطا خود بخاطر آمده
که ما رسولان پروردگار تویم که بواسطه دفع ایشان آمدیم و این را بر تو هستی
بیت در حالت خاک بر گرفت بر وی بیای ایشان بخت و گفت شامت الوجوه در
بیعت اهل آن شهر کردند طوطا علی السلام است که ایشان بجاری آمد و انداختند
رسولان پروردگار من از جانب خدا بچه کار نامور شد و انداختند مورم بر آنکس
بجزای خود رسیده و او گفت پس مرا ایضا حاجت است گفتند پر حاجت داری گفت حاجت من
که در ساعت بزود عمل کند و ایشان را بیک ساعت مملت میدهد گفتند ای طوطا
امروز که صباح است بصلح نزدیک است از برای هلاک همی که میخواهی هلاک ایشان را پس
دست خزان خود گرفت بکناری و در آن دور ایستاد که او نیز بواسطه کفر خود مرتب
خوابت ایجا بود و ترجمه حدیث مذکور در کلام محمد وارد است که ما می من الطایفه
بیبید یعنی از خلفا ان است و آیه محمد صلی الله علیه و آله بعدیت که مرتب علی قوم طوطا شد
از آنکه کسی که مرتب آن میشود از اهل ظلم و طغیان خواهد بود پیغمبر صلوات الله علیه

انما

فرموده است من کان مولها و بطی الرجال ما یتحی بدعو الی نفسه یعنی کسی که مرتب
باشد در مباشرت مردان فرموده از اجابت خود نخواهد که او همان عمل کجایی آورند
و نیز از پیغمبر صلی الله علیه و آله روایت شده است که من نکل امرأه فی دبرها و رجلا و رجلا
خسته الله یوم القیامة ان من الجیفه یتادی به الناس حتی یدخل الجحیم و لا
یقبل الله منه حظا و لا عذرا و لا حمله و یدخل فی تابوت سدود مبتا
من حدید و یضرب عن التابوت بصفاح حتی یقتطی فی تلك المسامیر علی
وضع عرق من عروقه علی اربعة الف با و اربعه الف و اربعه الف النار عذرا
یعنی هر کس مباشرت نماید از راه دیگر یا پیری یا مردی خسته کند حق تعالی او را در زینت
بجایی که بدوی تر باشد بدن او از مردی چنانچه او آزار باشد اهل مشرکان آن
تا و اهل آن مشرک قبول کند حق تعالی از معرفت اهل راه خود راه خدای تعالی و بعد
که در حکام بر او برود عمل او را از مرتبه قبول یافتن چشیده باشد باز او در
او را در تابی که از ایسار آبی نشین در هم آورده باشد و بر روی او زود شوی
باشد صفیاح آن تابوت اندام باشد و نیز ریز شود و در آن مسامیر کبی از کما
بدن او بر بدن چهار صد کس بگذارد که همه هلاک شوند و خدا بسیار سخت ترین خدا
و در نسخ باشد و از امیر المؤمنین علی السلام روایت که اللواتی ما دون الدبر و ما الا
فصلو الکفر یعنی لواتی که در حدیث از برای عقاب آن وارد است و بعد با زیر موضع عقاب
و او علی موضع مخصوص کفر محض است اما ذبا الله و ایام معاشره المسلمین من ذللت
و هم ربانی سوز زور درون الدین یا کلون الربا یقومون الکما یقوم اللذی یجلبه الشیطان

یعنی آنکه سوز و زخمی از بر خیزد از بر باقی که در میان خود میخورد کسی در وقت باشد و با
زخم و سبب این بود که چون سخن آن آدمی نماید و بدن خود را بیدان و زمانه عقل او
می شود و خط و باغ بهم می رسد پس کلام الهی بر طبق ذم ایشان نازل است حاصل کلام است
که نور نه گمان سوز و زخمی است بشکل یوانها و جان من مشوره اینست و اول وقت
ایش ز این علامت خوانند شناخت در معنی بیان ایت که است از غیر حلال است
عید و اگر که لما اسرع الی التما و جلا بطلت هم کالیوت فیها الحیات تری من
خارج من هم ضلت یا جبریل من هنلا فقال هنلا اکلت الیای یعنی کسی که با
می بردند که این دیدم که شکلهای ایشان در بزرگی غنای بود و در آن داران باقی کرد
بودند که از پر و آن غنای دید و همیشه کفتم ای جبریل اینها کیانند و بچه گانه مستوحش
عقوبت شده اند جبریل گفت اینها منی اند که در دنیا سوز و زخمی اند و گنای از خود
گرفتند است از بالای زخمی و است که با بر و قسم است ربای دیر و شری ربای
در عرض ربای دیر و شری است که جنس اینها شده بهمان منی که بعد از آن می خردند
از آن بگریزند و ربای در قرص آنکه نقدی یا جبری عرض اند و بعد معین با زانی آن نیست
پزنی یا در نقد یا جنس که بگریزند و ربای دیر و شری با تقاضای حرام است که جبری
که معنی دیر و شری آن وزن و کیل نباشد یعنی وزن و کیل در فی آید باشد مثل تخم
مرغ و اگر که آن اشغال آن که در آنها نزد بعضی جایز است مثل آنکه در تخم مرغ را بگریزند
که بعد از یکبار و از زخمی بگریزند و ربای در قرص مطلقا حرام است **سیم** هر چه
دلت علی المن اشتد له ساله فی الاخر من خلاقی یعنی تحقیق کرده است اندیشه و در هر

بگریزد یا می خورد و خورد او بکار برده نیست او را بهره در آخرت از یکوی **چهارم** غیبت کردن
ذکر است و لایقت بعضی بعضا ایجا حد کم ان یا کلم اخیه فکله هتوه یعنی با یکدیگر
گفتند بعضی از شما ای است محمد صلی الله علیه و آله بعضی یاد است و از یکی از شما که میخورد و با شده گوش
بر آوردن و من خود را در حالی که مرده شده باشد یعنی میخورد که مرده و گرفت نیز از است
و در حدیث آمده است که رسول صلی الله علیه و آله فرموده است که ای کلم و الغیبة فان الغیبة
اشد من الزنا ان الرجل قد یزنی و یتوب یتوب الله له و انماک و الغیبة فان صاحب
الغیبة لا یغفر الله له حتی یغفر له صاحبه یعنی بر شما بود که از غیبت امر از غایب که غیبت
از زنا بدتر است عقوبت آن از زنا سخت تر است برستی که مرده است که مرگش گناه بزرگتر
چون زنا تو بر کردی و حق تعالی گناه او را می خورد و بر شما بود که غیبت کند که غیبت کند و با
وجود توبه او زین می شود تا شخص که غیبت او کرده است و زکند و منقول است که حق تعالی
دو چیز که در بوسی قرآن عید است که هر گاه توبه غیبت کند قبول شود و آخر کسی که در غیبت
شود او را بپوشد اگر توبه کند اول کسی که بپوشد او را او را بپوشد از او بپوشد
عید است هر گاه که هر گاه ایت کند بر منی و مراد او در آن سخن غیبت و حق نمومنی با
حضرت عزت او را از ذلالت و افراج خود در روایت شیطان و انزل سازد و در حدیث
نیز او را قبول کند و حال ترجم روح الله در بعضی از معنیات خود او را است که
و سبب که موجب این مقدار باشد تا یکبار در بپوشید شده و از آنرا که معنی بزرگ
درشته اند که غیبت اشتغال او را بر مناسد عیله که منافات دارد و حکمت با لغت بخلاف که
منافی بواسطه آنکه شرح را با تمام تمام در اجتماع نوسن مخالفت معاشرت مرادها

با یکدیگر واقعت زیرا که برای او امر و نواهی شریعت قرار داده اند و اتفاق می آید
فوق میزنند اتفاق موقوف است بر حصول الفت و محبت در رفع عداوت اتفاق این است
مهرت پذیریت کبر بر غیبت الهام داده و شفقت و احد علم با صواب **عجیب** است
چون در بیرون در عالمی که اندک دروغ است کلمات الذین یسترونها بعد الله بانی
ثنا علیلا اولک لاختلاق لهم فی الآخرة ولا یعلمهم الله ولا یسطر علیهم یوم الیامه
ولا یرکبهم و لهم عذاب عظیم بر این آیه در شان منوعی ذل است از عالمی بود که بواسطه
انکه نفسی که نماید این عالمی شود و پنهان کرده صفات غیر مملو است علیه و از
کرد توریته و مدد بودند و بال آنچه موافق مدعی ایشان بود و نشسته و سوکنند و
کردند بر و روح که از پیش حق تعالی بر او بر نازل شده تا باشد که غیر صفاتی اند برایش
غالب آید و بعضی گفته اند در شان مردی زلت که سوکنند بر روح پاک کرده بود که
که تفریده و تفرین نموده که بر آید است و خلاصه معنی آن و احد اعلم است که برستی که آید
که میفروشند و بدل میکنند عهدی که با تعالی بسته اند و سوکنند در روح خود که
در باب صفات مصطفی صلی الله و غیر آن صفات دیگر یاد کرده اند بیهای اندک و گفته اند
که آن معنی خود و کزی چند که باسن بود که از کعب بن الاشرف گرفته و اقدام برین عمل
نموده و گفته و هیچ نصیبی نسبت برایش نداد آفرین از نواب تعالی و سخن کند
خدای ایشان سخن که بدان نوشته اند که مطلقا سخن کند ایشان میسب پرورش
ایش را یعنی کردن ممالک مضر و مکاره علی اختلاف القصرین بطرح رحمت برایشان
نگردد و زیارت پاک نازد او را از آیش کند و در ایشان باشد خدای که ام آن

از ایشان

از ایشان قطع نماید و در حدیث از امام جعفر صادق علیه السلام روایت شده که چون
خلف بینا بالله و هو یعلم انه کاذب یخفد باذراقه یعنی هر کس سوکنند یا گفته نام ندای
تعالی در اندک سوکنند او در وقت تحقیق که بگفته خدای پروردگار باشد که اهل شریعت
آن کرده اند و آن سوکنند است مثل آنکه گوید الذی نفسی مد سوکنند بر کسی که نفس من
در قبضه قدرت است و الذی نفس الحیة و بر المسموعین یکی گفته خذوا ذواتهم است است
کیان و آفریننده است ان مثال آن یا نه معانی که مخصوص است مثل الله و
و الله الرحمن اشمال آن یا نه معانی که مخصوص است نه تیش چون از اطلاق کردند
زین مثل نشسته و مکرر با تعالی و حد مثل الرب الخالق و الرزق و آنچه اندیشه
و آید سوکنند معانی که ازین قبیل نباشد بگفته کن باشد میان او تعالی شانه و غیر
آن و الوجود و الی و اشمال آن یا سوکنند غیر خدای تعالی یا معانی متقدسه بجز یکی از اینها
علیهم السلام یا مصحف کعبه اشمال آن یا سوکنند صفات حق تعالی مثل آنکه گوید بحلال الله
و بعدت الله اشمال آن سوکنند شریعت و تحف از ان کما در لازم نیست و همچنین
بعضی چهار تنها که عوام در محل سوکنند بر زبان برانند مثل آنکه خدای تعالی زور بری باشد
یا او از خدای تعالی و شعی پیغمبر و ایضا علیهم السلام کرده باشد یا کافر باشد یا مصحف است
باشد یا ازین بگفته باشد یا آنچه از قبیل باشد سوکنند شریعت است از بعضی معانی
ساخته است **ششم** که اهل حق قول تعالی و ایضا الشهاده باقی معنی برای آید که او
از هر خدای تعالی و از برای پیغمبر صلوات است شده که من شهد شهادة الزور علی
رجل مسلم او ذمی او من کان من الناس علی لسانه یوم الیامه و صوم الناس

فی الدرك الاستقلا من النار یعنی کسی که ای چو بدو رخ برده مسلمان و یا کافر می باشد
باشد یعنی کتابی که از کتابها جدا است باشد و قبول جزا از اهل اسلام
کرده باشد و با آن ایشان در آید هر آینه او کفر خواهد شد و زبان خود با حق
خواهد در طبعه یا بین تر از طبقات و در رخ که در ک اسفل باشد و از امام جعفر صادق
علیه السلام که توبه شهادت الزوران بودی سال الهی مله لشهادت و آن سهله
معه اخر لغرم نصف المال و آن کان مکنه میزومن بالسویه یعنی توبه کن و شهادت
تو حق است که مالی را که بسبب شهادت او تلف شده باشد یا با او کسی دیگر شریک باشد
نصفی او بدو نفی آن دیگر و اگر کس با زیاد باشد همه شریکند به بند برابر
یکدیگر **مشراب** شراب خوردن انما للذی بالمیسر الانساب و الاذلام و حسن من
عمل الشیطان فاجنبوه لعلم فظنون یعنی نیست بفرار نیست که شراب نماند و کتابی که
نصف کرده ای برای عبادت و برای تعاد که بر آن فال میگردند طبعیت که دست مید
و تذویر شیطان بطل آورده از اهل اسباب کینه و خود را از آن زودارید باشد
که رسک کار شویید و ملاح و غیره زنی یا پدید برین آیت شراب نماند با عبادت اسام
یا و کرده کنایه از آنکه در کناه یک مرتبه و از نه در حدیث از امام جعفر صادق علیه السلام
و از او است که مد من الحزب یطقی الله کعبه الیقین یعنی شراب الحزب در معرض لغای
او کسی در می ماند مانند عابد اسام و فرقی در میان نخواهد بود در عقاب افعال که از شهادت
این باوی است آورده که از امام جعفر صادق علیه السلام پرسیدند که خوردن شراب
پیشتر متعین شراب است یا ترک نماز امام فرمودند که شراب الحزب یعنی خوردن شراب بعد از نماز

خوردن زیدانی سبب آن است که شکر زای فرزند رسول خدا فرموده لایبصر فی المال لیرت
یعنی او را بسبب خوردن آن حق است میدید که از شهادت پروردگار خود بازمی نماند و هم
کتابت که زایت کرده است از عبادت باس که حضرت مولی علی تقدید و آرد زمین علی
که در عقیده آفرین خود با میفرمودند فرمودند و من شراب الحزب الدنیا سقاء الله عز و جل
من الاشیاء الرذیه و من اسم العقاب شرابه یقتا فطلم وجهه فی الاثام و یصلان
یشه همام یصل طمه و جلد کالجینه یتادی به اهل المیع حتی یومر به الی النار و یتأطا
و عامر عا و محض هاقی النار و یا یعها و یتا عها و یا ملها و الحول الیه و اکل
تمها سوادی مرضها و امها الا و من شها کان یهود یا او نصر یا او حسانا
و من کان یسر بها من الناس فعلیه کوز من شرها و من باعها او استرها
لم یقبل الله عنه و جعل منه صلوة و لا مسایما و لا حجا و لا اعتقاد و احق یتوب
منها و ان مات قبل ان یتوب کان حقها علی الله تعالی ان لعینه کل جرحه
فی الدنیا شرحه من صید جهنم یعنی کسی که شراب خورد و در دنیا بخورد از او رانده ای حق
در آخرت از چرخهای نماند شده و هر قدر بهای شرابی که بریزد از عفت بعدت آن تمام
گشت روی او در طرف قبل از آنکه برب گذارد پس از هم باشد که شکر است از نماند
مرداری از او داشته باشند از ان اهل قیامت تا آنکه فرغانه کند که او را بسوی
برند و خوردند و شراب نشاندند و آن در عذاب است و از آن باشند و فرود شده و فرود
آن بر آورده و آن که کسی بجهت او برسد از خود فرزند و بهای آن مس و بی نماند و از
معرض بر آورده و در کتابان هر آینه هر کس که بدو فرزند بودی باشد یا نصرانی از زمین

و هر کسی که بخورد آنرا بر دم نبویستند بر او کفای کسی که خود خورده است کسی که بخورد آنرا نبویستند
آنرا بخورد قبول میکند خدای تعالی آنرا نمازی او نذر روز را و نذر حج را و نذر عمره تا اگر کند
کند آنرا اگر بر پیشانی او نکرده بر خدای تعالی لازم خواهد بود که بخورد آنرا و با هر
چیزی که در دنیا از آن خورده است شربتی در آخرت از عذبه به چشم که جبارت از مردم بد
او زنیانست که در و یکسانی و مزج می کنند تا چون ابله و مزج نشده شود مزج نشکند تا
آن نماید **مشتم** استعمال کعبه یعنی طلال داشتن اموری که در مردم کعبه اقدام بر او عروا
نشدن شستن عید و عید کردن کعبه تران مردم و امثال آن که در محل خود تفیصل مذکور است خدای
تعالی در من بود عید بالحدی بطلم مذخذه من حدایب الیم یعنی هر کس را او کند در آن
کردید آنرا در رات را از روی ظلم و ستمکاری چنانچه او را عذاب در دنیا کند و علی
در مردم بقول یعنی حضرتان خود طلال مافتن مرآت در آن و گفته اند که طلال در مردم است
هرگز نیست که گفته باشد حتی و ششام او در مردم و عماره داشتن طعام و امثال آن
و اگر عماره بر آنکه او را او کند در مردم کعبه موجب استحقاق عذاب است اگر چه اقدام بآن
نشود و بخورد از آن عماره مرتب نیست چنانچه عقرب کرده باشد و این معهود است
عذبت کرده که اگر در کسی در عدل اندیشه نماید که کسی او مردم بقتل آورد و عذاب الیم خواهد
چشید و گفته اند چنانچه در مردم کعبه مخصوص است بمصافح مسلمات و زیاده شدن ثواب
عبادت چنانچه نماز در آن مثلا با چندین نماز در غیر آن برابرت موجب عبادت که درین
باب است و عقاب که بر نمازی تریب تیز در آن بیشتر است از سایر مواضع **نهم** وزدی
کردن که در آنکس و اوقات خاتمه آید چنانچه با کسی یعنی مردی که وزدی کند

هر که مرتب در وی شود برید دستهای ایشان را بجزای علی که مرتب شده اند و قال رسول
صلی الله علیه و آله و سلم لا بد یمل بیت الا خراب و لا یمل بالکرم الحیانه و الفقه
و شرب الخمر و الزنا یعنی چنانچه که داخل نماز بنگرد اگر خراب کند آن خانه را چنانچه بزرگ
عمارت نماید امانت را بجا نماند کردن در وی نمودن شرب خمر و زنا کاری **هشتم**
تقصیر عهد و شکستن پیمان که با خدای تعالی یا بخواهر مسلم یا یکی از اندام معصومین شده باشد
او لعلک لهم اللعنه و لهم سوء الذان یعنی آنکه شکسته عهد را که با خدای تعالی بسته اند
بعد از حکم مافتن آن را قبول اقرارت برینند آنچه حق تعالی فرموده که بر سر پیوند آن باشد
که ایمان بخیران کتابها را دست فساد کرده اند بسبب آن در زمین مرایش رات
سخط و غضب آید و در وی از رحمت او در دنیا و آخرت **یازدهم** توب بعد از هجرت
یعنی بعد از هجرت کردن از زیاده که بگوید اسلام و نماز شدن بعبادت اسلام باز بگوید
که توبت کردن قرار اقامت آنجا و او را فقط توبت اینجا بعین معنی هر دو در اینست
یعنی در آمدن میان حجاب با دینشین یا خود از توبت که معنی در افتادن از توبت
و در نماید این تیر برین بی نقطه مذکور است و در کلام بعضی علماء مذکور است که توبت
هجرت در مقام بعد از اشتغال تحصیل علم و بهره از آن با فتن ترک آن و اوست
و خود را توبت آن مافتن **دوازدهم** پندس یعنی نماید شده از رحمت خدای تعالی
تو که خدای لایب اس من روح الله الا القوم الکافرین یعنی نماید مشوید از
رحمت خدای تعالی بدست کسی که گمان او اینست که نماید توبت از رحمت او کرده که کاروان
سیزدهم این بود که خدای که قولا یا من مکوا الله الا القوم الماسرین

یعنی این می شود از کرم خدای مکر که در دنیا کجایان که بسبب کفر و غفای نریان زود
جهان باشند و مکر خدای مکر که در دنیا کجایان که کفر و غفای نریان زود
و بعضی چهارده کنه دیگر را نیز از کجا بر سر آورده اند **اول** می شود خوردن مراه بیشتر مرد
صفت از حیوانات از مرغ ها که نرسیده اند و استند باشد یعنی در وقت پریدن
عروق پرین اوتوت و ترق پرین می شود و او بی ترکیه که عبارت از هیچ بقا خون نیست
فراست از پرین فته باشد و او اعلی باشد مثل کوه و مرغ غامبی و مثل آن فواد
و شنی باشد مثل آهو و مرغان صحابی **دوم** خوردن جن و مراه بان خونیت که در بدن
باشد فواد از حیوان و کول القوم و خواهر غیر کول القوم اما فونی که در آن نباشد
باشد بگوشت حکم گوشت دارد اگر از حیوان کول القوم باشد مثل کوه و کوه شتر
و اشغال آن حلال است و اگر از حیوان غیر کول القوم است مثل شتر و چنگل و غیر آن
حرام است همچنین فونی که شپه بگوشت شده باشد مانند بکره و مثل آن باغ گوشت
نهایتش در سپهر زلفان شده است میان مراه بعضی حرام و استند و بعضی کرم
اجماع علایم امیده بر حرمت است و منع است **سیم** خوردن گوشت فوک و استخوان
و پوست خون و مطلقا حرام است **چهارم** خوردن گوشت حیوانی که وقت بیخ آن
نام خدای بر زبان آورده نشود و لیل بر مرمت آن چهار چیز نفس قرآنست **حکم علیکم**
المیة و اللدم و لحم المذنبین و ما اهل غیر الله و اهل علم اسلام بر حرمت آن
منعقد است اعدایش نبوی بر طبق آن و در **پنجم** خوردن سخت که در توی کتیرا
منهم یسار عن فی الائم و العبدان و اکلهم التت لبس ساکا و اهلون یعنی

کرم

یعنی این می شود از منافق زاکر شتاب میکند بر آمدن در کناه و مبادرت بظلم و تعدی
بر مسلمانی خوردن ایشان سخت را بر آید با مریت که مرکب شده اند ایشان از
و بعضی آه زنده و سخت در اصل نیست یعنی حرام است قال فی الصحاح التت الحرام
و مراد اینجا بنا بر آنچه بعضی مفسرین گفته اند استند است ایضا ریشه است ایضا ریشه را عام گفته اند
از قبل الملاق عام است بر غایت زیادتی مبالغه بر حرمت آن چنانچه گوید حرام محض است
بر آن نیز آن نیست یا بواسطه آن سخت یعنی استیصال نیز آه است که عبارت از پنج
گفته شدن از بی بی در آه است قال فی الصحاح سخته و استند استیصال نیز
موردی استیصال از پنج گفته شدن جناس است یا استیصال ال کرم ریشه
و اصل آن خود میکند و باطل ریشه را در ریشه کردن حرام است اخطایست بزرگ که
لعن الله علی الراشی و الماشی نهایتش ریشه را در آن کجاست حرام است که از او سبب
آن سازند که بجهت امور مخالف حکم کند آنرا که باین وقت باشد و عاکم خبری خوانند
گفته و بنصرت باین ریشه استند اتقی و ضایع نشود آه ریشه کردن حکم شرعی مطلق
حرام است خواه بچی حکم کند خواه باطل اگر بکبر و بر او واجب است که بعد از این پسند و اگر
ندیده پیش او وقت شود حرام است که حوض او یا بهای آن را بر او رساند و بعضی گفته اند
که مراد بجهت ویرین آید و در سوره است **استند** قمار و خمر و افعال الخمر
المیة و اللدم و ما اهل غیر الله و اهل علم اسلام بر حرمت آن
که در آن نیز از کجا بر سر آورده اند هر کس که در آن شرک و جرمی شده باشد که هر که در آن شرک
و از قسم زود و مطلق را هر که در آن شرک بر آن نباشد قمار نیست اما علایم امیده بر حرمت

فعل ان تفتحه و قاری جمع اتمش مراد است از مسابقت در بر اندازی اب و انی و
حق است بان چنانچه در شرح حدیث اول سبقت گرفت **هشتم** بخش ریکل و وزن که عبارت
از کم کشیدن او کم کلیل کردنت که گوی فرشته و همچنین بگوید کشیدن و زیاده کلیل کرد
که گوی فرزند قال الله تعالی و یملک لطفنا الذین اذ انکالی علی الناس لیستخفون
اذ انکالی هم آن قدری که بخیرین یعنی مرگ بندگان در کلیل و وزن را آنرا که چون
می ستانند بر چانه از برای خود تمام می ستانند چون می نمایند یعنی سجدت بر از برای
حق این ترا می که مانند و زیاده برایشان میرسانند و در اصول سبعین آورده که هر
در کلیل و وزن نیات کند فرود این قیامت او را بقدر و فرخ بر آورد میان دو که از آن
بمانند و گویند که گاه و وزنها یعنی بپای بسنج این دو که آتش او اینبار ای چو پیش
و نه سجدت باشد **پنجم** توکم یعنی پیشستانی بجا و وزن روزی بود که از کم
پشت بر کند **هشتم** اعانت و یاری دادن از باب علم و کافیت درین باب چنانچه در شرح
حدیث پزوه هم تفصیل بیان سبقت گرفت **نهم** تاخیر در ای حق مردم با وجود
قدرت بر ادائیگی نذر اگر حدیث از امام جعفر صادق علیه السلام آورده است من
حبس حق المؤمن اقامه الله یوم العیامه محسن ما عهد یام علی و جلیه حتی
یسئل من هر زرقه اوردی و ییادی بناه من عند الله عن رجل هذا الظالم الله
حبس علی المؤمن حقه قیوم اربعین و یما تم یوم به الی النار یعنی هر کس حبس کند
در پیش فرود کند او حق تعالی ایستاده و او را در روز قیامت در عرض عورت
موازی با لغد سال دنیا بگذارد که گاهی در دو خانه نهایی عرق سیلان آید و سواد

تفاوت

بند کند از جانب حق تعالی که این غلبت که حبس کرد بر مؤمن حق او را با وجود قدرت
بر ادائیگی پس چهل روز و یک مرتبه نش او بیکد و باشند بعد از آن لغز ان حق
تعالی او را به و فرخ برند و هم از امام جعفر صادق علیه السلام روایت شده ایما مؤمن
حبس المؤمن من ماله و هو محتاج الیه لم یدق و الله من طعام المنه و لایسته
من الی حق المحق یعنی هر آن مؤمنی که در تمام حبس مؤمن در آید از مال خود و آن
مال احتیاج داشته باشد بجز آنست که هرگز بچند طعام بشت را و این باشد هرگز از
عقوبت که عبارت از شرب علی بشت است **دهم** اسراف بکنند او خود یعنی زیاد و بجز
و بکار باشد صرف کردن آن الله لایحیت المسرفین یعنی بدستی که خدای تعالی
دوست نیندازد و اسراف کند کار او کتاب زینت القلوب آورده است که دوست
خواری و زنی اسرافت از بعضی پیشندان نقل کرده اند که در بی زمین مردمان است
که نسبت با معروف کل شرب باشد **قطع** خواب را پس که از خواب شام او را و اینست
شرب طعام سنگم از نوشدلی او شمالی که در یکسند گوی تعالی فارغ از غله و این از دور
جای او مراد است با صلح شیخ الاسلام الفاری که از اعیان صوفیاست فرموده است
که اگر با یار المؤمن سازی در دهان در ویشی نهی اسراف باشد که اسراف آن شد که اگر
برضای خدا صرف نویسی از پنج بدقت که اگر هم قابل که او اید و چه صرف کند اسراف
اسراف نباشد و اگر بوی یا خجور باطل صرف کنی اسراف نباشد **قطع** بگانی که مردان
داشتند چند میدادند او را همی در ویزه که می پذیرفت در اسراف گفت اسراف نیست پذیر
یازدهم بتدبیر یعنی صانع کردن ال بودی که بنا به صرف کرد صرف آن البتدین

کافوا الخوان الشياطين یعنی برستی که مینماید کند کان ال درستی برادران شیطانند که در
نه کار پروری و کوفته و در دین خویش او خواهند بود **و آن دهم** خیاالت کردن در اهل غیر
خیا پنجه و است شده است از پیر صلی الله علیه و آله که در من خطبه آخرین فرموده من خان قما
فی الدنیا ولم یرد هاعلی را با جابا باب علی علیه السلام و لعلی الله و هون علی
عفتیان نیز مریدانی شریف جنت ابد الابدین یعنی هر که خیاالت کند از شیخ ابراهیم
و از اهل بیتش زمانه تا میرد بر آینه بر غیر دین اسلام و او هر دو در موضع قالی آ
در و او هر آید در حالیکه غصباک باشد حق فرموده علی بن زین العابدین که او را به و نوح بر
و در گذر دو نوح بر آن شرف بر افادان ابراهیم **سیزدهم** استغفال مایه که بگذرد
از شنیدن نواحق ساز و خفاست که به جمیع علما و ائمه میرسد آن عوام است که
و غیبی جاهل که در عوای سوز زمان نوازند بشرطی که تا غم آید از ایشان نشنوند
و شرفی که مینویسد بر کذب معایب مردم باشد بان فایده نشود بشرطی که از اهل بیت
نمانند بعضی معیزه استس میداند و بعضی کبیره و استدل کرده اند بجهت حسنی
که محمد بن مسلم از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده گفته است که آنحضرت فرمودند
النساء قما و وعد الله علیه النار یعنی فغانی چون گناه است کفر حق تعالی تش و فرغ را
بان و عد کرده است این آیه از کلام محمد تلاوت فرمودند و من الناس من
یشترى لهو الحديث ليصل عن سبيل الله بغير علم و يتخذ هذا اولئك
علم عذابت معین یعنی از مردمان کسی است که بخورد سخن فریب دهنده شمول کننده
از نو کفری را یعنی بدل میکند سخن حق را بدان ناکراه سازد و مرا از راه حق

یعنی با باز و در شنیدن قرآن خواندن بی دانشی و برهانی و فریبگیره آیت قرآنی
سزیت از نفس مرا ایشان است عذاب فرستاده که کسی گفت در دنیا عذاب
وز جه است در آخرت چه آید که در دنیا بگذرد بعضی معترین گفته اند در شان آنها که
کثیران میند عزیزه می آمدند از استماع العبادات الحان ایشان را شنیدن سخن حق
باز و اشتد می بینند عیبی که هر گناهی بگیرد میداند کفر حق تعالی در کلام محمد صحت
بر آن و عد کرده که عفا کبیره باشد **چهاردهم** امر بر معیزه و چنانچه از پیش گذشت این
پاد و ده گناه را این با بویه در کتاب میمون انجاء از امام رضا علیه السلام نقل کرده
که آنحضرت از یکبار رنموده اند و این ده عیب که مذکور شد در عد و گناهیان کبیره و
نه عیب می از شمار فحشاء و تناسل لیل حکوم از نه باب عشره قائم نیست که بافت این
عاطری در انب و نوازند و بکن که در انصاف ظاهر نبودن آن بر مردم مصححی باشد
که حصول بی بان شود و بر چنانچه در انصاف عدم شب قدر و معصوم و سلی که در آن کبیره
و حافظ علی الصلوة و الصلوة الی سلی واقع است اسم اعظم بران و به آ
و از این عیاس نقل کرده اند که از سوئال کرده که آیا گناهیان کبیره هفت اند یا شش
گفتند که آن هفتند زیرا که است که هفت **پنجاهم** از نشاید که بخواد رسد که آنچه عباد
رضوان الله علیهم بر آن نماند که گناهیان کبیره اند چنانچه شیخ ابو علی طبرسی در
تفسیر بیان کرده و در مناقبات ابراهیم نیز مرشد است که اقباب معیزه باشد امر
گناهیان کبیره است کما قال تعالی و ان تجتنبوا کیا نر ما شجون عند تکلف حکم
ستیا کفر و یدخلکم سد خلا که میا و تر بعد استس سبق ذکر یافت زیرا که امر کبیره

تقاضای آن میکند که یکبار کنایه چند باشد متخلف و ممتاز از کنایه غیره تا چون آنست
اجتناب نمایند و آنست که مغایرت آن امر زید است حاصل از آنست مغایرت اجتناب
از یکبار چنانچه در لالیه برکت است بر تقدیری که از یکبار مغایرت باشد هر که ام که چند
باشند علیحد و صورت مقول از او آنست که کنایه هر کس که باشد دو صفت بعینه
و کس که اضافی باشد چنانچه گفتند امر مذکور متصرفیت و معانی است را حاصل میدهد از یکبار
مکمل که در صحیح خوانده و اینست آنست که اگر بر کسی امر کرده از آنست مغایرت بسبب اجتناب
از یکبار که در لالیه اینست بر آن تقدیر است مثلا و اتفاق شود از امور بی که از کتاب آن کنایه
باشد و نفس او بهر وقت نماید چنانچه خوانده شود از هر دو باز آورد چون آن کنایه در
باز ایستد و خود را بهیچ آورد و توانی که بر ترک کنایه بزرگتر حاصل میشود و بحث رخ عنایه
خود تراست بسبب ترک آن این فعل امر زید می شود مثل آنکه کسی از بی که برود ام
بوسه از روی شوق نظر بگرام میزند و نفس او بهر وقت نمود و اگر نظر اختیار نمود
ترک بزرگ کند نظر کردن مذکور مغفوفه بود برین وجه که کرده اند و درین سخن نظر است
و در نظر چنانچه غمی نیست ظاهر **انجام** از آنچه در موش میان آمد غمی نیست و اینکه گفته اند
عادل است که از کنایه آن کس و محبت باشد بر صیغه امر از نماید بسیار و از آنست
بگویند معنی داشته باشد که هرگاه او را برود و او شود که کنایه یکی سبب باشد خود را از
از کتاب کنایه بزرگتر باز آورد و در کنایه خود را امر از نماید و این معنی که در میان علامت
در هیچ یک از معنات ایشان مذکور بزرگتر میان ایشان خلاف است نهایش
برند و مذکور که معنی غم از معنی غمی نماید پس آنکه بعضی اعلام گفته اند که

کنایه

کنایه آنست که هر کس که باشد و صیغه یا همانند باشد لازم می آید که هر کس که باشد
رفع عدالت باشد و از و نباشد مخفی نماید که کلام شیخ ابو علی طبرسی چنانچه گفتند مستورا
بر آنکه این کنایه آنست که هر کس که باشد متخلف علی علمای نماید است و معنی آنست که هر کس که
علامه این شماره است که کلام او در صدق این دعوی کافی باشد چنانچه گفته اند **بیت** بر کلام
که گویند که راست است که او میگوید آن بعضی افضل متاخرین بگویم معانی نماید و در
مسئله مختلف اند و بعضی از ایشان بعضی احوال سابقه قایل شده اند و قول آنست که
بیشتر معنی و این البرج و این الصلاح و این ویرس شیخ ابو علی طبرسی نسبت دانند
تحقیق آنچه حقیقت است درین باب احتیاج بر بیلی در سخن دارد که مقام را کفایتش آن
نیست و **امده علم حدیث می یکم** روایت شده است بسندی که متصل است شیخ
بزرگوار محمد بن یعقوب یعنی از علی بن ابراهیم زید را بر ابراهیم بن ابراهیم
بن ابی عمیر که او الش از پیشرفت از هشتم بن سالم که از او این قول آمد جمع معانی
علیه السلام که حضرت فرمودند من سمع تیسار من التواب علی شیئ فصعته کان له
اجور ان لم یکن علی ما بلغه **شیخ کلام** بلاغت نظام آن نوزده آفرینش در ضمن
آغاز و در نهایتش **آغاز** مشق برده پیش **پیش اول** غلام کلام اوم علیه السلام گفته
هر کس شنود ترتیب جز از تواب بر معنی وجود الله و یعنی ناید میرسد که اقدام نعلان
علی ایتر که خان علی تواب دارد و فعل آورده آنست که نماید از او و باشد او را
تواب آنست که بر بوده باشد بر او چیزی که باور سید **پیش دوم** غلام کلام امام علیه السلام
من سمع تیسار من التواب یتوانه بود که مرا باشند آن تواب بخا مطلق رسیدن

تفاوت معنی کنایه از آنست که هر کس که باشد

که خواند زیرا که حکم بستجابان عمل آن عبادت میفیت بکدامین حدیث حسن است
که با آنچه مشهور است معتقد بعضی عبادت دیگر نیز هست بی حدیثی که اثبات حکم شرعی
نزد ایشان صحیح نیست که با عبادت صحیح و بحدیث حسن موثق حکم شرعی ثابت نمی شود و اگر
پیشتر معتقد با عبادت دیگر باشد این بحث وارد است نهایتش اینست که عبادت
و معنی که اختیار آن کرده اند بغایت قلیل اند **و پیشتر هم** ظاهر شد که وجه آنکه احباب را در امور
معلوم در اعمال مستحبی عمل با عبادت میفیت نموده اند چه برایست و در حقیقت دلیل ایشان در
استجاب عمل مذکور این حدیث حسن است نه آن حدیث ضعیف نهایشش چون بطریق قاطع
این حدیث نقل شده و بعضی از علماء ایشان بعد از نقل این اشکال که تو میگوئی که در آنکه
سنت است عمل کردن بحدیث ضعیف در اعمال مستحبی چنانچه تو میگوئی از من است
ایشانست در کتابها که تصریح بآن کرده است با کمال اتفاق دارند با کمال احکام
شرعی با عبادت ضعیف ثابت نمیشود بر تو بر آن بیرون شده که در کتب تفسیر مذکور که از
تو واقع شده این معنی دارد که هرگاه حدیث ضعیف یافت شود که دولت بر استجاب
عملی از اعمال است باشد در آن عمل از آن قلیل باشد که احتمال عبادت یا کراهت
در آن نزد و جایز است بگو سنت است عمل به اول این حدیث اقدام بآن عمل و بطلان
رعایت با نسبتا احتیاط چه در اقدام بآن کمال حصول لغو و در آن تو ثابت است احتمال
خطر و در افتادن بکنایه نیست زیرا که عمل مذکور بر آن تقدیر و ایراد خواهد بود میان اجابت
و استجاب پس احتیاط تقاضای جواز بگو استجاب آن خواهد کرد اما اگر دایر باشد
میان عبادت و استجاب مثل آن حدیث ضعیفی در باب استجاب عملی وارد باشد که احتیاط

مرمت در آن و حکم بستجابان معنی دارد و احتیاط معنی آن نیست و اگر دایر باشد میان
استجاب مذکور مثل آن حدیث ضعیفی در باب استجاب عملی وارد باشد که احتمال کراهت
در آن کجند با و اگر مرتبه استجاب بر مرتبه کراهت داشته باشد مثل آنکه توانی که بر تقدیر
استجاب بر بغلش مرتبه باشد زیاده باشد بر توانی که بر تقدیر کراهت بر کراهت مرتبه
احتیاط معنی عمل آوردن آن خواهد بود اگر مرتبه کراهت راجع باشد و توانی که بر تقدیر
کراهت بر کراهت مرتبه دارد زیاده و آتی داشته باشد بر توانی که بر تقدیر استجاب بر بغلش
مرتبه احتیاط تقاضای ترکش خواهد کرد و اقدام بآن سنت نخواهد بود و اگر مرد
یک مرتبه باشد و مبلغ هر دو ثواب مساوی باشند یا مرتبه هر یک معلوم نباشد بای
توقفات است امکان آنست که در آنوقت عمل اولی باشد زیرا که جماعات محض قریب است
میشود و ثواب بر آن قریب چه جای میباید که احتمال استجاب بواسطه در دو حدیث
ضعیف در آن رود پس چون عمل بحدیث ضعیف در اعمال مستحبی شرط باشد با کمال
عزت در آن زود و استجاب عمل مشروط با کمال احتمال عبادت نباشد و جانب احتمال کراهت
صحیح نباشد بعد از آن گفته است در مقام محتمل آنست که هرگاه احتمال عبادت در
زود و از آن بواسطه حدیث ضعیف خواهد بود و بر تقدیری که حدیث ضعیف نباشد
زیاده ام بدان جایز خواهد بود زیرا که مغزوف من اثنای احتمال عبادت کس نکوید که
ضعیف باعث اثنای احتمال عبادت است زیرا که اثنای عبادت منسب با عبادت است
حکمت از احکام شرعی و دانسته شد که حکم شرعی بحدیث ضعیف ثابت نمیشود پس حدیث
ضعیف سبب اثنای عبادت نمیشود و بسا باشد که مغزوف مذکور بود اولی

استجاب باشد و ما صلح اب او آن شد که در ما و مذکور بود از عمل از خارج معلوم بود
آنکه منزه من اشغالی حرمت استجاب آن بقاعده اصولی ثابت میشود که نسبتی بر استجاب
احتیاط در اعمال دینت پس هیچکدام از اجزاء استجاب که در حدیث ضعیف نباشد
باشد تا خلاف تفتیح عدلیش آن لازم آید بلکه حدیث ضعیف باشد تحقق ۱۰۰ احتیاط
و سبب آنکه عمل با احتیاط استجاب بر لیلی و یک مرتبه ثابت شده باید که مانند و قول است
از برای خوب نماز تا اینجا بود و خلاصه کلام بعضی اعلام و درین نظیر است زیرا که وقت
در افتادن بگرام در ما و عملی که حدیث ضعیف دلالت بر استجاب آن دارد و حاصل
هر وقت بطلان و حکمت آنرا باید آنکه ثواب آن با عاید شود و در حصول ثواب بیشتر
و ام که قصد قربت در آن کنند و فعلی آنرا بر ترک مباح ندانند زیرا که در تحت اعمال
بریت است که اتمام الاحمال با لقیات پس فعلی آن بر هر تقدیر ایراد بود و در میان
آنکه چنانچه مناه حدیث ضعیف است سنت باشد و ثواب آن بر آن مرتبه باشد و میان
آنکه بدعت و تشویع در امور دین باشد و ارتکاب آن مستوجب عقاب و هیچ شک نیست
که ترک سنت اولیت از در افتادن بدعت و تشویع پس فعلی مذکور در هیچ وقت
شوند بود که ایراد باشد میان مباح و سنت از میان کرده و سنت بگویم
و ایراد است میان حرام و سنت و آنکه آن چنین معاقبت است فاعل آنرا بر استجاب
عقاب مکن زیرا که اگر یک گنیمت که عمل مذکور در ایراد است میان حرام و سنت از وی غایب است
و همراهی با جزم است و آلتیست و دعوی که در احتمال جز حرمت در آن بگذرد و در حدیث
که در سنت باین حدیث حسن تریم و گویم که استجاب آن باین حدیث ثابت است از فعل

مذکور

مذکور حرام علی بن ابی حمزه است بر آنکه اقدام بر فعل است بقصد قربت که در لیلی است حکام
شرعی و آنکه دلالت بر استجاب آن کرده است اقدام بر فعل که ای با تقاضا برست
بر شریعت و آنکه علم و بعضی فقها برین وجه پروان شد از اشکال مذکور کرده اند که در او قوم از
گذرد از در اعمال سنتی علی حدیث ضعیف می توان کرد در اعمال اجری و افعال حرام است
که آنست که هرگاه در باب استجاب عمل حدیث صحیح وارد باشد استجاب آن آن
حدیث ثابت شود و حدیث ضعیفی نیز باشد که دلالت را نکند که ثواب آن فعل است
جز است جایز است علی کردن بآن حدیث ضعیف حکم کردن یا نکرد ثواب مذکور بر آن است
و هیچ شک نیست که حکم مذکور از احکام بر همه شرعیست که حدیث ضعیف ثابت نمیشد و بنا
و بعضی برین وجه که حکم ایشان یا نکرد هیچ یک از احکام حدیث ضعیف می شود این معنی از
که حدیث ضعیف در اثبات حکم مذکور مستغنیست با نفاذ و میتوان اثبات نمود از آنکه
مؤید و مؤید حدیث دیگر نیز نمی تواند بود و بجز ایشان عمل حدیث ضعیف را در احکام
سنتی این معنی که هرگاه در حدیث در باب استجاب عملی وارد شود یکی صحیح یکی ضعیف
مکلف را جایز است که در حال اقدام بآن عمل ملاحظه دلالت حدیث ضعیف نیز بر آن نمود
مؤید و مؤید حدیث صحیح و اندوختگی که درین وجهت معنی نیست آن در وجه اول بواسطه
آنکه تفریق حالت دارد با منطبق عبارت قوم نیز از کلام ایشان حرکت در جوانان
بعلی که حدیث ضعیفی غیر صحیح بر استجاب آن کند و اعلا قایل این تاویل و در این حدیث
و اما در ثانی بواسطه آنکه با وجود نفاذ و دعوی آن اقتضای آن میکند که تخصیص حکم
مذکور را با حال سنتی و صحیح باشد بر عمل حدیث ضعیف با معنی که مؤید و مؤید حدیث است

مطلقاً یا زیارت و او در اعمال سستی باشد و او را اعمال واجب حرام و ائمه اهل بیت علیهم السلام
حیث می و قوم روایت شده است بسندی که متصل است شیخ صدوق محمد بن ابی حمزه
از پدر او علی بن ابی حمزه که قریه و عظیم است در مصنف کتب و تفسیر بود و نقلت که بعد از
در بعد از بلاغات ابو العاصم حسین بن روح رسید و از او استکشاف بعضی مسائل نمود
برگشت و یاد نامه نوشته آقا حسن بود که در قمه که آن نامه همراه بود و صاحب الامر علیه
السلام رسانده در آن خود را شمس علی فرزند از حضرت کرده بود حسین بن روح
آن قمه را در عالم باطن بحضرت رسانید پس این قمه که در مائده آن قمه نوشته شده
قد دعونا لله للفرزق و للدين و لكن من حزين بعد ان اوجز اوجه
بقران خود غیر نیکو است با کرم در عاصی صاحب الامر بود آمده و نقلت که
و در سال سید و پست از آن حضرت بجا آمدت از روی پوست ستم ائمه از سیدین
عبد الله بن عبد المطلب می که از نزد حسین علیه السلام است بعضی گفته اند که عبادت
امام حسن عسکری علیه السلام رسیده و در سده اصدی ششادت نمود از آن حضرت محمد آری
بن سعید بن معاوی بن عمران که آقا و عظیم است بن صاحب تصانیف بود و اصل او از کوفه
از اینجا به جوارز و از آنجا به قم آمده و در قم در نوشتن زبان غیر که او الشیخ است که در
از معاوی بن جب الحلی که از او ایام جعفر صادق و امام موسی کاظم بوده و علی
ربیع کلیم تو شمش کرده اند از عمر بن نهیک الحلی که وفی از سلام المکی که هر دو از راه
امام جعفر صادق اند از امام محمد باقر علیه السلام که در وفای الرضا علیه السلام علی الله علیه
والله تعالی له شمیمه الخذل فقال یا رسول الله انی شیخ قد کبرت سنی

دعوت

وضعت فوق من عملت عورت منی من صلوة و صیام و حج و جهاد علی بن ابی حمزه
کل ما یفنی الله به و خفت علی یا رسول الله فقال اعد لها فاعدها ما لک مرآة فقال
رسول الله صلی الله علیه و آله ما کان حولک شیعة و لا مدره الا و قد کتبت
من رحمتک فاذا اعلینا الصبح فصل عشره مرات سبحان الله العظیم و بحمد و لا
حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم فان الله عز و جل یجلیک بذلك من العی
و الجون و الجذام و الجرام و الفقر و الهرم فقال یا رسول الله هذا الذی افنا
للاخرة قال تقول فی ذب کل صلوة اللهم اهدنی من عندک و ارض علی بن
فضلک و اختر علی من رحمتک و انزل علی من برکاتک قال تبص علیهن
بیده تم معنی فقال رجل لابن عباس ما اشد ما تبص علیها مالک فقال انبی
اما انه ان و انی بعلیوم العیة لم یدعها سجدت له ثمانية اواب الحیة
یدخل من افعالها **سراج کلام** گفت نظام و زمین او پیشتر **مشیر** آن را
فرمودند که آن شخصی زنده پسر صلی الله علیه و آله که او را شیبیه بنی سکنه گفت ای
خدای من پر شده ام و سخن من بداند فرمود مرا تو ای آن فائده است که بعلی کن
خود را آن عادت داده بودم از نماز و روزه و حج و جهاد با کفر بسوخت قیام تو نم
نمود قیوم در ای سوال خدا کلامی که شش ساله در راه سبک سازد برین عمل حضرت
فرمودند عاده و کن این کلمات را او سر سرتب عاده کرده پس حضرت فرمودند که گستا
و کرده پیش تو رفی و زکونی که اگر بگریز افتاده است از غزوت قوی که کار برده
پس چون نماز صبح که از می ده مرتب بگویی سبحان الله العظیم و بحمد و لا حول و لا

الابا لله العلی العظیم برستی که حق سبحی زو تعالی گوید از او تر سبب گفتن آن که زکر
و دیوانگی و بدم و نه ارضی شوق پر پی پس گفت ای سول برای این از برای نیستی
از برای عزت پر بایه کرد فرمودند که بگوئی بعد از هر نمازی که فارغ شدی اللهم
من عندک و افض علی من فضلک و اشر علی من رحمتک و انزل علی من
برکاتک امام علی استم فرمود که شبیه بذلی این کلمات فراموش آورده است و بدست خود
با اسطخروان آن گشتان خود را بهم نهاد و برت پرست گفتی که آنجا حاضر بود این
عباس که از روی شدت فراموش آورد و این کلمات را بدست خود عال تو پس بجز جمله
فرمودند که هر آینه بدستی که اگر فاکند بچند با کفتم یعنی بعد از هر نماز این کلمات را بخواند
و از او است که فاکند و کتوده شود از برای او بهشت در بهشت که از هر کدام که خواهد
و اعلم شود **مبتدع** و در فقال لا شیبه الطهذلی شبیه بگرفت فقط و اراست و بذلی
بعظم او فرج اول فقط و ارمنوبت بهذیل یعنی با که نام طایفه است از عرب و یاس
تفاسی آن میکنند که منسوب بهذیل بذلی باشد مانند همین که بکینه منسوب است ایجا که در
تذکر میکنند که از خند یا مضاف نباشد مانند همین که بکینه منسوب است ایجا که در
عدم تحقیق شرط مذکور حذف یا شده است تا در است یعنی مخالف یا سلسلت نهانی
چون موافق استعمال است در قرآن در حدیث منافی با وقت نیست بکلمات
که مخالف یا سلس استعمال هر دو باشد که آن در قرآن حدیث واقع میشود و فقال
تا نیست چنانکه واسطه است که رایج است بکلمات که بذلی گفت یعنی آنچه گفته برتند و بگوئی
بکلمات منصف تا توانی از یعنی کایت مذکور را از سر بگوئی یا بسلسلت از یعنی سوالی که کردی

اعاد تا می فاعاد هائیکه مراد و درین فقره صفت تغیب بکار رفته زیرا که در گفتن
اول معنی صحتی اعاده که ایقاع تا نوبت تحقیق نیست و اگر با عاده و تحقیق می شود میاید
چهار مرتبه گفته شده باشد و اندام نتیجه و لاسداده مدینه بسند فحما نند تجرد
کلیت است که در ایگویند سبحان العظیم و بجد بیان معنی آن در شرح حدیث
و کرسد و لاجول و لاجوه الابا لله العلی العظیم و ان معنی قدرت یعنی نیست
و توانی کسی که بر خدا می بندد بر بزرگ و الفخر و اللهم مراد بفقیر چیزی ایضا
بخلق است که الفخر سواد الوجدی الدانین کنایه از انست هر چه بیخ و او را
نهایتش مرتبه پرست مراد ایضا صنف پرست و سستی که لازم آن مرتبه است
در قیل تسبیح لازم با هم فرود می در کل صلوة در بیغم و ال با و بعین ذال سکون
با هر دو آید و بعضی صفت شلی اللهم الهدی من عندک معنی هدایت ندای تعالی
و بیان آنکه هدایت او بر فرج است که در ضمن حدیث است و ششم سستی که است
در را ایجا عده ای فرج اول و سیم است و افض علی من فضلک فقط و لغت
بمعنی کثرت و سیلان است قال فی الفاموس فاضل الماء یعنی فیض و فیض
ای کثیر معنی مال یعنی بسیار کن و سیلان در برابر من فعل و کرم خود را و کلام از قیل
استعاره با کنایه است یا تجمل چه تشبیه شده است فضل حق تعالی زیاد و شدن و سیلان
کردن آیه اکتفا شده است تذکر تشبیه و ذکر افانند که از عیال تشبیه است تجمل
آنت و انزل علی من برکاتک یعنی نازل سازد و فرود نهد بر من از برکتها و نعمتها
خود تشبیه شده است درین فقره رسایندن ندای تعالی بر کلماتی خود را با نازل عباد

از ایصال نیت از بالا برقیب بر سپیل استعاره و چه شده و بنده می شیبی کسب
ببندگی شیبی مکانی و استعاره و گفته و لفظی که از برای آن موضوع است که درین معنی
استعمال باید و در آن معنی بعضی علیین بید غایت که غیر علیین را براج بکلمات
کافیه آفریاشد و ظاهر آنرا بعضی بر آن برست شمره آن آنها باشد یا نشان بهم
آنگشتان بواسطه شمره آن از ما استند ما بعضی علیها حالک مراد آنجا معصیت
عرب کاکی که او را زیاده تی نسبت و احتقاص مسمی بهم رسند میگوید آنغال و لغوی
و میواند بود که مراد آنجال معنی خود شمن باشد و در واقع جمله جاسس از شیبی
بندی بود باشد از جانب او و آمده **احمد حدیث می سیم** روایت شده است که
تفضل است بی شیح بزرگوار محمد بن یعقوب یعنی از محمد بن یحیی از احمد بن محمد بن یحیی از
حسن بن محبوب که در حدیث سینه هم احوال ایشان گفته است از سید العیسی که از
مد و بین روایت امام جعفر صادق علیه السلام بوده نقلت از زید شحام که گفت روزی در
دور خانه کعبه طواف می نمودم و دست من بر ست امام جعفر صادق بود و آنحضرت سرنگ
بر روی مبارک کن بر سخت و یکسخت بنا روایت ما صحیح در پی الی تم بکی و دعایم قال
یا شحام انی طلبت الی الخ فی مدیر و عبد السلام بن عبد الرحمن و کان فی النخی
فوجهما الی و علی سبیلنا یعنی ای شحام نه می که چه کردی من پروردگار من بعد از آن
که بر کرده و عاقر نمودند و گفته ای شحام بر دست من از پروردگار خود طلب کردم
سید را و عبد السلام بن عبد الرحمن را که بمن بخشید ایشان در زندان بود پس
ندای تعالی و عای مراد در معنی قبول اعباد آورده ایشان را بر بخشید و از زندان

روای یافته و کافیت همیش در مع او از امام جعفر صادق علیه السلام در ضمن حدیث
بزرگی که اذاعت الله المؤمن من قبره خرج معه سال یقدمه امامه کلما دار
المؤمن هو لامن اهل ال یوم القیامه قال له السال لا تفرح و لا تحزن و ابشر
و ابالسرو و الکرامه من الله عزوجل حتی یقف بین یدی الله عزوجل
یحصا سببه حسابا بایسره و یا عزبه الی الجنة و المثال امامه فقول له المؤمن
یرحم الله نعم المخرج رحمتی من قبری و ما ذلت بشرفی بالسرو و
الکرامه من الله عزوجل حتی رأیت ذلک من انت فیقول ما السرو و الذل
کت ادخله علی اهلک المؤمن فی الدنیا حلقتی الله عزوجل من **شرح کلام**
نظام در ضمن و پیش **نیشتر اول** نوازه کلام امام علیه السلام که هرگاه بر آید از آنکه
تعالی مؤمن را از قبر او بر صدها محشره آورده و پروان می آید با او صورتی که پیشتر
یافته باشد و او را اول میداد و باشد و از خوف هر اسل از زیر میند و باشد
هرگاه چند آن مؤمن بود از اهل القیامت بود یکسخت باشد فرخ کن و اند و کین
بایشان آید تا تو بایشان و شدن و از پیشتر این از جانب حق تعالی تا وقتی که استی
در برابر عدای تعالی بر حساب او را با سالی بگذرانند و بسوی پیشتر فرزان و هر و چنان
آن مثال از پیشتر او بر نرفته باشد پس بگوید آن مؤمن که رحمت خدا بر تو باشد
همراهی بودی که با من از قبر پران آمدی همیشه مرا بشارت میدادی بشا و شدن بشا و
یا حق از جانب حق تعالی تا آنکه دیدم آنرا و با آنچه میگوئی رسیدم بگوی و کین که بعد از
همه کنی شدی پس بگوید با آن صورت که من آن صورت و خوشم که تو در دنیا با حق ط

تصاها اول بقضها خرج من ذوقه يوم ولدته امة من روح من مؤمن كرمه
فتح الله عنه اثنين وسبعين كرمه من كرمه لانه واثنين وسبعين كرمه من
كرمه لذنيا ومن صلى علي ميت صل عليه سبعون الف ملك ورضا الله له ما تقدم
من ذنبه فان قام حتى يدفن ويحيا عليه الملائكة ان له بكل قدم قتلها تيرا
من الاجر والبر والعدل احد وقال صلى الله من صل على ذي حق حقه وهو
علي اذ احق عليه كل يوم خطيئة ستار **شرح كلام** ان ظاهر آفرينش در ضمن
پیش نیش م ظاهر قول بر او همان آنکه فرموده است رسول خدا صلى الله عليه وآله
که هر کس لم شود بر کف کسی بشود که از او نماند و در مقام افشای آن آفرین
بر حق ظاهر است و مثل آنست که خود بان اقدام نموده و کسی که یکی کند و متهم بر او
مؤمن خود بسبب باز گردانیدن غیبت او که هیچ کیفیت او در مجلس نشود و منع کند
حق تعالی هزار باب از جوی او در دنیا و آخرت بر کرده اند و هر کس در مقام کلمه عظیمه
شده خشم خود را فرو نشاند و در عین قدرت براندن آن داشته باشد یا در آنجا
نداشد عالی و آب شسته می بر کس می کند و بر او درین حاجت پاری خود بر آید و قوا
نیز در آن آید انکه همان مانند روزی که از او در متولد شده و هر کس از او حق تعالی
بر او مؤمن خود در حق تعالی بختا و او از آنده بهمان نیاید و خدا و او را
از آنده بهمانی عزت او را بر حق تعالی کند و کسی که نماند بر حق تعالی کند از آنده بهمان
بزار تر شده و یا بر زلف تعالی گناهان گذشته او را و اگر وقت کند در هر قراوه
او را در حق کند بر آید باشد مر او را بر قدری که بر داشته است قراولی از او که نماند

آن م

ان هم ستم که گناه باشد و فرموده است رسول خدا که هر کس کلمه بگوید و بگوید آنرا
حق تعالی که در روز او باشد که حق تعالی بر او ای آن داشته باشد بر او می نویسد
هر روز که بر آن بگذرد و گناه کسی که از او در عرف تعالی باشد **پیش و م** صحیح
فاخته مراد بمانند هرگز نیست که حق تعالی از آن نمی کرده باشد و گناه باشد که حق تعالی
بماند باشد بنا بر حق تعالی آن در نظر عقل و شمع زیاده باشد و مراد بشود آن
اعمال است که از آن عقل نشود یا از آن عقل مثل آنکه کسی از کسی نشود که در حق میگوید
و شمام میکند یا غیبت میکند و غیر موافق است کسی شده که در حدیث می ام گذشت
تبرکیم کرمه ظاهر نیست که مراد بشود مطلق المانع بر آن شده و از این است
و خود بجهت آن بدین یا از نوشته بر آن مطلق شدن چنانچه در حدیث می گویند
صحیح استیا من التواب بر معنی عمل شده بود و من قتل علی علیه فی غیبت
یعنی فی غیبت بحد مضاف فی از برای سبب است شاید اینجا استنباط توان
کرد که نشود غیبت کسی بقصد آنکه بزرگداند او را بجا باشد و هیچ یک از آنها تجویز
آن نگردد و اندوختن بزرگدانی از حق تعالی است و من کلمه فی یعنی باز گردانیدن و فرود
مورد آن خشم خود اعطاء الله اجرا استعید فی این کلام منافات دارد با آنچه از پیشتر
زایت کرده اند افضل الاحمال اجزها یعنی بهترین اعمال عیبت که قب است
و اقدام آن پیشتر باشد زیرا که شمت شهادت ظاهر است که پیشتر است از شمت نزد
حق تعالی ختم و بسیار باشد که در باب آن گفته شود که شمشید و فاعل مرسته ابراهیم
مثل بر آن عمل است که من جبار بالمتة فله عشراتنا لها پس می تواند بود که اگر کلمه عظیمه

بعد از آنکه در مرتبه تعریف یافته باشد مثل بر شیده یعنی تعریف نیافته باشد باید داشت
که در کلمه فیض زودت نیندیشم تو را بسیار معاملات همیشه شکار و اویا بود است
روایت کرده است شیخ بزرگوار محمد بن یعقوب کتبی در کتاب کافی از امام زین العابدین علیه
السلام گفت قال رسول الله صلی الله علیه و آله من أحب السبل إلى الله عز وجل جرحا
جرحه غلط نزد ما بچشم در جرحه مصیبه نزد ما بعین یعنی رسول خدا زود است
که دست راستی بسوی حق تعالی در کشیدن و در جرات جود انتم که بر کرده انی از بکلم
و بر فریبت که باز کرده انی از ابی بصره از امام محمد باقر علیه السلام روایت کرده که من
کلم غیظا و هو یفقد علی مفاحشی الله قلبه امانا و امانا یعنی کسی که زودت در ختم
خود او را علی که قدرت بر اندن آن داشته باشد بر کرده اند حق تعالی اول ادراک آن
و کرده این بجانب حق و بطریق اعلی است و شیخ روایت شده است از امام زین
العابدین علیه السلام که روزی منوی ساخته و کینزی ایستاده بود آب بر دست میبارید
آنحضرت میرنجت که نگاه ابرین از دست او افتاد و بر روی حضرت آمد و جود شلین
امام علیه السلام بر روی آن کینز از روی چشم نگاه کرد و تذکیر و دعای خواند که و الکافین
الغیظ و العاقین عن الناس و الله یحب المحسنین حضرت فرمود انتحار لوجه
یعنی تو از روی آن زامان در واقع تعالی نعت از ایلی از غفاری که شخصی در شهرام
بسیار داد و او شیعه و هم پیش گرفته بود که است ای برادر من بدستی که در پیش
حقه غیبت که اگر از آن بجای تمام آنچه تو بر من گفتی نقصان من نخواهد کرد و اگر بجای تمام آن
برم که تو گفتی خرج من ذوقید بفرم و ال غیظ و اریح و نبات یعنی گناه و فعل آن ذنب

بنی قال فی الصحاح الذنب اللحم اللحم تعدا ذنبا لرجل و پروان آمدن از گناه و انقبال
است نینچه در شرح حدیث هم گفته است من مصل علی فی حق خدا مصل تعویق و مصل
در او است چنانچه تا غیر آن از وقت حق و قیام تا نماز است قیامی او حق فرموده اند از حق
و انفس و حقوق الله نینچه و اغراض در آن نیز از انواع نکات و ادبی حج بعد از
و جوب تا غیر نماز از وقت خود و مانند آن خطیته عمارت بی نطق و مشین شده
تعطد و اریحی نفاجیت فو است از تفسیر که یعنی گرفتن حدیث است از مال مردم بکمال
و اندک الموق و العین **حدیث سی و پنجم** روایت شده است بسندی که اتصال از روایت
بزرگوار محمد بن یعقوب کتبی از جمعی از اصحاب که از ابی جعفر علی بن ابراهیم است از ابی
محمد بن محمد از امام زین العابدین بن جهران بن ابی نصر اشکونی که از اصحاب امام رضا علیه
السلام گفته اند و میگویند میمانند از ابی سعید الطاط که از اصحاب امام موسی کاظم است علیه
السلام و در کتاب جلال تفریح و تمشیر کرده اند و اسم او خالد بن سعید الکوفی است از ابان بن
که بگرفتند امام زین العابدین امام محمد باقر و امام جعفر صادق استخوانی
و از ایشان حدیث روایت کرده و در هر حق خصوصاً فزون بود و قراته و فقه هجرت
تمام و داشته نینچه قراته علی و میان قرانام او داشته و او و چند کتابتین
وارد و علماء رجال فقه و جلیل القدر است میمانند که امام محمد باقر علیه السلام با او گفت
اجلس فی مسجد المدینه و انت اناس نفاق اصحابی در حق شیعیان مثلک یعنی
بنشین در مسجد مدینه و قومی در مردم را که من دوست میدارم که دید و نمود در میان
مثل تو مردم چون خبر فوت او با امام جعفر علیه السلام رسید فرمود انما والله لصدایح

پلی وقت جان نمی بخت اسم که دل را برده آورد و درون بان تمامه از نام محمد
جعفر صادق علیه السلام که لما استجی بالنبی صلی الله علیه وآله سال ما حال المؤمن عند
قال یا محمد من اهان لی یاخذ باری بالجارقه وانا اسرع شیئی الی فضل الی
و ما نزدتی شیئی انما فاعله کمزدی فی وفات المؤمن یکره الموت واکو و ساء
وان من عبادی من لا یصله الا العقی لمرفته الی غیره ذلک لعلک وان من
عبادی من لا یصله الا العقی لمرفته الی غیره ذلک لعلک و ما یقرب الی
عبدی یعنی احب مما انقضت علیه و انذ لیتقرب الی بالنوا حق احب فاه
احبیه کت سمحه الذی یسبح به و بعبره الذی یبصر به و لسانه الذی ینطق
به و یله الی یسلس بها ان دعای احبیه وان سألنی اعطیته شرح مهم
نظام در ضمن آغاز و دو نایست انجام آغاز مشتق بر و پیش پیش اول نام علیه
اسم فرموده که شبی که پیر صدقات القدیله و آله با سمان عروج کرد چون شرف کمال
حق تعالی رسید گفت ای پروردگار من صیحت عال مؤمن زود تو قدر و منزلت اینچنین
تو بجز مرتب است خطاب عرف رسید که ای محمد کسی که فواری کند با مؤمنی بر رستی چنان
که پروردگارش باشد بقصد جنگ بر من و شتاب من در یاری او من دوستش
خود از هر کس پیشتر است و تردد کرده ام هرگز در چیزی که من فاعل آن باشم شرف
کرد و وقت فوات مؤمن مراد است عید به زیر او را تا خوشی آید مردن و در
تا خوشی آید تا خوشی آید ان او بر رستی که از بندگان من بنده است که صلاح او
نیست کرد و تو آنکزی که او را در ویش سازم هر آینه هلاک میشود و بد رستی که از بندگان

من بنده است که صلاح او نیست کرد و در ریشی اگر بگردانم او را و آنکه هر آینه هلاک
کرد و تو آنکزی که او را در ویش سازم هر آینه هلاک میشود و بد رستی که از بندگان
که واجب کرد آینه ام اقدام آری با و یعنی اقدام بواجبتر از همه دو ستره ارم
که باید که نزدیک می گردید من اعمال سستی تره من دو ستره ارم او را بر ایسج بن بست
و اشتم او را هر آینه که شش او خواهم بود که بان می شنود و چشم او خواهم بود که بان
می چنده زبان او خواهم بود که بان سخن کند و دست او خواهم بود که بان میگوید و اگر
و ما کند من ایات کند و عالی او را اگر چیزی طلب کند با و هم پیش دوم لما استجی
بالنبی صلی الله علیه وآله امری یعنی بمجول مشتقات از سری بنهم سین بر است
بر می یعنی سیر در شب قال فی الصحاح صریحاً و سیلاً و سیرت یعنی او است
لیلان یقال اسراء و اسری بمثل اخذ و اخذ به و اقیه ان شب که در یاد کردید
سیحان الذی اسری لعبد لیلان الی المسجد الاقصی و استنده بواسطه است
که کرده آوردن لیلان لالت میکند بر کت است شب روی با که مسافتی که میان مسجد لرام
و مسجد اقصی بود و چهل شب راه بود و ما حال المؤمن فندک مراد کمال نومین اینجا چنانچه
و پیشتر اول نوم آن شد قدر و منزلت دست من اهان لی ایلیا مراد اول اینجا
و مراد بجا زنت او بجا بر با هر صحت خار بر و مقصدی بجنبه او شدت منا زودت
فی مشیانا انما فاعله ذکر تر و اینجا بر سیل استعاره است چنانچه بعد ازین مذکور خواهد
شد و خطا سینه انما فاعله صفت شلی است و اسم فاعل در ان یعنی لفظ فاعل در انما فاعله
میتواند بود که یعنی عال باشد یعنی بد رستی که الحاصل من بعضی آورده ام و میتوان بود

من العبد المذموم

که یعنی استقبال بشد یعنی بعد ازین من تا عمل خواهم بود و بیکره الموت و اگر مسأله
بجوانت مسأله که بواسطه بیان امر بهی که آن شده که آن سبب زود است و این
بود که عمل حال باشد که بیان حال نمودن میگردد باشد یعنی مثل ترو من در وقت بند
نمودن در حالی که آن نمودن کرده میدارد و هر که او من کرده میدارم کرده استن
نهایتش علی را استیفاء و ایستادن است آن مقام چنانچه غنی نیست پسر است است
بروزن سلامت بعد از بهی است از سالی یعنی فعل میگردد و آن من عبادی من لا
یصلحه الا العقی تا عده نحوی تقاضای آن نماید که من موصول ازین فقره اسم آن باشد
و جاره و جزو بر آن مقدم بر اسم نهایتش بر آن تقدیر معنی کلام اینچنین می شود که درستی
که کسی صلاح حال او نیست مگر در تو انگری از بندگان نیست ظاهر است بگو صلاح حال او
فحاشا پس اولی است که جاره و جزو را اسم آن بگیریم و اسم موصول نیز نام معنی چنین
شود که درستی که از بندگان من بند است که نیست صلاح او مگر در تو انگری یعنی
جزو او از حال باشد که صلاح او در آن است جزو او از آن افعال کسی که صلاح او
در تو انگریست بگو از بندگان نیست این معنی که موصول خبر باشد و طرف اسم اگر چه
دارد و آنچه متعارف از باب نخواست اما مثل آن در معرض تجویز یعنی مفسرین در آنچه
میرسد شریف در مائمه کتف بای که تقریر آید که در من الناس من یعول المنا
بالله و بالیوم الاخره میکند و بنابر آنچه متعارف علمی نخواست که در مثل این ترکیب
می باید طرف باشد و موصول اسم می باید عرض اخبار حال گویند و کلام مذکور باشد
بگو از جمله است گفته اند اگر گویند که فایده نیست در جزو او از حال گویند و کلام مذکور

یا

بگو از جمله است پس این کلام چون صحیح تواند بود و این است که فایده اخبار مذکور
بر آنست که صفات مذکور و معانی است نیست چنانچه گفته شد که آن شده نزد او است که
انسانیت او خبر دهند و بقیه نماید که با بود و انسانیت مستفاد است بعد از آن چون
رو کرده است بگو مثل این ترکیب یعنی جاره واقع است که گنجایش این توضیح نیست
و قصد نشده است بیان مگر خبر او از آنکه ازین جنس طایفه هستند که این صفات
انسانیت دارند مثل قول تعالی من المؤمنین رجال صدقوا ما عاهدوا الله علیه
فمنهم من قضی جنده و منهم من یشکر که در باب معنی نزل است از صحیح کلام که مذکور
بود که در هر جگانه لازم که با حضرت رسالت صلی الله علیه و آله باشد ثبات قدم و رزیدگی
متقرب بر بندگی تا بجز نباشد و غایب نشود از بندگی نشیند و معنی آن و اقد علم است
که از نومنان مردانی هستند که راست کرده اند آنچه از آن عهد بسته باشد ای بر گونش
بر قاتل و کوشش نمودن در رزمای یزد متعال پس از ایشان کسی هست که واکار
بند زود کار زار کرده اند شمشیر مثل حمزه و مصعب انس معنی الله عنهم و از ایشان کسی
است که انصار آن سرد مثل عثمان طلحه و بعضی دیگر از ایشان به ظاهر است که صفات
ذکر در این آیت منافات ایمان ندارد و تا بر آن معنی حمل توان کرد پس اولی است
که معنویان جاره و جزو را ابتدا سازیم و بگویم معنی کلام است که بعضی از مسر بعضی
مؤمنین مستفاد این منافات و منافات فایده مذکور است که در آنست که ایشان
و استیفاء است از آن طرف بعد از آنکه اول معنی آن مبتدا واقع شود اثنی ترجمه کلام
و چون این معنی در معرض اخبار و ترادف و در مناسب نمود که بان آید باید اگر گویند

فخاطب این کلام حضرت محمد صبری بود صلوات الله علیه و آله هیچ کس نیست که این
ترودی نداشته باشد و اگر افعال آنی منتهی برکت و معلقات حال عباد است پس چنانچه
بنامیکه بود و جانش است که در امثال این خطابها که در قرآن واقع است اگر چه خطاب
حضرت رسالت صلوات الله علیه و آله و عرض اخبار است بان از قبل اسمی با باره که
کما کی میخوانند معنی کسی شنیده اند و خطاب با او نمند بان مثل میزند یعنی بشنود ای بسیار
که چه میگوید و عرض شنیدن با غایب است اگر خطابها که از جانب حضرت عتبت بجانب
اینجا صلوات الله علیه و آله واقع شده ازین قبل است هیچ کس نیست که اگر فرود
در مثل این چیزی آرد و خاطر معلست بگو بعضی از ایشان کار نموده اند و تا چنان
نیستند و صرفه الی غیر ذلک لعلک به اگر در حضرت این جمله شرطیه را از جمله صلوات
که سابق بر است بواجب عطف میان ایشان صحیح کرده اند بواسطه آنکه این جمله صلوات
و مبین است زیرا که هلاک دین در و دینی بودن مبین این معنی است که صلاح دین
در تو انکسیت پس میان ایشان نهایت اتصال بوده باشد و اما آنچه در حدیث است
ششم که است که عطف شده بود مثل این جمله شرطیه بر جمله صلوات و عبارت برین بود
که ان من لا یصلحه الا المقدر لا اعیبه لافند ذلک الی اخره بنا بر ملاحظه این
بود که صلوات الله علیه و آله امریت مفاخر عدم اصلاح و تحت جنس آن مندرج نیست و عطف
معانی بیان تغییر کرده اند تا آنکه در حکم میان ایشان از جهت نهایت اتصال باشد
که موجب فضل و جبر است و این است که هر یک که است که میان ایشان نیستی
و اگر اتصال و مخابرات ملاحظه شود عطف میکنند یکی را بر دیگری عطف برین

در می آورند تا میانه باشد نسبت ایشان میان کمال اتصال کمال اتصال نمی مانی که در حدیث
و تفسیر آنرا بر این مود کلمه سوره العذاب یدجون ابناءکم گفته اند سبب آنکه در
سوره بقره برین بود واقع است و در سوره براء اسم برین بود که می یدجون ابناءکم
بعطف یدجون بر این مود کلمه است که درین سوره ملاحظه آن شده است که فرج کردن
فرزند آن میان عذاب کردن ایشان است تعریف عذاب میکند و در سوره براء اسم فرج
آن شده که فرج کردن فرزند مرتبه استنش فوق مرتبه عذاب است نشان یافته است
بر این پس که جنس او مخابرات است جنس ضایع است تحت جنس او مندرج نیست و مسا
تیتب الی عیدی یعنی احتیالی متاخر حضرت علیه این کلام رحمت و اگر تا قبل
واجب را توان یاد داد است بر افعال سنت چنانچه مقرب بر تفصیل بیان خواهد شد
و عموم موصول است لب بالا صلا را و اجبی که محبت خود بنده را مبین و امثال
بر خود واجب کرده باشند اگر گویند لول این کلام نیست که فرج واجب تر از خداست
و استرغبت از واجب آنکه واجب است و استرغبت است از فرج واجب ترجیح دادن
معنی باشد که نه که بشود یا باشد که هر دو مساوی یکدیگر باشند جانش است که آنچه
از باب بیان ازین کلام میهنند زیاده ای مرتبه واجب بر فرج واجب چنانچه اگر گفته شود
که هر چه بهتر از در حدیث کسی از آن که این فیه کبر این معنی که زیاده از جمیع اشیا
بهتر است میهنند بود که مساوی او باشد و او را در این معنی از مثل این کلامی در اکثر
زبانها بیان است و آنکه تیتب الی بالحق اقل حتی لجد و اول معنی است همراه
بنا بر عمل فرج واجب است کفایت از برای معنی نه ایست و او ناز باشد و خواهی

نزهت و تخلص آن بنامهای مستحق که بر زبانها و ایرات جدی است موافق معنی لغوی
و اصطلاحی از اهل شعر بران شده است معنی دست داشتن حق تعالی بنده کار
آست که حجاب بچگانه از پیشش بردارد و ممکن چه او را بر بساط قربت آشنایی
زیرا که مثال این صفات را که بعد از آن تعالی نسبت میدهد باعتبار اثر و فایده است
که بران صفات مرتبت از اعتبار مباحی آن صفات علامت دوستی حق تعالی میباشد
آست که توفیق دهد او را که قطع غفلت از در غرور نموده بعالم نور که عبارت از عالم
سجده آشنایی است عروج نماید و از آنچه غیر اوست بآلین برید و چنان شود
که جمیع فکر او خیالات او غیره آلوده باشد و بعد دوری از میان او رها شده
شود و بعضی از باب عرفان گفته اند که اذ اردت تعرف مقاسمک فاطف صفا
افاسمک یعنی چون خواهی که بدانی مقام را در ذکر کار خود آنچه بر پای داشته است
بر آن فاء الجمله کت سمعه الذی سمع به باید دانست که صورتی دارد بطن
در مقام سخنان روح افزا و اشارت های غریزه است که شام جان از استقامت روح
آن معطر است غالب بجان از استماع محاسن آن روان نهایتش در باطن معنی
آن هر کس را میسر نیست نمیدان آنچه از آن مراد است هر کس را مقدر نیست بکلی
بمقصود از آن نیست از هر کس که آشنایی خود را با تشرف بر یافت و راه از او
خود را در برتر تعبیر محنت که از او در دل از غرض تعلقات پاک سازد و خود را بر دست
و تصفیه باطن بیشتر با ایشان آشنایی دهد و بطلب ایشان هر چه از سازد اما کسی که بی
ایشان نبوده و در بیشتر ایشان آشنایی نداشته شد و اسطرگ فارسی محفوظ نماید

اوراق

و در اوقات بقرات نماید چنانچه او را تره شینند این کلمات خطر عظیم است اوردن
بطقات زنده تو و الحاد که قار شده ان بهما کت عول و اما تعالی الله من ذلك علوا
یکسر او با یکدیگر بیان میکنیم مقصود است از این کلمات ظاهر بسیاریم معلوم است
از این لغات بر وجهی که فهم آن بر تو آسان شود و بی بران معنی آن بر تو مشکلی نماند و
این سخنان کلیه از نهایت قربت نزدیک میزند است و مبداء و میان علی و تسکین
آلی بر ظاهر باطن اینها را آشکارا و مراد حضرت عزت تعالی و صد الفوز و اندام
آست که من چون داشته ام بنده از بنده کان خود را بیکشتم او را بتمام الفت و جود
خود میسر سازم او را بعالم آشنایی تعالی با خود و چنان میکنم که فکر او هر سه مرتبه
در دایره ملکوتی که در او اسرار او بر او توفیق شود پس ثبات و رزق و مقام
قرب من تمام برات او و مزوج شود بحیث او دوستی من بکلی و کوشش فزون
و اگر خود را از غوغایب پند و اسرار توی خود را در میان چندین غلبه دوستی
من برده و معاشرت را در هم نوردد و با تشرف محبت من روی او هم نوزد و بگوید
پیش نظر و فکر دل و در زبانم یا راست همین اینها را که در هیچ جا آنگو چنان
شود که کوشش او سوا از من نشود و چشم او جز مرا از چند بگذرد کوشش او چشم او را من
پندار و چنانچه گفته اند **شعر** جزوق قلبک لا یخفی و نادوی منک لا یخسر و است
التعجب و الابصار و الالادکان و القلب و یدیه التي یطشنها یطش کمر طاه
ظاهر و آید و معنی آید و در اصل از بلشش معنی آید و غلبه آید خود است بیا
و است که این حدیث از احادیث صحیح است چنانچه بطریق شیخ نقل آن بحیث رسیده

در میان علی سست تر است شمار تمام دارد و ایشان نیز مانند کفری در وضع خود آورده
و برینو بر این غیر علی است علیه السلام روایت کرده اند که آن الله تعالی مال من عادی علی
و لیاقتا ذمیه بالخیر و ما یقرب الی عبدی یعنی اجبالی ممانا درت علی
و ما یر ال عبدی یعنی اجبالی بالذات حق احیه فاد اجبت کت سمع الله
یسع به و بصیر الله یصیر به و یدیه الی میطش جهات و جله الی میهان سالی
لا علینه و ان استعاده فی لا حیذینه و ما رده دت فی شی انما فاعله کتره دمی
فی فیض نفس المؤمن بکرم الموت و الکره سانه و لا بدله منه یعنی کسی که در شی بود
من پس تحقیق که آن میدهم بحربا یعنی اورا در معرض حرب دی اورم و زین
نیست و من بنده من بخیری که نزد من دوست باشد از آنچه واجب ساخته ام بر او چو
نزدیکی میکند من بنده من با عمل سستی تا آنکه دست ارم اورا پس چو دست است
اورا کوشش او می شوم که بان می شود و چشم او میشود که بان می بند دست او می
که بان میگیرد و پای او میشود که بان بر او برود هرگاه از من چیزی طلبد با و عطا میکنم
و هرگاه نیاید بر من پناه میدهم اورا آنچه او ترده کرده ام هرگز در چیزی که مرغی فعلی
با هم مثل ترده ای که مراد است میدهم او وقت گرفتن نفس من که ناوشش می آید مرک
اورا و مراد ناوشش می آید ناوشش آمدن او از مرکه اورا که زری از ان نیت **پیشین اول**
نسبت ترده خاطر بخند ای تعالی بویب این حدیث چنانچه تحقیق نیت محتاج بوجه و تاویست
هر چند وجه تاویل آن کرده اند **اول** اگر در کلام چیزی معذره باشد تقدیر آن شد فی
جاء علی الله و ما ترده دت فی شی یعنی اگر ترده آمد و شد خاطر و ای بود ترده باشد

خاطره اشتم که هرگز در چیزی مثل ترده آمد و شد خاطر می کرد و وفات مؤمن بعد از
دوتم آنکه چون عادت بر آن جاری شده است که در مسأله کسی که اترام و عرت
اورا لازم و اند و خاطر را علق به باشد مثل دست نزدیک و یار موافق ترده
رسد در مسأله کسی که اورا ترده ایکنس قدر و نترقی نباشد مثل دشمن و اورا عرت
و امثال آن ترده خاطر بهم رسد بکلی چون بخاطر بگذرد که می آید و رسیده و در خاطر می آید
بی آنکه ترده آمد و شد خاطر می ست به می تواند بود که بقیه کند از ترده اترام او بگوید
ترده در حالت مسأله او از ترده ای ذلت او بعد حصول ترده در آن حال پس چو این
می تواند بود که مراد حق تعالی ازین کلام و الله اعلم آن شد که بجای آن محذورات را
زود من قدر و منزلت و مرتبتی مثل قدر و منزلت بنده مؤمن کلام از قبل استعاره
تیشید بوده باشد که معنی آن در ضمن شرح بعضی احادیث سابقه گذشت **هشتم** و شد
و از دست از طریق نامه و عادت حق تعالی در وقت احضار بنده مؤمن هر میسازد و
از لطف او از نشن و نشنا و طول نشت امثال آنقدر که کرامت مرک از خاطر او ذلیل
میشود و اورا رفت تمام با تعالی ازین عالم غالی بی علم باقی بهم میرسد پس کم نیز سبب
آن ایضا و تشریش او از عالم کما چنان میشود که اورا انبیاست رخصا بر من بهم میرسد
تشیب کرده است تعالی این معاد را بجان کسی که اراده کرده باشد که الی رساند
بدوست خود بقیصد آنکه بعد از ان قطع عطف با و عاید شود پس ترده اشت باشد و اگر
بیکر بخواند المراد و رساله که با و آرد بسیار رسد و همیشه در خفاست و عسنا بکفته
باشد و بعضی که آن المراد رخصیا ارد و ذکر میگردد باشد تا آنکه او ابد و رفت تمام بهم رسد

والمذکور را بر ذرات انوار و در صورت نیز کلام از قبیل استغفار و توبه و غیره
پیشتر هم بسیار باشد که توهم منافات تحت شرف میان این حدیث و اشغال این کلمات
که اولت دارند بر آنکه مؤمن فالص امر و نوشتن می آید و نسبت تمام بحیات او
و میان آنچه از پیغمبر صلی الله علیه و آله روایت شده که من احب لقاء الله احب لقاءه و
که لقاء الله که الله لقاءه یعنی کسی که دوست دارد لقاء خدا را اگر بعد از وفات
روح از بدن میسر خواهد بود و دوست میدارد حق تعالی نیز لقاء او را و نیز همیشه و کسی
که نخواست آید او را لقاء حق تعالی هرگز بخت نماید خوشتر ندارد خدا حق تعالی را
پس همیشه و از هر حدیث مذکور بحسب ظاهر اولت دارد بر آنکه مؤمن فالص که بابت برهان
میدارد و بگویم نهایت رحمت میسر آن دارد و بواسطه آن زود امید می که بقای او دارد
میداند که آن بدون مردن حاصل میشود چنانکه از امیر المؤمنین علیه السلام روایت شده
که میفرمودند که اقتاب ابن طاب اسفل الموت من اللفل صدحاً ما نكح برستی که بر او کافراً
موانت و الت برک پشتر است از موانت و الت لفل پستان و در فقه و نیز
در وقت که این علم و چون شمشیر بر فرق مبارک آنحضرت زد فرمودند که فنت و الت
الکعبه یعنی فوزه فتم و بنجم ابدی سیدم بر و در کار کعبه فتم و شش شهید علیه السلام
و کتابی که می آید در اشغال بر بنویسد جواب کوفت است که دوستی لقاء الهی معتقد بود
و در وقتی نیست پس میماند بود که دوستی مذکور در حال احضار و بهنگام مشاهده
آنچه مطلوب است باشد چنانچه روایت شده است در طریق از امام علیه السلام
در روایت کرده اند هل سنده در صحیح خود از پیغمبر صلی الله علیه و آله که آنحضرت فرمود

من احب لقاء الله احب لقاءه و من كره لقاء الله كره الله لقاءه قبل از آنکه
اما آنکه الموت تعالی و لیس ذلك فلیکن المؤمن اذا احضر الموت یبتر بوضوح
و کرامت طیس نبی احب الیه مما اصابه فاجب لقاء الله و احب الله لقاءه
الکافر اذا احضر یبتر بهذا ب الله طیس نبی اگر او ایده ما اصابه که لقاء الله
که الله لقاءه یعنی کسی که دوست دارد لقاء الهی حضرت دوست نیز میدارد و لقاء او را
که نخواست آید لقاء حق تعالی و در حق تعالی نیز نخواستن میدارد و لقاء او را که شخصی
که ای سول خدا ای بدستی که ما نخواستن میدارد هرگز راه بان بخت نمیکنیم پس
و چون خواهد بود حضرت فرمودند مرا در کفایت و لیکن مؤمن را چون وقت احضار
نزد روح رسد بشماره میدهند او را برضای الهی نخواستن لقاء خدا را و باید
و آنرا ترش کنان پس او را در اشغال هیچ چیز دستگیر از آنچه در پیش دست نخواهد بود
پس دست خواهد داشت لقاء خدا حق تعالی او دوست خواهد داشت حق تعالی
لقاء او را که فرما چون وقت احضار در رسد فرمیدند او را عذاب الهی که ایدر او
او میباشد دست پس نزد او هیچ چیز و شمشیر نخواهد بود از آنچه در پیش دست پس
خواهد بود و لقاء خدا تعالی و خدا نیز کرده خواهد داشت لقاء او را بعضی
گفته اند که هرگز نفس لقاء الهی نیست پس کرده بود آن بواسطه زیاده آنی آنچنانکه لازم
آنست مستغرم کرامت لقاء خدا حق تعالی نیست این ظاهر است و در دست خدا حق تعالی
موجب تحسین استعداد می شود و در لقاء او را مثل قیام با عمل صالحه و مبادرت بکردار
یکند که حق کان یوجو لقاءه و بید فعل عملاً صالحاً و این معنی لازم دارد و اگر است

مگر بافت انفکاح علی صلح امیر و **بچشم** این حدیث پنج از ترجمه اش قاهر شد حرکت
واجب است افضل است در اقدام بان ثواب پیشتر است **بچشم** شهادت علیه السلام
و بعضی دیگر از علما چند موضع را از آن استفسار کرده اند که در آن موضع سنت افضل است
از واجب **اول** از آنکه در مفلس از توختی گرفته اند باشد چه آن سنت است با اتفاق
و عملت آن و کما هی الفاسل و ثابت باشد واجب باشد و حال اگر بر افضل است از
احمال شود این پیشتر است **دوم** پیشی گرفتن بسلام بر آن افضل است از جواب آن
سلام و حال اگر جواب سلام واجب است و سلام سنت **سیم** اما در کردن نماز که تنها گذر
باشد کما کی جماعت منعقد شود چه ثواب آن چنانچه حدیث آن نقل است چست
در چه از ثواب نماز تنها در پیشتر است حال آنکه آن عام است سنت است آن واجب
چهارم نماز کردن در آنکه شریفی مثل مساجد و عوم و مدینه و رومات این مومنین
صلوات الله علیهم امین چه نماز کردن در آنکه نماز است ثواب آن پیشتر است
از نمازی که در غیر آن گذارند **پنجم** تانی و شوق سنت است به کز تجزیه کرده اند که بجز
آن ترک کند جاودت نماز بخورد اگر واجب است اگر چه چنان شود که بعضی از نماز بخورد و نیت
شود و نماز او را تمام اجزا دریافت در استسقاء یعنی ازین موضع از نماز که در نماز
مناقصه است و بدست آورده عایشه بر بنو بپان شده که در موضع اول نیت آن گفت که واجب
ترک مطالبه میز است خواه در زمین ابر استسقاء شود و خواه در زمین اعمال پس از آنکه
باشد مثل اعمال است همچنین در موضع چهارم که از آن نماز واجب است خواه در نماز
نماز و تابع باشد و خواه در غیر آنها پس که از آن در آن موضع خود واجب باشد که برزد

دیگر بجان و از دست نهادن تحمیل آن مکان بخارست باشد و این است که
واجب افضل باشد و در هر یک که از جای است که نماز را عاده رانیت واجب که پیشتر است
بر او که از وی ثواب نماز که کفایت باشد که نیت واجب گذارند و شود و هیچ کس نیت که بعد از
نیت به یک اجبه از بود دست نهادن قصد کردن و جواب سلام را که استجرا بان
معموم باشد عالی از آنکه نیت الله اعم **دیشتم** حدیث روایت شده است که
که متصل است **بچشم** صدوق محمد بن ابی حمزه از علی بن ابی حمزه این حدیث است
از محمد بن علی العسکری از یحیی بن زکریا که از محمد بن عیسی بن عمار بن محمد بن فضال
بروح از محمد بن یحیی العسکری که گفت که من ایام المومنین عید استم فی مسجد کوفه و قد
صلینا عشاء الاخرة فاخذت به حتی خرجنا من المسجد فمشی حتى خرج الی المحلة الکوفة
لا یطنی کل ظلمة من حسن السعد ثم قال یا کلیل ان هذ القلوب ادعیها
از عاها اعتقل عنی ما اول لك الناس تلذ عالم ربانی و تعلم علی سبیل الحیاة
و هیچ رطاح اتباع کل ما عن میبارن مع کل و یح لم یستقیموا یزور العلم و لم یطیبوا الی
و کن و شیق یا کلیل العلم حیر من المال العلم یحیر منک و انت یحیر من المال و المال
نفضه الفقه و العلم یزده اذین کوا علی الافئدة یا کلیل العلم ین یدن الله
بکلیسا لانسان الطاعة فی صیاد و حمل الاحد و قد بعد وفاته یا کلیل
نات خزان الاموال و العباد یا قون ما یحی الدهر هیا تم مقفود و اما
فی القلوب موجوده اه اه ان ههنا و اما و میده الی صده لعل اجاب و است
لا حلة علی اصیب له لئلا غیر ما یزور یستقر الی الی ین فی الدنیا و یستقر فی الله

وین نیست از آنکه کسی بشناسد ایشان حیوانات پرند و اند و چمن میبرد و علم برود و جان
آن یعنی پنجاه که معدوم میشود یعنی که بر سر و انقضاء سید و اند و کس علوم و معارف
آلهی نموده علم نیز معدوم میشود چه هر کس را بهر ایت ازان که دیگر ریاضت آنرا میکند
غالی نیاید و وی بین از کسی که اقامت در لیل صبح آلهی تواند نمود و عالم با او هر دو
او تواند بود یا عالم هر باشد و پنجاه و ستم تا چنانکه ایت غالی بر مردم مرتفع نشود و چنان
آن از هر پانزده ای که آن کرده ایشان بجز انقسم که کثرت مردم اند از وی جدا
و بجز کثرت اند از وی قدر و منزلت یعنی قدر و منزلت ایت آن از هر کس بیشتر است
و عدد ایشان از هر منسی کمتر باشد آن کاه میدارد و ایت غالی چنانکه خواهد بود اول
این را که بسیارند آنرا یکی که مثل ایشان شنیده و بکار ندمت آنرا در دنیا باقی ماند
که اطلاع کرده است ایت را علم لدنی بر حقایق اشیا چنانچه هر چیز را میداند که در نفس
پر خیر است او یافته اند و ایت یقین را در امور دین و دنیا چنانکه ایت از آنکه در امری نداند
و آسان کرده اند و خود آنچه را با بخت و ابر و دنیا مثل دانسته اند آنرا از ترک لذات
و نوری قطع تعلق از دنیا و نظارت آن و لازم خواندند و ایت را در جواب اشکال آن
و الشکر گرفته اند چنانچه و خست و اندر جهان از آن بخت میدارند یا دنیا بر بدنهایی که
رو چنانچه ایت من متعلق به عالم است ایت غیبی حق اند و زمین و فو اند
مردم اند بر حق آو آه زاری شوقی که در ابرین ایت آن است بعد از آن دست بیاکن
از دست من جدا کرده فرمودند بر اگر او در فن داشته باشی **نیش و م فلان**
اصح در لغت رفتن بعمر است قال فی الصحاح اصح الرجل ای خرج الی الصحاح

صعد ا بضم صاء و فتح عین ذوات نوعی از جنس است که از روی مزین بر آید و همین کسب
تربک بر معنای مطلق بود و است که از برای نوعی باشد مثل حلت القرضه و ترغیب
تافان و نوعی از شستن است و کلیل که در از عالم اصحاب امیر المؤمنین علیه السلام و مردم
رازه او بود و دست بجای بن و دست گشته شد بعد از آنکه حضرت امیر المؤمنین علیه السلام فرمود
بود ان هذا اللوبیة و هیة و ما بکسر و او یعنی فرستاد و علی بن ابی طالب یعنی خند و چه
که او عالم و بحر با او عالم یعنی اهل عالم و اجماع باشد عالم ربانی یا بای نسبت است که با
یعنی منسوب بر باشد و زیاد شدن الفاظ پیش از این بر خلاف یا سراسر مثل ربانی
در امر ربانی کسی باشد که در شناخت پروردگار خود مؤمن است بسیار می حاصل کرده و داند
باید که تفسیر این آیه میکند و کافرا و منافقین ذکر کرده که از باقی هستند **بیت**
بدین غالی و طاعت یعنی کسیت که نهایت غلو و طاعت حق تعالی داشته باشد پسند
قول محمد بن الحنفیه که بعد از فوت عبدالله جاسکست الیوم مات ربانی هذه الامنة
او در نزد ربانی این است شیخ ابو علی طبرسی در مجمع البیان آورده که از باقی هو
الذی و رب الامر الناس بدینهم لاد و اصلاحه ایاة یعنی ربانی کسیت که تقام با
امور مردم تدبیر او اصلاح پذیر و حال ایشان با مصلح او و مسلم علی سبیل خجانه یعنی
آنموزه علم بقصد حصول نجات در آخرت از جهل و آفات آن است او تحصیل مخلوق
دینا و لذات آن چنانچه میشود اکثر انبیا و ائمه و صحیح و صحیح حجرات کس
که کس باشد که برود و چشم حیران می نشیند استغاره کرده اند آنرا حضرت بواسطه
جبال عوام از روی حقیر و شستن ایشان در عالم نفع را و عین بقصد عوام انفس مردم

موجوده از آنکه کار دیگر تو است بر این چهارم جمعی که از صفات زینده که روحانی
یا فزانه و طریق حق را شعاع و از آنکه و لیکن بعضی که فرستاده که آنجا
ال و میل و نیاست و ذوق بسیار کردن و نیزه که داشتن آن او جدت خود
علم او سید آن می سازند پس چاره است کسی که طالب علم حقیقی باشد اول نفس خود را از
اعتناق بیمه شست شوی و هر زیر که علم و دانش جبهات است بجای نماز است
چنانچه نماز و فیض و روح ظاهر است بشکلی از نجاسات ظاهر پس علم نیز فیض جبهات
و است جبهات او نیز دست نیست که چاک باطن از اعتناق زینده و میل است و این
که لاک بیوفت العلم بیوفت حاصله یعنی چنانچه جمعی که است محقق علم حقیقی و فراتر نشد
اولی از آنکه معده همیشه معده و معارف مذکور نیز در معرض فنا و زوال است و برودن
علم و اهل عرفان علم و معرفت بر طرف همیشه و زیر که نمی باید آنچه کسی که در وقت حق
تواند علم خود را بایشان سپرد که بعد از ایشان که شد و دانش ایشان باقی ماند چون نمی باید
که سلسله علم و معارف بکلیه انقطاع یابد و او هم که نوع انسانیت می باید تا نزد
حق باشد زیرا که چاره است ز غم از آنکه می که ما رسد این معافه علوم و معارف باشد
چنانچه متفق بود اعدا باب عدل و توحید است باز یافت کرد و حضرت این کلام را با یکدیگر
لا تخلق الارض من قیام قد یحییها اما ظاهر مشهور او تعریف مستور میجویی که کشت عالی
نی باشد و این معنی از آنکه می که پای و دارد و لاجل حق و آثار علوم حقیقی و معارف الهی میبود
ظاهر مثل امامت حضرت امیر المؤمنین علیه السلام در ایام خلافت که خلافت و معارف همه بر آن
مشق اندازید یعنی آن اتفاق مثل امامت حضرت علی السلام در زمان خلافتی که هر کس پیش از ایام

که بر او نه مثل حالت امانی که از ذریت آنحضرت بر او بر نمی بار امامت قیام داشته
و نمی تواند شد الحار نه و چنانچه درین زمان است از حال صاحب الامر علیه السلام و اخای آن
حضرت از نظر خلق تا وقتی که از او حق تعالی بظهور او تعلق کرد و جمیع العلم علی حقیق
الامور و ما سر به افصح الیقین بعد از آن حضرت شروع در ذکر او صاف امان
منوره و نموده مذکرات آن معنی مذکرات المصالح یا فزانه علم لادقی که محتاج تبیین و تعلیم نیست
بر تحقیق اشیا چنانچه هست از نحو ساست معقولات منکشف شده است برایشان آنچه
و پر زده اتفاق حقیقی و محبوب بوده پس همین آزاد است از چنانچه هست بین الیقین
و دید و ایش از آنکه ترویج نماند و دلهای ایشان اطمینان تمام بهم رسانیده و
در واقع ایشان بسیار استراحت یافته و جبهات ازین حالت کفایت حقیقی که در توان
دارد است و من فوق الملکه فقد اذق حیرا کثیرا یعنی هر که اکتفا و از آنکه برستی کرده
شده است با غیر بسیار و روح بفتح را یعنی احساسات و استلزاما است
المتروک و عریض و او و سکون عین در اصل است یعنی زمین تحت نا هواریست یعنی
آسان ساخته بر خود آنچه از باب شمع مثل ساخته اند مثل زک شود آه بدنی و قطع تعلقات
و نبوی و فاعوشی و پداری و عمل که سستی و تسکینی و اعزاز از آنکه جبار و اسامی غیر غریز
ایشان صرف چیزی شود که مانع قرب آلی کرده و اتمثال آن آنچه شعاع و نور آری است
و اصحاب عرفانست و حیو الدنيا ما مدان از و احفا معلقه بالجلالی الاعلی یعنی
وقت مذکور از آنکه عزت خود بخار خلق با این فرایند است که نیز در وی آورده است
در واقع ایشان بنیاد بر دو حال آلی پس در ایشان اگر چه در محبت با نانی است از او

ایشان معنی است در عالم بالا با علی که فایده مترجم و ارجاع قدسی اند و حسن او
در قضا اولیای خلفاء الله فی ارضه موزعین است و این فایده با هم است و بر
آست که ولایت کند بر اکثر ایشان فراوانند و این معانی با اسطه انصاف انصاف
که بیشتر جایز و در تفسیر که بر اولیای علی علیه السلام است و اولیای علی علیه السلام
تقریباً مذکور را مفسرین برینو چنانکه گفته اند آه است و عالی در ذمیتهم هیچ کس نیست
در اکثر شقی آنحضرت و اعلی مراتب بوده است زیرا که غیبت قلت نعم است و آنحضرت
بعد از پیغمبر صلی الله علیه و آله است و ارباب عرفان و مقصدی اصحاب هدایت اهل
بوده است چنانچه همه از منکحات انوار معرفت او متعجبند از انوارش و هدایت او نیز
بوده اند پس انوار معرفت نفس شریفش همیشه مشتاق مشاهده جمال ابا جبرئیل بوده و
مبارکش ایم متعلق در یافت لغای اصحاب طرفه خود سلام الله علیهم اجمعین **خبر اول**
آنچه این حدیث اشعار بان دارد که روایتی بین هر کز غالی می باشد از امامی که موافق
باشد بعضات مذکور و همچنین آنچه مفاد حدیث مشهور من مانت و لم یدرف امام زین
مات صده جاهلیه که متفق علیه شیعہ و سنی است یعنی هر کس که میرد و نشنا سلام
زمان خود را میبرد و مردن ارباب جهالت و بیعی که از دین بگذرانند مبارزه بسیار
که فایده مذکور امام زمان ایشان محمد مهدی است علیه السلام ظاهر است مخالفان انبیا
سنت جماعت رین امر شیعہ بسیار میکنند و میگویند امامی که وصول او ممکن نیست
و فرار فرقی مسیبل الحکم دین از او بچسبند را میترسند و مجرود شمشاق او چه فایده
خواهد بود که کسی که میرد و نشناختند او را حاصل کرده باشد از دین بگذرانند و ایام

در جوانی

رضوان الله علیهم در جواب ایشان میگویند که فایده شمشاق امام زمان علیه السلام خود
یعنی دین و فرار فرقی مسیبل الحکم نیست بلکه نفس تصدیق بود و او واقعا است که
او غیبت مذات و در زمین ابریت کفری از او مطلوب است از کثرت از کاران اسلام چنانکه
بسی در عصر پیغمبر صلی الله علیه و آله بود و تصدیق بود و آنحضرت واقعا نبوت او
فردوسی این ایشان بود و قطع نظر از دین او و فرار فرقی مسیبل الحکم دین از او
کافی بود روایت شده است از جابر بن عبد الله انصاری که پیغمبر صلی الله علیه و آله را
او در حدیث مذکورند فرمودند ان لا اله الا الله محمد بن عبد الله و جعل علی یدیه مشارف
الارض و معارفها بعین من اولیاء و عینیه لایبیت فیها الا من امن بالله
علیه لای ایمان یعنی است آنکه نتواند کرد که عدای خود ببرد دست او قالی روئی بین
از مشرق تا مغرب غایب میشود از دوستان خود غایب شدنی که بر تصدیق بان است
نمی تواند کسی که استخوان کرده باشد اول او از جهت ایمان جابر انصاری گوید که نعمت ای
مذایب آید شیعہ و دوستان او را اشفاق می خواهد بود از دور ایام غیبت او حضرت معلوم
فرمودند که ای والدی لعنتی بالحق نبیا انهم لیستفیون بنوره و یسمعون بولایه
فی حقیقه کما شفاع الناس بالناس و ان علاها الصحاب یعنی آن بن خدا است که
فرستاده است سخن و راستی که ایشان یعنی شیعہ و اولیای او روشن میگردند و نیز
او و شیعہ میشوند بدستی او در ایام غیبت او چنانکه شیعہ میشوند مردم از آفتاب
و اگر چه در زیر بار پنهان باشد و اما عین ایشان میگویند که شمشاق که شام و رین بگذرانند
بر میکنند بعینه بر شما و او است زیرا که شمار آن رفقا را که در ایام امام زمان در شمشاق

مذکور صاحبان شوکت انداز پادشاهان مسلمانان دنیا بر سر نهاده عالم باشد و خواهد
خواه عالم باشد و خواهد فاسق پس میگوید چه فایده مرتب خواهد بود بشما سخن جانان
تا آنکه کسی که ببرد و او را شناخته باشد کافری بچاند از این میرود باشد و بعضی از مخالفان
برین سخن متفق شده اند بر آن گفته اند که مراد با نام زمان درین کلام عید است اما
میکنند بنا برین تفسیر ام زبان آن شخص که حدیث مذکور فهم میشود و همین مذاشته خواهد بود
چون تفسیر مذکور اشعار بآن دارد که امام هر عصری فراموش هر دیکر باشد و زمان در هر عصر
یکست تغییر و تبدیل در آن راه نمی یابد تا انقضای عالم و نیز هر چه می آید او شده است از
معرفت قرآن که کسی از اهل کفر کرده باشد کافر می رود و اگر مراد بآن معرفت الفاظ و
و است معانی آنست چنانچه غنی نیست بر بسیاری از مردم شکل میشود و اگر مراد بر قصد
بود و آنست همان تشبیه که بر جای میگیرد بر شما میگوید چه خواهد بود که معرفت با الفاظ
کسی حاصل نباشد و علم معنی آن نداشته باشد و شواهد که استنباط حاصل و احکام از آن
نموده چه فایده مرتب خواهد بر تصدیق بود و آن که کسی حاصل کرده باشد چون برود که
مرد و پس تشبیه شمار و درین باب معنی نداشته خواهد داشت و الله اعلم بالصواب
حکایت کرده است سید بزرگوار معنی الدین علی بن طاهر علیه السلام در بعضی از کتب
که روزی را اجتمعی است و او در بغداد با بعضی از فضلا می ایستاد و گفت سیدم سخن را با
ایشان با امام محمد مهدی علیه السلام که آید در باب او میگوید که تا غایت در حکمت
و بواسطه معنی از نظر مردم نیست اختیار کرده تا وقتیکه امر الهی بظهور او تعلق کرد و تشبیه
از ایشان که طرف بحث بود در مقام تشبیه و امر از شد بر کسی که تصدیق بود و او کرده

اجماعی نیست معنی
صاحب الامر علیه السلام

انفقا

و اعتقاد دارد که او در هر وقت زنده و راست است و انکار نمی نماید و او را من کفر میمانی که اگر
از روز مردمی حاضر شود و دعوی کند که من بروی آب برآید مردم میباید مردم این شهادت
مقام تقبیل شده بیدان او بر می آید پس چون بر طبق دعوی خود بعمل آورد و در وقت او را
بر روی آب همه شهادت کردند و تقبیل نمودند بعد از آن اگر بار روز دیگر شخصی آید
دعوی کند معنی تماشای او برآید و در وقت او بر روی آب مشاهد نماید تقبیل ایشان
روند اول کفر خواهد بود بعد از آن اگر توبه سیم کسی آید و همین دعوی نماید بمانند
که کسی تماشای او بر نیاید و در مقام دیدن آن نشود که کفر میگوید از مردم پس بر توبه
چون عمل نکند که قیام نماید مردم که یکی رفتن او را بر روی آب بپندند بل حکایت در تقبیل
بسیار میمونه باشند بیشتر از تقبیل که مرتبه اول و دوم و سیم نموده اند پس معلوم
آن شد از تقبیل مردم آن شهر در تقبیل خواهند شد و برایشان سخن خواهند کرد
و سخنان تحیف بر روی ایشان خواهند گفت پس بعینه حال امام مهدی علیه السلام تقبیل
شما از درازی عمر او و باقی ماندن او تا امروزه ازین قبیل است چه شمار وایت کرده اند
که حضرت علیه السلام موجود است او را پس علیه السلام در آسمان زنده است از زمان خود
تا امروزه و میگوید که علی علیه السلام زنده و موجود است در آسمان چهارم چون محمد
صاحب الزمان ظاهر شود بزین آمده در نماز و با او اقتدا خواهد کرد و پس این سر نوزاد
آدمیان که عمر ایشان درازتر شده است از عمری که برای صاحب الامر علیه السلام
اثبات میکنند و شما بآن اذعان کرده اید و از آن تقبیل میکنند هر تقبیل میکنند از آنکه
شخصی از ذریت پیغمبر آخر الزمان صلوات الله علیه و آله مثل کسی از ایشان شده و انکار

از آنکه این معجزه باشد از جمله معجزات پیغمبر صلعم که یکی از ذریت حضرت او زیاد بود بر آنچه مشاهده
مردمانی است عمری به **بختام** بدستی که خوش آمد است مرادین مقام ذکر کلامی که
شیخ العارفين شيخ محمد بن العربي در کتاب فتوحات مکی در باب سید و شمس
ششم از آن ایراد کرده است نیست ان لله خلقه في الادم من حج من عند رسول الله
من ولد فاطمه عليها السلام واطى اسمه اسم رسول الله جده الحسين بن علي عليه
السلام بين الركن والمقام يشبه رسول الله صلى الله عليه واله في الخلق فيجوز للماء
ويتركه في الخلق فيجوز للماء وسعد الناس به اهل الكوفة بعين حسا وسجا
او تسامع الجزيه ويدعو الى الله بالسيف وينفع المذاهب عن الاديان
فلا يبقى الا الذين المائلين اهداهم صلوات العلماء اهل الاجتهاد لما يرون بحكم
بجلا ف ما ذهب اليه انهم فيدخلون كرها تحت حكمه خوفا من سيفه فيخرج به
عامه المسلمين اكثر من حواسم بياضه العارفين من اهل اللقايق من شهوة
وكشف تعريف الهى له رجال السون يعنون دعوته وينصرفونه ولولا ان
بيده لافى العقبا نقله ولكن الله يطهر بالسيف والكرم فيطيعون ويخافون
ويقبلون حكمه من غير ايمان ويعصون خلافة ويعتقدون فيه اذ احكم فيهم
بغير مذهب انهم انه على ضلال في ذلك لانهم يعتقدون ان اهل الاجتهاد
زمانه قد قطع وما بقي مجتهد في العالم وان الله لا يوجد بعد انهم احد
الله وجد الاجتهاد واما من يدعى القريضه الالهى بالاحكام الشرعية فهو
عندهم مجنون فاسد الخيال يعنى بدستی که مراد را عقیده است که بر وزن خواند

انور

انقرت رسول خدايى از فرزندان فاطمه عليها السلام که نام او موافق است با نام
عده ای جدا حسین بن علی است علیه السلام چیت خواهند کرد مردم با او در مردم ندانی
میان رکن یانی و مقام ابراهیم علیه السلام شباهت دارد در خلق یعنی غایب
خدا یعنی در یکویی نفقت و فرات است از او عملی اند علیه و اله و خلق یعنی غایب
در حسن اطلاق و یکویی سلوک سعادت یافته ترین مردم بعین او اهل کوفه خواهند
بود و نه کانی خواهد کرد میان مردم پنج سال با هفت سال با سه سال و غیره خواهد
نهاد بر کافران کتابی از خود و نصاری اشغال ایشان و خواهد خواند مردم را برین
خدای تعالی شمشیر و بر طرف خواهد ساخت و نه اهل محقق را از روی زمین و باقی
خواهد داشت که درین حق دشمنان او که عقیده علماء ارباب جهاد باشند چون پیشه کرده
بجلا ف آنچه امان ایشان فتوح میکند و تحت حکم او در خواهند آمد از روی اگر او
و اطاعت خواهند کرد او مرد و او ای او را بجهت ترسی که شمشیر او داشته باشند و
شادان و فرحناک باشند بود او عامه مسلمانان شمشیر از غاغان ایشان است کنند
با عارفان و دانیان از اهل حقایق و ارباب عرفان از روی شهوة و کشف ترفی الهی
یعنی بشناختن که از جانب حق تعالی هدایت یابند یا فتنه باشند و او را مردمی باشند از
جانب حق تعالی که بر ایمی از روی شهوة او را و یا بری میداده باشند او را در شهوة مردم
بدین حق و اگر نباشد که شمشیر در دست او باشد هر آینه فتوی دهند فقها بی مان قبل او
و لیکن ظاهر صانع خدای تعالی او را بشمشیر و کرم که تعلق یابند و قایم که نمانند فقها و پیغمبران
مکرم و الحام او میرسد و باشند از شمشیر او و قبول کنند احکام او را بی آنکه ایمان بود

آورد و باشد در این بجهت آن باشد و اتفاقاً داشته باشند در باره او که می
که در میان ایشان یکی کند فرقی که این ایشان کرده باشند که او بر عقلاست حکم
او برقی نیست بواسطه آنکه ایشان از اتفاقاً آنست که بهترین زمان اجتهاد انقطاع یافته است
و مختدی در عالم باقی نیست حق تعالی بعد از آن ایشان کسی را موجه و نحو آن ساخته
که بدین اجتهاد رسد و کسی که پیش ایشان دعوی تعریف این شساعت ضعیفی نماید
و در دنیا و خیال را می شود باست تا اینجا بود و ترجمه کلام مذکور پس آن کن و در آن بدین
بصیرت در مکره هستی که گناه نباشد از رسیدن بشاخصان فقیه آن چندین بود و مقصود
او از آن اقدام نایب در قول او که ان الله خليفه في الارض مراد این ائمه است
در روی زمین قول او که اسعد الناس به اهل الكوفة سعادتمندترین بجهت او است
که فرموده بود و قول او که اعداء مستقلة العلماء اهل الاجتهاد و دشمنان او که متقدم
علماء اهل اجتهاد و قول او که لانهم يعقدون اهل الاجتهاد و زمانه قد انقطع ثبات
اتفاقاً آنست که اهل اجتهاد در زمان مجتهد شدن انقطاع یافته و مجتهد دیگر در عالم نخواهد
بود بسیار باشد که بیانی که مقصود او در این عبارات چیست از این کلام بر او وارد
یعنی می آید که با اتفاقاً او صاحب الامر علیه السلام آن بر روی زمین موجود است و سواد
یا مملکتان باو شیعده او بند و زمان اجتهاد انقطاع یافته است چنانچه در صدر سلف مراد
یعنی بدین عهد بسعادت اجتهاد و استنباط احکام مسایل و جنی از قرآن حدیث فایز می
شده اند الحال نیز یعنی از ان نیست و در بعضی نسبت است که الذین جاهدوا و انفسنا
لنهدیهم سبیلنا و هر کس سعی نماید ممکن است که بآن مرتبه رسد و این معنی نیست که نفس

ع

تشیع و امداد الی التوفیق **حدیث بیستم** روایت شده است بسند بی متصل است
بشیش بزرگوار محمد بن یعقوب الجعفی از علی بن ابراهیم از پدر او ابراهیم بن ابراهیم
فاطمه بن محمد از مسری از سیمان بن علی از امام جعفر صادق علیه السلام فی قول الله عز
وجل لیبلوکم ایکم احسن عملاً قال لیس یعنی اکثرکم عملاً و لیکن اصوبکم عملاً
و انما الاصابة حسنة الله و انیة الصادقة ثم قال العمل لما للذی لا ینتد
یبدلک علیه احد الا الله عزوجل و النیة افضل من العمل **شرح کلام** امام
در ضمن آغاز و شرح مابیش انجام **آغاز** مشتمل بر دو بخش **نیش اول** خلاصه کلام امام
علیه السلام در تفسیر آیه که المراد الذی خلق الموت و الحیوة لیبلوکم ایکم احسن عملاً
یعنی او است آن خدایی که آفرید هاست مرگ را و زنده گانی را بجهت آنکه امتحان کند شما
ای نبی آدم و برینند که کدام یک از شما نیکوترین عمل نماید که مراد برین بسیار
عمل نیست و از ایکم احسن عملاً برین معنی حاصل شده است که کدام یک از شما در بسیار
عمل کوشید و این بگوید اینست که عمل کدام یک از شما موافق است و مراد از موافق بودن
عمل آنست که موافق باشد بر خدا یعنی نیت موافق بعد از آن فرموده اند که عمل خاص
آنست که در عمل او در آن اراده مکرره و با شش طرح و ستایش کسی بر آن غیر از خدا
که غیر از است بزرگوار نیست بر است از علی **نیش دوم** لیبلوکم ایکم احسن عملاً برین بگویند
بیان علت خلق موت و حیات است که از جمیع سابق بر آن مذکور است معنی آیه و امداد علم
آنست که حق تعالی تقدیر کرده در مردن را که خوانده مردم است بحسن عمل و نیکویی کرده
موجب آنست که مردم و توفیق بسیار و اتفاقاً تمام بر دنیا و زنده گانی آن نداشته باشند

و بذات و غنیمتی آن که در سوزن و ال قنات فریفته نشود و عطا کرد حیات را که سبب
آن قدرت می باشد بر قیام اعمال مصلحت و که در اینگونه احوال با ایشان در در دنیا
معاذ که در مقام امتحان بفرز کردن آن شد که که امیکه از شما میگویند بر تریه مقدم
داشت درین آیه تلمیح بر حیات با سبب آنکه موت پیشتر است و ایت مردم را برین
عمل و در اینگونه که در امیدار و بویاید و ایت که این تفسیر نه که شد که ایت که عمل شود
موت که در آیه که در ایت بر موتی که بعد از حیات است اما که عمل کنیم موثر بر عدم اصلی که گنیم
اینم حیات و قبل از آنه قول دنیا است بنا بر آنکه از این موت میگویند چنانچه حق تعالی فرموده
و کتب امور انا فاحسبکم یعنی شما مومن بودید پس نه که در آیه شهادت اهل علی مومنی
آیت این خواهد بود که تقدیر کردند اهل علی عدم اصلی شما را پس نقل کرد شمار اذنان
عالم و غفلت حیات در پرورشاید بجهت آنکه امتحان کند شمار اهل علی که گشت و تقدیم موت
برین تقدیر با سبب آنست که عدم اصلی مقدم است بر حیات پس یعنی پس از افعال آنست
که اسم و خبر میخواند و اسم او ایضا حضرت سید در او راجع بجهت اهل علی یا غیر آنست
که راجع است بسند اید آید و بانی مرجع است علی الاطلاق لکن همین نیز و بجهت آنست
خشیة الله و التبتة القادحة در معنی خشیة و بیان فرق میان آن خوف شرمی و تکلم
خواهد بفرموده پس در شرح حدیث پست آدم ذکر شده و مراد بر نیت صادق با علی است
ولی است بجانب طاعت حق تعالی بی آنکه ملاحظ شود در آن چیزی سواهی ترسیب حصول است
او در شش کسی که آنرا که بنده خود را و شمارا خاک کند یا قصد قربت غلامی خود را از
تقدیر و کسوة او یا از دشمنی خلق و زبونی اعمال او یا آنکه تصدق کند و حضور مردم

با سبب فخر ثواب الهی استایش مردم او را در آن نوعی که استایش خود که مظهر است
تصدق نکرد از او میل نماید و اگر چه دانند که اگر قربت ثواب الهی میباشد مجز و غیب استایش
مردم او را میداشت که تصدق نکرد از او میل آید و در شش کسی که او را در نوعی که از او
سستی مثلا دعوتی در بعضی تصدقات داده باشد که همیشه بان قیام داشته است
و اتفاق افتد که در وقتی که بان قیام داشته باشد چنانچه مقرر شده و او در آنوقت عمل نکند
بر خود و سبب آنکه بدان اوقات دیگر و سبب حصول آنجا است و آنوقت در خود نیز باوقتی
سرت و نشانی احوال سبب آنکه اقیان بر عبادت او اطلاع یافته اند که در آن
که اگر ایشان مافر منی شدند نیز عمل نکند که در آن ترک نیندند زیرا که امثال این امور از امور
که فعل در صدق نیت اعلان کرد و باطل بر عملی که تصدق کنی در آن قربت حصول است
آهی ضم کنی بان خطی از خطوط دنیا را بجهتی که ترکیب یا باعث بر قیام بمان عمل از مومن
این نوعی دینی نیت تو در آن صادق نخواهد بود و خواهد باعث بی نیت خود و ضعیفتر خواهد
هر او مساوی باشند العمل لما فعلس الذی لا یزیدان یدخل علیه احد الا الله
عز وجل تا فعلس در لغت بهر نیت که عاقبت بچشیدن باشد و بجزئی دیگر غیر مضمون و مخرج نشود
باشد خواهد در غیر مرتبه از خود تر باشد و خواهد برین کسی که تصدق کند بعضی بانی آنکه
نیت مخرج بقصد قربت باشد صدق و از سبب نیت تا فعلس چه بود و همچنان صدق و غیر
ثواب بر ما مخلوط نباشد اما در عرف تخصیص مخرج تا فعلس علی که قصد قربت در آن مخرج است
از جمیع آیه شریفه باین معنی را اخص می نامند و اصحاب تقربا ارباب عرفان مخرج تا فعلس
بعضی تویحیات دیگر نیز کرده اند بعضی گفته اند تشریح فعلس من ان یكون لغير الله ذی سبب

یعنی بری ساقی علمیت از آنکه غیر خدا اور و یغیبی بود باشد و بعضی گفته اند هر آنکه خلق
عن معاد الحق بیرون کردن عقل است از معاد که باقی تعالی کند و بعضی گفته اند هر کس که
عن الخلق و تصیفه عن العباد یعنی پوشیده و داشتن علمیت از نظر مخلوق و معانی و پاک
ساعتن آن از جمیع تعاقبات و کرده یعنی گفته اند آن لا یرید عامله عوضانی الدارین
یعنی معنی نماند است که اراده کرده و نخواسته باشد تا آن که از آن عملی از
خدای تعالی نبرد و دنیا و زودگذر است و این در برابر است بندگی است عالی که کمتر آن
بیتوان سینه اشاره به است کلام امیر المومنین علیه السلام و سینه المومنین و مناسبات
با پروردگار خود مابعد تا که خوفناک نماند و لا اطعانی جنت و لیکن وجد تک
احلا للعبادة بعد تکلیف مع عبادت کرده ترا از ترس خدای تو تو بر اسططی که در
تو داشتیم و لیکن با غیر تالیق آنکه عبادت تو کنیم عبادت تو قیام نمودم **بیشتر اول**
باید دانست که بسیاری از علما فاضله و عامه یعنی علمای شیعه و سنی بر آن فتوا کرده اند که هرگاه
در عبادت حصول ثواب از عبادت با عبادت از ثواب عبادت الهی قصد شود آن عبادت صحیح
نیست و گفته اند که این قصد منافات دارد بر اعمالی که عبادت از اراده حصول ثواب
بر عبادت خدا و اطاعت او است کسی که قصد حصول ثواب یا عبادت از عبادت الهی نماید هرگز
قصد کرده خواهد بود سبب نفع و دفع ضرر از خود نه محض رضا و اطاعت از خدا یا
چنانچه کسی که تقییم شخصی نماید و ستایش شرح او کند با اسططی که در مال داشته باشد
یا بجهت ترسی که از او داشته باشد بر آید او را در آن فعل مخلص آنکه گفته اند بعضی که
درین باب مبالغه و غلو بسیار کرده اند رضی الله عن ابن عباس است و در آنکه

و از کلام شیخ شهید رحمه الله علیه در قواعد شهیدی نیز است و میشود که مذکور است
اما بعد در عنوان بعد بیستم نیست انهم غررانی و در تفسیر که اتفاق متکلمین بر این نقل کرده
گفته است که جمیع ایشان متفق اند بر آنکه کسی که عبادت خدای کند از جهت ترس خدای
یا بواسطه طلب ثواب و عبادت او صحیح نیست نقل کرده اند که از او در تفسیر قول تعالی اذ خذوا
ذککم بقصد تخاصی خفیة واقع است مجرم کرده است در او ایل سوره فاتحه کتاب
با آنکه کسی که نماز برین وجه کند که نماز میکند بواسطه حصول ثواب خدای یا بجهت ترس
از عبادت او نماز او باطل است کسی گفته است این قصد باعث فنا و بطلان عبادت
قبول ندارد و گفته اند که در منافق اهل علم من شده و میگرداند او و نیز ثواب الهی مسلم است
از نفسی خدای او را برینیت که مخالفت داشته باشد بهرت حصول عبادت او چون
چنین شده حال آنکه خود در کلام مجید مدح امینای خود بیان کرده است که کافرا ایضا و نحو
فی الخیرات قد تدعوننا فجاءنا و هبنا یعنی بودند ایشان که مسامت میکردند و از خود
نیز میخواندند و از بواسطه بعضی که در ثواب داشته باشند بجهت ترسی که از خدای ایشانرا
بود و هم در کلام مجید فرموده است قد اذخو و خفا و طعنا یعنی بخوانید خدای او عباد
او کنید تا بر ترسی که از خدای او شما را هست بواسطه طلبی که ثواب او را بدو جانی کرد
میفرماید یا ایها الذین آمنوا اذخروا و اذخروا اذ اذخروا اذ اذخروا اذ اذخروا اذ اذخروا
لعلکم تفلحون یعنی ای کسانی که ایمان آورده اید و کردید و ایمان بخدا را که رسول او شما را بان
و عبادت کرده است رکوع کنید و بجزو نماید یعنی نماز کنید و عبادت نماید پروردگار خود
و بکوشیدین بفضل آوردن امور بفرموده عبادی که بوده باشد شما امید و ابر بخل آن

باب اول که فلاح یا مد علی الامتین فلاح عبارت از دریا قنن تو اوست چنانچه فرمود
طبرسی یعنی آن کرده تا این غایت بود آنچه از کلام منی که قصد مذکور را معانی انعام
میدانند بنظر رسیده بحث مناقشه را درین دلائل مجابیت و وسیع و میدانت فرغ آن
در آنکه گفت اند که اراده مذکور مخالفت بقصد قربت و اراده مذکور بلا قصد نماز و معانی انعام
نیست این کما میت پیغمبر و تخلیفت پی که کعب ظاهر صورتی یافتند زیرا که فرق میان انعام
و پروردی او بواسطه غرضها می گیرند آنجا که ظاهر تر است هیچ شک نیست که شیخ در آن نزد
از باب بصیرت عرفان از معروض اعتبار ماقط است و از در بطاعت و انزال است
آیت قرآنی به و که اول مذکور شد آنکه بسیاری از مفسرین ذکر کرده اند که معنی فلاح
رهبانیا آنچه مذکور شد نیست بلکه معنی برکت در باب است قبول طاعت و ترس از عدم قبول
آنچه آنگاه در آیه سیم آنکه شیخ ابوعلی طبرسی در بیح بیان ذکر کرده که معنی لعلکم تفلحون
آیت که باشد که سعادت یا پدید و فرزند شود و وسیع گشتنیت که حصول معانی
حق تعالی از عالم سعادت و فوز سعادت قبول طاعت بهترین فرزندها و شیخ
مذکور تفسیر صلاح را در قرآن که قَدْ اَدَّبْنَاكَ لِمَنْ لَمْ يَلْحَقْ بِهِنَّ يَنْجُ و نیز فرزندانی یافتن
و سعادت و تمت شدت بود و شیخ ابو جعفر طبرسی نیز در بیان تفسیر فرمود گفته که مراد
بمفهوم از باب بخل و فرزند یعنی آنکه در ایام آنکه آنچه میخواهند استند از اذن حق تعالی پس
احمال نری که از ایشان در دو دو آمده و باز ایامی که بر پیغمبر و درین او آورده اند
و آن نیت که فرزند و سعادت و معنی دور تفسیر قافی بیضاوی و الوقت که المصلح هو الله
بالمطرب همین معنی در کشف نیز واقع است و شیخ ابوعلی طبرسی تفسیر آن ذکر کرده

فلاح

تدخال المؤمنون را بنور نبوت است نمایش آن در آیه مذکور این معنی لازم ندارد که در
واقع شود بر آن معنی عمل باید کرده و بر تقدیری که بر آن معنی عمل شود استند لاین بر
مذکور که هر گاه تمام است که لعلکم تفلحون بوجهی باشد اگر بر تعلبی محمول شود چنانکه شیخ
طبرسی می زند که در نقل کرده و مطلقا دلالت بر معنی نخواهد بود اولی آنست که استند اول کند
بر مطلب مذکور بجهتی که محمد بن یعقوب در کتاب کافی بطریق حسن است از باره و درین مقام
از امام جعفر صادق علیه السلام فرموده العبادة مطلقه قوم عند الله عند رجل فخرنا
فذلك عبادة العبد و قوم عند الله تعالی طلبا للثواب فذلك عبادة الاخرة
و قوم عند الله حبا له فذلك عبادة الاخرة و در حقی افضل العبادة یعنی هر دو است
بر بر منت اند که در هر عبادت خدا میکند و قصد ایشان ترس از خداست این عبادت
بندگانه است که بواسطه تا و ب خداوندان با و امر و قوا ایشان قیام میانند و بر حق است
او میکند بقصد فرستادن ایشان این عبادت است که بواسطه تحصیل آن قیام میانند و بر حق است
او را پیاپی میدارند بواسطه محبتی که با او دارند و این عبادت فرزندان و از آنکه
و مقربانست در این قسم بهترین عبادت است اشعار بر آن از او بر نیاید که گویند قول
حضرت دین مدینه که هر کس افضل العبادة اشعار بر آن از او که آن در قسم نیز استصاف
بجوابی از او تا این نوع فو تر است صحیح باشد چه عبادت باطن هیچ کس نمی متصف نیست پس
مطلوب که محبت عبادت است که هر کس بقصد حصول ثواب و طاعت مذاب عمل آمده باشد
ثابت باشد نمایشیم جمعی که مانع اند از آنکه در نیت قصد تحصیل ثواب علاوه بر خدا
واقع شود چنانچه از کلام ایشان فهم میشود و قصد مذکور را باعث فو عبادت می نماید

اگر چه قصد قربت مرجح شود اما باقی ضمایمی که عبادت سبب ظهور و حصول او میشود و قوا قصد
شده و اولی قوا مثل غاصی از لغت و اولی بند و بسبب آن او در کاره و پر چیز از طعام
بروزه و استنشاق و مختلف شدن اعتقاد و در غنای اعلام ناموم در قبول در نماز و کثیر احوام
و این الوقت کردن فرید بهشتغال نماز و ملازمت طواف نماز کعبه و محافظت مشایخ خود
و برخواستن نماز شب و اشغال آن ظاهر آنست که قصد آنما نیز پیش از آن بطریق اولی باشد
فنا و عبادت باشد و آنرا که قصد تکمیل ثواب را باعث فنا و عبادت میداند خلاف
کرده اند و اگر این قصد با سبب است یا از اکثر بران فرماید که مطلق نیست چنانچه پیش از
در کتاب مینویسد و شیخ ابوالقاسم در مبتر شرح مختصر فروع و شیخ جمال الدین در کتاب کبر
الاحکام و مشی مجرمین درین کرده که گفته اند که امور مذکور چون البته حاصل است قصد آن بعد
از آنکه قصد قربت تحقق باشد لغتصافی مذکور برایشان و او می آید که لازم حصول آن
چنانچه ذکر شد لازم ندارد و صحت قصد آن با متناظرین علمای از صوفیان است علیهم السلام
کرده اند بطلان عبادت کجایی که با قصد قربت یکی از قصد های مذکور جمع شود و شیخ
جمال الدین مطهر در کتاب نهایت قواعد الاحکام اختیار این قول کرده و شیخ فرالدین
نیز در دلایلی شیخ شیدیه نیز متابعت پذیرند و نموده اند اول قول را در جهان او و بنا بر
افاضل که در عبادت مطلوبت با نفعم قصد او امور مذکور وقت میشود و این در حدیث
و شیخ شیدیه و قواعد احوال تفصیل نیز داده و برین وجه که اگر مقصود با لذات قصد قربت باشد
و قصد با یکی که تبتیت آن واقع شود عبادت صحیح است اگر امر بر ملک باشد یا بر مملکت
بالذات باشد باطل باید و آنست که آنچه قصد آن با نیت قربت نمیشود اگر فی نفس حق

شرعی داشته باشد یعنی واجب باشد یا سنت قصد آن از روی واجب یا سنت کنند
مثل اسکان از طعام و روزه و استنشاق بر آن حفظ بدن اسکان مذکور واجب شده باشد و اعطای
ناموم در قبول نماز بقصد هدایت بجز مناسب است که نذر و رحمت عبادت کند چه قصد آن
مناقی قصد قربت نیست بگویم که آنست بخت در امور است که در غنم آن با نیت قربت خط
در جهان آن نشان نموده پس روزه کسی که با نیت قربت در آن قصد اسکان از طعام کرده باشد
با سبب حفظ بدن صحیح خواهد بود و روزه مذکور واجب باشد و خواستند و خواستند
نذکره تعیین شده مثل روزه رمضان نذرمعین خواهد بود غیر معین باشد مثل روزه قضا
و نذرمعین نذرتش در خاطر از نیت روزه غیر معین نکلی است اعم تحت نذر احوال
دارد **نمایش سیم** تفریق کرده اند بعضی فقهای نیت را بار آورده ایم و الفعل علی الذی
المأمور به شرعا یعنی اراده موجود است نیت فعلی بودی که از عبادت شایع امر آن باشد
و مراد او بار آورده و حاصل است با فعل انجام باشد از فعل و از او استن نیت ترک فعل
آید و در آن فعل مذکور اراده عدای تعالی را فعال نیک کار از آنکه آن اراده قابل
نیت داخل میشود نیت روزه و نیت اجماع و اشغال آن بجز بجه ظاهر اراده فعل
بجز اراده ترک فعل است و علی الوجه المأمور به شرعا متعلق است بار آورده نیت
در او نیت که اراده بر آورده باشد از نیت پرورن و در روزم لازم نیت
که اراده بر آورده باشد بجز روزم بر فعل اراده و بجا آنست بر سبب نیت خواهد بود و نیت
باشد و خواهد نذرمعین تفریق را علامه ذکر کرده که در شیخ علی بر آن قرار
کرده تا اگر از نامور نیت واجب اراده کرده بنا بر آنکه در تحقیق از برای واجب است و غیر

فوز را بر وجهی که معلوم باشد و اظهار عبادت از تو حیدر و کمازه استحقاق ذات شکر می نماید
با او عبادت او بعد از آن علف کرده است بر آن قیام نماز و ایستادن با او که پیش از
مجموع کرده گفته است ذو ذلک اللدین القیة و در کرده اند بعضی این استند لال با کما
لاستند که آنکه اشارت به مجموع تو حید و قیام نماز و ایستادن باشد چه انشاء و چه توجیه
تنها باشد و اعمال مذکور جزوین قریب باشد و باطل از سخنان این جماعت بقصود رسیدگی
نماید که بر غیر این اوقات مذکور که اهل کتاب مومنه با کما عبادت ایشان در عبادی استند
از ایشان واقع شود که اقبال باشند و هدایت و یکسانی او و کسی با او عبادت تو حید
اولت نماند و املا و اوقات مذکور در آنجا چار است در عبادت ازین هیچ یک از اوقات
مستور به بکار نهایت آنچه از آیت استنباط توان کرد است که عبادت مزرکین بر عبادت
و کماست این مطلب آنچه در عبادت است قدر شرح گوید و بدین در عبادت بر بنابر
مذکور است که می تواند بود که در او بر یکسان شدن کسی در عبادت آن باشد که عابد قصد کند
در عبادت خود حق تعالی بجز ایرادیت عبادت ذات امکان است که سخنان مقررین که
مذکور شد نیز بر بعضی محمول شود و بخاطر مرید کر این احتمال فرغ بحث مذکور از دلیل گفته نبر
که با وجود این احتمال هیچ شک نیست که این احتمال اول نیز قیام است و اذ اقام الاعم
بطلان استند لال حصولها که اصل عدم و وجوب نیست است قدر بر بیاید و است که آیت
مذکور اگر چه ارباب بود و لغاری نماند است و کماست از تکلیف ایشان نمیکنند بآن و از
تکلیف ایشان بر امری تکلیف بآن امر لازم نمی آید اما قول عبادی تعالی در آفران که
ذو ذلک و من القیة یعنی آن عبادت مقررین با عبادت طریقت مستقیم است اشارت

و آرد که از اندک در شریعت نیز ثابت باشد و از عبادت که عبادی بر سلب تو حید
آیه استند لال کرده اند و انما علم بایشان بیاید و است که چار است است
از قصد بوجوب آوردن فعل پس کسی که تصور فعل کنیدی آنکه قصد کند بود آوردن آن را
در حقیقت نیست که او خواهد بود و کماست که اطلاق میکند نیست را بر نفس تصور نه که بر
مقررین بقصد ایجاب باشد چنانکه در عبادت تعالی واقع است اگر متوفی کند نیست نه شد
و در واقع آن حدیث از واقع نشد باشد اگر نیست مذکور از روی غلط باشد او را
در این استنباط شده باشد و ضوی و هیجست اگر از روی اشکلی عمد باشد باطل بر
که در صورت غلطی هیچ ممکن نیست که تا قصد بر حدیث فی الجوه است او در صورت عمد قصد کند
نیت از آن بود که از واقع نشد و مجرد تصور و کماست نیت از نیت است که حکم بطلان عبادت
او کرده اند چار عبادت او در تصور در حقیقت مقررین نیت است آنچه احوال در نیت است او
آنها از قبل عابد و باذنی کردن عبادت تعالی علامه فی حقیقت الوضو من تمام
الاحکام لا یجب التعرض لقی حدث معین فان فراه کان هو الثابت صح اجماع اولی
کان غیر فان کان غایطافا لا یربنا لصد به عدم است و اذ التعرض لها علی بعض
الغایطینها وان کان عامدا لانا لا یربنا لطلان للاحیه بالهماره یعنی و نسبت
در مقررین نیت نیت معین پس اگر نیست گفته اند او در واقع حدیث بآن حدیث باشد
و ضوی و بیاید هیجست اگر حدیث دیگر بر وجه ضوی او شده باشد که قصد از روی غلط
در استنباط باشد او بر وجهی است که ضوی او هیجست از روی عمد و اشکلی باشد او بر
بطلان آنست بر اسط غایت و باذنی کردن او و اظهار نیت پس قول او که تلاجه بالهماره

و فعل او را بر باری علامه بلمهات حق کردن شاد است بگو در انصورت نیت در واقع حاصل
نیت الا ان قیل علامه و باری نمی نمود و در انصورت که از علمای اهل سنت است در کتاب فرائد
مفصّات خود میگوید اذ انوی رقع حدیث التزم و لم یتم و اما بال نظر فان كان عا
صح و ضوئها وان كان عامد المصح لانه تلاعب بلمهات یعنی اگر نیت کند متوجهی
مدت و ابراشد و واقع خواب کرده باشد بگو موجب نوبی او بود ای باشد بخاطر او در
نیت مذکور بر سبیل غلط از واقع شده باشد وضوی او صحیح است اگر از روی عمد باشد
و دانند که از خواب واقع شده وضوی او باطل است زیرا که او در انصورت علامه باری
کنند تا خواب بود بلمهات پس معلوم شد که نیتها غلط کننده و وضوی خوانند و علامه را واجب
و باری کند و بواسطه آنکه در صورت غلط قصد در حدیث فی الجمله از واقعیت در صورت
عمد و نیت آن که در عبارات مذکور از ایشان واقع شده و از روی مجانب است بجهت
تشبیه چه بسیار است که نیتها بر آنچه بصورت نیت باشد اسم آنچه اطلاق میکنند چنانچه گفته اند
هرگاه که کشکان مسلمانان کشکان کفار با هم مخلوط باشند چنانچه از هم تفریق توان کرد و
که بر همه نماز کند و قصد کند در نیت بر سه نماز از اجماع آنکه نیت مخصوص مسلمانان باشد
حقیقت بر مسلمانان نماز خواهد بود که اتمام الاحمال بالنیات و همچنین گفته اند و اجبت
غسل صیغ بر نیت که شوهر او مسلمان باشد گاهی که از صیغ بکن شود و بدین معنی که تا نیت
بر آنکه جوانی او موقوف بر غسل است پس آنکه آنچه از او بگوید غسل واقع میشود و غسل
غسل نیت بواسطه آنکه شرط غسل نیت است چون قصد توبت کرده است از آنکه توبت
واقع شده زیرا که قصد توبت کرده و از آن ایجاب قصد اتمام امر شایع است اما که توبت

نیت چه او بود بر هیچ یک از او امر شرعی یا مورفیه نه اطلاق غسل بر آن کرده اند چنانکه
صورت غسل او را و با بجز ایشان بر آنچه بصورت نیت است اطلاق نیت کرده اند از
مجاز و از او که کرده اند آن از آنکه در صورت عمد و واقع نوبی بر غیر واقع است و او را
آید برایش آن آنچه بلامحال و انی و رس را انونج برایش و او را داشته است آنکه
که نیت عبارت از قصد است قصد در غایتها و حصول آن نداشته باشد محال است که آن
صورت واقع شود چه جای آن پس قصد در غایتی که میداند که از واقع نشده است
بنامه که اگر از روی غلط اشتباه باشد پس نیت آن غلط در کلام ایشان واقع شده
غلط باشد **ترجمه** که اگر چه در غایتها و انی درین مقام که از نیت توبت
در نهایت وقت لطفاست تحقیق مذکور بحث او مندرج نهایتش مسکون است
ساخته اند بخاطر کفر هر یک که عباراتی که از نیتها نقل کرده اند غلط است که بر سبیل اشتباه
آن نیتها شده بگو و باری که در اطلاق نیتها نیت را بر غیره نقل و فعلی آنکه منوط
واقع باشد چنانچه نیت خلق با اشتباه است پس اگر عبارتی از نیتها نقل میشود که نیت
آن اطلاق مسبوته آنکه آن نیت بر سبیل اشتباه و توقع می نیت است پس در آن
نمی آید که چون فرض چنانچه هر است واقع بحث غلط و اینست از عبارات نیتها صحت عباراتی را
که بحث او را ایشان بر آن عبارات را و جهت ماقول بعد از طردن طردن و در است غیر
بجمله ازین حدیث ظاهر شد که نیت از اصل عمل بشر است فصل آن از فضل عمل بیشتر
در طریق فاعله و علامه و آیت شده است از غیر صدقات عدلیه که نیت المؤمن خیر است
عمله و علامه در معنی این صیغه چه ذکر کرده اند **اول** آنکه در ادبیت نوبت اتمام توبت است

که عبارت از این حق است و این وجه شکست که ایمان و بهترین اعمال است زیرا که اگر
که بران مرتبه پیشتر بود و در بهشت است عدم آن باعث جاوید در دوزخ باشد
سایر اعمال حسنه که انچه از نیت با این توجیه رافع اشکال دیگر که در تقدیر این حدیث میشود
تتمیز برین است که نیت الحاقی در مرتبه نیت که در بر است از عمل او این نیت
ظاهر منافات دارد بحدیثی که آن ابن آدم اذاهم بالمعصیه لم یکتب علیه حتی یعملها یعنی
برستی که فرزند آدم هرگاه قصد کند اقامه بکنایه که از آن نیت نوسیده بر او واجب است
تا عمل نیاید و از آن چه بر کاره بوجوب معنوی این حدیث بر نیت معیشتی نیتها قابل مرتبه
نباشد و محتاج به عمل مرتبه باشد چون آنند بود که نیت که فرزند از عمل باشد پس در
بنا بر توجیه ذکر نیت که در عبارت از افعال باطل و کفر او ظاهر بود و معنی تمتد حدیث اینکه
اقفا و باطل که فرزند عمل او بدتر است ظاهر است که این معنی منافات ندارد با آنچه معناه
حدیث مذکور است پس اشکال مذکور مندرج باشد فقیر **و تم** اگر مراد از نیت ذکر نیت
بمعن تبرات از عمل نیت این توجیه را در کرده اند که بهترین نیتش نیتها می آن
یکند که در آن نیتش توفی الجوفی باشد و در عمل نیت مطلقا نیت نیت **سیتم** اگر
مؤمن نیت بسیاری میکند که روزگاری او میکند که منوی از نیت او آید پس توفی که
او را از نیت نیت بهم میرسد بیشتر باشد از نیت او که نیت عمل حاصل شود این توجیه را
در دلتوی نسبت میدهد **چهارم** اگر طاعت نیت بهتر از طاعت عمل است زیرا که نیت
شما عقاب مرتبه بیشتر و بلکه اگر نیت نیت است ثواب بران مرتبه است اگر نیت شکر است
و در شش شش عدم است بخلاف عمل که نیت عمل شغال ذره حیران در دهن عمل شغال

ذره شش این پس این اعتبار نیت بهتر از عمل باشد و این توجیه از سوانح و الذکر که اگر
تدریس **نهم** توجیه که در نیت عمل که اعضا و ال اشرف اعضا است پس عمل
او نیز اشرف باشد از عمل اعضا نیت نیت که حق تعالی در کلام مجید نماز را که عمل اعضا است
بفرموده ساخته که اتم الصلوة لذکره و مقصود نماز حضور است که لاصلاة الا بحضور
القلب ظاهر است که مقصود اشرف است از سینه و نیز اعمال ال از نظر مردم است
و احتمال یاد بران نیت عمل اعضا که اشرف بر نیت معلوم شد که عمل ان بر نیت
از عمل اعضا **ششم** اگر مراد است که بعضی اعمال مشکوئین حج و جهاد و امثال آن نیز
از نفس بعضی اعمال فضیله مثل قنوت آیت قرآنی و تصدیق بیکدی هم و آنچه ازین قبل
باشد **هفتم** اگر لفظ نیت در حدیث اسم تعین نیت بلکه نیت نیت ذکر نیت نیت
عمل نیت از عمل او نیت نیت و من من تعین و این توجیه از سینه رتقی علم الله
مشغول است با این معنی و شانی که بیان حدیث مذکور است میان حدیثی که از نیت معلوم
مردیت که خیرا لاحمال اخرها یعنی بهترین اعمال عملیت که شرف در ان بیشتر است
چون اول حدیث مذکور تقاضای آن یکند که عمل نیت باشد از نیت زیرا که شرف و اول حدیث
و اشکال مشهوری که نیت نیت ذکر شد در آن حدیث که ذکر نیت الحاقی در مرتبه نیت
توجیه لفظ نیت در ان نیت اسم تعین نخواهد بود و حاصل معنی این خواهد بود که نیت که فر
شرف است از جمله اعمال او نهایتش این توجیه چنانچه نیت این حدیث که در حدیث
آینم جاری نیت نیت **ترجمه** در اشکال مذکور از آن حدیث با این توجیه نظر
به اشکال مذکور بنا بر آنچه گذشت بیانست معناه آن نیت و میان حدیث ان ابن آدم

اداهم بالعبیه ایچ کشت نیست که چنانچه حدیث مذکور بحسب ظاهر قفاغای آن میکند که
که فرجه تر از عمل او نباشد و قفاغای آن هم میکند که نیست او تر از نباشد زیرا که تر از مقام
سوامی این معنی ندارد که موجب عقاب بوده باشد و مناد حدیث است که قبل از اقدام بعمل عقاب
برقیقت تشریف نیست چون منافات مذکور بحال خود باشد اگر گویند منافات حدیث آن بن آدم است
زیرا در این نیست که قبل از اقدام بعمل تشریف آن عقاب تشریف نیست از معنی منافات ندارد
بعد از اقدام بعمل ترتیب باید برین بود که برینت جدا عقاب کند در عمل جدا شود و این نیست که فر
می تواند بود که از حیث باشد میگوید که این تقریر تمام شود بدین این توضیح بر شانی میان
حدیثین نخواهد بود زیرا که چنانچه می تواند بود که بعد از اقدام برینت که فر جدا عقاب تشریف
باشد و بر عمل جدا می تواند بود که عقاب تشریف است و بعد از ایستادن بعمل ترتیب می آید زیاد باشد
از عقاب تشریف بر ترتیب پس نسبت رتبه این اشغال بودی دیگر کرده اند و آن نیست که در
بعقول صفت که افضل الاعمال اخبرها آن باشد که هر عملی که ممکن باشد که با مخالفت
بجای آوردند بهترین آنها نیست که تحمل شست و لب در آن بیشتر باشد مثل روز و ایام
و بستن که در جلا گرم سیر کند شود و در کاتی که در محل کاتی غلوه او شود و در حال
در دیشی تبر است از روز که در سرد سیر کند شود و در کاتی که در وقت تو انگری و او
شود پس منافات نباشد میان آن ایمان حدیثی که نیست المؤمنین حیز من عمل بکونیت
نیز بر آنجا مختلف می تواند بود که واقع شود و هیچ شک نیست که نیستی که متروک به خاص صرف
باشد نهایت شقت خواهد داشت و تو ابیان بیشتر خواهد بود از همین تنها که بر او
باشد **هشتم** اگر در این تشریح تماثل شدن و دست نزد عمل و انقیاد او بجان بافت

پروردگار خود میل او با عزت و برکتش از دنیا و لذات آن هر هیچ کشت نیست که این
شدت پیدا میکند و زیاد می شود و گاهی جوارح و اعضا نیز مشغول عبادات و طاعات باشد
و از میان تشریح منافی و معاصی باز آید زیرا که میان دل اعضا ملاقات است تمام کشت
نیز ایشان از یکدیگر میسرند یعنی چنانکه اگر یکی از اعضا آفتی رسد از آن بر دل بر آید میکند
و اگر بر دل می آید مثل اشتغال از نفس و تشریح اعضا نیز در روز و در غشی یافته در قرآن
نمی تواند بود در حقیقت حاکم و متوجه است جوارح و اعضا بقدر لرعا و توابع او و مقصود
اصلی از عمل جوارح تاثیر است پس گمان بر که نهادن چنانی بر زمین که در نماز است
نمونه کشت بلکه فرزند است که حکم عبادت باعث زیادتی توابع دل شود زیرا که گاهی کشت
نور و در مقام توابع و انقیاد یافت که استقامت از اعضا بگوید و اعضا می تواند بود
در صورت توابع و آورده توابع قبلی بودند می باید آن کسی که سجده کند و از معنی توابع
معاصل باشد و دل خود را به شتغال نیوی لذات آن مشغول از هیچ کشت نیست که آری
از سجده او بر دل نخواهد رسید بلکه وجود خود را با مدش مساوی خواهد بود و نظر فرمی
که از آن مطلوب است پس نیست در حقیقت روح حمت می تواند بود و در حیات و نفس
او باشد و این جزو یکت بود چه که اگر شد **نهم** اگر نیست از فقر و این توان نیست که در
وقت نماز روز و در رس گفتن شکا بگوید که نماز میکند ام یا روز میام یا در سگ گفتن
قیام میبایم ترتیب بخند و معانی این الفاظ را انجا طر که زمانی بهیاست کجاست ای معنی
ار یا بحقیقت نیست میدانند زیرا که این مجرد حرکت و ادون بانی و کجاست نسبت نیست
در حقیقت بر این سخن نفس است یا بل سنان او با آنچه عرض و مطلوب است که عبارت است از

حصول نماز قریب است این را گفتند و میل هرگاه او را حاصل شود و بجز آنکه باین کلمات
و تقوی و معافی آن بهم نیت اندر رسید و حکم او باین کلمات در آن حال از قبیل گفتن سیر قریب
بود که اشتها طعام بهم میرساند و میل آن میشود بقصد آنکه او را باین کلام میل طعام است
و مثل گفتن کسی که او از محبت شخصی فارغ باشد عاشق میشود غلام او قدم در بوی آن
او می نهد و نفس را بکشید و بکتاب فعلی و میل آن بی غایه که بسبب تحصیل امور است
که مناسبی بآن داشته باشد در بوی آن شد بجهت معافی که غالب بر آن و آنرا بکوشش
از امور دیگر جدا است پس هرگاه غالب شود بر دل برستی مثلا دوستی و غایب شدن است
نفس و الهام فیضت روی آوردن طلب علم بر او و انعام ایشان بخواند او را بپوش
او را ممکن نخواهد بود که بقصد قربت درس گوید بلکه فرض او تعلم و تحصیل مقاصد باطله است
فانسد و خواهد بود اگر چه بزبان آورد که درس میگوید تقرب بحدی از اینها که در آن
و با او گفتن صفات مذکور از لایح خاطر متعین است و اصلا اعتباری بر نیت او نخواهد بود
و چنین هرگاه دل تو وقت نیت غایب بگذرد است یا فرودت باشد و یکی است خود را
معرف آن داشته باشی میسر نخواهد بود که یکی میل خود را متوجه اقبال نماز سازی
و بدست آری میلان خاطر خود را بسوی او بگذرد و قول تو در نماز از روی تکلف از آنجا بود
بستن خواهد بود و گفتن تو که نماز میکنم از قبیل گفتن سیر خواهد بود که اشتها بهم رساند
و گفتن فارغ دل که عاشق میشود حاصل آنکه نیت گاهی در عبادت بکار تواند آمد که غلط
میل خاطر اقبال بدینا باشد و قطع و قطع آنچه منافعی اخلاص و تقرب باشد از خاطر کرده
باشد میسر نیت تا دل خود را با لکجه از امور دنیا و آخر آن یا نذر آنی و باطل خاطر

خود را از آرایش صفات زید و بزرگ است زنی قطع نظر از خطوط با جو اینویز کنی بپوش
اشق و انباشد از سایر اعمال منافات باشد میان حدیث نیت المؤمن عزیزم بود آنچه این
حدیث متفق است میان حدیث افضل الاعمال است هر گویا و متوجه بیکدیگر کشند و انعام
حدیث سومی هشتم روایت شده است بسندی که متصل است بشیخ بزرگوار محمد بن یحیی
الکلبی از حمزه بن اصبهان از محمد بن محمد بن ابی بصیر از ابی بصیر از ابی بصیر از ابی بصیر از ابی بصیر
بصیر صادق علیه السلام که گفت قال رسول الله صلی الله علیه و آله من تاب قبل موته
بسته قبل الله قبل الله توبه ثم قال ان السنة لیکثر من تاب قبل موته بشهر قبل الله توبه
ثم قال ان الشهر لیکثر من تاب قبل موته بحیمة قبل الله توبه ثم قال ان جمعة لیکثر من
قبل موته یوم قبل الله توبه ثم قال ان یوم لیکثر من تاب قبل موته قبل ان یغایب قبل الله
توبه **شیخ کلام** در وقت نظام در ضمن آغاز چهارم نیت انجام آغاز مشتمل بر پیش
پیش از آن خلاصه کلام امام علیه السلام که فرموده است سوال در این معنی علیه السلام که
هر کس توبه کند از گناهان خود پیش از رسیدن اجل و بوی و یکسال بر آید قبول میکند حق
حقالی توبه او را بعد از آن فرموده بدستی که سال هر آینه بسیار است هر کس توبه کند پیش
از مردن و بیکباره قبول میکند حق حقالی توبه او را بعد از آن فرموده که بدستی که هر آینه
بسیار است هر کس توبه کند پیش از مردن توبه یک نیت یعنی یک نیت قبول میکند توبه او را
بعد از آن فرموده که بسیار است هر آینه توبه کند کسی قبل از مردن و بوی که قبول
میکند حق حقالی توبه او را بعد از آن فرموده که بدستی که هر آینه توبه بسیار است هر کس توبه
توبه خود قبل از آنکه معاینه پذیرد که توبه او را قبول میکند حق حقالی توبه او را **پیش از آن**

من تاب قبل موته بسنة تو در لغت معنی بجمع و بر کشتن است از امری که او را بر بند
نسبت میدهند و گاه بجزای اسماء و کثرت کشتن از معنویت عذاب بجات لطف آورده اند
و در اصطلاح پیشانی از کما هیست قید آفر با سطر است که هر دو در او تریف تو به
پیشانی از تشریح فرشتا بواسطه آنکه مفرات میدان بعضی زیاده کرده اند بر آن غم
بزرگ معاد است که با او ابدالاً و بعضی دل نهادن بر آنکه دیگر هرگز بر آن نرود و خدا
آفت که غم مذکور لازم آن پیشانیست هرگز از آن معنی نیش و کلام تمام درین مقام
آست که تو به دست میند که بر حصول **ساده اول** و استن اگر کنه حاجت بیان
بند و خداوند که نوع می آید از سعادت لغای حق تعالی و از هر ایت قائل نسبت می کنی
مبایست آن میشود پس چون این معنی را در است یعنی که هر آینه او را حالت دیگر دست
که آن امر **توم** است از امور مذکور و آن مذکور بکین شدن نفس است بواسطه
از دست رفتن سعادت لغای محبوبت و نامست استن او بر کتاب امور که پیش
آن شده و این تا تم نامست است که تغییر از آن بدست است پیشانی میکند هر که نامست
زیاده کرد و بسیار شد حالت دیگر است مید که **کامر سیم** است از امور مذکور و آن
قصه سپهر است که یکی تعلق بزبان عالی دارد و یکی بزبان آینه و یکی بزبان گذشته آنگاه
تعلق بزبان عالی دارد و ترک کما هیست که با شتر آن بوده و اگر بزبان آینه و تعلق دارد
دل نهادن بر عدم ارتکاب است تفراده او را بود که دیگر بر سر آن گناه زود تا آفر
مروا پنجه بزبان گذشته متعلق است تا ترک و تعلق طاعت عباد ایت که از او نش
شده مثل تعلق کردن نماندای که او ای آن کرده و پران آمدن از مقام معنوی **توم**

گذرد

گذرد و او باشد و اتمال این سه حالت یعنی استن مزرکه و پیشانی از امری که
آن قصد امور مذکور که تعلق با زنده شده و از امری چند بزرگ که ترتیب که حصول بر یک
از آن لازم دارد حاصل بود و این دیگر که است که بهت که بر مجموع این حالت اسم تو به الحاق
میکند و هر سه با اسم تو بر یک میزند و بسیار است که تو به ابر حالت **توم** که پیشانی مذکور است
و طلاق میکند و حالت اول است معتقد آن می باشد و حالت سیم را مژده و تخریب آن گاه
که مجموع و غم مذکور را تو بر میگویند و بعضی از اصحاب توفیق ارباب عرفان تو به را بزرگ
و بزرگ توفیق کرده اند و برخی گفته اند **المترقبه** بجمع الاق من الجرم السابق تو به باز
کشتن مقام که تخریب است از کما هیست پیشتر مکتب آن شده و بعضی گفته اند **اذ الله الا**
فما سلف من الخفاء که نایدن از اعصابی بود و نیست با شتر است آنچه پیش
رفته از کما هیست بعضی گفته اند **مخلع لباس الحفاء** و **مخلع لباس الحفاء** که نایدن لباس خفا
که در ایت است که نایدن لباس خفا و نیکو که در قبل گفته تو به را و قبول از ای تعالی تو به
نیکو که از اساطیر متعلق است که توفیق بر کما هیست که از آن تو به میکند و از کما تو به است
مستوفی است بجمع **توم** است و بعضی از علماء عامه و عامه و بعضی خلاف کرده اند
درین است که قبول تو به و استماع عقاب مذکور است بسیار بعد از تعالی و ایت که اگر گفته
علم او و ندم می آید تعالی عن ذلکند یا پس تفضل موبت که از روی کرم و سخا
بر تبه کن خود میل می آورد و معتقد بر قول اول گفته اند و قبول تو به را بر خدای تعالی تو به
میدانند و اشعاره قول ثانی را اختیار کرده اند میگویند که از روی محض تفضل و ایت است
و بر او واجب نیست از لغای شید شیش **الوجه** طوسی بزبان ایشان درین سلسله است

نموده در کتاب اقصا و حکم بعدم و بواجب آن بر خدا کرده و شیخ جمال الدین مطهری نیز در حدیث
کتاب کلامی خود این قول اختیار کرده و خود را غیر علم از حد و متن بجزید و درین سلسله
نموده و بیچ کینه زنده بین را در همان زاده و ظاهر ازین سلسله با شیخ و علامه است و دلیل
و بواجب ذال است من باب قبل ان یلعین مراد بعاینه ایجا و بدان کمال الوتت چنانچه از
عباس انجان روایت است ایتمه اند که مراد بعاینه یقین کردن موت نامیده شدن از
حیات باشد چنانچه که مراد با لعاینه می بیند و می تواند بود که مراد دیدن غیر صلی الله علیه
یا امیر المؤمنین علی علیه السلام باشد زیرا که روایت شده است در کتاب کافی از ابی
بصیر که گفت قال ابو عبد الله جعفر الصادق علیه السلام اذ احل قینه و بین الکلامه
رسول الله صلی الله و من ساء الله یجلس رسول الله عن یسید و الاخر من ساءه
فیقول لا رسول الله اما ما کت تر جافه و اما ما کت تخاف فضا است
منه ثم یفعل له بابا الی الجنة فیقول هذا من الجنة فان شئت رد و مان الی
الذین و کت فیها ذهب فضله فیقول لا ما جسد فی الدنیا الحدیث یعنی امیر
فرموده است که هرگاه عیال شود مرکب میان مومن و کفر کرده ان او یعنی جان شود که از کفر
کرده و بقیه می آید نزد او رسول خدا ای که صلی الله و کس که خدای تعالی خواسته باشد یعنی امیر
المؤمنین علی علیه السلام و می شنید رسول خدا ای از جانب راسته آن دیگری یعنی حضرت امیر
از جانب چپا و پس بگوید یا و رسول خدا ای صلی الله علیه و آله که او آن آنچه آرد و می آید
اینک در پیش رفت و آنچه از آن می رسیدی بر بستگی که از آن امین ندی پس بگفتند ای
او درمی بسوزی بشت میگویند با او که ایست با و مقام تو اگر میخواهی ترا باز کرده و این بر بنیاد

در ترازویان طلا و نقره بسیار بود و پیش از آنکه از آن شایسته آن حال استماع آن
تبار و توبه بگوید مراد بنیاد جاتی نیست با زکات و نثار آنچه از آن مراد بر سر است و انداز
حدیث چنانچه از ترجمه آن ظاهر شد حضرت امیر المؤمنین علیه السلام است بنابر آنکه بسیار
از احادیث که درین باب وارد است با اسم آن حضرت واقع شده و گویند هم آوردن آن
آنحضرت درین حدیث و الله اعلم ان ذوی القربی و ترسند خالی نیست **نمایش اول** چنانچه
نیت که بواجب توبه مراد عیال از نیت نایز و تعویق در آن جایز نیست زیرا که گناه
بیشتر از هر توبه است و این نیز که درین پس چنانچه هر دو درین وارد شود در حال علاج
و غیره باید نمود تا بدان که شرف بر او کاشته باقی ماند یعنی که بدانکه نایز و تعویق
از قبول او ایضا میماند و اینست بر صاحب گناه که در حال مبارزه توبه و انابت نایز
و درین خود را که شرف بهلاکت و از امر شده نگاه دارد و کسی که در توبه ایمان جایز از
داند و وقتی توبه بکند و بیک اندازه و خطر عظیم او را در پیش است که اگر از یکی سالم ماندگان نیت
که از دیگری سالم نماند **یک** در رسیدن اجل موعود که وقتی فرود امیست که بسیار در دست
چیز کار نمانده است تا آنکه وقتی ممکن نیست وقت آن سیده که حضرت فرموده است که
است را به آن نود که و حیل بینم و بین مایستون یعنی بدای قنای میان ایشان
و میان آنچه میند بان هر چند علاج نماید که یک روز و یک ساعت را مملت امیدوار است
که وقت فرصت گذشت و ترا مملت آن نیست چنانچه حق تعالی میفرماید من قبل ان یاتی
احدکم الموت فیقول رب لولا اخرت فی الی اجل قریب یعنی معترن معنی اینست یا
گفته اند و الله اعلم ان ذوی القربی که در وقت جان کنن بعد از آنکه زنده اند و می کار بر داشته

شود و اینکس بر شستی اعمال خود اطلاع باید بیکوی ای کف الموت چر شود اگر که در زود که
مرامعت میگی و در آن صدر کمان خود را از پروردگار خود بخواهم و در مقام توبه و استغفار
در آمد و برای خود توشه بر دارم جواب گویند که قضیت الایام ایام و مستغنی شد و در بار
بواسطه تو فانه که ترافعت آن تو ایام و پس که که کیست صحت صحت چه جواب است
که قضیت الساعات ساعتها می تو در معرض فنا و ذوال آمد و همت آن نیز نیست پس
توبه بر روی او بسته شود و روح او را بدو بخشند و ساقی بیسن نماید و توبه
حسرت ندانست بر جان کردن عمر را و می سپوده باشد و بسا باشد که از بهر اول صحت
مرگ تزلزل در بینان ایمان او راه باید اصل و بن او نیز بجای نماند لغو با صدقین
و کفایت خطره و هم اگر از ترا کم غفلت معاصی خود که رفتن بخار مناهج آید دل او زنگیند
بشاید که بعقل توبه و انابت شود و در مقام جلای آن شد هر که بر معصیت که است
مرگش آن میشود و تا یکی از آن درون هم میرسد چنانکه از نفس او می بر روی آید چون
او بسیار شد آن غفلت مرتبه بر مرتبه زیاد میشود تا آنکه تمام را فرود بیکد و بسیار بسیار
و چون آن ثبات در زید و در مقام رفیع آن توبه و استغفار شد آن بسیار است
بر توبه در سرشت با میکند مثل زنگی که مرتبه بر مرتبه بر آید نشند از ابرو فاسد سازد
غفلت کمانه نیز با بل همین حال را و چنانچه شاعر گوید **پیت** آهنی را که مور یا نه بجز
شود بر او اندو بعقل کند و ازین دل که قلب کند و سیر تیر میکند و کاتب
اسود و روایت کرده و شیخ بزرگوار محمد بن یعقوب الجلیلی در کتاب کافی از امام جعفر
علیه السلام که گفت کان الی یعقوب ما من شیء اضد للقلب من حطینة ان القلب

بخواند

بواقع الحطینة فلا تنال بدحتی تغلب علیه مصیر علاه استغله یعنی بود برین
که یکسخت هیچ چیز پیشتر از کمانه بافت نشود و دل میشود بدی رستی که دل بر آید بکمانه و در
افتد و همیشه با کمانه زود و جوز و میناید تا مغلوب او شود پس چون مغلوب او شد و کمانه
بر او غالب آمد بالای او نیز کرد یعنی سر از بر میشود و بر روی افتد چنانچه هر که توبه بر
و هم در کتاب مذکور است شده و از امام محمد باقر علیه السلام که ما من عبید الا فی قلبه
لکفة بیضا فاذا اذینف بناخرج فی الکفة کفکة سواد فان تاب ذهب لک اللؤلؤ
و اذینفادی فی الذنوب زاد ذلک السواد حتی تعطی البیاض فاذا اخطی البیاض
لم یرجع صاحبه الا خیرا بدار هو قول الله تعالی کلا بل بان علی قلبهم ما كانوا
یکفون یعنی نیست بنده از بندگان که اگر آنکه در دل او نقطه ایست میغید پس چون مرتب
کمانه می شد در آن نقطه میغید بسیار هم میرسد پس اگر در مقام استغفار شد و از آن
توبه کرد آن بسیار بی طرف میگردد و اگر در کمانه باقی ماند و باز کند و دیگر که آن بسیار
زیاده میشود و اگر میغیدی تمام پرورشید و دیگر که صاحبان آن وی نمی بیند و اشاره به
معنی است که کلا بل بان علی قلبهم ما كانوا یکفون یعنی آنچه است که از آن میگویند بجز
غشاده غرور و غفلت بردهای ایشان پوشانید و یا رگبار رگبار و لمانی ایشان نموده
بودند ایشان که کسب آن میکردند از امام و معاصی یعنی ثبات سیئات معاصی و لمانی
ایشان نمکند و در و چنانچه مشاهدات پس قول امام علیه السلام درین حدیث که هیچ حقیقتا
یعنی دیگر که بزرگتر شستی نیست صاحبان در ابروی غرور لالت دار و بر آنکه هر کس دل او بکمانه
شد و دیگر که از کمانه بزرگتر نیست و آنکه در مقام توبه توبه اندیشه شده و اگر زبان گوید

تبت الی الله رجوع کردم و باز گشت نمودم بسوی خدا بی تعالی قول نه گور از خود حرکت بمانی
پیش نخواهد بود اول و از آن گاهی خواهد داشت پس هیچ اثری بر آن مرتب نخواهد بود
و قول نه گور مثل قول کار خواهد بود که ششم و یکم ساخته باشد که اگر بزرگوار بود بر کفین
او هرگز از پرک پکن نشود و بسیار باشد که آیل شود حال صاحب این دل مسالده و عدم بر او
در او امر و فراموشی تا چنان شود که مرزبات زمین در نظر او سهل نماید و وقوع احکام الهی از او
او زایل شود و طبع او نوره باشد از آن قدرت کرد تا آنکه حال او بصفعت عینه و غیر شود
وزو ال ایمان الی ایمان از او بیارود و این حالت تغییر از آن بسوء نمانت میکنند تا
و ای که **نمایشیم** غم غماف شده است میان علماء و انکار آنچه راست در توبه در عدم جود
کینا و یعنی دل نماند بر انکار دیگر بر کینه زنده تا ایام الحاکم صده رکنا از قیاس طریقت
چنانچه کسی مباشرت داشته باشد اگر عیبها که همین خواهد بود که بگویم انکار قدرت یا بر بزرگا
پرامون آن کرده و توبه آن صحیح نیست یا شرط نیست و توبه یعنی از زنا صحیح است که عاقل قول
دوم را اختیار کرده اند و توبه را اصطلاح صحیح میدهند خواه در حال قدرت بر کینه باشد خواه
بعد از زوال قدرت بلکه بعضی تنگن این اجماع علماء مسلمین قول می گوید که او اند و ازین است
تصحیح بودن توبه که در معنی واقع شود که غالب ظن در آن مردان باشد اما توبه که بعد از حضور
مردن تعیین شدن مرکب فعل آید که حال معاینه عبارت از است همه اتفاق از انکار
قبول نیست اجماع بر عدم محتمل آن منفعت است کلام الهی بر آن قُلْ لَيْسَ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ
يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّى إِذَا أَحْسَرُوا أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي تَوْبَتُ الْآنَ وَلَا الَّذِينَ
تَوُوبُونَ وَهُمْ كَفَرُوا أَوْ عَلِمَ أَنَّكَ آتَاكَ الْعِلْمَ بِمَعْنَى تَوْبَتِ تَوْبَتِ تَوْبَتِ تَوْبَتِ تَوْبَتِ

کلی

که بعضی آورده اند که گناهان او از آن زنی یسئله تا اینکه چون حاضر می شود یکی از ایشان را
میگوید بدترستی که اکنون توبه میکنم و توبه بچندین قول نیست مراد از آن که میزند و این کلمه
یعنی توبه از او بعد از یقین شدن در موت در مقام توبه از کفر در می آید آن کرده که بر کینه
توبت در زنده تا رسیدن وقت رحمت آن کرده و بر کفر میزند اما و ساخته ایم توبه
عذاب در ده که او در حدیث از پیغمبر صلی الله علیه و آله روایت شده است إِنَّ اللَّهَ يُفِيْلُ التَّوْبَةَ
العبد ما لم يعرضها یعنی بدترستی که حق تعالی قبول میکند توبه بنده را و او را که او را توبه
بهم ترسد و توبه عبارت از توبه در حرکت آید اما افعال است از اجسام و بعد در علق بر او
اینجا در روح است در وقت جان کند و محدثین اما بعد رضوان الله علیهم حدیث است
از اینند اهل بیت روایت کرده اند و بسیار که وقت حضور موت ظهور علامات مردن
و مشاهده اهل آل آن توبه قبول نیست یعنی استندال کرده اند بر آن بر توبه که ایان
یعنی آن تکفیات بگو و ایل و بر آن تحصیل آن نماید و مشاهده علامات توحیح نیست از
عیان میکنند و عاقبت کار را با معاشه با سانس منباید پس بر آن حال تکلیف ماقبل باشد
چنانچه در آخرت که جسم معارف اتفاقاً بدیهی میشود و جسم تکلیف ماقبلت بعضی
معتبرین گفته اند که از جملات الهی است که اگر کرده است بعضی ارجح بر ارجح را که روح را
از جانب انشتان پرورن آورده مرتبه مرتبه بالا میرود باشد تا بسینه رسد و از آنجا که
تا او را معلق باشد از برای روی آوردن کند او بنا بر توبت و معیت و توبه و افعال آن است
از آنکه مرکب بر او معاینه شود و وقت آن گذرد و بر بسینه رسد امر مردن بر او مستقیم میشود
چنانچه گفته اند **توبت** یعنی توبه که میگوید تا میزند امید از زنده گانی بر کفر و پس میان میزند که در

روح از بدن بیرون میرود و در کعبه ای بر زمین آورده و از او ایید لطف و مغز آن خدا صلا
و کما ز او ریافت آن روزی بوی میزند که **نمایش ششم** پوشیده و نماند که در قرآن مجید
توبه بفرسوح واقع شده است قال الله تعالى يا ايها الذين امنوا اوبوا الى الله فوبية
نفسوا حوا و معنی توبه بفرسوح چنانچه ذکر کرده اند **اول** آنکه در توبه بفرسوح توبه
که نصیحت میکرد با شد مردم را که بان که ایند یعنی میخواند و با شد ایش ترا بسوی خود و بان
میدانسته باشد که مثل آن توبه بفرسوح نماید از غایت حسن آمد و نیکوی کرد و در حدیث
آن ظاهر باشد توبه که صاحب خود را نصیحت میکرد با شد که دیگر تا آخر عمر او بان کما
گزارد و روایت کرده است شیخ بزرگوار محمد بن یعقوب کلینی در کتاب کافی از ابی بصیر
گفت که کسی که سوال کرد از امام جعفر صادق علیه السلام از تفسیر قوله تعالى يا ايها الذين امنوا
اوبوا الى الله فوبية نفسوا حوا حضرت فرمودند توبه بفرسوح یعنی توبه بفرسوح
یعنی توبه میکند بنده از گناه و دیگر هرگز بر سر آن نیند و کند از آنکه توبه بفرسوح
توبه است **دوم** آنکه بفرسوح در لغت معنی غافلست چنانچه حاصل هرگاه از نوم توبه پاک
شده باشد از اصل فرسوح میگوید پس مراد توبه بفرسوح توبه است که غافل بود بر آن
یعنی پشیمانی و ندانست از گناه بعضی این باشد که اگر کتاب آن توبه و متنش ناخوشتر روی
عدا است توبه بفرسوح تشبیه و تمثیل کردیم که توبه بفرسوح چنانچه توبه بفرسوح از جمله
تجربیم کرده است با گنجه پشیمانی از گناه و با سطر سطر از آتش و توبه بفرسوح توبه است
در شمس یعنی نصیحت توبه بفرسوح توبه است **سوم** آنکه بفرسوح ناخوشتر از نصیحت معنی توبه
و در وقتین با بر و مراد توبه بفرسوح توبه است که پاره ایی که با سخن نصیحت و بجا آوردن توبه

هم رسیده است به در و در با صلاح آورده و اگر هیچ کس میان کتاب اولی از این پنج توبه بخواند
می آید و پاره چندی با بر **چهارم** آنکه بفرسوح در واقع معنی توبه است توبه بفرسوح توبه است
آن توبه را از روی غیبت حاصل معنی آیت و الله اعلم انتم که ای آن گروهی که ایمان آورده
توبه کنید از گناه بان خود بسوی خدای تعالی توبه که بسبب آن با حق بپشید مرخصی خود را بگو
ایمان کنید بان بهترین سخن چنانچه بسبب آن میان گناه شما از بیخ کنده شود و اثر آن با بلیغ
از زمانه اعمال شما رفع کرده و آن نیشتر و کبر که از این نیشتر نیشتر است از آنکه
لغت معنای سیاست از ایند خاطر فرموده و بنور اعمال ملاحظه حسنات چنانچه شیخ ابو علی نقل
نمود تفسیر آیت مذکوره روایت کرده از حضرت امیر المومنین علیه السلام که ان التوبه با جمیعها
سهل است استیسا علی الماضي من الذنوب التمامه و لا یغنی عن الاعادة و ورد المظالم
و استحقاق المحضوم و ان تعزم علی ان لا تعود و ان تذبیب فی طاعة الله کار
فی المعاصی ان تذبیبها حارة الطاعة کا اذ قتها حلاوة المعاصی یعنی بدست توبه
می باید فراموش آید و باشد از شش پریشانی از گناه بان که نشسته و اعاده فرایند و اینها
که از توبه فوت شده و در مقام و طوایف است از دشمنان قول نماد و بان که دیگر
بر سر گناه زوئی ایکنیکه از انی نفس فرود آورده است خدای تعالی بچنانکه توبه و او را
و معصیت بچنانی از او توبه بفرسوح است چنانکه توبه بفرسوح توبه است و این سید مرتضی
الیزین علیه السلام در کتاب نهج البلاغه ذکر کرده که شخصی در خدمت امیر المومنین علیه السلام گشت
استغفر الله حضرت فرمودند تخطت امک امددی ما الاستغفار ان الاستغفار
و دینه العلیین و هو اسم واقع علی سته معانی اولها التدم علی ما معنی الثاني

الغرم على ترك العود اليه ابدانثالث ان تودي الى الخلقين حقوقهم حتى يلحق الله سبحانه
 املس ليس عليك بعد الرابع ان تعبد الى كل فردية عليك صحتها فتدعي حيا
 لما سران تعبد الى الله الذي ثبت على العتق فتذنيه بالانحراف حتى يلحق الجسم ما
 وينتسب اليه ما لم يجد السادس ان تذي في الجسم الم الطاعة كما اذ قد حلاوه المعصية
 مني ما و برأي تو كير كندا يا ميداني كاستفاد مني داره و كبان قيام مني به برستي كرا
 بر جولا اعلى و مرتبه بزرگان عالم بلاست اين سميت واقع بر شش معني **اول** يشان في كرا
 كزشته **دوم** خرم بر آنكو و كور بر آن نروي **سليم** او اع حقوق مردم تا كز چون در موفنا
 نقاي الهي در ابي لوح كروار تو اقرش كناه سادو باشد و دان حال تو از شش ماهي
 ياك باشد چنانچه بسبب ان ترا حقوقي نباشد **چهارم** توجه بر نيفه كز تو فوت شده بود
 كز عهد ان بر ابي **پنجم** انكو تو بر نيفي بسوي كشت بن تو كرام رويد و باشد
 پس كذا نبي كز ابا شش قرن و اندو تا اتصال با بدوسته بان بستون و بعد از ان
 كز شت تا زه و بر **ششم** انكو چنانچه جسم خود اتق طاعت و فرمان روي هي كز شش
 او را عاوت معصيت كناه كاري در كلام بعضي كرا بر واقع است كز چنانچه كاني نيت و بجا
 آيد از بسياري نفي كز بر ان و مبدو باشند كز بجا هي بسياري بر او نشت و ز كز كز
 باشد بجز ديانه استنقش از ان واقع آمدن كز كز بجا بر ان نشيند بلكه انكو اول
 نشت و باعث ز كناه شده بصفتي مني اين نشان نبي و جرم آرا از ز كناه ياك نفي عا
 نفي بايد و همچنين كاني نيت و رجلا و ان كز اول از علقها هي معاصي و كدوات مناهي با
 و استنقش از اقدام معاصي بلكه بايد كز كز كز از ز كناه معصيت بنو طاعت و بجا

ياك سازي بصفتي اعمال صالطه كوار سينت مفضل كواني ريرا كز چنانچه از هر كاني تقصيري
 فتمت هم رسيد و از هر طاعتي نوري در ان اعدا كني و هر عمل صالطه و شني در ان بهر
 بر نيفه كز كناه بان خود و كز نبي نهمه بصفتي لا حظ نيفي بطلب كني سنده را كز در مقابل
 قيام نيفي شكنا و استماع ساز و غمار بشيند ن قرآن حديث مسيل نيفي بر طاعت
 و كنه مسك دن مصحف كز بطهارت از تو واقع شده و بتعليم مصحف رسيدن چشم
 مايدن كز شت تلاوت كناه و جنب فتن بسايد و با عكاف در ان سجده و زياره تو نيزه و كز
 آن باره ب كز ان تا و حقوق ان مس كز چنانچه تعلق نبي مردم داشته باشد بايد كراه
 در تمام او اي ان آمد و حال طيبه از ايشان و بعد از ان منع كني كناه آزادي كراه
 تو ايشان سيدة است با صان تو اضع بسيار و كناه و نصبال مردم را كز شت نيفي
 بسيار و كناه و عفت ايشان را بجهت طلب موزون ربح و ثناني ايشان كوشيدن
 در مجالس و محافل و برين قياس منع كني هر كناهي انكنا بان و نوار از حقوق ائمه و جنت
 ان مسك كز چنانچه تعلق مردم از اولاد و در علاج ان بايد مس نود و نجا كز طلب علاج هر
 بفضه آن ميكند حق قائل انكنا را تو فني بان موزي كناه و **نهم** مشهور است ميدان
 عا نبي كز سنت است بعد از فروع تو بفصل كز ان فواو تو بر انكو باشد بايان
 و نوار از فني مناهي و منشته ايشان در تو بر انكو كز شت كز روايت شده است
 از مبعوث صلي الله عليه و آله كز كراهت نماز حنفي و قيسن بن عامر اكر بعد از انكو
 اسلام آورد و نيفه و در تو بر فتن صفت كز روايت كرده است از ايشان ايجير
 طوسي در كتاب تهذيب از امام جعفر صادق عليه السلام كز مروي نوار انكفر ت آمده و كز شت

که در احادیث است مراور اگر کسی نیت مستحبه را که از برای او کند می کند خود می خواند که
چون افضل علماء است می شود بواسطه شنیدن آن نشستن فوراً طول میدهم و زیاد از آن
احتیاج می نشینم ام علیاً اسم فرموده که افضل است بجز آن مرد که نیت بخیر است
کاری نیت که من باین فرموده میکند کار و بیکر میروم کوشش من آنرا می شنود
حضرت فرموده تا هانت اما سمعت الله يقول یعنی و ای برادر نشیند قول حضرت
عزت را که فرموده ان التبع و البصر الفی اولئک کان عند مسولاً
یعنی برستی که کوشش چشم و دل هر یک از ایشان در قیامت در معرض حال در پیش
آمد از آن کسی که از ایشان بود و آید پیش فرماید موند آفر و گفت که هر که این آیه را از
کتاب می شنیدم نه از برای دنیا از برای لا ارجو منکم ترک کرم این عمل او از آنچه عمل استغفار
میکند بخدا می پس ام علیاً اسم فرمودند م فاعقل و مسل ما بد لك فقل قلت
میتها علی اعظم ماکان اسو حال لومت علی ذلک استغفر الله و سله التوبه
من کل بکره خانه لایکوه الا العیب و العیب و عهه الی اهل فان کل املا یعنی
بر غیر و غسل کن نماز کن آنچه توانی که از دست می کنی بود بزرگی هر چه برسد حال
تو فکر و آن می رود استغفار کن و طلب آمرزشش یعنی از خدا می آید و سوال کن از توبه
توبه از آنچه بجز او از او نشنیده زود که زود از او نشنیده که آنچه توبه توبه باشد و توبه
باین آن که اگر هر کاری می کنی نسبت اراد این حدیث را شیخ اگر چه در کتاب مذکور است
فعل کرده و دست از دست کر کرده و در هیچ یک از کتب حدیث نظر ننشده که از آن
فعل کرده باشد یعنی بال سند از امام معصوم آمده که کرده باشد سوائی کتب شیخ

مسل بود آن متر در مقصود نه از برای که بر آنچه در حدیث می گویم درین باب گذشت حدیث
صغیف نیز که حدیث ای عزیز میگوید مگر که هر که زیاد نشستن در نمازخانه را بواسطه او
عربی که در خانه همسایه خوانند باین مشابه داشته و آنرا که عظیم شمرده مرکب از این است
تجرباتی نمایند در باب او گویند که تا اسوا حکایت است علی گفت و بنا کنید تمام از آن توبه
و استغفار فرمایند آیا چون و با او مال انبای این نان آنچه مشاهد می شود از انبیا
هر که بلی توبه و انابت از نماز در حال چون خواهد بود و سئل امه العصمه و التوفیق یعنی
خانه که چنانچه این حدیث را استجاب غسل بعد از توبه اراد و متضمن امر نیز نماز
پس چنانچه غسل و نماز نشستن است می باید نماز نیز در توبه است الکرمه که می توان
علیه تین استجاب غسل گفتا مونده اند دست بود نماز او کرده اند بلکه اگر حکایت
او میرفت توبه را مطلقاً است داشته اند توبه را صغیر باشد و خواه از بکار
و از کلام شیخ میتد عید الرحمه فهم میشود که استجاب غسل مذکور مخصوصت توبه از بکار
و توبه از صغیر را غسل نیت و شیخ عبد الله مشک باین حدیث شده و اقر م
زیر که این حدیث صحیح است و اگر توبه آن مرد از استماع سازی بوده که کثیر است
او می خواهد دشمنه مانند اکسی بکار نموده و بناظر میرسد که بش مذکور صحیح
میتد عید الرحمه وار نیت چه حدیث مذکور لا ت دارد بر آن مرد اگر از ان مرد اگر از ان
فعل واقع شده است چنانکه از قول او که است چون داعل علماء تخانه میشوم
بر اسند شنیدن آن نشستن فوراً طول میدهم ظاهر میشود چه توبه از بعضی بان معنی
کرده است که و جاء حلت الحج فاطیل الجور مستما لحق در رب الغیب

از برای کثیر و بسیار و اغوش نامری استعمال می باید چنانکه در کتاب معنی اللبث
تعیین کرده بلکه شیخ رهنمی گفته که در کتب شیوع استعمال رب در کثیر است
که کثیر نیز از معنی هتقی آمده است و گاهی که تفصیل استعمال بنمایند از قبل مجاز است
که تا قرینه بر آن نباشد فهم آن نمیتوان کرد شیخ شهید در شرح تفسیر تصریح کرده است بر
احرار بر صغیر و مجرب بسیار آن عامل میشود و هیچ شک نیست که امرار بر صغیر و کبره است
و قول امام علیه السلام که لعدکنت مقیما علی امر عظیم یعنی هر آینه تحقیق که قیام داشته
را بر بزرگی و ما اسود حالک لومت علی ذلک یعنی چه حال بود حال تو اگر بر آن
حال مبردی ترا شعاع بر زمین دارد و حضور صاحب که از شیخ مفید علیه السلام نقل شده است که او
مطلق گفته را بکبره میدانند بواسطه مشاکبگی که در مخالفت امر الهی خروج از طاعت
دارند چنانچه در حدیث وارد است که لا یطیر الا ما خلت و انظر الی من عصیت
یعنی مگر در آنچه کرده بکبره کسی که بعضیان و نافرمانی قیام نموده که کتبات است
که الحاق صغیر و کبره بر کانه میکنند با خاندان باحت و موقوف مثل بوسیدن آن بجان
که نسبت به دیدن او بکبره است نسبت بطنی صغیر چنانچه تفصیل در بیان در حدیث بیان
گذاشت و هیچ شک نیست که آنچه از آن مرد صادر شده بود متضمن سر فوج اذکن بود
شیتدن آواز نامعلوم که مطلقا حرام است خواه فضا باشد و خواه غیر فضا باشد و شیتدن فضا
و گویند که ایشان در شیتدن ساز خود پس مجموع امور شیتدن با هم نسبت بر یک تنها بکبره
باشد بلکه متوجه آن گفت که شیتدن فضا بی تمایز نظر بشیتدن آواز بکبره است و نیز
آنچه ذکر کردیم مندرج میشود و آنچه وارد و است است شیخ شهید علیه السلام که کسی

البحار

استجاب غسل قیوم را مخصوص میدانند بقره از کفره و بقره از فسق کتبات که از قول لازم
می آید که در قیوم از غفایر که بی امر است غسل سنت باشد واسطه آنکه غفایر مذکور در کتبات
در فسق زیرا که استجاب آن هر چه عمل در حد است میکند فسق نیست حال آنکه همیشه کتبات از
برگردد و قیوم از آن غسل سنت است **انجام** باید دانست که کتبات تابع مذاشته باشد
امر اگر که بکسب شمع قیام بآن لازم باشد مثل پوشیدن حریر و شیتدن فضا
آن چنین پیشانی از آن رومی که لازم داشته باشد و هم بر تر که آن بقصد قربت نیست
و چیزی که سوا می و اجابت و اگر امر را تابع داشته باشد از حقوق اجدیه حقوق
ان سبغ اهل باشد خواه غیر اهل اجابت باشد یا غیر اهل اجابت که ایتان آن آرد و باشد
مکلف غیر باشد میان کتبات بقره و میان قیوم و ایتان آن امر از حقوق اجدیه اهل
آرد و کردن بند و در کتبات و صوم مثلا و اجابت با قیوم ایتان بآن نیز گاهی قدرت است
نیز داشته باشد از حقوق اجدیه غیر اهل اجابت می باشد که از باب شرح از برای بعضی کتبات
تعیین شده مثل قضای نماز و کتبات و روزه و ایتان آن نیز واجبت می آید و در آن با قیوم
گاهی که قدرت بر آن داشته اگر عملی شرعی باشد مکلف غیر است میان آن که اقرار کند
نیز و گاهی که شرعاً حکم اقامت نماید یا اگر نه آن آرد و از آن جهت که میان اهل حق کتبات
تابع شود و کتبات نماید و در صورت آنکه در مسأله او بود گاهی که قیوم نیز در قیوم ایتان
یعنی باشد بر آن نزد حکم شرع اهل حق است که هیچ شک نیست که واجبت بری می آید
و نیز در آن و در مقام او اهل آن بجا جان نامکلف باشد اگر صاحب حق مرد باشد و ایتان
او در هر طبقه قیام مقام آن خواهند بود برساند بایشان در ایام حیات خود و واجبت کند

که بعد از فوت او در تن او از ترکه او برسانند یا بچانه در ایام حیات یا بعد از فوت از زنی بی
از جانب او باشد آن ساند است او بری خواهد شد و اگر کسی در مقام او بی آن نشود بجای بی
و نه وارث او در دست او باشد تا روز قیامت تمامی بار او برستی روز قیامت چند است
اول اگر مستحق آن صاحب است که در دنیا حق او غضب شد و دوم اگر حق وارث او است
اگر بر او باشد سیم اگر مشتعل بخدا میشد و بجهت آنکه باز میگردد این زواران حق بی
و قول اول صحیح است چنانچه از حدیث صحیحی که درین باب از امام جعفر صادق علیه السلام روایت
شده معلوم میشود آن حقوق الناس غیر مالی نباید دید اگر اطفال از او برودن می باشد
و واجب خواهد بود بپایت و بر او آوردن ایشان اگر قصاصی باشد مثل آنکه کسی را کشته باشد
او را باز آیی آن بایکشت و واجب است که بستنی آن قصاص معلوم نماید و بکلیت بر او وارد
حقاق آن مثل آنکه در ماله خود کوبید بر پسر او مثلاً منم که پدر ترا کشته ام اگر میخواهی کشتن اگر
میخواهی بخشیش مرا اگر خدا باشد مثل آنکه در شام زنا داد و باشد نومی اگر آن شخص عالم باشد
بان و اجبت بکلیت آن در اقامت حد و کذا داشتن که او را حد برزند و اگر عالم باشد آنکه او
اعلام او بان باشد هر دو در حق است اما در وجوب اعلام بواسطه آنکه حق او نیست و ساقط است
تا او ساقط نشود و آن عدم وجوب اعلام امر خدا که باو بجاست بجهت اینها و آن
اوست چنانچه اوست بر امری که باعث دشمنی و عداوت میشود و این تفصیل در کیفیت نیز
و اعلام و او را بر غیر علی الرشد و جبارت مولانا نقیب الدین محمد بن شاکر او اشاری بر عدم وجوب
اعلام و او را بر وجهی که مذکور شد و بیاید دانست که تیان بچند آیه که لازم داشته باشد
آنرا مثل قضای جبارتی که او افتد و او ای حقوق و بکلیت وارث و از اقامت حد و امثال

اندر

که کار شد در محنت و توبه شرط نیست بجز آنکه امانت بر سر او توبه در آن محنت نمایان
که قدره تا توبه میشود و بیاید دانست که توبه بر چند قسمت توبه اربعه است که بان که متضمن فرم
آن باشد تا آخر عمر او توبه میبندد و آن توبه اربعه یعنی کفایت او آن بعضی توبه موقت است
یعین مثل آنکه توبه کند از گناه آن تا آخر سال یا تا آمدن تحقیق از سفر و امثال آن توبه
عملی و آن توبه از گناه نیست بل آنکه بلا خطا یا بعضی تا آخر عمر تا وقت معین در آن باشد
باشد و علمار از محنت بر قسمت آخر خلافت واضح است که توبه میبندد محنت و الا لازم
آید که توبه از گناه صحیح نباشد هرگاه او اصرار بر بیخود داشته باشد و آن توبه موقت معنی آنست
چون توبه کرد و اندر توبه فرم بر ترک گناه و الا آخر عمر طاعت کرد صحیح نباشد و آن توبه
خواهد بود بعد از آن وقت که دست علم بجهت عدم آن کرده و اگر تا قبل بجهت توبه
در توبه بود و بدین کیفیت را آنکه بلا خطا تفضل در توبه شرط نباشد و امد اعلام و تعویب
حدیث سی و نهم روایت شده است بسندی که متصل است به شیخ بزرگوار محمد بن
علی بن اعلی بن ابراهیم از پدر او ابراهیم از محمد بن عثمان یعنی از اصحاب از مسلم بن
زیاده از احمد بن محمد بن ابی بصیر حسن بن علی از ابی حمزه از فضیل بن صالح از جابر بن
عبد الاعلی بن اعلی بن ابراهیم از محمد بن عیسی از یونس از ابراهیم بن عبد الاعلی بن
سوید بن عمار که گفت فرمود است ای ابراهیم بن علی علیه السلام ان ابن آدم اذا کان
فی آخر یم من ایام المذیبا و اول یم من ایام الاخرة مثل له ماله و ولده و عمله
فلیسقت الی ماله فیقول والله انی کنت حلیم حریصاً شیخاً فالی خذلک فیقول
خذنی کنک مال فلیسقت الی ولده فیقول والله انی کنت کجاً و انی کنت حلیم حریصاً

قال عندكم فيقولون ودينا الى حضرتك نواريك فيها قال طيقت الى عمله يقول
وانه ان كنت فيك لرا اعداوان كنت على تقبلا فما عندك يقول انان نيك في
قبرك ويوم نشرك حتى امر من نار وانت على ربك قال فان كان لله وليا انا ^{الطيب}
الناس ربحوا وجهه منظر واحسنه ربا شانا قال بشر بروح وريحان ورجنة
نعيم ومقدم ملك خيرة مقدم فيقول له بنات يقول انما علمك التسليح ارجل من الدنيا
الى الجنة وانه يعرف غاسله وناشد حمله ان يحمل فاذا دخل قبره اناه ملك العترة
بحران اشعارهما ويخذه ان الارض باقدا مهما احصا الله ما كان بعد العاصم
ابصارهما كما لربك الحاطف فيقول ان له من ربك وما ديتك ومن يتك
يقول الله ربي ودين الاسلام ويني محمد صلى الله عليه واله وسلم فيقول ان له
تبتك الله فما يحب مني وهو قول الله عز وجل قيسا الله الذين امنوا بالقران
اثابت في الحوة الدنيا وفي الاخرة ثم يخاف له في قبره مدجج ثم يخاف له بابا
الى الجنة ثم يقول ان له ثم قبر العين فوم الشاب لنا فان الله عز وجل يقول
اصحاب الجنة فومند خيرة مستقرا واحسن ميلا قال واذ كان لربه عدو فاخذه
يا ليتك اجمع من خلق الله ربا والله ربحا فيقول بشر بنزل من حميم وتصلية حميم
وانه يعرف غاسله وناشد حمله ان يحسبه فاذا دخل العترة اناه محتا
العبرة بالعبا الكفاة ثم يقول ان له من ربك ومن يتك فيقول لا ادري
يقول ان لا ادري ولا بدري فيقول ان ما وجدته بمزجة معصاة ربه ما خلق الله
عز وجل من دابة الا تدع لها ساخلا الثقلين ثم له بابا الى النار ثم يقول ان

ثم بشر حال بساط الله عليه جات الارض في عقار بها وهو ما اقتضاها حتى يشاء الله
من قبره شرح كلام بنو نفاذ وريتم انما زوجهما رفايش وانجام **آغاز** مشتق ورويش
پيش از آن خلاصه كلام حضرت امير المؤمنين عليه السلام انك برستي كه فرزند آدم را چون
راه زمي كه آفريند ونياست اول ايام آفرينش مثل شود بر وي بصره مثال در آورد
ميشود و در نظره مال او و فرزند ان او و عمل او كه در ايام زنده گاني از او جدا ميشود پس زني
كرد بوي لي نو و ميكويد بچند اسم كه تو بوقت تمام و هشتم و با اسط حصول تو عرض
بچون بسياري و در زديم الكون مرابرت چيست چه در ميتواني رساند پس او كه يك كبري
كون تو در اكره از من بيا و درين مزي بخت حضرت امير المؤمنين عليه السلام فرمودند بعد از
با زكرو بچايت فرزند ان نو بگويد بچند اسم كه من شمارا دوست ميداشتم و همیشه باي
شما بودم و رفع ايد او از اذهان شما مي نمودم در وقت مرابرت چيست چه در ميتوان
ميتواند رسيد ايشان بگويند او جواب او كه مرابرت چيست چه در ميتوان بگويند او در ان كه
آنچه از ما مي آيد و باره تو معين است حضرت امير فرمودند كه پس از زكرو بسوي حال او
و بگويد كه بچند اسمي قسم كه من بر تو يي بخت بودم و با انك زرين كه ان بودي تو قيام مينمودم
اكون مرابرت چيست ان تو بمن بچيست انك رسيد على بگويد او جواب كه من تو يي معصيب
تو ام در قبر تو و در روز بر آمدن تو از قبر با تو انهم بود ان من او تو بوقت عرض پروردگار
در ايام حضرت امير فرمودند پس مرابرت چيست چه در ميتوان بر او در آيد ان صورت
بر وجهي كه بهترين مردم باشد بچي بوي و مشرف او شرف نيد و ترين ايشان باشد
بچب صورت و حسن منظر و بيكوز ترين ايشان باشد بچب لباس فاخر و ميكويد بچب رتبه

تراست ابدی و نه می یکه و پشت بر پشت هر آنکه مقدم تا بهترین مقدم است آمدن او
بهترین است نه پس کوی با نفور که گوئی که این بشارت میدی این غایت در مقام هر
خاطر میرت زوکان در می آید او در مقابل گوید من عمل صالح توام که بینه صورت آمده
این حالت کن از راه دنیا بسوی بهشت بهتر شرت پس از دنیا رحمت نماید و بعضی روح
او شود و حال آنکه او می شناسد باشد حاصل خود را و سوگند میداده باشد حال آن خود را
که او را بشتاب سپرد باشند پس چون بقره آید در آینه بزود او خوشگمان قریب می کند
و کثیر در عالمی که کشیده باشند از دنیا خود میوه های خود را از غایت و زاری می
شکفته باشند زمین را از شدت دن با بهیای خود بر آن آواز ایشان مثل صد فریاد
باشد و چنانچه ایشان مثل برقی در شنیده پس گویند با و گویند پروردگار تو هست
و نیکی که اختیار کرده و گیت پیغمبری که با او ایمان آورده او در جواب گوید که ای سرور
پرستش پروردگار منست و این من اسلام و پیغمبر من محمد مصطفی صلواتی بر او کند
مرا در آگوشه ثبتت الله حیایحی و بعضی یعنی برقرار و از حدای تعالی ترا آنچه دوست
میدارد و از راه های او بآن مقبول است این قول ایشان ما فواست از قول الهی
چند ثبیت الله الذین آمنوا بالقول الثابت فی الخیرة الدنیا و فی الخیرة الدنیا و فی الخیرة الدنیا
و برقرار میدارد حضرت عزت آنانی که ایمان آورده اند بقول است و در نزد کانی دنیا
و در آخرت بعد از آن سیس میمانند از برای او بر او آه نغمه که نظر او کار کند و می کند
و با سطر است او در می بر او از بهشت و چگونه بنویس با سایش را آبی با و می بخند
و خواب کن جو مان نبوت پرورش یافته کن تعالی فرموده ان اصحاب الجنة

جز

خیرة الجنة ان احسن مقبلا حضرت امیر فرموده که هر که در او باشد مرصدا او شن برستی
که خواهر آمد عمل او بعد از آن که بدترین صورتها باشد بکب هیا و درشت ترین ایشان
باشد بکبش با و می خوش پس گوید با و از روی عزت است که بشارت با و ترا
بطعام و شربانی که از جیم است بسوزند که آتش که بشارت از نام جیم است او می شناسد
باشد حاصل خود را و سوگند میداده باشد حال آن خود را و الفا و می شناسد باشند
و بشتاب نیز چون بقره آید در آینه بیایند نزد او از ایشان کندگان یعنی بکبر و بکبر و بکند
از آن کفن او را و گویند با و گویند پروردگار تو چیست این تو گوئی که پیغمبر تو پس او
اقرار میکند و فرموده و در جواب ایشان گویند می اندام ایشان در مقام لغزین او
در آمد و گویند لا دریت لا هدیت یعنی هرگز ندانی و هرگز راه دانستن آن نیایی بعد از
بر سر او گردان این برزند که ایشان باشد عزتی که نیا فریده باشد حق تعالی حیوانی را بر او
و اضطراب آید از شنیدن او از آن سوی جن و انس که حکمت الهی متفنی شنیدن ایشان
نیست بعد از آن بکشت بند برای نیاید تعالی او در می از بقره بسوی او رخ گویند بنویس
بر شترتین عالی و مصطفی کنده ای تعالی را به و صغریا و سایر که از آن زمین برابر او گوئی
باشند او را تا وقتی که بر کینه انده ای تعالی او را از بقره **نیش** تم مثل لا و دله و موم
مثل بصیغه مجهول تشبیه ثانی به نقطه است یعنی صومر یعنی مشوره شود بصورت شمالی در
آیند هر کس از شما سگاز و سخن میکند با او و او سخن میکند با ایشان می تواند با و کرد
از پیش و بصورت شمالی در آمدن آنها حق ایشان باشد و خاطر و صورت موره ایشان
باشد و ریال برین تقدیر سخن کردن ایشان با یکدیگر چنانکه معنی نیست بر زبان حال خواهد بود

که برات مضمون تر و روشن میان ز زبان قاست حرصا شیخ فیصل است یعنی قائل
 از شیخ که پنج ششم و کسر و نهم ششم هر سه آید است یعنی نخل و مرص قالی القاموس
 شیخ مسلم الخلیل و الخلیل فی الصالح الرهد صد الرهد یقول زهد فی التبی
 از خزه بر است یعنی بر سبایم ز بر بقر قرائی کت فیک لراهد زهد و رشتی یعنی بر
 و عدم میل آن شیخی است قال فی الصحاح الرهد صد الرهد یقول زهد فی التبی
 و عن التبی صد التخبیب فیه و ما حنی او یخرج من کسر و نم آن هر سه آمده است
 بر یا شامش کسر و ابی لفظ و بعد از ای به و لفظ زیرین الف ششم لفظ و ا
 یعنی لباس فر است البشیر و ریحان و حبه نعیم روح نعیم و ایا پنج از پیش
 رفت یعنی رامت یعنی رای یعنی معنی رحمت یا حیات ابری برده و بر خوانده شده
 در آیه که می خواند ان کان من الملقین فیه روح فریح و ریحان و حبه نعیم هر پنج
 کتف قران نعیم را در آیت مذکور از پیغمبر علی علیه السلام روایت کرده است
 و در معنی ابیان از امام محمد باقر علیه السلام تفسیر کرده اند ریحان را در آیه مذکور
 بر ترقی بسیار روزی بگوید شیخ ابو علی طبری محمد الله از بعضی معزین نقل کرده است
 که در ابریکان همین گیاه و شبوبت که باین اسم موسوم است در وقت مردن
 از پشت بر اسط او می آورند تا از بگردن آن راحت یابد یقول تا عملک الصفا
 در کتاب کافی در ضمن حدیث دیگر از امام جعفر صادق برین روایت شده یقول ان
 املک الحسن الذی کت علیه و عملک الصفا الذی کل قعله یعنی من رای میگوید
 حق توام که در دنیا بران بودی و عمل صالح و تو کتب می آوری این کلام محبت در کت

بجای

چنانچه در آن نشاء بصورت جسم در می آید اقطاع و تروران نشاء مجتم میشود و عقل من
 الدنيا و کل یصنع امر ما است ز فضل و منی و انده ليعرف حاصله درین کلام معنی
 مقدرات تقریبه و کالات سوق بر او داده و انده عا لیت تعدیر کلام آنست که در نخل
 الحلال از لیون فاسل یعنی بساعت میکند بسوی آخرت و حال آنکه می شناسد شونده خود
 و هر شش آن دار و کراسل او کت و می تواند بود که او داده و او عطف باشد و جمله
 لیون فاسل معطوف باشد بر اماه الطیب الحسن این تعدیر احتیاج بقدری بر کلام
 نخواهد بود و نیاشد عا و قال فی الصحاح لشدت خلافا ان الله فشا اذا اعلت له انشد
 الله ای سالدک بالله یعنی عرب کاهن گوید شدت خلافا ان الله به معیت که فرمود
 انشدن الله یعنی از تو درخواست میبایم بخدا ای خدای اراضی خدایان نعیم عا
 و انشدید و ال یقطیع یعنی شیمان است قال فی الصحاح خد الارض یخدها شقها و الا
 العاصف رعد مد او فریدان بر است و تمام فافو است از نصف نوح قان یعنی
 شدت و عاصف است و از حد قال فی الصحاح او الرعد العاصفای شدید الصوت
 و من یبذل و بسیار بی زاهد است و او است که از امام ابو ترنوال میکند و بیکه
 امیر المؤمنین علیه السلام را که کرده و بر شتر است اشاره و ذکر شتر او بر تربیت که احتیاج
 بیکر نیست و بواسط رعایت که فضل آمد سخن مسلم الله علیه روایت کرده اند امیر
 رمنوان الله علیه که در وقت فن فال تربیت آمد و الله حضرت امیر المؤمنین علیه السلام
 آمد سخن شتر فقیه ابو و نه فرموده اند ایمن چون امیرالمؤمنین آن رسیدند فرمودند که از
 امام ابو ترنوال بیکه نه و او فند است که در جواب او گوید من می آید و او هم تمیز بر تو

بگوئی امام من پس من علی بن ابی طالب است میواسم میباید بر من میسر آید بود که هر دو با
خوانده شود بعینه غایب نمی بت و در حدیثی که از ابراهیم نقل کرده است میسر آید بود که هر دو با
رضای او بان معروضت میسر آید بود که بر آید بود باشد بعینه غایب یعنی بر چیزی که او را
دوست میداری تو از آن یعنی باشی به قول الله عزوجل تعالی ادره که میسر بود هیچ
بقول کلین شده که یشک الله فیما یحب یعنی بحدف معناه تعذیر کلام این باشد که او
مدلول قول الله عزوجل بهتر است که عید باشد نسبت و بر جای داشتن حدیثی که میسر آید
بر آنچه جواب کلین بود و او است و گفته است آمده بی یعنی نسبت و بر جای داشتن چون
بر آن جواب مصداق قول حدیثی تعالی است در قرآن مجید فیاخبره و لالت بران و آید
روایت شده است از پیغمبر صلی الله علیه و آله که آنحضرت فرمودند که منم بگردند
پس زنده اند تم عباد و وحده فی حبسه و یا به مکان مجلسان فی قبره و یقولان له
من ربک و ما دینک و من نبیک یقول و فی الله و دین الاسلام و نبی محمد
خدا دی مناد من السماء ان صدق عبدی عندک قول الله تعالی یشک الله الذین
امنوا بالاقوال الثابت یعنی بعد از آنکه قبض روح بنده نمون شده باز خود میکنند روح و
بجسد و بی آینه زنده او در فرشته پس می نشاند او را و بر آید و میگویند که کیت پروا
تو که پرستش اقیام نموده و چست دین تو که بران از دنیا رفت و کیت پیغمبر تو که با ایمان
آورد و پس بگوید او را جواب که پروردگار من حضرت عزت است تعالی و محمد حسن بن
من اسلام است پیغمبر من محمد صلی الله علیه و آله پس نه میکند از آسمان منادی که ما
گفت بنده نمون این مصداق است قول تعالی که یشک الله الذین امنوا

بالقول

بالقول الثابت یعنی ثابت بر جایی میدارد حدیثی تعالی انما فی را که ایمان آوردند بقول
ثابت آنچه روایت شده است از پیغمبر صلی الله علیه و آله ان المسلم اذا اسئل فی العیبه
اشهد ان لا اله الا الله وان محمدا رسول الله خذک قوله تعالی یشک الله
الذین امنوا یعنی برستی که مسلم چون سوال کرده شود در تبرک او این میسر است
حدیثی که از پیغمبر صلی الله علیه و آله روایت شده است که هر که در حق او است پس این
تبیست بر تو را داشتن او برین شهادت مصداق قول حدیثی تعالی است و قرآن کریم
الله الذین امنوا تم یضمان له فی قبره و یبعثه فیه لایفصح فیخرج سبعین در هر دو آمده است
یعنی سبع لایفصح یعنی بیغم فاکر یعنی دست و فراغت و مراد بعد از نماز است
است که نظر بر آن تواند رسید یعنی وسیع و فراخ میسازند بر او را که آنقدر حسیتم
کار کرد و گمان نشود که منافات آنجا است میان معنی این حدیث آنچه از پیغمبر صلی
در ضمن حدیث دیگر روایت شده است که بیفصح له فی قبره سبعون ذراعا فی سبعین
یعنی فراخ میسازند بر او را هفتاد و یک که آنچه در کتاب گمانی روایت شده از امام جعفر صادق
عید است که بیفصح له فی قبره سبعة اذرع زیرا که دست و فراخی قرآن اختلاف در کتاب
در آیت هر کسی مختلف میشود پس میسازند او را که مرتب از او است هفتاد و یک و مرتب از
هفتاد و نه تا و نزع و مرتب از اعلا لیسر و الله اعلم ثم یضمان له بابا الی الجنة و بعضی
روایات بعد ازین گفته این عبارت و آیت است که خلا نزال ما منه من روحها و یضمان
الی یوم القیمة یعنی بعد از آن میکشند او را بسط آسایشش و در می نرود بر او هفتاد و یک
با و رات و هفتاد و یک با و بر سید با شده و روز قیامت تم یقولان له تم قرین

توه من ننگ شد بر طرف شدن کریم است اویدن آنچه مشتاق بان گفته بود
و تر اینم فان مذکر است چون بکلمه بر او که اشک از غایت خوشحالی از چشم گرفته و نیز
سر است اشک از لم و خون گرم بچشم میکند بفرخ خوشحالی و طغز برهنه نوم اشک با تمام
از لغت کسر آن ما خود است یعنی بهینم بر یعنی آنچه چشم بان فی باشد از لغت مال انما
آن از لغت بفرخ خون کرمی شتم نفس است و کما یا احتمال اوم در مقام از بیت فان
عز وجل بقرآن می تواند بود که این کلام از جمله کلام امام علیه السلام بوده باشد موی آنچه
کلام سابق بران فهم شد و می تواند بود که کلام کلین باشد اصحاب الجنته غیر مستقرا
و احسن مقیلا یعنی مجاوران بهشت از روز بهترند از روی ماه و مکان بکوترا بکب
بای استراحت که مستقره مقبل هر دو اسم مکان هستند و می تواند بود که یکی اسم مکان
باشد و دیگری اسم زمان که از آنکه زمان مکان ایشان بهترین زمانها و مکانها
که در خیال تواند آمد و می تواند بود که هر دو یکی از ایشان مصدری می باشد و مخفی مصدر
از آن اراده شده باشد یعنی بهترند از روی قرار گرفتن و بکوترا بکب استراحت
و مقبل بر هر طریق خود است از محل جواب قبول که چون در بهشت جواب نباشد بر بعضی فایده
شده و مراد باز در ذکر در آیت و اقصی و زینت که در آیه سابق بران مذکور است یعنی
قرآنی یوم یرون الملائکه لا یسئرون و منذ یومین و یقولون حجرا متجورا
بعد از آنکه گفته که اقران دیدن ملائکه دیدن تقابله کرده گفته که لا انزل علینا
الملائکه ان نوحی دینا یعنی چرا نخواستند انبیا شود بر ما و مشککان بر سالت یا اخبار صدق
محمد یا چنانچه پیغمبر را در کار خود را با کفار تا با سخن گوید و بتصدیق و پست محمد زمان چه

علی الاغصاف الثمین حاصل منی و الله اعلم انست که روزی نیکوگان و شکران از این
بیت آمدند و کافر از این معنی از او پرسید که طلب کرده اند که در دیدن تقابلی که آیت
از شری شکرانه و بگویند و شکران برایشان از تقابلی که بر آنها حرام و بارها شده است
و گویند من قول که از لغت که چون بیک برایشان ظاهر شده بدین مکرر یا چه بگویند یعنی تقابلی
از تقابلی ایشان چه میان آنجا هست شکرانه بوده که چون شکر کسی اویدن می آید و بر سر
گفتندی چرا عجز را و از شکرانه این شده ندی یا غیره فغان باشد که مکرر گفتن این کلمه
رشته و مکرر فغان میزند و آن مکان لویه عدد او علی هر آنست که مراد بود
و اینجا هم باشد از آنکه از او فاسق که دوام در زود روایت شده است و کانی بطریق
متنوعه و از امام جعفر صادق علیه السلام که لا یسئل فی القبر الا من یحسن الایمان
محضاً و محضاً الکفر محضاً یعنی سوال میکنند در قبر که از کسی فاعل کرده باشد یا از
یعنی این خود را انوار ایمان شده خواه کند دست اند کرده باشد و تر زلزلان در آن
باشد و کسی که ایمان او مشوب کفر باشد و یا کفر او مخلوط با ایمان قابل آن خواهند
که در قبر از سوال کنند و بی سوال قبر محض خواهد شد مصنف گوید یا عانی عام بپوشش یا عانی
فان من یعنی پسندیدن آنکه خود را هیچ من خلق الله بیاوریم و در ضمن حدیث دیگر از امام
جعفر صادق واقع شده این حدیث برین عبارت فیقول له یا عبد الله من انشأ
و آیت شتیان حج منک فیقول انما عملت الشیء الذی کنت تعمله و در باب الحیث
یعنی میگوید با تصور که ای بنده خدا ای بگویند که من خوشتر از تو کسی بگویند و امام
در جواب میگوید که من علمم تو ام که بان اقدام نمود و عقیده و زشت تو ام که بران بوده

بکسر را بنقطه و تشدید یا یعنی بیات صورت است بشیر نزل من جسم استعمال شده اینجا
سپس حرکت است که در کفره فترت بعد از آن بر آید و اتمت و نزل
و آن زمانی نقطه در فترت که در اسطیمنان منبسط میکند از طعام و شراب امتثال آن
نیز چنانچه فترت نیست بر سبب تکلم است و نزل است که بسیار که میت که اهل و بیخ و
گرفته میشوند با ایشان میسر که در فترت تشکی از خود با آن نمایند یا بی که در فترت
خود را بر آن می نمایند نه تنها نزل با بر معنی که سبب ذکر است یعنی نزل است
و تعلیه یعنی در آنجا است چنانکه گویند سوزانیدن و از آنجا که فترت است
شده است و درین فتره اسم فاعل و مفعول خود در حذف معنای کلام و درین فترت است
که آه و فترت صاحب الفتره می تواند بود که مانند کفر از قبیل افتاد صفت باشد فترت
مفعول مثل معارض مصر و کریم و البلد چون ازین فترت معنی تقدیری در کلام نیست
از فترت اول بیاید و انت که حدیث بسیار وارد است در باب کفر و تکلیف مذکور
مستحق میگردند بعضی اهل اسلام را بکار این معنی کرده اند که گفته اند که کفر عبارت از نرسیدن
که در فترت کفران صادر میشود مثل زیدن زبان در وقت سوال مکلین و پیش نزل
و امثال آن کفر عبارت از نرسیدن که از مکلین بعضی می آید مثل زدن بجز آتشین اوج
و عادت نیست امثال آن پس مؤمنان یا عباد ایشان مکر و مکر می خوانند و نه تنها
اعادت بسیار درین باره است که حرکت در خلاف آن است و علم فایده آنکه
و بر تقصیر اقی و در آنکندن کفر بعد از آنکه فترت نرسد که در آن ششام و آن
است که نسبت بحال و فیضا بان مسوخته بمن درجه معماضیه ماخلف الله عزوجل

من آیه الا نذعها ما خلقناها من نوره و نطق سخانی و بعد از آن
و فاما آفرینش فاعطاه و مومنین است از هر که اطفال او حق کرده بکنند بولات او موضع
حرکت کند و جمع آن فخر می آید بر وزن معالج و در نرسیدن کفر و بسکون ای بی نقطه
وزن ای نقطه و از وی ای بی نقطه است یعنی نهایی این است و نرسیدن است قال فی الصحاح
الاقیة الی کسرهما اللدی فان قلبها بالیم فخصت نطق المرزبه یعنی از نرسیدن بشده و آنچه
که کلنج در آن می کشند و هر که قلب کنی همزه را بیم تخفیف یا نرسیدن فانه معنای درنگ
شرح معراج میگوید از باب مرز بر نرسیدن با نرسیدن و نرسیدن است ابد
کاهی بشده باید خواند که کفر می رسد به نرسیدن و نرسیدن است و درین بی نقطه یعنی نرسیدن
ناخود است که در آن فترت است و در نرسیدن نرسیدن است سبب اگر نرسیدن است
تعلیل گفته اند زیرا که نشان نرسیدن است نسبت بسیار آنچه بر روی زمین است از نرسیدن است
که عرب کاهی می خوانند که نرسیدن نشان نرسیدن و آنچه اسم تعلیل بر آن الملاقه میکند چنانچه
حدیث اقی تا دل نرسیدن کتاب الله و عترت و معنی حدیث است بدستی که
که اشتیاق در میان تمام بعد از نرسیدن که تعلیل اگر کتاب نرسد او نرسد بعد از آن
انتهای کند و ایشان را وسیله هدایت و نجات بود و اندک بعضی گفته اند تعلیل بر نرسیدن است
که بواسطه زوات و کفرانی است که نرسیدن است نظیر سایر مومنان است بعضی گفته اند بواسطه تعلیل
بودن ایشان است بحکایت شرعی که با حکمت و انکسایشان او از نرسیدن نرسیدن است
که اگر نرسیدن نرسد او آن نشان را نرسیدن است از نرسیدن فایده تعلیف است آن از نرسیدن
ایشان است و نرسیدن که بر تعلیف ایشان مرتب خواهد شد و عادت بسیار بطریق تشدید اهل

سنت و اوست که اشعار بر آن آرد که حیوانات قرمز آه از قبرهای مشهوره در اسس آن کتب
از آنجا که این شده است از آنجا که محمد باقر علیه السلام که آنحضرت فرمودند قال ان من الله
عبد و الله رسوله ان كنت لا تظن الى الا بالوالعظم وانا انما انا عاها و ليس من شي
الا و قد وعى العظم فقلت انظر اليها و هي متليدة في الملكة ما هوها شي بجهاشي
تدبر فظننا قول ما هذا و اعجب حتى عاينى جبرئيل عليه السلام فقال ان الكافر
يضرب خيبره ما خلق الله شيئا الا سمعها و يدها الا انقلبن بين غير من الله
عبد و الله فرمودند بدرستی که بودم من که میدیدم بسوی بعضی شتران و که سفد ان قال
اگر من شبانی ایشان میکردم و میبوده است هیچ چیز که شبانی که سفد نکرده باشد
پس بودم من که نظر میکردم بسوی ایشان متقی و متوجه بودند در مکانی که میشدند و در
ایشان چیزی بود که باعث تفرقه و درم ایشان شده پس دیدم که آنکه درم کرده اند و تفرق
شده اند با خود کفر آید و پیراست این تجب میکردم آنکه جبرئیل علیه السلام بر من فرمود
و گفت بدرستی که کافری با او تفرق فرقی زده اند که نیا فریده است عذابی تعالی جز برای
آنکه او از آن می شنود و سواى ثقلین پس من دانستم که حکمت الهی متصفای شنیدن ایشان
نیست و روایت شده است در کتاب کافی از زین العابدین ثبات نبی رسول الله صلی الله علیه و آله
النبی الجار علی فعله له و یخفی معه اذ حادته به بخادون تلیقه و اذا اقبلت شد
او حسنه فقال صلی الله علیه و آله من یعرض اصحاب هذه الا بقر قال و صل انما
قال فی ما قال فی التفرک فقال ان هذه الامة بتلی فی جوارها و اولان
لا تعانوا الدعوة الله ان یسکم من عذاب العبر الذی اسعد منه یعنی و تفرق رسول

مزی

نمای صلوات الله علیه و الا و خطوطی بخار بر استر خود سوار بودند و با آنحضرت بودم که
استر خود که درم کرده و در هر که دیدم که نکرده و کفر ترا بینه از که درین شما نظر
چندی افتاد که همه آن شستن و اینچ بر حضرت از صاحبان فرمودند که استسفا کرده
که می شناسید ایشان را و می گشت من می شناسم حضرت فرمودند که در پوزمان مردان
گفته در وقت شرک که حضرت فرمودند بدرستی که این کرده و متقی اند و قبرهای و غیره آن
اگر نمی بود و فایز که نشان از من یکدیگر بزی استاده و در مقام سوختن یا بدربار انداختن
یا بسایع و هوام و ادن موتی خود را بید از ترس که بمباد ابروخ و سرزنش هم کرده
شکست یکدیگر میکردند و باشند که در غفلان بغفلان عذاب که قنار است یا خوش غفلانی
در دنیا صاحب این عمل بود که این قسم عذاب که قنار است ا مثال این امور هر آنکه
میکردم بدرگاه هدایت که بشنودند شمار از عذاب قری که من می شنوم و یسلط الله علیه
حیات الا در حق و عفار چهار روایت شده است در کتاب کافی از امام جعفر صادق علیه السلام
که ان الله یسلط علیه تسعد و تسعین مسالوان ساوا احد منها نفع علی الا در حق
ما ایت شجر ایدای من بدرستی که خدا می تسلط می سازد بر کار خود و در کار بزرگ که اگر کسی
از آن باران نفسی زمین اید بر که از زمین بکاهد تر وید و اهل سنت نیز روایت کرده اند
همین حد افغان اینچه جبرئیل علیه السلام و بعضی از اصحاب مال گفته اند که می باقی تجب
بکنه در تخفیف باران باده و خام بر پسا باشد که در آن که در بقدر حد و صفات نمیند
او باشد مثل کبر و حسد و حقد و سایر املاق نشت صفات ناپسند زیرا که آن با لوان
بسیار میکرد و پس می تواند بود که در انواع آن در واقع خود ترا باشد و هر یک از آن

بینه در آن نشاء بعد از آن می شود و بعضی از آن بجهت و بعضی هم در آن می گویند و در
غای هر بی قاعی ابراهیم کرده اند که حاصل آن است که در حدیث وارد شده که آن الله تعالی
سعه و تسعین اسمها در اصل لطیفه یعنی حضرت عزت را تعالی سعه و تسعین
ز نام است هر کس احصا کند و ضبط نماید آنرا داخل میشود و بیشتر معنی احصا و ضبط آن است
که تصدیق کند با تعالی حق تعالی هیچ آنرا و نیز در روایت شده است این نیز معنی تصدیق
که آن الله مانده و حجه انزل منها حد و احد بین الجن و الا انس و البهائم و اخر
سعه و تسعین در حدیث صحیح جمعا عباده یعنی حق تعالی همه رحمت که یکی از آن نازل
ساخته است میان من و انسان پیام و نوره و رحمت دیگر خود را که داشته است که در آن
شامل بندگان خود سازد و ایشان را بنیاد بر او پس از حدیث اول معلوم شد که حضرت
عزت بیان کرده است از برای بندگان خود مراتب موقف خود را بنود و ز نام مبارک خود
و از حدیث دوم ظاهر شد که مریدان از خود تعالی خود و در مرتب باقیست لیست چون
کافر بر هیچ یک از آنها و نوزاد که موقف حاصل نیست از برای هر اسمی در مقابل هر سستی
که مقتضای حدیث هم از برای مؤمن در آن نشاء و او بود بجهت کافر را بی مخلوق شده است
که از او و از برای او میگردد باشد اینست حاصل و بعد که در دیو کاتری **عاشق اول** باشد
که بخاطر ظهور کند که بسیار است که بر سر قبر می ایستیم بعد از دفن و کوشش می نمانیم
اصلا چیزی از سوال جواب مذکور خطاب تمام بگویند میباشیم و بسیار است که قبر را
می بینیم میت را در آنجا می بینیم که نشاء بی آنکه غایب شود که او را نشاء دیده اند و از آن
حال خبر داده و اصلا مدعی قبری نمی بینیم که در آنجا در جمیع باشند چون تصدیق تو اینم

کر

کره او را که مشاء در دو حیوان کلمات بر خلاف آن داشته باشد پس باید و انت که نشاء
و سوال جواب قرار آورده اند در روایات مذکور در عالم ملک یعنی عالم مشاء در دو حیوان
مخفی نمی آید از تصدیق بان و تحقیق امور مذکور عالم ملک است یعنی عالم عیب این کوشش
و چشم را قاطبیت آن است که استماع و مشاء در امور مذکور نماید بگو در آن مذکور است
دیگر است غیر این جو اسن می چینی که محابزه رضوان الله علیهم که بعد از خدمت پیغمبری
عید و از شرف بودند ایمان آورده بودند بر آنکه جبرئیل علیه السلام بر آنحضرت نازل
میشود و او همان کرد و بود اندک حضرت مشاء در او میکنند و با هم مکالمه مینمایند
آنکه ایشان با آنکه حاضر بودند و او را امید میدادند و او را مکالمات نشان نمی شنیدند پس
اگر ایمان نینمی نیاورده در تصحیح اصل ایمان و تصدیق بجای خود می نخواند جبرئیل بنم
از تصحیح ایمان بعد از قبر که شش کن که از آنجا استاری اگر ایمان آورد و در تجویز آن
کرده که اینها علیه السلام مشاء در چیزی نمایند که دیدند آنست را قاطبیت مشاء در آن مشاء
و پذیرا که نشاء که امت از ایشانند شنیدند ایمان جذب قبر مبارک و تجویز این کین
که میت پذیرا باشد و شنود که در زمین و نشاء می و اینها امور می که سوزت است بعد از
بر آن می شنند آنست که در کتب کمال کسی که در عالم خواب بر مجلسی جماعتی باشند بنی
که در وقت بسیار بگرد و پیش آمده او را میگرد و معنی از اعلی عذاب بر آنجا است
بسیار مبتلا داشته می نمانند و فریاد می میسب بر روی او میکنند و او از آنها
نهایت الم و آزار می باید چنانچه گاه است که در آنهای خواب از شدت آن الم و اینها فریاد
میسب از او بطور میرسد و بدن او بر زشش آمده و عرق بر روی نشاء و حال آنکه

که در او حاضرند تا از وی میشوند و نیز غریب از بار و عقوبت که در می بیند و نیک آن که در
می آید از نمی بیند پس قیاس کن بر خیالات عذاب بر دو مار و عقوبت آن را و بدان طایف
بسیار و عرض ازین سخن مراد شبیه این حالت بآن حال و نیز بر امکان آن در آنکه در عقوبت
تبر مانند مار و عقوبت خواب بود آن در عالم خیالات در خارج تحقق ندارد و هیئات
هیئات چه جای نیست زیرا که تحقق وجود آن در خارج برات باشد و آنگاه از وجود
مار و عقوبت پدید آید بلکه نسبت عذاب عقاب پدید آید بآن از قبل نسبت عذاب عقاب
عالم خوابت بخیالت عقاب عالم بیداری فان الله اعلم بما فی قلوبهم فاما تو اینها **شعر**
رومان غافله از عقوبت هر کوی می رود گمان مانند مرز و فلفلی که می در زند چو
بیمزند آنگهی و اند **عاشق** هم باید دانست که عذاب بر که عبادت از عذاب است پامین است
و قیامت متحقق علی عین است است اکثر متنبها بآن قایمند و از اهل اسلام کسی بخار
گزیده مگر که در معرض اجتناب نیستند و اجماع امت بر عقاب است بآن متفقند
و اعادیت بنوی علی السلام بطریق مخالفت موافقت آن باب متواتر و بعضی چنانچه از
حد ضبط و شمار تجاوز است و شیخ بزرگوار محمد بن یعقوب کلینی در کتاب کافی بسیار
از آن از طریق اهل بیت علیهم السلام روایت کرده و همچنین شیخ صدوق محمد بن بابویه
کتاب عالی و غیر آن کتاب مشکوٰۃ و معیاج از طریق اهل سنت نیز بسیار از آن
وارد و آیات قرآنی نیز رسانده است مثل قوله تعالی **کیف تکلفون بالله و کستم**
آمنوا تا قاضیا تم یحکم تم الیه ترجعون یعنی چگونه کافران کافری شوند
بجذای تعالی ایمان می آورید و عدالت او و حال آنکه شما بودید در گمان یعنی اجاب می آید

حیات بود پس آن مذکر و ایند شمار بیخ روح در به نهایی تپس ازین میراند شمار او
اجلهای شمار در رسد بعد از آن مذکر و ایند شمار ایس سوی او باز کردید برای عبادت
زیرا که حق تعالی درین آیه رجوع به بازگشت شمار ایسوی او که عبادت از بر آنجسته شدن
قیامت است عطف کرده است بر تم هر روز مذکر و ایند پس یکی البته در تیره اید
چنانچه جمعی از مفسرین بر آن فتاوه که از آنجمله فرزند است و تفسیر کرده هر کس قایل شده است
بزند شدن بر تیره قیامت بعد از تیره پس لولایت تحقق عذاب تیره باشد **تولدت**
لکم نساء من آل فرعون الی غیره من علیها عندنا و عشتیا و یوم یقوم الساعة
ادخلوا الی فرعون اشدا العذاب یعنی فرودگرت آل فرعون از آتش عرض کرده بشود
بر آن ماد و شبانگاه و در روزی که قیامت قائم شود کینه فرشتگان ایشان را که در آید
ای کسان فرعون در سخت ترین عذاب که به جهنم است زیرا که عطف در آمدن ایشان به
عذاب در روز قیامت بر عرض ایشان با تشهر بر ماد و شبانگاه تعافای آن میکنند
که عرض بر آتش مذکور غیر عذاب باشد که در قیامت است در آن خواه بود که در تیره
و از امام محمد باقر علیه السلام روایت که هذائی التاد البریخ قبل القیامة اذ ال
و لاحتی فی القیامة یعنی این عرض بر ماد و شبانگاه در آتش در بر رخ خواهد بود
پس از قیامت زیرا که ماد و شبانگاه در قیامت نیست بعد از آن امام جعفر صادق
علیه السلام فرموده اند که کشنده تولد خدای فرود چو اگر قوم یقوم الساعة ادخلوا
ال فرعون اشدا العذاب کنیز از آنکه عطف نیز تعافای آن میکنند که عرض مذکور
بر رخ باشند در قیامت **تولدت لکم نساء من آل فرعون الی غیره من علیها عندنا**

وَحَشْرًا قَوْمَ الْعِلْيَانِ أَعْلَىٰ لَكُمْ إِيَّاكُمْ كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُجْرِمِينَ
زیرستن مکتب زنده گانی ناخوش و مشرکینند او را روز قیامت تا چنانکه هیچ زنده گان
و اصناف عقوبتها آزار او اکثر معجزین گفته اند که او بر زیستن مکتب زنده گانی ناخوش
نه است بر است بفرستد و کرم قیامت بعد از آن بنویسند بود که مراد بان مکتب زنده گانی
بواسطه کتب بسیاری آنکه در زنده گانی دنیا خوشگوار است ناخوشی آنجا دارد و خوش
بر خلاف آن زنده گانیت در کمال خوشی آنجا بچند حد مشهور اللّٰهُ يَسْمَعُ الْمُؤْمِنِينَ
وَجِبَّةَ الْكٰفِرِينَ نَظَرَ بَرَأْنَتْ تَوَلَّىٰ تَعَالَىٰ فَنِي لَوْحٍ عَلَيْهِ سَلَّمَ اَعْرَفًا فَاَقْدَحُفَلِي اَعْلَىٰ
یعنی فرق شده و داخل شده اند آتش را زیرا که ناخوشی که نشسته اند برای تعجب است
و طهارت که در آن است آن آتش قیامت متصل نیست بفرق شدن آن است پس
از آن آتش بر رخ باشد و اگر مراد حق تعالی در آن است آن آتش روز قیامت بود
مناسب این بود که عطف آن بر فرق شدن آن واقع شود نه با آنچه بجهت عالم است
استهتار یافته در کتب کلامی استند لال بر وقوع عذاب بر بیکر که در دنیا
اَسْتَنَّا السَّمَوَاتِ وَالْاَرْضَ نَا سَمِعْنَا نَسْتَدِينُ فَاَعْرَضْنَا قَلْبًا لِّئَلَّا نَسْمَعُ اَلْحٰقْلُ اِلَى الْاٰخِرِ مِمَّنْ نَّجْعَلُ
یعنی میگویند که فرآن روز قیامت که ای پروردگار ما بر ایندی ما او با زنده گران
ما را و بار پس اعتراف کردیم با کتب آن بود که انکار است بود و کتب پیران بود
آیه است بسوی پروردگان از آن بسوی پروردگان آن آتش و فرخ که کتب
استحقاق آن یافته ایم هیچ را بهی طریقه که بدان سلوک کنیم و از او فرخ باقیم
طریق اسپند لال که بر برنج است که حضرت عزت کایت کرده است درین کلام

ایشان

ایشان و بهی مشورت بر تصدیق اعتراف ایشان بدو میرانند و زنده گران
پس یکی میرانند در دنیا و او بود بعد از حیات یکی در قبر و او بود بعد از سوال مکرر
یکی زنده گران ایشان در قبر و او بود بواسطه سوال که در یکی در قیامت بواسطه
اعمال و سکوت از زنده گانی دنیا که از ایشان واقع شده و نام آن بزده اند که در
ایشان در زنده گران اینست که ایشان را نسبت آن بود قیامت آنی معلوم بر ایشان
و از جهت است که بعد از آن گفته که فَاَعْرَضْنَا قَلْبًا لِّئَلَّا نَسْمَعُ اَلْحٰقْلُ اِلَى الْاٰخِرِ
انکار است و اما معلوم است زنده گران اینند در دنیا طهارت که بر وجهی است که ایشان
سبب معرفت مذکور بود و باشد تا اعتراف کنان ایشان از سبب که بران
متفرق توانند و بر سید شریف در شرح موافقت گفته است تفسیر درین آیه برین
میان مشرکین شیوع تمام دارد و در این چنین از ایشان استهتار یافته است بعد
از آن گفته است اما صل میرانند اول بر مخلوق شدن ایشان از اجسام بی حیات
لفظ و معنی میرانند دوم بر یکی که بعد از حیات بی حیات است و زنده گران اول بر حیات
دینا که بعد از حیات زنده گران دوم بر حیات قیامت بود است با کتب میرانند
متحققند او که بعد از حیات پیش از حیات لفظ و معنی بی حیات بود است با کتب
محل قابل نشد و آنکه هر که در این از تفسیرین است و بر قول اکثر است با کتب
کلام او و از آن معلوم شد که تفسیر بر اول است و بر قول اکثر است و تفسیر بر
دوم را نشان قول اول خاطر برسد که تفسیر بر کس است بر بعد از تفسیر کلام اعظم تفسیر
میشود که آنچه او شده قول اول است و نشان ایشان مشهور است و شیوع آن

آنچه او شایع و مشهور گفته است است نقل قول گویند که این حکم از سهو است که بر تمام آورفته که از آنجا
مشهور است که در عالم معرکات کثافت ملازم غمزه است و مباحث الغیب نام فرزندی که
تغییر کرده است تا در او و عالم التزیل لغوی که در میان اهل حریت بر مشهور است
اینان بواعث انجاس شیخ ابوعلی طبرسی تفسیر فی تفسیر اوزار التزیل قاضی بنیاده
در یک از مشهورین مذکور تفسیر این آیه را بر دو اول مرئی نه داشته اند بلکه اکثر ایشان
و بر دویم را اعتقاد نموده اند و اگر در التزیل مشهور بود میان ایشان چنانچه رسید
تزیل لغوی کرده برین چه مسکون نشده و بواسطه تزیل تمام در رسد و ایراد کلام بعضی
میگویم صاحب کشف در تفسیر آیه مذکور که است اراد بالاماتین حلقه امواتا
اراد اساتم عند انقضاء اجالهم و بالاحیاتین الاحیاء الاولی و احیاء ثانیه
یعنی اراده کرده است خدای تعالی بر میرانیدن آفرین ایش ترا اجسام بی روح در اول
فطرت میرانیدن ایشان را بنجام رسیدن اهل عالمی ایشان بر وزنده کرد ایندن زنده
کرد ایندن در دنیا را بصلوات مع بر اجسام مذکور و زنده کرد ایندن در قیامت نیز
و بعد از کلام مذکور جاری ایراد کرده که ترجمه ایش است اگر که نیکو نسیج باشد که آفرین
ایش ترا اجسام بی روح در حال لطف و عطف است و میرانیدن گویند و حال اگر امانت میرانیدن
تحقق ندارد که بعد از حیات و ایش ایش که چنانچه صحیح است که بگوئی سبحان من صفا
جسم البوصه و کجیم العسل یعنی پاک میگویم کسی را که خورد و کرد ایند جسم پیش را و بزرگ کرده
جسم فیل او چنانچه میگوئی کسی که جاش را بکشد آن شود گشت سازد و همین چاره را در اول کرده
پایین چاره را و حال اگر در مثال اول نقلی از بزرگی عجز و بی بزرگی نیست در مثال اول

نقل از تفسیر ابن کثیر از تزیل یعنی نیت بگو را و تو بفرزیدن مانتق بر تو بادت و نیت
این قول است که فرمودی بزرگی بزرگی با زیادت که هر دو بزرگی چاره او شایع است
که یک چاره فرود ساخته شود و جایز است که بزرگی بعلی به هر یکی از جهان او بوی باشد بزرگی
و برین غیاس تکی و فراموشی پس هر کجا و ممانع در وقت ایجاد آن یکی از زمان و او را
انتخاب کرده اند بگو که قدرت بر ایجاد بر وجه دیگر نیز داشته باشد صادق است بر او
که که امید است آنرا بر وجهی کرده او بود که بران چه ساخته شود و وجهی که اختیار کرده است
پس بزرگی ایندن اراده ان حال نیز بود بران باشد و اعتبار این بر بزرگی نقل
آن زمان این حال ساخته بین مجازه او میکند و کسی که او میرانیدن بر میرانیدن بعد از
حیات دنیا و میرانیدن بعد از حیات بر حاکم کرد و در لازم است که قابل شود و بی حیات
حیات دنیا و حیات بر حیات قیامت این عطف منطوق قرآن است دنیا است
و حیثنا استین مکرر آنکه تفسیر گفته شود و بگوید چون حیات بر حیات مستقیقت است
آنکه حاکم بر حیات تزیل بران تربت ندارد و از معنی اجبار ساقط با آنکه چون
بر دو باشد که بعد از زنده شدن و تزیل دیگر در دنیا بود و همان تکی آفرین
آرزو قیامت مشهور میشود ایش ترا در سبک معنی که استنشاده اند از صبر یعنی آن
پوشش رنگان در قول لکی الامن تشاء الله و آیت است که میفرماید فاذا نطق
فی الصور رصعق من فی السموات و الارض الامن تشاء الله یعنی پس من
در رنده در صور یعنی در بوق امر فیل بصور اموات علی اختلاف التفسیرین پس بزرگی
میشود و میرانیدن هر کسی که در آسانها و زمینهاست مگر کسی که مشیت الهی تعلق بر زنده بودن

او گفته شد پس اگر گویند باین چه میگوید این معنی سبب آن میشود که ایشان بجهان فود
اقرار نمایند و گویند قاعده خداوند بنا میگوید برستی که ایشان مکرر بودند بر پشت
زنده شدن در قیامت راه بان ایمان نه اشده و بسبب آن ایشان را که باین بسیار
عامل شده بود زیرا که هر که باقی نماند و در لحظه آخر کار خود کند لایق بود در
میدان معاصی هر که شیشه پس بنیاید که در روز زنده شدن برایشان کفر را که
دانشته که در ای قیامت قیامت بر اعاده حیات برایشان در قیامت شش شده است
که بر او زمین ایشان از اول نظر داشت و اقرار کرده اند بجهان فود که کسب آن کرده
بودند از کار قیامت معاد جهانی و گمانی که بسبب کار خود که در ایشان بود
بود و اینها بود و ترجمه کلام صاحب کشف این الاسلام شیخ ابو علی طبرسی در تفسیر و
الجامع میگوید اولا بالامانین خلقهم امواتا اولاهما ماتهم عند انقضاء اجالاهم
و بالاحیاء بین الاحیاء الاول والاحیاء البعث و قبل الامامان فی الدنیا
بعث المیات و التي فی القبر البعث و الاحیاء ان هما التي فی القبر السالین و التي
فی البعث یعنی اراوه کرده است خدای تعالی بر او میرانیدن و از زمین ایشان را در اول
فطرت اجسام حیات بر او میرانیدن ایشان را بعد از منقضی شدن اجلهای ایشان بر او میرانیدن
که در ایندن زنده کرد و بر او زنده کرد و ایندن در قیامت و بعضی گفته اند که در روز
عبادت از او میرانیدن در دنیا است بعد از حیات و میرانیدن که در قبر باشد پیش از قیامت
قیامت بعث اموات و در زنده کرد و ایندن عبادت از زنده کرد و ایندن در قبر است
برای سوال مکرر و بگویند که در وقت در بخت بواسطه اجزات و کفایت در

مقصود کلام این دو قاعده مذکور است اولا بالامانین خلقهم امواتا بسیار باشد که بنا بر نظر کند
که تفسیر آنرا که در روز بر وجهی که شایع و مشهور است چنانکه در کوشه تقاضای سکوت
از ان عدم از ذکر زنده کرد و ایندن بر او میرانیدن و قبر میکند با آنکه اتفاق واقع است
آیا بسبب این از ان عدم ذکر آن چه باشد و چو آنست برینجه نازل شده که در دنیا
اینست اتفاقا امتداد تا انان نیز باشد و چو آنست پس در انست که میانی که در آنجا
حیات بر زمین یعنی ادریت میانه موت حیات کمال نیست زیرا که چیزی از آن ادریت
بر آن تربیت نه از وسایل احسان عالم و لذت چنانچه بعضی است زلف کرده اند و بگویند
کلم گفته بر آنکه در برابر عاوه روح میدانست تحقیقات و گفته اند که قیامت را در بر حیات
بهم رسد که ادرک المذاب لذت رحمت میباید که روح میدان او چه کند پس
از نجات حیات که در او مومن اعتبار نیارود و اندر جنبان او حیات بگویند
چنانچه شرح مقاصد در کتاب خود میگوید اتفاق کرده اند اولی بر آنکه در ای قیامت
میگردانند نیست نوع حیات که آنرا بر ان ادرک الم ذلت نود و لیکن توقف کرده اند
در آنکه روح در آن حالت میدان تعلق میگرداند و آنچه بگویم در معنی آیه نیستند بود که حیات
بهم رسد و روح میدان در نیاید و معروض است زیرا که آن در ایام حیات هم است
که آن قدرت بجمع افعال هم برسد و در مطلق حیات انشی ترجمه کلام و حق اینست که روح
نیز میدان نیست تعلق میگرداند و الا در قدرت بر جواب مکرر و بگویند بود نهایتش تعلق
ذکر تعلیقیت صیغ چنانچه اشعری بر ان وارد آنچه در اینست شده است در کتاب کافی
از امام جعفر صادق علیه السلام در ضمن حدیث بزرگ که فی مثل و علیها فی قبره ملکاه القبر

مؤید

مشکوک و نیکه فیلیان فيه الروح الى الحقوله یعنی در می آید بر او در قبر مشکان بر نمی
مکند و نیز در می گفتند در بدن او روح را آنگاه او چون این حکم نسبت به کج است
عموم دارد و بعضی استبعاد کرده و در او دانسته اند تعقل روح را باید که علم
چیزات یا سوخته و خاکستر شده باشد و حق است که هیچ استبعادی در آن نیست
نظر بقدرت الهی بر آنکه نگذارد که اجزای عید منویه از هم بیاشد و متفرق شود یا آنکه
بعده از پاشیدن و پراکنده شدن تقدیر کند که فراهم و روح بان تعقل گیرد و از آن
و عیدم استماع وایت بسیار روایت شده که دلالت دارد بر آنکه اجزای عید منویه
بر قرار میماند از اجزاء روایت میکند محمد بن یعقوب کلینی در کتاب تجرید النکاحی از امام جعفر
صادق علیه السلام که آنحضرت سوال کرده اند از حال میت در قبر که آیا جدا بعد از مردن
از هم می پاشند حضرت فرمودند نعم حتی لا یبقی له ولا عظم الا طینه التي خلق منها فانها
لا یبقی بل یبقى فی القبر مستدبره حتی یحلین منها کالحلق اولی الامر یعنی بل از هم نمی پاشند
و چنان میشود که نه کوشی باقی میماند و نه استخوانی که طینت سرشته و یعنی اجزای عید
که از آن مخلوق شده که آن از هم پاشیده و شود بلکه باقی میماند در قبر او که رسد و شد
تا وقتی که خداوند تعالی آن سید را باز از نو میافریند چنانچه اول بقدرت او آورده شد
بود **انجام** میاید و انت که آنچه این حدیث دلالت بر آن دارد که علمها در آن نشاء بصوت
جسم در می آید و در قبر و خورقین و جلیس صاحبان خود میباشند و بسیار میانه عادت
دارد است از طریق مخالفت موانع از اجزاء عید منویه است که صاحبان رضوان الله علیه
روایت کرده اند از آنکه عیسی بن عامر که گفت است وارد شدیم با جماعتی از طایفه عجمی

باز

بزرگتر صلی الله علیه و آله پس را دیدیم بخدمت آنحضرت صلوات الله علیه بر او رسید
بود پس گفتیم ای پیغمبر خدا صلی الله علیه و آله که از آن فریاد و جیغ و جیغیم با ویرین
که در میان ما بسیار میسریم و بیشتریم که همیشه بخدمت تو استعاضه و پیغمبر پس آنحضرت فرمودند
یا ایقسان مع الفز لاوان مع الحیون موتاوان مع الدنیا اخران ککل شیء صلیا
و علی کل شیء حسیبا وان کلا اجل کما باوانه لا یتدلت ما یقین من قرین مدفن
معلت و هو حی و تدفن معه و انت میت فان کان کرمیا اگر ملک و ان کان
لیتبا اسله ای خدایه اسلمت تم لا یخسر الا معک و لا یخسر الا معک و لا یتاوان
الا عند فلا یخلفه الا سالما فانها اصبح کت بدوان صد لا تشترک لاسه و هو
عقلک ای قرین برستی که با هر غرق غاری هست با هر ریشتی مردنی و بد برستی که دیدار
آفرین ای بی است برستی که هر چیز را که حق تعالی آفرید و موشش نمود و بد برستی که هر
اجلی را که برای امری مقرر شده نوشته شده است بر طبق آن در لوح محفوظ که کفری بی آن
را در حق میاید و بد برستی که با راست مرزا ای عیسی از معاصی که با تو در زیر خاک و در
بماند و حال نگذرنده باشند و تو با او بزرگان و در آبی حال آنکه تو تیره و با شمس پس که
معاصی بزرگوار باشند بزرگوار میکنند ترا و اگر ناکس باشد ناکس میکنند ترا و او محسوس میشود
و در قیامت که با تو تو نیز محسوس میشود که او او از تو سوال میکند که در شمس و یکی او
پس که او را را صلوات و پسندید و نیز اگر او پسندید و باشد او را است و آنی گفت
از صحبت او بهره مند خواهی بود اگر ناسد و ناپسند باشد و حشمت تو نخواهد بود و بگردد
و او که در ایت در دنیا راوی گوید که گفتیم ای پیغمبر خدا صلی الله علیه و آله که این کلام در

بعض آیات بنظم و رایه که فکر کرده باشم بچنان آن جمعی از عرب که در جوار ما می بنهند
و ذیروه که در آن روز در خاطر ما می و پس با حصار صان بن ثابت که از شرای آن زمان بود
فرمان او و هنوز نیامده بود که مرا توفیق این نظم روزی شد و مضمون کلام حضرت
بنظم آوردم پس کفتم ای سول خدا می تحقیق که مرا فیتی چند و بعضی روی او دست کاشان
اینست که موافق باشد با راه و شمار این آیات با حضرت و اندم نفس تین جلیطامین
معالک انما توین العقی فی القبر ما کان یفعل - و لا ید بعد الموت من ان قد
لیوم نیادی المن ید فی قبل فان تک مشغولاً بشئ فلا تکن - بغیرا لذی برضی
به الله تسفل - فلن یحیی الالسان من بعد موتک - من قبله الا الذی کان علی
و چون ترجمه آیات مذکور در لباس نظم و شتر نو و لهذا ایراد یافت شعری و فعل
نوشتن کبرین ایضی که باشد بقره انیکو علیش بیس قرمز و بیانات که آن ظاهر
حال است - و نه با جبار بعد از مرگ یا می که باشد روز شرف کلمه ای پس از هر
کمی با دیدن آن که در این باشد از تو از تو و کن خود را بشغی در جهان بنهند
بجز آتشین صفا او و خداوند که بعد از مرگ بعد از مرگ یا شش نباشد در بر فضل
کاشش و در ضمن شرح بعضی احادیث سابقه نیز در باب مجسم شدن اعمال در آن نشا
سخنان مذکور شده که آن در مقام ترفع است بعضی از اصحاب عقوبت ارباب حال
کنند تا که بار و عقوبت آتش که در قبر و قیامت ظاهر میشود و بعضی اعمال سجد و اخلاق
و غیره است اتفاقاً و آن طوطی که در آن نشا با لغت و آمده بان لباس سلیس شود
بعضی بجز و در میان خود و عین میبود ای پیشی که میگوید که از او هر چه نفس حال

عالم و اخلاق حسنه و اعتقاد حق ایشان است که در آن نشا بان حیات بر می آید
و مستی بان ساسی میگردند زیرا که حقیقت عدل است که بواسطه اخلاق بوالعین و غیره
لعدو شمشاد و بیات معیاره میگردند و چنانچه در حدیث نهم ذکر است و گفته اند که اسم نعل
در کرب و ان جهنم محیطه با کفارین یعنی است قبل نیت که در او این باشد که برستی
که بنیم محیطه باشد در نشا آفریدی مرگ از آن چنانچه ارباب طاهر از منبرین ذکر کرده
بگذر حقیقت خود واقع است یعنی آن را که تواج اعمال ذایم اخلاق و اعتقادات باشد
که در این نشا بان محیطه شده و دیده در ایشان در آمد و جهنم است که ظاهر خواهد
برایشان در آن نشا بصورت نشا و بیات معیاره برین قیاس کن که کلام حضرت
حضرت را بجای میفرماید الذین یا کلون اموال الیتامی ظلماً ایماناً یا کلون فی
بیعیهم غمفاً که با ترجمه اش در حدیث ذکر شد و جای میفرماید قیم یحسد کل من
ما علیک تحسد یعنی روزی که می یاید بر نفسی آنچه اهل آورده است حاضر کرده شده
مرا و اینست که برای عمل خود از خود عاجزی یاید و در لباس بر و همچنین کرده تا این
لا تطلم نفس شیناً و لا یحزنون الا ما کتمت فعلون بر منی آن واحد علم است
که پس هر روز یعنی روز بعثت ستم یافته نیست و هیچ نفس جزئی یعنی در هیچ جزیه ستم
نیکند و جز او او و میشود که بختری که اهل می آورده یعنی برای عمل شما همان عمل شما بود
بودند و در لباس بر و صورت مانند این آیات در کلام مجید بسیار واقع است و در آیه
بنویسند یعنی بسیار واقع شده و مثل قول سیر صلوات الله علیه والذی یتقیت
فی الله الذی یغنی الغنۃ انما یجریه فی جوفه تا در جهنم یعنی کسی باشد که جز او در

پسندیده که بر موفیقه استقامت و راهی که مستقیم است از غیر آن بر آن قرار گرفته است
 معینه و بنی انجمن و خواجیه فیروز الدین طوسی شیخ جمال الدین مصلح علی از است بود نیز
 بعضی ایشان درین قول موافقت کرده اند مثل راجعاً انصافی و محمد خانی و امام قزازی
 و این نه بهست پسندیده و در اینست شایسته که کتباً معانی بر آن نازل اعوانیست مطلق
 بر آن ظاهر و بایلی عقیده و علامات حدسید و کلمات ذوقیه معانیه فعال فی الجمله
 طریقه ایجا بطریق مجاز است با عجز شیخی که روح بر آن تعلقی گرفته و الا ایجا چنانکه
 روح مجرد است احتیاج بجان ندارد و علی صورت ابدانهم غیرتانی مبتدای محذوفت که بر
 اولش فی الحقیقت کلام روان تقدیر است که روح المؤمن علی صورت ابدانهم باقیست
 از غیر مستتر و طرفی که فاعل ظرفیت کلام با این امل که هم نه الحقیقت حال کونم علی صورت
 ابدانهم و مراد اینست که قرار گرفته اند و قیام دارند بر آن صورت و محمول است که علی معنی حقیقی
 یا فاعل باشد چنانچه در داخل المدینه علی حین خفله من اهلها و معصده وقد
 و معواصا استلوا الشیاطین علی ملک سلیمان بر آن بود و این است بنا بر آنچه مفسرین
 ذکر کرده اند و گفته اند که تشبیه شده است درین آیه بجلالت تعلقی که میان ایشان
 است بجلالت طرفی استعمال شده است علی که از برای جلالت تعلقی موضوع است و
 طرفی بطریق استعاره و تبعید و رایحه لقب فلان معین مذکر غایب در رایحه را جهت تبعید
 که در ضمن صورت مذکور است چون صورت ایجا معنی شیخ و شالیت محبت که نمیزی که را
 با و مذکر واقع شده الا لفظ صورت نوشت است و نمیزی که رایج باشد با و میباید نوشت
 باشد یعنی اگر معنی آن شیخ و شالیت ایجا نمیکوی این فلانست یا باوند ایکنی و میگوید

ای فلان چنانچه گذشت در تقدیر آن یا راست از تقدیر متبداً بر تقدیراتی از تقدیر
 نیز که کلام درین تقدیر باشد که لغت یا فلان یا لغت یا فلان نیز که اگر تقدیر کنیم لفظ
 فلان معرود خواهد بود و منفرد نیز از اصل صیغه صلاحت است آن ندارد که حکمی قول واقع شود
نمایش اول فلان هر قول ام علیه السلام درین حدیث که فی الحقیقه علی صورت ابدانهم دلالت
 بر آنکه بهشت آن مخلوق موجود است و هر کسی موجود بود در بهشت الا ان قایل شده است
 بوجود بودن او و نیز قایل است پس بظاهر این حدیث بر موجود بودن آن نیز استدل
 و آن کرده و این معنی یعنی موجود بودن بهشت او و نیز اللان مذکور است اهل اسلام است
 و خواجیه فیروز الدین طوسی حدس سرور و تجربه نیز این مذکور است اخبار کرده و بعضی آیه
 قرآنی را شایسته آن ساخته مثل قوله تعالی اعدت للفقین که در باب بهشت نازل است
 و قوله تعالی اعدت لکم اجرین در آیه و نیز یعنی بهشت آماده و مهیا شده است
 از برای برپهنگاران و نیز مهیا شده است از برای شرکان پس خبر داده است
 حضرت عزت از آیه و شدن هر دو بعینه معنی این دلالت میکند بر آنکه پیشتر از آن
 مخلوق مهیا بودند و الا لازم آید که کلام الهی بر دروغ و کذب محمول شود تعالی الله
 عن ذلك علواً کبیراً و محل کردن آن بر آنکه تقدیر شده است از معنی مستقبل بعینه معنی
 بر وسط اشعار بر تحقق وقوع آن بر کرد اینند کلام است از ظاهر خودی که فرموده ای
 ماضی باشد برین وجه استدل لال کرده اند جمود شاعر در مطلبه کور و الذکر کار
 قدس سرور را درین مقام کامیت که حاصل آن است انطباق این دلیل بر معنی بهشت
 بهتر که قایل شده و اندک نیز قرآن عادت یعنی بنوده و میداد باشد سبب ظاهر صورتی قول

آنگاه که شب شده که کلام نفس اقدیم میداند و میگوید کلام نفس اول کلام لغیبت است
زیرا که بشت و او نوح با عقاد ایشان عادت است پس با چار است ایشان را که هر چند
که در باب بشت و نوح در قرآن این است بر منیست قبل هر کلمه تا بر ندای عالی ادر
لازم نیاید پس استند لال نه که در بشت ایشان تمام نباشد و بخاطر رسید که کلام اشاور
برین وجه تفسیر و آن که در او ایشان از این کلام بحث از اوست با اکثر معرکه شکر خدا
باشم و قاضی عبدالجبار و اشالی ایشان که بشت و نوح را لال نخلوق میداند و میگوید
روزی قیامت مخلوق خواهد شد با آنکه قرآن پیش از ایشان عادت است بسا باشد که گشته
کرده باشند بر مطلب مذکور یا بنابر الی از قصه آدم و حوا علیه السلام بگذاشت بکن
بشت بودند و با فواجی شیطان ایشان را که کل کند مستحق خروج از بشت شدند
برین وجه که اگر بشت مخلوق نباشد لازم می آید که همانند که در از جانب حق تعالی معنون
بعصق نباشد قالی الله عن ذلك خلوا کثیرا و این استند لال نیز ضعیف است
بچند بعضی مفسرین ذکر کرده اند که بشتی که حق تعالی مخرج آدم و حوا از آن برد او
با صیلت از با فواجی انیا که بایشان از ندانی داشته بود و ایشان قدر نعمت خدا
خود را استحقاق خروج از آن ساخته و نموده این قول ایشانست عزیری کی روایت کرده
بزرگوار محمد بن یعقوب کلبی از حسن بن شتر گفت سوال کرده ام از امام جعفر صادق علیه السلام
از حقیقت بشت آدم علیه السلام حضرت فرمودند جنته من جنات الدنیا تکلم بها
المنس والقرود لو کانت من جنات الایمیه ما حرج منها ابدا یعنی بشت آدم
علیه السلام باغی بود و با فواجی انیا که در آن آنجا با طوطی میکرد اگر بشت آفرین بود

برگز از آن بیرون می آمد و آنرا آنچه در شرح تمامه و شرح تحریر مذکور است که
شدن با بگوشه بشت مذکور باغی بود و از دنیا متعین تا عیبا بازی کردن امور دین است
و مخالفت اجماع مسیین از غیبه استقامت عاریت زیرا که عیبا بازی با بودین
کافی لازم آید که عالم مفسرین نقل آن کرده باشند و عادت نبوی بر طبق آن
دارد نباشد و آنرا بعد از آنکه اکثر مفسرین نقل کرده باشند و از اینجه اظهار داشته
آن صحت رسیده باشد ظاهر است که از قبیل عیبا بازی نخواهد بود و اما اجماع مسیین
که ایشان عوی آن کرده ثابت بودن آن در معرض منع است قول الی که قلنا
اهبطوا من الجنة کثیرا آدم و حوا را اطلوا و سلسل در او ایستاد که فرود آید از
همه شما اطلوا لالی بر آن نیست که بشت مذکور در روی زمین بود است زیرا که نقل
کردن از زمین بر زمین دیگر را نیز موطا میگوید چنانکه قوم موسی علیه السلام اورا تکلیف کردند
که از پروردگار خود فرود آید که بر بل من سلوی که از عیبا بازی آسانی بود و از سر و پا
و حدس و خیال از زمین بر آید ایشان خطاب رسیده است تسبیدون الذی هو اذی
بالذی هو خیر اهلطوا امیضا فانکم ما ستالکم یعنی آیا به بل میسند چیزی که عیب
واقع زبون تر و عادت است با چیزی که در نفس بهتر و بیکو است فرود آید بشهر
از شهر باغی از من متعده که به رستی که در شمار است و در آن شهر آنچه استند آنرا
په خاطر است که مراد موطا درین آیه استقال از آن زمین است بشهری از شهرها فرود آید
از زمین بر زمین نهما شتر ظاهر قول فدای قلنا قلنا اهبطوا من الجنة
عذوقکم مستقره متعالی الی عین بسا باشد که لالت کند بر آنکه موطا ایشان

از غیر زمین باشد بر زمین زیرا که معنی آیت انما اعلم الله انتم که گنیم آدم و نوح را و کافران
و ایسرا که فرود ریه از بهشت بدینا بعضی از شما بعضی از شما در شمار است و زمین
ترا که او و متاع نه کانی و بر روز داری هنگام رسیدن آبان به آمدن اعمال
قیامت تسبحم و بدینا در عاشره برینو به ذکر است که میتواند بود که التلام
الارض الف لاه عهد باشد الف لام جنس مراد بهبوط چنانچه ذکر که گشت
و معنی آیه انما اعلم الله انتم که انتقال نماید ازین عالم بر زمین دیگر که شمار است در
زمین ترا که او و متاع نه کانی و بر روز داری وقت رسیدن اجسامی شایسته این
تیز لالت بر مدعی مذکور باشد و انما اعلم الله انتم بیاید و انت که ازین پیش
دو امر است و میشود اول باقی ماندن نفس طمأنینه انسانی بعد از غزایی و از هم پیشین
بدین این امر است که اکثر عقلائی ملامت کما می فرستد بر آن فتنه اند و کفار آن کرده اند
مگر که و بی آنکه مثل جمعی از اهل کفر قایل شده اند با کفر نفس فرایض انسانی است و انشال
ایشان از باطنی که چندان اعتباری برایشان و سخنان ایشان نیست شراب عقلی و
همی بجای نفس بعد از مفارقت بن بسیار است کتاب مطالب العالی که از معنی
امام غزالی است بر بسیاری از آن اشتمال کرده و کافیت برین باب لولایه
و لا تحسبن الذين قتلوا في سبيل الله امواتا بل احياء عند ربهم يرزقون
فرضوا بما آتاهم الله من فضله و كتبنا الموت بالدين لم يظنوا انهم من خالفينهم
الا خوف عليهم و لا هم يحزنون یعنی پندار ای محمد صلی الله علیه و آله آنرا که گنید
نیت گشته شده اند در راه صدای که ایشان مراد کند بکلام ایشان نه گنند و

پرده و کار و روزی او و میشود از میوه های بهشتی در حالتی که نشاء و آن فزکان پیشند
با آنچه عقلا کرده است ندای تعالی بر ایشان از فضل خویش نشاء و مان میشود زیارت با آن
که هنوز در نسید و اندک ایشان از پس ایشان و امید دارند که بدیشان سنده و در گشت
با ایشان تکریم شده باشد و مان میشود با کفر بر احوال فرود به اختلاف الطبع با قریبترین میدند
که هیچ تری نیست برایشان از آنچه از پیش ایشان خواهد آمد و نخواهد بود که اندک هنگام
بر مسافت دینا و آنچه در آن گذارند نفقت ازین عالم عباس که حضرت رسالت صلوات الله
عیه و آله بر آن گفت چون برادران شاورند آمد شمشید شده حضرت وقت جانمایی شایسته
در ابواب مرغان سبز دل جای او که در هوای بهشت طیران کنند و بر شاخهای طوطی نشینند
سازند و از جو مبار فرود سبب نوزده و بوقت استراحت بر جاشیده و با کوه ایشان
فخادیل زمین باشد در میان پایزه عرض او یحیی و ایشان میگویند که خداوند فرود دهند
برادران و برادران را ازین سعادت که یا قیام تا رحمت ایشان بجهاد و اجتهاد و زیاده
و حق سبحانه بر آن تعریف حال ایشان شریف این آیت از انی فرموده و بعضی گفته اند
پدر جابر انصاری که از شمشید بود از حق سبحانه تعالی در خواست که مرا بدینا نرسد
که تا و یکبار به شربت شهادت چشم فرمان رسید که حکم ازلی برینو برفته که آن گان از
رجوع ممنوع باشند گفت بر خدا یا از سعادت حال نعمت پر تو اول کرد او او و یاران مرا
بفرکن این آیت نازل شده و اندام او دم آنکه بعد از سعادت بدین فلق یکبار
بشیشخی شالی که در بهانه صورت مشابیه به نهایی اصلی باشند چنانچه صوفیه و عقلا
و مشرق بر آن فتنه و در حدیث سابق نیز اشاری بر آن بود و آنچه از احادیثی که آنرا

این بیت منقول است ستغایر همیشه است که تعلق نفس ششماج مذکور در عالم برزخ
که با این موت حیات خواهد بود در صورت اشتیاج مذکور بشم خواهد داشت و است
الم ولدتها منو تا قیام قیامت بعد از آن است ششماج مذکورید نهایی اصلی بود
که چنانچه در دنیا بود نه جلوه که خواهد شد و روایت کرده است ششماج مذکورید نهایی
یعنی در آن کتاب بنیاز از کتاب کافی از امام جعفر صادق علیه السلام آن الا در
فی صفة الاجساد فی تجزئ فی الجنة یعادون و یتساءلون فاذا اقدمت الروح علی هذا
الادراج یقول دعوا فانها قد اقبلت من هول عظیم ثم یسئلونها ما فعل
فلان قالت لم تر کتبا ارجو وان قالت لم قد هلك قالوا هو هوی یعنی
به رستی که روحهای است فی بصفه جسد با ایشان در روز نمی اندر بشت یکدیگر میکنند
و از یکدیگر بجز با همی پرسند پس چون هوی از بدن مفارقت کند و برایشان وارد شود
بگوید یکی از ایشان که بگذارد به محلا او را که ای چه آورده چه اگر از قبول عظیمی ظاهر شده
رومی با آورده است بعد از آن از هوی پرسند که فلانی چه کرد فلانی بگوید عمل اقدم نموده
پس اگر در جواب ایشان بگوید او را زنده که استیم امید بماند و هوی بنده اگر گوید که خاک
شد میگویند هو هوی یعنی فرود رفت یعنی بچشم چه اگر از اهل بشت میبود با هوی بشت
و در کتاب کافی از امام جعفر صادق علیه السلام روایت شده است که آن ادراج الکلون
فی حجات فی الجنة یا کلون من طعامها و لیسون من شرابها و یقولون ربنا
اقسم لنا الساعة و اجزئ لنا و حدتنا و لعل احدهنا یا بلنا یعنی به رستی که روحها
مؤمنان در هر چه ای هستند از طعامها بشت تناول میکنند و شرابهای بشت می آشامند

بگوید

و میگویند پروردگار را قیام سازد بواسطه قیامت را و در فاکن بود که با کرد و ششماج
سازد آنچه را با اول او در باب ارواح کاثران بر خلاف این روایت شده است یعنی
آنها در تجزئ ای و ششماج خواهند بود و نورش ایشان طعام و شراب تندیب الاجار
از امام جعفر صادق علیه السلام که انحضرت فرمودند بیوش بن طیبان که ما یقولون اننا
فی ادراج المؤمنین یعنی مردم میگویند در باب ارواح مؤمنان و حقیقت حال آن بعد
مفارقت بدن بیوش میگوید که میگویند در اصل مرغان سبزه خواهد بود و در میان
قدیمها که از زیر و ششماج است پس حضرت علیه السلام فرمودند سبحان الله العزیز
اکرم علی الله من ذلک ان تجعل روحه فی حوصله طایر لحضی یا بیوش المؤمن ذی
قبضه الله علی صدره روحه فی قالب کفایه فی الدنیا یا کلون و فی شربون غدا
قدم علیهم المقادیر و هو بتاتک الصلوة الی کانت فی الدنیا یعنی باید میگویم بیکی از
بیوش تعاقب نماید بر رستی که مؤمن بزرگوار است نزد خدا یعنی تعالی از آنکه روح او
در چینه دان مرغ جایی هند ای بیوش مؤمن را چون قبض روح شود میگرداند و حق تعالی
روح او را در قالبی مانند قالبی که در او در دنیا جایی داشته در آن پس در آن قالبها
میخوردند و می آشامند چون هوی از بدن مفارقت کرده برایشان وارد شود او را بچشم
بمان صورتی که در دنیا به این صورت بوده و امثال این عادت و در طریق ششماج
بیت بسیار وارد است و در طریق اهل سنت نیز بعضی عادت است که در معنی این عادت
تقریب است نقل شده و اقدم **عاشق** یعنی او هم شده است که قیام شده
برگزار ارواح است فی بعد از مفارقت بدن اصلی ششماجی شالی تعلق میگویند چنانچه

از احادیث مذکور در فهم آن شده قایل شدن تناخ است این تمیست چا و هیست
باطل بر تناخی که میس فرقی اسلام بر باطل بودن آن اتفاق دارند تعلق از واقع است
بعد از مفارقت بدنه های اصلی با جسم و یکدیگر درین عالم کون فی دنیا اجسام عفری که
تربک یا فز باشد از خفا هر از پنج که جارت از خاک و آبا بود و اش است چنانچه بعضی
حکماکان برده اند و تمس کرده اند از این پنج و پنج و پنج و پنج برینجه که اشکال مذکور
باز زمین ان نیست نخت و اگر بیدن دیگر است از بنایم و سباع و مرغ و اگر بقابل است
مثل زمین انجار پنج و اگر بصورت جمادات مثل خاک و اجبار و پنج و پنج و پنج
که در شرح تجرید و بعضی کتب کلامی میگردند که است با اجرام کلی که جارت از اولا که است
یا پنج در دست از کواکب امثال آن ابتدا بعد از آنکه بعضی اجسام عفری تعلق گرفته اند
بر اختلاف مذاهب ارای باطل است آن که در محل و تفصیل یافته اند قایل شدن که
در عالم دیگر و غیر این نش تعلق بدنه های مثالی میگردند و در دست برنج که از وقت برین
تا قیام قیامت در ان بدنه های جودت پروردگار قیام مینمایند بعد از قیام شدن در قیامت
باز بدنه های اول بقدرت الهی میگردند برینجه که بفرای بدن اصلی اگر متوجه اند
هم باشند و هیچ مینمایند و بهم تربک میدهند یا برینجه که از کتم هم با مثل بدن اول
بدنی تعلق میکنند علی الاطلاق المذهبین و نزدیج کس قول تناخ نیست و اگر اصطلاح
آوردند و این تعلق نیز تناخ نامند فلا مشاحه معنی فی الاصطلاح و باید دانست
که اینک از باب تناخ و در موض انکار اهل حصه و محققین است هر که بفرایش آن کرده اند
و اصطلاح است که ایشان قایلند با کبر روح از بدن اصلی بدین دیگر اشکال می باید دانست

و تم که معاد جسمانی که متعلق علی اسلام بران نیست مگر اصطلاح است که ایشان گفته
ناطقه ان فی را قدیم میداند و میگویند روح درین عالم کون فی و از بدن اول
بدنه های عفری یا فزگی اشکال می باید و بعدا جسمانی آخرت که از ضروریات نیست
و مجزها و قی علیه استم از ان فروداده قایل نیستند چنانچه امام غزالی در کتابه
العقول تصریح باین معنی کرده است و هذه عبارة ان المسلمین يقولون حدثت
الارواح و ردها الى الابدان لان فی هذا العالم و التائسنة يقولون بعدا
و ردها اليها فی هذا العالم و يفكرون الاخرة و الجنة و النار و انما كلفوا
من اجل هذا الكلام یعنی اهل میگویند ارواح بعدا و تمند و بعد از مفارقت بدنه های
بنا تعلق بدین خواهند گرفت آنگاه درین عالم و از باب تناخ ارواح را قدیم میداند
و میگویند باز در همین عالم تعلق بدنه های دیگر خواهند نمود و مسکرانده آخرت را و هیست
و در پنج را و اینک اهل اسلام حکم بفرایش آن کرده اند و اصطلاح است پرطراش
که فرقی بسیار است میان تناخی که سبب کفرایش است و میان آنچه اهل اسلام
آبان قایل شده اند و الله الهادی **انجام** بیاید است که آنچه در بعضی احادیث آمده
در عنوان قدیم وارد شده است که ششهای فوتمن طلقه بعد از مفارقت بدن
مادام که در عالم برنج اند با آنها تعلق میکنند اجسام نیستند و بر صورت بدنه های عفر
که گذارشته اند حلقه عقدی نشینند و با یکدیگر سخن میکنند و از اکل و تریب لذت می نهند
و بسیار است که در هوا می باشند میان آسمان و زمین و با یکدیگر ملاقات مینمایند
و یکدیگر را می شناسند و امثال این امور که دلالت دارد بر نفی هیست از این

و اثبات که از جهت زبانی ایشان بنابر آنچه در کتب و غیر آن از امیرالمؤمنین علی بن
 ابی طالب علیه السلام و اولاد الطهارت حضرت کبریة حضرت فاطمه زهرا و ایتان حضرت
 پیوسته اعطاء آن میکنند که اشباح مذکور از کثافت جهانیت در گذشته لطافت
 مجرات رسیده و بگویند و در حقیقت اندوه اسطوره میان جهانیت و مجرات و نیز
 اینست آنچه طایفه از اهل کلا گفته اند که در وجود عالم متداریست غیر عالم جسمی و کلا
 میان عالم مجرات و ایتان لطافت زبان کثافت و در آن عالم نیز اجسام
 و انواع احوال از حرکات سنگین آوازها و طعمها و بوها و فرائض و غیره شبها شبلی
 هستند که بذات خود قائم اند و تعلق دارند اما زبانه و در آن کثافت است و نسبت
 فرائض که ساکنان او بر طبقات مختلف درجات متفاوتند و لطافت و کثافت او شش
 رویی زشت صورتی و در ایشان زوایا در بنهای شبلی و اسرار ظاهری باطنی
 موجود است که با آنها در آن لذت المینا میزند و از کثافت جهانی و روحانی اشباح می بیند
 و مولانا قطب الدین محمد غلام در شرح حکمت اشراقی قول بود این عالم را با دنیا
 و اولیاد و زکاتان کما نسبت است باطله اگر برهانی از برای همین مقلی بود و اولیاد
 نیست و لیکن بعضی ظاهر نقلی تا پیدا یافته و ارباب عرفان اصحاب عالم عمومی یافت
 آن مجاهدات ذوقیه منزه اند و مبتدیان کثیفه ایشان کرده و علی هرست که از با
 ارضاء و روحانی در درک مطالب و ریاضت حقیقت اشباح بلند یا ترند از احوال صاده
 جسمانی پس آنچه تصدیق میمانی بجهت را در آنچه روحی یافت آن می نمایند از حقیقت
 عالم کفنی نیز آراء است که تصدیق نمیانمی بجهت را نیز در آنچه فرمودند از آن آراء

عالم قدوس مکتوبی و الله و کیست ، نقول عالم بجهت فی الامور من المقول المعقول
 از اول الخیر و علمهم الصواب سیده و محتاج الی الی الی با انتم الکلام عاده و الله علی
 توفیق الاتمام و مهیلا علی رسول اللہ ص
 تحت الکتاب چون کما آید
 بیایید به شرح ششمین باب
 در بیان اسرار
 در بیان اسرار

380
20

11